

SOPRONI EGYETEM ERDŐMÉRNÖKI KAR
NÖVÉNYTANI TANSZÉK

TILIA

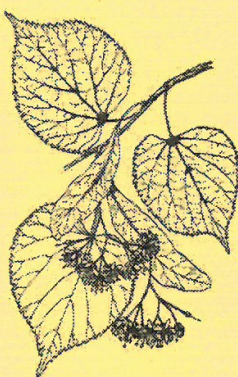
Szerkeszti:

BARTHA DÉNES

Vol. XVIII.

SIMONCSICS PÁL

NÖVÉNYNEVEK MAGYARÁZÓ SZÓTÁRA

SZEGED – SOPRON – GÖDÖLLŐ

2017

SOPRONI EGYETEM ERDŐMÉRNÖKI KAR
NÖVÉNYTANI TANSZÉK

TILIA

Szerkeszti:

BARTHA DÉNES

Vol. XVIII.

SIMONCSICS PÁL

**NÖVÉNYNEVEK MAGYARÁZÓ
SZÓTÁRA**

SZEGED – SOPRON – GÖDÖLLŐ

2017

Szerkesztők:

BARTHA DÉNES és GYULAI GÁBOR

Nyelvi lektor:

SIMONCSICS PÉTER

A kiadvány megjelentetését az "EFOP-3.6.1-16-2016-2018 A felsőoktatási rendszer K+F+I szerepvállalásának növelése intelligens szakosodás által Sopronban és Szombathelyen" projekt támogatta.

ISSN 1219 – 3003

Felelős kiadó: DR. BARTHA DÉNES

Készült a LŐVÉRTPRINT Nyomdában, 9400 Sopron, Ady Endre u. 5.

Ajánlás

Az élő szervezetek és a rendszertanban elkülönített csoportjainak ismertetése, vizsgálata és összehasonlítása lehetetlen lenne megfelelő elnevezések nélkül. A legtöbb nyelv bővelkedik ilyen nevekben, de ezek alkalmatlanok a tudományos kommunikációra. Fontos feltétel, hogy minden faj, génuszt és a felsőbb rendszertani kategóriákat egyetlen, általánosan elfogadott név jelöljön, s a nevek alkotásában egyetlen, elsősorban a latin nyelv szabályai érvényesüljenek. A nagy svéd természettudós, Carl Linné volt az első, aki következetesen alkalmazott kettős elnevezést (binominális nomenklatúra) azzal a szándékkal, hogy egy faj (speciesz) nevében a nemzetség (génusz) neve is szerepeljen. Ilyen a szépen hangzó *Adonis vernalis*, ami az *Adonis* nemzetségen belül a *vernalis* jelzővel különíti el ezt a fajt a nemzetség többi fajától. Felmerülhet mindenkiben a kérdés, hogy mit is takar valójában az *Adonis vernalis* megjelölés? Kiknek az emlékét örökíti meg a *Knautia kitaibelii* elnevezés két része? Utal-e vajon viselőjének külső megjelenésére a *Corallorhiza trifida*? Az ilyen kérdések megválaszolására kezdte el cédulázni Dr. Simoncsics Pál, a Szegedi Egyetem Növénytani Tanszékének professzora 1983-ban a tudományos növénynevek etimológiai szótárának anyagát. A munka kezdetén sokat beszélgetett korábbi tanítványával, Dr. Gyulai Gáborral, a tanszék akkori tanársegédjével az érdekesebb növénynevekről, mint pl. a bodza latin nevééről, a *Sambucus*-ról. Simoncsics professzor kezdetben a név mögött Zsámboki vagy Sámbocki János (1531–1584) humanista és orvosdoktor, a korban szokásos módon latinra fordított *Sambucus* nevét sejtette – akiről vagy tudott Linné vagy nem –, később azonban rájött, hogy sejtése kérdéses. A cédulázás aprólékos munkája több mint 2000 fajnév etimológiai megfejtésével zárult, további finomítását a Szerző 2002-ben történt halála akadályozta meg.

A szótár cédulaanyaga hosszú ideig hevert a Szerző íróasztalának fiókjában, egészen 2015-ig, amikor Gyulai Gábor professzor javaslatára Bartha Dénes professzor elvállalta az anyag gondozását és munkatársa, Horváth Tímea gépbe vitte a kézírásos adatokat, Csécsi Ildikó elvégezte a technikai szerkesztést, s ezzel lehetővé tették a nyelvi lektorálás, szerkesztés és nyomdai feldolgozás munkáját.

Nagy örömmel ajánlom e hiánypótló művet a botanikusok és minden, a tudományos növénynevek eredete után érdeklődő olvasó figyelmébe.

Dr. Podani János
egyetemi tanár
ELTE, Budapest

A szerzőről

Simoncsics Pál 1918. november 10-én született a szlavóniai Daruváron egy pedagóguscsalád hetedik gyermekeként. Apja, Simoncsics László a szlavóniai szórványmagarság gyermekei számára alapított Julián-egyesületi iskolák „látogatója” (tanfelügyelője) volt. Az Osztrák-Magyar Monarchia fölbomlása után a család hat élő gyermekével Magyarországra menekült és Pápán vagonlakóként élte át a „migráns” lét megpróbáltatásait. Két éves átmeneti tengődés után, 1921 augusztusában Simoncsics László Lébényben telepedhetett le családjával, miután kinevezték a falu iskolája igazgató-tanítójának. Simoncsics Pál itt végezte el az elemi iskolát. Középiskolai tanulmányait Győrben a bencés gimnáziumban kezdte és a tanítóképzőben fejezte be. 1938 és 1942 között a szegedi Polgáriskolai Tanárképző Főiskola biológia-kémia szakos hallgatója volt. Akkoriban a tanárképző főiskola és az egyetem egymást kiegészítő intézmények voltak: a nagyobb presztizsű, de kisebb hallgatói létszámmal működő egyetem hallgatóinak zömét a főiskolától „kölsönözte”. Ekként volt lehetséges, hogy Simoncsics Pál főiskolai hallgatóként is hallgathatta az egyetem jeles professzorait, köztük is elsősorban Szent-Györgyi Albertet. A laboratórium és a katedra világán túl a sportéletben, a művelt polgárság és arisztokrácia szalonjaiban is egyformán otthonosan mozgó világpolgár Szent-Györgyi Albert szellemi kisugárzása üdítő oázist jelentett a nagyvilágtól elszigetelt pária-ország tudományos világában, különösen pedig az ország közepéről a határszélre szorult provincia városában, a Szegeden tanuló egyetemi és főiskolai diákság számára.

Simoncsics Pál botanikusi pályáját – a II. világháborút megjárt, megszenvedett és „szerencsésen” túlélő nemzedék tagjaira jellemző módon – csaknem évtizedes késéssel kezdte el a Szegedi Egyetem Greguss Pál vezette Növénytan Tanszéken 1951-ben, miután – négy éves, frontszolgálatral és súlyos sebesüléssel végződő katonaság után – eltöltött néhány évet, ahogy a kor militarizált köznyelvén szokásban volt akkor mondani, „a munka különböző frontjain” a vasúti krampácsolástól a népfőiskolai tanárságon át az Országos Szabdművelődési Tanács fogalmazói állásáig.

Simoncsics Pál botanikusi pályáját – a II. világháborút megjárt, megszenvedett és „szerencsésen” túlélő nemzedék tagjaira jellemző módon – csaknem évtizedes késéssel kezdte el a Szegedi Egyetem Greguss Pál vezette Növénytan Tanszéken 1951-ben, miután – négy éves, frontszolgálatral és súlyos sebesüléssel végződő katonaság után – eltöltött néhány évet, ahogy a kor militarizált köznyelvén szokásban volt akkor mondani, „a munka különböző frontjain” a vasúti krampácsolástól a népfőiskolai tanárságon át az Országos Szabdművelődési Tanács fogalmazói állásáig.

Az országra rátelepedő keleti despotizmus prolongálta az ország már az I. világháború vége, a párizsi békék óta meglévő elszigeteltségét, sőt tovább mélyítette az országot a Nyugattól elválasztó szakadékot. Simoncsics Pál kutatói pályáját meghatározta a tanszék paleontológiai profilja, amely mint politikailag semleges, a voluntarista dilettantizmustól (Liszenko, Micsurin) viszonylag érintetlen diszciplína alkalmas menedéknek bizonyult számára is a háború után beköszöntő társadalmi „jégkorszak” idején. Simoncsics Pál munkásságának központjában az ősnövénytan, közelebbről a flóra, flórarokonság, szénképző növénytársulások, sztratigráfia, őség-hajlat palynológiai szempontú kutatása állott, de kirándult gyakorlatiasabb területekre is mint amilyen a recens pollenmorfológia, és úttörője volt a hazai aeropalynológiai kutatásnak, amelynek gyakorlata ma már része a meteorológiai jelentések napi rutinjának. Az ország elszigetelt tudományosságából való kitörést az 1963-ban elnyert éves Humboldt-ösztöndíj hozta el számára, amit Nyugat-Németországban, a holland határ menti Krefeld kutatóintézetében töltött el szakmája akkori vezető kutatója, Robert Potonié professzor mellett. Ez az ösztöndíj egyúttal lehetőséget jelentett tudománya számára, hogy megmutatkozhasson nemzetközi szinten. Erre törekedett akkor is, amikor 1968-ban három hónapot töltött ösztöndíjjal a prágai Károly Egyetem Paleobotanikai Intézetében, aminek betetőzése lett volna az ugyancsak Prágában rendezett Geológiai Világkongresszuson tervezett előadása, amit azonban sok más előadással együtt a történelem újabb fordulata törölt a programból: a Varsói Szerződés csapatainak bevonulása Prágába 1968. augusztus 21-én más irányt szabott a kongresszus résztvevőinek, előadásuk megtartása helyett a megszállt városból való kijutás és hazautazás megszervezése lett a gondjuk.

Ennek az Európa kettészakadását fönntartó és megerősítő eseménynek ellenére Simoncsics Pál tudományos pályája továbbra is a Nyugat és Kelet közti „hídépítés” irányában haladt, és ezt ismerte el a Humboldt-Alapítvány, amikor 1985-ben tudományos körúton látta vendégül a már nyugdíjas professzort – akkor még – Nyugat-Németországban.

Oktatói pályája úgy alakult, hogy a növénytanak szinte teljes spektrumát tanította: sejtant, szövettant, élettant, rendszertant, ökológiát és gyógynövénytant. Egyetemi előadásaiért és különösen jól szerkesztett növénytan jegyzetéért (*Növénytan I-II. gyógyszerészhallgatók részére* Szeged, 1974-75), továbbá munkafüzeteiért, nem utolsó sorban emberséges vizsgáztatási módszeréért mélyen tisztelték hallgatói. Született pedagógus volt, nyílt szívvel fordult diákjai felé, a SZOTÉ-n gyógyszerész hallgatókat, a JATÉ-n biológiai-kémia szakos és biológus hallgatókat tanított. Ugyanígy elfogulatlanul viszonyult kollégáihoz és beosztottjaihoz, akik éppen ezért bizalommal viseltettek iránta, tisztelték széleskörű tudásáért, finom professzori magatartásáért (Gyulai Gábor megjegyzése). Hogy 1983-ban hozzáfogott e szótárhoz, abban bizonyára része volt pedagógiai vénájának, hogy komolyan vette diákjai és fiatalabb kollégái kérdéseit és segélykéréseit, amikor elveszve érezték magukat a nevezéktan útvesztőiben.

Minden tudomány alapja az illetékességi körébe tartozó vizsgálandó tárgy(ak) azonosítása. A növényvilág, mint a minket körülvevő világ egyik tág régiójának azonosítása hagyományosan két úton valósul meg: vizuálisan (pl. növénygyűjtemény, rajzok, fényképek) és verbálisan (eseti listáktól kezdve a precíz nomenklatúrákig). E két dimenziót kell összekapcsolniuk a hallgatóknak tanulmányaik elején. Vizuálisan rögzíteni egy növény „képét” és emlékezetbe vésni tudományos nevét magyarul és latinul meglehetősen monoton memóriagyakorlat, amit tovább nehezít az a körülmény, hogy a mai diákságnak elenyésző része tanul latinul (a görögről nem is szólva), s még kevésbé ismeri a nevek háttérben megbúvó, ezért bevézésüket megkönnyítő (mitológiai) történeteket. Ennek a diákságra nehezedő tehernek a könnyítése a célja e szótárnak, hogy a hiányzó nyelvi és mitológiai háttér általa megismerhető legyen. Sokan emlékszünk még „fasciculusok” fölé görnyedő hallgatókra, amint megfeszített figyelemmel memorizálják a növények képét és nevét. A monoton magolásban ellankadt figyelem néha már nem tud különbséget tenni a latin és magyar elnevezések között. Simoncsics Pál egyik kedvenc története világít rá a megfelelő nyelvi háttér, az „értelem” nélküli magolás olykor komikumba torkolló voltára. A történet úgy szól, hogy az egyik hallgató a *Taraxacum officinale* tudományos magyar elnevezését is „idegenként” tanulta be s *Pongiola pitipangként* ejtette ki a vizsgán – mert az egyik név éppúgy értelmetlen volt (= nem jelentett semmit) számára mint a másik. A görög-latin nomenklatúra a mögötte fölsejlő mitológiai háttérrel együtt és a Nyelvújítás teremtette, újkori logicista magyar terminológia között is széles szakadék tátong, amelyet áthidalni ennek a szótárnak célja – elsősorban a görög-latin elnevezések felől. A magyar terminológia ehhez hasonló magyarázata (transzparenssé tétele) egy újabb szótárt kívánna meg, és Simoncsics Pál távolabbi terve éppen erre irányult volna. Életének 84. évében 2002. szeptember 20-án halt meg Szegeden, e távoli terve így nem valósulhatott meg, sőt a már csaknem kész szótára is kéziratban maradt. Egykori tanársegédje, Gyulai Gábor, ma a gödöllői Szent István egyetem professzora kezdeményezte a kézirat kiadását, amelyet Simoncsics Pál kisebbik fia, János őrzött meg és Bartha Dénes, a Soproni Egyetem professzora vállalta a kézirat gondozását, ellenőrzését és kiadásra való előkészítését.

Simoncsics Pál, aki az őslénytani szakembereként tisztában volt a teremtett világ sokféle rétegének eltérő léptékeivel, s ebben a hálózatban az emberi lét parányi voltával, ebből a perspektívából indult ki, amikor oktatói feladatának vállalta a „hídépítést” a múlt hagyománya és a jelen klasszifikációs hálózata között éppúgy, ahogy kutatóként is a „hídépítést” szolgálta Európa nyugati és keleti fele között. A szótár összeállításában közreműködők remélik, hogy e szótárban az ő integrációs törekvése valósul meg és ennek jegyében bocsátják most az érdeklődők rendelkezésére.

A szótár szerkesztéséről

Megtisztelő és felemelő, ugyanakkor nehéz és felelősségteljes feladatot kaptak a szerkesztők és a nyelvi lektor, amikor elhatározták, hogy Simoncsics Pál professzor hátrahagyott cédulakatalógusát nyomda alá rendezzék, megjelentessék. Mivel a borítékokba rendezett cédulákon kívül semmiféle elképzelés, útmutató nem maradt a szerző részéről, ezért először azt kellett beazonosítani, hogy mely mű alapján készült a névmagyarázó, mely műhöz jelent majd hasznos segédletet a megjelentetésre tervezett kötet. Viszonylag könnyen és gyorsan sikerült rájönni, hogy az alapmű Soó Rezső: A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve (Synopsis) (I-V. kötet) rendszerét követi, amely 1964 és 1973 között jelent meg az Akadémiai Kiadónál. A II. kötettől kezdve Soó Rezső kiegészítéseket és javításokat tett, illetve 1980-ban megjelent az összefoglaló, kivonatos VI. kötet (Conspectus), amelyeket Simoncsics professzor igyekezett figyelembe venni és ezáltal cédulakatalógusát teljessé tenni, de ez nem minden esetben sikerült. A Synopsis-ra nézve szinte teljesnek, a Conspectus-ra nézve részlegesnek mondható a névfejtés, de így is a Soó Rezső által közölt tudományos nevek több mint 95 %-a megfejtésre, magyarázatra kerül ebben a műben.

A cédulákon szereplő információt a Synopsis alapján rendeztük adatbázisba, ügyelve a tudományos nevek Soó Rezső által követett sorrendjére és helyesírására. Ezek után egységes megjelenítési és értelmezési formát alakítottunk ki, amely alapján javítottuk, kiegészítettük Simoncsics Pál professzor anyagát.

- A névfejtések, névmagyarázatok esetében figyelembe vett szempontok az alábbiak voltak:
 - Minden idegen név előtt szerepeltetjük, hogy melyik nyelvből származik. A gyakoribb nyelvek esetében rövidítéssel: (la), (gr) etc., a ritkább nyelvek esetében teljes kírással: (ó-indiai), (kelta) etc. Ennek megadását a levezetett nevek esetében is szükségesnek tartjuk. A gyakoribb nyelvek neveinek rövidítését a „Nyelvi kifejezések és rövidítések” összeállítás tartalmazza.
 - Először mindig a megmagyarázandó nevet (nemzetségnév vagy fajnév) szerepeltetjük, s ha ez levezetett, levezethető név, akkor közéjük nyilat (←) tettünk, ami így az esetek többségében jobbról balra mutat. Néhány, bonyolultabb levezetés esetében ettől eltérő is lehet az irány (→), de ha mód adódott, akkor átrendezéssel ezeket igyekeztünk kiküszöbölni.
 - Latin főnevek esetében mindig megadtuk a nemet: (m), (f) vagy (n).
 - Latin melléknevek esetében mindig megadtuk a főnév neméhez illesztendő alakot, pl.: bonus, -a, -um.
 - Latin igék esetében is mindig megadtuk a szótári alakot.
 - Esetenként – a könnyebb értelmezhetőség kedvéért – egyéb rövidítéseket is beszúrtunk, pl.: [demin.] = kicsinyítőképzős, [középfok], [felsőfok], [többes birtokos eset].
 - A megjegyzéseket, a névmagyarázatot segítő értelmezéseket szögletes zárójelben [] szerepeltetjük. Ebben nem törekedtünk teljességre, hiszen a névmagyarázatok sok esetben megadja a faj jellemző, az elnevezés alapját adó tulajdonságát.
 - A névfejtés legegyszerűbb esete az, amikor egy név van, nincs levezetés: (la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert.
 - A kevésbé bonyolult eset az, amikor egy lépésben vezethető le: (la) cuneatus, -a, -um = ék alakú ← (la) cuneus, -ei (m) = ék
 - Már bonyolultabb esetnek számít, ha a megfejtendő név összetett: (la) acutifolius, -a, -um = hegyes levelű ← (la) acutus, -a, -um = hegyes + (la) folius, -ia, -ium = levelű.
 - A legbonyolultabb névfejtés az, amikor többszörös levezetés és szóösszetétel van: (la) integrifolius, -ia, -ium = éplevelű ← (la) in- = fosztóképző [összetételekben] + (la) teger, -gra, -grum = ép, érintetlen ← (la) tango, tetigi, tactus = érint + (la) folius, -ia, -ium = levelű.

- Törekedtünk arra is, hogy minden idegen névnek megadjuk a magyar megfelelőjét. Ez sem sikerült mindig, különösen a család, nemzetség és görög eredetű összetett nevek esetében csak az alapszavak jelentésének megadása volt célszerű, ezzel elkerültük a kényszeredett névadást.
- A cédulákon több esetben elmaradt a névfejtés. Ez különösen a cédulakatalógus második felében volt szembevetendő, amelynek többnyire az a magyarázata, hogy – érthető módon – a gyakran ismétlődő (faj)neveket (pl. *vulgaris*, *communis*) már nem írta le sokadszor Simoncsics professzor. A hiányok java részét könnyen pótoltuk, a már korábban megfejtettek alapján átmásolással, de ehhez meg kellett teremtenünk a „standard” magyarázatot. A hiányok kisebbik részét már nehezebb volt pótolni, ez célirányos keresést igényelt, amit elsősorban az új Genaust-féle szótár (Genaust, 2012) és egyéb forrás (pl. internet, a taxon eredeti diagnózisa) segítségével oldottunk meg. Itt teljességre törekedtünk, hiszen a Szerzőnek is ez volt a célja és vágya. Mindössze 18 esetben nem tudtunk névfejtést, névmagyarázatot adni.
- Miután a görög eredetű latin fajnevek transzkripciója (átírása) a latinra van alapítva, magyarázatukban ehhez a hagyományhoz tartottuk magunkat. Ez azt jelenti, hogy a görög neveket nem igazítottuk a magyar ejtéshez, pl. a (gr) *σαρκοφαγος* = húsevő; (átvitt értelemben) kőkoporsó szót *sarkophagos* -nak, és nem *szarkofagosz*-nak írtuk át (azaz íránk át, ha növénynév volna), tehát latinosan *s*-sel és nem *sz*-szel, vagy a (gr) *φλοξ* = láng szót *phlox* -nak és nem *floksz*-nak (a tudományos latinban a görög *φ*-t *ph*-nak írják át jelölésül annak, hogy ez görög szó, jóllehet a latinban van *f*, pl. *flumen*, *-inis* (n) = folyó; a *ξ* latin megfelelője *x*). Továbbá a görögben külön betűk jelzik a rövid és hosszú é-t (*ε*, ill. *η*), valamint a rövid és hosszú ó-t (*ο*, ill. *ω*), ezeket is tudományos latin mintára különböztettük meg a betű fölé húzott ún. *makrommal* (¯) *e* – *ē*, ill. *o* – *ō*, és nem a magyarban a hosszú magánhangzó megkülönböztetésére használt ékezzettel, pl. (gr) *ερεϊκέ* = hanga és nem *ereiké* vagy (gr) *υδῶρ* = víz és nem *hydár* – abból a meggondolásból, hogy a görög eredetű, de latin átírásban elterjedt nevek és az adott esetben hozzájuk fűzött magyarázatok egységes alakban szerepeljenek.
- A névmagyarázat után szerepel a magyar név (ma). Valójában nem tudjuk, hogy Simoncsics professzor mi alapján adta a magyar neveket. A Soó-féle műben csak a nemzetségeknél szerepel magyar név, a fajoknál már nem. Sok hiány is akadt, abban az esetben, ha az utóbbi bő fél évszázadban nem változott a faj magyar neve, akkor azt rendszerint beírtuk. Az összeállítás eredeti célja a tudományos nevek megfejtése, ezért a magyar nevek esetében nem törekedtünk teljességre.
- A fajok esetében, néha a nemzetségeknél is megadta a Szerző a német nevet (né). Az anyag első felében gyakrabban, a második felében már jóval szórványosabban. Itt a magyar nevekhez hasonlóan jártunk el.
- A mű elejére beszúrtunk egy „Nevezéktani rövidítések” táblázatot, ami a tudományos neveknel alkalmazott rövidítések feloldására szolgál.
- A mű végén irodalomjegyzéket adunk. A cédulakatalógusból kiderült, hogy a Szerző Soó I-VI. munkáján túl Willis, Genaust és Zander műveit is forgatta. Mivel ezeknek sok kiadása létezik, egyértelműen nem sikerült kideríteni, hogy melyik lehetett a ténylegesen használt. Ezeket felül felvettük a nálunk témába vágó alapműveket is, melyek szintén segítséget jelentettek a hiányzó nevek megfejtésénél.

A kézirat néhány eredeti céduláját is bemutatjuk.

Adonis L.

Ranunculaceae
(Anemoneaceae)

20 palaeotemp. faj
(gr.) Adonisz = a görög mitológiában a nevűt Venus nevelője;
~~az~~ a két Adonisz névelőjéről fakadt sárga virág (gr.-ben a
a személynév adon = víz szobáján kívül)

(m.) hérics

(m.) Adonis rösökös

4 hazai faj
1 dísznövény

Ranunculaceae

Delphinium L. ("violet") szarkaláb

250 N. temp

(gr.) delphis, delphinus = delfin → (gr.) delphinion = szarkaláb
(a szarkaláb keletkezés után a sarkantyú hasonlított a delfinhez,
→ (lat.-szókból) Delphinium, i. = szarkaláb

- Delphinium cultorum Boss a
kert szarkaláb (szarkaláb 2. faj, violet szarkaláb,
kert sarkantyúfű, sarkantyúvirág 2.

(l) Cultus = megművelt, díszes

Ceratophyllaceae S.F. Gray

1/10 cosmop.

Ceratophyllum L. tócsagaz (borzkinár)

10 cosmop.

(gr.) keras, keratos = szarv; Keras + phyllon = szarvlevelű

(73) Ceratophyllum submersum L.

síma tócsagaz

submersus 3 = alámerült

(74) Ceratophyllum demersum L. subsp. demersum

érdes tócsagaz

demersus 3 = alámerült

Nevezéktani rövidítések

adv.	adventive	behurcolt
agg.	aggregatum	gyűjtőfaj
ap.	apud	-nál, -nél
auct.	auctorum, auctores	szerző(k) szerint
auct. europ.	auctorum europaeorum	európai szerző(k) szerint
auct. hung.	auctorum hungarorum	magyar szerző(k) szerint
auct. nonn.	auctorum nonnullorum	ismeretlen szerző(k) szerint
cf.	confer	vesd össze
comb.	combinatio	kombináció
comb. nova	combinatio nova	új kombináció
corr.	correxít	javított(a)
conc.	conculita	fajtacsoport
convar.	convarietas	változatcsoport
cv.	cultivar	fajta
em.	emendavit	értelmezésében
excl.	exclusive	kivéve, kivételével
excl. sp.	exclusa specie	a faj kivételével
excl. var.	exclusa varietate	a változat kivételével
f.	forma	forma, alak
fig.	figura	ábra, rajz
hort.	hortorum	kertészeti
ined.	ineditum	kiadatlan (közlés)
incl.	inclusive	beleértve
in	in	-ban, -ben, -nál, -nél
l.c.	locus citatus	idézett hely
l.	lusus	eset
m., monstr.	monstrositas	fejlődési rendellenesség
macrosp.	macrospecies	nagyfaj
microsp.	microspecies	kisfaj
n.	nomen	név
n.a.l.	nomen auctoris legitimum	helyes szerzőnév
nm.	nothomorpha	keverékfaj-alak
nom. cons.	nomen conservandum	megőrzendő név
nom. deval.	nomen devalidatum	érvényes név
nom. inval.	nomen invalidatum	érvénytelen név
nom. nov.	nomen novum	új név
nom. nud.	nomen nudum	csupasz név (leírás nélkül)
nom. illeg.	nomen illegitimum	helytelen név
nom. prov.	nomen provisoricum	ideiglenes név
non. al.	non aliorum	nem mások felfogásában
non, nec	non, nec	nem abban az értelmezésben
orig.	originaliter, origine	eredeti
p.	pro	-ként, mint
p. p.	pro parte	részben
p. g. pr.	pro genere proprio	külön génuszként
p. sp. n. l.	pro specie nomen legitimum	fajként helyes neve
prol.	proles	törzs (fajon belül)
provar.	provarietas	kultúrváltozat
p. sp.	pro specie	fajként (tárgyalva)

p. var.	pro varietate	változatként (tárgyalva)
pt.	parte, partim	részben
p. maj. p.	pro majore parte	nagyobb részben
p. min. p.	pro minore parte	kisebb részben
resp.	respectively	illetve
sec.	secundum	szerint
s. l.	sensu lato	tágabb értelemben
sp.	species	faj
ssp., subsp.	subspecies	alfaj
s. str.	sensu stricto	szűkebb értelemben
sub	sub	alatt, értelmében
syn.	synonymon	társnév
sect.	sectio	szekció
stad.	stadium	állapot
s., ss.	sensu	értelemben
var.	varietas	változat
vix	vix	alig
×	hybrida	hibrid

Nyelvi kifejezések és rövidítések

(an)	angol
(fr)	francia
(gr)	ógörög
(la)	latin
(ma)	magyar
(né)	német
(ol)	olasz
(sp)	spanyol
(f)	femininum – nőnem
(m)	masculinum – hímnem
(n)	neutral – semlegesnem
[demin.]	kicsinyítés

Törzs **PTERIDOPHYTA** – HARASZTOKI. osztály **LYCOPSIDA (LYCOPODINEAE)** –
KORPAFŰALAKÚAKI. rend **LYCOPODIALES**Család **LYCOPODIACEAE** – KORPAFŰFÉLÉKI. **HUPERZIA** BERNH. – GYÖRGYFŰ

Johann Huperz (1771–1816) német botanikus után

(ma) györgyfű

(né) Teufelsklaue

P. 1. Huperzia selago MARTIUS 1829

(la) selago = antik növénynev [nincs azonosítva; Pliniusnál a nehézszagú borókához hasonló gyógynövény]

(ma) györgyfű, részeg györgyfű (részeg korpafű)

II. **LYCOPODIUM** L. – KORPAFŰ

(la) lycopodium, -ii (n) ← (gr) lykopusz = farkaslábú ← (gr) lykosz = farkas + (gr) pódion = lábacska [a sűrűn leveles ágak hasonlítanak a farkaslábhoz]

(ma) korpafű; farkasnyom, földön folyó fenyő

(né) Bärlapp

P. 2. Lycopodium annotinum L. 1753

(la) annotinus, -a, -um = tavalyi, múlt évi

(ma) kígyózó korpafű

(né)

P. 3. Lycopodium clavatum L. 1753

(la) clavatus, -a, -um = kapcsos ? ← (la) clausus = zárt, bereteszelt ← (la) claudio, clausi, clausus = bezár, bekapcsol vagy

(la) clavatus, -a, -um = bunkó-, buzogányalakú ← (la) clava, -ae (f) = fütykös, bunkó, buzogány vagy

(la) clavatus, -a, -um = szegekkel kivert, bíborszegéllyel ellátott [szegély a szenátorok tunikáján]

← (la) clavus, -i (m) = szeg

(ma) kapcsos korpafű

III. **DIPHASIUM** PRESL. – (KORPAFŰ)

(la-gr) diphasium, -i (n) = kettős, kétszeres

(ma) korpafű

(né) Flachbärlapp

P. 4. Diphasium complanatum ROTHM. 1944

(la) complanatus, -a, -um = lapított, lapos

(ma) lapos korpafű

P. 5. *Diphasium issleri* (ROUY 1913) HOLUB 1960

Émile Issler (1872–1952) francia botanikus után
(ma) bükki korpafű

2. rend SELAGINELLALES

Család **SELAGINELLACEAE** – CSIPKEHARASZTFÉLÉK**SELAGINELLA** SPR. – CSIPKEHARASZT

(la) selaginella, -ae (f) [demin.] = a selago kicsinyített alakja ← (la) selago, -inis (f) = a nehézszagú borókához hasonló gyógynövény Pliniusnál

(ma) csipkeharaszt

(né) Mosskraut

P. 6. *Selaginella helvetica* (L. 1753 sub *Lycopodio*) LINK 1841

(la) helveticus, -a, -um = svájci

(ma) svájci csipkeharaszt

II. osztály **SPHENOPSIDA (EQUISETINEAE)** –
ZSURLÓALAKÚAK

(gr) sphēn = ék (a levelek ék alakúak)

Rend EQUISETALES

Család **EQUISETACEAE** – ZSURLÓFÉLÉK**EQUISETUM** L. – ZSURLÓ

(la) equisetum, -i (n) = zsurló ← (la) equus, -i (m) = ló + (la) saeta, seta, -ae (f) = állati szőr, sörté

(ma) zsurló

(né) Schachtelhalm

P. 7. *Equisetum telmateja* EHRH. 1783

(gr) telmatiaios = mocsárban élő, mocsári ← (gr) telma = mocsár, ingovány

(ma) óriás zsurló

P. 8. *Equisetum arvense* L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld

(ma) mezei zsurló

(né) Ackerschachtelhalm

P. 9. *Equisetum silvaticum* (*sylvaticum*) L. 1753

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei zsurló

P. 10. Equisetum fluviatile L. 1753 em. EHRH. 1787

(la) fluviatilis, -e = folyami, vízi ← (la) fluvius, -ii (m) = folyó(víz)
 (ma) iszapi (tavi) zsurló

P. 11. Equisetum palustre L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) mocsári zsurló (né) Sumpfschachtelhalm

P. 12. Equisetum hiemale (*hyemale*) L. 1753

(la) hiemalis, -e = téli ← (la) hiems, hiemis (f) = tél
 (ma) téli zsurló

P. 13. Equisetum moorei NEWMAN 1854

Moore, Ch. (1820–1905) ausztráliai botanikus után
 (ma) Moore-zsurló

P. 14. Equisetum ramosissimum DESF. 1800

(la) ramosissimus, -a, -um [felsőfok] = igen ágas, legásabb ← (la) ramosus, -a, -um = ágas ← (la) ramus, -i (m) = ág, gally
 (ma) hosszú zsurló

P. 15. Equisetum variegatum (SCHLEICH. 1807 nom. nud.) W. et M. 1807

(la) variegatus, -a, -um = tarka, foltos, változatos ← (la) varius, -a, -um = tarka, foltos, változatos
 (ma) tarka zsurló

III. osztály **PTEROPSIDA (FILICINAE)** – PÁFRÁNYOKI. alosztály **EUSPORANGIATAE**Rend **OPHIOGLOSSALES**Család **OPHIOGLOSSACEAE** – KÍGYÓNYELVFÉLÉK

(gr) ophis, ophios = kígyó + (gr) glossa = nyelv

I. **BOTRYCHIUM** Sw. – HOLDRUTA

(gr) botrys = fürt, szőlőfürt

(gr) botryxos = fürtösszár

(ma) holdruta

(né) Mondroute

P. 16. Botrychium lunaria (L. 1753 sub *Osmunda*) Sw. 1802

(la) lunaris, -e = hold-, félholdalakú ← (la) luna, -ae (f) = hold

(ma) kis holdruta

P. 17. Botrychium matricariaefolium A. BR. ap. DÖLL. 1843

(la) matricariaefolius, -ia, -ium = kamillalevelű (azaz elágazó levelű) ← (la) matricaria, -iae (f) =

kamilla ← (la) mater, -tris = anya ← (la) matrix = anyaméh + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) ágas holdruta

P. 18. Botrychium multifidum (S. G. GMELIN 1768 sub *Osmunda*) RUPR. 1859

(la) multifidus, -a, -um = sok részre hasadt, sok részű ← (la) multum = nagy rész, javarész ←

multi = sokra + (la) findo, fidi, fissus = hasít, hasad

(ma) sokcsimpájú (apró) holdruta

P. 19. Botrychium virginianum (L. 1753 sub *Osmunda*) Sw. 1801

(la) virginianus, -a, -um = virginiai (USA)

(ma) virginiai holdruta

II. OPHIOGLOSSUM – KÍGYÓNYELV

(gr) ophis, ophios = kígyó + (gr) glossa = nyelv

(ma) kígyónyelv

P. 20. Ophioglossum vulgatum L. 1753

(la) vulgatus, -a, -um = elterjedt, általánosan ismert, közönséges ← (la) vulgo, -are, -avi, -atus =

nép közé visz, elterjeszt

(ma) közönséges kígyónyelv

2. alosztály LEPTOSPORANGIATAE**Rend FILICALES****(POLYPODIACEAE nagycsalád)****1. család PTERIDIACEAE = DENNSTAEDTIACEAE –
SASPÁFRÁNYFÉLÉK****I. PTERIS L. – SZALAGPÁFRÁNY**

(gr-la) pteris = páfrány ← (gr) pteron, pteris = szárny, toll

(ma) szalagpáfrány

(né) Saumfarn

P. 21. Pteris vittata L. 1753

(la) vittatus, -a, -um = szalagos ← (la) vitta, -ae (f) = szalag, kötelék
 (ma) szalagpáfrány

II. PTERIDIUM GLED. ex SCOP. – SASPÁFRÁNY

(gr-la) pteridium, -ii (n) ← (gr) pteron, pteris = szárny, toll

P. 22. Pteridium aquilinum (L. 1753 sub *Pteride*) KUHN 1879

(la) aquilinus, -a, -um = sas- ← (la) aquila, -ae (f) = sas
 (ma) saspáfrány (né) Adlerfarn

2. család **ADIANTACEAE** – VÉNUSZFODORKA-FÉLÉK**I. ADIANTUM** L. – VÉNUSZ-FODORKA

(la) adiantum, -i (n) ← (gr) adianton = egy vízi növény ← (gr) adiantos = meg nem nedvesített
 (ma) Vénusz-fodorka (né) Frauenhaarfarn

P. 23. Adiantum cuneatum LANGSDORF et FISCH. 1810

(la) cuneatus, -a, -um = ék alakú ← (la) cuneus, -ei (m) = ék
 (ma) Vénusz-fodorka (né) Frauenhaarfarn (női haj+páfrány)

II. CHEILANTHES SW. (incl. *Notholaena* R. BR.) – CSELLING

(gr) cheilos = ajak, szegély + (gr) anthos = virág
 (ma) cselling (prémpáfrány) (né) Lippenfarn

P. 24. Cheilanthes marantae (L. 1753 sub *Acrosticho*) DOM. 1915

Maranta, Bartolomeo (1500–1571) olasz orvos, botanikus és író után
 (ma) cselling (prémpáfrány) (né) Lippenfarn

3. család **POLYPODIACEAE** – ÉDESGYÖKERŰPÁFRÁNY-FÉLÉK**POLYPODIUM** L. – ÉDESGYÖKERŰ-PÁFRÁNY

(gr) polypodium = páfrány ← (gr) poly = sok + (gr) pous, podos = láb
 (ma) édesgyökerű-páfrány (né) Tüpfelfarn

P. 25. Polypodium vulgare L. 1753

(la) vulgare, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) édesgyökerű páfrány (né) Engelsüß

P. 26. Polypodium interjectum SHIVAS 1961

(la) interiectus, -a, -um = közbe vetett, közte elterülő ← (la) intericio, -ere, -ieci, -iectus = közévet, közédob

(ma) – (né) –

4. család **ASPLENIACEAE** – FODORKAFÉLÉK**ASPLENIUM** L. (incl. *Phyllitis* HILL. et *Ceterach* ADANS.) – FODORKA

(la) asplenium, -ii (n) ← (gr) asplēnios = lép nélküli ← (gr) a- = fosztóképző + (gr) splēn = lép
(ma) fodorka (né) Streifenfarn

P. 27. Phyllitis scolopendrium (L.) NEWMAN 1844 resp. **Asplenium scolopendrium** L.

(gr) phyllon = levél

(la) scolopendrius, -ia, -ium = százlábú szerű ← (gr) scolopendrion = egy százlábúakhoz hasonló növény, valószínűleg *Saxifraga* faj volt ← (gr) skōlēx = féreg + (gr) penta- = öt

(ma) éplevelű gímpáfrány (szarvasnyelvfü) (né) Hirschzunge

P. 28. Asplenium adiantum-nigrum L. 1753

(gr) adianton = egy vízi növény + (la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét

(ma) fekete fodorka

P. 29. Asplenium ruta-muraria L. 1753

(la) ruta, -ae (f) = keserű növény + (la) murarius, -ia, -ium = fali ← (la) murus, -i (m) = fal

(ma) kövi fodorka (né) Mauerraute

P. 29a. Asplenium lepidum PRESL 1836

(la) lepidus, -a, -um = csinos, takaros; pikkelyes

(ma) mirigyes fodorka

P. 30. Asplenium septentrionale (L. 1753 sub *Acrosticho*) HOFFM. 1796

(la) septemtrionalis, -e = északi ← (la) septemtrio, -onis (m) = Göncölszekér vagy Nagymedve csillagkép

(ma) északi fodorka (né) Gabelstreifelfarn

P. 31. Asplenium fontanum (L. 1753 pro *Polypodio* p. p., 1767) BERNH. 1799

(la) fontanus, -a, -um = forrás- ← (la) fons, fontis (m) = forrás

(ma) forrás fodorka

P. 32. Asplenium trichomanes L. 1753 s. l.

(la) trichomanes = *Adiantum* faj Pliniusnál ← (gr) trichomanes = *Asplenium* faj

Theophrasztosznál, Dioszkuridosznál ← (gr) trix, trichos = haj + (gr) manos = vékony

(ma) aranyos fodorka (né) Steinfeder

P. 33. *Asplenium viride* HUDS. 1762(la) *viridis*, -e = zöld

(ma) zöld fodorka

(né) Grüner Streifenfarn

CETERACH WILLD.(fr) *cétérach* = páfrány faj ← (arab) *chetrak*

(ma) pikkelypáfrány

(né) Schriftfarn

P. 34/1. *Ceterach officinarum* LAM. et DC. 1805 resp. *Asplenium ceterach* L. 1753 subsp. **officinarum**(la) *officinarum* = gyógyszerertári [többes birtokos eset] ← (la) *officina*, -ae (f) = gyógyszerertár, (alkimista) műhely

(ma) (nyugati) pikkelypáfrány

P. 34/2. *Ceterach officinarum* LAM. et DC. 1805 resp. *Asplenium ceterach* L. 1753 subsp. **bivalens D. E. MEYER 1964**(la) *bi-* = két, kettő + (la) *valens*, -ntis = erős, ép

(ma) (orvosi) pikkelypáfrány

P. 35. *Ceterach javorkaeum* SOÓ 1963 resp. *Asplenium javorkaeum* VIDA 1963

Jávorka Sándor (1883–1961) magyar botanikus után

(ma) Jávorka-pikkelypáfrány

5. család THELYPTERIDACEAE – TŐZEGPÁFRÁNYFÉLÉK**I. OREOPTERIS (LASTREA) – HEGYIPÁFRÁNY**(gr) *oreopteris* = páfrány ← (gr) *oreios* = hegyi ← (gr) *oros* = hegy + (gr) *pteron*, *pteris* = szárny, toll

(ma) hegyi páfrány

(né) Bergfarn

P. 36. *Oreopteris limbosperma* (ALL. sub *Polypodio* 1789) HOLUB et POUZAR 1961(la) *limbospermus*, -a, -um = sporangiumokkal a széleken ← (la) *limbus*, -i (m) = szegélydísz +(la) *sperma*, -ae (f) = spóra, mag ← (gr) *sperma* = mag

(ma) hegyi páfrány

(né) Bergfarn

P. 37. *Thelypteris palustris* BORY 1826(gr) *thelys* = női + (gr-la) *pteris* = páfrány(la) *paluster*, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) *palus*, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári páfrány, zsombékpáfrány

II. GYMNOCARPIUM NEWMAN – TÖLGYESPÁFRÁNY

(la) gymnocarpus, -ia, -ium = csupasztermésű ← (gr) gymnosz = csupasz, meztelen + (gr) karposz = szem, mag, termés
(ma) tölgyespáfrány

P. 38. *Gymnocarpium dryopteris* (L. 1753 sub *Polypodio*) NEWMAN 1851

(la) dryopteris = fán élő páfrány ← (gr) dryopteris = tölgyfán élő páfrányszerű növény ← (gr) drysz, dryosz = tölgyfa + (gr-la) pteris = páfrány
(ma) közönséges tölgyespáfrány (né) Eichenfarn

P. 39. *Gymnocarpium robertianum* (HOFFM. 1795 sub *Polypodio*) NEWMAN 1851

Szt. Robert után elnevezve
(ma) mirigyes tölgyespáfrány (né) Ruprechtfarn

III. PHEGOPTERIS FÉE – BUGLYOSPÁFRÁNY

(gr) phogos = bükkfa + (gr-la) pteris = páfrány
(ma) buglyospáfrány (né) Buchenfarn

P. 40. *Phegopteris connectilis* (MICHX. sub *Polypodio* 1803) WATT 1870

(la) connectilis, -e = összekapcsolt ← (la) connecto, -ere, -nexi, -nexus = összekapcsol, összeköt
(ma) buglyospáfrány

6. család ATHYRIACEAE – HÖLGYPÁFRÁNYFÉLÉK

I. ATHYRIUM ROTH – HÖLGYPÁFRÁNY

(la) athyrium, -ii (n) ← (gr) athyros = ajtó nélküli [a sporangiumok csak részben fedettek] ← (gr) a- = fosztóképző + (gr) thyreos = ajtó
(ma) hölgyepáfrány (né) Frauenfarn

P. 41. *Athyrium filix-femina* (L. sub *Polypodio* 1753) ROTH 1800

(la) filix, -icis (f) = haraszt, páfrány, gyom + (la) femina, -ae (f) = nő, nőtény
(ma) hölgyepáfrány (né) Frauenfarn

II. MATTEUCCIA TOD. – STRUCCPÁFRÁNY

Matteucci, Carlo (1811–1868) olasz fiziológus, fizikus, oktatási miniszter után
(ma) struccpáfrány (né) Straußenfarn (Trichterfarn)

P. 42. Matteuccia struthiopteris (L. 1753 sub *Osmunda*) TOD. 1866

(gr) strouthion = veréb, megas ~ = strucc + (gr-la) pteris = páfrány
 (ma) struccpáfrány (né) Straußenfarn

III. CYSTOPTERIS BERNH. – HÓLYAGPÁFRÁNY

(gr) kystis = (húgy)hólyag, erszény, zacskó + (gr-la) pteris = páfrány
 (ma) hólyagpáfrány (né) Blasenfarn

P. 43. Cystopteris fragilis BERNH. 1806

(la) fragilis, -e = törékeny
 (ma) hólyagpáfrány (né) Blasenfarn

IV. WOODSIA R. BR. – SZIRTIPÁFRÁNY

Woods, Joseph (1776–1864) angol építész és amatőr botanikus után

P. 44. Woodsia ilvensis (L. 1753 sub *Acrosticho*) R. BR. 1855

(la) ilvensis, -e = elbai ← (la) Ilva, -ae (f) = Elba szigete
 (ma) (pillás, apró) szirtipáfrány

P. 44a. Woodsia alpina (BOLTON 1790 sub *Acrosticho*) S. F. GRAY 1821

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok
 (ma) havasi szirtipáfrány

7. család **ASPIDIACEAE** – PAJZSIKAFÉLÉK**I. POLYSTICHUM** ROTH – VESEPÁFRÁNY

(gr) polystichos = sok sorral bíró, többsoros ← (gr) poly = sok + (gr) stichos = sor, rend, vonal, vers
 (ma) vesepáfrány (né) Schildfarn

P. 45. Polystichum lonchitis (L. 1753 sub *Polypodio*) ROTH 1799

(la) lonchitis = dárdás, lándzsás, dárdasarű, lándzsasarű ← (gr) logché [ejtsd: longcsé] = lándzsa, lándzsahegy, dárda
 (ma) dárdás vesepáfrány (né) Lanzenfarn

P. 46. Polystichum lobatum (HUDS. 1762 sub *Polypodio*) CHEV. 1827 resp. **P. aculeatum** (L. 1753 sub *Polypodio*) ROTH 1799 s. str.

(la) lobatus, -a, -um = karéjos (lebenyes, cimpás) ← (la) lobus, -us, lobi (m) = karéj, lebeny ← (gr) lobos = karéj, lebeny, cimpa
 (la) aculeatus, -a, -um = hegyes, szúrós, fulánkös ← (la) aculeus, -i (m) = túske, tövis, hegy ← (la) (la) acus, -us (f) = hegye, éle valaminek [pl. tű]
 (ma) karéjos vesepáfrány

P. 47. Polystichum braunii (SPENN. 1825 sub *Aspidio*) FÉE 1852

Braun, Alexander Carl Heinrich (1805–1877) német botanikus után
(ma) szőrös vesepáfrány

P. 48. Polystichum setiferum (FORSKÅL 1775 sub *Polypodio*) MOORE (1855) ap. WOYNAR 1913

(la) setifer = szőrös, sertét viselő ← (la) saeta, -ae (f) = szőr, serte + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
(ma) díszes vesepáfrány (né) Schildfarn

II. DRYOPTERIS ADANS. – PAJZSIKA

(gr-la) dryopteris = tölgyfán növő páfrányszerű növény ← (gr) drys, dryos = tölgyfa + (gr-la) pteris = páfrány ← (gr) pteron, pteris = szárny, toll
(ma) pajzsika (né) Wurmfarn

P. 49. Dryopteris cristata (L. 1753 sub *Polypodio*) A. GRAY 1848

(la) cristatus, -a, -um = taréjos ← (la) crista, -ae (f) = taréj
(ma) tarajos pajzsika (né) Moorfarn

P. 50. Dryopteris filix-mas (L. 1753 sub *Polypodio*) SCHOTT 1834

(la) filix, -icis (f) = haraszt, páfrány + (la) mas, maris (m) = férfi, hím
(ma) erdei pajzsika (né) Wurmfarn

P. 51. Dryopteris borrieri NEWMAN 1854

Borrer, William (1781–1862) angol botanikus után
(ma) pelyvás pajzsika

P. 52. Dryopteris carthusiana (VILL. 1786 pro *Polypodio*) H. P. FUCHS 1959

Cartheuser, Johann Friedrich (1704–1777) német botanikus és fia Cartheuser, Friedrich August (1734–1796) német orvosbotanikus, a giesseni botanikus kert igazgatója után
(ma) szálkás pajzsika (né) Dornfarn

P. 53. Dryopteris lanceolato-cristata (HOFFM. sub *Polypodio* 1790) ALSTON 1957 em. H. P. FUCHS 1963 = **D. dilatata** (HOFFM. 1796 sub *Polypodio*) A. GRAY 1848

(la) lanceolatus, -a, -um = lándzsáskás ← (la) lanceola, -ae (f) [demin.] = lándzsácska ← (la) lancea, -ae (f) = lándzsa + (la) cristatus, -a, -um = taréjos ← (la) crista, -ae (f) = taréj
(la) dilatatus, -a, -um = kibővített, kiterjesztett ← (la) dilato, -are, -avi, -atum = kibővít, kiterjeszt
(ma) széles pajzsika

P. 54. *Dryopteris assimilis* S. WALKER 1961

(la) *assimilis*, -e = hozzá hasonló ← (la) *ad-* = -hoz, -hez, -höz + (la) *similis*, -e = hasonló
 (ma) hegyi pajzsika

8. család **BLECHNACEAE** – BORDAPÁFRÁNYFÉLÉK**BLECHNUM** L. – BORDAPÁFRÁNY

(la) *blechnum*, -i (n) ← (gr) *blechon* = páfrány
 (ma) bordapáfrány (né) Rippenfarn

P. 55. *Blechnum spicant* (L. 1753 sub *Osmunda*) ROTH 1794

(la) *spica*, -ae (f) = kalász → *spica nardi* = a szőrfű kalásza, amelynek gyökerével C. Bauhin (1560–1624) a bordapáfrány gyökerét hasonlította össze
 (ma) bordapáfrány (né) Rippenfarn

3. alosztály **HYDROPTERIDALES** – VÍZI PÁFRÁNYOK

(gr) *hydor*, *hydator* = víz (összetételekben: *hydro-*) + (gr-la) *pterus* = páfrány ← (gr) *pteron*, *pterus* = szárny, toll

1. rend MARSILEALES

Család **MARSILEACEAE** – MÉTELYFŰFÉLÉK**MARSILEA** L. – MÉTELYFŰ

Marsigli, Aloisio Ferdinando (1658–1730) itáliai diplomata, mérnök, botanikus (Magyarországot is bejárta), illetve Marsigli, Giovanni (1766 körül élt) itáliai botanikus után
 (ma) métegyfű (né) Kleefarn

P. 56. *Marsilea quadrifolia* L. 1753

(la) *quadrifolius*, -ia, -ium = négylevelű ← (la) *quadri-* = négy- + (la) *folius*, -ia, -ium = levelű
 (ma) négylevelű métegyfű (né) Kleefarn

2. rend SALVINIALES

1. család **SALVINIACEAE** – RUCAÖRÖMFÉLÉK**SALVINIA** ADANS. – RUCAÖRÖM

Salvini, Antonio Maria (1633–1720) itáliai botanikus után
 (ma) rucaöröm (né) Schwimmfarn

P. 57. *Salvinia natans* (L. sub *Marsilea* 1753) ALL. 1785

(la) natans, -ntis = úszó ← (la) nato, -are, navi, natum = úszik
 (ma) vízi rucaöröm (né) Schwimmfarn

***Salvinia auriculata* AUBLET**

(la) auriculatus, -a, -um = fülecskés, fülecske alakú ← (la) auricula, -ae (f) [demin.] = fülecske ←
 (la) auris, -is (f) = fül
 (ma) füles rucaöröm

2. család *AZOLLACEAE* – MOSZATPÁFRÁNYFÉLÉK***AZOLLA* LAM. – MOSZATPÁFRÁNY**

(port) azolla = vízi páfrány
 (ma) moszatpáfrány (békalencsepáfrány)

P. 58. *Azolla caroliniana* WILLD. 1810

(la) carolinianus, -a, -um = karolinai [Észak- vagy Dél-Karolina USA állam után]
 (ma) amerikai moszatpáfrány (né) Wasserfarn

Törzs **GYMNOSPERMATOPHYTA** – NYITVATERMŐK

(gr) gymnos = csupasz, meztelen + (gr) sperma = mag + (gr) phyton = növény

Altörzs **CONIFEROPHYTINA**

I. osztály **GINKGOPSIDA** – GINKGO-(PÁFRÁNYFENYŐ- FÉLÉK)

Rend GINKGOALES

Család **GINKGOACEAE**

GINKGO L.

(kínai) kin-go → (japán) ginkgo

Ginkgo biloba L. 1753

(la) bilobus, -a, -um = kétkaréjú [a levél alakja után] ← (la) bi- = két, kettő + (la) lobus, -a, -um = karéjos, karéjú ← (gr) lobos = karéj, lebeny, cimpa
(ma) páfrányfenyő (ginkófa)

II. osztály **CONIFEROPSIDA** – FENYŐK

(la) conifer, -a, -um = toboztermő (tobozviselő) ← (la) conus, -i (m) = toboz, kúp ← (gr) konophoros = toboztermő ← (gr) konos = fenyőtoboz + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

1. rend TAXALES

Család **TAXACEAE** – TISZAFAFÉLÉK

TAXUS L. – TISZAFÁ

(la) taxus, -i (f) = tiszafa ← (gr) taxos = tiszafa

(ma) tiszafa

(né) Eibe

G. 1. Taxus baccata L. 1753

(la) baccatus, -a, -um = bogyóval (gyönggyel) bíró, bogyós ← (la) bacca, -ae (f) = bogyó, gyöngy
(ma) tiszafa (né) Eibe

2. rend PINALES

1. család **PINACEAE (ABIETACEAE)** – FENYŐFÉLÉKI. **ABIES** MILL. – JEGENYEFENYŐ

(la) abies, abietis (f) = fenyőfa
 (ma) jegenyefenyő

G. 2. Abies alba MILL. 1768

(la) albus, -a, -um = fehér
 (ma) jegenyefenyő (né) Gemeine Weißtanne (Tanne)

II. **PICEA** AGOSTI – LUCFENYŐ

(la) picea, -eae (f) = szurokfenyő
 (ma) lucfenyő

G. 3. Picea abies (L. 1753 sub *Pino*) KARST. 1881

(la) abies, abietis (f) = fenyőfa
 (ma) bálványfenyő, füstösfenyő, karácsonyfa, keresztesfenyő, kosztosfenyő, répafenyő, szömörkefa, szurkosfenyő (né) Gemeine Fichte, Rotfichte

III. **LARIX** MILL. – VÖRÖSFENYŐ

(la) larix, -icis (f) = vörösfenyő és gyantája
 (ma) vörösfenyő

G. 4. Larix decidua MILL. 1768

(la) deciduus, -ua, -uum = lehulló (lombhullató) ← (la) decido, -ere, -cidi, -cidus = lehull
 (ma) vörösfenyő (né) Europäische Lärche

IV. **PINUS** L. – FENYŐ

(la) pinus, -us v. -i (f) = (erdei)fenyő, lucfenyő
 (ma) fenyő (né) Kiefer

G. 5. Pinus silvestris (*sylvestris*) L. 1753

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) erdeifenyő (né) Gemeine Kiefer, Föhre

G. 6. Pinus nigra ARNOLD 1785

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) feketefenyő (né) Schwarzkiefer

3. család **CUPRESSACEAE** – CIPRUSFÉLÉK

(la) cupressus, -us v. -i (f) = ciprusfa ← (gr) kyparissos [etruszk közvetítéssel egy földközi-tengeri nyelvből származik]

JUNIPERUS L. – BORÓKA

(la) iuniperus, -i (f) = boróka

(ma) boróka

G. 7. Juniperus communis L. 1753

(la) communis, -e = közönséges, általános

(ma) közönséges boróka (borókafenyő, gyalogfenyő) (né) Wacholder

III. osztály **EPHEDROPSIDA** – CSIKÓFARKFÉLÉK

Rend EPHEDRALES

Család **EPHEDRACEAE**

EPHEDRA L. – CSIKÓFARK

(gr) ephedros = rajtaülő (t.i.: sziklán), egy „anabasis”-nak is nevezett növény

(ma) csikófark

(né) Meerträubel

G. 8. Ephedra distachya L. 1753 em. STAPF 1889

(gr-la) distachyus, -a, -um = kétkalású ← (gr) di- = két, kettő + (gr) stachis = csemete, kalász, gyümölcs

(ma) csikófark

Törzs **ANGIOSPERMATOPHYTA – ZÁRVATERMŐK**

I. osztály **DICOTYLEDONOPSIDA – KÉTSZÍKŰEK**

A) ágazat **MAGNOLIALES – DIPSACALES**

I. rend **MAGNOLIALES**

1. család **MAGNOLIACEAE – LILIOMFAFÉLÉK**

2. család **CALYCANTHACEAE – FŰSZERCSERJEFÉLÉK**

3. család **LAURACEAE – BABÉR(FA)FÉLÉK**

4. család **BERBERIDACEAE – SÓSKAFAFÉLÉK**

BERBERIS L. – SÓSKAFA

(la) barbarus, -a, -um = idegen, barbár szó változata vagy az (arab) barbari = berber szóból származik, és nem más, mint az idegenek érthetetlen beszédének hangzását utánozó szótagismétlés (bar+bar, ill. ber+ber) .

(ma) borbolya

1. Berberis vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) közönséges borbolya (borbolyabokor, sóskaborbolya, sóskafa)

MAHONIA NUTT.

McMahon, Bernard (1775–1816) ír-amerikai botanikus után

(ma) mahónia

1a. Mahonia aquifolium (PURSCH. 1814 sub *Berberidi*) NUTT. 1818

(la) aquifolius, -ia, -ium = szúrós levelű ← (la) acus, -us (f) = hegye, éle valaminek + (la) folius, -ia, -ium = levelű ← (la) folium, -ii (n) = (növény)level

(ma) mahónia

(né) Mahonie

2. rend **RANALES**

1. család **PAEONIACEAE – BAZSARÓZSAFÉLÉK**

PAEONIA L. – BAZSARÓZSA, PÜNKÖSDIRÓZSA

(la) paeonia, -ae (f) ← (gr) paionia = bazsarózsa

(gr) paionios = gyógyuló, gyógyító, üdvös ← (gr) Paian, Paion (Paeon) = a görög mitológia orvos istene, aki Plutót, az alvilág fejedelmét kigyógyította epilepsziájából

(ma) bazsarózsa, pünkösdi rózsa

(né) Pfingstrose

2. *Paeonia officinalis* L. 1753 subsp. *banatica* (ROCH. 1828 p. sp.) SOÓ 1945

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkimisták műhelye, gyógyszertár

(la) banaticus, -a, -um = bánási vagy bánáti

(ma) bánáti bazsarózsa

2. család HELLEBORACEAE – HUNYORFÉLÉK

I. CALTHA L. – GÓLYAHÍR

(la) caltha, -ae (f) = gólyahír ← (gr) kalthē = sárga

(ma) gólyahír

3/1. *Caltha palustris* L. 1753 subsp. *palustris*

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári gólyahír

3/2. *Caltha palustris* L. 1753 subsp. *laeta* (SCH. et NYM. KY. 1854 p. sp.) HEGI 1912

(la) laetus, -a, -um = viruló, pompás

(ma) hegyi gólyahír

3/3. *Caltha palustris* L. 1753 subsp. *cornuta* (SCH. et NYM. KY. 1854 p. sp.) HEGI 1912, BORB. 1879 p. var.

(la) cornutus, -a, -um = szarvas ← (la) cornu, -us (n) = szarv

(ma) mocsári (hegyi) gólyahír

II. TROLLIUS L. – ZERGEBOGLÁR

(la) trollius, -i (m) ← (svéd) troll = hegyi zuzmó; bányarém, manó

(ma) zergeboglár

(né) Trollblume

4/1. *Trollius europaeus* L. 1753 subsp. *europaeus*

(la) europaeus, -a, -um = európai

(ma) közönséges vagy európai zergeboglár

(né) Trollblume

4/2. Trollus europaeus L. 1753 subsp. **demissorum** (BORB.) PÓCS et BALOGH

(la) demissorum [többes birtokos eset] ← (la) demissus, -a, -um = lelógó, alacsony, elengedett
 (ma) kis zergeboglár

III. HELLEBORUS L. – HUNYOR

(la) helleborus, -i (m) = hunyor ← (gr) helleboros = fehér hunyor [őrültség elleni orvosság]
 (ma) hunyor

5. Helleborus dumetorum W. et K. in WILLD. 1809

(la) dumetorum [többes birtokos eset] ← (la) dumetum, -i (n) = bozót
 (ma) kisvirágú (berki) hunyor

6. Helleborus odorus W. et K. in WILLD. 1809

(la) odorus, -a, -um = illatos, szagos ← (la) odor, -oris (m) = szag, illat, bűz
 (ma) illatos hunyor

7. Helleborus purpurascens W. et K. 1802

(la) purpurascens, -ntis = bíborpiros, pirosló ← (la) purpurasco, -ere = piroslik ← (la) purpura, -ae (f) = bíbor ← (gr) porphyra = bíbor
 (ma) pirosló hunyor

IV. ERANTHIS SALISB. – TÉLTEMETŐ

(gr) eranthos = tavaszvirág ← (gr) er, ear = tavasz + (gr) anthos = virág
 (ma) téltemető

8. Eranthis hiemalis (*hyemalis*) (L. 1753 sub *Helleboro*) SALISB. 1807

(la) hiemalis, -e = téli ← (la) hiems, hiemis (f) = tél
 (ma) téltemető

V. NIGELLA L. – KATICAVIRÁG, KANDILLA

(la) nigellus, -a, -um [demin.] = feketés, feketéllő ← (la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) katicavirág (né) Schwarzkümmel

9. Nigella arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántófield
 (ma) mezei katicavirág

- Nigella damascena L. 1753

(la) damascenus, -a, -um = damaszkuszi
 (ma) borzaskata

- Nigella sativa L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet

(ma) vetési borzaskata

IV. ISOPYRUM L. – GALAMBVIRÁG

(gr) isopyron = nem azonosított növénynev ← (gr) isos = egyenlő, hasonló + (gr) pyros = búza
(ma) galambvirág (né) Muschelblümchen

10. Isopyrum thalictroides L. 1753

(gr) thalichtroides = thaliktrumhoz hasonló ← (gr) thalichtron = suta ← (gr) thalia = virágzó szerencse ← (gr) thallō = fakad, kifejlődik, kisarjad + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr) thalictroides = borkóróhoz hasonló ← Thalicttrum = borkóró nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) erdei galambvirág

VII. ACTAEA L. – BÉKABOGYÓ

(la) actaea, -ae (f) = erős illatú fű ← (gr) akteia, aktea, akte = bodzafa

(ma) békabogyó

11. Actaea spicata L. 1753 (*A. spicata nigra* L. 1753)

(la) spicatus, -a, -um = kalászos, füzéres ← (la) spica, -ae (f) = kalász

(ma) fekete békabogyó

VIII. CIMICIFUGA L. – POLOSKAFŰ

(la) cimicifuga = „poloskától való menekülés” ← (la) cimex, -icis (m) = poloska + (la) fuga, -ae (f) = futás, menekülés

(ma) poloskavész

12. Cimicifuga europaea SCHIPCZINSKIJ (SIPCSINSZKI) 1937

(la) europaeus, -a, -um = európai

(ma) poloskavész (poloskafű)

IX. AQUILEGIA L. – HARANGLÁB

(la) aqua, -ae = víz + (la) lego, legere = összegyűjt, -szed

(ma) harangláb (né) Akelei

13. Aquilegia vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) közönséges harangláb

X. CONSOLIDA S. F. GRAY – SZARKALÁB

(la) consolidus, -a, -um = tömör, szilárd ← (la) con- = -val, -vel; együtt + (la) solido, -are, -avi, -atum = sűrít, szilárdít

(ma) szarkaláb

(né) Rittersporn

14/1. *Consolida regalis* S. F. GRAY 1821

(la) regalis, -e = királyi ← (la) rex, regis = király

(ma) mezei (vetési) szarkaláb

14/2. *Consolida regalis* S. F. GRAY 1821 subsp. **paniculata** (HOST) SOÓ 1922

(la) paniculatus, -a, -um = bugás ← (la) paniculus, -i (m) [demin.] = buga ← (la) panus, -i (m) = a köles virágzata

(ma) csokros szarkaláb

15. *Consolida orientalis* (J. GAY in DESMOULINS 1840 sub *Delphinio*)

SCHRÖDINGER 1909

(la) orientalis, -e = keleti ← (la) oriens, -tis (f) = kelet

(ma) keleti szarkaláb

- *Consolida ajacis* (L. 1753 p. p.) SCHUR 1853

(la) Ajax, Aiakis ← (gr) Aias = Telemon fia, vitéz görög, a görög mitológia szerint halála után virággá változott, a virágon az AI betűket vélték felfedezni

(ma) nyári (egynyári) szarkaláb

(né) Gartenrittersporn

- *Consolida uechtriziana* (PANČ. sub *Delphinio* 1887, ap. HUTH 1895) SOÓ 1922

Uechtritz, Rudolf Karl Friedrich von (1838–1886) német botanikus után

(ma) Uechtritz-szarkaláb

DELPHINIUM L. – SARKANTYÚFŰ

(latinosított) delphinium, -ii (n) = szarkaláb ← (gr) delphinion = szarkaláb ← (gr) delphis, delphinos = delfin

(ma) sarkantyúfű

- *Delphinium cultorum* VOSS 1896

(la) cultorum [többes birtokos eset] ← (la) cultus, -us (m) = megművelés

(ma) kerti szarkaláb (évelő szarkaláb, kerti sarkantyúfű, sarkantyúvirág)

XI. ACONITUM L. – SISAKVIRÁG

(gr) akoniti = legyőzhetetlen [a jelentésátvitel részben az Akonitosz domb nevéből keletkezett, ahol Heraklesz Kerberosz kutyáját az alvilágból felhozta és a virág a kutya nyálából keletkezett (Ovidius után)]

(ma) sisakvirág

(né) Eisenhut

16. Aconitum anthora L. 1753

(gr) anti = ellen + (gr) thora = gyilkos boglárka [anthora = „Anthora flora luteo Aconiti”-frázisban; Ranunculus thora = gyilkos boglárka; mérgezés elleni gyógynövénynek tartották]
 (ma) méregölő sisakvirág

17. Aconitum variegatum L. 1753 s. l.

(la) variegatus, -a, -um = tarka, foltos, változatos ← (la) varius, -a, -um = tarka, foltos, változatos
 (ma) karcsú sisakvirág

18. Aconitum vulparia RCHB. 1819 nom. nud., 1827

(la) vulparius, -ia, -ium = róka- ← (la) vulpes, -is (f) = róka
 (ma) farkasölő sisakvirág

19. Aconitum moldavicum HACQUET 1790

(la) moldavicus, -a, -um = moldáviai
 (ma) moldvai sisakvirág, kárpáti sisakvirág

3. család **ANEMONACEAE (RANUNCULACEAE s. str.)** – SZELLŐRÓZSAFÉLÉK

I. **PULSATILLA** MILL. – KÖKÖRC SIN

(la) pulsatillus, -a, -um = ütögető ← (la) pulso, -are, -aví, -atus = üt, ver; kongat [a virág harangalakja után, amit a szél ide-oda mozgat]
 (ma) kökör csin (né) Kuhschelle, Küchenschelle

20. Pulsatilla patens (L. 1753 sub „*Anemone*”) MILL. 1768

(la) patens, -entis = nyitott, tátogó ← (la) pateo, -ere, -ui = nyit, tár, tátog
 (ma) tátogó (ibolyás) kökör csin

21. Pulsatilla grandis WENDER. 1831

(la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű
 (ma) lókökör csin

22. Pulsatilla pratensis (L.) MILL. subsp. **nigricans** ZAMELS 1926

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratum, -i (n) = rét
 (la) nigricans, -tis = feketés, feketéllő ← (la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) fekete (mezei) kökör csin

23. Pulsatilla hungarica SOÓ 1929

(la) hungaricus, -a, -um = magyar ← (la) Hungaria, -ae = Magyarország
 (ma) magyar kökör csin

24. Pulsatilla zimmermannii SOÓ 1966

Zimmermann, Walter (1892–1980) német botanikus, filogenetikus után
(ma) Zimmermann-kökörccsin

II. HEPATICA MILL. – MÁJVIRÁG

(la) hepaticus, -a, -um = máj- ← (gr) hēpatikos = máj- ← (gr) hēpar = máj [hepatica herba = májgyógyító fű; ti. a máj alakú levelek miatt a signatura tan alapján a növény májbetegség gyógyítására szolgált a középkorban]

(ma) májvirág

(né) Leberblümchen

25. Hepatica nobilis MILL. 1768

(la) nobilis, -e = nemes

(ma) májvirág (nemes májvirág)

III. ANEMONE L. – SZELLŐRÓZSA, KAKUKKVIRÁG

(la) anemone = szellőrózsa ← (gr) anemone = kökörccsin (?) ← (gr) anemos = szél, lélek

(ma) szellőrózsa

26. Anemone silvestris (*sylvestris*) L. 1753

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei szellőrózsa

27. Anemone nemorosa L. 1753

(la) nemorosus, -a, -um = berki, ligeti, erdős ← (la) nemus, -oris (n) = berek, liget, erdő

(ma) berki szellőrózsa

28. Anemone ranunculoides L. 1753

(gr-la) ranunculoides = békácskához hasonló ← (la) ranunculus, -i = békácska ← (la) rana, -ae (f) = béka + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr-la) ranunculoides = boglárkához hasonló ←

Ranunculus = boglárka nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) bogláros szellőrózsa, bogláros pápics

29. Anemone trifolia L. 1753

(la) trifolius, -ia, -ium = háromlevelű ← (la) tri- = három + (la) folius, -ia, -ium = levelű ← (la) folium, -ii (n) = (növény)levél

(ma) hármaslevelű szellőrózsa

IV. CLEMATIS L. – ISZALAG, BÉRCSE

(la) clematis, -idis (f) = kúszó növény, iszalag ← (gr) klematisz = kacsos növény, iszalag ← (gr) kléma = ág, (zöld) kacs

30. Clematis recta L. 1753

(la) rectus, -a, -um = egyenes, felálló

(ma) egyenes iszalag

31. Clematis vitalba L. 1753

(la) vitalba = fehér venyige ← (la) vitis, -is (f) = szőlővessző, venyige + (la) albus, -a, -um = fehér

(ma) erdei iszalag

32. Clematis integrifolia L. 1753

(la) integrifolius, -ia, -ium = éplevelű ← (la) in- = fosztóképző [összetételekben] + (la) teger, -gra, -grum = ép, érintetlen ← (la) tango, tetigi, tactus = érint + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) réti iszalag

33. Clematis alpina (L. 1753) MILL. 1768

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok

(ma) havasi iszalag

- Clematis viticella L. 1753

(la) viticella, -ae (f) [demin.] = szőlő tőkécске, szőlő kacsocska ← (la) vitis, -is (f) = szőlőtőke, szőlőkacs

(ma) olasz iszalag

- Clematis flammula L. 1753

(la) flammula, -ae (f) [demin.] = lángocska [az illóolaja után, ami hirtelen fájdalmat okoz, ha a levelét összedörzsölve az ember orra alá tartják] ← (la) flamma, -ae (f) = láng

(ma) csípős iszalag

V. MYOSURUS L. – EGÉRFARKFŰ

(gr) myonrizo, myonrosz = egérfarkú ← (gr) mys, myos = egér, izom + (gr) oura = fark

(ma) egérfarkfű

34. Myosurus minimus L. 1753

(la) minimus, -a, -um [felsőfok] = legkisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi

(ma) egérfarkfű

(né) Mäuseschänzchen

VI. CERATOCEPHALUS PERS. – SARLÓBOGLÁRKA

(la) ceratocephalus, -i = szarvcsőcs ← (gr) keras, keratos = szarv, kürt, kehely + (gr) kephale = fej, csúcs

(ma) sarlóboglárka

35. Ceratocephalus testiculatus (CR. sub *Ranunculo* 1763) ROTH 1827

(la) testiculatus, -a, -um = herécskés, zacskós ← (la) testiculus, -i (m) [demin.] = herécske ← (la) testis, -is (m) = here

(ma) sarlóboglárka (sarlós cseppboglárka)

VII. BATRACHIUM S. F. GRAY – VÍZIBOGLÁRKA

(la) batrachium, -ii (n) ← (gr) batrakhion = békafű, boglárka ← (gr) batrakhosz = béka

(ma) víziboglárka

36. Batrachium aquatile (L. 1753 sub *Ranunculo*) DUM. 1827

(la) aquatilis, -e = vízi ← (la) aqua, -ae (f) = víz

(ma) nagy víziboglárka

(né) Wasserhahnenfuß

37. Batrachium radians RÉVEL (1845 sub *Ranunculo*) 1853

(la) radians, -ntis = sugárzó ← (la) radio, -are = sugárzik

(ma) sugaras boglárka

38. Batrachium baudotii (GODR. sub *Ranunculo* 1839) F. SCHULTZ 1844

Baudot, Firmin (1843 körül) francia botanikus után

(ma) sósvízi boglárka

39. Batrachium petiveri (KOCH in STURM 1840 sub *Ranunculo*) F. SCHULTZ 1844

Petiver, James (1605–1718) angol gyógyszerész után

(ma) sziki víziboglárka

40. Batrachium trichophyllum (CHAIX in VILL. 1786 nom. nud. sub *Ranunculo*, em. FREYN 1888) V. D. BOSCH 1850

(la) trichophyllus, -a, -um = szőrlevelű ← (gr) thrix, thrichos = haj, szőrzet + (gr) phyllon = levél

(ma) hínáros víziboglárka

41. Batrachium circinatum (SIBTH. 1792 sub *Ranunculo*) SPACH 1838

(la) circinatus, -a, -um = kerek ← (la) circino, -are, -avi, -atum = kerekít, görbít, hajlít

(ma) merev víziboglárka

42. Batrachium fluitans (LAM. 1778 sub *Ranunculo*) WIMM. 1840

(la) fluitans, -tis = úszó, lebegő, folyó ← (la) fluito, -are = úszik, lebeg, folydogál

(ma) úszó víziboglárka

VIII. FICARIA HUDS. – SALÁTABOGLÁRKA

(la) ficarius, -ia, -ium = füge- ← (la) ficus, -us, -i = fügefafa

(ma) salátaboglárka

43/1. *Ficaria verna* HUDS. 1762 subsp. *bulbifera* (ALBERT 1908) A. et D. LÖVE 1961

(la) vernus, -a, -um = tavaszi ← (la) ver, -is (n) = tavasz

(la) bulbiferus, -a, -um = hagymát termő ← (la) bulbus, -i (m) = hagyma + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

43/2. *Ficaria verna* HUDS. 1762 subsp. *calthifolia* (RCHB. 1832) VEL. 1891

(la) calthifolius, -ia, -ium = gólyahírlevelű ← (la) caltha, -ae (f) = gólyahír + (la) folius, -ia, -ium = levelű

IX. RANUNCULUS L. – BOGLÁRKA

(la) ranunculus, -i (m) [demin.] = kis béka, békácska ← (la) rana, -ae (f) = béka

(ma) boglárka

44. *Ranunculus polyphyllus* W. et K. 1800 in WILLD. 1799

(la) polyphyllus, -a, -um = soklevelű ← (gr) polyphyllos = soklevelű ← (gr) poly- = sok + (gr) phyllon = levél

(ma) buglyos boglárka

45. *Ranunculus flammula* L. 1753

(la) flammula, -ae (f) [demin.] = lángocska ← (la) flamma, -ae (f) = láng

(ma) békaboglárka

46. *Ranunculus lingua* L. 1753

(la) lingua, -ae (f) = nyelv

(ma) nádi boglárka

47. *Ranunculus sceleratus* L. 1753

(la) sceleratus, -a, -um = megfertőzött, bűnös ← (la) scelero, -are, -avi, -atus = bűnnel fertőz

(ma) torzsika boglárka

48. *Ranunculus repens* L. 1753

(la) repens, -ntis = kúszó, mászó ← (la) repo, repere, repsi = kúszik, mászik

(ma) kúszó boglárka

49/1. *Ranunculus bulbosus* L. 1753

(la) bulbosus, -a, -um = hagymás, gumós ← (la) bulbus, -i (m) = hagyma, gumó

(ma) gumós boglárka

49/2. Ranunculus bulbosus L. 1753 subsp. **aleae** (WILLK. 1859 p. sp.) R. et F. 1893, BURNAT 1892 p. var.

(la) alea, -ae (f) = kocka

(ma) gyökeres boglárka

50. Ranunculus sardous CR. 1763

(la) sardous, -a, -um = szardíniai [herba sardoa = mérgező boglárkafaj Vergiliusnál]

(ma) buborcs boglárka

51. Ranunculus polyanthemus L. 1753

(gr) polyanthemus = sokvirágú ← (gr) poly- = sok + (gr) anthemon = virág

(ma) sokvirágú boglárka

(né) vielblütiger Hahnen

52. Ranunculus lanuginosus L. 1753

(la) lanuginosus, -a, -um = szőrös, gyapjas ← (la) lanugo, -inis (f) = (gyümölcs) finom szőre, pelyhe ← (la) lana, -ae (f) = gyapjú

(ma) gyapjas boglárka

53. Ranunculus acris (*acer*) L. 1753

(la) acer, acris, acre = éles, hegyes, csípős ← (gr) akrisz = hegy, tető, orom

(ma) réti boglárka

54. Ranunculus strigosus SCHUR 1860 nom. nud., 1866

(la) strigosus, -a, -um [demin.] = serteszőrű, merevszőrű ← (la) strigosus, -a, -um = sovány, száraz, szikár

(ma) merevszőrű boglárka

55. Ranunculus auricomus L. 1753 emend. KORSH.

(la-gr) auricomus, -a, -um = aranylevelű, aranyszőrű ← (la) aurum, -i (n) = arany + (gr) komē = haj, szőr

(ma) változó boglárka

56. Ranunculus arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántófield

(ma) vetési boglárka (mezei boglárka, kefefű)

57. Ranunculus laterifolius DC. 1818

(la) laterifolius, -ia, -ium = oldalt álló levelű ← (la) latus, -eris (n) = oldal + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) sziki boglárka

58. Ranunculus pedatus W. et K. 1802

(la) pedatus, -a, -um = lábakkal bíró; ölbefogott ← (la) pes, pedis (m) = láb, pata, köröm
(ma) villás boglárka

59. Ranunculus illyricus L. 1753

(la) illyricus, -a, -um = illíriai
(ma) selymes boglárka

60. Ranunculus psilostachys GRISEB. 1843

(gr) psylostachys = kopasztermésű ← (gr) psilos = csupasz, kopasz + (gr) stachys = kalász, gyümölcs, csemete, sarj
(ma) csőrös boglárka

X. THALICTRUM L. – BORKÓRÓ, VIRNÁNC

(gr-la) thalictrum, -i (n) = békabuzogány (Plinius) ← (gr) thaliktron = ruta (Dioskorides)
(ma) borkóró, virnánc

61. Thalictrum aquilegifolium L. 1753

(la) aquilegifolius, -ia, -ium = vizetgyűjtő levelű ← (la) aquilegus, -a, -um = vizet gyűjtő ← (la) aqua, -ae (f) = víz + (la) lego, legi, lectus = összegyűjt + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(m) erdei (galamblevelű) borkóró

62. Thalictrum foetidum L. 1753

(la) foetidus, -a, -um = bűdös
(ma) sziklai (bűzös) borkóró

63. Thalictrum minus L. 1753 s. l.

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
(ma) közönséges borkóró

64/1. Thalictrum simplex L. 1753 subsp. **simplex**

(la) simplex, -icis = egyszerű
(ma) egyszerű borkóró

64/2. Thalictrum simplex L. 1753 subsp. **galioides** (NESTLER in PERS. 1807 p. sp.) BORZA 1947

(gr-la) galioides = galajszerű ← Galium = galaj nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
(ma) galajszerű borkóró

65. Thalictrum flavum L. 1753

(la) flavus, -a, -um = aranysárga, sárga, szőke
(ma) sárga (korpás) borkóró

66. *Thalictrum lucidum* L. 1753

(la) *lucidus*, -a, -um = fénylő, fényes, világos ← (la) *lux*, *lucis* (f) = fény, világosság
 (ma) fényes borkóró

XI. ADONIS L. – HÉRICS

(gr) *Adonis* = a holt *Adonis* véréből fakadt sárga virág [*Adonis* a görög mitológia szerint *Venus* szeretője volt]

(ma) *hérics*

(né) *Adonisröschen*

67. *Adonis vernalis* L. 1753

(la) *vernalis*, -e = tavaszi ← (la) *ver*, *veris* (n) = tavasz

(ma) tavaszi *hérics* (kapor rózsa)

(né) *Adonisröschen*

68. *Adonis vologensis* STEV. in DC. 1818 (*vologensis* auct.)

(la) *vologensis*, -e = volgai

(ma) volgamenti *hérics*

69. *Adonis flammea* JACQ. 1776

(la) *flammeus*, -ea, -eum = lángoló, tűzpiros ← (la) *flamma*, -ae (f) = láng

(ma) lángszínű *hérics*

70. *Adonis aestivalis* L. 1762

(la) *aestivalis*, -e = nyári ← (la) *aestas*, -atis (f) = nyár

(ma) nyári *hérics*

(né) *Sommerblutströpfchen*

3. rend NYMPHAEALES**1. család NYMPHAEACEAE – TÜNDÉRRÓZSAFÉLÉK****I. NYMPHAEA L. – TÜNDÉRRÓZSA, TAVIRÓZSA**

(la) *nymphaea* ← (gr) *nymphaia* = tavorózsa ← (gr) *Nymphe* v. *Nympha* = nimfa [források, tengerek, fák, hegyek női istennője]

(ma) tündérrózsa [tavorózsa, p. p. vízirózsa]

71. *Nymphaea alba* L. 1753

(la) *albus*, -a, -um = fehér

(ma) fehér tündérrózsa (tavorózsa, tündérliliom)

II. NUPHAR SM. – VÍZITÖK, SÁRGATAVIRÓZSA

(la) nuphar = vízitök ← (arab, perzsa) nimfar, nufar
 (ma) vízitök (sárgatavirózsa)

72. *Nuphar luteum* (*lutea*) (L. 1753 sub *Nymphaea*) SM. in SIBTH et SM. 1808

(la) luteus, -a, -um = arany­sárga, vörö­sessárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék
 (ma) sárga tavirózsa

- *Nelumbo* ADANS.

(la) nelumbo, -inis (f) = ló­tus­z ← (szingaléz) nelumbu, nelum = tavirózsa
 (ma) ló­tus­z

- *Nelumbo nucifera* GÄRTN. 1788

(la) nuciferus, -a, -um = dió­termő ← (la) nux, nucis (f) = dió + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
 (ma) indiai ló­tus­z

2. család CERATOPHYLLACEAE – TÓCSAGAZFÉLÉK

CERATOPHYLLUM L. – TÓCSAGAZ, BORZHÍNÁR

(gr) ceras, ceratos = szarv + (gr) phyllon = levél
 (ma) tócsagaz (borzhínár, birkafark, bozontka) (né) Hornblatt

73. *Ceratophyllum submersum* L. 1753

(la) submersus, -a, -um = alá­merült ← (la) submergo, -ere, -mersi, -mersus = alá­merül
 (ma) sima tócsagaz

74. *Ceratophyllum demersum* L. 1753

(la) demersus, -a, -um = el­merült ← (la) demergo, -ere, -mersi, -mersus = el­merül
 (ma) érdes tócsagaz

4. rend ARISTOLOCHIALES

család ARISTOLOCHIACEAE – FARKASALMAFÉLÉK

I. ASARUM L. – KAPOTNYAK

(la) asarum, -i (n) ← (gr) asarōn ← (gr) a- = fosztóképző + (gr) sarōn = seprű
 (ma) kapotnyak (né) Haselwurz

75/1. Asarum europaeum L. 1753

(la) europaeus, -a, -um = európai
 (ma) kereklevelű kapotnyak

75/2. Asarum europaem L. 1753 var. **intermedium** C. A. MEY 1831

(la) intermedius, -ia, -ium = középső
 (ma) szívlevelű kapotnyak

II. ARISTOLOCHIA L. – FARKASALMA

(gr-la) aristolochia, -ae (f) = farkasalma ← (gr) aristeus = a legjobb + (gr) locheia = születés
 (ma) farkasalma (né) Pfeifenblume

76. Aristolochia clematitis L. 1753

(la) clematis, -tidis (f) = iszalag ← (gr) klématis = vékony fa ← (gr) kléma = hajlékony vessző [a római centuriók bot helyett „nevelőeszközként” szőlővesszőt = klémát használtak]
 (ma) közönséges farkasalma

5. rend HAMAMELIDALES**1. család PLATANACEAE – PLATÁN(FA)FÉLÉK****PLATANUS L. – PLATÁN(FA), BOGLÁRFA**

(la) platanus, -i (f) = platánfa ← (gr) platanos ← (gr) platys = lapos, széles
 (ma) platán(fa), (boglárfa) (né) Platane

a.) Platanus hybrida BROT. 1907

(la) hybridus, -a, -um = korcs, keverék
 (ma) hibrid platán

b.) Platanus orientalis L. 1753

(la) orientalis, -e = keleti ← (la) oriens, -tis (f) = kelet
 (ma) keleti platánfa

c.) Platanus occidentalis L. 1753

(la) occidentalis, -e = nyugati ← (la) occidentis, -tis = nyugat
 (ma) nyugati platánfa

d.) Platanus hispanica MÜNCHAUSEN 1770

(la) hispanicus, -a, -um = hispániai, spanyol
 (ma) közönséges (juharlevelű) platán

2. család **HAMAMELIDACEAE** – VARÁZSMOGYORÓ-FÉLÉK**- Hamamelis L.**

(gr) hamamelis = ehető termésű cserje (talán naspolya)

(ma) varázsmogyoró

(né) Zaubernuß

- Hamamelis japonica S. et Z. 1855

(la) japonicus, -a, -um = japán

(ma) varázsmogyoró

(né) Zaubernuß

- Hamamelis virginiana L. 1753

(la) virginianus, -a, -um = virginiai (USA)

(ma) virginiai csodamogyoró

- Parrotia C. A. MEY.

Parrot, Johann Jakob Friedrich, Wilhelm von (1792–1841) Szentpéterváron dolgozó német-országi fizikus, geográfus, utazó után

- Parrotia persica (D. C. 1830) C. A. MEY. 1831

(la) persicus, -a, -um = perzsa

(ma) varázsfű

- Liquidambar L.

(la) liquidambar = folyékony ámbra ← (la) liquidus, -a, -um = folyékony + (arab) ambar → (sp) ambar, alambar = ámbra

(ma) ámbrafű

(né) Amberbaum

- Liquidambar styraciflua L. 1753(gr) styrax = a *Storax officinalis* és füstölőben használt mézgája + (la) fluo, fluere, fluxi, fluxus = folyik, csepeg

(ma) ámbrafű

(né) Amberbaum

6. rend ROSALES

1. család **ROSACEAE** – RÓZSAFÉLÉKI. **SPIRAEA L.** – GYÖNGYVESSZŐ, SPIREA

(la) spiraea = gyöngyvessző ← (gr) speiraia = egy cserje csavarodott magvakkal ← (gr) speira = csavart, tekeredett

(ma) gyöngyvessző

77. Spiraea salicifolia L. 1753

(la) salicifolius, -ia, -ium = fűzlevelű ← (la) salix, -icis (f) = fűz + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) fűzlevelű gyöngyvessző

- Spiraea crenata L. 1753

(la) crenatus, -a, -um = bevágott, csipkés ← (la) crena, -ae = rovátka, bevágás
 (ma) csipkés gyöngyvessző

78. Spiraea media FR. SCHM. 1792

(la) medius, -ia, -ium = közepe valaminek, középső
 (ma) szirti (sziklai) gyöngyvessző

- Sorbaria (SER. ex D. C.) A. BR.

(la) sorbaria = berkenyéhez hasonló levelű cserje ← (la) sorbum, -i (n) = berkenye (termése)
 (ma) gyöngyvessző (né) Fiederspiere

- Sorbaria sorbifolia (L. 1753) A. BR. in ASCH. 1864

(la) sorbifolius, -ia, -ium = berkenyelevelű ← (la) sorbum, -i (n) = berkenye + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) tollas gyöngyvessző

- Physocarpus (CAMBESS.) MAXIM.

(gr) physa = hólyag + (gr) karposz = termés
 (ma) hólyagvessző (hólyagbajnóca)

- Physocarpus opulifolius (L. 1753) MAXIM 1879

(la) opulifolius, -ia, -ium = levélben gazdag ← (la) opulens, -ntis = gazdag + (la) folius, -ia, -ium = levelű vagy (la) opulifolius, -ia, -ium = bangitalevelű ← (Viburnum) opulus + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) bangitalevelű hólyagvessző

- Exochorda LINDL.

(gr) exo = kívül + (gr) chorda = bél, húr
 (ma) gyöngycserje

- Exochorda racemosa (LINDL. 1847) REHDER 1913

(la) racemosus, -a, -um = fürtös, fürtszerű ← (la) racemus, -i (m) = szőlőfürt
 (ma) (virágszálfa) gyöngycserje

- Exochorda korolkowii LAVALLÉE 1880

Korolkow, Nyikolaj Ivanovics (1837–?) orosz botanikus után
 (ma) turkesztáni gyöngycserje

II. ARUNCUS SCHAEFFER – TÜNDÉRFÜRT

(la) aruncus, -i (m) ← (gr) aryggos, eryggos = kecskeszakáll
 (ma) tündérfürt

79. *Aruncus silvester* KOSTEL 1844

(la) silvester, -tris = erdei, erdőben lévő ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) tündérfürt (né) Geißbart

III. COTONEASTER AGOSTI – MADÁRBIRS

(la) cotoneus, -ea, -eum (mala) = birsalma + (la) -aster = pejoratív értelmű képző, növényeknél egy másiknál rosszabb kvalitásra utal (a birsalmánál rosszabb)

80. *Cotoneaster tomentosus* (-us) (AIT. 1788 sub *Mespilo*) LINDL. 1822

(la) tomentosus, -a, -um = molyhos ← (la) tomentum, -i (n) = tömítés, párna, párnázat
 (ma) nagylevelű madárbirs, molyhos madárbirs, gyapjas madárbirs

81. *Cotoneaster integerrima* (-us) MEDIK. 1793. s. str.

(la) integerrimus, -a, -um = legépebb ← (la) integer, integra, integrum = ép, érintetlen, sértetlen [itt teljesen épszélű]
 (ma) közönséges (szirti, piros) madárbirs

81. a. *Cotoneaster matrensis* DOMOKOS 1941 em. SOÓ

(la) matrensis, -e = mátrai
 (ma) mátrai madárbirs

82. *Cotoneaster nigra* (*niger*) FRIES 1845

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (m) fekete (manna) madárbirs

- *Cotoneaster horizontalis* DECNE. 1877

(la) horizontalis, -e = vízszintes [itt kúszó] ← (la) horizon, -ntis (m) = látóhatár
 (ma) kerti madárbirs

- *Cotoneaster acutifolia* TURCZ. 1832

(la) acutifolius, -ia, -ium = hegyes levelű ← (la) acutus, -a, -um = hegyes + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) pekingi madárbirs

- **Cotoneaster acuminata** LINDL. 1821

(la) acuminatus, -a, -um = kihegyezett ← (la) acumen, -minis (n) = hegye, éle valaminek
(ma) hegyeslevelű madárbirs

- **Cotoneaster multiflora** BUNGE 1830

(la) multiflorus, -a, -um = sokvirágú ← (la) multus, -a, -um = sok + (la) florus, -a, -um = virágú
(ma) széptermetű madárbirs

- **Cotoneaster racemiflorus** (DESF. 1829) C. KOCH 1869

(la) racemiflorus, -a, -um = fürtös virágzatú ← (la) racemus, -i (m) = szőlőfürt + (la) florus, -a, -um = virágú
(ma) fürtös madárbirs

IV. **CYDONIA** MILL. – BIRS

(la) cydonia, -ae (f) ← (la) mala cydonia = birsalma ← (gr) kydonion melon = birs, birsalma
(ma) birs (né) Quitte

- **Cydonia oblonga** MILL. 1768 em. BECK

(la) oblongus, -a, -um = hosszúkás ← (la) longus, -a, -um = hosszú
(ma) birsalma

- **Chaenomeles** LINDL.

(gr) chaino = széthasadt, tátogó, ásító + (gr) melis (melon) = alma (a széthasadt termés után)
(ma) japánbirs

- **Chaenomeles lagenaria** (LOIS. in DUHAMEL 1817) KOIDZUMI 1909

(la) lagenarius, -ia, -ium = palack alakú ← (la) lagoena v. lagona, -ae (f) = palack

- **Chaenomeles japonica** (THUNB. 1784) LINDL. in SPACH 1834

(la) japonicus, -a, -um = japán
(ma) (tégla)piros) japánbirs

V. **PYRUS** L. (*Pirus* auct.) – KÖRTE(FA)

(la) pirus, pyrus, -i (f) = körtefa
(ma) körtefa (né) Birnbaum

- **Pyrus communis** L. 1753 s. str. em. GÄRTN. 1791

(la) communis, -e = közönséges, általános
(ma) nemes körte (né) Birnbaum

83. *Pyrus achras* GÄRTN. 1791

(gr) achreios = vadkörte(fa)

(ma) vadkörte(vackor)

84/1. *Pyrus nivalis* JACQ. 1774 subsp. *nivalis*

(la) nivalis, -e = hó-, hófehér ← (la) nix, nivis (f) = hó

(ma) hófehér körtefa

(né) Schneebirne

84/2. *Pyrus nivalis* JACQ. 1774 subsp. *salviifolia* (DC. p. sp. 1825) BINZ et THOMMEN 1941

(la) salviifolius, -ia, -ium = zsályalevelű ← (la) salvia, -ae (f) = zsálya + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) zsályalevelű körte

- *Pyrus amygdaliformis* VILL. 1807

(la) amygdaliformis, -e = mandula alakú ← Amygdalus = mandula nemzetség ← (gr) amygdalē = mandula + (la) forma, -ae (f) = alak, forma

(ma) mandulalevelű körte

- *Pyrus syriaca* BOISS. 1849

(la) syriacus, -a, -um = szíriai

(ma) szír körte

85. *Pyrus magyarica* TERPÓ 1960

(la) magyaricus, -a, -um = magyar

(ma) magyar körte

VI. *MALUS* MILL. – ALMA(FA)

(la) malum, -i (n) = alma ~ malus, -i (f) = almafa ← (gr) mēlon = alma

(ma) (vad)almafa, (erdei vadalma)

(né) Apfelbaum

86/1. *Malus silvestris* (*sylvestris*) (L. 1753) MILL. 1768

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) (erdei) vadalma

(né) Apfelbaum

86/2. *Malus dasyphylla* (BORKH. 1803 p. sp.) SOÓ 1963, BORB. 1900 p. var.

(gr) dasys = sűrű, nyers, durva + (gr) phyllon = levél

(ma) érdeslevelű almafa

86/3. *Malus paradisiaca* (L. 1753) SOÓ 1963, DOMIN 1917 p. var. subsp. *pumilae*

(la) paradisiacus, -a, -um = paradicsom(i)

(ma) paradicsom alma

- **Malus domestica** BORKH. 1803

(la) domesticus, -a, -um = házi, hazai ← (la) domus, -us (f) = ház, haza, háztartás
(ma) nemes alma

- **Malus astracanica** DUMONT 1811

(la) astracanicus, -a, -um = asztrahányi?
(ma) jégalma, viaszalma

- **Malus cerasifera** SPACH 1834

(la) cerasiferus, -a, -um ← (la) cerasus, -i (f) = cseresznye(fa) + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
(ma) cseresznyealma

- **Malus spectabilis** (AIT. 1789 sub *Pyro*) BORKH. 1803

(la) spectabilis, -e = pompás, csillogó, megtekintésre érdemes, látványos
(ma) pompás díszalma

- **Malus floribunda** (SIEB. 1856) VAN HOUTTE 1864

(la) floribundus, -a, -um = dúsvirágú, gazdagon virágzó
(ma) dúsvirágú díszalma

- **Malus sieboldii** (REGEL 1859 sub *Pyro*) REHDER in SARG. 1915

Siebold, Philipp Franz von (1796–1866) német-holland botanikus után
(ma) Siebold-díszalma

- **Malus coronaria** (L. 1753 sub *Pyro*) MILL. 1768

(la) coronarius, -a, -um = koronaszerű, koronás ← (la) corona, -ae (f) = korona
(ma) illatos díszalma

- **Malus × atrosanguinea** SCHNEID. 1906

(la) atrosanguineus, -a, -um = sötétvörös, feketésvörös ← (la) ater, atra, atrum = fekete, sötét +
(la) sanguineus, -a, -um = vérvörös ← (la) sanguis, -inis (m) = vér
(ma) vérvörös díszalma

- **Malus × purpurea** (BARBIER 1910) REHDER 1920

(la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös
(ma) bíborlevelű díszalma

- **Malus × scheideckeri** SPÄTH ap. ZABEL 1903

Scheidecker név után

(ma) féligeltvirágú díszalma

VII. **SORBUS** L. – BERKENYE

(la) sorbus, -i (f) = kerti berkenye

(ma) berkenye

(né) Eberesche

87. Sorbus domestica L. 1753

(la) domesticus, -a, -um = házi, hazai ← (la) domus, -us (f) = ház, haza, háztartás

(ma) kerti (házi) berkenye

(né) Speierling

88. Sorbus aucuparia L. 1753

(la) aucuparius, -ia, -ium = madárfogó ← (la) auceps, aucupis (m) = madarász ~ (la) aucupium, -ii

(n) = madarászat, madárfogás

(ma) madár (vörös) berkenye

(né) Vogelbeerbaum

89. Sorbus aria (L. 1753 sub *Crataego*) CR. 1762

(gr?) Aria, Areia = perzsa tartomány vagy (la) Arius, -a, -um = areszi [Aresz athéni domb után]

(ma) lisztes berkenye

(né) Mehlbeere

90. Sorbus aria (L.) CR. subsp. **cretica** SOÓ 1937 vagy **S. graeca** (SPACH sub *Crataego* 1834 p. p.) em. HEDL. 1901

(la) creticus, -a, -um = krétai

(la) graecus, -a, -um = görög, hellén

(ma) déli berkenye

91. Sorbus austriaca (BECK. 1892 p. var. *Aria Mougeotii*) HEDLUND 1901

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák

(ma) osztrák berkenye

- **Sorbus austriaca** (BECK. 1892 p. var. *Aria Mougeotii*) HEDLUND 1901 subsp. **hazslinszkyana** SOÓ 1951

Hazslinszky Frigyes (1818–1896) magyar botanikus után

(ma) Hazslinszky-berkenye

92. Sorbus torminalis (L. 1753 sub *Crataego*) CR. 1763

(la) torminalis, -e = hasfájás elleni, vérhas elleni ← (la) tormina, -um, -i (n) = bélgörcs, hascsikarás, vérhas

(ma) barkóca(fa), barkócaberkenye, (uckurucfa)

(né) Elsbeere

VIII. **AMELANCHIER** MEDIK. – FANYARKA

(la) amelanchier = kőnaspolyafa ← (fr) la melanche ← (fr) l'amelanche + (fr) -ier = fanévképző
 ← (gr) melas, melanos = fekete
 (ma) fanyarka (né) Felsenbirne

93. Amelanchier ovalis MEDIK. 1793

(la) ovalis, -e = tojásdad, tojásalakú ← (la) ovum, -i (n) = tojás
 (ma) szirti fanyarka (né) Felsenbirne

IX. **MESPILUS** L. – NASPOLYA

(la) mespilus, -i (f) = naspolya(fa) ~ mespilum, -i (n) = naspolya termés ← (gr) Mespila = Ninive
 romjai Asszíriában
 (ma) naspolya (né) Mispel

- Mespilus germanica L. 1853

(la) germanicus, -a, -um = germán, német
 (ma) naspolya (né) Mispel

X. **CRATAEGUS** L. – GALAGONYA

(la) crataegus, -i (f) = galagonya ← (gr) krataigyalos = keményhüvelyű ← (gr) kratos = erős,
 kemény + (gr) gyalon = hasadék, odú, hüvely
 (ma) galagonya (né) Weißdorn

94. Crataegus oxyacantha L. 1753

(gr) oxyacantha = hegyestövis ← (gr) oxys = hegyes, csípős + (gr) akantha = tövis, tüske
 (ma) cseregalagonya (né) Weißdorn

95. Crataegus monogyna JACQ. 1775 agg.

(gr) monogyna = egybibés ← (gr) mono- = egyetlen, magános + (gr) gyné = nő, nőstény [női
 ivarszerv a botanikában]
 (ma) egybibés galagonya (né) Weißdorn

96. Crataegus nigra W. et K. 1801

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) fekete galagonya, (magyar galagonya)

- Crataegus crus-galli L. 1753

(la) crus, cruris (n) = lábszár + (la) gallus, -i (m) = kakas
 (ma) sarkantyús (kakas) galagonya

- **Crataegus azarolus** L. 1753

(portugál) azarola ← (arab) azzalrur = egy galagonya faj
(ma) francia galagonya

- **Crataegus coccinea** L. 1753

(la) coccineus, -ea, -eum = skarlátszínű ← (la) coccum, -i (n) = skarlátfesték
(ma) vörös galagonya

- **Crataegus flabellata** (BOSC. in SPACH 1834) C. KOCH 1853

(la) flabellatus, -a, -um = legyezős ← (la) flabellum, -i (n) = legyező
(ma) legyezős galagonya

- **Crataegus submollis** SARGENT 1901

(la) submollis, -e = kissé lágy, kissé hajlékony, kissé puha ← (la) sub- = kissé + (la) mollis, -e =
lágy, hajlékony, puha
(ma) pelyheslevelű galagonya

- **Crataegus lavalleyi** HERINCQ in LAVALLÉE 1880

Lavallez, Pierre Alphons Martin (1836–1884) francia dendrológus után
(ma) fényeslevelű galagonya

- **Crataego-mespilus grandiflora** BEAN 1914

(la) grandiflorus, -a, -um = nagyvirágú ← (la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű + (la) florus, -a,
-um = virágú
(ma) galagonyanaspolya

KERRIA DC.

Kerr, Williams (†1814) angol kertész után
(ma) boglárkacserje

- **Kerria japonica** (L. 1771 sub *Rubus*) DC. 1816

(la) japonicus, -a, -um = japán
(ma) boglárkacserje, (japán bazsarózsa)

RHODOTYPOS S. et Z.

(gr) rhodon = rózsza + (gr) typos = alak (a termés alakja után)
(ma) hószirmom

- **Rhodotypos scandens** (THUMB. 1794 sub *Corchoro*) MAKINO 1913 (Rh. kerrioides
s. et Z. 1835)

(la) scandens, -ntis = kúszó ← (la) scando, scandi, scansus = felhág, felmegy valahova
(ma) hószirmom

PYRACANTHA M. J. ROEM

(gr) pyr = tűz +(gr) akantha = tövis
(ma) tűztövis

(né) Feuerdorn

- Pyracantha coccinea ROEMER 1847

(la) coccineus, -ea, -eum = skarlátszínű ← (la) coccum, -i (n) = skarlátfesték
(ma) vöröslő tűztövis, (közönséges tűztövis)

XI. RUBUS L. – SZEDER

(la) rubus, -i (m) = szeder
(ma) szeder, (málna)

(né) Brombeere, Himbeere

97. Rubus saxatilis L. 1753

(la) saxatilis, -e = kövi, sziklai, sziklán élő ← (la) saxum, -i (n) = kő, szikla
(ma) kövi szeder

98. Rubus idaeus L. 1752

(la) Idaeus, -a, -um ← (gr) Idaosz = Ida hegyről való
(ma) málna

(né) Himbeere

99. Rubus caesius L. 1753

(la) caesius, -ia, -ium = szürkéskék, kéesszürke
(ma) hamvas szeder, (seregély szeder, kékbogyó)

100. Rubus canescens DC. 1825

(la) canescens, -ntis = őszes, fehéres, szürkévé váló ← (la) canus, -a, -um = ősz, fehér, szürke
(ma) molyhos szeder

101. Rubus nessensis HALL. 1794

(la) nessensis, -e = nessi ← Ness helységnév után
(ma) nessi szeder

102. Rubus scissus WATSON 1937

(la) scissus, -a, -um = hasadt, szakadt, (szét)tépett, ráncos (a levelei ráncosak) ← (la) scindo, -ere, scidi, scissum = hasít
(ma) hasadtlevelű szeder

103. Rubus sulcatus VEST. 1823

(la) sulcatus, -a, -um = barázdás, barázdált [a szár barázdált] ← (la) sulcus, -i (m) = barázda
(ma) barázdás szeder

104. Rubus plicatus WH. et N. 1822

(la) plicatus, -a, -um = ráncolt, gyűrt [a levelek gyűrték, ráncoltak] ← (la) plico, -are, -avi, -atum = összeráncol, hajtogat
 (ma) ráncos szeder

105. Rubus nitidus WH. et N. 1822

(la) nitidus, -a, -um = fénylő, csillogó [levelei fénylő zöldek] ← (la) niteo, -ere, -ui = csillog, fénylik
 (ma) csillogó szeder

106. Rubus affinis WH. et N. 1825

(la) affinis, -e = határos, szomszédos, rokon
 (ma) barátszeder

107. Rubus senticosus KOEHLER in W. et GR. 1829

(la) senticosus, -a, -um = tövises, tüskés [levélnyél, kocsány és csésze is tüskés] ← (la) sentis, -is
 (m) = tövis, tüskebokor, csipkebokor
 (ma) tüskés szeder

(108–125) Rubus sylvaticus agg.

(la) sylvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) berki szeder

108. Rubus carpiniifolius WEIHE in BOENN. 1824

(la) carpiniifolius, -ia, -ium = gyertyánlevelű ← (la) carpinus, -i (f) = gyertyán + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) gyertyánlevelű szeder

109. Rubus vulgaris WH. et N. 1835

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) közönséges szeder

110. Rubus gratus FOCKE 1875

(la) gratus, -a, -um = bájos, kedves, kellemes
 (ma) árvaszeder

111. Rubus orthocladus A. LEY 1896

(gr-la) orthocladus, -a, -um = felálló szárú ← (gr) orthos = egyenes, felfutó + (gr) klados = ág
 (ma) ágas szeder

112. *Rubus sprengelii* WEIHE 1819

Sprengel, Kurt Polycarp Jonathan (1766–1833) német botanikus, orvos után
(ma) Sprengel-szeder

113. *Rubus fictus* SUDRE 1907

(la) fictus, -a, -um = színlelt, költött, csalárd ← (la) fingo, -ere, finxi, fictum = alakít, alkot, rendez, kitalál, kohol
(ma) változékonylevelű szeder

114. *Rubus chlorothyrsus* FOCKE 1871

(gr-la) chlorothyrsos = zöld szárú ← (gr) chloros = világoszöld, zöldessárga + (gr) thyrsos = törzs, szár (torzó)
(ma) zöld szeder

115. *Rubus questieri* LEF. et MÜLL. 1859

Questier név után?
(ma) Questier-szeder

116. *Rubus rhombifolius* WEIHE in BOENN. 1824

(la) rhombifolius, -ia, -ium = rombusz levelű ← (la) rhombus, -i (m) = rombusz, varázskerék ← (gr) rhombos = rombusz + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) rombuszlevelű szeder

117. *Rubus silesiacus* WH. et N. 1824

(la) silesiacus, -a, -um = sziléziai
(ma) sziléziai szeder

118. *Rubus cordifolius* WH. et N. 1825

(la) cordifolius, -ia, -ium = szívlevelű ← (la) cor, cordis (n) = szív + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) szívlevelű szeder

119. *Rubus pyramidalis* KALTENB. 1845

(la) pyramidalis, -e = piramis alakú, piramisszerű [a virágzat kúp alakú] ← (gr-la) pyramis, -idis (f) = piramis
(ma) oszlopos szeder

120. *Rubus macrophyllus* WH. et N. 1825

(gr-la) macrophyllus, -a, -um = nagylevelű ← (gr) makrosz = nagy, hosszú + (gr) phyllon = levél
(ma) nagylevelű szeder

121. *Rubus silvaticus* WH. et N. 1825

(la) *silvaticus*, -a, -um = erdei ← (la) *silva*, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) berki szeder

122. *Rubus nemorensis* LEF. et MÜLL. 1859

(la) *nemorensis*, -e = ligeti, berki, erdei ← (la) *nemus*, -oris (n) = liget, berek, erdő
 (ma) ligeti szeder

123. *Rubus argenteus* WH. et N. 1825

(la) *argenteus*, -a, -um = ezüstös, ezüstszínű (ezüsből való) ← (la) *argentum*, -i (n) = ezüst
 (ma) ezüstös szeder

124. *Rubus alterniflorus* LEF. et MÜLL. 1881

(la) *alterniflorus*, -a, -um = változó virágú ← (la) *alternus*, -a, -um = változó + (la) *florus*, -a, -um = virágú
 (ma) leveles szeder

124/a. *Rubus albiflorus* BOULAY et LUCAND 1881

(la) *albiflorus*, -a, -um = fehérvirágú ← (la) *albus*, -a, -um = fehér + (la) *florus*, -a, -um = virágú
 (ma) fehéresvirágú szeder

125. *Rubus rhamnifolius* WH. et N. 1825

(la) *rhamnifolius*, -ia, -ium = bengelevelű ← (la) *rhamnus*, -i (f) = benge + (la) *folius*, -ia, -ium = levelű
 (ma) bengelevelű szeder

(126–130 R. *discolor* agg.)**126. *Rubus bifrons* VEST. in TRATT. 1823**

(la) *bifrons*, -ontis = kétarcú [a levélfelszín sötétzöld, a fonák fehéres]
 (ma) fehérfonákú szeder

127. *Rubus chloocladus* WATSON 1956

(gr) *chloë*, *chloa* = üdezöld + (gr) *klados* = ág, hajtás
 (ma) üdezöld szeder

128. *Rubus procerus* MÜLL. 1864

(la) *procerus*, -a, -um = magas, sudár, nyúlánk [a hosszú virágzat után]
 (ma) nyúlánk szeder

129. *Rubus candicans* WEIHE 1832(la) *candicans*, -ntis = fehérlő, fehérbe hajló

(ma) fehérés szeder

130. *Rubus arduennensis* LIBERT in LEJ. 1813(la) *arduennensis*, -e = ardenneki ← (la) *Arduenna*, -ae (f) = Ardennek

(ma) Ardenneki szeder

(131–139 *Rubus vestitus* agg.)**131. *Rubus vestitus* W. et N. 1825**(la) *vestitus*, -a, -um = felöltözött ← (la) *vestis*, -is (f) = ruha, viselet

(ma) dússzőrű szeder

132. *Rubus macrostachys* MÜLL. 1858(gr) *makros* = hosszú (nagy) + (gr) *stachys* = kalász, füzér

(ma) nagyvirágú szeder

133. *Rubus podophyllus* MÜLL. 1861(gr-la) *podophyllus*, -a, -um = a hosszú levélnyelű fajokra jellemző ← (gr) *pous*, *podos* = láb +(gr) *phyllos* = levél

(ma) hosszúlevelű szeder

134. *Rubus adscitus* GENEVIER 1860(la) *adscitus*, -a, -um = átvett, idegen ← (la) *adsisco* (*ascisco*), -scivi, -scitus = felvesz, átvesz

(ma) vándor szeder

135. *Rubus muelleri* LEF. in MÜLL. 1859

Müller, Jean (1828–1896) svájci botanikus után

(ma) Müller-szeder

136. *Rubus colemanii* BLOXAM 1850

Coleman név után?

(ma) Coleman-szeder

- *Rubus gremlii* (Focke 1877 p. sp.) SUDRE 1910

Gremlí, August (1833–1899) svájci botanikus után

(ma) Gremlí-szeder

137. Rubus teretiusculus KALTENB. 1845

(la) teres, teretis = sima, finom, ízléses + (la) usculus, -a, -um = hasznos ← (la) usus, -us (m) = használat, haszon, szükséglet

(ma) sima szeder

138. Rubus gratiosus LEF. et MÜLL. 1859

(la) gratiosus, -a, -um = kedves, kellemes

(ma) finom szeder

139. Rubus morifolius MÜLL. 1858

(la) morifolius, -ia, -ium = eperlevelű ← (la) morus, -i (f) = eperfa + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) eperlevelű szeder

(140–149a. Rubus radula agg.)**140. Rubus radula** WEIHE in BOENN. 1824

(la) radulus, -a, -um = reszelős, ráspolyos

(ma) ráspolyos szeder

141. Rubus genevieri BOR. 1857

Genevier név után?

(ma) Genevier-szeder

142. Rubus apiculatus WH. et N. 1825

(la) apiculatus, -a, -um = finom, kihegyezett, hegyes

(ma) hegyeslevelű szeder

143. Rubus micans GODR. 1848

(la) micans, -ntis = csillogó, fénylő

(ma) csillogó szeder

144. Rubus granulatus LEF. et MÜLL. 1859

(la) granulatus, -a, -um = szemcsés ← (la) granulum, -i [demin.] = szemcse ← (la) granum, -i (n) = mag, szem

(ma) szemcsés szeder

145. Rubus fuscus WH. et N. 1825

(la) fuscus, -a, -um = sötét, feketés [sötétzöld levelei vannak]

(ma) feketés szeder

146. Rubus foliosus WH. et N. 1825

(la) foliosus, -a, -um = leveles ← (la) folia, -ae (f) = levél
 (ma) leveles szeder

147. Rubus thyrsiflorus WH. et N. 1825

(gr-la) thyrsiflorus, -a, -um = bugavirágzatú ← (gr) thyrsos = buga + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) bugásvirágzatú szeder

148. Rubus pallidus WH. et N. 1825

(la) pallidus, -a, -um = halvány, sápadt ← (la) palleo, -ere, -ui = sápadozik, megfakul
 (ma) halvány szeder

149. Rubus menkei WH. et N. 1825

Menke név után?
 (ma) Menke-szeder

149a. Rubus obscurus KALTENB. 1845

(la) obscurus, -a, -um = sötét, homályos, zavaros [a szírom sötét rózsaszínű]
 (ma) rózsás szeder

(150–154. Rubus rudes agg.)**150. Rubus thelybatus** FOCKE 1877

(gr) thelys = női, nőnemű + (gr) batus = nedv

151. Rubus melanoxyton MÜLL. et WIRTG. 1861

(gr) melanoxyton = fekete fájú ← (gr) melas, melan = fekete + (gr) xylon = fa [a sarj fekete-piros színű]
 (ma) feketefájú szeder

152. Rubus rudis WH. et N. 1825

(la) rudis, -e = nyers, műveletlen, ügyetlen, durva [sarja igen érdes]
 (ma) durva szeder

153. Rubus vallisparsus SUDRE 1906

(la) vallum, -i (n) ~ vallus, -i (m) = karó, cölöp + (la) sparsus, -a, -um = szétszórt, rendezetlen
 (ma) futó szeder

154. Rubus glaucellus SUDRE 1898

(la) glaucellus, -a, -um [demin.] = kissé kékes, kissé zöldesszürke ← (la) glaucus, -a, -um = kékes, zöldesszürke
 (ma) szürkés szeder

155. Rubus fuscoater WH. et N. 1825

(la) fuscus, -a, -um = sötét, feketés + (la) ater, atra, atrum = fénytelen, fekete, sötét [sarja és szirma is feketés, sötétpiros]

(ma) feketés szeder

156. Rubus obtruncatus MÜLL. 1858 s. l.

(la) obtruncatus, -a, -um = kaszabolt ← (la) obtrunco, -are = lekaszabol ← (la) trunco, -are, -avi, -atum = megvág, levág

(ma) hasadtlevelű szeder

157. Rubus lejeunei WH. et N. 1825

Lejeune, Alexander Luis Simon (1779–1853) belga orvos és botanikus után

(ma) Lejeune-szeder

158. Rubus hystrix WH. et N. 1825

(gr) hystrix = sün(disznó) ← (gr) hys = disznó+ (gr) thrix = haj, serte

(ma) sünszeder

159. Rubus rosaceus WH. et N. 1825

(la) rosaceus, -a, -um = rózsaszerű [rózsaszínű szirmai után] ← (la) rosa, -ae (f) = rózsza

(ma) rózsás szeder

160. Rubus hebecarpus MÜLL. 1801

(gr) hēbē = puhely, pihe + (gr) karpos = termés

(ma) pelyhes szeder

161. Rubus koehleri WH. et N. 1825

Koehler név után

(ma) Koehler-szeder

(162–170. Rubus glandulosus agg.)

(la) glandulosus, -a, -um = mirigyes ← (la) glandula, -ae (f) = mirigy ← (la) glans, glandis (f) = makk

162. Rubus furvus SUDRE 1900

(la) furvus, -a, -um = fekete, sötét [szirmai sötét rózsaszínűek]

(ma) sötétszirmú szeder

163. Rubus amoenus KOEHLER 1829

(la) amoenus, -a, -um = bájos, kedves, kecses

(ma) árvaszeder

164. Rubus scaber WH. et N. 1825

(la) scaber, -bra, -brum = érdes, durva, éles

(ma) érdes szeder

165. Rubus tereticaulis MÜLL. 1858

(la) tereticaulis, -e = hosszúszerű ← (la) teres, teretis = hosszú, karcsú + (la) caulis, -is (m) = szár, torzsa

(ma) száras szeder

166. Rubus schleicheri WEIHE in BOENN. 1824

Schleicher, Johann Christoph (1763–1834) svájci botanikus után

(ma) Schleicher-szeder

167. Rubus bellardii WH. et N. 1825

Bellardi, Carlo Antonio Lodovico (1751–1826) olasz orvos és botanikus után

(ma) Bellardi-szeder

168. Rubus rivularis MÜLL. et WIRTG. 1858

(la) rivularis, -e = pataki ← (la) rivulus, -i (m) [demin.] = patakocska ← (la) rivus, -i (m) = patak, folyó

(ma) patakparti szeder

169. Rubus serpens WEIHE 1831

(la) serpens, -entis = kúszó ← (la) serpo, -ere, -psi = csúszik, kúszik, mászik

(ma) kúszó szeder

170. Rubus hirtus W. et K. 1805

(la) hirtus, -a, -um = sörtés, bozontos, borzas, durva

(ma) borzas szeder

XII. FRAGARIA L. – SZAMÓCA (FÖLDI EPER)

(la) fragum, -i = földi eper, szamóca

(ma) földi eper, szamóca

(né) Erdbeere

171. Fragaria vesca L. 1753

(la) vescus, -a, -um = fogyasztó, emésztő ← (la) vescor, vesci = táplálkozik, eszik

(ma) erdei szamóca (földi eper)

(né) Walderdbeere

172. *Fragaria moschata* DUCH. 1766

(la) = moschatus, -a, -um = pézsmailatú ← (la) muscus, -i = pézsma (és moha) ← (gr) moskos = pézsma

(ma) kerti szamóca, kerti eper

(né) Moschuserdbeere

174. *Fragaria viridis* DUCH. 1766

(la) viridis, -e = zöld

(ma) csattogó szamóca

(né) Hügelerdbeere

XIII. *COMARUM* L. – TŐZEGER

(la) comarum, -i (n) = az arbutus (szamócafa) termése ← (gr) komaron = az arbutus (szamócafa) termése

(ma) tőzegeper

(né) Blutauge

174. *Comarum palustre* L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) tőzegeper

(né) Blutauge

XIV. *POTENTILLA* L. – PIMPÓ

(la) potentia, -ae (f) = erő, hatalom, tehetség ← (la) possum, posse, potui = tud, képes valamire

(ma) pimpó

(né) Fingerkraut

175. *Potentilla rupestris* L. 1753

(la) rupestris, -e = sziklai, szirti, kövi ← (la) rupes, -is (f) = szikla, szirt

(ma) kövi pimpó

176. *Potentilla alba* L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér pimpó

177. *Potentilla micrantha* RAM. in LAM. et DC. 1805

(gr-la) micranthus, -a, -um = kisvirágú ← (gr) mikros = kis, kicsi + (gr) anthos = virág

(ma) apróvirágú pimpó

178. *Potentilla supina* L. 1753

(la) supinus, -a, -um = visszahajló, hátrahajló, hanyattfekvő, lusta

(ma) henye pimpó

179. *Potentilla anserina* L. 1753

(la) anser, -eris = lúd, liba [a levelek a lúdlábra emlékeztetnek]

(ma) libapimpó

180. *Potentilla erecta* (L. 1753 sub *Tormentilla*) RÄUSCHEL 1797

(la) erectus, -a, -um = egyenes, álló ← (la) erigo, -ere, erexi, erectus = felegyenesít, felállít
 (ma) vérontófű [vérontó pimpó, vérhasgyökér, vérfű, vadkínafű, kínagyökér]

181. *Potentilla reptans* L. 1753

(la) reptans, -tis = kúszó ← (la) repto, -are = mászkál, mászik, csúszik
 (ma) indás pimpó

182. *Potentilla argentea* L. 1753

(la) argenteus, -a, -um = ezüstös, ezüstszínű (ezüsből való) ← (la) argentum, -i (n) = ezüst
 (ma) ezüst pimpó (ezüstös pimpó)

Potentilla argentea* agg.*182/1. *Potentilla argentea*** L. 1753 subsp. **grandicaps** (ZIMM. 1889 p. sp.) JÁV. 1924 (R. et CAM. 1900 p. var.)

(la) grandicaps = nagyfejű ← (la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű + (la) caps = fejű ← (la) caput, -itis (n) = fej
 (ma) nagyszemű ezüstpimpó

182/2. *Potentilla argentea* L. 1753 subsp. **tenuiloba** (JORD. 1852 p. sp.) JÁV. 1924 (A. F. SCHWARZ 1899 p. var.)

(la) tenuilobus, -a, -um = finomkaréjú ← (la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny + (la) lobus, -a, -um = karéjos, karéjú ← (gr) lobos = karéj, lebeny, cimpa
 (ma) karéjoslevelű ezüstpimpó

182/3. *Potentilla argentea* L. 1753 subsp. **demissa** (JORD. 1849 p. sp.) SCHWARZ 1949, LEHM. 1856 p. var.

(la) demissus, -a, -um = lelógó, alacsony, elengedett
 (ma) kónya ezüstpimpó

182/4. *Potentilla argentea* L. 1753 subsp. **decumbens** (JORD. 1849 p. sp.) JÁV. 1924, FOCKE 1892 p. var.

(la) decumbens, -ntis = lefekvő, heverő ← (la) decumbo, -ere, -cubui = lefekszik, földre hanyatlik
 (ma) fekvő ezüstpimpó

182/5. *Potentilla argentea* L. 1753 subsp. **macrotoma** (BORB. 1896 p. sp.) JÁV. 1924

(la) macrotomus, -a, -um = hosszúra vágott ← (gr) makrotomé = hosszúra metszett ← (gr) makros, makro- = hosszú + (gr) tomos = vágott
 (ma) hosszú ezüstpimpó

Potentilla impolita agg.**183. *Potentilla impolita* WAHLBG. 1814 em. SOÓ 1963**

(la) impolitus, -a, -um = csiszolatlan, képzetlen, durva ← (la) in- = fosztóképző + (la) politus, -a, -um = csiszolt, sima, finom
 (ma) zöld-ezüst pimpó (zöldes pimpó)

183/1. *Potentilla impolita* WAHLBG. 1814 em. SOÓ 1963 subsp. **magyarica**

(BORB. 1889 in ZIMM. 1889 p. sp.) SOÓ 1963 (1931 p. f.)

(la) magyaricus, -a, -um = magyar
 (ma) magyar pimpó

184. *Potentilla collina* WIBEL s. str.

(la) collinus, -a, -um = dombi ← (la) collis, -is (m) = halom, domb
 (ma) terpedő pimpó (sátorozó pimpó)

185. *Potentilla thyrsoflora* HÜLSEN in ZIMM. ap. KERN. 1882

(gr-la) thyrsoflorus, -a, -um = bugavirágzatú ← (gr) thyrso = buga + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) sátorozó pimpó

186. *Potentilla wiemanniana* GÜNTH. et SCHUMM. 1813

Wiemann név után?
 (ma) Wiemann-pimpó

187. *Potentilla leucopolitana* MÜLL. 1858

(gr) leukosz = fehér, fényes + (la) politanus, -a, -um = sima ← (la) politus, -a, -um = csiszolt, sima, finom ← (gr) poliosz = szürke, fehér + (gr) itusz = simít, csiszol, fehérít
 (ma) szürkés pimpó

188. *Potentilla adscendens* W. et K. in WILLD. 1809

(la) a(d)scendens, -tis = felemelkedő, felálló ← (la) a(d)scendo, -di, ascensus = meg-, felmászik, felemelekedik
 (ma) szürke pimpó

Potentilla recta* agg.*189. *Potentilla recta* L. 1753**

(la) rectus, -a, -um = egyenes, felálló
 (ma) egyenes pimpó

189/1. *Potentilla recta* L. 1753 subsp. *tuberosa* (GY. WOLFF. ap. SIEGFRIED 1892 p. sp.) JÁV. 1924, SOÓ 1942 p. ssp. (A. et G. 1904 p. var.)

(la) *tuberosus*, -a, -um = gumós, púpos, csomós ← (la) *tuber*, -eris (n) = daganat, púp, kelés

189/2. *Potentilla recta* L. 1753 subsp. *laciniosa* (KIT. et NESTL. 1816 p. sp.) SOÓ 1951, KOCH 1843 p. var.

(la) *lacinosus*, -a, -um = csücskös ← (la) *lacinia*, -ae (f) = csücske valaminek

189/3. *Potentilla recta* L. 1753 subsp. *pilosa* (WILLD. 1800 p. sp.) JÁV. 1924, H. REICHENBACH 1963, LEHM. 1856 p. var.

(la) *pilosus*, -a, -um = szőrös, hajás ← (la) *pilus*, -i (m) = hajszál, szőrszál

189/4. *Potentilla recta* L. 1753 subsp. *a* (BORB. 1884 p. var. *P. pilosae*) JÁV. 1924, TH. WOLF p. var.

(la) *auriflorus*, -a, -um = arany virágú ← (la) *aurum*, -i (n) = arany + (la) *florus*, -a, -um = virágú

189/5. *Potentilla recta* L. 1753 subsp. *crassa* (TAUSCH in OPIZ 1823 p. sp.) JÁV. 1924, A. et G. 1904 p. var.

(la) *crassus*, -a, -um = vastag, kövér

189/6. *Potentilla recta* L. 1753 subsp. *obscura* (WILLD. 1800 p. sp.) H. REICHENBACH 1926, KOCH 1843 p. var.

(la) *obscurus*, -a, -um = sötét, homályos, zavaros

189/7. *Potentilla recta* L. 1753 subsp. *recta* (WILLD. 1800 p. sp.) H. REICHENBACH 1926, KOCH 1843 p. var.

(la) *rectus*, -a, -um = egyenes, felálló

189/8. *Potentilla recta* L. 1753 subsp. *leucotricha* (BORB. 1884 p. var., 1886 p. sp.) JÁV. 1924 (var. *leucolophias* A. et G. 1904)

(la) *leucotrichus*, -a, -um = fehérszőrű ← (gr) *leucothrix*, *leucotrichos* = fehérszőrű ← (gr) *leukos* = fehér + (gr) *thrix*, *trichos* = szőr, haj

189a. *Potentilla pedata* WILLD. 1813

(la) *pedatus*, -a, -um = lábakkal bíró; ölbefogott ← (la) *pes*, *pedis* (m) = láb, pata, köröm
(ma) borzas pimpó

190. *Potentilla heptaphylla* JUSL. 1755

(gr) *hepta* = hét + (gr) *phylla* = levél
(ma) vörösszárú pimpó

191. *Potentilla patula* W. et K. 1804

(la) patulus, -a, -um = nyitott, tárt, terebélyes
 (ma) terpedt pimpó

192. *Potentilla arenaria* BORKH. 1796

(la) arenarius, -a, -um = homoki ← (la) arena, -ae (f) = homok
 (ma) homoki pimpó

193. *Potentilla verna* L. 1753 em. POLL. 1777

(la) vernus, -a, -um = tavaszi ← (la) ver, -is (n) = tavasz
 (ma) tavaszi pimpó

194. *Potentilla pusilla* HOST 1831

(la) pusillus, -a, -um = igen kicsi, parányi, apró
 (ma) mirigyes pimpó

- *Potentilla norvegica* L. 1753

(la) norvegicus, -a, -um = norvég
 (ma) norvég pimpó

XV. *WALDSTEINIA* WILLD. – WALDSTEINPIMPÓ

Waldstein, Franz de Paula von, gróf (1759–1828) mecénás és botanikus, Kitaibel Pál (1757–1817) munkatársa után
 (ma) Waldsteinpimpó

195. *Waldsteinia geoides* WILLD. 1799

(gr) geoides = földszerű ← (gr) gea, gē = föld + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) erdei pimpó (berki pimpó)

XIV. *GEUM* L. – GYÖMBÉRGYÖKÉR

(la) geum = gyömbérgyökér
 (ma) gyömbérgyökér (né) Nelkenwüurz

196. *Geum urbanum* L. 1753

(la) urbanus, -a, -um = városi, városias
 (ma) erdei gyömbérgyökér (közönséges gyömbérgyökér, gyömbér ajak, hólyagfű, nyúllábfű, nyúlszem, Szent Benedek füve) (né) Nelkenwüurz

197. *Geum aleppicum* JACQ. 1781–86

(la) aleppicus, -a, -um = aleppói
 (ma) hegyi gyömbérgyökér (aleppói gyömbérgyökér)

XVII. **FILIPENDULA** MILL. em. ADAMS – LEGYEZŐFŰ, BAJNÓCA

(la) filum, -i = szál, fonal + (la) pendulus, -a, -um = lecsüngő, lógó ← (la) pendeo, -ere, pendendi = függ, csüng, lóg
 (ma) legyezőfű (bajnóca) (né) Mädesüß

198. **Filipendula ulmaria** (L. sub *Spiraea* 1753) MAXIM. 1879

(la) ulmarius, -a, -um = szilszerű, szilhez hasonló ← (la) ulmus, -i (f) = szilfa
 (ma) réti legyezőfű (réti bajnóca) (né) Mädesüß

199. **Filipendula vulgaris** MÖNCH. 1794

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) koloncos legyezőfű (koloncos bajnóca) (né) Mädesüß

XVIII. **AGRIMONIA** L. – PÁRLÓFŰ

(la) agrimonia, -ae = párlófű ← (gr) argemonia = mákszerű növény ← (gr) argemon = fehér folt az iriszen és a körmön [valószínűleg héber eredetű]
 (ma) párlófű (né) Odermennig

200. **Agrimonia eupatoria** L. 1753

(gr-la) eupatorius, -ia, -ium ← (gr-la) eupatorium, -ii (m) = párlófű ← (gr) eupatris = jó/nemes családból [tulajdonképpen jó/nemes apától született]
 (ma) közönséges párlófű (apró bojtorján) (né) Kleiner Odermennig

201. **Agrimonia odorata** MILL. 1768 (GOUAN) MILL.

(la) odoratus, -a, -um = illatos ← (la) odor, -oris (m) = illat, szag, bűz
 (ma) magas párlófű (né) Großer Odermennig

XIX. **AREMONIA** NECK. – KISPÁRLÓFŰ

Agrimonia-ból képezve a rokonság, hasonlóság miatt
 (ma) kispárlófű

202. **Aremonia agrimonioides** (L. 1753 sub *Agrimonia*) DC. 1825

(gr-la) agrimonioides = párlófűhöz hasonló ← Agrimonia = párlófű nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) kispárlófű

XX. **SANGUISORBA** L. – VÉR FŰ

(la) sanguis, -inis = vér, vérontás + (la) sorbeo, -ere = szív, szürcsöl → (la) sanguisuga = vérszopó [a virágok vérvörösek, a signatura tan alapján vérzécscillapításra használták]

203. Sanguisorba officinalis L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkimisták műhelye, gyógyszerház

(ma) őszi vérfű (csabaíre, Isten botja, vérharmatfű, vérszopóka) (né) großer Wiesenknopf, Bibernelle

204/1. Sanguisorba minor SCOP. 1772 subsp. minor

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi

(ma) csabaíre vérfű (csabaíre) (né) Bibernelle, Pimpernell

204/2. Sanguisorba minor SCOP. 1772 subsp. polygama (W. et K.) HOLUB 1978

(gr) polygamos = gyakran házasodik ← (gr) poly = sok + (gr) gamos = házasság

(ma) változékony csabaíre

XXI. APHANES L. – UGARPALÁSTFŰ

(gr) aphanosz = láthatatlan, jelentéktelen

(ma) ugarpalástfű

205. Aphanes arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld

(ma) nagy ugarpalástfű (né) Ackerfrauenmantel

206. Aphanes microcarpa (BOISS. et REUT. 1842 sub *Alchemilla*) ROTHM. 1937

(la) microcarpus, -a, -um = kistermésű ← (gr) mikros = kicsi + (gr) karpos = termés

(ma) kis ugarpalástfű

XXII. ALCHEMILLA L. – PALÁSTFŰ

(la) alchemilla = palástfű ← (arab) al-kemelik = palástfű ~ (arab) al-kimiya = alkimia [az alkimisták a palástfű harmatának különösen nagy gyógyerőt tulajdonítottak]

(ma) palástfű (né) Frauenmantel

207. Alchemilla hybrida L. (1753 P. VAR., 1756) MILL. 1763 EM. ROTHM.

(la) hybridus, -a, -um = korcs, keverék

(ma) hibrid palástfű

208. Alchemilla hungarica SOÓ 1963

(la) hungaricus, -a, -um = magyar ← (la) Hungaria, -ae = Magyarország

(ma) közönséges palástfű

209. *Alchemilla glabra* NEYGENFIND 1821

(la) glaber, -ra, -rum = kopasz, sima

(ma) havasi palástfű

210. *Alchemilla xanthochlora* ROTHM. 1941

(gr) xanthos = sárga + (gr) chloros = zöldessárga, világoszöld

(ma) réti palástfű

211. *Alchemilla gracilis* OPIZ 1838

(la) gracilis, -e = sovány, karcsú, keskeny, kecses

(ma) kecses palástfű

212. *Alchemilla acutiloba* OPIZ 1838

(la) acutilobus, -a, -um = hegyeskaréjú ← (la) acutus, -a, -um = hegyes, éles + (la) lobus, -a, -um = karéjos, karéjú ← (gr) lobos = karéj, lebeny, cimpa

(ma) hegyes karéjú palástfű

213. *Alchemilla crinita* BUSER 1892

(la) crinitus, -a, -um = szőrös, hajas, hosszú szőrű ← (la) crinis, -is (m) = haj

(ma) csipkéslevelű palástfű

214. *Alchemilla monticola* OPIZ 1838

(la) monticola, -ae (m) = hegylakó ← (la) mons, -tis (m) = hegy + (la) -cola = lakó ← (la) colo, -ere, colui, cultus = földet művel, lakik

(ma) hegyi palástfű

XXIII. ROSA L. – RÓZSA

(la) rosa, -ae (f) = rózsza, rózsabokor

(ma) rózsza

215. *Rosa pendulina* L. 1753

(la) pendulinus, -a, -um = lecsüngő, lelógó ← (la) pendulus, -a, -um = lecsüngő, lógó ← (la) pendeo, -ere, pependi = függ, csüng, lóg

(ma) havasi rózsza (árva rózsza, bérci rózsza)

216. *Rosa spinosissima* L. 1753

(la) spinosissimus, -a, -um = nagyon szúrós, nagyon tüskés, nagyon tövises ← (la) spinosus, -a, -um = szúrós, tüskés, tövises ← (la) spina, -ae (f) = tövis, fullánk

(ma) jajorózsza (kőkényes rózsza)

217. Rosa gallica L. 1753

(la) gallicus, -a, -um = gall, francia

(ma) bársonyos rózsza

218. Rosa arvensis HUDS. 1762

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántó föld

(ma) erdei rózsza

(né) Feldrose

219. Rosa stylosa DESV. 1809

(la) stylosus, -a, -um = bibeszálás ← (gr) stylos = bibeszál, oszlop

(ma) oszlopos rózsza

220. Rosa jundzillii BESS. 1816

Jundzill név után?

(ma) nagylevelű rózsza

221. Rosa sancti-andreae DEG. et TRTM. in JÁV. 1924 in KÁRPÁTI I. 1958

(la) sancti-andreae = szentendrei ← Szentendre középkori latin nevének (Sanctus Andreas) birtokos esete

(ma) szentendrei rózsza

222. Rosa tomentosa SM. 1800

(la) tomentosus, -a, -um = molyhos ← (la) tomentum, -i (n) = tömítés, párna, párnázat

(ma) molyhos rózsza

223. Rosa micrantha SM. in SOW. 1812

(gr-la) micranthus, -a, -um = kisvirágú ← (gr) mikros = kis, kicsi + (gr) anthos = virág

(ma) kisvirágú rózsza

224. Rosa rubiginosa L. 1771

(la) rubiginosus, -a, -um = rozsdavörös ← (la) rubigo, -inis (f) = rozsdás ← (la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös

(ma) rozsdás rózsza

225. Rosa agrestis SAVI 1798

(la) agrestis, -e = mezei, szántóföldi, vadon termő ← (la) ager, agri (m) = mező, (szántó) föld

(ma) mezei rózsza

226. Rosa elliptica TAUSCH 1829

(gr) elliptikos = elliptikus, kerülékes

(ma) elliptikus rózsza

227. Rosa caryophyllacea BESS. 1816

(la) caryophyllaceus, -a, -um = szegfűszeg illatú ← (la) caryophyllon = szegfűszeg ← (gr) karyophyllon = szegfűszeg ← (gr) karyon = dió + (gr) phyllon = levél [a szegfűszeg beszáradt virágrügyének felső része diócskához, alsó része levélhez hasonló]

(ma) szegfű rózsza

228. Rosa obtusifolia DESV. 1809

(la) obtusifolius, -ia, -ium = tompalevelű ← (la) obtusus, -a, -um = tompa + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) molyhosodó rózsza

229. Rosa canina L. 1753

(la) caninus, -a, -um = kutya-, eb- ← (la) canis, -is (m/f) = kutya, eb

(ma) csipkerózsza (vadrózsza, gyepűrózsza) (né) Hundrose

230. Rosa dumetorum THULL. 1798

(la) dumetorum [többes birtokos eset] ← (la) dumetum, -i (n) = bozót

(ma) berki rózsza

231. Rosa afzeliana FR. in LILJEBLAD 1816

Afzelius, Adam (1750–1837) svéd botanikus után

(ma) ligeti rózsza (szürke rózsza)

232. Rosa coriifolia FR. 1814

(la) coriifolius, -ia, -ium = bőrlevelű ← (la) cornu, -us (n) = bőr, szaru + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) keménylevelű rózsza

K/1. Rosa multiflora THUMB 1784

(la) multiflorus, -a, -um = sokvirágú ← (la) multus, -a, -um = sok + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) kúszórózsza

K/2. Rosa setigera RICH. in MICH. 1803

(la) setiger, -a, -um = sertével ellátott

(ma) szúróslevelű rózsza

K/3. Rosa moschata HERRM. 1762

(la) = moschatus, -a, -um = pézsmailatú ← (la) muscus, -i = pézσμα (és moha) ← (gr) moskos = pézσμα

(ma) pézσμα rózsza

K/4. *Rosa chinensis* JACQ. 1765

(la) chinensis, -e = kínai

(ma) hónapos rózsa

K/5. *Rosa odorata* (ANDREWS) SWEET 1818

(la) odoratus, -a, -um = illatos ← (la) odor, -oris (m) = illat, szag, bűz

(ma) tearózsa

K/6. *Rosa centifolia* L. 1753

(la) centifolius, -ia, -ium = százlevelű ← (la) centum = száz + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) százlevelű rózsa

K/7. *Rosa damascena* MILL. 1768

(la) damascenus, -a, -um = damaszkuszi

(ma) damaszkuszi rózsa (olasz rózsa)

K/8. *Rosa alba* L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér rózsa

K/9. *Rosa foetida* HERRM. 1762

(la) foetidus, -a, -um = bűdös

(ma) sárga rózsa (róka rózsa)

K/10. *Rosa virginiana* MILL. 1759

(la) virginianus, -a, -um = virginiai (USA)

(ma) virginiai rózsa

K/11. *Rosa humilis* MARSH. 1785

(la) humilis, -e = törpe, alacsony, kicsi, szerény ← (la) humus, -i (f) = föld

(ma) törpe rózsa

K/12. *Rosa rugosa* THUMB. 1784

(la) rugosus, -a, -um = gyűrt, ráncos, redős ← (la) ruga, -ae (f) = ránc, arcredő

(ma) japán rózsa

K/13. *Rosa carolina* L. 1762

(la) carolinus, -a, -um = karolinai [Észak- vagy Dél-Karolina USA állam után]

(ma) karolinai rózsa

K/14. Rosa sempervivus L. 1753

(la) sempervivus, -a, -um = örökzöld („mindig élő”) ← (la) semper = mindig, örökké + (la) vivus, -a, -um = élő

(ma) örökzöld rózsza

K/15. Rosa pomifera HERRM. 1762

(la) pomiferus, -a, -um = almát termő ← pomus, -i (f) = alma + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(ma) gyapjas rózsza

K/16. Rosa omeinsis ROLFE 1912

(la) omeiensis, -e = Omei hegyi [Kínában]

(ma) Ómei-róusa

K/17. Rosa majalis HERRM. 1762

(la) majalis, -e = májusi ← (la) Maius = május

(ma) fahéj rózsza

K/18. Rosa turbinata AIT. 1789

(la) turbinatus, -a, -um = csiga alakú

(ma) csavarodó rózsza

K/19. Rosa glauca POURR. non VILL. 1788

(la) glaucus, -a, -um = kékes, zöldesszürke

(ma) szürkés rózsza

XXIV. PADUS MILL. – MÁJUSFA (ZSELNICE)

(gr) pados = batán, zselnice

(la) Padus = Pó folyó (~ a Pó mellett nővő)

(ma) zselnice (májusfa)

233. Padus avium MILL. 1768

(la) avium [többes birtokos eset] ← (la) avis, -is (f) = madár

(ma) zselnice (májusfa)

(né) Traubenkirsche

233a. Padus virginiana (L. 1753 sub *Pruno*) MILL. 1768

(la) virginianus, -a, -um = virginiai (USA)

(ma) virginiai zselnice

XXV. CERASUS DUHAMEL – CSERESZNYE, MEGGY

(la) cerasus, -i (f) = cseresznyefa ← (gr) kerasos = cseresznyefa

(ma) cseresznye(fa), meggy(fa)

(né) Kirsche, Sauerkirsche

234. Cerasus mahaleb (L. 1753 sub *Pruno*) MILL. 1768

(arab) mahleb, mahaleb = cseresznyefa hajlékonyságú

(ma) sajmeggy (törökmeggy, pipaszár meggy) (né) Felsenkirsche

235. Cerasus fruticosa (PALL. 1784 sub *Pruno*) WORONOW 1925

(la) fruticosus, -a, -um = bokros, cserjés ← (la) frutex, -icis (m) = bokor, cserje

(ma) cseplesz meggy (né) Steppenkirsche

236. Cerasus vulgaris MILL. 1768

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) közönséges meggy

236a. Cerasus vulgaris MILL. 1768 subsp. **acida** (DUM.) DOST.

(la) acidus, -a, -um = savanyú

(ma) vad-(cigány-)meggy

236b. Cerasus vulgaris MILL. 1768 convar. **vulgaris** provar. **vulgaris**

(ma) üvegmeleggy

237. Cerasus avium (L. 1753) MÖNCH 1794

(la) avium [többes birtokos eset] ← (la) avis, -is (f) = madár

(ma) édes cseresznye (cseresznye)

C/1. Cerasus serrulata (LINDL. 1830 sub *Pruno*) G. DON. 1830

(la) serrulatus, -a, -um = fűrészkes ← (la) serrula, -ae (f) [demin.] = kis fűrész ← (la) serra, -ae (f) = fűrész

(ma) japán (díz-) cseresznye

C/2. Cerasus pennsylvanica MEILL. 1768

(la) pennsylvanicus, -a, -um = pennsylvániai (USA)

(ma) pennsylvániai cseresznye

C/3. Cerasus japonica (THUNB. 1784 sub *Pruno*) LOIS. 1812

(la) japonicus, -a, -um = japán

(ma) japáncseresznye

LAUROCERASUS DUHAM. – BABÉRMEGGY

(la) laurus, -i (f) = babérfa + (la) cerasus, -i (f) = cseresznye(fa)

(ma) babérmeggy (né) Kirschlorbeer (Lorbeerkirsche)

- Laurocerasus officinalis ROEM. 1847

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszertár

(ma) balkáni (közönséges) babérmeggy

(né) Kirschlorbeer (Lorbeerkirsche)

XXVI. AMYGDALUS L. – MANDULA

(la) amygdalus, -i (f) = mandulafa ← (gr) amygdalos = mandulafa

(ma) mandula

- Amygdalus communis L. 1753

(la) communis, -e = közönséges, általános

(ma) közönséges mandula (mandula/fa)

convar. **communis** (var. *sativa* L. 1753, var. *dulcis* DC. in LAM. et DC. 1805, *P. amygdalus* var. *sativa* FOCKE in KOCH 1892)

(la) communis, -e = közönséges, általános

(ma) édes mandula

convar. **fragilis** (BORKH. 1803) SER. 1825

(la) fragilis, -e = törékeny

(ma) papírhéjú mandula

convar. **amara** L. 1753

(la) amarus, -a, -um = keserű

(ma) keserű mandula

238. Amygdalus nana L. 1753

(la) nanus, -a, -um = törpe- ← (la) nanus, -i (m) = törpe ← (gr) nanos, nannos = törpe

(ma) törpe mandula (hangabarack)

- Amygdalus triloba (LINDL. 1857) RICHER 1917

(la) trilobus, -a, -um = háromkaréjú ← (la) tri- = három + (la) lobus, -a, -um = karéjos, karéjú ← (gr) lobos = karéj, lebeny, cimpa

(ma) rózsaszín mandula

(né) Mandelbäumchen

XXVII. ARMENIACA DUHAMEL – KAJSZI

(la) armeniacus, -a, -um = örmény ← (gr) armeniakos = örmény

(gr) melon armeniakos = örmény alma

(la) armeniacum malum = örmény alma = kajszibarack

(la) armeniaca (arbor) = kajszi

(ma) kajszi (kajszibarack)

- Armeniaca vulgaris LAM. 1780

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) kajszzi (kajszibarack, sárgabarack)

(né) Aprikose (Amarille)

XXVIII. PERSICA DUHAMEL – **ŐSZIBARACK**(la) malum persicum = őszibarack ← (gr) melon persikos = citrom, ritkán őszibarack ~ persike
malea = őszibarackfa

(ma) őszibarack

- Persica vulgaris MILL. 1768

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) őszibarack (őszibarackfa)

(né) Pfirsichbaum

XXIX. PRUNUS L. – **SZILVA**(la) prunus, -i (f) = szilvafa ← (la) prunum, -i (n) = szilva ← (gr) prounon (Galenosz), prouna
(Theophrasztosz) = vad szilvafa

(ma) szilva (szilvafa)

(né) Pflaume

- Prunus cerasifera EHRH. 1789(la) cerasiferus, -a, -um = cseresznyét termő ← (la) cerasum, -i (n) = cseresznye + (la) -ferus, -a, -
um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(ma) paradicsom szilva, cseresznye szilva

(né) Kirschpflaume (Myrabolome)

- Prunus divaricata LED. 1824(la) divaricatus, -a, -um = szétálló, terjedelmes ← (la) divarico, -are, -avi, -atus = szétfeszít,
terpeszt

(ma) terpedt szilva

- Prunus divaricata LED. 1824 subsp. **myrabolana** (L. 1753) SCHNEID. 1906(la) myrabolanum, -i (n) ← (gr) myrabalanos ← (gr) myron = szentelt olaj (krizma), mirha(fa), jó
illatú kenőcs + (gr) balanos = sarló; datolya

(ma) mirabolan, mirabalan

- Prunus domestica L. 1753 agg.

(la) domesticus, -a, -um = házi, hazai ← (la) domus, -us (f) = ház, haza, háztartás

(ma) házi szilva, közönséges szilva, kerti szilva

(né) Pflaume (Zwetschke)

- Prunus domestica L. 1753 subsp. **pomarionum** (BENLIJINI 1881) WERNECEK
1958

(la) pomarionus, -a, -um = kerti ← (la) pomarium, -i (n) = gyümölcsös kert

(ma) katalán szilva

- **Prunus domestica** L. 1753 subsp. **syriaca** (BORKH. 1803) WERNECEK 1958

(la) syriacus, -a, -um = szíriai

(ma) szíriai szilva

- **Prunus domestica** L. 1753 subsp. **rotunda** WERNECEK 1958

(la) rotundus, -a, -um = kerek

(ma) ringló

- **Prunus domestica** L. 1753 subsp. **praecox** WERNECEK 1958

(la) praecox, -cis = idő előtti, korai

(ma) tojás szilva (duránci szilva)

- **Prunus domestica** L. 1753 subsp. **intermedia** RÖDER 1941

(la) intermedius, -ia, -ium = középső

(ma) datolya-szilva

- **Prunus domestica** L. 1753 subsp. **domestica** (SCHNEID. 1906)

(la) domesticus, -a, -um = házi, hazai ← (la) domus, -us (f) = ház, haza, háztartás

(ma) házi szilva (besztercei szilva)

239. Prunus spinosa L. 1753

(la) spinosus, -a, -um = szúrós, tüskés, tövises ← (la) spina, -ae (f) = tövis, fullánk

(ma) kökény

(né) Schlehdorn

6. a. rend SAXIFRAGALES

2. család **CRASSULACEAE** – VARJÚHÁJFÉLÉK

(la) crassula, -ae (f) = varjúháj ← (la) crassus, -a, -um = vastag, kövér [a vastag lédús levelek után]

CRASSULA L.

- **Crassula schmidtii** REGEL 1886

Schmidt, Friedrich (1832–1908) német-orsz botanikus után

- **Crassula arborescens** (MILL. 1768) WILLD. 1797

(la) arborescens, -ntis = fásodó, faszertű, fává váló ← (la) arbor, -is (f) = (élő) fa

(ma) fásodó varjúháj

CORTYLEDON L.

(gr-la) cortyledon = köldökfű ← (gr) kortyledon = bemélyedés, tálacska [a polip karjain]

(ma) köldökfű

(né) Nabelkraut

- Cortyledon undulata HAW. 1819

(la) undulatus, -a, -um = hullámos ← (la) undula, -ae (f) [demin.] = kis hullám ← (la) unda, -ae (f) = hullám

(ma) köldökfű

(né) Nabelkraut

KALANCHOË ADANS

(kínai) calankoe (kalanchoe) = sóból (való)

(ma) korallvirág

- Kalanchoë globulifera H. PEROIER 1928

(la) globulifer, -a, -um = labdacs- (pilula-) viselő ← (la) globulus, -i (m) [demin.] = golyócska ← (la) globus, -i (m) = gömb, golyó + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(ma) korallvirág (élénk piros virágú)

- Kalanchoë blossfeldiana PVELLN. 1934

Blossfeld név után

(ma) korallvirág (vörös és sárga virágú)

(né) Flammendes Käthen

BRYOPHYLLUM SALISB.

(gr) bryein = buján sarjadni + (gr) phyllon = levél

(ma) sarjika

- Bryophyllum tubiflorum HARV. 1862

(la) tubiflorus, -a, -um = tölcsérvirágú ← (la) tuba, -ae (f) = trombita, kürt + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) csövesvirágú sarjika

- Bryophyllum crenatus BAKV. 1884

(la) crenatus, -a, -um = bevágott, csipkés ← (la) crena, -ae = rovátka, bevágás

(ma) csipkés sarjika

I. SEDUM L. – VARJÚHÁJ

ismeretlen (talán etruszk – sedo = nyugtat?) eredetű név

(ma) varjúháj

240. Sedum caespitosum (CAV. 1791 sub *Crassula*) DC. 1828

(la) caespitosus, -a, -um = gyepe-, gyepe ← (la) caespes, -itis (m) = gyepe, pázsit

(ma) sziki varjúháj

241. Sedum spurium M. B. 1808

(la) spurius, -a, -um = ál, hamis, nem valódi, fattyú (házasságon kívüli)

(ma) kaukázusi varjúháj

242/1. Sedum maximum (L. 1753 p. var. *Sedi telephii*) HOFFM. 1791

(la) maximus, -a, -um [felsőfok] = legnagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy

(ma) bablevelűfű (kövérfű, varjúbab, rókamony)

242/2. Sedum maximum (L. 1753 p. var. *Sedi telephii*) HOFFM. 1791 subsp. **ruprechtii** (JALAS 1954 sub *S. telephii*) SOÓ 1963

Ruprecht, Franz Joseph (1817–1870) német születésű botanikus után

(ma) Ruprecht-varjúháj

243. Sedum hispanicum JUSL. 1755

(la) hispanicus, -a, -um = hispániai, spanyol

(ma) deres varjúháj

244. Sedum album L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér [szírom után]

(ma) fehér varjúháj

245. Sedum reflexum L. 1755, 1762

(la) reflexus, -a, -um = visszahajló, hátrahajló ← (la) reflecto, -ere, -flexi, -flexum = visszahajlik, hátrahajlik

(ma) kövi varjúháj

245/1. Sedum reflexum L. 1755, 1762 subsp. **glaucum** (LEJ. 1824 p. var.) JANCH. 1962, DONN 1809 p. sp.

(la) glaucus, -a, -um = kékes, zöldesszürke

(ma) szürkés varjúháj

246. Sedum acre L. 1753

(la) acer, acris, acre = éles, hegyes, csípős ← (gr) akrisz = hegy, tető, orom

(ma) borsos varjúháj

247. Sedum neglectum TEN. 1830

(la) neglectus, -a, -um = elhanyagolt, lebecsült ← (la) neglego, -legere, -lexi, -lectum = lebecsül, elhanyagol

(ma) mecseki varjúháj

248. Sedum sexangulare L. 1753

(la) sexangularis, -e = hatszögletű, hatszögű ← (la) sex = hat + (la) angularis, -e = szögletű
 (ma) hatsoros varjúháj

249. Sedum hillebrandii FENZL 1856 („*Hillebrandii*”) corr. JANCH. 1963

(la) sartor, -oris = kapás, kapáló ← (la) sario, -īre, -ivi, -irtus = kapál
 (ma) balkáni varjúháj

Sedum dísznövények – S**S/1. Sedum spectabile** BOR. 1866

(la) spectabilis, -e = pompás, csillogó, meglepetésre érdemes, látványos
 (ma) csillogó varjúháj

S/2. Sedum sieboldii SWEET 1839

Siebold, Philipp Franz (1796–1867) német-holland botanikus után
 (ma) Siebold-varjúháj

S/3. Sedum ellacombianum PRAEGER 1921

ismeretlen eredetű és jelentésű név
 (ma)

S/4. Sedum kamtschaticum FISCH. et MEY. 1840

(la) kamtschaticus, -a, -um = kamcsatkai
 (ma) kamcsatkai varjúháj

S/5. Sedum lineare THUNB. 1784

(la) linearis, -e = vonalas, lineáris
 (ma) csíkos varjúháj

S/6. Sedum sarmentosum BUNGE 1835

(la) sarmentosus, -a, -um = gyökérjárulékos, heverő szaporító hajtásos ← (la) sarmentum, -i (n) = levágott hajtás, ág, gally
 (ma) heverő varjúháj

II. SEMPERVIVUM L. – KÖVIRÓZSA (FÜLFŰ)

(la) semper = mindig, állandóan + (la) vivus, -a, -um = élő
 (ma) kövirózsa (né) Hauswurz

250. Sempervivum tectorum L. 1753

(la) tectorum [többes birtokos eset] ← (la) tectum, -i (n) = tető, fedél, ház
 (ma) házi kövirózsa

251. Sempervivum hirtum JUSSL. 1755

(la) hirtus, -a, -um = sörtés, bozontos, borzas, durva [a levelek szőrösek]

(ma) szőrös kövirózsa

251/1. Sempervivum hirtum JUSSL. 1755 subsp. **glabrescens** (SABR. 1882 p. forma) JÁV. 1924, SOÓ 1940

(la) glabrescens, -ntis = kopaszodó ← (la) glaber, -ra, -rum = kopasz, sima

(ma) sima kövirózsa

252. Sempervivum marmoreum GRIS. 1843

(la) marmoreus, -a, -um = márványból való ← (la) marmor, -oris (n) = márvány

(ma) rózsás kövirózsa

252/1. Sempervivum marmoreum GRIS. 1843 subsp. **blandum** (SCHOTT 1853 p. sp.) SOÓ 1963

(la) blandus, -a, -um = hízelgő, bájos, csábító

(ma) légiés kövirózsa

3. család **SAXIFRAGACEAE** – KŐTÖRŐFŰFÉLÉKI. **SAXIFRAGA** L. – KŐTÖRŐFŰ

(la) saxifragus, -a, -um = kőtörő ← (la) saxum, -i (n) = kő, szikla + (la) frango, -ere, fragi, fractus = tör, széttör

(ma) kőtörőfű

(né) Steinbrech

253. Saxifraga paniculata MILL. 1768

(la) paniculatus, -a, -um = bugás ← (la) paniculus, -i (m) [demin.] = buga ← (la) panus, -i (m) = a köles virágzata

(ma) fürtös kőtörőfű

254. Saxifraga bulbifera L. 1753

(la) bulbiferus, -a, -um = hagymát termő ← (la) bulbis, -i (m) = hagyma + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(ma) gumós kőtörőfű

255. Saxifraga granulata L. 1753

(la) granulatus, -a, -um = szemcsés ← (la) granulum, -i [demin.] = szemcse ← (la) granum, -i (n) = mag, szem

(ma) bibircses kőtörőfű

256. Saxifraga tridactylites L. 1753

(la) tridactylites = három ujjú, három ujjas ← (gr) tridaktylosz = három ujjú ← (gr) tri- = három
 + (gr) daktylos = ujj
 (ma) apró kőtörőfű

257. Saxifraga adscendens L. 1753

(la) a(d)scendens, -tis = felemelkedő, felálló ← (la) a(d)scendo, -di, ascensus = meg-, felmászik,
 felemelekedik
 (ma) hegyi kőtörőfű

- Saxifraga sarmentosa L. in ELLIS 1780

(la) sarmentosus, -a, -um = gyökérjárulékos, heverő szaporító hajtásos ← (la) sarmentum, -i (n)=
 levágott hajtás, ág, gally
 (ma) heverő kőtörőfű

BERGENIA MOENCH.

Bergen, Karl August (1704–1759) német orvos és botanikus után

- Bergenia crassifolia (L. 1753) FRITSCH. 1889

(la) crassifolius, -ia, -ium = vastaglevelű, bőrlevelű ← (la) crassus, -a, -um = vastag, kövér + (la)
 folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) vaskoslevelű bőrlevél

- Bergenia cordifolia (HAUS 1803) STERNBG. 1822

(la) cordifolius, -ia, -ium = szívlevelű ← (la) cor, cordis (n) = szív + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) szívlevelű bőrlevél

HEUCHERA L.

Heucher, Johann Heinrich (1677–1747) német orvos és botanikus után

- Heuchera sanguinea ENGELM. in WISLIZEUS 1848

(la) sanguineus, -a, -um = vérvörös ← (la) sanguis, -inis (m)= vér
 (ma) tűzeső (né) Purpurglöckchen

II. CHRYSOSPLENIUM L. – VESELKE

(gr) chrysos = arany + (gr) splēn = lép (szerv)
 (ma) veselke (né) Milzkraut

258. Chrysosplenium alternifolium L. 1753

(la) alternifolius, -ia, -ium = váltakozó levelű ← (la) alternus, -a, -um = váltakozó + (la) folius, -ia,
 -ium = levelű
 (ma) arany veselke

(3.a. család **PARNASSIACEAE**)III. **PARNASSIA** L. – FEHÉRMÁJVIRÁG

(gr-la) Parnassus = Parnassos hegy után [lejtőjén van Delphi és a Kasztalia nevű forrás, a görög mitológiában a múzsák székhelye]

(ma) fehérmájvirág

(né) Herzblatt

259. Parnassia palustris L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári fehérmájvirág

(né) Sumpfherzblatt

6.b. rend CUNONIALES

4. család **HYDRANGEACEAE** (PHILADELPHACEAE) –
HORTENZIAFÉLÉK**HYDRANGEA** L.

(gr) hydōr = víz + (gr) aggeion = edény

(ma) hortenzia

(né) Hortensie

- Hydrangea macrophylla (THUNB. 1784 sub *Viburno*) SER. in DC. 1830

(gr-la) macrophyllus, -a, -um = nagylevelű ← (gr) makrosz = nagy, hosszú + (gr) phyllon = levél

(ma) hortenzia

- Hydrangea quercifolia BARTRAM 1791

(la) quercifolius, -ia, -ium = tölgylevelű ← (la) quercus, -us (f) = tölgy + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) tölgylevelű hortenzia

- Hydrangea radiata WALT. 1788

(la) radiatus, -a, -um = sugaras ← (la) radius, -ii (m) = sugár

(ma) sugaras hortenzia

- Hydrangea arborescens L. 1753

(la) arborescens, -ntis = fásodó, faszertű, fává váló ← (la) arbor, -is (f) = (élő) fa

(ma) fásodó hortenzia

- Hydrangea paniculata SIEB. 1829

(la) paniculatus, -a, -um = bugás ← (la) paniculus, -i (m) [demin.] = buga ← (la) panus, -i (m) = a köles virágzata

(ma) ágas hortenzia

5. család **GROSSULARIACEAE** – RIBIZKEFÉLÉK

(la) grossularia = ← (la) grossulus, -a, -um [demin.] = éretlen fügécske ← (la) grossus, -i (m) = éretlen füge(a bogyó olaja és íze után) + (la) -rius, -ria, -rium = -fajta, -féle

RIBES L. – RIBIZKE

(arab) ribas = savanyú izű növény

(ma) ribizke

(né) Johannisbeere, Stachelbeere

260. Ribes uva-crispa L. 1753

(la) uva, -ae (f) = szőlő(fürt), bogyó + (la) crispus, -a, -um = göndör, fodros, bodor

(ma) kerti (közönséges) egres

(né) Stachelbeere

260/1. Ribes uva-crispa L. 1753 subsp. **reclinatum** (L. 1753 p. sp.) GAUD. 1836, ARC. 1881

(la) reclino, -are, -avi, -atus = vissza-, hátra hajol, felüdit

(ma) visszahajló egres

260/2. Ribes uva-crispa L. 1753 subsp. **grossularia** (L. 1753 p. sp.) RCHB. 1832

(la) grossularia = ← (la) grossulus, -a, -um = éretlen fügécske ← (la) grossus, -i (m) = éretlen füge(a bogyó olaja és íze után) + (la) -rius, -ria, -rium = -fajta, -féle

(ma) ribizkés egres

261. Ribes alpinum L. 1753

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok

(ma) havasi ribizke

(né) Alpenjohannisbeere

262. Ribes nigrum L. 1753

(la) niger, -ra, -rum = fekete, sötét

(ma) fekete ribizke

(né) Schwarze Johannisbeere

263. Ribes petraeum WULF. in JACQ. 1781

(la) petraeus, -a, -um = sziklai, bérci ← (gr) petraios = sziklai, bérci ← (gr) petra, petros = szikla, kő

(ma) bérci ribizke

264. Ribes rubrum L. 1753

(la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös

(ma) vörös ribiszke

(né) Rote Johannisbeere

264/1. Ribes rubrum L. 1753 subsp. **sylvestre** (LAM. 1789 var. *R. vulgare*) SYME 1864

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) vad-(erdei) ribiszke

264a. Ribes aureum PURSCH. 1814

(la) aureus, -ea, -eum = arany-, aranyszínű ← (la) aurum, -i (n) = arany

(ma) arany ribiszke

(né) Goldjohannisbeere

7. rend **FABALES** (LEGUMINOSAE)1. család **CAESALPINIACEAE**

Cesalpino (Cesalpinus), Andrea (1519–1603) olasz (itáliai) filozófus, orvos és botanikus után

- Cercis siliquastrum L. 1753

(gr) kerkes = nyárfa, rezgőnyárfa

(la) siliqua, -ae (f) = hüvelytermés + (la) -astrum = toldalék (suffix)

(ma) közönséges júdásfa (júdásfa, lencsefa)

(né) Judasbaum

- Gleditsia triacanthos L. 1753

Gleditsch, Johann Gottlieb (1714–1786) német botanikus után

(gr) triacanthos = háromtövisű ← (gr) tri = három + (gr) akantha = tövis, túske

(ma) lepényfa (gledicsia, tövises lepényfa, krisztustövis) (né) Gleditschie, Christudorn

- Gymnocladus dioica (L. 1753 sub *Guilandina*) C. KOCH 1869

(gr) gymnos = csupasz + (gr) klados = ág [mert a levelek hirtelen hullanak le és az ágak úgy állnak, mint az agancsok]

(la) dioicus, -a = kétlaki ← (gr) di- = két, kettő + (gr) oikos = ház

(ma) amerikai vasfa (közönséges vasfa, kanadai vasfa, agancsfa)

ACACIA MILL.

(la) acacia = akácia ← (gr) akakia

(ma) akácia

- Acacia dealbata LINK. 1821

(la) dealbatus, -a, -um = fehérített, bemeszelt ← (la) dealbo, -are, -avi, -atus = fehérít, meszel ←
 (la) albus, -a, -um = fehér
 (ma) fehér akácia

MIMOSA L.

(la) mimus, -i (m) = színész ~ mima, -ae (f) = színésznő ← (gr) mimos = színész
 (ma) mimóza

- Mimosa pudica L. 1753

(la) pudicus, -a, -um = szemérmes
 (ma) mimóza (né) Mímose, Sinnpflanze

CLADRASTIS RAF.

(gr) klados = ág
 (ma) sárgafa (né) Gelbholz

- Cladrastis lutea (MICH. 1813 sub *Virgilia*) C. KOCH 1869

(la) luteus, -a, -um = aranyárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék
 (ma) sárgafa (né) Gelbholz

SOPHORA L.

(ang) sophora = japánakác, szofóra, pagodafa ← (arab) sofera = díszfa

- Sophora japonica L. 1753

(la) japonicus, -a, -um = japán [holott kínai]
 (ma) japánakác (olvasófa, szofóra) (né) Schnurbaum, Pagodenbaum

2. család **FABACEAE** (PAPILIONACEAE) –
PILLANGÓSVIRÁGÚAK

I. LUPINUS L. – CSILLAGFÜRT

(la) lupinus, -a, -um = farkas ← (la) lupus, -i (m) = farkas
 (ma) csillagfürt (né) Lupine

- Lupinus albus L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér
 (ma) fehér csillagfürt (né) Weisslupine

- Lupinus angustifolius L. 1753

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = szűk, szoros, keskeny +
 (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) keskenylevelű csillagfűrt

- Lupinus luteus L. 1753

(la) luteus, -a, -um = aranysárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék
 (ma) sárga csillagfűrt (né) Gelbe Lupine

265. Lupinus polyphyllus LINDL. 1829

(la) polyphyllus, -a, -um = soklevelű ← (gr) polyphyllos = soklevelű ← (gr) poly- = sok + (gr) phyllon = levél
 (ma) erdei csillagfűrt (né) Spandéalupine

II. GENISTA L. – REKETTŸE

(la) genista, -ae (f) = rekettye
 (ma) rekettye (né) Ginster

266. Genista germanica L. 1753

(la) germanicus, -a, -um = germán, német
 (ma) német rekettye (iglice rekettye)

267. Genista pilosa L. 1753

(la) pilosus, -a, -um = szőrös, hajás ← (la) pilus, -i (m) = hajszál, szőrszál
 (ma) selymes rekettye (né) Sandginster

268. Genista tinctoria L. 1753

(la) tinctorius, -a, -um = festő- ← (la) tingo, -ere, tinxi, tinctus = fest, megfest
 (ma) festő rekettye (né) Färbergenister

268/1. Genista tinctoria L. 1753 subsp. tinctoria

268/2. Genista tinctoria L. 1753 subsp. elatior (KOCH 1942 P. sp.) SIMK. 1887, RCHB. f. 1869 p. var.

(la) elatior [középfok] = magasabb ← (la) elatus, -a, -um = magas, emelkedett
 (ma) magas festőrekettye

269. Genista ovata W. et K. 1801

(la) ovatus, -a, -um = tojás alakú, tojásdad ← (la) ovum, -i (n) = tojás
 (ma) szőrös rekettye

270. Genista sagittalis L. 1753

(la) sagittalis, -e = nyilas, nyíl alakú ← (la) sagitta, -ae (f) = nyíl

(ma) szárnyas rekettye (szegettszárnyú rekettye, gatyás rekettye, vadrekettye) (né) Flügelginster

LABURNUM FABRICIUS

(la) laburnum, -i (n) = széleslevelű babfa, zanót (Plinius)

(ma) aranyeső (sárgaakác)

(né) Goldregen

271. Laburnum anagyroides MEDIK 1787

(gr) anagyroides = anagyroshoz hasonló ← (gr-la) anagyros = rosszillatú hüvelyes cserje, babfa

(Plinius) ← (gr) ana- = föl, fölfelé + (gr) gyros = kihajlott, görbe [a termésfal fölfelé kunkorodó]

+ (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr) anagyroides = bűzfához, bűdöscserjéhez, dögfához

hasonló ← Anagyris = bűzfa, bűdöscserje, dögfá nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) közönséges aranyeső (aranyzapor, sárgaakác)

(né) Goldregen

- Laburnum alpinum (MILL. 1768 sub *Cytiso*) BERCHT et PRESL. 1835

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok

(ma) havasi aranyeső

- Laburnum watereri (KIRCHNER 1864 p. var.) DIPPEL 1898

Waterer név után

(ma) Waterer-aranyeső

IV. SAROTHAMNUS WIMM. – SEPRŐZANÓT

(gr) saros = seprő + (gr) thamnos = bozót, cserje

(ma) seprőzanót

272. Sarothamnus scoparius (L. sub *Spartio*) WIMM. in KOCH 1835

(la) scoparius, -a, -um = seprő- ← (la) scopa, -ae (f) = vékony ág, gally

(ma) seprőzanót

(né) Besenginster

V. CYTISUS L. – ZANÓT

(la) cytissus, -i (m) = egy lucerna faj ← (gr) kytisos = „lucernafű”

(ma) zanót

(né) Geißklee

273. Cytisus procumbens (W. et K. 1804 in WILLD. 1804 sub *Genista*) SPRENG. 1826 = **Coroanthamnus procumbens** PRESL 1844

(la) procumbens, -ntis = elfekvő, heverő ← (la) procumbo, -ere, -cubui, -cubitus = lehajlik, leborul

(ma) sziklai zanót (Kítaibel-zanót)

274. *Cytisus nigricans* L. 1753 = *Lembotropis nigricans* GRISEB. 1843

(la) *nigricans*, -tis = feketés, feketéllő ← (la) *niger*, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) fürtös zanót (feketedő zanót, fekete zanót, gerezdes zanót)

275. *Cytisus supinus* L. 1753 = *Chamaecytisus supinus* LINK 1831

(la) *supinus*, -a, -um = visszahajló, hátrahajló, hanyattfekvő, lusta
 (ma) gombos zanót

275/1. *Cytisus supinus* L. 1753 subsp. *aggregatus* (SCHUR. 1866 p. sp.) SOÓ 1940 = *Chamaec. supinus* subsp. *aggregatus* LÖVE et LÖVE

(la) *aggregatus*, -a, -um = felhalmozott, összetömörödött
 (ma) csokros zanót

275/2. *Cytisus supinus* L. 1753 subsp. *pseudo-rochelii* (SIMK. 1897 p. sp.) SOÓ 1934 = *Chamaec. supinus* subsp. *ps.-R.* LÖVE et LÖVE 1961

(gr) *pseudo-* = hamis, ál-, nem igazi + Rochel, Anton (1770–1847) osztrák botanikus után vagy
 (gr-la) *pseudo-rochelii* = a *Cytisus rochelii*-hez hasonló, de mégis különböző
 (ma) ál-Rochel-zanót

275/3. *Cytisus supinus* L. 1753 subsp. *pannonicus* (SIMK. 1888p. ssp. *C. austriaci*) SOÓ 1951 = *Chamaec. supinus* subsp. *pannonicus* LÖVE et LÖVE

(la) *pannonicus*, -a, -um = pannon, pannóniai
 (ma) magyar zanót

276. *Cytisus albus* HACQ. 1790 = *Chamaecytisus albus* ROTHM. 1944

(la) *albus*, -a, -um = fehér
 (m) fehér zanót

277. *Cytisus austriacus* L. 1763 = *Chamaecytisus austriacus* LINK 1831

(la) *austriacus*, -a, -um = ausztriai, osztrák
 (ma) osztrák-zanót

278. *Cytisus heuffelii* WIERZB. in GR. et SCH. 1852 = *Chamaecytisus heuffelii* ROTHM. 1944

Heuffel János (1800–1857) magyar botanikus után
 (ma) Heuffel-zanót

279. *Cytisus ratisbonensis* SCHAEFFER 1760 = *Chamaecytisus ratisbonensis* ROTHM. 1944

(la) *ratisbonensis*, -e = regensburgi ← Ratisbona (Regensburg kelta eredetű latin neve)
 (m) selymes zanót

280. *Cytisus ciliatus* WAHLBG. 1814 = *Chamaecytisus ciliatus* ROTHM. 1944

(la) ciliatus, -a, -um = pillás ← (la) cilium, -i (n) = pilla, szempilla, tollpihe

(ma) pillás zánót

281. *Cytisus hirsutus* L. 1753 = *Chamaecytisus hirsutus* LINK 1831

(la) hirsutus, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés

(ma) borzas zánót

281/1. *Cytisus hirsutus* L. 1753 subsp. *hirsutus***281/2. *Cytisus hirsutus* L. 1753 subsp. *leucotrichus* (SCHUR 1859 p. var. 1866 p. sp.) A. et G. 1907 = *Chamaecytisus hirsutus* subsp. *leucotrichus* LÖVE et LÖVE 1961**

(la) leucotrichus, -a, -um = fehérszőrű ← (gr) leucothrix, leucotrichos = fehérszőrű ← (gr) leukos = fehér + (gr) thrix, trichos = szőr, haj

(ma) fehéres zánót

VI. *ONONIS* L. – IGLICE

(la) ononis, -is (f) (anonis) = iglice ← (gr) ononis (anonisz) = egy növény (onosmá-nak is nevezik) ← ? (gr) onos = szamár

(ma) iglice

(né) Haukechel

282. *Ononis pusilla* L. 1759

(la) pusillus, -a, -um = igen kicsi, parányi, apró

(ma) sárga iglice (apró iglice)

283. *Ononis spinosa* L. 1753

(la) spinosus, -a, -um = szúrós, tüskés, tövises ← (la) spina, -ae (f) = tövis, fullánk

(ma) tövises iglice (eketarlófű, gerlicetövis, gilicetövis, iglicetövis)

283/1. *Ononis spinosa* L. 1753 subsp. *austriaca* (BECK 1891 p. sp.) GAMS 1923

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák

(ma) osztrák iglice

284. *Ononis arvensis* L. 1759

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld

(ma) mezei iglice (nehézságú iglice)

285. *Ononis semihircina* SIMK. 1879

(la) semi- = fél + (la) hircinus, -a, -um = bakkecske

(ma) tiszaháti iglice

285/1. Ononis semihircina SIMK. 1879 subsp. **spinosiformis** (SIMK. 1877 p. sp.)
SOÓ 1964, 1951 p. var.

(la) spinosiformis, -e = tüskés vagy tövises megjelenésű ← (la) spinosus, -a, -um = szúrós, tüskés, tövises ← (la) spina, -ae (f) = tövis, fullánk + (la) forma, -ae (f) = alak
(ma) tiszaháti (korcs) iglice

VII. TRIGONELLA L. – LEPKESZEG

(la) trigonella [demin.] = háromszögecske, kis háromszög ← (la) trigonium, -i (n) = háromszög
← (gr) trigonon = háromszög ← (gr) tri- = három + (gr) gonia = szög, sarok
(ma) lepkeszeg (né) Bockshornklee

286. Trigonella procumbens (BESS. 1822 sub *Meliloto*) RCHB. 1826

(la) procumbens, -ntis = elfekvő, heverő ← (la) procumbo, -ere, -cubui, -cubitus = lehajlik, leborul
(ma) sziki lepkeszeg

- **Trigonella foenum-graecum** L. 1753

(la) foenum, -i (n) = széna + (la) graecus, -a, -um = görög, hellén
(ma) görögszéna (görög lepkeszeg)

287. Trigonella gladiata STEV. 1808

(la) gladius, -a, -um = kard- (kardos, karddal bíró) ← (la) gladius, -ii (m) = kard
(ma) bakszarvú lepkeszeg

288. Trigonella monspeliaca L. 1753

(la) monspeliacus, -a, -um = Pelion hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy + Pelion = hegy Trákiában
(ma) francia lepkeszeg

- **Trigonella caerulea** (L. 1753) SER. in DC. 1898

(la) coeruleus, -ea, -eum vagy caeruleus, -ea, -eum = kék, sötétkék
(ma) kéklóhere (szagos lóhere) (né) Schabzigerklee

VIII. MEDICAGO L. – LUCERNA

(la) medicus, -ae = lucerna + (la) -ago = képző: ago, agere, egi, actus = vezet, hajt, űz ← (gr) medikos = mész, médiái = mész fű, lucerna
(ma) lucerna (né) Schneckenklee

289. Medicago lupulina L. 1753

(la) lupulinus, -a, -um [demin.] = komlós ← (la) lupus, -i (m) = farkas (farkasfog, vashorog, kampó) és komló [Plinius]
(ma) komlós lucerna (né) Hopfenklee, Gelbklee

290. *Medicago sativa* L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet

(ma) kék lucerna

(né) Luzerne

291. *Medicago falcata* L. 1753

(la) falcatus, -a, -um = sarlós, sarló alakú, kaszás ← (la) falx, -cis (f) = sarló, kasza

(ma) sarlós (sáskerep) lucerna

(né) Sicheluzerne, Sichelklee

292. *Medicago varia* MARTYN 1792

(la) varius, -a, -um = tarka, foltos, változatos

(ma) tarka lucerna (homoki lucerna)

(né) Sandluzerne

293. *Medicago prostrata* JACQ. 1770

(la) prostratus, -a, -um = heverő ← (la) prosterno, -are, -stravi, -stratus = hever, földre terül

(ma) cseplesz lucerna

294. *Medicago minima* (L.) GRUFBG. 1754

(la) minimus, -a, -um [felsőfok] = legkisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi

(ma) apró lucerna (borsókás lucerna)

295. *Medicago arabica* (L.) HUDS. 1762, ALL. 1785

(la) arabicus, -a, -um = arab

(ma) arab lucerna

296. *Medicago orbicularis* (L.) ALL. 1785

(la) orbicularis, -e = kör alakú ← (la) orbis, -is (m) = kör, körvonal, világ(rész), égbolt

(ma) korongos lucerna

297. *Medicago rigidula* (L.) DESR. in LAM. 1789

(la) rigidulus, -a, -um [demin.] = kissé merev, kissé durva, kissé érdes ← (la) rigidus, -a, -um = merev, durva, érdes ← (la) rigeo, -ere, -ui = megmerevedik, merevedik

(ma) keménytövises lucerna

- *Medicago hispida* GÄRTN. 1791

(la) hispidus, -a, -um = borzas, bozontos

(ma) szúrós lucerna

IX. MELILOTUS MILL. – SOMKORÓ

(la) melilotus, -i (m) = somkoró ← (gr) melilotos, meliloton = méz illatú herefaj (Theophrastos)
 ← (gr) meli = méz + (gr) lotos = somkoró
 (ma) somkoró (né) Steinklee, Honigklee

298. Melilotus dentatus (W. et K. 1800 sub *Trifolio*) PERS. 1807

(la) dentatus, -a, -um = fogas, fogazott ← (la) dens, dentis (m) = fog
 (ma) fogas somkoró

299. Melilotus altissimus THUILL. 1799

(la) altissimus, -a, -um [felsőfok] = legmagasabb ← (la) altus, -a, -um = magas
 (ma) réti somkoró

299/1. Melilotus altissimus THUILL. 1799 subsp. **macrorhizus** (W. et K. 1800 sub *Trifolio* p. sp.) R. et F. 1899(PERS. 1807 p. sp.)

(la) macrorhizus, -a, -um = nagy gyökerű ← (gr) makrorhizosz = nagy gyökerű ← (gr) makros = nagy + (gr) rhiza = gyökér
 (ma) nagygyökerű réti somkóró

300. Melilotus officinalis (L.) LAM. 1778, DESR. ap. LAM. 1796, MEDIC. 1787 nom. nud.

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszertár
 (ma) orvosi somkóró

301. Melilotus albus DESR. in LAM. 1796, MEDIK. 1787 nom. nud.

(la) albus, -a, -um = fehér
 (ma) fehér somkóró

- Melilotus indicus (L. 1753 sub *Trifolio*) ALL. 1785

(la) indicus, -a, -um = indiai
 (ma) indiai somkóró

X. TRIFOLIUM L. – HERE

(la) trifolium, -ii (n) = here ← (la) tri- = három + (la) folium, -ii (n) = (növény)levél
 (ma) here (lóhere) (né) Klee

302. Trifolium campestre SCHREB. 1804

(la) campester, -tris, -tre = mezei ← (la) campus, -i (m) = mező, térség, síkság
 (ma) mezei here (vad here)

303. *Trifolium aureum* POLL. 1777

(la) aureus, -ea, -eum = arany-, aranyszínű ← (la) aurum, -i (n) = arany
 (ma) zörgő here

304. *Trifolium patens* SCHREB. in STURM 1804

(la) patens, -entis = nyitott, tátogó ← (la) pateo, -ere, -ui = nyit, tár, tátog
 (ma) terpedő here

305. *Trifolium dubium* SIBTH. 1794

(la) dubius, -ia, -ium = kétes, bizonytalan
 (ma) változékony here

305/1. *Trifolium dubium* SIBTH. 1794 subsp. *microphyllum* (SER. in DC. 1825 sub *T. minore*) SOÓ 1965

(gr-la) microphyllus, -a, -um = kislevelű ← (gr) mikros = kis, kicsi + (gr) phyllon = levél
 (ma) apró here

306. *Trifolium micranthum* VIV. 1824

(gr-la) micranthus, -a, -um = kisvirágú ← (gr) mikros = kis, kicsi + (gr) anthos = virág
 (ma) cérnahere

307. *Trifolium montanum* L. 1753

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy
 (ma) hegyi here

308. *Trifolium hybridum* L. 1753

(la) hybridus, -a, -um = korcs, keverék
 (ma) korcshere (svédhere) (né) Schwedenklee

308/1. *Trifolium hybridum* L. 1753 subsp. *elegans* (SAVI 1798 p. sp.) A. et G. 1907, BOISS 1872 p. var. (var. *pratense* RABENH. 1839)

(la) elegans, -antis = finom, ízléses, csinos, elegáns
 (ma) csinos here

309. *Trifolium repens* L. 1753

(la) repens, -ntis = kúszó, mászó ← (la) repo, repere, repsi = kúszik, mászik
 (ma) fehér here (né) Weißklee

310. *Trifolium strictum* JUSL. in L. 1755

(la) strictus, -a, -um = merev, szoros, feszes
 (ma) sugár here

311. *Trifolium retusum* HÖJER 1753

(la) retusus (retunsus) -a, -um = tompa ← (la) retundo, -ere, ret(t)udi, retu(n)sus = mérsékel, eltompít

(ma) pusztai here (bodorka, apróvirágú here)

312. *Trifolium angulatum* W. et K. 1800

(la) angulatus, -a, -um = szögletes ← (la) angulus, -i (m) = szög, szöglet, zug

(ma) sziki (szegletes) here

313. *Trifolium fragiferum* L. 1753

(la) fragiferus, -a, -um = epertermő ← (la) fragum, -i (n) = földi eper, szamóca + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(ma) eperhere

(né) Erdbeerklee

314. *Trifolium resupinatum* L. 1753

(la) resupinatus, -a, -um = megfordult, fordított állású ← (la) re- = vissza + (la) supinatus, -a, -um = körbecsavart, körbehajlott ← (la) supino, -are, -avi, -atus = hátra-, felfelé hajlít

(ma) fonák here (perzsa here)

(né) Persischer Klee

315. *Trifolium ornithopodioides* (L.) SM. 1800

(gr) ornithopodioides = madárlábszerű ← (gr) ornis (ornithos) = madár + (gr) pous, podos = láb + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) egyvirágú here

316. *Trifolium vesiculosum* SAVI 1798

(la) vesiculosus, -a, -um = hólyagos ← (la) vesicula, -ae (f) [demin.] = hólyagocska ← (la) vesica, -ae (f) = hólyag

(ma) hólyagos here

317. *Trifolium diffusum* EHRH. 1792

(la) diffusus, -a, -um = terjedelmes, kiterjedt ← (la) diffundo, -fundere, -fudi, -fusus = kiönt, kiterjeszt, kiterjed

(ma) boglyas here

318. *Trifolium medium* GRUFBG. in L. 1761, HUDS. 1762

(la) medius, -ia, -ium = közepe valaminek, középső

(ma) erdei here (tekerző here)

318/1. *Trifolium medium* GRUFBG. in L. 1761, HUDS. 1762 subsp. **sárosiense (HAZSL. 1864 p. sp.) SIMK. 1877**

(la) sarosiensis, -e = sárosi (Sáros megyei)

(ma) sárosi here

319. *Trifolium alpestre* L. 1763

(la) alpestris, -e = alpesi

(ma) bérci here

320. *Trifolium rubens* L. 1753

(la) rubens, -entis = pirosló, vöröslő ← (la) rubeo, -ere, -ui = piros(lik), vörös(lik)

(ma) pirosló here

321. *Trifolium ochroleucum* HUDS. 1762

(la) ochroleucus, -a, -um = sárgásfehér ← (gr) ochros = okkersárga + (gr) leukos = fehér

(ma) vajszínű here

322. *Trifolium pannonicum* L. 1771

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai

(ma) magyar here

323. *Trifolium incarnatum* L. 1753

(la) incarnatus, -a, -um = hússá vált, hússzínű [a Biblia nyelvén: „megtestesült”] ← (la) in = -ba, -be + (la) caro, carnis (f) = hús

(ma) bíbor here

324. *Trifolium subterraneum* L. 1753

(la) subterraneus, -a, -um = földalatti ← (la) sub- = alatt + (la) terra, -ae (f) = föld

(ma) földbentermő here

325. *Trifolium pratense* L. 1753

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratium, -i (n) = rét

(ma) vörös here (lóhere, gombos lóhere)

(né) Wiesenkleee, Rotkleee

325/1. *Trifolium pratense* L. 1753 subsp. *sativum* (AFZELIUS 1791 p. var. CROME in BOENN. 1824 p. sp.) JÁV. 1924, JANCH. 1953

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet

(ma) vetési here

325/2. *Trifolium pratense* L. 1753 subsp. *expansum* (W. et K. 1808 p. sp.) JÁV. 1924, MAYER 1952, HAUSSKN. 1895 p. var.

(la) expansus, -a, -um = kiterjesztett, terebélyes

(ma) terebélyes here

326. *Trifolium pallidum* W. et K. 1800

(la) pallidus, -a, -um = halvány, sápadt ← (la) palleo, -ere, -ui = sápadozik, megfakul
 (ma) halvány here

327. *Trifolium arvense* L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) tarlóhere (herehura, herehurafű, herehura lóhere)

328. *Trifolium striatum* L. 1753

(la) striatus, -a, -um = rovátkolt, hornyolt, csíkos, sávos
 (ma) sávos here (karcolt here)

- *Trifolium lappaceum* L. 1753

(la) lappaceus, -a, -um = bojtortjárszerű ← (la) lappa, -ae (f) = bojtortján
 (ma) bojtortjános here

- *Trifolium echinatum* M. B. 1808

(la) echinatus, -a, -um = tüskés, borostás ← (la) echinus, -i (m) = tengeri sün, sün
 (ma) borzas here

- *Trifolium alexandrinum* JUSSL. 1755

(la) alexandrinus, -a, -um = alexandriai
 (ma) alexandriai here (né) alexandriner Klee

XI. ANTHYLLIS L. – NYÚLHERE, SZAPUKA

(la) anthyllis = valószínűleg pézsma infű ← (gr) anthylos = virágocska ~ anthyllis = ?pézsma infű

(ma) nyúlhere (szapuka) (né) Wundklee

329. *Anthyllis vulneraria* L. 1753 agg.

(la) vulnerarius, -a, -um = seb- [a növényt régen seb gyógyítására használták] ← (la) vulnus, -eris
 (n) = seb

(ma) réti nyúlhere (nyúlszapuka)

329/1. *Anthyllis vulneraria* L. 1753 agg. subsp. *polyphylla* (KIT. in KERN. 1868 p. sp.) NYMAN 1878, ARC. 1882, SIMK. 1887 = **A. macrocephala WENDEROTH. 1830**

(la) polyphyllus, -a, -um = soklevelű ← (gr) polyphyllos = soklevelű ← (gr) poly- = sok + (gr) phyllon = levél

(la) macrocephalus, -a, -um = hosszú fejű ← (gr) makrokephalos = hosszú fejű ← (gr) makros = hosszú + (gr) kephalē = fej

(ma) magyar nyúlhere

329/2. Anthyllis vulneraria L. 1753 agg. subsp. **alpestris** (KIT. in SCHULT. 1814 p. var. in HEGETSCHW. et HEER 1839 p. sp. – vix RCHB. 1832) A. et G. 1908 = **A. calcicola** SCHUR 1858 (1866 p. var.)

(la) alpestris, -e = alpesi

(la) calcicola, -ae (ma) = mész(kő)lakó, meszes alapkőzeten élő ← (la) calx, calcis (f) = kő, mészkő + (la) -cola = lakó ← (la) colo, -ere, colui, cultus = földet művel, lakik

(ma) havasi nyúlhere

XII. DORYCNIUM L. – DÁRDAHERE

(gr) doryknion (Dioszkoridesz) és (la) dorycnium (Plinius) = egy mérgező növényfaj, amelyet nyílméregként használtak (Wittstein szerint (gr) dory = dárda + (gr) knao = ken, beken szavakból)

(ma) dárdahere

(né) Backenklee

330. Dorycnium germanicum (GREMLI 1889 p. var. *D. jordanii*) RIKLI 1900

(la) germanicus, -a, -um = germán, német

(ma) selymes dárdahere

331. Dorycnium herbaceum VILL. 1789

(la) herbaceus, -a, -um = fűszerű, fűnemű, dudvás ← (la) herba, -ae (f) = fű

(ma) zöld dárdahere (borzadtszórú dárdahere)

XIII. TETRAGONOLOBUS SCOP. – BÁRSONYKEREP

(gr) tetragonos = négyszögletes + (gr) lobos = hüvely

(ma) bársonykerep

332. Tetragonolobus maritimus (L. sub *Loto* 1753) ROTH 1788

(la) maritimus, -a, -um = tengeri, tengermelléki, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger

(ma) szögletes bársonykerep

(né) Spargelklee

XIV. LOTUS L. – KEREP

(la) lotus, -i = kerep (benge, húsos gyümölcsű fa, egyiptomi lótosz) ← (gr) lótos = (itt) kerep

(ma) = kerep (szarvaskerep)

(né) Hornklee

333. Lotus angustissimus L. 1753

(la) angustissimus, -a, -um [felsőfok] = igen keskeny ← (la) angustus, -a, -um = szűk, keskeny

(ma) karcsú kerep

- Lotus uliginosus SCHKUHR 1796

(la) uliginosus, -a, -um = nedves, mocsári, lápi ← (la) uligo, -inis (m) = nedvesség, nyirkosság
 (ma) lápi kerep

334. Lotus borbasii UJHELYI 1960

Borbás Vince (1844–1905) magyar botanikus után
 (ma) Borbás-kerep

335. Lotus corniculatus L. 1753

(la) corniculatus, -a, -um = szarvacskás, szarvacskaalakú ← (la) corniculum, -i (n) [demin.] = szarvacska ← (la) cornu, -us (n) = szarv, kürt
 (ma) szarvas kerep (babarcs, kasza kerep) (né) Hornklee

335/1. Lotus corniculatus L. 1753 subsp. **major** (SCOP. 1772 p. sp.) GAMS 1923
(BRAND p. var. 1898)

(la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
 (ma) magas szarvas kerep

336. Lotus tenuis W. et K. in WILLD. 1809

(la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny
 (ma) sziki kerep (keskenylevelű kerep)

INDIGOFERA L. – INDIGÓCSERJE

(la) indigo ← (gr) indikos = indiai (indigó és bors) + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
 (ma) indigócserje (né) Indigostrauch

- Indigofera gerardiana WALL. 1828

Gerarde, John (1545–1607) saját botanikus kerttel rendelkező angol orvos után
 (ma) indigócserje

XV. AMORPHA L. – GYALOGAKÁC

(gr) amorphos = alaktalan, kialakulatlan ← (gr) a- = fosztóképző + (gr) morphé = alak, forma
 (ma) gyalogakác

337. Amorpha fruticosa L. 1753

(la) fruticosus, -a, -um = bokros, cserjés ← (la) frutex, -icis (m) = bokor, cserje
 (ma) (cserjés) gyalogakác (amorfa) (né) Bastardindigo

XVI. GALEGA L. – KECSKERUTA

(gr) galega = kecskeruta ~ (la) gallica (herba) = gall fű
 (ma) kecskeruta (né) Geißraute

338. Galega officinalis L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszertár

(ma) orvosi kecskeruta

WISTARIA NUTT.

Wistar (Wister), Caspar (1761–1818) amerikai anatómus után

(ma) lilaakác

- Wistaria sinensis („chinensis”) (SIMS. 1819 sub *Glycine*) DC. 1825, SWEET 1827

(la) chinensis, -e = kínai

(ma) lilaakác (kékakác, kínai glicin, kúszó akác)

XVII. ROBINIA L. – AKÁC(FA)

Robin, Jean (1550–1629) francia kertész, fia Robin, Vespasien ültetett (állítólag) először akácfát a Jardin des Plantes-ben, Párizsban, 1635-ben

(ma) akác(fa)

(né) Robinie

339. Robinia pseudo-acacia L. 1753

(gr-la) pseudoacacia, -ae (f) = álakác ← (gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (la) acacia, -ae (f) = akác

(ma) fehér akác(fa)

- Robinia hispida L. 1767

(la) hispidus, -a, -um = borzas, bozontos

(ma) piros akác

- Robinia viscosa VENT. 1800

(la) viscosus, -a, -um = ragadós, enyves ← (la) viscum, -i (n) = fagyöngy; madárlép

(ma) enyves akác

- Robinia luxurians (DIECK 1892 p. var. *R. neomexicanae*) SCHNEID. 1922

(la) luxurians, -ntis = buja ← (la) luxuria, -ae (f) = buja tenyészet ← (la) luxus, -us (m) = buja termékenység, pompa

(ma) mirigyes akác

XVIII. COLUTEA L. – DUDAFÜRT

(la) colutea, -ae (f) = a lencsefa termése (Plantus Persius) ← (gr) kolutea, kolytea, kolvitea, kolvitia = egy hüvely termésű félcserje

(ma) dudafürt

(né) Blasenstrauch

340. Colutea arborescens L. 1753

(la) arborescens, -ntis = fásodó, faszerű, fává váló ← (la) arbor, -is (f) = (élő) fa
 (ma) pukkanó dudafürt (né) Blasenstrauch

HALIMODENDRON FISCH. ex DC. – SZIKFA, SÓFA

(gr) halimos = sós + (gr) dendron = fa
 (ma) sziksófa (né) Salzstrauch

- Halimodendron halodendron (L. f. 1781 sub *Robinia*) VOSS. 1896

(gr) hals, halos = só + (gr) dendron = fa
 (ma) sziksófa

CARAGANA FABR.

(török, turkesztáni) garagan = egy hegyvidéki fa, szibériai borsófa
 (ma) borsófa (borsócserje, karakánfa, sárgaakác) (né) Erbsenstrauch

- Caragana arborescens LAM. 1783

(la) arborescens, -ntis = fásodó, faszerű, fává váló ← (la) arbor, -is (f) = (élő) fa
 (ma) sárga borsófa (fásodó-, természetes borsófa)

XIX. ASTRAGALUS L. – CSÜDFŰ (BÓKA)

(la) astragalus, -i (m) = egy hüvelyes növény ← (gr) astragalos = (nyak)csigolya, boka, bütyök, ujjperec
 (ma) csüdfű (bóka)

341. Astragalus contortuplicatus L. 1753

(la) contortuplicatus, -a, -um = visszacsavarodott, befelé hengeredett ← (la) contorqueo, -torsis, -tortus = ide-oda csavar, teker, megfordít + (la) plicatus, -a, -um = ráncolt, gyűrt ← (la) plico, -are, -avi, -atum = összeráncol, hajtogat
 (ma) tekert csüdfű

342. Astragalus sulcatus L. 1753

(la) sulcatus, -a, -um = barázdás, barázdált ← (la) sulcus, -i (m) = barázda
 (ma) barázdás csüdfű

343. Astragalus glycyphyllos L. 1753

(gr) glycyphyllos = édeslevelű ← (gr) glykys = édes + (gr) phyllon = levél
 (ma) édeslevelű csüdfű

344. Astragalus dasyanthus PALL. 1776

(la) dasyanthus, -a, -um = szőrösvirágú ← (gr) dasys = szőrös, bozontos + (gr) anthos = virág
 (ma) gyapjas csűdfű

345. Astragalus exscapus L. 1771

(la) exscapus = szártalan, kocsánytalan ← (la) ex- = -ból, -ből + (la) scapus, -i (m) = nyél, kocsány, szár
 (ma) szártalan csűdfű

346. Astragalus cicer L. 1753

(la) cicer, -eris (n) = borsó ← (gr) kryos = csicseriborsó
 (ma) hólyagos csűdfű (bagócsaborsó)

347. Astragalus asper WULF. in JACQ. 1781

(la) asper, -a, -um = érdes, durva, egyenetlen
 (ma) érdes csűdfű

348. Astragalus austriacus JACQ. 1762

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák
 (ma) kisvirágú csűdfű

349. Astragalus onobrychis L. 1753

(la) onobrychis = egy hüvelyes növény (Pliniusnál) ← (gr) onos = szamár + (gr) brychō = csikorgatja (a fogát)
 (ma) zászlós csűdfű (vitorlás, hosszúzászlós csűdfű)

350. Astragalus varius GMEL. 1770

(la) varius, -a, -um = tarka, foltos, változatos
 (ma) homoki csűdfű

351. Astragalus vesicarius L. 1753

(la) vesicarius, -a, -um = hólyagos ← (la) vesca, -ae (f) = hólyag
 (ma) halyagos csűdfű

351/1. Astragalus vesicarius L. 1753 subsp. **albidus** (W. et K. 1800 p. sp) BR.-BL. 1923, JÁV. 1924, BECK 1930 p. var.

(la) albidus, -a, -um = fehéres, fehérlő
 (ma) fehéres csűdfű

- Astragalus galegiformis L. 1753

(la) galegiformis, -e = kecskerutaszerű ← Galega = kecskeruta nemzetség + (la) formis, -e = alakú
 (ma) kaukázusi csűdfű

XX. **OXYTROPIS** DC. – CSAJKAVIRÁG

(gr) oxys = éles, hegyes + (gr) tropis = hajótőke, ék
 (ma) csajkavirág (né) Spitzkiel

352. Oxytropis pilosa (L. 1753 sub *Astragalo*) DC. 1802

(la) pilosus, -a, -um = szőrös, hajas ← (la) pilus, -i (m) = hajszál, szőrszál
 (ma) borzas csajkavirág

XXI. **GLYCYRRHIZA** L. – ÉDESGYÖKÉR (EDNÁM-KÓRÓ)

(gr) glycyrs = édes, kellemes, üdítő + (gr) rhiza = gyökér, tő
 (ma) édesgyökér (ednám-kóró)

353. Glycyrrhiza echinata L. 1753

(la) echinatus, -a, -um = tüskés, borostás ← (la) echinus, -i (m) = tengeri sün, sün
 (ma) keserű édesgyökér (ednám-kóró)

354. Glycyrrhiza glabra L. 1753

(la) glaber, -ra, -rum = kopasz, sima
 (ma) igazi édesgyökér

ORNITHOPUS L. – CSIBELÁB

(gr) ornis, ornithos = madár + (gr) pous, podos = láb
 (ma) madárkörömfű, madárlábfű, ördögoldal, tehénvidító (né) Vogelfuß, Seradella

- Ornithopus sativus BROT. 1804, LINK 1801 nom. nud.

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
 (ma) vetési csibeláb (szeradella)

XXII. **CORONILLA** L. – KORONAFÜRT

(la) corona, -ae (f) = korona, koszorú
 (ma) koronafürt (né) Kronwicke

355. Coronilla emerus L. 1753

(gr-la) emerus ~ hemerus = nemesített
 (ma) bokros koronafürt

356. Coronilla varia L. 1753

(la) varius, -a, -um = tarka, foltos, változatos
 (ma) tarka koronafürt

357. *Coronilla elegans* PANČIČ 1874

(la) *elegans*, -antis = finom, ízléses, csinos, elegáns
 (ma) nagylevelű koronafürt

358. *Coronilla coronata* NATH. 1759

(la) *coronatus*, -a, -um = koronát viselő, koronás ← (la) *corona*, -ae (f) = korona, koszorú
 (ma) sárga koronafürt

359. *Coronilla vaginalis* LAM. 1786

(la) *vaginalis*, -e = hüvelyes ← (la) *vagina*, -ae (f) = hüvely
 (ma) terpedt (hüvelyes) koronafürt

XXIII. HIPPOCREPIS L. – PATKÓCÍM

(gr) *hippos* = ló + (gr) *krepis* = lábbeli, patkó
 (ma) patkófű, patkócím, patkóhere (né) Hufeisenklee

360. *Hippocrepis comosa* L. 1753

(la) *comosus*, -a, -um = dús hajú, üstökös ← (la) *coma*, -ae (f) = haj, szőr
 (ma) heverő (ernyős) patkófű

XXIV. ONOBRYCHIS MILL. – BALTACIM

(gr) *onobrychis*, *onobrechis* (Plinius) = egy hüvelyes növény ← (gr) *onos* = szamár + (gr) *brychó* = csikorgatja (a fogát)
 (ma) baltacim

361. *Onobrychis viciifolia* (*viciaefolia*) SCOP. 1772

(la) *viciifloius*, -ia, -ium = bükkönylevelű ← (la) *vicia*, -ae (f) = vadbab, bükköny, lednek + (la) *folius*, -ia, -ium = levelű
 (ma) takarmány baltacim

362. *Onobrychis arenaria* KIT. et WILLD. (1813 sub *Hedysaro*), SER. in DC. 1825

(la) *arenarius*, -a, -um = homoki ← (la) *arena*, -ae (f) = homok
 (ma) homoki baltacim

CICER L. – CSICSERIBORSÓ

(la) *cicer*, -eris (n) = csicseri borsó
 (ma) csicseriborsó

- Cicer arietinum L. 1753

(la) arietinus, -a, -um = kos, kosfejhez hasonló ← (la) aries, -etis (m) = kos
 (ma) csicseriborsó, bagolyborsó (né) Kichererbsen

ARACHIS L. – FÖLDI MOGYORÓ

ismeretlen eredetű és jelentésű név
 (ma) földi (amerikai) mogyoró

- Arachis hypogaea L. 1753

(la) hypogaeus, -aea, -aeum = földalatti ← (gr) hypogaios = földalatti
 (ma) földi (amerikai) mogyoró (né) Erdnuß

XXV. VICIA L. – BÜKKÖNY

(la) vicia, -ae (f) = vadbab, bükköny, lednek
 (ma) bükköny (né) Wicke

363. Vicia hirsuta (L. sub Ervo 1753) S. F. GRAY 1821

(la) hirsutus, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés
 (ma) borzas (pelyhes) bükköny

364. Vicia tetrasperma (L. sub Ervo 1753) SCHREB. 1771, MÖNCH 1794

(gr-la) tetraspermus, -a, -um = négymagvú ← (gr) tetra = négy + (gr) sperma = mag
 (ma) négymagvú bükköny

365. Vicia pisiformis L. 1753

(la) pisiformis, -e = borsó alakú ← (la) pisum, -i (n) = borsó + (la) formis, -e = alakú
 (ma) borsóka (borsóalakú bükköny)

366. Vicia dumetorum L. 1753

(la) dumetorum [többes birtokos eset] ← (la) dumetum, -i (n) = bozót
 (m) cserebükköny

367. Vicia sparsiflora TEN. 1835

(la) sparsiflorus, -a, -um = lazavirágú ← (la) sparsus, -a, -um = szétszórt, kiterjedt + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) pilisi bükköny

368. Vicia cassubica L. 1753

A kasub nép neve után, akik Nyugat-Poroszországban és Pommerániában (Gdańsk közelében) egykor élő nyugati szlávok voltak
 (ma) vitéz bükköny

369. *Vicia silvatica* (*sylvatica*) L. 1753

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) ligeti (erdei) bükköny

370. *Vicia biennis* L. 1753

(la) biennis = kétéves ← (la) bi- = két, kettő + (la) annus, -i (m) = év
 (ma) kunsági bükköny

371. *Vicia villosa* ROTH 1879

(la) villosus, -a, -um = bozontos, bolyhos, szőszös
 (ma) szőszös (homoki) bükköny

371/1. *Vicia villosa* ROTH 1879 subsp. *pseudovillosa* (SCHUR 1866 p. sp.) J. MURR 1923, SOÓ 1930

(gr-la) pseudovillosus, -a, -um = álbozontos ← (gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (la) villosus, -a, -um = bozontos, bolyhos, szőszös vagy (gr-la) pseudovillosus, -a, -um = a *Vicia villosa*-hoz hasonló, de mégis különböző
 (ma) kopaszodó bükköny

372. *Vicia cracca* L. 1753

(la) cracca, -ae (f) = hüvelytermés fajta
 (ma) kaszanyűg bükköny

372/1. *Vicia cracca* L. 1753 subsp. *kitaibeliana* (RCHB. 1832 p. sp.) SOÓ (var. linearis PETERM.)

(la) kitaibelianus, -a, -um ← Kitaibel Pál (1757–1817) magyar botanikus után
 (ma) Kitaibel-bükköny

373. *Vicia tenuifolia* ROTH 1788

(la) tenuifolius, -ia, -ium = vékonylevelű, keskenylevelű ← (la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) keskenylevelű bükköny

373/1. *Vicia tenuifolia* ROTH 1788 subsp. *dalmatica* (KERN.) A. et G.

(la) dalmaticus, -a, -um = dalmáciai
 (ma) dalmát bükköny

373.a. *Vicia elegans* GUSS. 1828

(la) elegans, -antis = finom, ízléses, csinos, elegáns
 (ma) csinos bükköny

374. *Vicia oroboides* WULF. in JACQ. 1790

(gr) oroboides = csicseriborsó féle ← (gr) orobos = csicseri borsó + (gr) -oides = -szerű, -féle;
 hasonló vagy (gr) oroboides = nyugati bükköny szerű ← (Vicia) orobus = nyugati bükköny + (gr)
 -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) zalai bükköny

375. *Vicia sepium* L. 1753

(la) saepium [többes birtokos eset] ← (la) saepes, -is (f) = kerítés, sövény

(ma) gyepű (sövény) bükköny

376. *Vicia lathyroides* L. 1753

(gr) lathyroides = hüvelyes növény féle ← (gr) lathyros = borsó madárbükköny, becős(?) növény,
 hüvelyes növény + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr) lathyroides = lednekhez hasonló
 ← Lathyrus = lednek nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) pici bükköny

377. *Vicia grandiflora* SCOP. 1772 s. l.

(la) grandiflorus, -a, -um = nagyvirágú ← (la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű + (la) florus, -a,
 -um = virágú

(ma) nagyvirágú bükköny

378. *Vicia lutea* L. 1753

(la) luteus, -a, -um = aranyárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga
 festék

(ma) sárga bükköny

- *Vicia peregrina* L. 1753

(la) peregrinus, -a, -um = vándor, idegen, hazátlan

(ma) idegen bükköny

379. *Vicia sativa* L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus =
 elvet

(ma) takarmány bükköny

379/1. *Vicia sativa* L. 1753 subsp. *cordata* (WULF. in STURM 1812 p. sp.) A. et G. 1909

(la) cordatus, -a, -um = szív alakú, szívszerű, szíves- ← (la) cor, cordis (n) = szív, bátorság,
 értelem

(ma) szívlevelű bükköny

380. *Vicia angustifolia* GRUFBG. 1754 in L. 1759

- (la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = szűk, szoros, keskeny +
 (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) vetési bükköny

381. *Vicia pannonica* CR. 1769

- (la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
 (ma) dunai (pannon) bükköny (né) Ungarische Wicke

381/1. *Vicia pannonica* CR. 1769 subsp. *striata* (M. B.) PONERT 1973

- (la) striatus, -a, -um = rovátkolt, hornyolt, csíkos, sávós
 (ma) csíkos (sávós) bükköny

382. *Vicia narbonensis* L. 1753

- (la) narbonensis, -e = a dél-franciaországi Narbonne nevéből
 (ma) római bükköny

382/1. *Vicia narbonensis* L. 1753 subsp. *serratifolia* (*typica* BECK 1903)

- (la) serratifolius, -ia, -ium = fűrész levelű ← (la) serra, -ae (f) = fűrész + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) fűrészlevelű római bükköny

- *Vicia faba* L. 1753

- (la) faba, -ae (f) = bab
 (ma) lóbab (disznóbab, lóposbab, lóbükköny)

LENS MILL. – LENCSE

- (la) lens, -ntis (f) = lencse
 (ma) lencse (né) Linse

- *Lens culinaris* MEDIC. 1787

- (la) culinaris, -e = konyhai ← (la) culina, -ae (f) = konyha
 (ma) főzeléklencse (termesztett lencse)

XXVII. LATHYRUS L. – LEDNEK

- (gr-la) lathyrus, -i (m) = borsó
 (ma) lednek

383. *Lathyrus transsilvanicus* (SPR. 1826 sub *Orobo*) RCHB. f. 1885

- (la) transsilvanicus, -a, -um = erdélyi
 (ma) erdélyi lednek

384. *Lathyrus niger* (L. 1753 sub *Orobo*) BERNH. 1800

(la) *niger*, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) fekete lednek

385. *Lathyrus venetus* (MILL. 1768 sub *Orobo*) WOHLF. 1892, ROUY 1900

(la) *venetus*, -a, -um = tengerkék
 (ma) tarka lednek

386. *Lathyrus vernus* (L. 1753 sub *Orobo*) BERNH. 1800

(la) *vernus*, -a, -um = tavaszi ← (la) *ver*, -is (n) = tavasz
 (ma) tavaszi lednek

387. *Lathyrus montanus* BERNH. 1800

(la) *montanus*, -a, -um = hegyi ← (la) *mons*, -ntis (m) = hegy
 (ma) hegyi lednek

388. *Lathyrus pannonicus* (JACQ. 1762 sub *Orobo*) GRACKE 1863

(la) *pannonicus*, -a, -um = pannon, pannóniai
 (ma) magyar lednek

388/1. *Lathyrus pannonicus* (JACQ. 1762 sub *Orobo*) GARCCKE 1863 subsp.
collinus (ORTMAN 1852 p. var.) SOÓ 1941

(la) *collinus*, -a, -um = dombi ← (la) *collis*, -is (m) = halom, domb
 (ma) koloncos lednek

389. *Lathyrus pallescens* (M. B. 1808 sub *Orobo*) C. KOCH 1841

(la) *pallescens*, -ntis = halványuló, sápadtá váló
 (ma) sápadt lednek

390. *Lathyrus palustris* L. 1753

(la) *paluster*, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) *palus*, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) mocsári lednek

391. *Lathyrus pisiformis* L. 1753

(la) *pisiformis*, -e = borsó alakú ← (la) *pisum*, -i (n) = borsó + (la) *formis*, -e = alakú
 (ma) borsóalakú (borsóképű) lednek

392. *Lathyrus pratensis* L. 1753

(la) *pratensis*, -e = réti ← (la) *pratium*, -i (n) = rét
 (ma) réti (parlagi) lednek

393. Lathyrus aphaca L. 1753

(gr) aphakē = kaszanyűg, babó
 (ma) levéltelen lednek

394. Lathyrus nissolia L. 1753

(la) nitor, nixus (vagy nixus) = támaszkodik, felegyenesedik, felmászik, felfelé igyekszik
 (ma) kacstalan lednek

395. Lathyrus tuberosus L. 1753

(la) tuberosus, -a, -um = gumós, púpos, csomós ← (la) tuber, -eris (n) = daganat, púp, kelés
 (ma) mogyorós lednek

396. Lathyrus silvestris (*sylvestris*) L. 1753

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) erdei lednek

397. Lathyrus latifolius L. 1753

(la) latifolius, -ia, -ium = széleslevelű ← (la) latus, -a, -um = széles + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) nagyvirágú lednek

398. Lathyrus hirsutus L. 1753

(la) hirsutus, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés
 (ma) borzas lednek

399. Lathyrus sphaericus RETZ. 1785

(gr-la) sphaericus, -a, -um = gömbszerű
 (ma) téglaszínű lednek

- Lathyrus sativus L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
 (ma) szegletes lednek

- Lathyrus odoratus L. 1753

(la) odoratus, -a, -um = illatos ← (la) odor, -oris (m) = illat, szag, bűz
 (ma) szagos lednek

XXIX. PISUM L. – BORSÓ

(la) pisum, -i (n) = borsó
 (ma) borsó

(né) Erbsen

400. Pisum elatius STEV. in M. B. 1808

(la) elatior [középfok] = magasabb ← (la) elatus, -a, -um = magas, emelkedett
 (ma) magas borsó

- Pisum sativum L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
 (ma) főzelék borsó

-/1. Pisum sativum L. 1753 subsp. **arvense** (L. 1753. p. sp.) (ČELAK. 1870 A. et G. 1910, NEILR. 1859 p. var.)

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) takarmány (mezei, vetési) borsó

GLYCINE L. – SZÓJABAB

(gr) glychys = édes, kellemes, üdítő
 (ma) szójabab

- Glycine soja (L. 1753 sub *Dolichos*) S. et Z. 1843

(ang) soya ← (japán) shoyu = szója
 (ma) szójabab

PHASEOLUS L. – BAB (PASZULY)

(la) phaseolus, -i (m) = bab, kardos paszuly; könnyű csónak ← (gr) phaseolos = bab, csónak
 (ma) bab (paszuly)

- Phaseolus vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) vetemény bab (paszuly)

8. rend MYRTALES

1. család **THYMELAEACEAE** – BOROSZLÁNFÉLÉKI. **THYMELAEA** MILL. – CICÓ

(la) thymelaea = farkasboroszlán-féle ← (gr) thymelaia = cserje, erősen meghajtó bogyókkal
 (ma) cicó

401. Thymelaea passerina (L. 1753 sub *Stellera*) COSS. et GERM. 1859

(la) passerinus, -a, -um = verebes ← (la) passer, -eris (m) = veréb
 (ma) egyenyári cicó

II. DAPHNE L. – BOROSZLÁN

(gr) daphnē = babér ← Daphnē = a görög mitológiában Pēneus leánya, aki babérfává változott
 (ma) boroszlán (né) Seidelbast

402. Daphne laureola L. 1753

(la) laureola, -ae (f) [demin.] = babérág, babérkoszorú ← (la) laurus, -i (m) = babérfa
 (ma) babér boroszlán (babérboroszlán)

403. Daphne mezereum L. 1753

(gr) mesērēs = középső
 (ma) farkasboroszlán

404. Daphne cneorum L. 1753

(gr) kneōron = Daphne faj, amelynek nedve égető ← (gr) knēn = éget
 (ma) henye boroszlán

404/1. Daphne cneorum L. 1753 subsp. **arbusculoides** (TUZSON 1911 p. f.) JÁV. 1924

(la) arbusculoides = kis fácska szerű ← (la) arbuscula, -ae (f) [demin.] = kis fácska ← (la) arbor, -is (f) = (élő) fa + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) felálló boroszlán

2. család ELAEAGNACEAE – EZÜSTFAFÉLÉK**I. HIPPOPHAË L. – HOMOKTÖVIS**

(gr) hippophaë = homoktövis
 (ma) homoktövis (né) Sanddorn

405. Hippophaë rhamnoides L. 1753

(gr) rhamnoides = tövises cserjéhez hasonló ← (gr) rhamnos = tövises cserje + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr) rhamnoides = bengeszerű ← Rhamnus = benge nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) homoktövis (né) Sanddorn

II. ELAEAGNUS L. – EZÜSTFA, OLAJFŰZ

(gr-la) elaiagnus = egy mocsári növény
 (ma) ezüstfa (né) Ölweide

- *Elaeagnus angustifolia* L. 1753

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = szűk, szoros, keskeny +

(la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) keskenylevelű ezüstfa (hamis olajfa, magyar olajfa, olajfa, olajfűz, paradicsomfa, vadolajfa)
(né) Ölweide**- *Elaeagnus argentea* PURSH. 1814**

(la) argenteus, -a, -um = ezüstös, ezüstszínű (ezüstből való) ← (la) argentum, -i (n) = ezüst

(ma) amerikai ezüstfa

3. család LYTHRACEAE – FÜZÉNYFÉLÉK**I. AMMANNIA L.**

Amman, Johannes (1707–1741) svájci–oroszbö botanikus után

406. *Ammannia verticillata* (ARD. 1764 sub *Cornelia*) LAM. 1783

(la) verticillatus, -a, -um = örvös, örvösen álló ← (la) vertex, -icis (m) = forgatag, örvény

(ma) ammannia

II. PEPLIS L. – TÓCSAHÚR

(gr) peplos = a görög nők felső ruhája

(ma) tócsahúr

(né) Sumpfquendel

407. *Peplis portula* L. 1753**III. LYTHRUM L. – FÜZÉNY**

(gr) lythron = beszennyezés, vér

(ma) füzény /füzeny/ (füzike, füzlevelű fű)

(né) Blutweiderich

408. *Lythrum thesioides* M. B. 1808

(la) thesioides = (gr-la) thesion-szerű [Thesius után, aki egy koszorút adott a görög mitológia szerint Ariadnének, ami ebből a növényből volt fonva]

(ma) zsellérkeszerű füzény

409. *Lythrum linifolium* KARELIN et KIRILOV 1841

(la) linifolius, -ia, -ium = lenlevelű ← (la) linum, -i (n) = len + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) lenlevelű füzény

410. Lythrum hyssopifolia L. 1753

(gr-la) hyssopifolius, -ia, -ium = izzóplevelű ← (gr) hyssōpos = izzóp + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) alacsony füzény

411. Lythrum tribracteatum SALZM. in SPRENG. 1827 (1826. nom. nud.)

(la) tribracteatus, -a, -um = 3 fellelevelű, 3 murvalelevelű ← (la) tres, tri = három + (la) bractea, -ae

(f) = vékony fémlemez, (botanikában) fellelevel, murvalevel

(ma) apró füzény (három murvájú füzény)

412. Lythrum virgatum L. 1753

(la) virgatus, -a, -um = vesszőből font, csíkos, sávos ← (la) virga, -ae (f) = vessző, zöld ág, pálca

(ma) vesszős füzény

413. Lythrum salicaria L. 1753

(la) salicarius, -ia, -ium = a fűzhöz tartozó ← (la) salix, salicis (f) = fűz

(ma) réti füzény

4. család **PUNICACEAE** – GRÁNÁTALMAFÉLÉK**- Punica granatum** L. 1753

(la) Punica arbor = gránátalmafa, punicum malum = gránátalma

(la) punicus, -a, -um = pun [Észak-Afrikában egykor élt semita nép, a föníciaiak rokonai]

(la) granatus, -a, -um = magvakkal ellátott, magvas ← (la) granus, -i (m) = mag, szem

(ma) gránátalma (né) Granatapfelbaum

5. család **ONAGRACEAE** (OENOTHERACEAE) –
LIGETSZÉPEFÉLÉK

(gr) onagra, oinagra = egy növény, amit onotheras-nak, oinootheras-nak is neveztek

(gr) onos = szamár + (gr) agra = fogás, zsákmány

I. **LUDWIGIA** L. – TÓALMA

Blume, Carl Ludwig von (1796–1862) német-holland botanikus után

(ma) tóalma (né) Nachtkerze

414. Ludwigia palustris (L. 1753 sub *Isnardia*) ELLIOTT 1821

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) vízi tóalma (né) Sumpflöffelchen

II. **EPILOBIUM** L. – FÜZIKE

(gr) epi = utó + (gr) lobos = karéj, lebeny, cimpa

(ma) füzike (né) Weidenröschen

415. Epilobium hirsutum L. 1753

(la) hirsutus, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés

(ma) borzas füzike

416. Epilobium parviflorum (SCHREB. 1771 sub *Chamaenerio*) WITHER. 1776, DC. 1828

(la) parviflorus, -a, -um = kisvirágú ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) kisvirágú (apró virágú) füzike

417. Epilobium lanceolatum SEB. et M. 1818

(la) lanceolatus, -a, -um = lándzsás ← (la) lanceola, -ae (f) [demin.] = lándzsácska ← (la) lancea, -ae (f) = lándzsa

(ma) lándzsás füzike (lándzsalevelű füzike)

418. Epilobium montanum L. 1753

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, -ntis (m) = hegy

(ma) erdei (hegyi) füzike

419. Epilobium collinum GMEL. 1826

(la) collinus, -a, -um = dombi ← (la) collis, -is (m) = halom, domb

(ma) dombi füzike

420. Epilobium roseum (SCHREB. sub *Chamaenerio* 1771) RETZ. 1779

(la) roseus, -ea, -eum = rózsás ← (la) rosa, -ae (f) = rózsa

(ma) rózsás (rózsásvirágú) füzike

421. Epilobium palustre L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári füzike

422. Epilobium obscurum (SCHREB. sub *Chamaenerio* 1771) ROTH. 1879

(la) obscurus, -a, -um = sötét, homályos, zavaros

(ma) sötétzöld füzike

423. Epilobium tetragonum L. 1753 em. LEYSS 1761

(gr) tetragonos = négyszögletes ← (gr) tetra = négy + (gr) gónia = szög, szöglet

(ma) négyélű füzike

424. *Epilobium lamyi* F. SCHULTZ 1844 = **E. tetragonum** subsp. **lamyi** NYM. 1879

Chapelle, Pierre Lamy de la (1804–1886) francia botanikus után
(ma) szürkészöld füzike

- *Epilobium adenocaulon* HAUSSKN. 1879

(gr) aden = itáliai növény + (gr) caulon = szár, nyél
(ma) olasz füzike

III. **CHAMAENERION** (CHAMAENERIUM) ADANS. – DERÉCE

(gr) chamai = talajon, földön + (gr) narosz = folyó, csöpögő, csurgó [?] v. (la) nerium = oleander
(ma) deréce (né) Weidenröschen

425. *Chamaenerion angustifolium* (L. 1753 sub *Epilobio*) SCOP. 1772

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = szűk, szoros, keskeny +
(la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) erdei (keskenylevelű) deréce

426. *Chamaenerion angustissimum* (WEB. 1784 sub *Epilobio*) SOSNOVSKIJ 1933

(la) angustissimus, -a, -um [felsőfok] = igen keskeny ← (la) angustus, -a, -um = szűk, szoros, keskeny
(ma) vízparti (mocsári) deréce

IV. **OENOTHERA** L. – LIGETSZÉPE

(gr) oinotheras, oinotheris, onotheris, onear = egy cserje, amelynek a gyökere borízú ← (gr) oinos = bor
(ma) ligetszépe (né) Nachtkerze

427. *Oenothera biennis* L. 1753

(la) biennis = kétéves ← (la) bi- = két, kettő + (la) annus, -i (m) = év
(ma) parlagi (kétnyári) ligetszépe

428. *Oenothera suaveolens* DESF. 1804

(la) suaveolens, -entis = jóillatú ← (la) suavis, -e = édes, kellemes + (la) olens, -ntis = illatozó ←
(la) oleo, -ere = illatozik
(ma) illatos ligetszépe

428. a. *Oenothera rubricaulis* KLEBAHN 1914

(la) rubricaulis, -e = piros szárú ← (la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös + (la) caulis, -is (f) = szár, torzsa
(ma) pirosszárú ligetszépe

429. *Oenothera erythrosepala* BORB. 1902

(gr-la) erythrosepalus, -a, -um = vörös csészéjú ← (gr) erythros = vörös + (la) sepala, -ae (f) = csészelevél ← (la) separatus, -a, -um = elkülönített + (gr) petalon = levél
 (ma) kisvirágú (magyar, bibircses) ligetszépe

429.a. *Oenothera depressa* GREENE 1891

(la) depressus, -a, -um = összenyomott, lapos
 (ma) lapos ligetszépe

429b. *Oenothera syrticola* BARTL. 1914

(la) syrticola, -ae (m) = zátonylakó ← (gr-la) syrtis, -is (f) = zátony + (la) -cola = lakó ← (la) colo, -ere, colui, cultus = földet művel, lakik
 (ma) zátonylakó ligetszépe

V. *CIRCAEA* L. – VARÁZSLÓFŰ

(la) Circe = varázslónő az Odüsszeiában ← (gr) Kirke ← (gr) kirkaia, kirkaia rhiza = egy varázsló szer
 (ma) varázslófű (né) Hexenkraut

430. *Circaea lutetiana* L. 1753

(la) lutetianus, -a, -um = párizsi ← (la) Lutetia, -ae = város Galliában a Sequana (Szajna) szigetén (Párizs)
 (ma) erdei (közönséges) varázslófű

431. *Circaea intermedia* EHRH. 1788

(la) intermedius, -ia, -ium = középső
 (ma) hegyi (havasalji) varázslófű

**6. család *TRAPACEAE* (*HYDROCARYACEAE*) –
SULYOMFÉLÉK*****TRAPA* L. – SULYOM**

(ang) trap = csapda ← a frank trappa-ból
 (ma) sulyom (né) Wassernuß

432. *Trapa natans* L. 1753 agg.

(la) natans, -ntis = úszó ← (la) nato, -are, navi, natum = úszik
 (ma) sulyom

7. család **HALORAGACEAE** (HALORRHAGIDACEAE) –
SÜLLŐHÍNÁRFÉLÉK

(gr) hals, halos = só, tenger + (gr) rhagos = bogyó

MYRIOPHYLLUM L. – SÜLLŐHÍNÁR

(la) myriophyllum = igen sok levél ← (gr) myrios = igen sok + (gr) phyllon = levél
(ma) süllőhínár (né) Tausendblatt

433. Myriophyllum verticillatum L. 1753

(la) verticillatus, -a, -um = örvös, örvösen álló ← (la) vertex, -icis (m) = forgatag, örvény
(ma) gyűrűs süllőhínár

434. Myriophyllum spicatum L. 1753

(la) spicatus, -a, -um = kalászos, füzéres ← (la) spica, -ae (f) = kalász
(ma) füzéres süllőhínár

8. család **HIPPURIDACEAE** – VÍZILÓFARKFÉLÉK

HIPPURIS L. – VÍZILÓFARK

(la) hippuris = lófarok ← (gr) hippouris = lófarok ← (gr) hippos = ló + (gr) oura = fark
(ma) vízilófark (vízi fenyőke)

435. Hippuris vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
(ma) vízilófark (vízi fenyőke)

9. rend **TEREBINTHALES** (ANACARDIALES)

1. család **RUTACEAE** – RUTAFÉLÉK

(la) ruta, -ae (f) ← (gr) rhyte = ruta, keserű növény

DICTAMNUS L. – ERŐSFŰ (EZERJÓFŰ, BOSZORKÁNYFŰ)

(gr) Dikte = egy növény a krétai Dikte hegyen, amelyet a nyíl sebből való kihúzásakor használtak.
Használták női fájdalmak ellen is.

436. Dictamnus albus L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér
(ma) nagyezerjófű (boszorkányfű, kőrislevelű ezerjófű)

2. család **SIMAROUBACEAE** – BÁLVÁNYFAFÉLÉK

Simarouba – az amerikai kontinensen növény nemzetség fája

AILANTHUS DESF. – BÁLVÁNYFA (ECETFA)**437. Ailanthus altissima** (MILL. 1786 sub *Toxicodendron*) SWINGLE 1916

(maláj) aylanthus = az ég fája

(la) altissimus, -a, -um [felsőfok] = legmagasabb ← (la) altus, -a, -um = magas

(ma) (mirigyes) bálványfa (ecetfa)

3. család **POLYGALACEAE** – PACSIRTAFŰFÉLÉK**POLYGALA** L. – PACSIRTAFŰ

(la) polygala ← (gr) polygalon = sok tej (a tehenek tejkiválasztását serkenti)

(ma) pacsirtafű

438. Polygala major JACQ. 1778

(la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy

(ma) nagy pacsirtafű

439. Polygala comosa SCHKUHR 1796

(la) comosus, -a, -um = dús hajú, üstökös ← (la) coma, -ae (f) = haj, szőr

(ma) üstökös pacsirtafű

439/1. Polygala comosa SCHKUHR. 1796 subsp. **podolica** (DC. 1824 p. sp.) JÁV. 1924, SOÓ 1951, A. et G. 1915 p. var.

(la) podolicus, -a, -um = podóliai ← Podolia = vidék Nyugat-Ukrajna területén

(ma) podóliai pacsirtafű

440. Polygala vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) hegyi pacsirtafű

440/1. Polygala vulgaris L. 1753 subsp. **oxyptera** (RCHB. p. sp. 1823) LANGE 1866, ČELAK. 1887, DETHARD 1828 p. var.

(gr) oxys = éles, hegyes + (gr) pteron, pteris = szárny, toll

(ma) hegyeslevelű pacsirtafű

441. *Polygala nicaeensis* RISSO in RCHB. 1823 subsp. ***carniolica*** (KERN. 1883 p. sp.) A. et G. 1916 = ***P. carniolica*** KERN.

(la) nicaeensis, -e = nizzai

(la) carniolicus, -a, -um = krajnai (kelta nép Krajnában és Karintiában)

(ma) krajnai pacsirtafű

442. *Polygala amara* L. 1753

(la) amarus, -a, -um = keserű

(ma) keserű pacsirtafű

442/1. *Polygala amara* L. 1753 subsp. ***brachyptera*** (CHODAT 1893 p. var.) HAY. 1906

(gr) brachys = rövid + (gr) pteron, pteris = szárny, toll

(ma) kislevelű pacsirtafű

443. *Polygala amarella* CR. 1769

(la) amarellus, -a, -um [demin.] = kissé keserű ← (la) amarus, -a, -um = keserű

(ma) kisvirágú pacsirtafű

443/1. *Polygala amarella* CR. 1769 subsp. ***austriaca*** (CR. 1769 p. sp.) JÁV. 1924, CHODAT 1893 p. subvar.

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák

(ma) osztrák pacsirtafű

4. család **ANACARDIACEAE** – SZÖMÖRCEFÉLÉK

(la) anacardium ← (gr) ana = -on, -en, -ön, -ra, -re, fel, felül, felfelé, hosszában, mentén + (gr) kardia = szív (átvitt értelemben is), lélek, gondolkodó tehetség, gyomorszáj (felső), növények bele
(ma) szömörce (né) Ajacabaum, Herznußbaum, Nierenbaum

COTINUS DUHAMEL – CSERSZÖMÖRCE

(la) cotinus, -i (m) = egy cserje, ami piros színű festéket ad ← (gr) kotinos = vad olajfa

(ma) cserszömörce (né) Färbebaum, Gelbholz

444. *Cotinus coggygia* SCOP. 1772

(la) coccygia ← (gr) kokkygea = szömörcehez hasonló faj ← (gr) kokkos = skarlátszín [a fatest színe alapján]

(ma) sárga cserszömörce (parókafa)

(né) Perückenstrauch

- **Rhus hirta** (L. 1753 sub *Datisca*) SUDWORTH 1892

- (la) rhus ← (gr) rhous = festékfa, kiska, amelynek a kérge és a termése cserzésre szolgál, mint a (né) Sumach = szömörce
 (la) hirtus, -a, -um = sörtés, bozontos, borzas, durva
 (ma) szömörce (kakastaréjfa)

- **Rhus glabra** L. 1753

- (la) glaber, -ra, -rum = kopasz, sima
 (ma) kopasz (hamvas) szömörce

- **Rhus toxicodendron** L. 1753

- (gr) toxicodendron = igen mérges fa ← (gr) toxikon = nyílméreg + (gr) dendron = (élő) fa
 (ma) mérges szömörce

5. család **ACERACEAE** – JUHAR(FA)FÉLÉK

- (la) acer, aceris (n) = juharfa, jávorfa
 (ma) juhar (né) Ahorn

445. Acer tataricum L. 1753

- (la) tataricus, -a, -um = tatár
 (ma) tatár juhar (feketegyűrű juhar)

446. Acer pseudo-platanus L. 1753

- (gr-la) pseudo-platanus = álplatan ← (gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (la) platanus, -i (m) = platánfa
 (ma) hegyi juhar (fürtös jávorfa)

447. Acer platanoides L. 1753

- (gr-la) platanoides = platán szerű ← (la) platanus, -i (m) = platánfa + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) korai juhar (jókori juhar, platánlevelű juhar)

448. Acer campestre L. 1753

- (la) campester, -tris, -tre = mezei ← (la) campus, -i (m) = mező, térség, síkság
 (ma) mezei juhar

449. Acer negundo L. 1753

- (szanszkrit) negundo, negondo = egy indiai juhar faj eredeti nirgundi nevéből
 (ma) zöld juhar (kőrislevelű juhar) (né) Eschenahorn

- Acer saccharinum L. 1753

(la) saccharinus, -a, -um = cukros, cukor tartalmú ← (la) saccharus, -a, -um = cukor- ← (gr) sacharon = cukor
 (ma) ezüst juhar

- Acer saccharum MARSH. 1785

(la) saccharus, -a, -um = cukor-
 (ma) cukor juhar

6. család HIPPOCASTANACEAE – VADGESZTENYEFÉLÉK

(gr) hippos = ló + (la) castanea, -ae (f) = lógesztenye ~ vadgesztenye

AESCULUS L. – VADGESZTENYE (BOKRÉTAFA)**- Aesculus hippocastanum L. 1753**

(la) aesculus, -i (f) = tölgy (Jupiter szent fája)
 (gr) hippos = ló + (la) castanea, -ae (f) = lógesztenye ~ vadgesztenye
 (ma) vadgesztenye(fa) (né) Roßkastanie

7. család SAPINDACEAE – SZAPPANFAFÉLÉK

(la) sapo, -onis (m) = szappan

- Koelreuteria paniculata LAXM. 1772

Kölreuter, Joseph Gottlieb (1733–1806) német botanikus után

(la) paniculatus, -a, -um = bugás ← (la) paniculus, -i (m) [demin.] = buga ← (la) panus, -i (m) = a köles virágzata
 (ma) bugás csörgőfa (csörgőfa) (né) Blasenbaum

- Xanthoceras sorbifolia BUNGE 1831

(gr) xanthos = sárga + (gr) keras = szarv
 (la) sorbifolius, -ia, -ium = berkenye levelű ← (la) sorbum, -i (n) = berkenye + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) sárgaszarv (né) Gelbhorn

8. család BALSAMINACEAE – NEBÁNCSVIRÁGFÉLÉK

(la) balsamum, -i (n) = balzsamos cserje

IMPATIENS L. – NENYÚLJHOZZÁM (NEBÁNCSVIRÁG)

(la) impatiens, -ntis = türelmetlen, érzékeny ← (la) in- = fosztó képző + (la) patiens, -entis = türelmes
 (ma) nebáncsvirág (nenyúljhozzám) (né) Springkraut, Balsamine

450. Impatiens noli-tangere L. 1753

(la) noli me tangere = idézet a Biblia latin fordításából „ne érints engem” (János 20:17) ← (la) nolo, nolle, nolui = nem akar, nem kíván, nem óhajt + (la) tango, tangere, tetigi, tactum = érint
 (ma) erdei nenyúljhózzám (né) Kräutlein rühr mich nicht an, Waldspringkraut

451. Impatiens parviflora DC. 1824

(la) parviflorus, -a, -um = kisvirágú ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) kisvirágú nebáncsvirág (nenyúljhózzám)

452. Impatiens glandulifera ROYLE 1835

(la) glanduliferus, -a, -um = mirigyos ← (la) glandula, -ae (f) = mirigy + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
 (ma) bíbor nebáncsvirág (nenyúljhózzám)

453. Impatiens balfouri HOOK f. 1903

Sir Isaac Bayley Balfour (1853–1929) és az apja John Hutton Balfour (1808–1884) edinborough-i botanikusok, botanikus kert igazgatók után

(ma) Balfour-nebáncsvirág

- Impatiens walleriana HOOK f. in OLIVER 1868

Waller, Richard (kb. 1660–1715) angol fűvészkönyv-illusztrátor után

(ma) szultán nenyúljhózzám (né) fleißiges Lieschen

- Impatiens balsamina L. 1753

(la) balsaminus, -a, -um = balzsamos ← (la) balsamum, -i (n) = balzsam ← (gr) balsaminos = balzsamos

(ma) kerti nenyúljhózzám (fájvirág)

10. rend CELASTRALES

1. család **AQUIFOLIACEAE** – MAGYALFÉLÉK**ILEX** L. – MAGYAL(FA)

(la) ilex, ilicis (f) = tölgy

- Ilex aquifolium L. 1753

(la) aquifolius, -ia, -ium = szúrós levelű ← (la) acus, -us (f) = hegye, éle valaminek + (la) folius, -ia, -ium = levelű ← (la) folium, -ii (n) = (növény)levél

(ma) közönséges magyal

2. család **CELASTRACEAE** – KECSKERÁGÓFÉLÉK**EUONYMUS** („EVONYMUS”) L. – KECSKERÁGÓ

(gr) euonymus (evonymus) = jónevű, azazhogy tulajdonképpen vést jósló nevű
 (ma) kecskerágó (né) Spindelstrauch

454. Euonymus verrucosus (-a) SCOP. 1772

(la) verrucosus, -a, -um = bibircses ← (la) verruca, -ae (f) = szemölcs, bibircsók
 (ma) bibircses kecskerágó

455. Euonymus europaeus L. 1753

(la) europaeus, -a, -um = európai
 (ma) csíkos (közönséges) kecskerágó (papsapka)

- Euonymus radicans SIEB. in Miq. 1867

(la) radicans, -ntis = gyökeres ← (la) radico, -are, -avi, -atum = gyökerezik
 (ma) tönkös kecskerágó

3. család **STAPHYLEACEAE** – HÓLYAGFAFÉLÉK**STAPHYLEA** L. – HÓLYAGFA

(gr) staphylē = kipréselt bogyó
 (ma) hólyagfa

456. Staphylea pinnata L. 1753

(la) pinnatus, -a, -um = tollas, szárnyas, szárnyalt
 (ma) mogyorós hólyagfa (hólyagfa, hólyaghúzó, pukkantófa)

11. rend **RHAMNALES**1. család **RHAMNACEAE** – BENGEFÉLÉK**I. RHAMNUS** L. – BENGE, VARJÚTÖVIS

(la) rhamnus, -i (m) = varjútövis ← (gr) rhamnos = tüskés bokor, csipkebokor, varjútövis
 (ma) benge, varjútövis (né) Kreuzdorn

457. Rhamnus catharticus (-a) L. 1753

(la) catharticus, -a, -um = hashajtó ← (gr) kathartikon = hashajtó szer ← (gr) kathartikos = tisztító
 (ma) varjútövis benge (né) Kreuzdorn

458. Rhamnus saxatilis JACQ. 1762

(la) saxatilis, -e = kövi, sziklai, sziklán élő ← (la) saxum, -i (n) = kő, szikla
 (ma) sziklai (szirti, kövi) benge (né) Färbedorn

II. FRANGULA MILL. – KUTYABENGE

(ol, fr) frangula, ill. frangule ← (la) frango, -ere, fractus = török
 (ma) kutyabenge

459. Frangula alnus MILL. 1768

(la) alnus, -i (f) = égerfa
 (ma) közönséges kutyabenge (né) Faulbaum, Pulverholz

- Paliurus spina-christi MILL. 1768 (*Rhamnus paliurus* L. 1753)

(la) paliurus, -i (m) = krisztustövis ← (gr) paliouros = tövises cserje
 (la) spina, -ae (f) = tövis + (la) christi [birtokos eset] ← (la) Christus, -i (m) = Krisztus
 (ma) krisztustövis (déli tövisfa) (né) Christdorn

2. család VITACEAE – SZŐLŐFÉLÉK**VITIS** L. – SZŐLŐ

(la) vitis, -is (f) = szőlő, szőlőtőke
 (ma) szőlő

460. Vitis silvestris GMELIN 1806

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) ligeti szőlő (erdei szőlő, vadszőlő)

461. Vitis rupestris SCHEELE 1848

(la) rupestris, -e = sziklai, szirti, kövi ← (la) rupes, -is (f) = szikla, szirt
 (ma) sziklai szőlő (bokros szőlő, homoki szőlő)

462. Vitis riparia MICHX. 1803

(la) riparius, -ia, -ium = parti ← (la) ripa, -ae (f) = part
 (ma) parti szőlő (illatos szőlő)

- Vitis vinifera L. 1753

(la) viniferus, -a, -um = bortermő ← (la) vinum, -i (n) = bor + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
 (ma) bortermő szőlő (európai szőlő)

II. PARTHENOCISSUS PLANCHON – VADSZŐLŐ

(gr) parthenos= hajadon, szűz + (la) cissus, - (m) ← (gr) cissos = borostyán
 (ma) vadszőlő (né) Jungfernebe

- **Parthenocissus tricuspidata** (S. et Z. 1843 sub *Ampelopside*) PLANCH. 1887

(gr-la) tricuspidatus, -a, --um = háromhegyű (háromkaréjú) ← (gr) tri- = három + (la) cuspidatus, -a, -um = hegyes ← (la) cuspis, -idis (f) = valaminek a hegye, szigony, dárda
 (ma) vadszőlő (japán szőlő, háromkaréjú szőlő, repkény szőlő)

463. Parthenocissus quinquefolia (L. 1753 sub *Hedera*) PLANCH. 1887 em.
 GRAEBN. 1900

(la) quinquefolius, -ia, -ium = ötlevelű ← (la) quinque = öt + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) közönséges (amerikai, kapaszkodó) vadszőlő

12. rend CORNALES v. ARALIALES (UMBELLIFLORAE)

1. család ARALIACEAE – BOROSTYÁNFÉLÉK

HEDERA L. – BOROSTYÁN

(la) hedera, -ae (f) = borostyán, repkény
 (ma) borostyán

464. Hedera helix L. 1753

(la) helix, -cis (f) = spirál ← (gr) helix = spirál
 (ma) közönséges borostyán (erdei borostyán, repkény borostyán, repkény)

2. család CORNACEAE – SOMFÉLÉK

CORNUS L. – SOM

(la) cornum, -i vagy cornus, -i v. -us (n) = som, somfa
 (ma) som (né) Hartriegel

465. Cornus mas L. 1753

(la) mas, maris (m) = férfi, hím
 (ma) húsos som (né) Kornelkirsche

466. Cornus sanguinea L. 1753

(la) sanguineus, -a, -um = vérvörös ← (la) sanguis, -inis (m) = vér
 (ma) veresgyűrű som (vörösgyűrű, madársom)

3. család **UMBELLIFERAE** (APIACEAE) – ERNYŐSVIRÁGZATÚAK

(la) umbrella, -ae (f) = napernyő + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(la) apium, -ii (n) = zeller

I. **HYDROCOTYLE** L. – GÁZLÓ

(gr) hydōr = víz + (gr) cotylē = mélyedés, üreg

(ma) gázló

(né) Wassernabel

467. Hydrocotyle vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) vízi gázló (gázló, kispajzsika)

II. **SANICULA** L. – GOMBERNYŐ

(la) saniculus, -a, -um [demin.] = ép, egész

(ma) gombernyő

(né) Gänsefuß

468. Sanicula europaea L. 1753

(la) europaeus, -a, -um = európai

(ma) európai gombernyő

III. **ASTRANTIA** L. – VÖLGYCSILLAG

(gr) astér = csillag + (gr) -antis = képző

(ma) völgycsillag (zápóca)

(né) Sterndolde

469. Astrantia major L. 1753

(la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy

(ma) nagy völgycsillag

(né) Sterndolde

IV. **ERYNGIUM** L. – IRINGÓ

(la) eryngium, i (n) = iringó ← (gr) eryggion, erygge = bogáncs, mezei iringó

(ma) iringó

(né) Edeldistel, Männertreu

470. Eryngium campestre L. 1753

(la) campester, -tris, -tre = mezei ← (la) campus, -i (m) = mező, térség, síkság

(ma) mezei iringó (ördögszekér)

471. Eryngium planum L. 1753

(la) planus, -a, -um = lapos, síma

(ma) kék iringó (laposlevelű iringó)

V. **PHYSOCAULIS** TAUSCH – DUDATÖNK

(gr) physa, physe = felfúvódás, szél, láng, fúvó + (la) caulis, -is (f) = szár, torzsa
 (ma) dudatönk

472. Physocaulis nodosus (L. 1753 sub *Scandice*) TAUSCH 1834

(la) nodosus, -a, -um = csomós ← (la) nodus, -i (m) = csomó, izület
 (ma) dudatönk (né) Zanderbaum

VI. **CHAEROPHYLLUM** L. em HOFFM. – BARABOLY

(gr-la) chaerophyllum = violalevelű ← (gr) chairō = örül + (gr) phyllon = levél
 (ma) baraboly (né) Kerberübe

473. Chaerophyllum aromaticum L. 1753

(la) aromaticus, -a, -um = fűszeres
 (ma) fűszeres baraboly

474. Chaerophyllum hirsutum L. 1753

(la) hirsutus, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés
 (ma) szőrös (érdes) baraboly (né) Bergkerbel

475. Chaerophyllum aureum L. 1762

(la) aureus, -ea, -eum = arany-, aranyszínű ← (la) aurum, -i (n) = arany
 (ma) aranyos baraboly (aranybaraboly)

476. Chaerophyllum temulum L. 1753

(la) temulus, -a, -um = kábító, bódító
 (ma) bódító baraboly

477. Chaerophyllum bulbosum L. 1753

(la) bulbosus, -a, -um = hagymás, gumós ← (la) bulbos, -i (m) = hagyma, gumó
 (ma) csemege baraboly (né) Kerbelrübe, Knollkerbel, Rübenkerbel

VII. **ANTHRISCUS** PERS. – TURBOLYA

(gr) antherix = kalász, szalmaszál ← (gr) ather = szálka
 (ma) turbolya (né) Kerbel

478. Anthriscus caucalis M. B. 1808

(gr) kaukalis = ernyővirágzatú növény
 (ma) borzas turbolya

479. Anthriscus cerefolium (L. 1753 sub *Scandice*) HOFFM. 1814

(la) cerefolius, -ia, -ium = viaszlevelű ← (la) cereus, -i (m) = viaszgyertya + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) útszéli turbolya

480. Anthriscus silvestris (*sylvestris*) L. 1753 sub *Chaerophyllo*) HOFFM. 1814

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei turbolya

481. Anthriscus nitida (WAHLBG. 1814 sub *Chaerophyllo*) HAZSL. 1864

(la) nitidus, -a, -um = fénylő, csillogó ← (la) niteo, -ere, -ui = csillog, fénylik

(ma) havasi (havasalji) turbolya

VIII. **SCANDIX** L. – BERZENKE

(la) scandix ← (la) scando, -ere, scandi, scansus = felhág, felmegy valahova

(ma) berzenke

482. Scandix pecten-veneris L. 1753

(la) pecten Veneris = Vénusz fésűje ← (la) pecten, -inis (m) = fésű + (la) Venus, -eris = Vénusz
[a szerelem és a szépség istenasszonya, Vulcanus neje] ← (la) venus, -eris (f) = szerelem, szépség

(ma) tűmagvű berzenke (bábfésű, tűhegyűfű) (né) Nadelkerbel, Venuskamm

IX. **TORILIS** ADANS. – TÜSKEMAG

(la) torus, -i (m) = gúzs, bog, csokor

(ma) tüskemag

483. Torilis arvensis (HUDS. 1762 sub *Caucalidi*) LINK 1821

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántó föld

(ma) vetési (parlagi) tüskemag

484. Torilis japonica (HOUTT. 1773 sub *Caucalidi* 1773) DC. 1830

(la) japonicus, -a, -um = japán

(ma) bojtorjános (mezei) tüskemag

484/1. Torilis japonica (HOUTT. 1773 sub *Caucalidi* 1773) DC. 1830 subsp.
ucranica (SPR. 1820 p. sp.) SOÓ 1951

(la) ucranicus, -a, -um = ukrán, ukrainai

(ma) ukrán tüskemag

- Torilis nodosa (L. 1753 sub *Tordylo*) GÄRTN. 1788

(la) nodosus, -a, -um = csomós ← (la) nodus, -i (m) = csomó, izület
 (ma) csomós (cseplesz) tükemag

X. CAUCALIS L. – ÖRDÖGBOCSKOR

(la) caucalis, -e ← (gr) kankalis = ernyővirágzatú növény
 (ma) ördögbocskor

485. Caulalis latifolia (L. 1753 sub *Tordylia*) L. 1767

(la) latifolius, -ia, -ium = széleslevelű ← (la) latus, -a, -um = széles + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) nagy ördögbocskor

486. Caulalis platycarpus L. 1753 sec. HEYWOOD 1962

(gr) platycarpus = lapostermésű ← (gr) platys = lapos, széles + (gr) karpos = termés
 (ma) tüskés (közönséges) ördögbocskor

486/1. Caulalis platycarpus L. 1753 sec. HEYWOOD 1962 subsp. **muricata**
 (BISCHOFF. p. sp. non CR. 1767) SOÓ comb. n.

(la) muricatus, -a, -um = biborcsigaalakú
 (ma) rücskös (mirigyos) ördögbocskor

XI. ORLAYA HOFFM. – ORLAY-TURBOLYA

Orlay János (~1770–1829) magyar-orosz orvos után
 (ma) Orlay-turbolya (Orlay-murok)

487. Orlaya grandiflora (L. 1753 sub *Caucali*) HOFFM. 1814

(la) grandiflorus, -a, -um = nagyvirágú ← (la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) nagyvirágú laputurbolya (nagyvirágú Orlay-turbolya)

XII. CORIANDRUM L. – KORIANDER

(la) coriandrum ← (gr) koriandron = koriander
 (ma) koriander (né) Koriander

- Coriandrum sativum L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
 (ma) kerti koriander (poloskakapor, borsfű, zergefű)

XII. BIFORA HOFFM. – POLOSKAGYOM

(la) biforis, -e = kétajtós, kétszárnyú
 (ma) poloskagyom (né) Hohlsame

488. Bifora radians M. B. 1819

(la) radians, -ntis = sugárzó ← (la) radio, -are = sugárzik
 (ma) sugárzó poloskagyom (pakilincs, poloskafű, poloskapor)

XIV. SMYRNIUM L. – ÓZSALÁTA

(la) smyrna, -ae (f) ← (gr) smyrna = mirha (mirhamag ízű növény)
 (ma) ózsaláta (né) Pferdeappich, Gelbdolde

489. Smyrnum perfoliatum L. 1753

(la) perfoliatus, -a, -um = átnőtt levelű ← (la) per = át, keresztül + (la) foliatus, -a, -um = levelű
 (ma) átszőttlevelű ózsaláta (sárga ózsaláta, lópetrezselyem)

XV. DANAA ALL. – DUDAMAG

(gr-la) Danaus, -a, -um = danausi, argosi, görög
 (ma) dudamag

490. Danaa cornubiensis (TORN. 1756 sub *Ligustico*) BURNAT 1906

(la) cornu, -us vagy cornum, -i (n) = szarv + (la) bi- = két, kettő + (la) ensis, -is (m) = kard vagy
 (la) biensis, -e = kettős
 (ma) örvös dudamag

XVI. CONIUM L. – BÜRÖK

(la) conium, -i (n) = bürök
 (ma) bürök (né) Schierling

491. Conium maculatum L. 1753

(la) maculatus, -a, -um = foltos ← (la) macula, -ae (f) = folt ← (la) maculo, -are, -avi, -atum = foltot ejt, beszennyez
 (ma) foltos bürök (bürök, bűdös bürök) (né) Fleckenschierling

XVII. PLEUROSPERMUM L. – BORZAMAG

(gr) pleuron = oldal + (gr) sperma = mag
 (ma) borzamazag (né) Rippensame

492. Pleurospermum austriacum (L. 1753 sub *Ligustico*) HOFFM. 1814

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák
 (ma) osztrák bodzamazag

XVIII. **BUPLEURUM L. – BUVÁKFŰ**

(la) bupleuron = ernyősvirágzatú növény

(ma) buvákfű

(né) Hasenohr

493. Bupleurum rotundifolium L. 1753

(la) rotundifolius, -ia, -ium = kereklevelű ← (la) rotundus, -a, -um = kerek + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) kereklevelű buvákfű

494. Bupleurum longifolium L. 1753

(la) longifolius, -ia, -ium = hosszúlevelű ← (la) longus, -a, -um = hosszú + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) hosszúlevelű buvákfű

495. Bupleurum falcatum L. 1753

(la) falcatus, -a, -um = sarlós, sarló alakú, kaszás ← (la) falx, -cis (f) = sarló, kasza

(ma) sarlós buvákfű

495/1. Bupleurum falcatum L. 1753 subsp. dilatatum (SCHUR. 1866 p. var.) SOÓ 1958

(la) dilatatus, -a, -um = kibővített, kiterjesztett ← (la) dilato, -are, -avi, -atum = kibővít, kiterjeszt

(ma) széleslevelű buvákfű

496. Bupleurum praealtum NATH. 1756

(la) praealtus, -a, -um = nagyon magas ← (la) prae- = nagyon, igen, kiváltképp + (la) altus, -a, -um = magas

(ma) tejelő buvákfű

497. Bupleurum pachnospermum PANČ. 1874

(gr) pachné = dér, zúzvara + (gr) sperma = mag

(ma) deres buvákfű

498. Bupleurum affine SADLER 1825

(la) affinis, -e = határos, szomszédos, rokon

(ma) vöröslő buvákfű

499. Bupleurum tenuissimum L. 1753

(la) tenuissimus, -a, -um [felsőfok] = legvékonyabb, legkeskenyebb ← (la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny

(ma) sziki buvákfű (gindár-buvákfű)

XIX. **TRINIA** HOFFM. – NYÚLKAPOR

Trinius, Karl Bernhard (1778–1844) Szent-Pétervárott élő német botanikus után
(ma) nyúlkapor

500. *Trinia glauca* (L. 1753 sub *Pimpinella*) DUM. 1827

(la) glaucus, -a, -um = kékes, zöldesszürke

(ma) szürke (közönséges) nyúlkapor

501. *Trinia ramosissima* (FISCHER 1819 sub *Pimpinella*) FISCHER 1824 em. RCHB.
1832 resp. SOÓ 1957

(la) ramosissimus, -a, -um [felsőfok] = igen ágas, legásabb ← (la) ramosus, -a, -um = ágas ← (la) ramus, -i (m) = ág, gally

(ma) magyar nyúlkapor

XX. **APIUM** L. – CELLER (ZELLER)

(la) apium, -ii (n) ← (gr) apion = zeller

(ma) zeller

(né) Eppich

- *Apium graveolens* L. 1753

(la) graveolens, -entis = nehézszagú ← (la) gravis, -e = nehéz, súlyos + (la) -olens, -entis = szagú, szagos ← (la) oleo, -ere, -ui = illatozik, szaglik, bűzlik

(ma) kerti zeller (erősszagú zeller)

502. *Apium repens* (JACQ. 1775 sub *Sio*) LACAITA 1821

(la) repens, -ntis = kúszó, mászó ← (la) repo, repere, repsi = kúszik, mászik

(ma) kúszó zeller (vízi zeller)

XXI. **PETROSELINUM** HILL. – PETREZSELYEM

(la) petroselinum, -ii (n) ← (gr) petroselinon ← (gr) petros, petra = szikla + (gr) selinon = zeller

(ma) petrezselyem

(né) Petersilie

- *Petroselinum crispum* (MILL. 1768 sub *Apio*) NYM. 1879, cf. AIRY-SHAW 1938

(la) crispus, -a, -um = göndör, fodros, bodor

(ma) kerti petrezselyem

XXII. **CICUTA** L. – CSOMORIKA

(la) cicuta, -ae (f) = mérges büröklevél, csomorika

(ma) csomorika

(né) Wasserschierling

503. Cicuta virosa L. 1753

(la) virosus, -a, -um = erős szagú, bűdös, mérgező

(ma) gyilkos csomorika (csomorika)

AMMI L. – MUROK

(la) ami, arumi ← (gr) ami, arumi = ernyős (kömény)

(ma) murok

(né) Knospelmöhre

- Ammi majus L. 1753

(la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy

(ma) porcosmurok

XXIII. FALCARIA RIVINUS – SARLÓFŰ

(la) falcarius, -ia, -ium = sarlós ← (la) falx, -cis (f) = sarló

(ma) sarlófű

(né) Sichelmoehre

504. Falcaria vulgaris BERN. 1800

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) sarlófű

XXIV. CARUM L. – KÖMÉNY

(la) carum, -i (n) = ← (gr) karon = kömény, köménymag

(ma) kömény

(né) Kümmel

505. Carum carvi L. 1753

(fr) carvi = kömény

(ma) kömény (fűszerkömény, hasznos kömény, kerti kömény, konyha kömény)

(né) Kümmel

BUNIUM L. – FÖLDIGESZTENYE

(la) bunium, -ii (n) ← (gr) bounion = egy gumós gyökerű ernyős növény

(ma) földigesztenye

- Bunium bulbocastanum L.

(la) bulbus, -i (m) = hagyma + (la) castanea, -eae (f) = szelídigesztenye

(ma) földigesztenye

(né) Erdeichel, Erdkastanie

XXV. PIMPINELLA L. – FÖLDITÖMJÉN

(la) pimpinella, piperinella, pipinella, pimpernella [demin.] = kissé borsos ← (la) piperinus, -a, -um = borsos

(ma) földitömjén

(né) Bibernella

506. Pimpinella major (L. 1753 p. var.) HUDS. 1762

(la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
 (ma) nagy földitömjén

507. Pimpinella saxifraga L. 1753

(la) saxifragus, -a, -um = kőtörő ← (la) saxum, -i (n) = kő, szikla + (la) frango, -ere, fragi, fractus
 = tör, széttör
 (ma) hasznos földitömjén

507/2. Pimpinella saxifraga L. 1753 subsp. **nigra** (MILL. 1768 p. sp.) GAUD. 1828, SPR. 1818 p. var.

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) fekete földitömjén

- Pimpinella anisum L. 1753

(la) anisum, -i (n) = ánizs ← (gr) anneson = ánizs
 (ma) ánizs

XXVI. AEGOPODIUM L. – **PODAGRAFŰ**

(gr) aix, aigos = kecske + (gr) podion = láb
 (ma) podagrafű (n) Geißfuß

508. Aegopodium podagraria L. 1753

(la) podagra, -ae (f) = lábköszvény ← (gr) podagra = köszvény [a növényt köszvény ellen
 használták]
 (ma) podagrafű (köszvényfű) (né) Geißfuß

XXVII. SIUM L. – **BÉKAKORSÓ**

(gr) sion = vizes élőhelyen élő növény
 (ma) békakorsó (né) Brunnenkeresse

509. Sium erectum HUDS. 1792

(la) erectus, -a, -um = egyenes, álló ← (la) erigo, -ere, erexi, erectus = felegyenesít, felállít
 (ma) keskenylevelű békakorsó

510. Sium latifolium L. 1753

(la) latifolius, -ia, -ium = széleslevelű ← (la) latus, -a, -um = széles + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) széleslevelű békakorsó

511. Sium sisaroides DC. 1830

(la) siser, -eris (n) = murokrépa; valamilyen vízinövény ← (gr) sisareon = ligetszépe, galambbegysaláta + (gr-la) -oideum = -féle

(ma) keleti békakorsó

(né) Zuckerwurzel, Süßwurzel

XXVIII. SESELI L. – GURGOLYA

(gr) seselis, seseli = egy ernyősvirágzatú növény

(ma) gurgolya

(né) Bergfenchel

512. Seseli hippomarathrum JACQ. 1762

(gr) hippos = ló + (gr) marathros = ánizs, olaszkapor

(ma) szilkés gurgolya

513. Seseli annuum L. 1753

(la) annus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év

(ma) homoki (egynyári) gurgolya

514. Seseli leucospermum W. et K. 1801

(gr) leukos = fehér, fénylő + (gr) sperma = mag

(ma) magyar gurgolya (molyhos gurgolya)

515. Seseli varium TREV. 1818

(la) varius, -a, -um = tarka, foltos, változatos

(ma) változó gurgolya

516. Seseli osseum CR. 1767 p. p. em. SIMK. 1887

(la) osseus, -ea, -eum = csontos

(ma) szürke (szürkészöld) gurgolya

XXIX. LIBANOTIS ZINN. – TÖMJÉNILLAT

(la) libanotis ← (gr) libanotis = egy tömjén illatú ernyős virágú növény ← (gr) libanotos = a tömjénfa gyantája, ami a (héber) lebona = tömjén szóból ered

(ma) tömjénillat

517. Libanotis pyrenaica (L. sub *Critbmo* 1753) BOURG. Pyr. hisp. ex NYM. 1879

(la) pyrenaicus, -a, -um = pireneusi

(ma) pireneusi tömjénillat

517/1. *Libanotis pyrenaica* (L. sub *Crithmo* 1753) BOURG. Pyr. hisp. ex NYM. 1879
subsp. **eu-libanotis** (THELL. 1926 sub *Seseli*) SCHWARZ 1949

(gr) eu-libanotis ← (gr) eu = jó + (gr) libanotis = tömjén
(ma) libanoni tömjénillat

517/2. *Libanotis pyrenaica* (L. sub *Crithmo* 1753) BOURG. Pyr. hisp. ex NYM. 1879
subsp. **bipinnata** (ČELOK.) HOLUB

(la) bipinnatus, -a, -um = kétszeresen szárnyas ← (la) bi- = két, kettő + (la) pinnatus, -a, -um = tollas, szárnyas, szárnyalt
(ma) hegyi tömjénillat (gurgolya)

XXX. OENANTHE L. – MÉTELYKÓRÓ

(gr) oenanthe = a szőlőtőke termőrügye ← (gr) oinos = bor + (gr) anthe = virág
(ma) mételeykóró (borgyökér)

518. *Oenanthe aquatica* (L. sub *Phellandrio*) POIR. in LAM. 1797

(la) aquaticus, -a, -um = vízi ← (la) aqua, -ae (f) = víz
(ma) mételeykóró (vízi borgyökér)

519. *Oenanthe fistulosa* L. 1753

(la) fistulosus, -a, -um = csöves ← (la) fistula, -ae (f) = cső, síp, sipoly
(ma) bödrös borgyökér (csöves borgyökér)

520. *Oenanthe silaifolia* M. B. 1819

(la) silaum, -i (n) = békakorsó + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) gyűrűs borgyökér

521. *Oenanthe banatica* HEUFF. 1854

(la) banaticus, -a, -um = bánsági vagy bánáti
(ma) bánsági borgyökér

XXXI. AETHUSA L. – ÁDÁZ

(la) Aethusa ← (gr) Aitheusa = a görög mitológiában Apolló egyik szerelme
(ma) ádáz (né) Gleißle (Hundspetersilie)

522. *Aethusa cynapium* L. 1753

(gr) kyon, kynos = kutya + (la) apium, -ii (n) = zeller ← (gr) apion = zeller
(ma) mérges ádáz (ádazbürök, kutyazeller, ebzeller, kicsinybürök, kutyapetrezselyem)

522/1. *Aethusa cynapium* L. 1753 subsp. *agrestis* (WALLR. 1822 p. var.) DOST. 1949

(la) *agrestis*, -e = mezei, szántóföldi, vadon termő ← (la) *ager*, *agri* (m) = mező, (szántó)föld
(ma) tarló ádáz

522/2. *Aethusa cynapium* L. 1753 subsp. *cynapioides* (M. B. 1808 p. sp.) SIMK. 1887, FICINUS et HEYN. 1838 p. var.

(la) *cynapioides* = kutyazellerszerű
(ma) kutyazeller

XXXII. FOENICULUM MILL. – ÉDESKÖMÉNY

(la) *foeniculum*, -i (n) [demin.] ← (gr) *Phoenicus*, -ntis (f) = kikötő Kis-Ázsiában
(ma) édeskömény (né) Fenchel

- *Foeniculum vulgare* MILL. 1758

(la) *vulgaris*, -e = közönséges, általánosan ismert
(ma) közönséges édeskömény (né) Fenchel

XXXIV. ANETHUM L. – KAPOR

(la) *anethum*, -i (n) ← (gr) *anethon*, *annethon*, *annison* = kapor
(ma) kapor (né) Dill

523. *Anethum graveolens* L. 1753

(la) *graveolens*, -entis = nehézszagú ← (la) *gravis*, -e = nehéz, súlyos + (la) -olens, -entis = szagú, szagos ← (la) *oleo*, -ere, -ui = illatozik, szaglik, bűzlik
(ma) kerti kapor (fűszer kapor)

XXXIV. SILAUM MILL. – KÍGYÓKAPOR

(la) *silauum*, -i (n) = egy ernyősvirágzatú növény
(ma) kígyókapor (né) Wiesensilge, Silau

524. *Silaum silaus* (L. 1753 sub *Peucedano*) SCH. et TH. 1915

(la) *silaus* = egy ernyősvirágzatú növény
(ma) sárga kígyókapor

525. *Silaum peucedanoides* (M. B. 1808 sub *Bumio*) KERN. 1870, SIMK. 1879 („*Silauus*”)

(gr-la) *peucedanoides* = kocsordszerű ← *Peucedanum* = kocsord nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
(ma) zöldes kígyókapor

XXXV. **CNIDIUM** CUSS. – GYÍKVIRÁG

(gr) Knidos = város egy Knidia nevű félszigeten

(gr) knidios = bogycso

(ma) gyíkvirág

526. Cnidium dubium (SCHKUHR. 1791 sub *Seseleo*) THELL. 1927

(la) dubius, -ia, -ium = kétes, bizonytalan

(ma) inas (eres) gyíkvirág

XXXVI. **SELINUM** L. – NYÚLKÖMÉNY

(la) selinum, -i (n) = zeller ← (gr) selinon = egy ernyős virágzatú növény, melynek a gyökerét ették, s a leveleiből pedig koszorút készítettek

(ma) nyúlkömény (derezke)

(né) Silge, Kümmelsilge

527. Selinum carvifolia L. (1753) 1762

(la) carvifolius, -ia, -ium = köménylevelű ← (la) carvum, -i (n) = kömény + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) nyúlkömény (köménylevelű derezke, kesely derezke)

XXXVII. **ANGELICA** L. – ANGYALGYÖKÉR

(la) angelicus, -a, -um = angyali ← (gr) aggelos = követ, angyal

(ma) angyalgyökér

(né) Engelwurz

528. Angelica palustris (BESS. 1809 sub *Imperatoria*) HOFFM. 1814

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári angyalgyökér

529. Angelica silvestris (*silvestris*) L. 1753

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei (vízparti) angyalgyökér

- Angelica archangelica L. 1753

(la) archangelicus, -a, -um = arkangyali

(ma) orvosi angyalgyökér

XXXVIII. **LEVISTICUM** HILL. – LESTYÁN

(la) levisticum, -i (n) = liguriai ← (la) ligusticum = (la) Ligusticus ~ (la) Ligures ← (gr) ligyes = ligurok

(ma) lestyán

(né) Liebstöckel

- Levisticum officinale KOCH 1824

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkimisták műhelye, gyógyszertár
 (ma) lestyán (né) Maggikraut

XXXIX. FERULA L. – HUSÁNG

(la) ferula, -ae (f) = vessző, nádpálca, husáng
 (ma) husáng (né) Steckenkraut

530. Ferula sadleriana LEDEB. 1844

Sadler József (1791–1849) magyar orvos, botanikus után
 (ma) Sadler-husáng (magyarföldi husáng)

XL. PEUCEDANUM L. – KOCSORD

(la) peucedanum, -i (n) = kocsord, disznókömény ← (gr) peukedanon = egy egyszerű ernyős növény, lókömény ← (gr) peukedanos = szúrós, csípős, keserű, keserű anyagot tartalmazó
 (ma) kocsord (né) Haarstrang, Meiterwurz, Kaiserwurz

531. Peucedanum verticillare (L. sub *Angelica* 1771) KOCH 1826

(la) verticillatus, -a, -um = örvös, örvösen álló ← (la) vertex, -icis (m) = forgatag, örvény
 (ma) magasszárú (örvös) kocsord

532. Peucedanum palustre (L. 1753 sub *Selino*) MÖNCH 1794

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) mocsári kocsord

533. Peucedanum cervaria (L. sub *Selino*) CUSS. in LAP. 1813

(la) cervarius, -ia = szarvas- ← (la) cerva, -ae (f) = szarvas(tehén)
 (ma) szarvaskocsord

534. Peucedanum oreoselinum (L. 1753 sub *Athamantba*) MÖNCH 1794

(gr-la) oreoselinum ← (gr) oros = hegy + (gr-la) selinum = zeller
 (ma) citrom kocsord (né) Bergsilge

535. Peucedanum alsaticum L. 1762

(la) alsaticus, -a, -um = elzászi
 (ma) buglyos kocsord

536. Peucedanum carvifolia VILL. 1779

(la) carvifolius, -ia, -ium = köménylevelű ← (la) carvum, -i (n) = kömény + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) köménylevelű kocsord

537. Peucedanum officinale L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszerár

(ma) orvosi kocsord (sziki kocsord, vadkömény)

538. Peucedanum arenarium W. et K. 1800

(la) arenarius, -a, -um = homoki ← (la) arena, -ae (f) = homok

(ma) homoki kocsord

XLI. PASTINACA L. – PASZTINÁK (PASZTERNÁK)

(la) pastinaca, -ae (f) = pasztinák ← (la) pasco, -ere, pavi, pastus = legeltet

(ma) pasztinák ~ paszternák (né) Pastinak

539. Pastinaca sativa L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet

(ma) vadpasztinák (né) Wiesenpastinak

XLII. HERACLEUM L. – MEDVETALP

(la) Heracles ~ (gr) Heracles, Herkules, aki a növény gyógyerejét felfedezte

(ma) medvetalp (né) Herkuleskraut

540. Heracleum sphondylium L. 1753 agg.

(gr-la) sphondylium ← (gr) sphondylos = minden, ami gyorsan mozdul

(ma) közönséges medvetalp

540/1. Heracleum sphondylium L. 1753 agg. subsp. **trachycarpum** (SOJÁK 1963 p. sp.) HOLUB 1964

(gr) trachys = durva, kemény, sziklás + (gr) karpos = termés

(ma) keménymagvú medvetalp

540/2. Heracleum sphondylium L. 1753 agg. subsp. **flavescens** (WILLD. 1797 p. sp.) SOÓ 1963

(la) flavescens, -ntis = aranyárgává, szőkévé váló ← (la) flavescio, -ere = sárgulni kezd, szőkül ←

(la) flavus, -a, -um = aranyárga, sárga, szőke

(ma) sárga medvetalp

540/3. Heracleum sphondylium L. 1753 agg. subsp. **chloranthum** (BORB. 1884 p. sp.) NEUMAYER 1923, JÁV. 1924, SOÓ 1937, K. MALÝ 1919 p. var.

(gr) chloros = zöld + (gr) anthos = virág
(ma) zölde medvetalp

540/4. Heracleum sphondylium L. 1753 agg. subsp. **transsilvanicum** (SCHUR) BRUMMIT

(la) transsilvanicus, -a, -um = erdélyi
(ma) erdélyi medvetalp

540/5. Heracleum sphondylium L. 1753 agg. subsp. **mantegazzianum** SOMM. et LEV.

Mantegazza, Paolo (1831–1910) olasz neurofiziológus után
(ma) kaukázusi (óriás) medvetalp

XLIII. **TORDYLIUM** L. – SZARVASGYÖKÉR (MAGTARAJ)

(la) tordylium, -i (n) ← (gr) tordylion = egy ernyős virágú növény (mások szerint: Seseli-gurgolya)
(ma) szarvasgyökér (magtaraj) (né) „Zirnet”

541. Tordylium maximum L. 1753

(la) maximus, -a, -um [felsőfok] = legnagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
(ma) borzas (vetési) magtaraj

XLIV. **LASER** BORKH. – SUJTÁR

(la) laserpicium, -i (n) = fűszertermő (növény)
(ma) sujtár (né) Roßkümmel

542. Laser trilobum (L. 1753 sub *Laserpitio*) BORKH. 1795

(la) trilobus, -a, -um = háromkaréjú ← (la) tri- = három + (la) lobus, -a, -um = karéjos, karéjú ←
(gr) lobos = karéj, lebeny, cimpa
(ma) sujtár

XLV. **LASERPITIUM** L. – BORDAMAG

(la) laserpicium/laserpitium silphium = dúsnedvű fűszernövény; egy ismeretlen, valószínűleg kihalt ernyős növény, amely a laser, lasser gyantás nedvét szolgáltatta
(gr) silphion = egy növény neve, melynek leve orvosságként, ill. fűszerként szolgált
(ma) bordamag (né) Laserkraut

543. Laserpitium prutenicum (*pruthenicum*) L. 1753

(la) pruthenicus, -a, -um = porosz(országi)
(ma) porosz bordamag (né) Laserkraut

544. Laserpitium latifolium L. 1753

(la) latifolius, -ia, -ium = széleslevelű ← (la) latus, -a, -um = széles + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) széleslevelű bordamag

LX. DAUCUS L. – SÁRGARÉPA (MUROK)

(la) daucus, -i (m) = murok, sárgarépa
 (ma) sárgarépa (murok, murokrépa)

545. Daucus carota L. 1753 agg.

(la) carota ← (gr) carōton = répa
 (ma) kerti sárgarépa (murokrépa)

13. rend RUBIALES

Család **RUBIACEAE** – BUZÉRFÉLÉK

(la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös

I. SHERARDIA L. – CSILLAGFŰ

Sherard, William (1659–1728) angol botanikus utazó után, aki Oxfordban a botanikai tanszéket alapította

(ma) csillagfű (né) Ackerröte

546. Sherardia arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) csillagfű (né) Ackerröte

II. ASPERULA L. – MÜGE

(la) asper, -a, -um = érdes, durva, egyenetlen
 (ma) müge (né) Waldmeister, Ferbesmeier

547. Asperula taurina L. 1753

(la) taurinus, -a, -um = bika- (bikás), ill. (la) Colonia Taurina = a ligur néptörzs lakhelye a Felső-Pó környékén
 (ma) olasz müge

548. Asperula arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) vetési (ugari) müge

549. *Asperula orientalis* BOISS. et HOHEN. 1843

(la) *orientalis*, -e = keleti ← (la) *oriens*, -tis (f) = kelet
 (ma) keleti (kék) müge

550. *Asperula tinctoria* L. 1753

(la) *tinctorius*, -a, -um = festő- ← (la) *tingo*, -ere, *tinxi*, *tinctus* = fest, megfest
 (ma) festő müge

551. *Asperula cynanchica* L. 1753

(la) *cynanche* = egy növény, amelynek a torokgyík (diphtheria) gyógyításában kellett volna segítenie
 (la) *cynanchicus*, -a, -um ← (gr) *kiynanchikos* = *cynanchum*-hoz hasonló
 (ma) ebfojtó müge

551/1. *Asperula cynanchica* L. 1753 subsp. *montana* (W. et K. l. c.) STOJ. 1933

(la) *montanus*, -a, -um = hegyi ← (la) *mons*, *montis* (m) = hegy
 (ma) hegyi müge

III. CRUCIATA MILL. – KERESZTFŰ

(la) *cruciatus*, -a, -um = kereszt alakú, keresztos ← (la) *crux*, *crucis* (f) = kereszt
 (ma) keresztfű (galaj)

552. *Cruciata pedemontana* (BELL. sub *Valantia* 1788) EHREND. 1958

(la) *pedemontanus*, -a, -um = piemonti [„a hegy lábánál lévő”]
 (ma) apró keresztfű (piemonti galaj)

553. *Cruciata glabra* (L. sub *Valantia* 1763) EHREND. 1958

(la) *glaber*, -ra, -rum = kopasz, sima
 (ma) tavaszi keresztfű (tavaszi galaj)

554. *Cruciata laevipes* OPIZ. 1852 em. EHREND.

(la) *levis*, (*laevis*), -e = sima, sík + (la) *pes*, *pedis* (f) = láb
 (ma) mezei keresztfű (mezei galaj)

IV. GALIUM – GALAJ

(la) *galium*, -ii (n) = árvacsalán
 (gr) *galion* = galaj ← (gr) *gala* = tej
 (ma) galaj

(né) Labkraut

555. *Galium boreale* L. 1753

(la) *borealis*, -e = északi
 (ma) északi galaj

555/1. Galium boreale L. 1753 subsp. **pseudorubioides** (SCHUR. 1866 p. var.)

JÁV. 1925, NYÁR. 1943

(gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (la) rubi-, rubicundus, rubideus, rubidulus, rubidus = ragyogó vörös, haragosvörös, paprikavörös vagy (gr-la) pseudorubioides = a *Galium rubioides*-hez hasonló, de mégis különböző

(ma) kopasz galaj (?)

556. Galium rubioides L. 1762

(gr-la) rubioides = buzérszerű ← *Rubia* = buzér nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) réti (buzérképű) galaj

557. Galium rotundifolium L. 1753

(la) rotundifolius, -ia, -ium = kereklevelű ← (la) rotundus, -a, -um = kerek + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) kereklevelű galaj

558. Galium odoratum (L. 1753 sub *Asperula*) SCOP. 1772

(la) odoratus, -a, -um = illatos ← (la) odor, -oris (m) = illat, szag, bűz

(ma) szagos müge (né) Waldmeister

559. Galium rivale (SIBTH. et SM. 1806 sub *Asperula*) GRISEB. 1844

(la) rivalis, -e = pataki ← (la) rivus, -i (f) = patak

(ma) vízparti galaj

560. Galium aparine L. 1753

(la) aparinus, -e ← (gr) aparine = ragadós galaj

(ma) ragadós galaj (kullancsfű) (né) Klebkraut, Kletterlabkraut

561. Galium spurium L. 1753

(la) spurius, -a, -um = ál, hamis, nem valódi, fattyú (házasságon kívüli)

(ma) gyanús galaj

561/1. Galium spurium L. 1753 subsp. **infestum** (W. et K. 1805 p. sp.) JANCH. 1953

(la) infestus, -a, -um = ellenséges, gyűlölt

(ma) vetési galaj

562. Galium tricornutum DANDY 1957

(la) tricornutus, -a, -um = háromszarvú ← (la) tres, tria = három + (la) cornutus, -a, -um = szarvas ← (la) cornu, -us (n) = szarv

(ma) háromszarvú galaj

563. Galium tenuissimum M. B. 1808

(la) tenuissimus, -a, -um [felsőfok] = legvékonyabb, legkeskenyebb ← (la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny

(ma) vékony galaj

564. Galium parisiense L. 1753

(la) parisiensis, -e = párizsi

(ma) párizsi galaj

564/1. Galium parisiense L. 1753 subsp. **anglicum** (HUDS. 1762 p. sp.) ARC. 1882, BECK 1892 p. var.

(la) anglicus, -a, -um = angol, angliai

(ma) angol galaj

565. Galium diversicatum LAM. 1786

(la) diversicatus, -a, -um = terpesztett, szétálló ← (la) diversico, -are, -avi, -atum = szétfeszít, terpeszt

(ma) berzedt galaj (berzedt = borzasan felmered)

566. Galium uliginosum L. 1753

(la) uliginosus, -a, -um = nedves, mocsári, lápi ← (la) uligo, -inis (m) = nedvesség, nyirkosság

(ma) lápi galaj

567. Galium palustre L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári (tóparti) galaj

568. Galium silvaticum (*sylvaticum*) L. 1753

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei galaj

569. Galium schultesii VEST 1821

Schultes, Joseph August (1773–1831) oszrák botanikus után

(ma) fénytelen galaj

570. Galium glaucum L. 1753

(la) glaucus, -a, -um = kékes, zöldesszürke

(ma) szürke galaj (szürke müge)

571. Galium verum L. 1753

(la) verus, -a, -um = való, igaz, igazi

(ma) tejoltó galaj (tejoltófű)

572. Galium abaujense BORB. 1896

(la) abaujensis, -e = abaúji (Abaúj = Magyarország észak-keleti megyéje)
 (ma) abaúji galaj

573. Galium mollugo L. 1753 agg.

(la) mollugo ← (la) mollis, -e = lágy, hajlékony, puha [a bojtortján puha (lágy) faja, egy kapaszkodó féle növény]
 (ma) közönséges galaj

- Galium mollugo L. 1753 agg. subsp. 1. **vertesense** (BOROS 1938 p. var. *G. abaujensi*) SOÓ 1964

(la) vertesensis, -e = vértesi (Vértes-hegységi)
 (ma) vértesi galaj

- Galium mollugo L. 1753 agg. subsp. 2. **elatum** (THUILL. 1799 p. sp.) SYME 1865, DC. 1830 p. var.

(la) elatus, -a, -um = magas, emelkedett
 (ma) magas galaj

- Galium mollugo L. 1753 agg. subsp. 3. **erectum** (HUDS. 1762 p. sp.) SYME 1865, LANGE 1868, BRIQ. 1915, ASCH. 1864 p. var.

(la) erectus, -a, -um = egyenes, álló ← (la) erigo, -ere, erexi, erectus = felegyenesít, felállít
 (ma) szálas galaj

574. Galium lucidum ALL. 1770–73

(la) lucidus, -a, -um = fénylő, fényes, világos ← (la) lux, lucis (f) = fény, világosság
 (ma) fényes galaj

575. Galium pumilum MURR. 1770

(la) pumilus, -a, -um = törpe- ← (la) pumilio, -onis (m) = törpe
 (ma) törpe galaj

576. Galium austriacum JACQ. 1773

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák
 (ma) balatoni galaj

V. RUBIA L. – BUZÉR

(la) rubia, -ae (f) ← (la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös
 (ma) buzér (né) Färberöte, Krapp

577. Rubia tinctorum L. 1753

(la) tinctorum [többes birtokos eset] ← (la) tinctorius, -a, -um = festő- ← (la) tingo, -ere, tinxi, tinctus = fest, megfest
 (ma) festő buzér

13.a. rend DIPSACALES

1. család **CAPRIFOLIACEAE** – BODZA(FA)FÉLÉK

(la) caper, -pri (m) = kecskebak + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (la) caprifolium, -i (n) = fagyal, lonc

I. SAMBUCUS L. – BODZA(FA)

(la) sambucus, -i (m) = bodza (valószínű, hogy egy égei nyelvből származik)
 (ma) bodza(fa) (né) Holunder

578. Sambucus ebulus L. 1753

(la) ebulum, - (n) = földi (bodza)
 (ma) gyalogbodza (né) Zwergholunder

579. Sambucus nigra L. 1753

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) fekete bodza (né) Schwarzer Holunder

580. Sambucus racemosa L. 1753

(la) racemosus, -a, -um = fürtös, fürtszerű ← (la) racemus, -i (m) = szőlőfürt
 (ma) fürtös (vörös, szarvas-) bodza (né) Traubenholunder

II. VIBURNUM L. – BANGITA

(la) viburnum, -i (n) = lisztes galagonya
 (ma) bangita (né) Schneeball

581. Viburnum opulus L. 1753

(la) opulus = mezei juhar [a levelek hasonlatossága miatt]
 (ma) kányabangita (kányafa, labdarózsa) (né) Gemeiner Schneeball

582. Viburnum lantana L. 1753

(ol) lantana = bangita ← (la) lentus, -a, -um = hajlékony [a tősarjak hajlékonysága miatt]
 (ma) ostormén bangita (ostorménfa) (né) Schlinge

- Symphoricarpus rivularis SUKSDORF 1927

(gr) symphoros = egyesített + (la) carpus, -i (m) ← (gr) karpos = termés
 (la) rivularis, -e = pataki ← (la) rivulus, -i (m) [demin.] = patakocska ← (la) rivus, -i (m) = patak, folyó
 (ma) hóbogyó

III. LONICERA L. – LONC

Adam Lonitzer (Lonicerus) (1528–1586) német matematikus, orvos és botanikus, Kräuterbuch szerző után

(ma) lonc (né) Heckenkirsche, Geißblatt

583. Lonicera caprifolium L. 1753

(la) caprifolium, -i (n) = fagyal, lonc

(ma) jerikói lonc (né) Jelängerjelier

584. Lonicera xylosteum L. 1753

(gr) xylosteum = csontkemény fa ← (gr) xylon = fa + (gr) osteon = csont

(ma) ükörke lonc (ükörke)

585. Lonicera nigra L. 1753

(la) niger, -ra, -rum = fekete, sötét

(ma) fekete lonc

- Lonicera tatarica L. 1753

(la) tataricus, -um, -a = tatár

(ma) tatárlonc (tatár ükörke)

2. család ADOXACEAE – PÉZSMABOGLÁRFÉLÉK**ADOXA L. – PÉZSMABOGLÁR**

(gr) adexos = ismeretlen ← (gr) dexa = dísznövény

(ma) pézsmaboglár (né) Moschuskraut

586. Adoxa moschatellina L. 1753

(la) moschatellinus, -a, -um [demin.] = gyengén pézsmá illatú ← (la) = moschatus, -a, -um = pézsmailatú ← (la) muscus, -i = pézsmá (és moha) ← (gr) moskos = pézsmá

(ma) pézsmaboglár (kockagyöngy)

3. család VALERIANACEAE – MACSKAGYÖKÉRFÉLÉK

(la) valeriana, -ae (f) = macskagyökér

(ma) macskagyökér (né) Baldrian

I. **VALERIANELLA L. – GALAMBEGY**

(la) valerianella, -ae (f) [demin.] = (la) valeriana kicsinyített alakja
 (ma) galambbegy (né) Feldsalat, Rapunzel

587. Valerianella coronata (L.) DC. in LAM. et DC. 1805

(la) coronatus, -a, -um = koronát viselő, koronás ← (la) corona, -ae (f) = korona, koszorú
 (ma) koronás galambbegy

588. Valerianella dentata (L.) POLL. 1776 = V. mixta (L.) DUFR. 1811

(la) dentatus, -a, -um = fogas, fogazott ← (la) dens, dentis (m) = fog
 (ma) fogas galambbegy

589. Valerianella rimosa BAST. in DESV. 1813

(la) rimosus, -a, -um = hasadékos, repedékes
 (ma) füles galambbegy

590. Valerianella pumila (L. 1767) DC. 1805

(la) pumilus, -a, -um = törpe- ← (la) pumilio, -onis (m) = törpe
 (ma) hárttyás galambbegy

591. Valerianella locusta (L. 1753 sub *Valeriana*) LATTERADE 1821, BETCKE 1826

(la) locusta, -ae (f) = sáska [úgy hitték, hogy a növény ágai és egy repülő sáskafaj közt némi hasonlóság van]
 (ma) saláta galambbegy (madársaláta)

592. Valerianella carinata LOIS. 1810

(la) carinatus, -a, -um = csónakszerű ← (la) carina, -ae (f) = hajógerinc
 (ma) hasábos galambbegy

II. **VALERIANA L. – MACSKAGYÖKÉR****593. Valeriana sambucifolia MIKAN f. in POHL. 1810**

(la) sambucifolius, -ia, -ium = bodzalevelű ← (la) sambucus, -i (m) = bodza + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) bodzalevelű macskagyökér

594. Valeriana officinalis L. 1753 s. str.

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszertár
 (ma) orvosi macskagyökér (mezei macskagyökér)

595. Valeriana collina WALLR. 1840

(la) collinus, -a, -um = dombi ← (la) collis, -is (m) = halom, domb
 (ma) keskenylevelű macskagyökér

596. Valeriana dioica L. 1753

(la) dioicus, -a, -um = kétlaki ← (gr) di- = két, kettő + (gr) oikos = ház
 (ma) kétlaki macskagyökér

597. Valeriana tripteris L. 1753

(gr) tripteris = háromszárnyú ← (gr) tri- = három + (gr) pteron, pteris = szárny, toll
 (ma) hármas levelű macskagyökér

- Centranthus (*Kentranthus*) **ruber** (L. 1762 sub *Valeriana*) DC. 1815

(gr) kentron = sarkantyú + (gr) anthos = virág
 (la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös
 (ma) sarkantyúvirág (né) Spornblume

4. család DIPSACACEAE – MÁCSONYAFÉLÉK**I. DIPSACUS L. – MÁCSONYA**

(la) dipsacus, -i (m) = mácsonya ← (gr) dipsakos = bővizeléses betegség (diabetes), amely csillapíthatatlan szomjúsággal jár ← (gr) dipsos = szomjúság
 (ma) mácsonya (né) Kardendistel

598. Dipsacus laciniatus L. 1753

(la) laciniatus, -a, -um = sallangos, cimpás, rojtos, csücskös ← (la) lacinia, -ae (f) = sallang, cimpa, cafat, csücsök
 (ma) héjakút mácsonya (héjakút, szárnyas mácsonya)

599. Dipsacus silvester HUDS. 1762

(la) silvester, -tris = erdei, erdőben lévő ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) erdei mácsonya

- Dipsacus sativus (L. 1753 p. var. *D. Fullonum*) SCHOLLER 1775

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
 (ma) takács mácsonya

II. CEPHALARIA L. – FEJVIRÁG

(gr) kephalē = fej
 (ma) fejevirág (né) Schuppenkopf

600. *Cephalaria pilosa* (L. 1753 sub *Dipsaco*) GREN. et GODR. 1850

(la) pilosus, -a, -um = szőrös, hajás ← (la) pilus, -i (m) = hajszál, szőrszál
 (ma) erdei fejvirág

601. *Cephalaria transsilvanica* (*transylvanica*) (L. 1753 sub *Scabiosa*) SCHRAD. 1814

(la) transsylvanicus, -a, -um = erdélyi
 (ma) mezei (erdélyi) fejvirág

III. SUCCISA L. – ÖRDÖGHARAPTAFŰ

(la) succisus, -a, -um = levágott, csonka ← (la) succido, -ere, -cidi, -cismus = levág, lekaszál
 (ma) ördögharaptafű (né) Teufelsabbi

602. *Succisa pratensis* MÖNCH 1794

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratium, -i (n) = rét
 (ma) réti ördögharaptafű

IV. SUCCISELLA BECK – CSONKAÍR

(la) succisellus, -a, -um [demin.] = kissé levágott, kissé csonka ← (la) succisus, -a, -um = levágott, csonka ← (la) succido, -ere, -cidi, -cismus = levág, lekaszál
 (ma) csonkaír

603. *Succisella inflexa* (KLUK sub *Scabiosa* 1788) BECK 1892

(la) inflexus, -a, -um = hajlított, görbített ← (la) inflecto, -ere, -flexi, -flexus = hajlít, görbít
 (ma) déli csonkaír

V. KNAUTIA L. – VARFŰ

Knaut, Christian (1654–1716) német orvos, botanikus, illetve apja, Christoph (+1694) orvos és botanikus után

(ma) varfű (né) Witwenblume

604. *Knautia arvensis* (L. 1753 sub *Scabiosa*) COULT. 1824 agg.

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántófield
 (ma) mezei varfű

604/1. *Knautia arvensis* (L. 1753 sub *Scabiosa*) COULT. 1824 agg. subsp. **rosea** (BAUMG. 1816 p. var. *Scabiosa arvensis*) BORB. in JÁV. 1925

(la) roseus, -ea, -eum = rózsás ← (la) rosa, -ae (f) = rózsa
 (ma) rózsa varfű

604/2. Knautia arvensis (L. 1753 sub *Scabiosa*) COULT. 1824 agg. subsp. **budensis** (SIMK. 1894 sub *Trichera* p. sp.) JÁV. 1925, SZABÓ 1905 p. var.

(la) budensis, -e = budai

(ma) budai varfű

605. Knautia kitaibelii (SCHULT. 1809 sub *Scabiosa*) BORB. 1904

Kitaibel Pál (1757–1817) magyar orvos, botanikus után

(ma) fehér varfű (Kitaibel-varfű)

606. Knautia silvatica (*sylvatica*) (L. 1762 sub *Scabiosa*) DUBY in DC. 1828

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei varfű

606/1. Knautia silvatica (*sylvatica*) / **Knautia dipsacifolia** KREUTZER 1840 / (L. 1762 sub *Scabiosa*) DUBY in DC. 1828 subsp. **turócensis** (BORB. 18 p. sp., 1898 p. var.)

(la) dipsacifolius, -ia, -ium = mácsonyalevelű ← (la) dipsacus, -i (m) = mácsonya + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(la) turócensis, -e = Túróc (megyei)

(ma) kárpáti varfű

607. Knautia drymeia HEUFF. 1856

(gr) drymon, drymos = tölgy erdő ← (gr) drys, dryos = tölgy → (gr) Dryas = a fák istene

(ma) magyar varfű

VI. SCABIOSA L. – ÖRDÖGSZEM

(la) scabiosus, -a, -um = rühes, ótvaros

(ma) ördögszem

(né) Skabiose

608. Scabiosa canescens W. et K. 1801

(la) canescens, -ntis = őszes, fehéres, szürkévé váló ← (la) canus, -a, -um = ősz, fehér, szürke

(ma) szürkés ördögszem

609. Scabiosa ochroleuca L. 1753

(la) ochroleucus, -a, -um = sárgásfehér ← (gr) ochros = okkersárga + (gr) leukos = fehér

(ma) vajszínű ördögszem

610. Scabiosa columbaria L. 1753

(la) columbarius, -ia, -ium = galambdúc- [melléknév]

(ma) kárpáti ördögszem

(né) Taubenskabiose

611. Scabiosa gramuntia L. 1762

(la) gramen, -inis (n) = fű, gyepe + (la) uncinatus, -a, -um = horgas, kampós
 (ma) mezei ördögselem

B) ágazat MALVALES – SOLANALES**14. rend MALVALES****1. család TILIACEAE – HÁRS(FA)FÉLÉK****TILIA** L. – HÁRS(FA)

(la) tilia, -ae (f) = hársfa
 (ma) hárs(fa)

(né) Linde

612. Tilia argentea DESF. in DC.1813

(la) argenteus, -a, -um = ezüstös, ezüstsínű (ezüsből való) ← (la) argentum, -i (n) = ezüst
 (la) tomentosus, -a, -um = molyhos ← (la) tomentum, -i (n) = tömítés, párna, párnázat
 (ma) ezüst (ezüstlevelű, magyar) hárs

613. Tilia platyphyllos SCOP. 1772 agg.

(gr) platyphyllos = széleslevelű ← (gr) platys = lapos, széles + (gr) phyllon = levél
 (ma) nagylevelű (széleslevelű) hárs

613/1. Tilia platyphyllos SCOP. 1772 agg. subsp. **cordifolia** (BESS.) SCHMID (T. grandifolia EHRH.)

(la) cordifolius, -ia, -ium = szívlevelű ← (la) cor, cordis (n) = szív + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (la) grandifolius, -ia, -ium = nagylevelű ← (la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) bársonyos hárs

613/2. Tilia platyphyllos SCOP. 1772 agg. subsp. **pseudorubra** SCHNEID. 1912

(gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös vagy (gr-la) pseudorubra = a Tilia platyphyllos subsp. rubra-hoz hasonló, de mégis különböző
 (ma) kopasz hárs

613/3. Tilia platyphyllos SCOP. 1772 agg. subsp. **rubra** (DC. 1913 p. sp.) SOÓ in SOÓ–JÁV. 1951, REHDER 1923 p. var.

(la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös
 (ma) veres (vörös, vöröskérgű) hárs

**613/4. *Tilia platyphyllos* SCOP. 1772 agg. subsp. *caucasica* (RUPR. 1869 p. sp.)
SOÓ in SOÓ – JÁV. 1951**

(la) caucasicus, -a, -um = kaukázusi
(ma) kaukázusi hárs

614. *Tilia cordata* MILL. 1759

(la) cordatus, -a, -um = szív alakú, szívszerű, szíves- ← (la) cor, cordis (n) = szív, bátorság, értelem
(ma) kislevelű hárs

2. család **MALVACEAE** – MÁLYVAFÉLÉK

(la) malva, -ae (f) = mályva

I. **ABUTILON** ADANS. – SELYEMMÁLYVA

(la ← arab) abutilum, -i (n) = indiai mályva
(ma) selyemmályva

615. *Abutilon theophrasti* MEDIK. 1787

Theophrasztosz (372–287 Kr. e.) görög filozófus, író, természettudós, a *Historia plantarum* és a *Causae plantarum* szerzője, az antik botanika éltudósa után
(ma) sárga selyemmályva (sárgamályva, szépasszony tenyere)

II. **LAVATERA** L. – MADÁRMÁLYVA

Lavater, Johann Heinrich (1611–1691) svájci orvos és természetkutató (Tournefort barátja) után
(ma) madármályva

616. *Lavatera thuringiaca* L. 1753

(la) thuringiacus, -a, -um = türingiai
(ma) nagyvirágú (parlagi) madármályva

III. **ALTHAEA** L. – ZILIZ

(la) althaea, -ae (f) = vadmályva, ziliz ← (gr) altheia = vadmályva ← (gr) aldaino = nevel, táplál, gyógyít
(ma) ziliz

617. *Althaea hirsuta* L. 1753

(la) hirsutus, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés
(ma) borzas ziliz

618. *Althaea cannabina* L. 1753

(la) cannabinus, -a, -um = kender- ← (gr) kannabinos [melléknév] ← (gr) kannabis = kender
 (ma) kender ziliz

619. *Althaea officinalis* L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszertár
 (ma) orvosi ziliz (né) Eibirsch, Samtpappel

620. *Althaea pallida* W. et K. in WILLD. 1800

(la) pallidus, -a, -um = halvány, sápadt ← (la) palleo, -ere, -ui = sápadozik, megfakul
 (ma) halvány ziliz

- *Alcea* L.

(la) alcea, -eae (f) = mályvafaj ← (gr) alkea = gyógyhatású anyag
 (ma) mályvarózsa

- *Alcea biennis* WINTERL.

(la) biennis = kétéves ← (la) bi- = két, kettő + (la) annus, -i (m) = év
 (ma) mályvarózsa (kerti mályva)

- *Alcea rosea* L.

(la) roseus, -ea, -eum = rózsás ← (la) rosa, -ae (f) = rózsza
 (ma) mályvarózsa

IV. *MALVA* L. – MÁLYVA

(la) malva, -ae (f) = mályva
 (ma) mályva

621. *Malva alcea* L. 1753

(la) alcea, -eae (f) = mályvafaj
 (ma) érdes (csillagszőrös) mályva (né) Sigmarskraut, Rosenpappel

622. *Malva silvestris* (*sylvestris*) L. 1753

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) erdei mályva

623. *Malva neglecta* WALLR. 1824

(la) neglectus, -a, -um = elhanyagolt, lebecsült ← (la) neglego, -legere, -lexi, -lectum = lebecsül, elhanyagol
 (ma) papsajt (kereklevelű papsajt) (né) Wegmalve

624. Malva pusilla SM. 1795, WITH. 1796

(la) pusillus, -a, -um = igen kicsi, parányi, apró
 (ma) apró mályva

V. HIBISCUS L. – VARJÚMÁK, HIBISZKUSZ

(la) hibiscus, ibiscum (mellékalakok: hibiscus, ebiscum) ← későbbi a (gr) hibiskos = valószínűleg kelta szó, Vergilius gallicimus-ként ír róla
 (ma) varjúmák (hibiszkusz) (né) Eibisch, Eviscum

625. Hibiscus trionum L. 1753

(la) Triones, -um = Kis- és Nagygöncöl; nyomtató ökör
 (ma) varjúmák (dinyefű) (né) Stundeneibisch

15. rend GERANIALES**1. család LINACEAE – LENFÉLÉK****I. RADIOLA HILL. – CSEPPLEN**

(la) radiola, -ae (f) [demin.] = kis sugár
 (ma) csepplen (aprólen, sivatagi berze) (né) Zwergflachs

626. Radiola linoides ROTH. 1789

(gr-la) linoides = lenszerű ← (la) linum, -i (n) = len + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) csepplen (apró len, sivatagi berze)

II. LINUM L. – LEN

(la) linum, -i (n) = len ← (gr) linon = len
 (ma) len (né) Lein, Flachs

627. Linum catharticum L. 1753

(la) catharticus, -a, -um = hashajtó ← (gr) kathartikon = hashajtó szer ← (gr) kathartikos = tisztító
 (ma) békalen (né) Purgierlein

628. Linum flavum L. 1753

(la) flavus, -a, -um = aranysárga, sárga, szőke
 (ma) sárga len

629. Linum dolomiticum BORB. 1897

(la) dolomiticus, -a, -um = dolomitlakó
 (ma) pilisi (dolomitlakó) len

630. *Linum trigynum* L. 1753

(gr-la) trigynus, -a, -um = hárombibés ← (gr) tri- = három + (gr) gynē = nő
 (ma) francia len

631. *Linum hirsutum* L. 1753

(la) hirsutus, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés
 (ma) homoki len

632. *Linum tenuifolium* L. 1753

(la) tenuifolius, -ia, -ium = vékonylevelű, keskenylevelű ← (la) tenuis, -e = vékony, finom,
 keskeny + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) árlevelű len

633. *Linum austriacum* L. 1753

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák
 (ma) hegyi len

634. *Linum perenne* L. 1753

(la) perennis, -e = évelő, egész évig tartó
 (ma) évelő len

- *Linum usitatissimum* L. 1753

(la) usitatissimus, -a, -um [felsőfok] = leghasználatosabb ← (la) usitatus, -a, -um = használatos
 (ma) házi len (né) Flachs

2. család *OXALIDACEAE* – MADÁRSÓSKAFÉLÉK***OXALIS* L. – MADÁRSÓSKA**

(la) oxalis, -idis (f) = sóska ← (gr) oxalis = sóska ← (gr) oxys = éles, csípős, savanyú
 (ma) madársóska (né) Sauerklee

635. *Oxalis acetosella* L. 1753

(la) acetosellus, -a, -um [demin.] = kissé ecetes, kissé savas, kissé savanyú ← (la) acetosus, -a, -um
 = ecetes, savas, savanyú
 (ma) erdei madársóska (madársóska, kakukk lóhere) (né) Waldsauerklee

636. *Oxalis europaea* JORD. in F. W. SCHULTZ 1854

(la) europaeus, -a, -um = európai
 (ma) sárga (lóhere levelű) madársóska

637. Oxalis corniculata L. 1753

(la) corniculatus, -a, -um = szarvacskás, szarvacskaalakú ← (la) corniculum, -i (n) [demin.] = szarvacska ← (la) cornu, -us (n) = szarv, kürt
 (ma) szürke (fürtös) madársóska

3. család **GERANIACEAE** – GÓLYAORRFÉLÉKI. **GERANIUM** L. – GÓLYAORR

(la) geranium, -ii (n) = gólyacsőr
 (ma) gólyaorr

638. Geranium phaeum L. 1753

(la) phaeus, -a, -um ← (gr) phaios = sötétén csillógó, szürkésbarnás
 (ma) fodros (fekete, daruláb) gólyaorr

639. Geranium robertianum L. 1753

(valószínűleg) Szent Robert (Ruprecht) után elnevezve
 (ma) nehézszagú gólyaorr

640. Geranium lucidum L. 1753

(la) lucidus, -a, -um = fénylő, fényes, világos ← (la) lux, lucis (f) = fény, világosság
 (ma) csillogó gólyaorr

641. Geranium bohemicum TORN. 1756

(la) bohemicus, -a, -um = cseh; bohémiai
 (ma) cseh gólyaorr

642. Geranium divaricatum EHRH. 1792

(la) divaricatus, -a, -um = szétálló, terjedelmes ← (la) divarico, -are, -avi, -atus = szétfeszít, terpeszt
 (ma) berzedt gólyaorr

643. Geranium sibiricum L. 1753

(la) sibiricus, -a, -um = szibériai
 (ma) szibériai gólyaorr

644. Geranium molle L. 1753

(la) mollis, -e = lágy, hajlékony, puha
 (ma) puha gólyaorr

645. Geranium columbinum L. 1753

(la) columbinus, -a, -um = galamb- ← (la) columba, -ae (f) = galamb
 (ma) galambláb gólyaorr

646. Geranium dissectum JUSL. 1755

(la) dissectus, -a, -um = szétvágott ← (la) dis- = szét + (la) seco, -are, secci, sectus = vág, metsz
 (ma) sallangos (metélt) gólyaorr

647. Geranium rotundifolium L. 1753

(la) rotundifolius, -ia, -ium = kereklevelű ← (la) rotundus, -a, -um = kerek + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) kereklevelű gólyaorr

648. Geranium pusillum BURMAN f. 1759

(la) pusillus, -a, -um = igen kicsi, parányi, apró
 (ma) apró gólyaorr

649. Geranium pyrenaicum BURMAN f. 1759

(la) pyrenaicus, -a, -um = pireneusi
 (ma) árnyéki (pireneusi) gólyaorr

650. Geranium palustre TORN. 1756

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) mocsári gólyaorr

651. Geranium sanguineum L. 1753

(la) sanguineus, -a, -um = vérvörös ← (la) sanguis, -inis (m) = vér
 (ma) piros gólyaorr

652. Geranium silvaticum (*sylvaticum*) L. 1753

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) erdei (hegyi) gólyaorr

653. Geranium pratense L. 1753

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratium, -i (n) = rét
 (ma) mezei gólyaorr

- Geranium macrorhizum L. 1753

(la) macrorhizus, -a, -um = nagy gyökerű ← (gr) makrorhizosz = nagy gyökerű ← (gr) makros = nagy + (gr) rhiza = gyökér
 (ma) illatos gólyaorr

II. **ERODIUM** L'HÉRIT. – GÉMORR

(gr) erodion = kócsag

(ma) gémorrr

(né) Reiherschnabel

654. Erodium neilreichii JANKA 1867

Neilreich, August (1803–1871) jogász, majd botanikus után

(ma) homoki (Neilreich-) gémorrr

655. Erodium ciconium (JUSL. 1755 sub *Geranio*) L'HÉRIT. in AIT. 1789

(la) ciconius, -a, -um = gólya- [melléknév, jelző] ← (la) ciconia, -ae (f) = gólya

(ma) gerelyes gémorrr

656. Erodium cicutarium (L. 1753 sub *Geranio*) L'HÉRIT. in AIT. 1789

(la) cicutarius, -a, -um = büröklevelű ← (la) cicuta, -ae (f) = (mérges) büröklevél

(ma) bürök gémorrr

4. család **TROPAEOLACEAE** – SARKANTYÚKAFÉLÉK

(la) tropaeolum, -i (n) [demin.] ← (la) trop(h)aeum, -i (n) = győzelmi jelvény

- Tropaeolum majus L. 1753

(la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy

(ma) kerti (nagy) sarkantyúka

- Tropaeolum minus L. 1753

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi

(ma) kis (apróvirágú) sarkantyúka

5. család **ZYGOPHYLLACEAE** – KIRÁLYDINNYEFÉLÉK

(gr) zyga = járom + (gr) phyllum = levél

TRIBULUS L. – KIRÁLYDINNYE

(la) tribulus, -i (m) = lábtövis, sulyom

(ma) királydinnye

657. Tribulus terrestris L. 1753

(la) terrestris, -e = (száraz)földi ← (la) terra, -ae (f) = föld

(ma) magyar(földi) királydinnye

- Peganum harmala L. 1753

(la) peganum, -i (n) = ruta, kerti ruta ← (gr) peganon = ruta
 (gr) harmala ← talán Harma, egy boiótiai város után
 (ma) törökpirosító

16. rend EUPHORBIALES

1. család **EUPHORBIACEAE** – KUTYATEJFÉLÉK

(la) euphorbia, -ae (f) = egy kutyatejféle ← (gr) euphorbion = szúrós afrikai cserje, tejedve
 gyógyszer

I. **MERCURIALIS** L. – SZÉLFŰ

Mercurius = Jupiter fia, kereskedelem istene, istenek hírnöke, holtak kísérője után
 (ma) szélfű (né) Bingelkraut

658. Mercurialis annua L. 1753

(la) annus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év
 (ma) egynyári (hashajtó) szélfű

659. Mercurialis perennis L. 1753

(la) perennis, -e = évelő, egész évig tartó
 (ma) erdei (évelő) szélfű

660. Mercurialis ovata STERNB. et HOPPE 1815

(la) ovatus, -a, -um = tojás alakú, tojásdad ← (la) ovum, -i (n) = tojás
 (ma) pusztai (kereklevelű) szélfű

661. Mercurialis longistipes (BORB. 1900 p. var. *M. ovatae*) BAKSAY 1957

(la) longus, -a, -um = hosszú + (la) stipes, -itis (m) = karó, nyél
 (ma) hosszúnyelű szélfű

II. **RICINUS** L. – RICINUSZ

(la) ricinus, -i (m) = ricinus(z)
 (ma) ricinusz (né) Wunderbaum

- Ricinus communis L. 1753

(la) communis, -e = közönséges, általános
 (ma) ricinus(z)

III. EUPHORBIA L. – KUTYATEJ

(la) euphorbia, -ae (f) = egy kutyatejféle ← (gr) euphorbion = szúrós afrikai cserje, tejnedeve gyógyszer [III. Jubának, Mauritánia királyának (Kr. e. I. század) Euphorbos nevű udvari orvosa után] + (gr) eu- =igazi

(ma) kutyatej

(né) Wolfsmilch

662. *Euphorbia nutans* LAG. 1816

(la) nutans, -ntis = hajlongó, bókoló ← (la) nuto, -are = hajlong

(ma) bókoló kutyatej

663. *Euphorbia humifusa* WILLD. 1813

(la) humifusus, -a, -um = földre terülő, lecsepült, lefekvő ← (la) humus, -i (m) = talaj, termőföld + (la) fusus, -a, -um = kiterjedt

(ma) kúszó kutyatej

664. *Euphorbia supina* RAF. 1862

(la) supinus, -a, -um = visszahajló, hátrahajló, hanyattfekvő, lusta

(ma) heverő kutyatej

- *Euphorbia carpatica* WOL. 1892

(la) carpaticus, -a, -um = kárpáti

(ma) kárpáti kutyatej

665. *Euphorbia palustris* L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári (tavi) kutyatej

666. *Euphorbia villosa* W. et K. in WILLD. 1800, 1802

(la) villosus, -a, -um = bozontos, bolyhos, szőszös

(ma) bozontos (gyapjas) kutyatej

667. *Euphorbia polychroma* KERN. 1875

(gr) polychromos = sokszínű, tarka ← (gr) poly- = sok + (gr) chróma = szín

(ma) színeváltó kutyatej

668. *Euphorbia dulcis* L. 1753

(la) dulcis, -e = édes

(ma) édes kutyatej

669. *Euphorbia angulata* JACQ. 1783

(la) angulatus, -a, -um = szögletes ← (la) angulus, -i (m) = szög, szöglet, zug

(ma) szögletes kutyatej

670. Euphorbia verrucosa L. 1753 p. p. em. JACQ. 1762

(la) verrucosus, -a, -um = bibircses ← (la) verruca, -ae (f) = szemölcs, bibircsók
 (ma) bibircses (szemölcsös) kutyatej

671. Euphorbia platyphyllos L. 1753

(gr) platyphyllos = széleslevelű ← (gr) platy = lapos, széles + (gr) phyllon = levél
 (ma) széleslevelű kutyatej

672. Euphorbia stricta L. 1759

(la) strictus, -a, -um = merev, szoros, feszes
 (ma) merev(szárú) kutyatej

673. Euphorbia helioscopia L. 1753

(la) helioscopius, -ia, -ium = napranéző ← (gr) helios = nap + (gr) skopein, szkoposz = néz, néző
 (ma) napraforgó kutyatej

674. Euphorbia amygdaloides L. 1753

(gr) amygdaloides = mandulaszerű ← (gr) amygdalos = mandula + (gr) -oides = -szerű, -féle;
 hasonló
 (ma) erdei (mandulalevelű) kutyatej

675. Euphorbia salicifolia HOST. 1797

(la) salicifolius, -ia, -ium = fűzlevelű ← (la) salix, salicis (f) = fűzfa + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) fűz(fa)levelű kutyatej

676. Euphorbia cyparissias L. 1753

(la) cyparissias = kutyatej faj ← (gr) cyparissos = ciprushoz tartozó
 (ma) farkas kutyatej (farkas fűtej) (né) Zypressen-Wolfsmilch

677. Euphorbia esula L. 1753

(la) esulus, -a, -um [demin] = kissé csípős ← (kelta) esu = csípős
 (ma) sárga kutyatej (kis sárfű) (né) Esel-Wolfsmilch

678. Euphorbia lucida W. et K. 1801

(la) lucidus, -a, -um = fénylő, fényes, világos ← (la) lux, lucis (f) = fény, világosság
 (ma) fényes kutyatej

679. Euphorbia virgata W. et K. 1803 (non DESF. 1804)

(la) virgatus, -a, -um = vesszőből font, csíkos, sávós ← (la) virga, -ae (f) = vessző, zöld ág, pálcá
 (ma) vesszős kutyatej

680. Euphorbia seguieriana NECKER 1770

(la) seguierianus, -a, -um = bürökszerű

(ma) puszta kutyatej

681. Euphorbia pannonica HOST 1831

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai

(ma) magyar kutyatej

682. Euphorbia falcata L. 1753

(la) falcatus, -a, -um = sarlós, sarló alakú, kaszás ← (la) falx, -cis (f) = sarló, kasza

(ma) sarló kutyatej

683. Euphorbia peplus L. 1753

(la) peplum, -i (n) = köpeny ← (gr) peplos = a görög nők köpenye, felső ruhája [a virágok tölcsérszerű lepelével vannak körbefogva]

(ma) vézna kutyatej

684. Euphorbia taurinensis ALL. 1785

(la) taurinensis, -e = tauriniai ← (la) Colonia Taurina = a ligur néptörzs lakhelye a Felső-Pó környékén

(ma) görög kutyatej

685. Euphorbia exigua L. 1753

(la) exiguus, -ua, -uum = kicsiny, vézna, csekély, apró

(ma) apró kutyatej

2. család **BUXACEAE** – PUSZPÁNGFÉLÉK**BUXUS** L. – PUSZPÁNG

(la) buxus, -i (f) = puszpáng(fa)

(ma) puszpáng

- Buxus sempervirens L. 1753

(la) sempervirens = örökzöld, mindig zöldellő ← (la) semper = állandóan, mindig + (la) vireo, -ere, -ui = zöldell

(ma) szegély puszpáng (szegély bukszus)

- Pachysandra terminalis S. et Z. 1843

(gr) pachys = vastag, kövér + (gr) aner, andros = férfi

(la) terminalis, -e = végálló, végső, Terminus ünnepi (február 23.)

(ma) vastagporzójú puszpáng

3. család **CALLITRICHACEAE** – MOCSÁRHÚRFÉLÉK**CALLITRICHE** L. – MOCSÁRHÚR

(la) callitrix, -icis (f) = egy hajfestő növény ← (gr) kallithrix, kallithrichos = széphajú
 (ma) mocsárhúr (né) Wasserstein

686. Callitriche palustris L. 1753 em. DRUCE

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) tavaszi (mocsári) mocsárhúr

687. Callitriche cophocarpa SENDTN. 1854

(gr) kophos = csonk + (gr) karpos = termés
 (ma) változó (változatos) mocsárhúr

17. rend **LIGUSTRALES**család **OLEACEAE** – OLAJFAFÉLÉK**I. FRAXINUS** L. – KŐRIS(FA)

(la) fraxinus, -i (f) = kőris(fa)
 (ma) kőris(fa) (né) Esche

688. Fraxinus ornus L. 1753

(la) ornus, -i (f) = vadkőrisfa, vad hegyikőris, manna kőrisfa
 (ma) virágos (manna) kőris

689. Fraxinus excelsior L. 1753

(la) excelsior = magasabb [középfok] ← (la) excelsus, -a, -um = magas
 (ma) magas (hegyi) kőris

690. Fraxinus angustifolia VAHL. 1804 subsp. **pannonica** SOÓ et SIMON 1960

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = szűk, szoros, keskeny +
 (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
 (ma) magyar kőris

- Fraxinus pennsylvanica MARSH. 1785 (*F. pubescens* LAM. 1788)

(la) pennsylvanicus, -a, -um = pennsylvániai (az USA Pennsylvania állama után)
 (ma) amerikai kőris

- Fraxinus americana L. 1753

(la) americanus, -a, -um = amerikai
 (ma) fehér kőris

II. SYRINGA L. – ORGONA

(la) syringa, -ae (f) = nád- vagy bodzasíp, pánsíp ← (la) Syrinx, -ingis (f) = náddá változott árkádiai nimfa
 (ma) orgona (né) Flieder

691. Syringa vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) kerti orgona

- Jasminum fruticans L. 1753

(la) jasminum, -i (n) = jázmin ← (perzsa) yāsamīn = jázmin
 (la) fruticans, -tis = bokros, cserjés ← (la) frutex, -icis (m) = bokor, cserje
 (ma) cserjés (sárga) jázmin

III. LIGUSTRUM L. – FAGYAL

(la) ligustrum, -i (n) = fagyal
 (ma) fagyal

692. Ligustrum vulgare L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) közönséges (vesszős) fagyal

18. rend GENTIANALES**1. család GENTIANACEAE – TÁRNICSFÉLÉK****I. CENTAURIUM HILL. – EZERJÓFŰ (FÖLDEPE)**

(la) centaureum, -i vagy centaurium, -i = ezerjófű ← (gr) kentaureion, kentaurion = ezerjófű [a kentaurok a görög mitológia szerint kitűnő gyógyászok, gyógyfű ismerők voltak]
 (ma) ezerjófű (földiepe)

693. Centaurium vulgare RAF. 1800 subsp. uliginosum (W. et K.) SOÓ 1941; HEGI 1927 p. var. = C. litorale (TURNER sub Chironia 1805) GILMOUR 1937 subsp. uliginosum ROTHM. 1963

(la) litoralis (littoralis), -e = parti ← (la) litus, -oris (n) = part, tengerpart
 (la) uliginosus, -a, -um = nedves, mocsári, lápi ← (la) uligo, -inis (m) = nedvesség, nyirkosság
 (ma) keskenylevelű (mocsári) ezerjófű

694. Centaurium minus MÖNCH 1794

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
 (ma) kis ezerjófű (ezerjófű, százforintosfű, százforintos földpe)

695. Centaurium pulchellum (Sw. 1783 sub *Gentiana*) DRUCE 1897

(la) pulchellus, -a, -um [demin.] = szép, csinos ← (la) pulcher, -ra, -rum = szép, gyönyörű, pompás
 (ma) csinos ezerjófű

II. BLACKSTONIA HUDS. – GYÍKPOHÁR

Blackstone, John (1713–1753) angol gyógyszerész és botanikus után
 (ma) gyíkpohár (né) Bitterling

696. Blackstonia acuminata (KOCH ET ZIZ 1814 sub *Chlora*) DOM. 1933

(la) acuminatus, -a, -um = kihegyezett ← (la) acumen, -minis (n) = hegye, éle valaminek
 (ma) kései gyíkpohár

III. GENTIANA – TÁRNICIS

(la) gentiana, -ae (f) = tárnicis ← (gr) gentiane = Dioszkoridész és Plinius szerint az utolsó illír uralkodó, a labeatok királya, Gentiosz (Kr. e. 180–68) után nevezték el, aki a növény gyógyerejét felfedezte
 (ma) tárnicis (né) Enzyan

697. Gentiana ciliata L. 1753

(la) ciliatus, -a, -um = pillás ← (la) cilium, -i (n) = pilla, szempilla, tollpihe
 (ma) prémes tárnicis

698. Gentiana cruciata L. 1753

(la) cruciatus, -a, -um = kereszt alakú, keresztos ← (la) crux, crucis (f) = kereszt
 (ma) kígyótárnicis (Szent László-tárnicis, Szent László-füve)

699. Gentiana asclepiadea L. 1753

(la) asclepiadeus, -ea, -eum = aszklepioszi ← (gr) Asklepios = a gyógyászat istene
 (ma) fecsketárnicis (né) Schwalbenwurzeltion

700. Gentiana pneumonathe L. 1753

(gr) pneumon = tüdő + (gr) anthe = virág
 (ma) kornis tárnicis (né) Lungeneution

IV. **GENTIANELLA** MÖNCH. – TÁRNICSKA

(la) gentianella, -ae (f) [demin.] = tárnicska ← (la) gentiana, -ae (f) = tárnics
(ma) tárnicska

701. Gentianella austriaca (A et J. KERN. 1882 sub *Gentiana*) DOST. 1954

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák
(ma) osztrák (hegyi) tárnicska

702. Gentianella livonica (LEDEB. 1851 p. var. *Gentianae amarellae*) SOÓ 1965

(la) livonicus, -a, -um = livóniai (?)
(la) amarellus, -a, -um [demin.] = kissé keserű ← (la) amarus, -a, -um = keserű
(ma) csinos tárnicska

V. **MENYANTHES** L. – VIDRAFŰ

(gr) menyein = jelenteni, tudtul adni + (gr) anthos = virág (ti. rejtett mocsarat jelző virág)
(ma) vidrafű (né) Bitterklee, Fieberklee

703. Menyanthes trifoliata L. 1753

(la) trifoliatum, -a, -um = háromlevelű ← (la) tri = három + (la) foliatum, -a, -um = levelű
(ma) vidrafű

VI. **NYMPHOIDES** VILL. – TÜNDÉRFÁTYOL

(la) nymphoides = nimfához, vízi istenhez hasonló ← (gr) nymphē = nimfa, a görög mitológiában gyönyörű nőkben megtestesülő természet istennői + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr-la) nymphoides = tündérrózsához hasonló ← Nymphaea = tündérrózsa nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
(ma) tündérfátyol (né) Seekanne

704. Nymphoides peltata (GMEL. sub *Limnanthemum* 1770) KTZE. 1891

(la) peltatus, -a, -um = könnyű pajzssal felszerelt
(ma) vízi tündérfátyol

2. család **ASCLEPIADACEAE** – SELYEMKÓRÓFÉLÉKI. **ASCLEPIAS** L. – SELYEMKÓRÓ (KRÉPIN)

(la) asclepias, asclepiadis ← (gr) Asklepios = a gyógyászat istene után (latinul: Aesculapius)
(ma) selyemkóró (né) Schwalbenwurz, Seidenpflanze

705. *Asclepias syriaca* L. 1753

(la) syriacus, -a, -um = szíriai
 (ma) selyemkóró (pamutkrépin, selyemfű)

**II. CYNANCHUM L. p. p. = ALEXITOXICON ST. LAGER – VADPAPRIKA
 (MÉREGGYILOK)**

(la) cynanchum, -i (n) = torokgyík ellenes növényként segítene
 (gr) alexipharmakon = ellenméreg ← (gr) alexia = átok-, kárelhárító + (la) toxicum, -i (n) =
 méreg ← (gr) toxikon = méreg

VINCETOXICUM WOLF. – MÉREGGYILOK

(la) vincetoxicum = ellenméreg ← (la) vinco, -ere, vici, victus = győz + (la) toxicum, -i (n) =
 méreg
 (ma) méreggyilok

**706. *Cynanchum vincetoxicum* (L. 1753 sub *Asclepiade*) PERS. 1805 =
Alexitoxicon vincetoxicum H. P. FUCHS 1961**

(la) hirundinarius, -ia, -ium = fecske- [melléknév] ← (la) hirundo, -inis (f) = fecske
 (ma) vadpaprika (méreggyilok)

706.a. *Cynanchum pannonicum* BORHIDI 1966

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
 (ma) magyar méreggyilok

3. család APOCYNACEAE – TÉLIZÖLDFÉLÉK

(la) apocynum, - (n) = kutyaméreg nevű növény ← (gr) apokynon = farkasölő sisakvirág ← (gr)
 apo = oda-, el- + (gr) kyon, kynos = kutya

VINCA L. – TÉLIZÖLD (METÉNG)

(la) vinca, -ae (f) = rövidített alakja a pervinco-nak ← (la) vinco, -ere, vici, victus = legyőz
 (ma) télizöld (meténg)

707. *Vinca minor* L. 1753

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
 (ma) kis meténg (télizöld meténg, örökzöld meténg, kis télizöld)

708. *Vinca herbacea* W. et K. 1799

(la) herbaceus, -a, -um = fűszerű, fűnemű, dudvás ← (la) herba, -ae (f) = fű
 (ma) pusztai (fűlevelű) meténg

- Nerium oleander L. 1753

(la) nerium, -i (n) = leander ← (gr) nerion = folyó, csurgó
 (la) oleander ← (la) oleo, -ere, -ui = szaglik, szagos igéből
 (ma) babérrózsa (leander)

19. rend BORAGINALES

1. család **CONVOLVULACEAE** – SZULÁKFÉLÉKI. **CUSCUTA L.** – ARANKA

(la) cuscuta, -ae (f) ← (arab) kušutâ = egy élősködő növény
 (ma) aranka

709. Cuscuta lupuliformis KROCK. 1787

(la) lupuliformis, -e = komlószerű, komlóalakú ← (la) lupulus, -i (m) [demin.] = kis farkas, komló- ← (la) lupus, -i (m) = farkas (farkasfog, vashorog, kampó) és komló [Plinius] + (la) formis, -e = alakú
 (ma) komlóképű (komlós) aranka

710. Cuscuta europeae L. 1753

(la) europaeus, -a, -um = európai
 (ma) közönséges aranka

711. Cuscuta epithymum (L. 1753 p. var. *C. europaeae*) NATH. 1756, MURR. 1774

(la) epithymum, -i (n) = a menta virágja ← (gr) epithymon = a menta virágja ← (gr-la) epi = rajta+ (gr) thymon = kakukkfű [a növény a thymos gyökerén élősködik]

712. Cuscuta trifolii BAB. 1844

(la) trifolium, -i (n) = (ló)here [ezen a fajon élősködik]
 (ma) herefojtó (kis) aranka

713. Cuscuta epilinum WEIHE 1824

(gr-la) epi = rajta + (la) linum, -i (n) = len [lenen élősködő]
 (ma) lenfojtó aranka

714. Cuscuta campestris YUNCKER 1932

(la) campester, -tris, -tre = mezei ← (la) campus, -i (m) = mező, térség, síkság
 (ma) nagy (illatos) aranka

715. Cuscuta australis R. BR. 1810

(la) australis, -e = déli
 (ma) nádfojtó aranka

II. CONVULVULUS L. – SZULÁK

(la) convolvulus, -a, -um = összetekeredett, összegöngyölt ← (la) convolvo, -ere, -volvi, -volutus = összeteker, összegöngyöl
 (ma) = (összetekeredett) szulák (né) Winde, Ackerwinde

716. *Convolvulus arvensis* L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) apró (mezei, folyondár-, folyófű-) szulák

717. *Convolvulus cantabrica* L. 1753

(la) cantabricus, -a, -um = kantábriai (Cantabriából (Észak-Spanyolország) való)
 (ma) borzas szulák

II. CALYSTEGIA R. BR. – SÖVÉNYSZULÁK

(gr) kalyx = csésze(levél) + (gr) stéga = tető, fedél [a szívalakú fedőlevelek körülveszik a csészeleveleket = felcsúszott fellevelek v. külső csésze]
 (ma) sövényszulák (né) Zaunwinde

718. *Calystegia sepium* (L. 1753 sub *Convolvulo*) R. BR. 1810

(la) sepium [többes birtokos eset] ← (la) saepes, -is (f) = kerítés, sövény
 (ma) felfutó sövényszulák (sövényszulák, nagyszulák)

IV. IPOMOEA L. – HAJNALKA

(gr) ipo, ipós = féreg, hernyó + (gr) homoiós = hasonló
 (ma) hajnalka

719. *Ipomoea purpurea* (L. 1762 sub. *Convolvulo*) ROTH 1787 (*Pharbitis purpurea* VOIGT. 1786)

(la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös
 (ma) kerti (bíboros) hajnalka

- *Ipomoea tricolor* CAV. 1791

(la) tricolor, -is = háromszínű ← (la) tri- = három + (la) color, -is (m) = szín
 (ma) kék hajnalka

- *Ipomoea batatas* (L. 1753 sub *Convolv.*) FOIR 1804

(sp) batata = édesburgonya
 (ma) édesburgonya (né) Süßkartoffel, Batate

2. család **POLEMONIACEAE** – CSATAVIRÁGFÉLÉK**POLEMONIUM** L. – CSATAVIRÁG

(la) Polemonia = görög macskagyökér ← (gr) polemonion ← (gr) Polemon = két pontuszi király neve, akik a növények gyógyhatását felfedezték

(ma) csatavirág

- Polemonium coeruleum L. 1753

(la) coeruleus, -ea, -eum = kék, sötétkék

(ma) kék csatavirág

PHLOX L. – LÁNGVIRÁG

(gr) phlox = láng

(ma) lángvirág (flox)

- Phlox drummondii HOOK. 1835

Drummond, Thomas (1793–1835) skót botanikus után

(ma) egynyári (kerti) lángvirág

3. család **HYDROPHYLLACEAE** – MÉHVIRÁGFÉLÉK

(gr) hydo, hydotos = víz + (gr) phyllon = levél

PHACELIA JUSS. – MÉZONTÓFŰ (MÉHVIRÁG)

(gr) phacelos = csomó, pamacs

(ma) mézontófű

- Phacelia tanacetifolia BENTH. 1837

(la) tanacetifolius, -ia, -ium = varádicslevelű ← (la) tanacetum, tanaceta = gilisztaűző varádics +

(la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) varádicslevelű mézontófű

- Phacelia congesta HOOK. 1835

(la) congestus, -a, -um = összehordott, összerakott ← (la) congero, -ere, gessi, gestus = összehord, összerak

(ma) tömött mézontófű

4. család **BORAGINACEAE** JUSS. – ÉRDESLEVELŰEK**BORAGO** L. – BORÁGÓ

(la) borrago ← (vulg. arab) bu'araq ← (arab) abu 'araq = az izzadság apja (izzasztószer)

(ma) borágó

(né) Borretsch, Gurkenbraten

- Borago officinalis L.

(la) officinalis, -e = gyógyszerértári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkimisták műhelye, gyógyszerértár

(ma) kerti borágó (borágó, borvirág)

- Brunnera STEV.

Brunner, Samuel (1790–1844) svájci botanikus után

(ma)

- Brunnera macrophylla (ADAM) JOHNSTON

(gr-la) macrophyllus, -a, -um = nagylevelű ← (gr) makrosz = nagy, hosszú + (gr) phyllon = levél

(ma) kaukázusi nefelejcs

I. HELIOTROPIUM L. – KUNKOR

(la) heliotropium, -ii (n) ← (gr) heliotropion = „napra forduló” ← (gr) hēlios = nap + (gr) tropein = megfordul

(ma) kunkor

720. Heliotropium europaeum L. 1753

(la) europaeus, -a, -um = európai

(ma) európai kunkor

721. Heliotropium supinum L. 1753

(la) supinus, -a, -um = visszahajló, hátrahajló, hanyattfekvő, lusta

(ma) henyé kunkor

II. OMPHALODES MILL. – BÉKASZEM

(gr) omphalos = köldök

(ma) békaszem

722. Omphalodes scorpioides (HÄNKE in JACQ. 1788 sub *Cynoglossa*) SCHRANK 1812

(gr) scorpioides = skorpióhoz hasonló [a mag a skorpió farkához hasonlít] ← (gr) scorpius = skorpió + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) erdei békaszem (erdei nefelejcs)

- Omphalodes verna MÖNCH. 1794

(la) vernus, -a, -um = tavaszi ← (la) ver, -is (n) = tavasz

(ma) tavaszi (kerti) békaszem

III. **CYNOGLOSSUM** L. – EBNYELVŰFŰ

(gr-la) cynoglossum, -i (n) = kutya-/ebnyelv ← (gr) cynoglossos ← (gr) cyon = kutya + (gr) glossa = nyelv
 (ma) ebnyelvűfű (né) Hundzunge

723. Cynoglossum officinale L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkimisták műhelye, gyógyszertár
 (ma) közönséges (orvosi) ebnyelvűfű

724. Cynoglossum hungaricum SIMK. 1878

(la) hungaricus, -a, -um = magyar ← (la) Hungaria, -ae = Magyarország
 (ma) magyar ebnyelvűfű

IV. **LAPPULA** FABR. – KOLDUSTETŰ (MIZSÓT)

(la) lappula, -ae (f) [demin.] = kis bojtortján ← (la) lappa, -ae (f) = bojtortján
 (ma) koldustetű (mizsót) (né) Igelsame

725. Lappula patula (LEHM. 1818 sub *Echinospermo*) MENYH. 1877, ASCH. in GÜRKE 1897

(la) patulus, -a, -um = nyitott, tárt, terebélyes
 (ma) berzedt koldustetű

726. Lappula squarrosa (RETZ. 1781 sub *Myosotide*) DUM. 1827

(la) squarrosus, -a, -um = varas, rozsdás (ótváros)
 (ma) bojtortjános koldustetű

727. Lappula heteracantha (LEDEB. 1823 sub *Echinospermo*) BORB. 1891, GÜRKE 1897

(gr) heteros = más, különböző + (gr) akantha = tövis, tüske
 (ma) sziklai (felemás tüskéjű) koldustetű

V. **ASPERUGO** L. – MAGISZÁK

(la) asperugo, -ginis (f) = ragadós, érdeslevelű galaj [levelei tüskések] ← (la) asper, -a, -um = érdes, durva, egyenetlen
 (ma) magiszák

728. Asperugo procumbens L. 1753

(la) procumbens, -ntis = elfekvő, heverő ← (la) procumbo, -ere, -cubui, -cubitus = lehajlik, leborul
 (ma) magiszák

VI. **SYMPHYTUM** L. – NADÁLYTŐ

(la) symphytum = nadálytő ← (gr) symphyton = növény, mely sebeket összeforraszt ← (gr) symphyō = összenöveszt + (gr) phyton = növény
(ma) nadálytő

729. Symphytum tuberosum L. 1753

(la) tuberosus, -a, -um = gumós, púpos, csomós ← (la) tuber, -eris (n) = daganat, púp, kelés
(ma) gumós (bütykös) nadálytő

730/1. Symphytum officinale L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerláti, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták mőhelye, gyógyszerláti
(ma) fekete nadálytő

730/2. Symphytum officinale L. 1753 subsp. **bohemicum** (F. W. SCHM. 1794. p. sp.) ČELAK. 1890, SCHWARZ 1949, PERS. 1805 p. var.

(la) bohemicus, -a, -um = cseh; bohémiai
(ma) cseh nadálytő

730/3. Symphytum officinale L. 1753 subsp. **uliginosum** (KERN. 1863 p. sp.) NYM. 1883, KTZE 1867 p. var.

(la) uliginosus, -a, -um = nedves, mocsári, lápi ← (la) uligo, -inis (m) = nedvesség, nyirkosság
(ma) posvány nadálytő

VII. **ANCHUSA** L. – ATRACÉL

(la) anchusa, -ae (f) = festő atracél ← (gr) agchousa = fojtó, öklendező
(ma) atracél

731. Anchusa barrelieri (ALL. 1785 sub *Buglossa*) VITM. 1789

Barrelier, Jacques (1606–1673) francia botanikus után
(ma) kék (tompacsészéjú) atracél

732. Anchusa officinalis L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerláti, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták mőhelye, gyógyszerláti
(ma) orvosi atracél (atracél)

733. Anchusa ochroleuca M. B. 1808

(la) ochroleucus, -a, -um = sárgásfehér ← (gr) ochros = okkersárga + (gr) leukos = fehér
(ma) vajsínű atracél

734. *Anchusa italica* RETZ. 1779

(la) italicus, -a, -um = itáliai, olasz

(ma) olasz atracél

VIII. LYCOPSIS L. – FARKASSZEM

(gr) lycos = farkas + (gr) opsis = látás

(gr) lycopsis, lycopsos, lycapsos = egy növény, amelyet agchousa-nak is neveznek (festő atracél)

735. *Lycopsis arvensis* L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld

(ma) mezei farkasszem (né) Wolfsauge, Krummhals

IX. NONEA (NONNEA) MEDIK¹. – APÁCAVIRÁG

(la) nonna, -ae (f) = apáca

(ma) apácavirág (né) Mönchskraut

736. *Nonea pulla* (L. 1753 sub *Lycopsidē*) LAM. et DC. 1805

(la) pullus, -a, -um = sötétbarna, feketés; gyász-(ruha)

(ma) gyászos (sötétbíbor) apácavirág

- *Nonea lutea* (DESV.) DC.

(la) luteus, -a, -um = aranysárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék

(ma) sárga apácavirág

X. ALKANNA TAUSCH. – BÁRÁNYPIROSÍTÓ

(gr) agchousa = növény, amelynek a gyökere (arc-)festéket (alkanna vagy henna) ad

(arab) al-henna, al-hinna = cserje, vörös gyökérrel

(ol) alcanna, (ó-fr) alchanne, (sp) alcana

(ma) báránypirosító

737. *Alkanna tinctoria* (L. 1753 sub *Lithospermo*) TAUSCH 1824

(la) tinctorius, -a, -um = festő- ← (la) tingo, -ere, tinxi, tinctus = fest, megfest

(ma) báránypirosító (homokipirosító, pirosítógyökér)

XI. PULMONARIA L. – TÜDŐFŰ

(la) pulmonaria radícula = tüdőgyógyítógyökér [tüdőbaj ellen használták]

(ma) tüdőfű

¹ MEDIKUS *Nonea*-nak írta, újabban így (egy n-nel) használják, de talán NONNERól nevezte el.

738. *Pulmonaria angustifolia* L. 1753

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = keskeny, szoros + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) keskenylevelű tüdőfű

739. *Pulmonaria officinalis* L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszerár
 (ma) pettyezetett (orvosi) tüdőfű

740. *Pulmonaria mollissima* KERN. 1878

(la) mollissimus, -a, -um [felsőfok] = igen puha, igen lágy ← (la) mollis, -e = lágy, hajlékony, puha
 (ma) bársonyos tüdőfű

XI. MYOSOTIS L. – NEFELEJCS

(gr) myosōtis, myosōte = egérfül (egy növény) ← (gr) myōs, mys = egér + (gr) ous, ōtos = fül [a levelek alakja után]
 (ma) nefelejcs

741. *Myosotis sparsiflora* MIKAN in HOPPE 1807

(la) sparsiflorus, -a, -um = lazavirágú ← (la) sparsus, -a, -um = szétszórt, kiterjedt + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) lazavirágú nefelejcs

742. *Myosotis caespitosa* K. F. SCHULTZ 1819

(la) caespitosus, -a, -um = gyepe-, gyepes ← (la) caespes, -itis (m) = gyepe, pázsit
 (ma) gyepes nefelejcs

743/1. *Myosotis palustris* (L.) NATH. 1756 em. RCHB. 1822 mint agg.

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) mocsári nefelejcs

743/2. *M. palustris* (L.) NATH. 1756 em. RCHB. 1822 mint agg. subsp. **radicans (OPIZ 1839 p. sp.) R. SCHUSTER 1965, ROUY 1909 p. var.**

(la) radicans, -ntis = gyökeres ← (la) radico, -are, -avi, -atum = gyökerezik
 (ma) gyökeres nefelejcs

743/3. *M. palustris* (L.) L. subsp. **latiflora (RCHB.) ex STÜRM) SOÓ**

(la) latiflorus, -a, -um = szélesvirágú ← (la) latus, -a, -um = széles + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) nagyvirágú nefelejcs

743a. M. nemorosa BESS (*M. palustris* subsp. n. (BESS.) SOÓ)

(la) nemorosus, -a, -um = berki, ligeti, erdő ← (la) nemus, -oris (n) = berek, liget, erdő
 (ma) ligeti nefelejcs

744. Myosotis silvatica (*sylvatica*) (EHRH. 1787 p. var. *M. scorpioidis*) HOFFM. 1791

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) erdei nefelejcs

745. Myosotis stenophylla KNAF in OPIZ 1839

(gr-la) stenophyllus, -a, -um = keskenylevelű ← (gr) stenos = keskeny + (gr) phyllon = levél
 (ma) sziklai nefelejcs

746. Myosotis arvensis (L. 1753 p. var. *M. scorpioidis*) HILL 1764

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) parlagi nefelejcs

747. Myosotis hispida SCHLECHTD. 1818

(la) hispidus, -a, -um = borzas, bozontos
 (ma) borzas (sudár) nefelejcs

- Myosotis ramosissima ROCH. ex SCHULT. 1814

(la) ramosissimus, -a, -um [felsőfok] = igen ágas, legásabb ← (la) ramosus, -a, -um = ágas ← (la) ramus, -i (m) = ág, gally
 (ma) borzas (sudár) nefelejcs

748. Myosotis stricta LINK in R. et SCH. 1819

(la) strictus, -a, -um = merev, szoros, feszes
 (ma) apró nefelejcs

749. Myosotis discolor PERS. 1797

(la) discolor, -oris = tarka, különböző színű ← (la) dis- = szét-, külön- + (la) color, -oris (m) = szín
 (ma) tarka nefelejcs

XII. LITHOSPERMUM L. – GYÖNGYKÖLES

(gr-la) lithospermum, -i (n) ← (gr) lithospermon ← (gr) lithos = kő + (gr) spérma = mag
 (kőkemény mag)

(ma) gyöngyköles

(né) Steinsame

750. Lithospermum officinale L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerértári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszerértár

(ma) kőmagvú gyöngyköles

751. Lithospermum purpureo-coeruleum (*purpureo-caeruleum*) L. 1753

(la) purpureo-coeruleus, -ea, -eum = kékespiros ← (la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös + (la) coeruleus, -ea, -eum = kék, sötétkék

(ma) erdei gyöngyköles

752/1. Lithospermum arvense L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld

(ma) mezei gyöngyköles

752/2. Lithospermum arvense L. 1753 subsp. **coerulescens** (DC. 1846 p. var.)

ROTHM. 1963

(la) coerulescens, -ntis = kéklő ← (la) coeruleo, -ere = kéklík

(ma) mezei gyöngyköles

XIV. ONOSMA L. – VÉRTŐ

(la) onosma, -ae (f) ← (gr) onosma = egy jó illatú fű ← (gr) ónos = szamár + (gr) osmē = illat [népetimológia: a szamár szereti a növény illatát]

753. Onosma visianii CLEM. 1842

Visiani, Roberto de (1800–1878) itáliai botanikus után

(ma) borzas (serteszőrű) vértő

754. Onosma arenaria W. et K. 1812

(la) arenarius, -a, -um = homoki ← (la) arena, -ae (f) = homok

(ma) homoki vértő

754a. O. pseudarenarium SCHUR 1859 subsp. **tuberculatum** (KIT.) RAUSCHERT 1976

(gr-la) pseudarenarium ← (gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (la) arenarius, -a, -um = homoki ← (la) arena, -ae (f) = homok vagy (gr-la) pseudarenarium = az *Onosma arenaria*-hoz hasonló, de mégis különböző

(la) tuberculatus, -a, -um = daganatos, púpos, bibircses

(ma) bibircses vértő

755. Onosma tornensis JÁV. 1906

(la) tornensis, -e = Torna (megyei)

(ma) tornai vértő

XV. CERINTHE L. – SZEPLŐLAPU

(la) cerintha, -ae (f) = viaszvirág ← (gr) cērinthē ← (gr) cēros = viasz [a virágok viaszszárgák és a méhek szívesen látogatják]

(ma) szeplőlápu

(né) Bienenbrot

756. *Cerithe minor* L. 1753

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi

(ma) közönséges szeplőlápu (szeplőlápu)

XVI. ECHIUM L. – KÍGYÓSZISZ

(la) echium, -ii (n) ← (gr) echieion = kígyószisz ← (gr) echios = kígyóharapás elleni szer vagy (gr) échion ← (gr) echis vipera = a virágok hasonlók egy kígyó nyelvéhez

(ma) kígyószisz

(né) Natternkraut

757. *Echium italicum* L. 1753

(la) italicus, -a, -um = itáliai, olasz

(ma) magas kígyószisz

758. *Echium russicum* J. F. GMEL. 1791

(la) russicus, -a, -um = orosz

(ma) piros kígyószisz

759. *Echium vulgare* L. 1753

(la) vulgare, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) terjőke kígyószisz

5. család **VERBENACEAE** – VASFŰFÉLÉK

VERBENA L. – VASFŰ

(la) verbenā, -ae (f) = egyes „szent” fák [babér, mirtusz, olajfa stb.] ágai

(la) verbenā, -ae (f) = vassű ← (la) verber, -is (n) = ostor, virgács

(ma) vassű

(né) Verbene, Eisenkraut

760. *Verbena officinalis* L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszerertár

(ma) közönséges (orvosi) vassű

761. *Verbena supina* L. 1753

(la) supinus, -a, -um = visszahajló, hátrahajló, hanyattfekvő, lusta

(ma) henyé vassű

- Verbena rigida SPR. 1827

(la) rigidus, -a, -um = merev, durva, érdes ← (la) rigeo, -ere, -ui = megmerevedik, merevedik
 (ma) érdes vasfű

- Verbena hybrida VOSS 1896

(la) hybridus, -a, -um = korcs, keverék
 (ma) kerti verbena

6. család **LABIATAE** (LAMIACEAE) – AJAKOSAK

(la) Labiatae = ajakosvirágúak ← (la) labium, -ii (n) = ajak

(la) lamium, -ii (n) = árvacsalán ← nem bizonyítottan a (gr) laimion, ill. laimos = torok, garat szóból

AJUGA L. – INFŰ

(la) abigo, -egi, -actus = elhajt, elúzzel hozták összefüggésbe [bizonytalan, a klasszikus latin = abiga = infű helyett rosszul olvasott aüiga, melyet hashajtó hatása miatt, már az antik korban is használtak]

762. Ajuga chamaepitys (L. sub *Teucrio* 1753) SCHREB. 1794

(gr) chamai = földön + (gr) pitys = lucfenyő, földi fenyő
 (ma) kalinca infű

763. Ajuga laxmannii (L. 1794 sub *Teucrio*) BENTH. 1836

Laxmann, Erich (1737–1796) finn-svéd természettudós és utazó után
 (ma) szennyes infű

764. Ajuga reptans L. 1753

(la) reptans, -tis = kúszó ← (la) repto, -are = mászkál, mászik, csúszik
 (ma) indás infű

765. Ajuga genevensis L. 1753

(la) genevensis, -e = genfi ← (la) Geneva = Genf
 (ma) közönséges (genfi) infű

TEUCRIUM L. – GAMANDOR

(la) teucrium, -ii (n) ← (gr) teúkrion = egy növény, amelynek gyógyhatását egy trójai, Teukros fedezte fel

(ma) gamandor

766. Teucrium scorodonia L. 1753

(la) scorodonius, -ia, -ium = fokhagyma (-illatú) ← (gr) skorodon = fokhagyma
 (ma) fenyér- (zsálya-, nyugati) gamandor

767. *Teucrium montanum* L. 1753

(la) *montanus*, -a, -um = hegyi ← (la) *mons*, -tis (m) = hegy
 (ma) hegyi gamandor

768. *Teucrium botrys* L. 1753

(gr) *botrys* = fürt, szőlőfürt
 (ma) fürtös gamandor

769. *Teucrium chamaedrys* L. 1753

(la) *chamaedrys* = gamandor; tölgy faj ← (gr) *chamaidrys* = gamandor ← (gr) *chamai* = földön +
 (gr) *drys* = fa, tölgy [a levelek hasonlósága miatt]
 (ma) sarlós gamandor

770. *Teucrium scordium* L. 1753

(la) *scordium*, -ii (n) ← (gr) *scordion* = vízifokhagyma ← (gr) *scordun*, *scorodon* = fokhagyma
 (ma) vízi gamandor (vízifokhagyma)

SCUTELLARIA L. – CSUKÓKA

(la) *scutellum*, -i (n) [demin.] = pajzsocska ← (la) *scutum*, -i (n) = pajzs
 (ma) csukóka

771. *Scutellaria hastifolia* L. 1753

(la) *hastifolius*, -ia, -ium = lándzsáslevelű, dárdáslevelű ← (la) *hasta*, -ae (f) = lándzsa, dárda + (la)
folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) dárdás csukóka

772. *Scutellaria galericulata* L. 1753

(la) *galericulatus*, -a, -um [demin.] = sisakocskával, süveggel ellátott ← (la) *galerius*, -i (m) =
 bőrtasak
 (ma) vízmelléki csukóka

773. *Scutellaria columnae* ALL. 1785

(la) *columna*, -ae (f) = oszlop, pillér, támasz
 (ma) bozontos csukóka

774. *Scutellaria altissima* L. 1753

(la) *altissimus*, -a, -um [felsőfok] = legmagasabb ← (la) *altus*, -a, -um = magas
 (ma) magas csucsóka

MARRUBIUM L. – PEMETEFŰ

(la) marrubium, -ii (n) = pemetefű

(ma) pemetefű

775. Marrubium vulgare L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) orvosi (fehér) pemetefű

776. Marrubium peregrinum L. 1753

(la) peregrinus, -a, -um = vándor, idegen, hazátlan

(ma) fekete (bokros, hamis) pemetefű

- Marrubium supinum L. 1753

(la) supinus, -a, -um = visszahajló, hátrahajló, hanyattfekvő, lusta

(ma) henye (fehérmolyhú) pemetefű

- Rosmarinus L.

(la) ros maris v. marinus = szagos rozmaring ← (la) ros, roris (m) = harmat + (la) marinus, -a, -um = tengeri, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger [lelőhely után]

(ma) rozmaring

(né) Rosmarin

- Rosmarinus officinalis L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszerár

(ma) szagos (illatos) rozmaring

- Lavandula L.

(la) lavandus = „mosásra” való ← (la) lavo, -are, lavi, latus = mos, mosakszik

(ma) levendula

- Lavandula angustifolia MILL. 1768

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = keskeny, szoros + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) illatos (francia, keskenylevelű, közönséges, orvosi, szagos, valódi) levendula

- Lavandula latifolia (L. f. 1780) MEDIK. 1784

(la) latifolius, -ia, -ium = széleslevelű ← (la) latus, -a, -um = széles + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) széleslevelű (nagy) levendula

V. SIDERITIS L. – SÁRMÁNYVIRÁG

(la) Sideritis ← (la) sidus, -eris (n) = csillagkép; égalj; időjárás

(ma) sármányvirág

777. Sideritis montana L. 1753

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy

(ma) parlagi sármányvirág

VI. NEPETA L. – MACSKAMENTA

(la) nepeta, -ae (f) = macskamenta [tisztázatlan eredetű, valószínű az etruszk Nepeta városnévből v. Nepies, Neponia tulajdonnévből]

(ma) macskamenta

778. Nepeta pannonica L. 1753, JACQ. 1774

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai

(ma) bugás macskamenta

779. Nepeta cataria L. 1753

(la) catta (f), catter (m) = macska [a macskák vágját (mint a Valeriana) felébreszti]

(ma) illatos macskamenta

- Nepeta parviflora M. B. 1808

(la) parviflorus, -a, -um = kisvirágú ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) kisvirágú macskamenta

- Nepeta mussinii SPR. in HENCKEL 1806

véltetően Mussini, Cesare (1804–1879) a Firenzei Művészeti Akadémia professzora után

(ma) kaukázusi (kerti) macskamenta

VII. GLECHOMA L. – REPKÉNY

(la) glechoma, -ae (f) ← (gr) glechomē

(ma) repkény

(né) Gundermann

780. Glechoma hederaceum (-a) L. 1753

(la) hederaceus, -ea, -eum = borostyánszerű

(ma) kerek repkény (földi borostyán)

- Glechoma hirsutum W. et K. 1802

(la) hirsutus, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés

(ma) borzas repkény

- **Agastache** CLAYT. ex GRONOV.

(gr) agastachys = igen füzéres ← (gr) aga- = nagyon + (gr) stachys = kalász, füzér [sok füzére miatt]

(ma) izsópfű

- **Agastache mexicana** (H. B. et KTH.) LINT. et EPLING 1817

(la) mexicanus, -a, -um = mexikói

(ma) mexikói izsópfű

- **Physostegia** BENT.

(gr) Physostegia ← (gr) phyō, physō = lesz, válik vmivé + (gr) stegē = ház

(ma) füzérajak (sárkányfej, pufókvirág)

(né) Gelenkblume

- **Physostegia virginiana** (L.) BENTH. cca. 1828

(la) virginianus, -a, -um = virginiai (USA)

(ma) füzérajak (csuklósnövény, hamis sárkányfej, Máriagyertyája, máriavirág)

- **Leonotis** (PERS.) R. BR. in AIT.

(la) Leonotis ← (la) leo, -nis (m) = oroslán + (gr) ous, ōtis = fül

(ma) oroslánfűrt

(né) Löwenohr

- **Leonotis leonurus** (L.) R. BR. in AIT. 1812

(la) leonurus ← (la) leo, -nis (m) = oroslán + (la) urus, -i (m) = bölény

(ma) oroslánfűrt

- **Lallemantia** FISCH. et MEY.

Avé-Lallemant, J. L. E. (1803–1867) szentpétervári német botanikus után

(ma) feketeszézám

- **Lallemantia iberica** (STEV. in M. B.) FISCH. et MEY. 1839

(la) ibericus, -a, -um = ibériai, spanyolországi

(ma) ibériai feketeszézám

- **Lallemantia canescens** (L.) FISCH. et MEY. 1839

(la) canescens, -ntis = őszes, fehéres, szürkévé váló ← (la) canus, -a, -um = ősz, fehér, szürke

(ma) ezüstös feketeszézám

VIII. DRACOCEPHALUM L. – SÁRKÁNYFŰ (POFÓKA)

(la) dracocephalum, -i (n) = sárkányfej ← (gr) drakon = sárkány + (gr) kephalē = fej

(ma) sárkányfű

781. Dracocephalum austriacum L. 1753

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák
 (ma) osztrák (sallangos) sárkányfű

782. Dracocephalum ruyschiana L. 1753

Ruysch, Frederik (1638–1731) holland botanikus után
 (ma) északi sárkányfű

- Dracocephalum moldavica L. 1753

(la) moldavicus, -a, -um = moldáviai
 (ma) moldvai sárkányfű

IX. PRUNELLA (BRUNELLA) L. – GYÍKFŰ

(fr) prunelle [demin.] = kökény, kökény termése ← (fr) prune = szilva [a *Prunella grandiflora* virágszíne a kökény ill. szilva termésének színéhez hasonló]
 (ma) gyíkfű

783. Prunella grandiflora (L. 1753 p. var. *P. vulgaris*) SCHOLLER 1775, JACQ. 1776

(la) grandiflorus, -a, -um = nagyvirágú ← (la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) nagyvirágú gyíkfű

784. Prunella vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) közönséges gyíkfű

785. Prunella laciniata (L. 1753 p. var. *P. vulgaris*) NATH. 1756

(la) laciniatus, -a, -um = sallangos, cimpás, rojtos, csücskös ← (la) lacinia, -ae (f) = sallang, cimpa, cafat, csücsök
 (ma) fehér gyíkfű

X. MELITTIS L. – MÉHFŰ

(gr) mélitta, mélissa = méh [a növény csalogatja a méheket]
 (ma) méhfű

786. Melittis melissophyllum L. 1753 em. KLOKOV 1957

(gr) mélissa, mélitta = méh ← (gr) méli = méz + (gr) phyllon = levél
 (ma) erdei (déli) méhfű

787. *Melittis grandiflora* SM. in SMITH et SOW. 1799 em. SOÓ 1968

(la) grandiflorus, -a, -um = nagyvirágú ← (la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) nagyvirágú méhfű

XI. PHLOMIS L. – MACSKAHERE

(gr) phlomis, phlomos = ökörfarkkóró

(ma) macskahere

(né) Königskerze = királygyertya

788. *Phlomis tuberosa* L. 1753

(la) tuberosus, -a, -um = gumós, púpos, csomós ← (la) tuber, -eris (n) = daganat, púp, kelés

(ma) gumós (csicsókás) macskahere

XII. GALEOPSIS L. – KENDERKEFŰ

(la) galeopsis = árvacsalán ← (gr) galeopsis ← (gr) gale = menyét, nyest, macska + (gr) opsis = kinézés, kinézet

(ma) kenderkefű

(né) Hanfnessel, Hohlzahn

789. *Galeopsis ladanum* L. 1753 agg.

(la) ladanum, ledanum, -i (n) = gyantás kifolyás [pl. a *Cistus creticus*-ból] ← (gr) ladanon, ledanon (semita eredetű) = fa gyantája

(ma) piros kenderkefű

(né) Ackerhohlzahn

- *Galeopsis ladanum* L. 1753 subsp. *angustifolia* (EHRH.) GAUD. 1829

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = keskeny, szoros + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) keskenylevelű kenderkefű

790. *Galeopsis speciosa* MILL. 1768

(la) speciosus, -a, -um = szép, pompás, gyönyörű, csillogó

(ma) nagyvirágú (szőrös) kenderkefű

791. *Galeopsis pubescens* BESS. 1809

(la) pubescens, -entis = pelyhes, szőrösödő ← (la) pubesco, -ere, pubui = szőrösödik, férfiasodik, serdül

(ma) pelyhes kenderkefű

792. *Galeopsis tetrahit* L. 1753

(gr) tetra = négy [a négyszögletes szár után], vagy a (la) te trahit = „téged híz” kifejezésből ← (la) traho, -ere, traxi, tractus = húz, sorol, hurcol, cipel, kap, nyer

(ma) szúrós (tarka) kenderkefű

793. Galeopsis bifida BOENN. 1824

(la) bifidus, -a, -um = két részre hasított ← (la) bi- = két, kettő + (la) findo, -ere, fidi, fissus = hasít, szel, hasad

(ma) vágási (csorbásajkú, kicsípett) kenderkefű

- Galeopsis segetum NECKER 1770

(la) seges, -etis (f) = vetés, szántóföld

(ma) kétes kenderkefű

- Galeobdolon ADANS

(la) galeobdolon = árvacsalán ← (gr) galē = menyét, nyest macska + (gr) bdolos = bűz, bűdösség [a szétdörzsölt levelek rossz illatúak]

(ma) sárga árvacsalán

- Galeobdolon luteum HUDS. 1798

(la) luteus, -a, -um = aranysárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék

(ma) erdei sárgaárvcshalán

(né) Goldnessel

XIII. LAMIUM L. – ÁRVACSHALÁN

(la) lamium, -i (n) = árvacsalán ← ? (gr) lamion, lamos = nyílás, hasadék; továbbá (gr) lamia = cápafaj, melynek fogazata hasonlítana a fogakkal ellátott virágokhoz

(ma) árvacsalán

(né) Taubnessel

794. Lamium galeobdolon (L. 1753 sub *Galeopside*) NATH. 1756, CR. 1769

(la) galeobdolon = árvacsalán ← (gr) galē = menyét, nyest macska + (gr) bdolos = bűz, bűdösség [a szétdörzsölt levelek rossz illatúak]

(ma) bűdös árvacsalán

795. Lamium orvala L. 1759

(fr) orvale ← (fr) or = arany + (fr) valoir = értékes [a latin auris galli]

(ma) aranyos árvacsalán

796. Lamium amplexicaule L. 1753

(la) amplexicaulis = ölelt szárú ← (la) amplexus, -a, -um = átkarolt, átölelt ← (la) amplexus, -us (m) = ölelés + (la) caulis, -is (f) = szár, torzsa

(ma) bársonyos árvacsalán

797. Lamium purpureum L. 1753

(la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös

(ma) piros árvacsalán

798. *Lamium album* L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér árvacsalán

799. *Lamium maculatum* (L. 1753 p. var. *L. albi*) L. 1762

(la) maculatus, -a, -um = foltos ← (la) macula, -ae (f) = folt ← (la) maculo, -are, -avi, -atum = foltot ejt, beszennyez

(ma) foltos árvacsalán

XIV. *LEONURUS* L. – GYÖNGYAJAK

(gr) leon = oroszlán + (gr) ourá = farok

(ma) gyöngyajak

(né) Herzgespaun

800. *Leonurus cardiaca* L. 1753

(gr) kardiakos = szívét illető [a növény szíverősítő]

(ma) szúrós gyöngyajak

801. *Leonurus marrubiastrum* L. 1753

(la) Marrubium = orvosi pemetefű + (la) -astrum = toldalék (suffix)

(ma) pemete gyöngyajak

- *Leonurus lanatus* (L.) PERS. 1806

(la) lanatus, -a, -um = gyapjas ← (la) lana, -ae (f) = gyapjú(fonál)

(ma) gyapjas gyöngyajak

XV. *BALLOTA* L. – PESZTERCE

(la) ballote ← (gr) ballōtē = fekete pemetefű

(ma) peszterce

(né) Gottvergeß

802. *Ballota nigra* L. 1753

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét

(ma) fekete peszterce

XVI. *BETONICA* L. – BAKFŰ

(la) betonica (és vettonica) a Vectoues, Vettoues (lusitaniai) népnév után

(ma) bakfű

803. *Betonica officinalis* L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszerár

(ma) orvosi bakfű (orvosi tisztosított)

XVII. **STACHYS** L. – TISZTESFŰ

(la) stachys = lómenta ← (gr) stachys = kalász, füzér
 (ma) tisztetesű (né) Ziest

804. Stachys annua (L. 1753 sub *Betonica*) L. 1762

(la) annus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év
 (ma) tarlóvirág

805. Stachys recta L. 1753

(la) rectus, -a, -um = egyenes, felálló
 (ma) hasznos tisztetesű

806. Stachys silvatica (*sylvatica*) L. 1753

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) erdei tisztetesű

807. Stachys palustris L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) mocsári (süppedéki) tisztetesű

808. Stachys alpina L. 1753

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok
 (ma) havasi tisztetesű

809. Stachys germanica L. 1753

(la) germanicus, -a, -um = germán, német
 (ma) fehér tisztetesű

- Stachys byzantina C. KOCH 1848

(la) byzantinus, -a, -um = bizánci
 (ma) gyapjas tisztetesű (nyúlfüle, nyúlful, nyuszifül)

XVIII. **SALVIA** L. – ZSÁLYA

(la) salvia, -ae (f) = zsálya ← (la) salus, -utis (f) = egészség, üdeség [a gyógyhatás miatt], ill. (la) salvus, -a, -um = egészséges, üde

- Salvia officinalis L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszertár
 (ma) orvosi (kerti) zsálya

810. *Salvia glutinosa* L. 1753

(la) glutinosus, -a, -um = enyves, ragadós

(ma) enyves zsálya

811. *Salvia verticillata* L. 1753

(la) verticillatus, -a, -um = örvös, örvösen álló ← (la) vertex, -icis (m) = forgatag, örvény

(ma) lózsálya

812. *Salvia aethiopsis* L. 1753

(la) aethiops, -opis (m) = etióp, szerencsen

(ma) magyar zsálya

813. *Salvia austriaca* JACQ. 1774

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák

(ma) osztrák zsálya

814. *Salvia nutans* L. 1753

(la) nutans, -ntis = hajlongó, bókoló ← (la) nuto, -are = hajlong

(ma) bókoló (kónya) zsálya

815. *Salvia nemorosa* L. 1753

(la) nemorosus, -a, -um = berki, ligeti, erdős ← (la) nemus, -oris (n) = berek, liget, erdő

(ma) ligeti zsálya

816. *Salvia pratensis* L. 1753

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratum, -i (n) = rét

(ma) mezei zsálya

- *Salvia sclarea* L. 1753

(la) sclarea = muskotályzsálya

(ma) muskotály- (skarlát-) zsálya

- *Salvia verbenaca* L.

(la) verbenacus, -a, -um = Verbena-hoz hasonló

(ma) kisvirágú (szeldelt levelű) zsálya

- *Salvia villicaulis* BORB. 1886

(la) villus, -i (m) = bozontos szőr + (la) caulis, -is (f) = szár, torzsa

(ma) bozontosszárú zsálya

- *Salvia splendens* SELLOW ex NEES 1823

(la) splendens, -ntis = csillogó, ragyogó ← (la) splendo, -ere, -dui = csillog, ragyog
 (ma) tűzpiros (piros) zsálya (paprikavirág, tűzvirág)

- *Salvia farinacea* BENTH. 1836

(la) farinaceus, -ea, -eum = lisztes ← (la) farina, -ae (f) = liszt
 (ma) hamvas (lisztes) zsálya

- *Perovskia* KARELIN

Perowsky (Perowskij), L. A. (1792–1856) orosz tábornok, Orenburg tartomány kormányzója után
 (ma)

- *Perovskia atriplicifolia* BENTH. in DC. 1848

(la) atriplicifolius, -ia, -ium = labodalevelű ← (la) atriplex, -icis (f) = laboda, spenót + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) kékajak

- *Monarda* L.

Monardes, Nicolás (1493–1578) spanyol orvos és botanikus után
 (ma) ápolka

- *Monarda didyma* L. 1753

(gr) didymos = kettős, kétszeres
 (ma) ápolka

- *Monarda fistulosa* L. 1753

(la) fistulosus, -a, -um = csöves ← (la) fistula, -ae (f) = cső, síp, sipoly
 (ma) csöves ápolka

XIX. MELISSA L. – CITROMFŰ

(la) melissa, -ae (f) = citrom- vagy mézfű
 (ma) citromfű

817. *Melissa officinalis* L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszertár
 (ma) citromfű (citromszagú mézfű, kerti méhfű, méregnyomófű)

- *Satureja* L.

(la) satureia, -ae (f) → ismeretlen eredetű és jelentésű név, talán a (la) saturus, -a, -um = telt, dús szóból
 (ma) csombor, borsfű (csombord)

- *Satureja hortensis* L. 1753

(la) hortensis, -e = kerti ← (la) hortus, -i (m) = kert

(ma) kerti csombor (csombor, borsfű, borsika) (né) Bohnenkraut

- *Satureja montana* L. 1753

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy

(ma) hegyi pereszlény

XX. CALAMINTHA ADANS. – PERESZLÉNY

(gr) kalós = szép + (gr) minthē = menta

(ma) pereszlény (né) Steinquendel

818. *Calamintha clinopodium* SPENNER 1835

(la) clinopodium ← (la) clino, -are, -avi, -atum = hajlít + (la) podium, -ii (n) = lábazat

(ma) borsfű

819. *Calamintha acinos* (L. 1753 sub *Thymo*) CLAIRV. 1811

(la) acinus, -i (m) = bogyó (szőlőszem)? ← (gr) akinos = illatos virág

(ma) parlagi pereszlény

820. *Calamintha officinalis* MÖNCH 1974

(la) officinalis, -e = gyógyszerári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkimisták műhelye, gyógyszerár

(ma) erdei pereszlény

821. *Calamintha thymifolia* (SCOP. 1772 sub *Satureja*) RCHB. 1831

(la) thymifolius, -ia, -ium = kakukkfűlevelű ← (la) thymum, i- (n) = mézfű, kakkukfű + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) szirti pereszlény

- *Majorana hortensis* MÖNCH. 1794

(la) maiorana, -ae (f) = majoranna

(la) hortensis, -e = kerti ← (la) hortus, -i (m) = kert

(ma) majoránna (né) Majoran

XXI. ORIGANUM L. – SZUROKFŰ

(la) origanum, -i (n) ← (gr) origanon, origanos, oreiganos, oreiganon = szurokfű, vadmajoránna

(ma) szurokfű (né) Dost

822. Origanum vulgare L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) közönséges szurokfű (szurokfű, feketegyopár, vadmajoránna, vargamajoránna)

XXII. THYMUS L. – KAKUKKFŰ

(la) thymum, -i (n) = mézfű, kakukkfű ← (gr) thymos = illat ← (gr) thyein = illatozik, füstöl, tömjénezik (az illóolaja miatt)

(ma) kakukkfű

(né) Thymian (Quendel)

823. Thymus marschallianus WILLD. 1800

Marschall v. Bieberstein, Friedrich August (1768–1826) német származású orosz botanikus után

(ma) termetes (alföldi, magas, Marschall-, nyúlánk) kakkukkfű

824. Thymus kosteleckyanus OPIZ 1824

Kosteletzky, Vincenz Franz (1801–1887) cseh botanikus után

(ma) Kosteletzky-kakukkfű

825. Thymus oenipontanus H. BR. in BORB. 1890

(la) oenus ← (la) unus = egy (uni = dativus) + (la) pons, -tis (m) = híd, palló; út (mocsáron át vezető út = egyfelé vezető út)

(ma) kisdud kakukkfű

826. Thymus degenianus (LYKA 1924 p. ssp. *Th. serpyllii*) LYKA in BOROS 1932

Degen Árpád (1866–1934) magyar botanikus után

(ma) homoki (Degen-) kakukkfű

827. Thymus glabrescens WILLD. 1811

(la) glabrescens, -ntis = kopaszodó ← (la) glaber, -ra, -rum = kopasz, sima

(ma) közönséges (kopaszodó) kakukkfű

828. Thymus austriacus BERNH. in RCHB. 1831

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák

(ma) osztrák kakukkfű

829. Thymus humifusus BERNH. in RCHB. 1831

(la) humifusus, -a, -um = földre terülő, lecsepült, lefekvő ← (la) humus, -i (m) = talaj, termőföld + (la) fusus, -a, -um = kiterjedt

(ma) kúszó kakukkfű

830. Thymus praecox OPIZ 1824

(la) praecox, -cis = idő előtti, korai

(ma) korai kakukkfű

831. Thymus serpyllum L. 1753 s. str. em. MILL. ex FR.

(la) serpyllum, serpullum, serpillum, -i (n) = vad kakukkfű
 (ma) keskenylevelű (északi, mezei, vad) kakukkfű (né) Quendel

832. Thymus pulegioides L. 1753

(gr-la) pulegioides = csombormenta-hoz hasonló ← (la) pulegium, -ii (n) = csombormenta + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) vékony kakukkfű

833. Thymus montanus W. et K. 1800

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy
 (ma) hegyi kakukkfű

- Thymus vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) kerti kakukkfű

- Thymus balcanus BORB. 1890

(la) balcanus, -a, -um = balkáni
 (ma) balkáni kakukkfű

XXIII. LYCOPUS L. – PESZÉRCE

(gr) lykopüs = farkasláb (a mélyen tagolt levelek és a durva szőre miatt)
 (ma) peszérce (né) Wolfstrapp

834. Lycopus europaeus L. 1753

(la) europaeus, -a, -um = európai
 (ma) vízi peszérce

835. Lycopus exaltatus L. f. 1781

(la) exaltatus, -a, -um = felemelkedő
 (ma) magas peszérce

XXIV. MENTHA L. – MENTA

(la) mentha, menta, -ae (f) ← (gr) minthē = menta [ismeretlen kisázsiai forrásból]
 (ma) menta

836. Mentha pulegium L. 1753

(la) pulegium, -ii (n) = csombormenta
 (ma) csombormenta (pólémenta)

837. *Mentha longifolia* (L. 1753 pro var. *M. spicatae*) NATH. 1756

(la) longifolius, -ia, -ium = hosszúlevelű ← (la) longus, -a, -um = hosszú + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) lómenta

838. *Mentha nemorosa* WILLD. 1800

(la) nemorosus, -a, -um = berki, ligeti, erdős ← (la) nemus, -oris (n) = berek, liget, erdő

(ma) ligeti menta

839. *Mentha* × *dumetorum* SCHULT. 1809

(la) dumetorum [többes birtokos eset] ← (la) dumus, -i (m) = bozót

(ma) berki menta

840. *Mentha* × *dalmatica* TAUSCH. 1828

(la) dalmaticus, -a, -um = dalmát

(ma) dalmát menta

841. *Mentha* × *carinthiaca* HOST 1831

(la) carintiacus, -a, -um = karintiai

(ma) karintiai menta

842. *Mentha aquatica* L. 1753

(la) aquaticus, -a, -um = vízi ← (la) aqua, -ae (f) = víz

(ma) vízi menta

843. *Mentha arvensis* L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld

(ma) mezei menta

844. *Mentha* × *gentilis* L. 1753

(la) gentilis, -e = nemzetségi ← (la) gens, -ntis (f) = nép, nemzetség, nemesség

(ma) nemes menta

845. *Mentha* × *verticillata* L. 1753

(la) verticillatus, -a, -um = örvös, örvösen álló ← (la) vertex, -icis (m) = forgatag, örvény

(ma) örvös menta

- *Mentha spicata* L. 1753 em. NATH. 1756

(la) spicatus, -a, -um = kalászos, füzéres ← (la) spica, -ae (f) = kalász

(ma) zöld menta

- **Mentha × piperita** L. 1753 em. HUDS. 17562

(la) piperitus, -a, -um = borsos ← (la) piper, -eris (n) = bors
(ma) borsos menta (borsmenta, angol menta)

- **Mentha × smithiana** GRAHAM 1949

Smith, Sir James Edward (1759–1828) angol botanikus után
(ma) vörös menta

- **Perilla frutescens** (L.) BRITT 1894

Perilla indiai eredetű szó

(la) frutescens, -ntis = cserjésedő ← (la) frutex, -icis (m) = bokor, cserje
(ma) feketecsalán

- **Coleus blumei** BENTH. 1832

(gr) koleós = hüvely [a porzósálak csővé nőttek össze]
Blume, Carl Ludvig (1796–1862) holland botanikus után
(ma) virágcsalán

- **Ocimum basilicum** L. 1753

(la) ocimum, ocymum -i (n) = bazsalikom ← (gr) okimon = bazsalikom
(la) basilicus, -a, -um = királyi, fejedelmi
(ma) kerti bazsalikom, bazsalikom

- **Elsholtzia stauntonii** BENTH. 1832-36

Elsholtz, Johann Sigismund (1623–1688) német orvos és botanikus után
Staunton, G. L. (1737–1801) ír származású angol botanikus után
(ma) szálkamenta

20. rend SOLANALES

1. család SOLANACEAE – BURGONYAFÉLÉK

I. NICANDRA ADANS. – SZILKESARK

(la) Nicander ← (gr) Nicandros = görög költő és orvos, Kr. e. a 2 században, művei pl. Theriaka (tanköltevény mérges állatok harapása ellen), Alexipharmaka (tanköltevény az ételmérgezések ellen) utalásokkal számos növényre
(ma) szilkesark

846. Nicandra physaloides (L. 1753 sub *Atropa*) GAERTN. 1791

(gr) physalis, physallis ← (gr) physa = hólyag, felfújódott + (gr) -ōidēs = hasonló
(ma) szilkesark

II. LYCIUM L. – ÖRDÖGCÉRNA

(la) lycium (medicamentum), -i (n) = gyógyszer, amelyet Rhamnus gyökérből és más tövises cserjéből főztek ← (gr) lykion = főleg Lykiában növő tövises növény
 (ma) ördögcérna (né) Bocksdorn, Teufelszwirn

847. *Lycium barbarum* L. 1753 p. maj. p.

(la) barbarus, -a, -um = idegen, barbár
 (ma) közönséges ördögcérna (ördögcérna, sem fű sem fa, licium)

848. *Lycium chinense* MILL. 1768

(la) chinensis, -e = kínai
 (ma) kínai ördögcérna

III. ATROPA L. – NADRAGULYA

(gr) Atropos = a görög mitológia szerint az a párka, aki az élet fonlát elvágja
 (ma) nadragulya

849. *Atropa bella-donna* L. 1753

(ol) belladonna = szépasszony ← (ol) bello, -a = szép + (ol) donna = asszony [pupillatágításra használták a növény vörös nedvét]
 (ma) maszlagos nadragulya, nadragulya

IV. SCOPOLA JACQ. (helyesen SCOPOLIA MÖNCH.) – FARKASBOGYÓ

Scopoli, Giovanni Antonio (1723–1788) itáliai orvos és természetbúvár után
 (ma) farkasbogyó (Scopoli-fű) (né) Tollkraut

850. *Scopolia carniolica* JACQ. 1764

(la) carniolicus, -a, -um = krajnai (kelta nép Krajnában és Karintiában)
 (ma) krajnai farkasbogyó

V. HYOSCYAMUS L. – BELÉNDEK

(la) hyoscyamus, -i (m) = beléndek ← (gr) hyoskyamos = beléndek ← (gr) hyos = sarj, hajtás + (gr) kyamos = bab [a tok hasonlít a babhoz, de mérgező, a disznóknál szédülést és görcsöt okoz]
 (ma) beléndek

851. *Hyoscyamus niger* L. 1753

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) bolondító beléndek (beléndek)

VI. PHYSALIS L. – ZSIDÓCSERESZNYE

(gr) physalis = hólyag [növény hólyagszerű termésel]
 (ma) zsidócsereznye (hólyagcsereznye) (né) Blasenkirsche, Lampionblume

852. Physalis alkekengi L. 1753

(arab) al-kākang → (spanyol) alquequenje → (fr) alkacange → (fr) alkékenge → (fr) alkekengi = zsidócserezsnye

(ma) közönséges (piros) zsidócserezsnye (paptöke)

- Physalis pubescens L. 1753

(la) pubescens, -entis = pelyhes, szőrösödő ← (la) pubesco, -ere, pubui = szőrösödik, férfiasodik, serdül

(ma) szőrös zsidócserezsnye

- Physalis peruviana L. 1763

(la) peruvianus, -a, -um = perui

(ma) ehető zsidócserezsnye, ananászcserezsnye

- Physalis franchetii MASTERS 1894

Franchet, Adren René (1834–1900) francia botanikus után

(ma) Franchet-zsidócserezsnye

VII. CAPSICUM L. – PAPRIKA

(la) capsula, -ae (f) = tok + (la) -icus, -a, -um = melléknév [a felfújtt bogyó magvai egy tokban vannak]

(ma) paprika

- Capsicum annuum L. 1753

(la) annus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év

(ma) termesztett paprika, paprika

VIII. LYCOPERSICON (LYCOPERSICUM) MILL. – PARADICSOM

(gr) lykopersikon = egyiptomi növény ← (gr) lykos = farkas + (gr) persikon = őszibarack

(ma) paradicsom (né) Tomate

- Lycopersicon esculentum MILL. 1768

(la) esculentus, -a, -um = ehető ← (la) esca, -ae (f) = eledel ← (la) edo, -ere, edi, esus = eszik

(ma) paradicsom

IX SOLANUM L.

(la) solanum, -i (n) = csucsor ← (la) sol, solis (m) = nap, napfény

(ma) csucsor (né) Nachtschlatten

853. Solanum dulcamara L. 1753

(la) dulcamarus, -a, -um = keserédes ← (la) dulcis, -e = édes + (la) amarus, -a, -um = keserű
 (ma) keserű (ebszóló-) csucsor (piros ebszóló) (né) Bittersüß

854. Solanum nigrum L. 1753 s. str.

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) fekete csucsor (fekete ebszóló)

855. Solanum alatum MÖNCH 1794

(la) alatus, -a, -um = szárnyas ← (la) ala, -ae (f) = szárny
 (ma) vörös (élelt) csucsor

856. Solanum luteum MILL. 1768

(la) luteus, -a, -um = aranysárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék
 (ma) sárga (bozontos) csucsor

- Solanum melongena L. 1753

(gr) melongena = fekete
 (ma) tojásgyümölcs (törökparadicsom, padlizsán, tojáscsucsor) (né) Eierfrucht, Aubergine

- Solanum tuberosum L. 1753

(la) tuberosus, -a, -um = gumós, púpos, csomós ← (la) tuber, -eris (n) = daganat, púp, kelés
 (ma) burgonya (krumpli, pityóka)

- Solanum laciniatum AIT. 1789

(la) laciniatus, -a, -um = sallangos, cimpás, rojtos, csücskös ← (la) lacinia, -ae (f) = sallang, cimpa, cafat, csücsök
 (ma) kenguru csucsor

- Solanum heterodoxum DUN. 1813

(gr) heterodoxos = más, hibás vélemény ← (gr) heteros = más, eltérő + (gr) doxa = vélemény, nézet
 (ma) árnyékos díszcsucsor

- Solanum sodomaeum L. 1753

(la) sodomaeus, -a, -um = szodomai
 (ma) szodomai csucsor

- Solanum pseudocapsicum L. 1753

(gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (la) capsicum, -i (n) [lásd ott] vagy (gr-la) pseudocapsicum = a Capsicum nemzetséghez hasonló, de mégis különböző

(ma) (né) Korallenstrauch

- Solanum capsicastrum LK. 1833

(la) capsula, -ae (f) = tok + (la) -astrum = toldalék (suffix)

(ma) klárisfácska

X. DATURA L. – MASZLAG

(fr) datura = maszlag, mely a (hindi) dhattúra, dhatura szóból származik

(ma) maszlag (redősirom) (né) Stechapfel

857. Datura stramonium L. 1753

(fr) stramoine = maszlag [ismeretlen eredetű név]

(ma) csattanó maszlag (maszlag, maszlagos redősirom)

- Datura innoxia MILL. 1768

(la) innoxius, -ia, -ium = ártalmatlan

(ma) metel- (indián-) maszlag

- Datura arborea L. 1753

(la) arboreus, -ea, -eum = fás, faszzerű ← (la) arbor, -oris (f) = (élő) fa

(ma) cserjés maszlag (maszlagfa)

XI. NICOTIANA L. – DOHÁNY

(fr) nicotiane = dohány [Nicot, Jean (kb. 1530–1600) francia diplomata és lexikográfus 1560-ban hozta a dohányt Franciaországba]

(ma) dohány (né) Tabak

- Nicotiana rustica L. 1753

(la) rusticus, -a, -um = paraszti, vidéki, mezei

(ma) kapadohány

- Nicotiana tabacum L. 1753

(sp) tabaco = dohány [egy karibi nyelvből]

(ma) közönséges dohány (dohány, muskotálydohány, virginiai dohány)

- Nicotiana glauca LINK et OTTO 1828

(la) alatus, -a, -um = szárnyas ← (la) ala, -ae (f) = szárny

(ma) szárnyalt díszdohány

XII. **PETUNIA** JUSS. – TÖLCSÉRKE

(fr) petun = dohány [a *P. axillaris* levelei a dohányéhoz hasonlók]
 (ma) petúnia (tölcsérke)

- Petunia × atkinsiana D. DON ex LOUD. 1839

Atkins, Anna (1799–1871) angol botanikus után
 (ma) kerti (korcs) petúnia

- Petunia violacea LINDL. 1833

(la) violaceus, -ea, -eum = ibolyaszínű
 (ma) ibolyás petúnia

- Petunia nyctaginiflora JUSS. 1803

(gr-la) nyctaginiflorus, -a, -um = éjszaka virágzó ← (gr) nyx, nyktos = éjszaka + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) fehér petúnia

- Salpiglossis sinuata RUIZ et PAVON 1798

(gr) salpigx = trombita + (gr) glossis = nyelv
 (la) sinuatus, -a, -um = görbült ← (la) sinuo, sinuare, -avi, -atus = görbít; görbül
 (ma) trombitanyelv

2. család **SCROPHULARIACEAE** – TÁTOGATÓKI. **VERBASCUM** L. – ÖKÖRFARKKÓRÓ

ismeretlen eredetű és jelentésű név

(ma) ökörfarkkóró (né) Königskerze, Wollkraut

858. Verbascum phoeniceum L. 1753

(la) phoeniceus, -ea, -eum = bíborpiros ← (gr) phoinikeos = bíbor, skarlátpiros
 (ma) lila ökörfarkkóró

859. Verbascum blattaria L. 1753

(la) blattaria (herba) = molyűzőfű
 (ma) molyűző ökörfarkkóró (né) Schabenkraut

860. Verbascum thapsus L. 1753

(la) thapsus, -i (m) ← (gr) thapsia ← (gr) thapsos = antik növénynév
 (ma) molyhos ökörfarkkóró

861. Verbascum densiflorum BERT. 1810

(la) densiflorus, -a, -um = sűrűvirágú, tömöttvirágú ← (la) densus, -a, -um = sűrű, tömött + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) dúsvirágú (keskenylevelű) ökörfarkkóró

862. Verbascum phlomoides L. 1753

(gr) phlomoides = phlomis-hoz hasonló ← (gr) phlomis, phlomos = ökörfarkkóró + (gr) -oides = szerű, féle: hasonló
 (ma) szöszös ökörfarkkóró (né) Wollkraut

863. Verbascum lychnitis L. 1753

(gr) lychnos = fény, lámpa
 (ma) csilláros ökörfarkkóró

864. Verbascum speciosum SCHRAD. 1811

(la) speciosus, -a, -um = szép, pompás, gyönyörű, csillogó
 (ma) pompás (kiváló) ökörfarkkóró

865. Verbascum pulverulentum VILL. 1787

(la) pulverulentus, -a, -um = poros ← (la) pulvis, pulveris (f) = por
 (ma) pamutos ökörfarkkóró

866. Verbascum austriacum SCHOTT. in R. et SCH. 1819

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák
 (ma) osztrák ökörfarkkóró

867. Verbascum nigrum L. 1753

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) fekete ökörfarkkóró

- Verbascum virgatum WITH. 1878-93

(la) virgatus, -a, -um = vesszőből font, csíkos, sávós ← (la) virga, -ae (f) = vessző, zöld ág, pálca
 (ma) csokros ökörfarkkóró

II. CYMBALARIA HILL. – PINTYŐ

(la) cymbalaris = köldök ← (la) cymbalum, -i (n) = cimbalom, cintányér ← (la) cymba, cumba = csónak ← (gr) cymbalon = cimbalom ← (gr) cymba = héj, edény, csónak
 (ma) pintyő (né) Frauennabel

868. Cymbalaria muralis G. M. SCH. 1800

(la) muralis, -e = fali ← (la) murus, -i (m) = fal, sánc
 (ma) kőfali pintyő (zsidószakáll)

- Cymbalaria pallida (GUSS.) WETTST. 1891

(la) pallidus, -a, -um = halvány, sápadt ← (la) palleo, -ere, -ui = sápadozik, megfakul
 (ma) halványkék pintyő

- Calceolaria L.

(la) calceolarius, -ii = cipész, csizmadia ← (la) calceolus, -i (m) [demin.] ← (la) calceus, -i (m) = félcsizma, magasszárú cipő
 (ma) papucsvirág

- Calceolaria adscendens LINDL. 1815

(la) a(d)scendens, -tis = felemelkedő, felálló ← (la) a(d)scendo, -di, ascensus = meg-, felmászik, felemelekedik
 (ma) sárga papucsvirág (né) Pantoffelblume

- Calceolaria pinnata L. 1767

(la) pinnatus, -a, -um = tollas, szárnyas, szárnyalt
 (ma) szárnyaslevelű papucsvirág

- Nemesia strumosa BENTH. in HOOK 1836

(gr) Nemesis = a büntetés istennője vagy (gr) nemos = legelő; liget, berek
 (la) strumosus, -a, -um = daganatos, duzzadt mirigyű ← (la) struma, -ae (f) = megduzzadt nyaki mirigy, golyva
 (ma) tarka vörösbegyvírág

III. KICKXIA DUM. – TÁTIKA

Kickx, Johann (1775–1831) belga botanikus után
 (ma) tátika

869. Kickxia spuria (L. 1753 sub *Antirrhino*) DUM. 1827

(la) spurius, -a, -um = ál, hamis, nem valódi, fattyú (házasságon kívüli)
 (ma) kétszínű tátika

870. Kickxia elatine (L. 1753 sub *Antirrhino*) DUM. 1827

(gr) elatinē = lucfenyőhöz, jegenyefenyőhöz hasonló ← (gr) elaté = lucfenyő, jegenyefenyő
 (ma) cseplesz tátika

IV. LINARIA MILL. – GYÚJTÓVÁNYFŰ

(la) linarius, -a, -um = len-, lenvászonból való ← (la) linum, -i (n) = len [a keskenylándzsás ülő levelek hasonlítanak a len leveleihez]
 (ma) gyújtóványfű (né) Leinkraut

871. *Linaria arvensis* (L. 1753 sub *Antirrhino*) DESF. 1800

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) mezei (ugari) gyújtóványfű

872. *Linaria genistifolia* (L. 1753 sub *Antirrhino*) MILL. 1768

(la) genistifolius, -ia, -ium = rekettyevelű ← (la) genista, -ae (f) = rekettye + (la) folius, -ia, -ium = levelelű
 (ma) rekettyevelű gyújtóványfű

873. *Linaria vulgaris* MILL. 1768

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) közönséges gyújtóványfű

874. *Linaria angustissima* (LOIS. 1810 sub *Antirrhino*) RE 1824, BORB. 1900

(la) angustissimus, -a, -um [felsőfok] = igen keskeny ← (la) angustus, -a, -um = szűk, keskeny
 (ma) keskenylevelű gyújtóványfű

875. *Linaria kocianovichii* ASCH. 1875

Kocianovich József (?–1871) gyöngyösi gyógyszerész után
 (ma) Kocianovich-gyújtóványfű

- *Linaria alpina* (L.) MILL. 1768

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok
 (ma) havasi gyújtóványfű

- *Linaria purpurea* (L.) MILL. 1768

(la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös
 (ma) piros gyújtóványfű

V. MISOPATES RAF. – HALÁLFEJECSKE

(gr) misopatos = ösvényt nem szerető, gyűlölő? ← (gr) misos = gyűlölet + (gr) patos = ösvény
 (ma) halálfejecske

876. *Misopates orontium* (L. 1753 sub *Antirrhino*) RAF. 1850

(gr) orontion = egy növény, amely a szíriai Orontes folyó közelében nő
 (ma) vetési halálfejecske

- *Antirrhinum majus* L. 1753

(la) antirrhinum, -i (n) = vad oroszlánszáj
 (la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
 (ma) kerti oroszlánszáj (oroszlánszáj, tátika, tátogató)

VI. CHAENORRHINUM DC. – TÁTOS

(gr) chainein = tátog + (gr) rhis, rhinos = orr

(ma) törpe oroszlánszáj

(né) Zwerglöwenmaul

877. Chaenorrhinum minus (L. 1753 sub *Antirrhino*) LANGE in WILLK. et LANGE 1870

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi

(ma) apró tátos

VII. SCROPHULARIA L. – GÖRVÉLYFŰ

(la) scrofula, -ae (f) = nyaki golyva (görvély)

(ma) görvélyfű

878. Scrophularia vernalis L. 1753

(la) vernalis, -e = tavaszi ← (la) ver, veris (n) = tavasz

(ma) tavaszi görvélyfű

879. Scrophularia glandulosa W. et K. 1806

(la) glandulosus, -a, -um = mirigyes ← (la) glandula, -ae (f) = mirigy ← (la) glans, glandis (f) = makk

(ma) bársonyos (mirigyes) görvélyfű

880. Scrophularia nodosa L. 1753

(la) nodosus, -a, -um = csomós ← (la) nodus, -i (m) = csomó, izület

(ma) göcsös (csomós) görvélyfű

881. Scrophularia umbrosa DUM. 1827

(la) umbrosus, -a, -um = árnyékos, árnyas, sötét ← (la) umbra, -ae (f) = árnyék, sötétség, homály, éjszaka

(ma) szárnyas görvélyfű

VIII. GRATIOLA L. – CSIKORGÓFŰ

(la) gratiola, -ae (f) = purgáló hatású gyógynövény

(ma) csikorgófű (csikorka)

(né) Gnadenkraut

882. Gratiola officinalis L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkimisták műhelye, gyógyszerár

(ma) orvosi csikorgófű

IX. LIMOSELLA L. – ISZAPROJT

(la) limosella, -ae (f) [demin.] = iszapocska ← (la) limus, -i (m) = iszap, alja valaminek
 (ma) iszaprojt (né) Schlammkraut

883. Limosella aquatica L. 1753

(la) aquaticus, -a, -um = vízi ← (la) aqua, -ae (f) = víz
 (ma) törpe (seppedékes) iszaprojt

X. LINDERNIA ALL. – ISZAPFŰ

Lindern, Frank Balthasa von (1682–1755) német orvos és botanikus után
 (ma) iszapfű

884. Lindernia procumbens (KROCK. 1790 sub *Anagalloide*) BORB. 1881, PHILCOX 1965

(la) procumbens, -ntis = elfekvő, heverő ← (la) procumbo, -ere, -cubui, -cubitus = lehajlik, leborul
 (ma) iszapfű

- Lymnophyla R. BR.

(gr) limné = tó, mocsár + (gr) phylos = barát
 (ma) tavi ambulia

- Lymnophyla sessiflora BLUME 1825

(la) sessiflorus, -a, -um = ülővirágú ← (la) sessio, sessionis (f) = ülés + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) kocsánynélküli ambulia

- Penstemon SCHMID.

(gr) pemptos = ötödik + (gr) stemōn = szövőszék lánc [az ötödik porzó staminodiummá alakult át]
 (ma) bugatölcsér

- Penstemon barbatus NUTT. 1818

(la) barbatus, -a, -um = szakállas ← (la) barba, -ae (f) = szakáll
 (ma) szakállas bugatölcsér

- Penstemon cobaea NUTT. 1837

Cobo, Barnabas (1582–1687) spanyol misszionárius, természettudós után
 (ma) nagyvirágú bugatölcsér

- Penstemon hartwegii BENTH. 1839-53

Hartweg, Theodor (1812–1871) német botanikus után
(ma) piros (tárncslevelű) bugatölcsér

- Penstemon campanulatus (CAV.) WILLD. 1800

(la) campanulatus, -a, -um = harangos ← (ol) campanile = harangtorony
(ma) harangos bugatölcsér

- Mimulus guttatus DC. 1813

(la) mimulus, -i (m) [demin.] = színészecske ← (la) mimus, -i (m) = színész
(la) guttatus, -a, -um = foltos ← (la) gutta, -ae (f) = csepp; petty, folt
(ma) sárga bohócvirág (né) Gauklerblume, Affenblume

- Mimulus moschatus DONGL. 1827

(la) = moschatus, -a, -um = pézsmailatú ← (la) muscus, -i = pézsma (és moha) ← (gr) moskos = pézsma
(ma) illatos bohócvirág, pézsmavirág

- Paulownia tomentosa (THUMB.) S. et Z. in STEND. 1841

Pawlowna, Anna (1754–1801) I. Pál orosz cár lánya után
(la) tomentosus, -a, -um = molyhos ← (la) tomentum, -i (n) = tömítés, párna, párnázat
(ma) japán császárfa

XI. VERONICA L. – VERONIKA

itáliai Szent Veronica (1445–1497) után
(ma) veronika (né) Ehrenpreis

885. Veronica anagallis-aquatica L. 1753

(la-gr) anagallis = tixszem ← (gr) an- = tagadóképző + (gr) agallis = nőszirmom ← (gr) agallein = díszít + (la) aquaticus, -a, -um = vízi ← (la) aqua, -ae (f) = víz
(ma) vízi (pólé) veronika

886. Veronica anagalloides GUSS. 1826

(la) anagalloides = tixszemhez hasonló ← (gr) ana- = föl, fölfelé + (la) gallus, -i (m) = kakas + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr-la) anagalloides = tixszemhez hasonló ← Anagallis = tixszem nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
(ma) iszap veronika

887. Veronica catenata PENNELL 1921

(la) catenatus, -a, -um = megláncolt ← (la) catena, -ae (f) = lánc, bilincs
(ma) üstökös veronika

888. Veronica scardica GRISEB. 1844

(la) scardicus, -a, -um ← (la) scardia, -ae (f) = egy növény (Aristolochia)
 (ma) kislevelű veronika

889. Veronica beccabunga L. 1753

(latinósított holland) becke = patak + bunge = hagyma, gumó
 (ma) ártéri (deréce-) veronika

890. Veronica scutellata L. 1753

(la) scutellatus, -a, -um = pajzsocska alakú ← (la) scutellum, -i (n) [demin.] = pajzsocska ← (la) scutum, -i (n) = pajzs
 (ma) pajzsos veronika

891. Veronica montana JUSSL. 1755

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy
 (ma) hegyi veronika

892. Veronica officinalis L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszertár
 (ma) orvosi veronika

893. Veronica chamaedrys L. 1753

(la) chamaedrys = gamandor; tölgy faj ← (gr) chamaidrys = gamandor ← (gr) chamai = földön + (gr) drys = fa, tölgy [a levelek hasonlósága miatt]
 (ma) ösztörüs veronika

894. Veronica prostrata L. 1753

(la) prostratus, -a, -um = heverő ← (la) prosterno, -are, -stravi, -stratus = hever, földre terül
 (ma) lecsepült veronika

895. Veronica austriaca L. 1753

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák
 (ma) fogaslevelű veronika

896. Veronica teucrium L. 1762

(la) Teucra, -ae (f) = Trója ← (gr) Teukros trójai hősről, aki a növény gyógyerejét felfedezte
 (ma) gamandor veronika

897. Veronica paniculata L. 1762

(la) paniculatus, -a, -um = bugás ← (la) paniculus, -i (m) [demin.] = buga ← (la) panus, -i (m) = a köles virágzata

(ma) bugás veronika

898. Veronica longifolia L. 1753

(la) longifolius, -ia, -ium = hosszúlevelű ← (la) longus, -a, -um = hosszú + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) hosszúlevelű veronika

899. Veronica incana L. 1753

(la) incanus, -a, -um = szürke, ősz

(ma) molyhos veronika

900. Veronica spicata L. 1753

(la) spicatus, -a, -um = kalászos, füzéres ← (la) spica, -ae (f) = kalász

(ma) macskafarkú veronika

901. Veronica orchidea CR. 1767

(la) orchis = here, orchidea ← (gr) órchis = here, orchidea

(ma) kosborképű veronika

902. Veronica serpyllifolia L. 1753

(la) serpyllifolius, -ia, -ium = kakukkfűlevelű ← (la) serpullum, -i (n), syedrpillum, -i (n) = kakukkfű + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) kakukk veronika

903. Veronica verna L. 1753

(la) vernus, -a, -um = tavaszi ← (la) ver, -is (n) = tavasz

(ma) tavaszi veronika

904 Veronica dillenii CR. 1769

Dillenius (Dillen), Johann (1687–1747) német orvos és botanikus után

(ma) sovány veronika

905. Veronica triphyllos L. 1753

(gr) triphyllos = hármlevelű ← (gr) tri- = három + (gr) phyllon = levél

(ma) ujjaslevelű veronika

906. Veronica praecox ALL. 1789

(la) praecox, -cis = idő előtti, korai

(ma) korai veronika

907. Veronica arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) mezei (ugari) veronika

908. Veronica acinifolia L. 1762

(la) acinus, -i (m) = bogyó, (szőlő)szem + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) csomborlevelű veronika

909. Veronica agrestis L. 1753

(la) agrestis, -e = mezei, szántóföldi, vadon termő ← (la) ager, agri (m) = mező, (szántó)föld
 (ma) északi veronika

910. Veronica polita FR. 1819

(la) politus, -a, -um = csiszolt, sima, finom
 (ma) fényes (városi) veronika

911. Veronica opaca FR. 1828

(la) opacus, -a, -um = árnyékos, árnyatadó
 (ma) fénytelen veronika

912. Veronica persica POIR. 1808

(la) persicus, -a, -um = perzsa
 (ma) perzsa veronika

913. Veronica hederifolia L. 1753

(la) hederifolius, -ia, -ium = borostyánlevelű ← (la) hederā, -ae (f) = borostyán + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) borostyánlevelű veronika

- Veronica peregrina L. 1753

(la) peregrinus, -a, -um = vándor, idegen, hazátlan
 (ma) vándor veronika

- Veronica cymbalaria BODARD 1798

(la) cymbalarius, -ia, -ium = (női) köldök ← (la) cymbalum, -i (n) = cintányér ← (gr) cymbalon
 ← (gr) cymbē = csésze, edény
 (ma) pintyőlevelű veronika

XII. DIGITALIS L. – GYŰSZŰVIRÁG

(la) digitalis, -e = ujjravaló (azaz gyűszűs) ← (la) digitus, -i (m) = ujj
 (ma) gyűszűvirág (né) Fingerhut

914. *Digitalis grandiflora* MILL. 1768

(la) grandiflorus, -a, -um = nagyvirágú ← (la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) sárga gyűszűvirág

915. *Digitalis lanata* EHRH. 1792

(la) lanatus, -a, -um = gyapjas ← (la) lana, -ae (f) = gyapjú(fonál)
 (ma) gyapjas gyűszűvirág

916. *Digitalis ferruginea* L. 1753

(la) ferrugineus, -ea, -eum = rozsdaszínű
 (ma) rozsdás gyűszűvirág

- *Digitalis lutea* L. 1753

(la) luteus, -a, -um = aranysárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék
 (ma) sárgás gyűszűvirág

- *Digitalis purpurea* L. 1753

(la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös
 (ma) piros gyűszűvirág (pettyezetett gyűszűvirág)

XIII. MELAMPYRUM L. – CSORMOLYA

(gr) melas = sötét, rossz, katasztrofális + (gr) pyros = búza, búzaszem [a *M. arvense* tömeges fellépésével a gabonátáblákban korábban károkat okozott]
 (ma) csormolya

917. *Melampyrum cristatum* L. 1753

(la) cristatus, -a, -um = taréjos ← (la) crista, -ae (f) = taréj
 (ma) taréjos csormolya

918. *Melampyrum arvense* L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántófield
 (ma) mezei csormolya

919. *Melampyrum barbatum* W. et K. 1801

(la) barbatus, -a, -um = szakállas ← (la) barba, -ae (f) = szakáll
 (ma) szakállas csormolya

920. *Melampyrum nemorosum* L. 1753

(la) nemorosus, -a, -um = berki, ligeti, erdős ← (la) nemus, -oris (n) = berek, liget, erdő
 (ma) kéküstökű csormolya

921. *Melampyrum bihariense* KERN. 1882

(la) bihariensis, -e = bihari (Partium)
 (ma) erdélyi (bihari) csormolya

922. *Melampyrum pratense* L. 1753 s. l.

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratum, -i (n) = rét
 (ma) réti csormolya

XIV. EUPHRASIA L. – SZEMVIDÍTÓ

(gr) euphrasia = öröm, élvezet [a növényt régen szembajok ellen használták]
 (ma) szemvidító (né) Augentrost

923. *Euphrasia rostkoviana* HAYNE 1823

Rostkovius, Friedrich W. Gottlieb (1770–1848) német botanikus után
 (ma) orvosi (mirigyos) szemvidító

924. *Euphrasia keneri* WETTST. 1893

Kerner, Anton, von Marilaun (1831–1898) osztrák botanikus után
 (ma) réti (Kerner-) szemvidító

925. *Euphrasia stricta* WOLFF in LEHM. 1809, HOST 1831

(la) strictus, -a, -um = merev, szoros, feszes
 (ma) közönséges szemvidító

926. *Euphrasia tatarica* FISCH. in SPRENG. 1825

(la) tataricus, -a, -um = tatár
 (ma) tatár szemvidító

XV. ODONTITES HALL. in ZINN – FOGFŰ

(gr) odontites = fogfű (a fogfájást enyhíti) ← (gr) odous, odontos = fog
 (ma) fogfű (né) Zahntrost

927. *Odontites lutea* (L. 1753. sub *Euphrasia*) CLAIRV. 1811

(la) luteus, -a, -um = aranysárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék
 (ma) sárga fogfű (fogöröm)

928. *Odontites verna* (BELL. 1792 sub *Euphrasia*) DUM. 1827

(la) vernus, -a, -um = tavaszi ← (la) ver, -is (n) = tavasz

(ma) korai fogfű

929. *Odontites rubra* (BAUMG. 1791 sub *Euphrasia*) OPIZ 1852

(la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös

(ma) vörös fogfű

**XVI. RHINANTHUS L. (ALECTOROLOPHUS HALL. in ZINN) –
KAKASCÍMER**

(gr) rhis, rhinos = orr + (gr) anthos = virág

(gr) alektorolophos = kakastaréj ← (gr) aléktör = kakas + (gr) lophos = taréj

(ma) kakascímer

(né) Klappertopf

930. *Rhinanthus minor* L. 1756

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi

(ma) csörgő kakascímer

931. *Rhinanthus angustifolius* GMEL. 1806 em. SOÓ

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = keskeny, szoros + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) keskenylevelű kakascímer

932. *Rhinanthus borbásii* (DÖRFL. 1897 sub *Alectorolopho*) SOÓ 1951

Borbás Vince (1844–1905) magyar botanikus után

(ma) Borbás-kakascímer

933. *Rhinanthus rumelicus* VEL. 1887

(la) rumelicus, -a, -um = ruméliai ← (la) Rumelia = egykori (délbalkáni) török provincia

(ma) mirigyos kakascímer

934. *Rhinanthus wagneri* DEG. 1894 em. K. MALÝ 1919, SOÓ 1959

Wagner János (1870–1955) magyar botanikus után

(ma) Wagner-kakascímer

935. *Rhinanthus alectorolophus* POLL. 1777

(gr) alektör = kakas + (gr) lophos = taréj

(ma) borzas kakascímer

XVII. **PEDICULARIS L. – KAKASTARÉJ**

(la) pediculus, -i (m) = kis tetű [demin.] ← (la) pedis, -is (f, m) = tetű
 (ma) kakastaréj (né) Läusekraut

936. Pedicularis palustris L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) posvány kakastaréj

XVIII. **LATHRAEA L. – VICSORGÓ**

(gr) lathraios = elrejtett, titkos ← (gr) lanthanō = elrejt [a parazita növény többé-kevésbé mélyen a talajban van elrejtve]
 (ma) vicsorgó (né) Schuppenwurz

937. Lathraea squamaria L. 1753

(la) squamarius, -ia, -ium = pikkelyes ← (la) squame, -ae (f) = pikkely
 (ma) kónya vicsorgó (vicsorgó)

3. család **GLOBULARIACEAE – GUBÓVIRÁGFÉLÉK****GLOBULARIA L. – GUBÓVIRÁG**

(la) globulus, -i (m) [demin.] = gömböcske, golyócska ← (la) globus, -i (m) = gömb, golyó
 (ma) gubóvirág (né) Kugelblume

938. Globularia cordifolia L. 1753

(la) cordifolius, -ia, -ium = szívlevelű ← (la) cor, cordis (n) = szív + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) szíveslevelű gubóvirág

939. Globularia aphyllanthes CR. 1766 (p. p.)

(gr) aphyllanthos = levéltelen ← (gr) a- = fosztóképző + (gr) phyllon = levél + (gr) anthos = virág
 (ma) magas gubóvirág

4. család **ACANTHACEAE – MEDVEKÖRÖMFÉLÉK****- Acanthus L.**

(la) acanthus, -i (m) = medvetalp (virág) ← (gr) akanthos = medvetalp (virág), akantusz = medveköröm
 (ma) medveköröm

- **Acanthus longifolius** POIR. 1810, HOST 1831

(la) longifolius, -ia, -ium = hosszúlevelű ← (la) longus, -a, -um = hosszú + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) hosszúlevelű medveköröm

- **Jacobinia** NEES ex MORIE

Jacobi, Georg Albano von (1805–1874) német botanikus után

(ma) skótvirág

- **Jacobinia carnea** (HOOK.) NICHOLSON 1885

(la) carneus, -ea, -eum = húsból, húsos, hússzínű ← (la) caro, carnis (f) = hús

(ma) piros skótvirág

- **Fittonia** E. COEMANS

Fitton, Elisabeth és Mary angol hölgyek után

(ma) hálóslevél (zebralevél)

- **Fittonia verschaffeltii** COËM. 1862-63

Verschaffelt, Ambroise (1825–1886) belga kertész után

(ma) Verschaffelt-zebralevél

5. család **GESNERIACEAE** – CSUPORKAFÉLÉK

- **Gesneria** L.

Gesner, Konrad (1516–1565) svájci egyetemi tanár, orvos és természettudós után

(ma) csuporka

- **Saintpaulia ionantha** H. WENDLAND 1893

Saint-Paul Hilaire, W. Freiherr v. (1860–1910) a nemzetség felfedezője után

(la) ionanthus, -a, -um = ibolyavirágú ← (gr) ion = ibolya + (gr) anthos = virág

(ma) fokföldi ibolya

- **Sinningia** × **hybrida** hort. (*Gloxinia hybrida* hort.)

Sinning, Wilhelm (1792–1874) német botanikus után

(la) hybridus, -a, -um = korcs, keverék

(ma) hibrid csuporka

- **Ramondia** RICH. (*Ramonda*)

Raymond de Carbonnières, Luis-Francois-Elisabeth (1755–1807) francia geológus után

(ma) Raymond-viola

- Ramondia myconi (L.) RCHB. 1831

(gr) Myconis, -i = a Kykladok egyik szigete és a mitológiában egy medve

(ma) görög viola

6. család **OROBANCHACEAE** – VAJVIRÁGFÉLÉK**OROBANCHE** L. – VAJVIRÁG, SZÁDORGÓ

(la) orobanche = növény, amely a ledneket, csicseriborsót megfojtja ← (gr) orobagchē ← (gr)

orobos = csicseriborsó + (gr) agchein = megfojt

(ma) vajvirág (vajfű, szádor, szádorgó)

(né) Sommerwurz

940. Orobanche ramosa L. 1753

(la) ramosus, -a, -um = ágas ← (la) ramus, -i (m) = ág, gally

(ma) dohányfojtó vajvirág (kenderhalál)

941. Orobanche nana NOË in RCHB. 1847

(la) nanus, -a, -um = törpe- ← (la) nanus, -i (m) = törpe ← (gr) nanos, nannos = törpe

(ma) törpe vajvirág

- Orobanche caesia RCHB. 1829

(la) caesius, -ia, -ium = szürkéskék, kékesszürke

(ma) deres vajvirág

942. Orobanche arenaria BORKH. 1797

(la) arenarius, -a, -um = homoki ← (la) arena, -ae (f) = homok

(ma) homoki vajvirág

943. Orobanche purpurea JACQ. 1762

(la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös

(ma) bíboros vajvirág

944. Orobanche coerulescens STEPHAN in WILLD. 1800

(la) coerulescens, -ntis = kéklő ← (la) coerulesco, -ere = kéklík

(ma) kékes vajvirág

945. Orobanche cumana WALLR. 1825

(la) cumanus, -a, -um = cumaei, Cumaeből való [fürdő]

(ma) napraforgó vajvirág

946. Orobanche alba STEPHAN in WILLD. 1800

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér (kakukkfű-) vajfű

947. *Orobanche reticulata* WALLR. 1825

(la) reticulatus, -a, -um = hálózatos, recés ← (la) reticulum, -i (n) [demin.] = hálócška, kis háló ←
 (la) rete, -is (n) = halászháló
 (ma) recés (halvány) vajvirág

948. *Orobanche loricata* RCHB. 1829

(la) loricated, -a, -um = páncélos ← (la) lorica, -ae (f) = bőr-, pikkelyes páncél
 (ma) üröm- (ürömfojtó) vajvirág

949. *Orobanche picridis* F. SCHULTZ 1830

(gr) pikris, -kridis = földpe, keserűgyökér, endivia ← (gr) pikros = keserű
 (ma) keserűgyökér-vajvirág

950. *Orobanche minor* SUTTON 1797

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
 (ma) lóhere- (lóherefojtó) vajvirág

951. *Orobanche hederæ* DUBY 1828

(la) hederæ, -ae (f) = borostyán
 (ma) borostyán-vajvirág

952. *Orobanche vulgaris* POIR in LAM. 1797

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) galajfojtó (szegfüillatú) vajvirág

953. *Orobanche teucrii* HOLLANDRE 1829

(la) teucrii [birtokos eset] ← (la) teucrus, -a, -um = trójai vagy Teucrium = gamandoron
 élősködő
 (ma) gamandor vajvirág

954. *Orobanche lutea* BAUMG. 1816

(la) luteus, -a, -um = aranyárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga
 festék
 (ma) sárga vajvirág

955. *Orobanche major* L. 1753

(la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
 (ma) nagy vajvirág

956. Orobanche alsatica KIRSCHL. 1836

(la) alsaticus, -a, -um = elzászi
 (ma) elzászi (ernyősfojtó) vajvirág

957. Orobanche flava MARTIUS in F. G. SCHULTZ 1829

(la) flavus, -a, -um = aranyárga, sárga, szőke
 (ma) martilapu- (acsalapufajtó) vajvirág

958. Orobanche gracilis SM. 1797

(la) gracilis, -e = sovány, karcsú, keskeny, kecses
 (ma) vérveres vajvirág

- Orobanche versicolor F. G. SCHULTZ 1843

(la) versicolor, -ris (m) = tarka ← (la) verto, -ere, verti, versus = változik + (la) color, -ris (m) = szín
 (ma) tarka vajvirág

- Orobanche lavandulacea RCHB. 1829

(la) lavandulaceus, -ea, -eum = levendulaszerű ← (la) lavandula, -ae (f) = levendula + (la) -aceus, -ea, -eum [toldalék] = -szerű
 (ma) keskenylevelű vajvirág

7. család **LENTIBULARIACEAE** – RENCEFÉLÉK**I. PINGUICULA L. – HÍZÓKA**

(la) pinguiculus, -a, -um = igen zsíros
 (ma) hízóka (né) Fettkraut

959. Pinguicula vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) lápi (mocsári) hízóka

960. Pinguicula alpina L. 1753

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok
 (ma) havasi hízóka

II. UTRICULARIA L. – RENCE

(la) utriculus, -i (m) [demin.] = tömlőcske ← (la) uter, utris (m) = tömlő
 (ma) rence (né) Wasserschlauch

961. Utricularia vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) közönséges rence (rence)

962. Utricularia neglecta LEHM. 1828

(la) neglectus, -a, -um = elhanyagolt, lebecsült ← (la) neglego, -legere, -lexi, -lectum = lebecsül, elhanyagol
 (ma) pongyola rence

963. Utricularia minor L. 1753

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
 (ma) kis (kisebbik) rence

964. Utricularia bremii HEER in KOELLIKER 1830

ismeretlen eredetű és jelentésű név
 (ma) lápi (Bremit-) rence

- Utricularia pumila WALTER 1788

(la) pumilus, -a, -um = törpe ← (la) pumilio, -onis (m) = törpe
 (ma) törpe (kicsi) rence

8. család **BIGNONIACEAE** – TROMBITAFÁFÉLÉK

Bignon, Jean-Paul (1662–1743) francia könyvtáros XIV. Lajos alatt, tudósok barátja után

- Campsis radicans (L.) SEEMANN 1867

(gr) kampsis = íj, görbület ← (gr) kamptein = hajlító [a befelé hajló porzósálak alapján]
 (la) radicans, -ntis = gyökeres ← (la) radico, -are, -avi, -atum = gyökerezik
 (ma) trombitafolyondár

- Catalpa bignonioides WALTER 1788

catalpa ← indián (krík) kutuhlpa → (an) catalpa
 (la) bignonioides = bignoniaszerű ← Bignonia = trombitacserje nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) szívlevelű (orgonalevelű) szivarfa

- Catalpa speciosa WARDER in ENGELM. 1880

(la) speciosus, -a, -um = szép, pompás, gyönyörű, csillogó
 (ma) nagy szivarfa

- Eccremocarpus scaber RUIZ et PAVON 1798

(gr) ekkremamai = függ, lebeg [a virágok és termések lefelé lógnak]

(la) scaber, -bra, -brum = érdes, durva, éles

(ma) csilei szivarvirág

(né) Schönranke

9. család **PLANTAGINACEAE** – ÚTIFŰFÉLÉK**PLANTAGO** L. – ÚTIFŰ (ÚTILAPU)

(la) plantago, -inis (f) = útifű ← (la) planta, -ae (f) = talp, láb + (la) ago, agere, egi, actus = vezet, hajt, űz

(ma) útifű

965. Plantago indica L. 1759

(la) indicus, -a, -um = indiai

(ma) homoki útifű

966. Plantago tenuiflora W. et K. 1800

(la) tenuiflorus, -a, -um = finom virágú ← (la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) vékony (vékonyka) útifű

967. Plantago maritima L. 1753

(la) maritimus, -a, -um = tengeri, tengermelléki, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger

(ma) szíki útifű

968. Plantago schwarzenbergiana SCHUR 1855

Schwarzenberg, Karl (1771–1820) Erdély kormányzója után

(ma) erdélyi útifű

969. Plantago argentea CHAIX in VILL. 1786

(la) argenteus, -a, -um = ezüstös, ezüstsínű (ezüstből való) ← (la) argentum, -i (n) = ezüst

(ma) ezüstös útifű

970. Plantago lanceolata L. 1753

(la) lanceolatus, -a, -um = lándzsás ← (la) lanceola, -ae (f) [demin.] = lándzsácska ← (la) lancea, -ae (f) = lándzsa

(ma) lándzsás útifű

971. Plantago altissima L. 1753

(la) altissimus, -a, -um [felsőfok] = legmagasabb ← (la) altus, -a, -um = magas

(ma) magas útifű

972. *Plantago maxima* JUSS. in JACQ. 1786

(la) maximus, -a, -um [felsőfok] = legnagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
 (ma) óriás útifű

973. *Plantago media* L. 1753

(la) medius, -ia, -ium = közepe valaminek, középső
 (ma) réti (közepes) útifű

974. *Plantago major* L. 1753

(la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
 (ma) nagy útifű

C) ágazat RHOEADALES – ASTERALES**21.a. rend RHOEADALES****1. család PAPAVERACEAE – MÁKFÉLÉK****I. CHELIDONIUM L. – FECSEKEFŰ**

(gr-la) chelidonium = fecskefű ← (gr) chelidón = fecske [a kapcsolat nem világos: Plinius szerint a növény a fecskék érkezésekor kezd virágozni, távozásakor elhervad, vagy a kiscfeskék szemét bekenik vele és akkor kezdenek látni]
 (ma) fecskefű

975. *Chelidonium majus* L. 1753

(la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
 (ma) fecskefű (vérehulló fecskefű)

II. GLAUCIUM MILL. – SZARUMÁK

(la) glaucium, -ii (n) = kékesen csillogó fecskefű ← (gr) glaukion = egy kékesen csillogó növény
 (ma) szarumák (szarvasmák, tülökpipacs) (né) Hornmohn

976. *Glaucium flavum* CR. 1763

(la) flavus, -a, -um = aranyárga, sárga, szőke
 (ma) sárga szarumák (aranypipacs)

977. *Glaucium corniculatum* (L. 1753 sub *Chelidonio*) RUDOLPH 1781

(la) corniculatus, -a, -um = szarvacskás, szarvacskaalakú ← (la) corniculum, -i (n) [demin.] = szarvacska ← (la) cornu, -us (n) = szarv, kürt
 (ma) vörös szarumák

III. PAPAVER L. – MÁK

(la) papaver, -eris (n/m) = mák

(ma) mák

(né) Mohn

978. Papaver argemone L. 1753

(gr) argemone = egy mákszerű növény

(ma) ördög (halovány) mák

979. Papaver hybridum L. 1753

(la) hybridus, -a, -um = korcs, keverék

(ma) korcs mák

980. Papaver dubium L. 1753

(la) dubius, -ia, -ium = kétes, bizonytalan

(ma) bujdosó (kétes) mák

981. Papaver rhoeas L. 1753

(la) rhoeas, (gen.) rhoeadis = egy vad mákfajta volt (Pliniusnál)

(ma) vetési pipacs (pipacs)

982. Papaver somniferum L. 1753

(la) somnifer = álmot hozó ← (la) somnum, -i (n) = álom + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(ma) kerti (termesztett) mák

- Papaver orientale L. 1753

(la) orientalis, -e = keleti ← (la) oriens, -tis (f) = kelet

(ma) török (keleti, évelő, kerti dísz-, dísz-, évelő) pipacs

- Papaver bracteatum LINDL. 1821

(la) bracteatus, -a, -um = murvaleveles ← (la) bractea, -ae (f) = murvalevél; vékony fémlemez

(ma) murvás mák

- Papaver nudicaule L. 1753

(la) nudicaulis, -e = csupaszszárú ← (la) nudus, -a, -um = csupasz, meztelen + (la) caulis, -is (m) = szár, torzsa

(ma) izlandi mák

- Eschscholtzia californica CHAM. in NEES 1820

Escholtz, Johann Friedrich von (1793–1831) német zoológus, hajóorvos után

(la) californicus, -a, -um = kalforniai

(ma) kaliforniai kakukkmák (kaliforniai mák)

- Argemone alba LEST. 1827

(gr) argemōnē = mákszerű növény

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) tüskemák

(né) Stachelmohn

- Macleaya cordata (WILLD. 1800 sub *Bocconia*) R. BR. 1826 (*Macleaya c.* RCHB.)

Macleay, Alexander (1767–1848) entomológus, a „Linné Társaság London” titkára után

(la) cordatus, -a, -um = szív alakú, szív szerű, szíves- ← (la) cor, cordis (n) = szív, bátorság, értelem

(ma) mákkóró

- Hypecoum imberbe SIBTH. et SM. 1806 (*grandiflorum* BENTH. 1826)

(la) hypecoon ← (gr) hypēcoon = egy növény ← (gr) hypēcoos = alázatos

(la) imberbis, -e = szakálltalan

(ma) lebenyvirág

(né) Lappenblume

2. család FUMARIACEAE – FÜSTIKEFÉLÉK**I. CORYDALIS** VENT. – KELTIKE

(la) corydalis, -i (m) = búbos pacsirta ← (gr) korydallis, korydalos = búbos pacsirta ill. (gr)

korydalion = egy növény, amely a (gr) korys = sisak (másképp: búb) alakkal hozható kapcsolatba

(ma) keltike

(né) Lerchensporn

983. Corydalis bulbosa (L. 1753 sub *Fumaria* p. p.) PERS. 1807

(la) bulbosus, -a, -um = hagymás, gumós ← (la) bulbos, -i (m) = hagyma, gumó

(ma) odvas keltike

984. Corydalis solida (L.) CLAIRVILLE 1811, SW. 1817

(la) solidus, -a, -um = szilárd, tömör, tömött, kemény

(ma) ujjas keltike

985. Corydalis fabacea (RETZ. 1795 sub *Fumaria*) PERS. 1807

(la) fabaceus, -ea, -eum = bab-, babos, babszerű

(ma) bókoló keltike

986. Corydalis pumila (HOST 1831 sub *Fumaria*) RCHB. 1832

(la) pumilus, -a, -um = törpe- ← (la) pumilio, -onis (m) = törpe

(ma) törpe keltike

II. **FUMARIA L. – FÜSTIKE**

(la) fumarius, -ia, -ium = füstös ← (la) fumus, -i (m) = füst ← (la) fumo, -are = füstölög
(ma) füstike

987. Fumaria rostellata KNAF 1846

(la) rostellatus, -a, -um = csőröcskés, csőröcskével ellátott ← (la) rostellum, - (n) [demin.] = csőröcske ← (la) rostrum, -i (n) = csőr, orr, száj
(ma) csőrös füstike

988. Fumaria officinalis L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszerár
(ma) orvosi füstike

989. Fumaria schleicheri SOY.-WILL. 1828

Schleicher, Johann Christoph (1768–1834) svájci botanikus után
(ma) közönséges füstike (Schleicher-füstike)

990. Fumaria vaillantii LOIS. in DESV. 1809

Vaillant, Sebastien (1669–1722) francia botanikus és sebész után
(ma) szürke (deres) füstike (Vaillant-füstike)

991. Fumaria parviflora LAM. 1786

(la) parviflorus, -a, -um = kisvirágú ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi + (la) florus, -a, -um = virágú
(ma) kisvirágú füstike

21.b. rend **CAPPARIDALES**

(la) capparis, -is (f) = kapricserje, kápri, kaporna ← (gr) kaper = a kapri cserje még zárt virágrügye

1. család **CRUCIFERAE (BRASSICACEAE) –
KERESZTESVIRÁGÚAK**

(la) crux, crucis (f) = keresztfa, bitófa + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(la) brassica, -ae (f) = káposzta [eredete nem világos]

I. **BRASSICA L. – KÁPOSZTA**

(la) brassica, -ae (f) = káposzta [eredete nem világos]
(ma) káposzta

992. Brassica elongata EHRH. 1792

(la) elongatus, -a, -um = megnyúlt, megnyújtott ← (la) longus, -a, -um = hosszú
 (ma) harasztos káposzta

993. Brassica juncea (L. 1753 sub *Sinapi*) CZERN. 1859, COSS. 1859

(la) iuncea, -ea, -eum = kákaszerű, szittyószerű ← (la) iuncus, -i (m) = káka, szittyó
 (ma) szareptai mustár, indiai mustár

994. Brassica nigra (L. 1753 sub *Sinapi*) KOCH 1833

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) fekete (francia) mustár

995. Brassica rapa L. 1753 em. METZGER

(la) rapa, -ae (f), (la) rapum, -i (n) = répa
 (m) kerek- vagy tarlórépa

996. Brassica napus L. 1753 em. METZGER

(la) napus, -i (m) ← (gr) napy, sinapi = mustár
 (ma) repce

- Brassica oleracea L. 1753

(la) oleraceus, -ea, -eum = zöldséges ← (la) oleraceum, -ii (n) = zöldséges kert, veteményes kert
 (ma) káposzta

II. ERUCASTRUM PRESL. – NYURGASZÁL

(la) eruca, -ae (f) = borsmustár + (la) -astrum = toldalék (suffix)
 (ma) nyurgaszál

997. Erucastrum gallicum (WILLD. 1809 sub *Sisymbrio*) SCHULZ 1916

(la) gallicus, -a, -um = gall, francia
 (ma) francia nyurgaszál

998. Erucastrum nasturtiifolium (POIR. 1796 sub *Sinapi*) SCHULZ 1916

(la) nasturtiifolius, -ia, -ium = kányafülevelű ← (la) nasturtium, -ii (n) = kányafű + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) kányalevelű nyurgaszál

III. SINAPIS L. – MUSTÁR

(la) sinapis, -is (f) = mustár(mag) ← (gr) sinapi = mustár
 (ma) mustár

999. Sinapis arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) vadrepce

1000. Sinapis alba L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér
 (ma) fehér (angol) mustár

IV. ERUCA MILL. – BORSMUSTÁR

(la) eruca, heruca, -ae (f) = egy káposzta féle növény
 (ma) borsmustár

1001. Eruca sativa MILL. 1786

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
 (ma) borsmustár

V. DIPLLOTAXIS DC. – KÁNYAZSÁZSA

(gr) diploos, diplous = kétszeres, kettős + (gr) taxis = rend, sor, rendezés
 (ma) kányazsásza

1002. Diplotaxis muralis (L. 1753 sub *Sisymbrio*) DC. 1821

(la) muralis, -e = fali ← (la) murus, -i (m) = fal, sánc
 (ma) fali kányazsásza

1003. Diplotaxis tenuifolia (JUSL. 1755 sub *Sisymbrio*) DC. 1821

(la) tenuifolius, -ia, -ium = vékonylevelű, keskenylevelű ← (la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) szabdalt (levelű) kányazsásza, útszéli kányazsásza

VI. RAPHANUS L. – RETEK

(la) raphanus, -i (m) = retek ← (gr) raphanis = retek ill. (gr) raphanē = répa
 (ma) retek

1004. Raphanus raphanistrum L. 1753

(la) rapistrum, -i (n) = egy konyhakerti növény
 (ma) repcsén- (repcsény-) retek

1005. Raphanus sativus L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet

(ma) kerti retek

VII. CALEPINA ADANS. – MATYÓ

(arab) Haleb (Chalep) = Aleppo szír város után, de lehet Ambrosio Calepino (1435–1511) itáliai lexikográfus után is

(ma) matyó

1006. Calepina irregularis (Asso 1779 sub *Myagro*) THELL. in SCH. et K. 1908

(la) irregularis, -e = nem rendes, szabálytalan, rendkívüli

(ma) matyó (Korvin-fű)

VIII. CRAMBE L. – TÁTORJÁN

(la) crambe, -i (n) = tatárrepa, tátorján

(ma) tátorján

(né) „Meerkohl”

1007. Crambe tataria SEBEÓK 1779

(la) tatarus, -ia, -ium = tatár

(ma) tátorján

IX. RAPISTRUM CR. – REKENYŐ

(la) rapistrum, -i (n) = konyhai káposzta, „rapsana”-nak is nevezik, vadrépa, mezei mustár

(ma) rekenyő

1008. Rapistrum perenne (L. 1753 sub *Myagro*) ALL. 1785

(la) perennis, -e = évelő, egész évig tartó

(ma) évelő rekenyő

- Rapistrum rugosum (L. 1753 sub *Myagro*) ALL. 1785

(la) rugosus, -a, -um = gyűrt, ráncos, redős ← (la) ruga, -ae (f) = ránc, arcredő

(ma) ráncos rekenyő

X. CONRINGIA HEISTER in FABRICIUS – NYILASFŰ

Conring, Hermann (1606–1681) német jogtudós és orvos után

(ma) nyilasfű

1009. Conringia orientalis (L. 1753 sub *Brassica*) DUM. 1827, ANDRZ. in DC. 1821 p. syn.

(la) orientalis, -e = keleti ← (la) oriens, -tis (f) = kelet

(ma) keleti nyilasfű

1010. Conringia austriaca (JACQ. 1775 sub *Brassica*) SWEET 1827

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák

(ma) nyugati (ausztriai ~ osztrák) nyilasfű

XI. LEPIDIUM L. – ZSÁZSA

(la) lepidium, -i (n) = zsázsa, kányafű, borsfű

(ma) zsázsa

1011. Lepidium campestre (L. 1753 sub *Thlaspei*) R. BR. in AIT. 1812

(la) campester, -tris, -tre = mezei ← (la) campus, -i (m) = mező, térség, síkság

(ma) mezei zsázsa

- Lepidium sativum L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet

(ma) kerti zsázsa

1012. Lepidium perfoliatum L. 1753

(la) perfoliatus, -a, -um = átnőtt levelű ← (la) per = át, keresztül + (la) foliatus, -a, -um = levelű

(ma) felemás zsázsa

1013. Lepidium crassifolium W. et K. 1799

(la) crassifolius, -ia, -ium = vastaglevelű ← (la) crassus, -a, -um = vastag, kövér + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) pozsgás (vastaglevelű) zsázsa

1014. Lepidium ruderales L. 1753

(la) ruderalis, -e = törmeléken növekvő ← (la) rudus, -eris (n) = törmelék

(ma) bűdös (nehézszagú) zsázsa

1015. Lepidium graminifolium L. 1759

(la) graminifolius, -ia, -ium = fűlevelű ← (la) gramen, -inis (n) = fű, gyeper + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(la) keskenylevelű (pázsitlevelű) zsázsa

1016. Lepidium densiflorum SCHRAD. 1832

(la) densiflorus, -a, -um = sűrűvirágú, tömötvirágú ← (la) densus, -a, -um = sűrű, tömött + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) kisvirágú zsázsa

1017. *Lepidium virginicum* L. 1753

(la) *virginicus*, -a, -um = virginiai
 (ma) amerikai (virginiai) zsázsa

XII. *CARDARIA* DESV. – KOSHOMLOK

(la) *carduus*, - (m) = bogáncs, kóró, zsázsa, kányafű + (la) -arius, -aria, -arium [képző]
 (ma) koshomlok

1018. *Cardaria draba* DESV. 1814

(la) *drabus*, -a, -um = vaskos, ormótlan ← (la) *trabs*, *trabis* (f) = gerenda
 (ma) koshomlok (útszéli zsázsa) (né) Pfeilkresse

XIII. *CORONOPUS* ZINN. – VARJÚLÁB

(la) *coronopus*, -i (m) = varjúláb (szarkaláb) ← (gr) *korone* = varjú + (gr) *pous*, *podos* = láb
 (ma) varjúláb

1019. *Coronopus squamatus* (FORSKÅL 1775 sub *Lepidio*) ASCH. 1864

(la) *squamatus*, -a, -um = pikkelyes ← (la) *squama*, -ae (f) = pikkely
 (ma) terpedt (pikkelyes) varjúláb

- *Coronopus didymus* (L. 1767 sub *Lepidio*) SM. 1800

(gr) *didymos* = kétszeres
 (ma) sárgás varjúláb

XIV. *ISATIS* L. – CSÜLLENG

ismeretlen eredetű és jelentésű név
 (ma) csülleng

1020. *Isatis tinctoria* L. 1753

(la) *tinctorius*, -a, -um = festő- ← (la) *tingo*, -ere, *tinxi*, *tinctus* = fest, megfest
 (ma) festő csülleng

- *Isatis praecox* (KIT. in TRATT. 1818) DOM. et PODP. 1928

(la) *praecox*, -cis = idő előtti, korai
 (ma) magyar csülleng

IBERIS L. – TATÁRVIRÁG

(la) *hiberis*, *hiberidis* (m) = mérges zsázsa ← (gr) *iberis* = zsázsa faj → (sp) *iberi*
 (ma) tatárvirág

- Iberis semperflorens L. 1753

(la) semperflorens, -ntis = folytonvirágzó ← (la) semper = mindig + (la) floreo, -ere, -ui = virágzik

(ma) cserjés (olasz, téli) tatárvirág

- Iberis sempervirens L. 1753

(la) sempervirens = örökzöld, mindig zöldellő ← (la) semper = állandóan, mindig + (la) vireo, -ere, -ui = zöldell

(ma) örökzöld tatárvirág

- Iberis umbellata L. 1753

(la) umbellatus, -a, -um = ernyős, ernyővel ellátott ← (la) umbella, -ae (f) = napernyő ← (la) umbra, -ae (f) = árnyék, homály, sötétség

(ma) ernyős tatárvirág

- Iberis amara L. 1753

(la) amarus, -a, -um = keserű

(ma) kerti (keserű, fehér) tatárvirág

XV. BISCUTELLA L. – KORONGPÁR

(la) bi = két, kétszer + (la) scutella, -ae (f) [demin.] = csészécske ← (la) scutra, -ae (f) = lapos tányér, csésze

(ma) korongpár

1021. Biscutella laevigata L. 1771

(la) laevigatus, -a, -um = sima, simított, fényes ← (la) levis, -e = sima, csúszos

(ma) pápaszemes korongpár

XVI. AETHIONEMA R. BR. – SULYOKTÁSKA

(gr) aethes = szokatlan, rendkívüli + (gr) nema = fonal [a porzósál különleges alakja miatt]

(ma) sulyoktáska

1022. Aethionema saxatile (L. sub 1753 sub *Thlaspei*) R. BR. 1812

(la) saxatilis, -e = kövi, sziklai, sziklán élő ← (la) saxum, -i (n) = kő, szikla

(ma) kövi sulyoktáska

XVII. THLASPI L. – TARSÓKA

(gr-la) thlaspi = egy zsásza faj ← (gr) thlaspi, thlaspis = olyan zsásza, amelynek a magvai „össze vannak lapulva”, lencsealakúak, és mustár helyett használták ← (gr) thlaō = összenyom, összelapít

(ma) tarsóka

1023. *Thlaspi arvense* L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) mezei (vetési) tarsóka

1024. *Thlaspi alliaceum* L. 1753

(la) alliaceus, -ea, -eum = hagymaszerű ← (la) allium, -i (m) = hagyma + (la) -aceus, -ea, -eum
 [toldalék] = -szerű
 (ma) hagymaszagú tarsóka

1025. *Thlaspi perfoliatum* L. 1753

(la) perfoliatus, -a, -um = átnőtt levelű ← (la) per = át, keresztül + (la) foliatus, -a, -um = levelű
 (ma) galléros tarsóka

1026. *Thlaspi alpestre* L. 1753

(la) alpestris, -e = alpesi
 (ma) havasalji (bérci) tarsóka

1027. *Thlaspi montanum* L. 1753

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy
 (ma) hegyi tarsóka

1028. *Thlaspi goesingense* HAL. 1880

Goesingen = helység Köln közelében
 (ma) osztrák/német tarsóka

1029. *Thlaspi jankae* KERN. 1866-67

Janka Viktor (1837–1890) császári és királyi magyar katonatiszt, botanikus után
 (ma) Janka-tarsóka

1029.a. *Thlaspi schudichii* SOÓ et KÁRP. 1968

Schudich Nándor (1887–1955) magyar erdőmérnök után
 (ma) Schudich-tarsóka

XVIII. TEESDALIA R. BR. – REJTŐKE

Teesdale, R. (†1804) angol botanikus után
 (ma) rejtőke

1030. *Teesdalia nudicaulis* (L. 1753 sub *Iberide*) R. BR. in AIT. 1812

(la) nudicaulis, -e = csupaszszárú ← (la) nudus, -a, -um = csupasz, meztelen + (la) caulis, -is (m)
 = szár, torzsa
 (ma) csupaszszárú rejtőke

XIX. **CAPSELLA** MEDIC. – PÁSZTORTÁSKA

(la) capsella, -ae (f) [demin.] = pásztortáska ← (la) capsula, -ae (f) = kis tok ← (la) capsa, -ae (f) = tok

(ma) pásztortáska

1031. Capsella bursa-pastoris (L. 1753 sub *Thlaspei*) MEDIC. 1792

(la) bursa, -ae (f) ← (gr) byrsa = szőr, bunda, prém + (la) pastor, -oris (m) = pásztor, juhász

(ma) (közönséges) pásztortáska

- Capsella rubella REUT. 1883

(la) rubellus, -a, -um [demin.] = kissé pirosuló, kissé vöröslő ← (la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös

(ma) pirosuló pásztortáska

XX. **HORNUNGIA** RCHB. – SZIRTŐR

Hornung, E. G. (1795–1862) német gyógyszerész után

(ma) szirtőr

1032. Hornungia petraea (L. 1753 sub *Lepidio*) RCHB. 1837

(la) petraeus, -a, -um = sziklai, bérci ← (gr) petraios = sziklai, bérci ← (gr) petra, petros = szikla, kő

(ma) apró (egyéves) szirtőr

XXI. **MYAGRUM** L. – LÉGYFOGÓ

(la) myagros = egy növény ← (gr) myagros = egy kígyófaj, (gr) mys = egér

(ma) légyfogó

1033. Myagrum perfoliatum L. 1753

(la) perfoliatus, -a, -um = átnőtt levelű ← (la) per = át, keresztül + (la) foliatus, -a, -um = levelű

(ma) légyfogó

XXII. **NESLIA** DESV. (helyesen NESLEA ASCH.) – SÖMÖRJE

de Nesle, J. A. N. (1735–1819) francia botanikus után

(ma) sömörje (gomorka)

(né) Finkensame

1034. Neslea paniculata (L. sub *Myagro* 1753) DESV. 1814

(la) paniculatus, -a, -um = bugás ← (la) paniculus, -i (m) [demin.] = buga ← (la) panus, -i (m) = a köles virágzata

(ma) parlagi sömörje

XXIII. **BUNIAS** L. – SZÜMCSŐ

(la) bunias = egy karórépa faj ← (gr) bounos = domb
 (ma) szümcső (né) Steckrübe = karórépa

1035. Bunias orientalis L. 1753

(la) orientalis, -e = keleti ← (la) oriens, -tis (f) = kelet
 (ma) szümcső, dombvirág, keleti dombvirág

- Bunias erucago L. 1753

(la) eruca, -ae (f) = vad káposzta, mustárkel
 (ma) vad szümcső

XXIV. **EUCLIDIUM** R. BR. – MADÁRKÖRÖM (TÁSKAZÁR)

(gr) eu = szép + (gr) kleidon = kis lakat, zár
 (ma) madárköröm, táskazár

1036. Euclidium syriacum (L. 1763 sub *Anastatica*) R. BR. in AIT. 1812

(la) syriacus, -a, -um = szíriai
 (ma) madárorrú táskazár

XXV. **LUNARIA** L. – HOLDVIOLA

(la) lunaris, -e = hold-, félholdalakú ← (la) luna, -ae (f) = hold
 (ma) holdviola

1037. Lunaria rediviva L. 1753

(la) redivivus, -a, -um = ismét élő, új életre keltő
 (ma) erdei (évelő) holdviola

1038. Lunaria annua L. 1753

(la) annus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év
 (ma) kerti (júdáspénz, japán legyező) holdviola

XXVI. **PELTARIA** JACQ. – PAJZSTOK

(la) pelta, -ae (f) = félhold alakú könnyű pajzs
 (ma) pajzstok (né) Scheibenschötchen

1039. Peltaria perennis (ARD. 1759 sub *Chypeola*) MARKGRAF 1960

(la) perennis, -e = évelő, egész évig tartó
 (ma) szárölelő pajzstok

XVIII. **ALYSSUM** L. – TERNYE

(la) alyssum, -i (n) = egy növény, amely a kutyaharapás ellen segít ← (gr) allyson = egy növény, amely a veszettség ellen segít
(ma) ternye

1040. Alyssum montanum L. 1753

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy
(ma) hegyi ternye

1041. Alyssum tortuosum W. et K. in WILLD. 1800

(la) tortuosus, -a, -um = kanyargó, tekert, csavarodott
(ma) homoki (sodrós) ternye

1042. Alyssum alyssoides (L. 1753 sub *Clypeola*) NATH. 1756

(gr) alyssoides = allysonhoz hasonló ← (gr) allyson = egy növény, amely a veszettség ellen segít + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr) alyssoides = ternyéhez hasonló ← Alyssum = ternye nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
(ma) közönséges ternye

1043. Alyssum desertorum STAFF 1886

(la) desertorum [többes birtokos eset] ← (la) deserta, -orum (n) = sivatag, pusztaság
(ma) pusztai (apró) ternye

1044. Alyssum saxatile L. 1753

(la) saxatilis, -e = kövi, sziklai, sziklán élő ← (la) saxum, -i (n) = kő, szikla
(ma) sziklai (szirti) ternye

XXVIII. **BERTEROA** DC. – HAMUKA

Bertero, Carlo Giuseppe (1789–1831) itáliai botanikus után
(ma) hamuka

1045. Berteroa incana (L. 1753 sub *Alyssu*) DC. 1821

(la) incanus, -a, -um = szürke, ősz
(ma) fehér hamuka

XXIX. **DRABA** L. – DARAVIRÁG

(gr) drabe = egy növény, talán az útszéli zsázsa (*Lepidium draba* = *Cardaria draba*)
(ma) daravirág

1046. Draba lasiocarpa ROCH. 1810 (in schedis impressis), 1828

(gr) lasios = sűrűn szőrös + (gr) karpos = termés
(ma) kövér (sziklai) daravirág

1047. *Draba muralis* L. 1753

(la) muralis, -e = fali ← (la) murus, -i (m) = fal, sánc
 (ma) kövi (kőfali) daravirág

1048. *Draba nemorosa* L. 1753

(la) nemorosus, -a, -um = berki, ligeti, erdős ← (la) nemus, -oris (n) = berek, liget, erdő
 (ma) ligeti (berki) daravirág

XXX. EROPHILA L. – KÖDVIRÁG

(gr) ér, éros = tavasz + (gr) philé = szerető [kora tavasszal virágzik]
 (ma) ködvirág

1049. *Erophila praecox* (STEV. 1812 sub *Draba*) DC. 1821

(la) praecox, -cis = idő előtti, korai
 (ma) korai köd(dara)virág

1050. *Erophila spathulata* LÁNG 1824

(la) spathulatus, -a, -um = lapát alakú ← (la) spatula, -ae (f) = lapos kanálszerű, nyeles merő-
 lapocska (laboreszköz)
 (ma) kanállevelű ködvirág

1051. *Erophila verna* (L. 1753 sub *Draba*) CHEV. 1827 (BESS. 1822, de ennek a kombinációnak érvényessége vitatható)

(la) vernus, -a, -um = tavaszi ← (la) ver, -is (n) = tavasz
 (ma) tavaszi dara(köd)virág

XXXI. ARMORACIA RIVIN in FABR. – TORMA

(la) armoracia ← (la) armor, -is (m) = fegyverzet
 (ma) torma

1052. *Armoracia lapathifolia* USTERI 1793

(la) lapathifolius, -ia, -ium = sóskalevelű ← (la) lapathum, -i (n) és (la) lapathus, -i (m) = sóska ←
 (gr) lapathon = erdei sóska (lóromfaj szorulás ellen) + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) torma

1053. *Armoracia macrocarpa* (W. et K. 1804 sub *Cochlearia*) BAUMG. 1816

(la) macrocarpus, -a, -um = nagytermésű ← (gr) makros = hosszú, nagy + (gr) karpos = termés
 (ma) debreceni (hólyagos, magyar) torma

XXXII. **CARDAMINE** L. – KAKUKKTORMA

(la) *cardamina*, -ae (f) = zsázsa ← (gr) kardamon = zsázsa [magját mint a mustárét ették] ← talán (óindiai) kardamah = pizok, tisztátalanság szóból származik
 (ma) kakkuktorma (foszlár)

1054. *Cardamine impatiens* L. 1753

(la) *impatiens*, -ntis = türelmetlen, érzékeny ← (la) *in-* = fosztó képző + (la) *patiens*, -entis = türelmes
 (ma) virágrugó kakukktorma

1055. *Cardamine hirsuta* L. 1753

(la) *hirsutus*, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés
 (ma) borzas kakukktorma

1056. *Cardamine flexuosa* WITH. 1795

(la) *flexuosus*, -a, -um = kanyargó, kígyózó, hajlangó ← (la) *flexus*, -us (m) = kanyarodás, görbület, hajlás
 (ma) erdei kakukktorma

1057. *Cardamine parviflora* L. 1759

(la) *parviflorus*, -a, -um = kisvirágú ← (la) *parvus*, -a, -um = kis, kicsi + (la) *florus*, -a, -um = virágú
 (ma) kisvirágú kakukktorma

1058. *Cardamine amara* L. 1753

(la) *amarus*, -a, -um = keserű
 (ma) keserű kakukktorma

1059. *Cardamine pratensis* L. 1753

(la) *pratensis*, -e = réti ← (la) *pratium*, -i (n) = rét
 (ma) réti kakukktorma (kakukkfoszlár)

1060. *Cardamine trifolia* L. 1753

(la) *trifolius*, -ia, -ium = háromlevelű ← (la) *tri-* = három + (la) *folius*, -ia, -ium = levelű ← (la) *folium*, -ii (n) = (növény)levél
 (ma) hármalevelű kakukktorma

XXXIII. **DENTARIA** L. – FOGASÍR

(la) *dentaria*, -ae (f) ← (la) *dens*, *dentis* (m) = fog, agyar + (la) *-arius*, -ia, -ium = a gyökér öreg pikkelyei vagy (la) *aridus*, -a, -um = száraz
 (ma) fogasír (né) Zahnwurz

1061. Dentaria bulbifera L. 1753

(la) bulbiferus, -a, -um = hagymát termő ← (la) bulbosus, -i (m) = hagyma + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
(ma) hagymás fogasír

1062. Dentaria enneaphyllos L. 1753

(la) enneaphyllos vagy enneaphyllus = egy kilenclevelű fű [talán *Dentaria* faj]
(ma) bókoló fogasír

1063. Dentaria glandulosa W. et K. in WILLD. 1800

(la) glandulosus, -a, -um = mirigyes ← (la) glandula, -ae (f) = mirigy ← (la) glans, glandis (f) = makk
(ma) ikrás (kárpáti, mirigyes) fogasír

XXXIV. BARBAREA R. BR. in AIT. (BARBARAEA BECKMANN) –
BORBÁLAFŰ

(la) barbarea, -ea, -eum = borbálafüve, Szent Borbála után
(ma) borbálafű

1064. Barbarea stricta ANDRZ. in BESS. 1822

(la) strictus, -a, -um = merev, szoros, feszes
(ma) merev borbálafű

1065. Barbarea vulgaris R. BR. 1812

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
(ma) közönséges borbálafű

- Barbarea verna (MILL. 1768 sub *Erysimo*) ASCH. 1864

(la) vernus, -a, -um = tavaszi ← (la) ver, -is (n) = tavasz
(ma) tavaszi borbálafű

XXXV. CARDAMINOPSIS (C. A. MEY. 1831 p. sectione) HAY. 1908. –
DERCEVIRÁG

(la) cardamina ← (gr) kardamine → kardamon = zsásza [a magvait, mint a mustárét ették] + (gr) ophis = látvány, ami látszik
(ma) dercevirág (kövifoszlár)

1066. Cardaminopsis petraea (L. 1753 sub *Cardamine*) HIIT. 1950

(la) petraeus, -a, -um = sziklai, bérci ← (gr) petraios = sziklai, bérci ← (gr) petra, petros = szikla, kő
(ma) sziklai (ritkásszőrű) dercevirág

1067. Cardaminopsis arenosa (L. 1753 sub *Sisymbrio*) HAY. 1908

(la) arenosus, -a, -um = homoki ← (la) arena, -ae (f) = homok

(ma) közönséges dercevirág

XXXVI. ARABIS L. – IKRAVIRÁG

(csak a késői latin és késői görög kéziratokban) arabis = arab növény, zsázsa

(ma) ikravirág

1068. Arabis turrita L. 1753

(la) turritus, -a, -um = toronyszerű ← (la) turris, -is (f) = torony, vár

(ma) tornyos ikravirág

1069. Arabis alpina L. 1753

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok

(ma) havasi ikravirág

1070. Arabis recta VILL. 1788

(la) rectus, -a, -um = egyenes, felálló

(ma) egyenes ikravirág

1071. Arabis hirsuta (L. sub *Turritide* 1753) SCOP. 1772

(la) hirsutus, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés

(ma) borzas ikravirág

XXXVII. TURRITIS L. – TORONYSZÁL

(la) turris, -is (f) = torony, vár

(ma) toronyszál

1072. Turritis glabra L. 1753

(la) glaber, -ra, -rum = kopasz, sima

(la) kopasz toronyszál

XXXVIII. NASTURTIUM R. BR. in AIT. – VÍZITORMA

(la) nasturtium, nasturcium, -i (m) = egy zsázsa faj ← (la) nastorquion ← (la) nasus, -i (m) = orr

+ (la) torqueo, -ere, torsi, tortus = csavar, kínoz

(ma) vízitorma

(né) Brunnenkresse

1073. Nasturtium officinale R. BR. 1812

(la) officinalis, -e = gyógyszerári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszerár

(ma) orvosi vízitorma (mocsári zsázsa, vízi zsázsa)

XXXIX. **RORIPPA** (RORIPA) SCOP. – KÁNYAFŰ

(la) ros, roris (m) = harmat + ripa, -ae (f) = part

(ma) kányafű

(né) Sumpfkresse

1074. Rorippa islandica (OEDER sub *Sisymbrio* 1768) BORB. 1900

(la) islandicus, -a, -um = izlandi

(ma) mocsári kányafű

1075. Rorippa austriaca (CR. 1762 sub *Nasturtio*) BESS. 1822

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák

(ma) osztrák kányafű

1076. Rorippa amphibia (L. 1753 sub *Sisymbrio*) BESS. 1822

(la) amphibius, -ia, -ium = kétéltű ← (gr) amphibios = két helyen élő, kétéltű

(ma) vízi (iszap-) kányafű

1077. Rorippa silvestris (*sylvestris*) (L. 1753 sub *Sisymbrio*) BESS. 1822

(la) silvestris, -e = erdei ← ((la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei kányafű

1078. Rorippa × **prostrata** (BERGERET 1786 sub *Myagro*) SCH. et TH. 1913

(la) prostratus, -a, -um = heverő ← (la) prosterno, -are, -stravi, -stratus = hever, földre terül

(ma) heverő kányafű

1079. Rorippa × **astylis** (-a) (RCHB. 1832 sub *Nasturtio*) RCHB. 1838

(gr) astylos = bibeszál, oszlop nélküli ← (gr) a- = fosztóképző + (gr) stylos = bibeszál, oszlop

(ma) lantos kányafű

1080. Rorippa × **armoracioides** (TAUSCH 1840 sub *Nasturtio*) FUSS 1866

(gr-la) armoracioides = tormaszerű ← (la) armoracia, -ae (f) = torna ← (gr) armorakia = torna
+ (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) tormaszerű kányafű

- Rorippa palustris (L.) BESS.

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári kányafű

MATTHIOLA R. BR. – VIOLA

Mattioli, Pietro Andrea (1501–1577) olasz botanikus és orvos után

(ma) viola

- **Matthiola incana** (L. 1753 sub *Cheirantho*) R. BR. in AIT. 1812

(la) incanus, -a, -um = szürke, ősz
(ma) kerti (nyári, szagos, violavirág) viola

- **Matthiola longipetala** subsp. **bicornis** (VENT 1803 sub *Cheirantho*) MARKGRAF 1960

(la) longipetalus, -a, -um = hosszúsziromú ← (la) longus, -a, -um = hosszú + (la) petalum, -i (n) = sziromlevél

(gr) bicorni = kétszarvú

(ma) görög (kétszarvú) viola (görögibolya, estike) (né) Kronblatt

XL. MALCOLMIA R. BR. – AFRIKAI-REPCSÉNY

Malcolm, John (1769–1833) angol diplomata és katonatiszt, Bombayban az elnökség vezetője után

(ma) afrikai-repcsény (afrikai szegesfű)

1081. Malcolmia africana (L. 1753 sub *Hesperide*) R. BR. in AIT. 1812

(la) africanus, -a, -um = afrikai

(ma) afrikai-repcsény (afrikai szegesfű)

XLI. HESPERIS L. – ESTIKE

(la) hesperis, -idis (f) = (éjjeli viola) estike, kerti viola ← (gr) hesperis ← (gr) hespera = a virágok éjjel illatoznak

(ma) estike

1082. Hesperis tristis L. 1753

(la) tristis, -e = szomorú, ártalmas, kellemetlen

(ma) szomorú estike

1083. Hesperis matronalis L. 1753 agg.

(la) matronalis, -e = hölgy- ← (la) matrona, -ae (f) = hölgy, a ház asszonya

(ma) hölgyviola (pompás viola, éjjeliviola)

1084. Hesperis silvestris (*sylvestris*) CR. 1762

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei (kacuros) estike

XLII. ERYSIMUM L. – REPCSÉNY

(la) erysimum = egy gyógynövény ← (gr) erysimon = egy kerti gyógynövény

(ma) repcsény

1085. Erysimum cheiranthoides L. 1753

(arab-gr) cheiranthoides = szegfűvirágszerű ← (arab) cheiri = szegfű + (gr) anthos = virág + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr-la) cheiranthoides = sárgaviolaszerű ← Cheiranthus (cheiri) = sárgaviola + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
(ma) violás repcsény

1086. Erysimum repandum HÖJER in L. 1756

(la) repandus, -a, -um = aprón hullámos élű
(ma) fürtös repcsény

1087. Erysimum crepidifolium RCHB. 1834

(la) crepis = ismeretlen növény ← (la) crepida, -ae (f) = saru, szandál + (la) folius, -ia, -ium = levelű ← (la) folium, -ii (n) = (növény)levél
(ma) sziklai repcsény

1088. Erysimum hieracifolium JUSL. in L. 1759

(la) hieracifolius, -ia, -ium = hölgymállevelű ← Hieracium = hölgymál nemzetség + (la) folius, -ia, -ium = levelű ← (la) folium, -ii (n) = (növény)levél
(ma) vízparti (sudár) repcsény

1089. Erysimum odoratum EHRH. 1792

(la) odoratus, -a, -um = illatos ← (la) odor, -oris (m) = illat, szag, bűz
(ma) magyar repcsény

1089.a. Erysimum pallidiflorum SZÉPLIGETI in JÁV. 1912

(la) pallidiflorus, -a, -um = halványvirágú ← (la) pallidus, -a, -um = halvány, sápadt ← (la) palleo, -ere, -ui = sápadozik, megfakul + (la) florus, -a, -um = virágú
(ma) halvány (sárga) repcsény

1090. Erysimum diffusum EHRH. 1792

(la) diffusus, -a, -um = terjedelmes, kiterjedt ← (la) diffundo, -fundere, -fudi, -fusus = kiönt, kiterjeszt, kiterjed
(ma) szürke repcsény

XLIII. SYRENIA ANDRZ. – HOMOKVIOLA

(la) sirenius, -a, -um = szirén- ← (gr) seirenios = szirén- ← (gr) seiren = szirén
(ma) homokviola

1091. Syrenia cana (PILL. et MITTERRP. 1783 sub *Cheirantho*) NEILR. 1870

(la) canus, -a, -um = szürke, ősz, fehér
(ma) szürke homokviola (keskenylevelű homokviola)

XLIV. **ALLIARIA** SCOP. – KÁNYAZSOMBOR

(la) alliarius, -ia, -ium = Allia-melléki ← (la) Allia, -ae (f) = folyó Latiumban vagy hagymaszerű
(ma) kányazsombor

1092. Alliaria petiolata (M. B. 1808 sub *Arabide*) CAVARA et GRANDE 1913

(la) petiolatus, -a, -um = nyeles (levél)
(ma) kányazsombor (hagymaszagú kányazsombor)

XLV. **DESCURAINIA** WEBB. et BERTH. – SEBFORRASZTÓFŰ

Descuraine, François (1658–1740) francia gyógyszerész után
(ma) sebforrasztófű

1093. Descurainia sophia (L. 1753 sub *Sisymbrio*) WEBB in PRANTL 1891

(gr) sophia = bölcsesség, okosság
(ma) sebforrasztófű (sebforrasztó zsombor)

XLVI. **SISYMBRIUM** L. – ZSOMBOR

(la) sisymbrium, -i (n) = zsázsa, vad kakukkfű, pereszleny ← (gr) sisymbriion, sisymbriion = egy
illatos növény, pl. menta vagy kakukkfű
(ma) zsombor

1094. Sisymbrium officinale (L. 1753 sub *Erysim*) SCOP. 1772

(la) officinalis, -e = gyógyszerertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye,
gyógyszertár
(ma) szapora zsombor (orvosi zsombor)

1095. Sisymbrium strictissimum L. 1753

(la) strictissimus, -issima, -issimum [felsőfok] = nagyon merev, nagyon feszes, nagyon szoros ←
(la) strictus, -a, -um = merev, szoros, feszes
(ma) magas zsombor

1096. Sisymbrium polymorphum (MURR. 1776 sub *Brassica*) ROTH 1830

(la) polymorphus, -a, -um = sokalakú ← (gr) poly = sok + (gr) morphē = alak
(ma) karcsú (káka-, szittyós) zsombor

1097. Sisymbrium loeselii JUSSL. in L. 1755

Loeselius vagy Loiselius után?
(ma) parlagi, borzas zsombor

1098. *Sisymbrium altissimum* L. 1753

(la) altissimus, -a, -um [felsőfok] = legmagasabb ← (la) altus, -a, -um = magas
 (ma) magyar zsombor

1099. *Sisymbrium orientale* TORN. in L. 1756

(la) orientalis, -e = keleti ← (la) oriens, -tis (f) = kelet
 (ma) hamvas zsombor

XLVII. ARABIDOPSIS HEYNH. – LÚDFŰ

(gr) arabis = arab növény (zsázsa) + (gr) opsis = kinézés, látszat
 (ma) lúdfű

1100. *Arabidopsis thaliana* (L. 1753 sub *Arabide*) HEYNH. 1842

Thal (Thalius), Johann (1542/43–1588) német orvos és botanikus után
 (ma) lúdfű

XLVIII. CAMELINA (CHAMAELINA) CR. – GOMBORKA

(fr) cameline ← (la) chamaemelinus, -a, -um = kamilla- ← (gr) chamaimelinos = kamilla-
 (ma) gomborka

1101. *Camelina sativa* (L. 1753 sub *Myagro*) CR. 1762

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
 (ma) magvas gomborka (sárgarepce, homokirepce)

1102. *Camelina microcarpa* ANDRZ. in DC. 1821

(gr) mikrokarpos = kistermésű ← (gr) mikros = kicsi + (gr) karpos = termés
 (ma) kis (vetési) gomborka

1103. *Camelina alyssum* (MILL. 1768 sub *Myagro*) THELL. 1906

(la) alyssum, -i (n) = egy növény, amely a kutyaharapás ellen segít ← (gr) allyson = egy növény, amely a veszettség ellen segít
 (ma) duzzadt gomborka

1104. *Camelina rumelica* VEL. 1887

(la) rumelicus, -a, -um = ruméliai ← Rumelia = egykori török tartomány a Balkánon (ma részben Bulgáriában)
 (ma) fehér gomborka

2. család **CAPPARIDACEAE** – KÁPRIFÉLÉK**- Capparis L.**

(la) capparidaceae, -is (f) = kaporna, kápri (a kapricserje még zárt virágrügye; fűszer) ← (gr) kapparis = kapricserje, kápri → egy földközi-tengeri nyelvből származik (nem arab)

(ma) kapri (cserje)

3. család **RESEDACEAE** – REZEDAFÉLÉK**RESEDA L. – REZEDA**

(la) reseda morbos = enyhíti a betegségeket kifejezésből, amit háromszor kellett elismételni a R. alba gyógyító hatásának eléréséért ← (la) resedo, -are = nyugtat, enyhít, szoptat

(ma) rezeda

1105. Reseda luteola L. 1753

(la) luteolus, -a, -um = sárgás ← (la) luteus, -a, -um = aranyárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék

(ma) festő (sárgás) rezeda

1106. Reseda lutea L. 1753

(la) luteus, -a, -um = aranyárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék

(ma) vadrezeda

1107. Reseda inodora RCHB. 1837

(la) inodorus, -a, -um = szagtalan ← (la) in- = fosztóképző + (la) odorus, -a, -um = illatos, szagos ← (la) odor, -oris (m) = szag, illat, bűz

(ma) szagtalan rezeda

1108. Reseda phyteuma L. 1753

(la) phyteuma, -ae (f) = fa, amely afrodiziákumként szolgál

(ma) terpedt rezeda

22. rend **SARRACENIALES**család **DROSERACEAE** – HARMATFŰFÉLÉK**I. DROSER L. – HARMATFŰ**

(gr) droseros = harmatos ← (gr) drosos = harmat [a levelek emergentiái rovarfogó cseppeket választanak ki, amely a néphit szerint harmat]

(ma) harmatfű

1109. Drosera rotundifolia L. 1753

(la) rotundifolius, -ia, -ium = kereklevelű ← (la) rotundus, -a, -um = kerek + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) kereklevelű harmafű

- Drosera anglica HUDS. 1778

(la) anglicus, -a, -um = angol, angliai

(ma) hosszúlevelű harmafű

II. ALDROVANDA L.

Aldrovandi, Ulisse (1522–1605) itáliai orvos és botanikus után

(ma) aldrovanda

1110. Aldrovanda vesiculosa L. 1753

((la) vesiculosus, -a, -um = hólyagos ← (la) vesicula, -ae (f) [demin.] = hólyagocska ← (la) vesica, -ae (f) = hólyag

(ma) aldrovanda

23. rend CISTALES**1. család TAMARICACEAE – TAMARISKAFÉLÉK**

(la) tamarix, tamaricis ← (afrikai vagy semita) ta- [praefixum] + [a]marar = keserű

I. MYRICARIA DESV. – CSERMELYCIPRUS

(la) myrica, myrice = tamariscus ← (gr) myrikē = tamariscus vagy (gr) myrtos = mirhához hasonló növény [a semita nyelvekből van kölcsönözve, talán az ó-semita *murs*, ami az arabban *murr*, héber *mor* „keserű” szavakban mutatkozik]

(ma) csermelyciprus

(né)Myrtenbaum

1111. Myricaria germanica (L. 1753 sub *Tamarice*) DESV. 1825

(la) germanicus, -a, -um = germán, német

(ma) német csermelyciprus

2. család CISTACEAE – CISZTUSZ- (SZUHAR-) FÉLÉK**I. HELIANTHEMUM L. – NAPVIRÁG (Tetemoldó)**

(gr) helios = nap + (gr) anthemum = virág

(ma) napvirág

1112. Helianthemum canum (L. 1753 sub *Cisto*) BAUMG. 1816

(la) canus, -a, -um = szürke, ősz, fehér
 (ma) szürke napvirág

1113. Helianthemum nummularium (L. 1753 sub *Cisto*) MILL. 1768

(la) nummularius, -ia, -ium = pénz-, érmeszerű ← (la) nummulus, -i (m) [demin.] = némi pénz, pénzecske ← (la) nummus, -i (m) = pénz, érmedarab
 (ma) molyhos (pénzlevelű) napvirág

II. FUMANA SPACH. – NAPRÓZSA

talán a (la) fumus, -i (m) = füst, gőz szóból
 (ma) naprózsa

1114. Fumana procumbens (DUN. in DC. 1824 sub *Helianthemum*) GREN. et GODR. 1848

(la) procumbens, -ntis = elfekvő, heverő ← (la) procumbo, -ere, -cubui, -cubitus = lehajlik, leborul
 (ma) heverő (hangalevelű, közönséges) naprózsa

3. család VIOLACEAE – IBOLYAFÉLÉK**VIOLA L. – IBOLYA, ÁRVÁCSKA**

(la) viola, -ae (f) = viola, ibolya, ibolyaszín
 (ma) ibolya, árvácska

1115. Viola biflora L. 1753

(la) biflorus, -a, -um = kétvirágú ← (la) bi- = két, kettő + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) sárga (kétvirágú) ibolya

1116. Viola odorata L. 1753

(la) odoratus, -a, -um = illatos ← (la) odor, -oris (m) = illat, szag, bűz
 (ma) illatos (márciusi) ibolya

1117. Viola suavis M. B. 1819

(la) suavis, -e = édes, kellemes
 (ma) keleti (édes) viola

1118. Viola cyanea ČELAK. 1872

(la) cyaneus, -i (m) = (kék) búzavirág ← (gr) cyanos = sötétkék, acélkék; lazurkő
 (ma) kék viola

1119. Viola alba BESS. 1809

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér ibolya

1120. Viola collina BESS. 1816

(la) collinus, -a, -um = dombi ← (la) collis, -is (m) = halom, domb

(ma) dombi ibolya

1121. Viola ambigua W. et K. 1804

(la) ambiguus, -ua, -uum = kétfelé hajló, ingadozó, változékony, kétes, kétértelmű

(ma) csuklyás ibolya

1122. Viola hirta L. 1753

(la) hirtus, -a, -um = sörtés, bozontos, borzas, durva

(ma) borzas ibolya

1123. Viola mirabilis L. 1753

(la) mirabilis, -e = csodálatos, különös

(ma) csodás ibolya

1124. Viola rupestris F. W. SCHM. 1791

(la) rupestris, -e = sziklai, szirti, kövi ← (la) rupes, -is (f) = szikla, szirt

(ma) homoki ibolya

1125. Viola silvestris (*syvestris*) LAM. 1778 (p. p.) em. RCHB. 1823, KIT. in SCHULT. 1814

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei ibolya

1126. Viola riviniana RCHB. 1823

Rivinus, Augustus Quirinus (1652–1723) német orvos és botanikus után

(ma) nagyvirágú ibolya

1127. Viola canina L. 1753 agg.

(la) caninus, -a, -um = kutya-, eb- ← (la) canis, -is (m/f) = kutya, eb

(ma) sovány (eb-) ibolya

1128. Viola montana L. 1755

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy

(ma) hegyi ibolya

1129. Viola stagnina KIT. in SCHULT. 1814

(la) stagninus, -a, -um = pocsolyás ← (la) stagnum, -i (n) = tó, pocsolya
 (ma) tőzeg ibolya

1130. Viola pumila CHAIX in VILL. 1786

(la) pumilus, -a, -um = törpe- ← (la) pumilio, -onis (m) = törpe
 (ma) réti ibolya

1131. Viola elatior FR. 1828

(la) elatior [középfok] = magasabb ← (la) elatus, -a, -um = magas, emelkedett
 (ma) nyúlánk (magas) ibolya

Viola palustris L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) posvány ibolya

1132. Viola tricolor L. 1753

(la) tricolor = háromszínű ← (la) tri- = három + (la) color, -oris (m) = szín
 (ma) háromszínű árvácska

1133. Viola arvensis MURR. 1770

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) mezei árvácska

1134. Viola kitaibeliana R. et SCH. 1819

Kitaibel Pál (1757–1817) magyar orvos és botanikus után
 (ma) törpe árvácska

4. család **BEGONIACEAE** – BEGÓNIAFÉLÉK**BEGONIA** L. – BEGÓNIA

Bégon, Michel (1638–1710) a francia Santo Domingo (botanika kedvelő) kormányzója után
 (ma) begónia

- Begonia semperflorens LINK et OTTO 1828

(la) semperflorens, -ntis = folytonvirágzó ← (la) semper = mindig + (la) floreo, -ere, -ui = virágzik
 (ma) mindignyíló (kerti) begónia

- Begonia maculata RADDI 1820

(la) maculatus, -a, -um = foltos ← (la) macula, -ae (f) = folt ← (la) maculo, -are, -avi, -atum = foltot ejt, beszennyez

(ma) foltoslevelű begónia

- Begonia corallina CARR. 1875

(la) corallinus, -a, -um = korallvörös

(ma) vörös begónia

- Begonia rex PUTZEYS 1858 – **B. rexhybrida**

(la) rex, regis (m) = király

(la) hybridus, -a, -um = korcs, keverék

(ma) levél- (király-) begónia

- Begonia socotrana HOOK f. 1881. cv. Gloire de Lorraine

(la) socotranus, -a, -um = sokotrai ← Sokotra (arab) sziget az Adeni-öbölben az Indiai Óceán északnyugati részén

(ma) Lorraine begónia

- Begonia × tuberhybrida VOSS 1896

(la) tuberhybridus, -a, -um = gumós hibrid ← (la) tuber, -eris (n) = daganat, púp + (la) hybridus, -a, -um = korcs, keverék

(ma) gumóstövű begónia

5. család **ELATINACEAE** – LÁTONYAFÉLÉK**ELATINE** L. – LÁTONYA

(la) elatine = egy *Antirrhinum* faj

(gr) elatine → (gr) elatinos = lucfenyő-, jegenyefenyő féle

(ma) látonya

1135. Elatine alsinastrum L. 1753

(gr) alsinē = egy erősen burjánzó növény + (la) -astrum = toldalék (suffix) vagy

(gr) alsos = liget, erdő + (la) -astrum = toldalék (suffix)

(ma) pocsolyalátonya

1136. Elatine triandra SCHKUHR 1791

(la) triandrus, -a, -um = háromporzós ← (gr) tri- = három + (gr) aner, andros = férfi; porzó

(ma) háromporzós látonya

1137. Elatine campylosperma SEUBERT 1845

(gr) campylosperma = görbe magvú ← (gr) campylos = görbe + (gr) sperma = mag

(ma) kampósmagvú látonya

- **Elatine hungarica** MOESZ 1908 = **Elatine hydropiper** SIMONKAI 1879

(la) hungaricus, -a, -um = magyar

(ma) magyar látonya

1138. Elatine hydropiper L. 1753 em. OEDER 1764

(gr) hydro- = vízi + (la) piper, -is (n) = bors [nedves helyen nő és magjai csípősek]

(ma) borsos látonya

24. rend CUCURBITALES

család **CUCURBITACEAE** – TÖK FÉLÉK

I. **Thladiantha** BUNGE – KABAKPITYÓKA

(gr) thlaō = össze-, szétzúz + (gr) anthē = virág [Bunge csak egy példányt ismert egy kínai herbáriumából]

(ma) kabakpityóka

1139. Thladiantha dubia BUNGE 1835

(la) dubius, -ia, -ium = kétes, bizonytalan

(ma) bozontos kabakpityóka

II. **Bryonia** L. – FÖLDITÖK

(la) bryonia, -ae (f) = földitök, gönye ← (gr) bryonē = egy vad kacsos növény ← (gr) bryó = buján nő

(ma) földitök

1140. Bryonia alba L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fekete földitök (bűdös gönye)

1141. Bryonia dioica JACQ. 1774

(la) dioicus, -a, -um = kétlaki ← (gr) di- = két, kettő + (gr) oikos = ház

(ma) piros (vöröshéjú) földitök (kétlaki gönye)

III. **Ecballium** RICH. f. – MAGRÚGÓ

(gr-la) ecballium, -ii (n) = növénynév ← (gr) ecballō = kivet, kispriccel

(ma) magrúgó

1142. Ecballium elaterium (L. 1753 sub *Momordica*) RICH. f. in CHEV. 1824

(la) elaterium = a magrúgó besűrített nedve ← (gr) elaterios = elvezet, elűz [hánytatószerként, illetve abortuszhoz is használták a nedvét]

(ma) hánytató magrúgó

- Momordica

idegen szó; Linné népetimológiája [?] ← (la) mordeo, mordere, momordi = harap, csíp [a termés igen csípős]

(ma) momordika

(né) Beißgurke

- Momordica charantia L. 1753

talán a (fr) garance, (ol) garanza = festő buzér szóból (?)

(ma) momordika

- Momordica balsamina L. 1753

(la) balsaminus, -a, -um = balzsamos ← (la) balsamum, -i (n) = balzsam ← (gr) balsaminos = balzsamos

(ma) balzsamos momordika

- Luffa MILL.

(an) loofah ← (arab) lufa

(ma) szivacstök

- Luffa cylindrica (L. 1753 sub *Momordica*) ROEM. 1846

(la) cylindricus, -a, -um = hengeres ← (la) cylindrus, -i (m) = henger

(ma) szivacstök

- Cyclanthes pedata (L. 1753 sub *Momordica*) SCHRAD. 1831

(la) cyclos, -i (m) = kör ← (gr) cyclos = kör + (gr) antheros = virágzó

(la) pedatus, -a, -um = lábakkal bíró; ölbefogott ← (la) pes, pedis (m) = láb, pata, köröm

(ma) lugaspaprika

IV. CUCURBITA L. – TÖK

(la) cucurbita, -ae (f) = tök ← (ó-indiai) carbhatah = uborka

(ma) tök

1143. Cucurbita pepo L. 1753

(gr) sicyos pepon = uborka vagy dinnyeszerű termés, amely csak éretten ehető [míg az uborkát éretlenül is eszik] ← (gr) pepon = napon érett, lágy

(ma) úri-, közönséges tök

- **Cucurbita maxima** DUCH. in LAM. 1785 (*C. pepo* L. var. α)

(la) maximus, -a, -um [felsőfok] = legnagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
(ma) sütő- (óriás, olasz) tök

V. **CITRULLUS** (FORSKÅL) SCHRAD. (COLOCYNTHIS MILL.)

(la) citrullus, -i = görögdinnye ← (16. századi ol.) citrullo = görögdinnye
(ma) görögdinnye

- **Citrullus lanatus** (THUNB. 1794 sub *Momordica*) MANSFELD 1959

(la) lanatus, -a, -um = gyapjas ← (la) lana, -ae (f) = gyapjú(fonál)
(ma) görögdinnye

- **Citrullus colocynthis** (L. 1753 sub *Cucumi*) SCHRAD. 1838

(gr) colocynthis = takarmánynövény a Mediterraneumban
(ma) takarmány dinnye (sártök, keserű vagy takarmány görögdinnye)

VI. **CUCUMIS** L.

(la) cucumis, cucumeris (m) = uborka
(ma) uborka

- **Cucumis melo** L. 1753

(la) melo, melonis (f) = almaalakú dinnye; cukordinnye
(gr) mélopepón = almaalakú dinnye ← (gr) mélon = alma + (gr) pepón = érett, édes, lágy
(ma) sárgadinnye

- **Cucumis sativus** L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
(ma) uborka

VII. **SICYOS** L. – GYEPŰTÖK

(la) sicyos agrios = vad uborka ← (gr) sicyos = uborka + (gr) agrios = vad
(ma) gyepűtök

1144. Sicyos angulatus L. 1753

(la) angulatus, -a, -um = szögletes ← (la) angulus, -i (m) = szög, szöglet, zug
(ma) szögletes gyepűtök

VIII. **ECHYNOCYSTIS** TORR. et GRAY. – SÜNTÖK

(la) echinus, -i (m) = sünn + (gr) cystis = hólyag, húghólyag
(ma) süntök

1145. Echinostystis lobata (MICHX. 1803 sub „*Sicyos*”) TORR. et GRAY. 1840

(la) lobatus, -a, -um = karéjos (lebenyes, cimpás) ← (la) lobus, -us, lobi (m) = karéj, lebeny ← (gr) lobos = karéj, lebeny, cimpa

(ma) süntök (vaduborka, sünborka, tüskés vaduborka)

25. rend THEALES

család **GUTTIFERAE** (HYPERICACEAE) – ORBÁNCFŰFÉLÉK

(la) gutta, -ae (f) = csepp, gyantacsepp + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(la) hypericon, -i, (n) = infű ← (gr) hypericon, hypereicon = egy hangához hasonló növény

HYPERICUM L. – ORBÁNCFŰ

(la) hypericon, -i, (n) = infű ← (gr) hypericon, hypereicon = egy hangához hasonló növény

(ma) orbáncfű

1146. Hypericum humifusum L. 1753

(la) humifusus, -a, -um = földre terűlő, lecsepűlt, lefekvő ← (la) humus, -i (m) = talaj, termőföld + (la) fusus, -a, -um = kiterjedt

(ma) heverő (földfutó) orbáncfű

1147. Hypericum tetrapterum FR. 1823

(gr) tetra- = négy + (gr) pteron, pteris = szárny, toll

(m) mocsári (négyélű) orbáncfű

1148. Hypericum perforatum L. 1753

(la) perforatus, -a, -um = átlyukasztott, áttört, átfűrt ← (la) perforo, -are, -avi, -atus = átszűr, átlyukaszt

(ma) közönséges orbáncfű (lyukaslevelű orbáncfű, lyukasfű)

1149. Hypericum maculatum CR. 1769

(la) maculatus, -a, -um = foltos ← (la) macula, -ae (f) = folt ← (la) maculo, -are, -avi, -atum = foltot ejt, beszennyez

(ma) pettyes (foltos) orbáncfű

1150. Hypericum hirsutum L. 1753

(la) hirsutus, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés

(ma) borzas orbáncfű

1151. *Hypericum barbatum* JACQ. 1775

(la) barbatus, -a, -um = szakállas ← (la) barba, -ae (f) = szakáll
 (ma) szakállas orbáncfű

1152. *Hypericum elegans* STEPHAN in WILLD. 1805

(la) elegans, -antis = finom, ízléses, csinos, elegáns
 (ma) karcsú (csinos) orbáncfű

1153. *Hypericum montanum* L. 1753

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy
 (ma) hegyi orbáncfű

- *Hypericum calycinum* L. 1753

(la) calix, calicis (m) = csésze, pohár, kehely ← (gr) calyx, calycos = kehely
 (ma) örökzöld (bőrlevelű, kelyhes) orbáncfű

26. rend ERICALES**1. család PYROLACEAE – KÖRTIKEFÉLÉK****I. CHIMAPHILA PURSH – ERNYŐSKÖRTIKE**

(gr) cheima = tél ← (gr) chion = hó + (gr) philē = szerető [a levelek télen is zöldek]
 (ma) ernyőskörtike (né) Winterlieb

1154. *Chimaphila umbellata* (L. 1753 sub *Pyrola*) BARTON 1817, NUTT. 1818

(la) umbellatus, -a, -um = ernyős, ernyővel ellátott ← (la) umbella, -ae (f) = napernyő ← (la) umbra, -ae (f) = árnyék, homály, sötétség
 (ma) közönséges ernyőskörtike, ernyőskörtike

II. MONESES SALISB. – KISKÖRTIKE

(gr) monos = egyedül, egyetlen; a 2. tag nem világos
 (ma) egyvirágú körtike

1155. *Moneses uniflora* (L. 1753 sub *Pyrola*) A. GRAY 1848

(la) uniflorus, -a, -um = egyvirágú ← (la) unus, -a, -um = egy + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) egyvirágú körtike

**III. ORTHILIA RAF. 1840 (RAMISCHIA OPIZ 1844) –
GYÖNGYVIRÁGKÖRTIKE**

Ramisch, F. X. (1798–1859) prágai botanikus után
 (ma) gyöngyvirág(±os) körtike

1156. Orthilia secunda (L. 1753 sub *Pyrola*) HOUSE 1921

(la) secundus, -a, -um = második, következő, silányabb
 (ma) gyöngyvirág(±os) körtike

IV. PYROLA (PIROLA) L. – KÖRTIKE

(la) pirula, -ae (f) = kis körte [demin.] ← (la) pirum, - (m) = körte
 (ma) körtike

1157. Pyrola rotundifolia L. 1753

(la) rotundifolius, -ia, -ium = kereklevelű ← (la) rotundus, -a, -um = kerek + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) kereklevelű körtike

1158. Pyrola chlorantha Sw. 1810

(gr) chloros = zöldessárga + (gr) anthos = virág
 (ma) zöldvirágú körtike

1159. Pyrola minor L. 1753

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
 (ma) kis körtike

1160. Pyrola media Sw. 1804

(la) medius, -ia, -ium = közepe valaminek, középső
 (ma) középső (közepes) körtike

V. MONOTROPA L. – FENYŐSPÁRGA

(la) monotropus, -a, -um = egyedülélő ← (gr) monotropos = egyedülélő ← (gr) monos = egyedüli, magányos + (gr) trepó = fordul, forgat, csavar, fordít [a sötét erdőben egyedül élhet, chlorophyll nélkül]
 (ma) fenyőspárga (né) Fichtenspargel

1161. Monotropa hypopitys L. 1753

(gr) hypopitys ← (gr) hypo- = alatt(i) + (gr) pitys = fenyő
 (ma) fenyőspárga

2. család ERICACEAE – HANGAFÉLÉK

(la) erica, -ae = hanga ← (gr) ereikē = hanga

I. **CALLUNA** SALISB. – CSARAB

nem világos a szóképzés, lehet: (gr) kallynein = széppé tenni, tisztítani ← (gr) kallos = szépség (seprű, lány, fehérnép)
(ma) csarab (né) Besenheide, Heidekraut

1162. Calluna vulgaris (L. 1753 sub *Erica*) HULL 1808

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
(ma) csarab (seprűvirág)

II. **VACCINIUM** L. – ÁFONYA

(la) vaccinium, -ii (m) = áfonya ← (la) vacca, -ae (f) = tehén
(ma) áfonya

1163. Vaccinum oxycoccus L. 1753

(la) oxycoccus, -a, -um = savanyú bogyójú ← (gr) oxys = savanyú + (la) coccum, -i (n) = skarlátfesték ← (gr) coccus = bogyó
(ma) tőzeg- (kukojsza) áfonya

1164. Vaccinium vitis-idaea L. 1753

(la) vitis Idaea [tükörfordítás] ← (gr) ampelos tês Ides = szőlő Ida hegyéről (Krétán)
(ma) vörös áfonya

1165. Vaccinum myrtillus L. 1753

(la) myrtillus, -a, -um [demin.] ← (la) myrtus, murtus, -us (f) = mirtuszfa ← (gr) myrtos ← (semita) myrrha = mirrha [a levelek, termések mirrhaszerűen illatosak]
(ma) fekete áfonya

- Erica L. – hanga

(la) erica, -ae (f) = hanga ← (gr) ereikē = hanga
(ma) hanga (né) Heidekraut

- Erica carnea L. 1753 = **Erica herbacea** L.

(la) carneus, -ea, -eum = húsból, húsos, hússzínű ← (la) caro, carnis (f) = hús
(la) herbaceus, -a, -um = fűszerű, fűnemű, dudvás ← (la) herba, -ae (f) = fű
(ma) hússzínű (alpesi, havasi) hanga (né) Schneeheide

- Erica ciliaris L. 1753

(la) ciliaris, -e = pillás ← (la) cilium, -i (n) = szemhéj, szempilla
(ma) pillás hanga

- **Rhododendron** L. – havasszépe (havasi rózsa, rododendron)

(gr) Rhododendron ← (gr) Rhodos [sziget az Égei-tengeren] + (gr) dendron = fa
(ma) havasszépe

- **Rh. catawbiense** MICHX. 1803

a dél-karoliniai Catawba folyó neve után
(ma) amerikai hanga

- **Rh. indicum** (L. 1753 sub *Azalea*) SWEET 1830

(la) indicus, -a, -um = indiai
(ma) indiai havasszépe

- **Rh. luteum** SWEET 1830

(la) luteus, -a, -um = aranysárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék
(ma) sárga havasszépe

27. rend CAMPANULALES

1. család CAMPANULACEAE – HARANGVIRÁGFÉLÉK

I. CAMPANULA L. – HARANGVIRÁG

(la) campanula, -ae (f) [demin.] = harangocska ← (la) campana, -ae (f) = harang
(ma) harangvirág

1166. Campanula glomerata L. 1753

(la) glomeratus, -a, -um = csoportos, halmozott, falkás ← (la) glomero, -are = felteker, gombolyít
← (la) glomus, -eris (n) = gombolyag
(ma) csomós harangvirág

1167. Campanula macrostachya KIT. in WILLD. 1809

(gr) makros = hosszú (nagy) + (gr) stachys = kalász, füzér
(ma) hosszúfüzérű harangvirág

1168. Campanula cervicaria L. 1753

(la) cervicarius, -ia, -ius = nyakas ← (la) cervix, cervicis (f) = nyak
(ma) halvány (vállas) harangvirág

1169. Campanula sibirica L. 1753

(la) sibiricus, -a, -um = szibériai
(ma) pongyola harangvirág

1170. *Campanula latifolia* L. 1753

(la) latifolius, -ia, -ium = széleslevelű ← (la) latus, -a, -um = széles + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) széleslevelű harangvirág

1171. *Campanula rapunculoides* L. 1753

(la) rapunculoides = kistrépaszerű ← (la) rapunculus, -i (m) [demin.] = kis répa ← (la) rapa, -ae (f) = répa
 (ma) kánya harangvirág

1172. *Campanula trachelium* L. 1753

(gr) trachelius, -ia, -ium = nyaki [torokfájás ellen] ← (gr) trachelos = nyak
 (ma) csalánlevelű harangvirág

1173. *Campanula bononiensis* L. 1753

(la) bononiensis, -e = bolognai ← (la) Bononia, -iae (f) = Bologna antik neve
 (ma) olasz harangvirág

1174. *Campanula rotundifolia* L. 1753 agg.

(la) rotundifolius, -ia, -ium = kereklevelű ← (la) rotundus, -a, -um = kerek + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) kereklevelű harangvirág

1175. *Campanula persicifolia* L. 1753

(la) persicifolius, -ia, -ium = (őszi)baracklevelű ← (la) persicum, persica = őszibarack ← (la) malum Persicum ← (la) Persicos, (gr) Persikos ← (gr) Persikē nūlea + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) baracklevelű harangvirág

1176. *Campanula rapunculus* L. 1753

(la) rapunculus, -a, -um [demin.] = kis répa, répácska ← (la) rapum, -i (n) = répa
 (ma) répagyökerű (raponc) harangvirág

1177. *Campanula patula* L. 1753

(la) patulus, -a, -um = nyitott, tárt, terebélyes
 (ma) terebélyes harangvirág

- *Campanula carpatica* JACQ. 1770

(la) carpaticus, -a, -um = kárpáti
 (ma) kárpáti harangvirág

- Campanula medium L. 1753

(la) medius, -ia, -ium = közepe valaminek, középső
 (ma) bögrevirág, csupros harangvirág

- Campanula pyramidalis L. 1753

(la) pyramidalis, -e = piramis alakú, piramisszerű ← (gr-la) pyramis, -idis (f) = piramis
 (ma) tornyos harangvirág

II. ADENOPHORA FISCH. – CSENGETTYŰVIRÁG

(gr) adenophoros = mirigyes ← (gr) aden, [gen.] adenos = mirigy vagy arábiai aden nevű növény
 + (gr) pheró = visel, hord

1178. Adenophora liliifolia (L. 1753 sub *Campanula*) BESS. 1822, FISCH 1822

(la) liliifolius, -ia, -ium = liliomlevelű ← (la) lilium, -ii (n) = liliom + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) illatos (liliomlevelű) csengettyűvirág

III. LEGOUSIA DURANDE – TÜKÖRVIRÁG

Legouz de Gerland (1695–1774) francia tudós, a dijoni botanikus kert alapítója után
 (ma) tükörvirág

1179. Legousia speculum-veneris (L. 1753 sub *Campanula*) CHAIX in VILL. 1786 FISCH. in DC. 1830 p. syn.

(la) speculum, -i (n) = tükör + (la) Venus, Veneris = Vénusz [a szerelem istennője a rómaiaknál]
 (ma) vetési tükörvirág

IV. ASYNEUMA GR. et SCH. – HARANGCSILLAG

a szóképzés nem világos: (gr) a- = fosztóképző + talán (gr) synelkein = összehúzni vagy (gr) asynetos = értelmetlen + (gr) neuma = integetés, bólogatás; isteni jel(zés)
 (ma) harangcsillag

1180. Asyneuma canescens (W. et K. 1800 sub *Phyteuma*) GR. et SCH. 1852

(la) canescens, -ntis = őszes, fehéres, szürkévé váló ← (la) canus, -a, -um = ősz, fehér, szürke
 (ma) szürke harangcsillag

V. PHYTEUMA L. – VARJÚKÖRÖM

(gr) phyteuma = keresztcsfűszer ← (gr) phyteuma = növény (afrodiziákum)
 (ma) ördögpata, varjúköröm

1181. *Phyteuma spicatum* L. 1753

(la) spicatus, -a, -um = kalászos, füzéres ← (la) spica, -ae (f) = kalász
 (ma) erdei varjúköröm

1182. *Phyteuma orbiculare* L. 1753

(la) orbicularis, -e = kör alakú ← (la) orbis, -is (m) = kör, körvonal, világ(rész), égbolt
 (ma) gombos varjúköröm

VI. *JASIONE* L. – KÉKCSILLAG

(la) iasiona = sövényszulák ← (gr) iasione = motolla; fájdalom (Zeus és Elektra fia, Iasion)
 (ma) kékcillag

1183. *Jasione montana* L. 1753

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy
 (ma) hegyi kékcillag

2. család *LOBELIACEAE* – LOBÉLIAFÉLÉK

Lobel (Lobelius), Matthias, de (1538–1616) flamand orvos és botanikus után, akit I. Jakab angol király Londonba hívott

- *Lobelia erinus* L. 1753

(la) erinus, -a, -um = vad fügefától származó ← (gr) erineos = vad fügefafa
 (ma) kék (törpe) lobélia (né) Alpenbalsam, Leberbalsam

- *Lobelia inflata* L. 1753

(la) inflatus, -a, -um = fölfújt, földuzzadt
 (ma) hólyagos (duzzadt) lobélia

28. rend *ASTERALES***család *COMPOSITAE* (*ASTERACEAE*) – FÉSZKESEK****a) alcsalád *ASTEROIDEAE* (*TUBULIFLORAE*, *ASTERACEAE* s. str.) – CSÖVESVIRÁGÚAK****I. *EUPATORIUM* L. – SÉDKENDER**

(la) eupatorium, eupatoria = párlófű, apróbojtorján ← (gr) eu- = jó + (gr) patōr = apa
 (ma) sédkender (sédű, kenderpakóca)

1184. Eupatorium cannabinum L. 1753

(la) cannabinus, -a, -um = kender- ← (gr) kannabinos [melléknév] ← (gr) kannabis = kender
 (ma) sédkender (sédfü, kenderpakóca)

- Ageratum houstonianum MILL. 1768

(la) ag(g)eratum, -i (n) = fölhalmozás
 Houston, William (1695?–1733) orvos és botanikus után
 (ma) kenderpakóca

- Brachycome iberidifolia BENTH. 1837

(gr) brachycomē = rövidhaj(ú)
 (la) iberidifolius, -ia, -ium = tatárvirág levelű ← Iberis = tatárvirág nemzetség + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) ausztrál százszorszép

- Grindelia squarrosa (PURSH sub *Donia* 1816) DUN. 1819

Grindel, D. H. (1776–1836) lett botanikus után
 (la) squarrosus, -a, -um = varas, rozsdás (ótvaros)
 (ma) amerikai gumifű

II. SOLIDAGO L. – ARANYVESSZŐ

(la) solidago, -inis (f) = aranyvessző ← (la) solidus, -a, -um = szilárd, tömör, tömött, kemény +
 (la) ago, agere, egi, actus = vezet, hajt, űz
 (ma) aranyvessző

1185. Solidago virgaurea L. 1753

(la) virga, -ae (f) = zöld ág, vessző, bot + (la) aureus, -ea, -eum = arany-, aranyszínű ← (la) aurum, -i (n) = arany
 (ma) erdei aranyvessző

1186. Solidago canadensis L. 1753

(la) canadensis, -e = kanadai
 (ma) kanadai aranyvessző

1187. Solidago gigantea AIT. 1789

(la) giganteus, -ea, -eum = óriási ← (la) Gigas, -ntis (m) = Gigász(ok), mitológiai óriásfiak ← (gr) giganteios = óriási ← (gr) gigas, gigantos = óriás
 (ma) magas (kései) aranyvessző

III. BELLIS L. – SZÁZSZORSZÉP

(la) bellis, bellidis (f) = százszorszép
 (ma) százszorszép

(né) Gänselblümchen

1188. Bellis perennis L. 1753

(la) perennis, -e = évelő, egész évig tartó

(ma) vad szászorszép, szászorszép

IV. ASTER L. – **ŐSZIRÓZSA**

(la) aster Atticus (szemben az Aster Amellussal) = itáliai csillagvirág ← (gr) aster, asteros = csillag, ill. egy növény

(ma) őszirózsa

(né) Sternblume

1189. Aster linosyris (L. 1753 sub *Chrysocoma*) BERNH. 1800

(la) linum, -i (n) = len ← (gr) linon = len + (gr) osyris = egy növény, seprűszerű libatop

(ma) aranyfűrt

(né) Goldaster

1190. Aster oleifolius (LAM. 1786 sub *Conyza*) WAGENITZ 1964

(la) oleifolius, -ia, -ium = olajfalevelű ← (la) olea, -eae (f) = olajfa + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) gyapjas őszirózsa

1191. Aster punctatus W. et. K. 1802

(la) punctatus, -a, -um = pontozott ← (la) punctum, -i (n) = pont ← (la) pungo, pungere, pupugi, punctus = szúr, pontoz

(ma) pettyezetett őszirózsa

1192. Aster amellus L. 1753

(la) amellus, -i (m) = csillag-őszirózsa

(ma) csillag-őszirózsa, bíboros itáliai aszter

1193. Aster tripolium L. 1753

(la) tripolium [többes birtokos eset] ← (gr) Tripolis, -i (f) = vidék Árkádiában

(ma) pozsgás őszirózsa

1194. Aster novi-belgii L. 1753 agg.

(la) novi-belgii = Új-Belgiumból származó ← (la) Novum Belgium = Új-Belgium

(ma) sötétlila (simalevelű, kopasz) őszirózsa

1195. Aster versicolor WILLD. 1803

(la) versicolor, -ris (m) = tarka ← (la) verto, -ere, verti, versus = változik + (la) color, -ris (m) = szín

(ma) tarka őszirózsa

1196. Aster salignus WILLD. 1803

(la) salignus, -a, -um = fűzi, füzes ← (la) salix, -icis (f) = fűzfa

(ma) ligeti, bugás őszirózsa

1197. Aster lanceolatus WILLD. 1803

(la) lanceolatus, -a, -um = lándzsáskás ← (la) lanceola, -ae (f) [demin.] = lándzsácska ← (la) lancea, -ae (f) = lándzsa
 (ma) lándzsáslevelű őszirózsa

1198. Aster tradescantii L. 1753

Tradescant, John (1608–1662) angol kertész és természetkutató után
 (ma) kisvirágú (aprófészkü) őszirózsa

- Aster bellidiastrum (L. 1753 sub *Doronic*) SCOP. 1772

(la) bellis, bellidis = szézsorszép + (la) -astrum = toldalék (suffix)
 (ma) havasalji őszirózsa (szézsorszép gerebcsin)

CALLISTEPHUS CASS. – KERTI-ŐSZIRÓZSA

(gr) kallos = szépség ← (gr) kalos = szép + (gr) stephanos = korona
 (ma) kerti-őszirózsa

- Callistephus chinensis (L. 1753 sub *Astero*) NESS 1833

(la) chinensis, -e = kínai
 (ma) kerti (kínai) őszirózsa (nyári gerebcsin)

V. STENACTIS L. – SEPRENCE

(gr) stenactis ← (gr) stenos = szűk, keskeny + (gr) aktis = sugár [a szegélyvirágok nyelvei nagyon keskenyek]
 (ma) seprence

1199. Stenactis annua (L. 1753 sub *Astero*) NEES 1833

(la) annus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év
 (ma) egynyári (kékes) seprence

subsp. strigosa (MÜLLENBERG) SOÓ 1951

(la) strigosus, -a, -um = sovány, száraz, szikár
 (ma) ligeti (ágas) seprence

VI. ERIGERON L. – KÜLLŐROJT

(gr-la) erigeron = korán öregedő ← (gr) ěri = korán + (gr) geron = öreg
 (ma) küllőrojt (né) Kreuzkraut

1200. Erigeron canadensis L. 1753

(la) canadensis, -e = kanadai
 (ma) betyárkóró

1201. Erigeron acris (*acer*) L. 1753

(la) acer, acris, acre = éles, hegyes, csípős ← (gr) akrisz = hegy, tető, orom
 (ma) bóbitás küllőrojt

1202. Erigeron podolicus BESS. 1822

(la) podolicus, -a, -um = podóliai ← Podolia = vidék Nyugat-Ukrajna területén
 (ma) orosz (podóliai) küllőrojt

VII. MICROPUS L. – TOPAGYOM

(gr) mikro = kis, kicsi + (gr) poüs = láb [tulajdonképpen: kis (oroszlán)láb]
 (ma) topagyom

1203. Micropus erectus L. 1753

(la) erectus, -a, -um = egyenes, álló ← (la) erigo, -ere, erexi, erectus = felegyenesít, felállít
 (ma) sudár topagyom

VIII. FILAGO L. – PENÉSZVIRÁG

(la) filago, -inis (f) = [növénynév] ← (la) filum, -i (n) = fonal, fonadék [a finom fehér és szürkés szőrözöttség miatt] + (la) ago, agere, egi, actus = vezet, hajt, űz
 (ma) penészvirág

1204. Filago germanica (L. 1753 sub *Gnaphalio*) L. 1759, 1763 non HUDS. 1762

(la) germanicus, -a, -um = germán, német
 (ma) német penészvirág

1205. Filago arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántó föld
 (ma) mezei (gyapjas) penészvirág

1206. Filago minima (SM. 1803 sub *Gnaphalio*) PERST. 1807, FR. 1828

(la) minimus, -a, -um [felsőfok] = legkisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
 (ma) hegyi penészvirág

IX. ANTENNARIA GÄRTN. – MACSKATALP

(la) antenna, -ae (f) = vitorlarúd; csáp [a bunkóalakú bóbitaszőrök némely rovar csápjához hasonlítanak]
 (ma) macskatalp

1207. *Antennaria dioica* (L. 1753 sub *Gnaphalio*) GÄRTN. 1791

(la) dioicus, -a, -um = kétlaki ← (gr) di- = két, kettő + (gr) oikos = ház
 (ma) parlagi (kétlaki) macskatalp

X. GNAPHALIUM L. – GYOPÁR

(la) gnaphalium, -ii (n) = gyopár ← (gr) knaphalion, gnaphalion = pehelyszőrös, gyapotszőrös
 (ma) gyopár

1208. *Gnaphalium silvaticum* (*sylvaticum*) L. 1753

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) erdei gyopár

1209. *Gnaphalium uliginosum* L. 1753

(la) uliginosus, -a, -um = nedves, mocsári, lápi ← (la) uligo, -inis (m) = nedvesség, nyirkosság
 (ma) iszapgyopár

1210. *Gnaphalium luteo-album* L. 1753

(la) luteus, -a, -um = aranysárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék + (la) albus, -a, -um = fehér
 (ma) halvány gyopár

XI. HELICHRYSUM MILL. – SZALMAGYOPÁR

(la) helichrysum, -i (n) ← (gr) helichrysos = egy borostyánszerű növény
 (ma) szalmagyopár (né) Goldranke

1211. *Helichrysum arenarium* (L. 1753 sub *Gnaphalio*) MÖNCH 1794, DC. 1805

(la) arenarius, -a, -um = homoki ← (la) arena, -ae (f) = homok
 (ma) homoki szalmagyopár

- *Helichrysum bracteatum* (VENT. 1804 sub *Xeranthemo*) WILLD 1809

(la) bracteatus, -a, -um = (vékony fém)lemezzel borított; murvaleves ← (la) bractea, -ae (f) = vékony fémlemez; murvalevél
 (ma) murvás szalmavirág

- *Helichrysum petiolatum* (L. 1753 sub *Gnaphalio*) DC. 1837

(la) petiolatus, -a, -um = nyeles (levél)
 (ma) leveles szalmagyopár

- Helichrysum orientale (L.) DC. 1837

(la) orientalis, -e = keleti ← (la) oriens, -tis (f) = kelet
 (ma) keleti szalmagyopár

- Helichrysum fulgidum (L.) WILLD 1803

(la) fulgidus, -a, -um = fényes, csillogó
 (ma) ragyogó (fényes) szalmagyopár

XII. INULA L. – PEREMIZS

(la) inula, -ae (f) = peremizs; örvénygyökér ← (gr) helénion = talán peremizs
 (ma) peremizs

1212. Inula helenium L. 1753

(gr-la) helenium [többes birtokos eset] ← (gr) Helenē = Zeus és Léda lánya; Menelaosz felesége
 (ma) örmény gyökér (örvény gyökér, pompás peremizs)

1213. Inula conyza DC. 1836

(la) conyza = (reg.) Inula viscosa és I. pulicaria, azaz peremizs
 (ma) erdei (közönséges) peremizs

1214. Inula ensifolia L. 1753

(la) ensifolius, -ia, -ium = kardlevelű ← (la) ensis, -is (m) = kard + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) kardlevelű (kardos) peremizs

1215. Inula salicina L. 1753

(la) salicinus, -a, -um = fűzi, fűzserű ← (la) salix, salicis (f) = fűzfa
 (ma) fűzlevelű peremizs

1216. Inula spiraeifolia L. 1763

(la) spiraeifolius, -ia, -ium = peremizslevelű ← (la) spiraea, -ae (f) = gyöngyvessző, bajnóca ← (la) spira, -ae (f) = tekeredés (spirális) + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) baranyai (bajnócalevelű) peremizs

1217. Inula hirta L. 1753

(la) hirtus, -a, -um = sörtés, bozontos, borzas, durva
 (ma) borzas peremizs

1218. Inula germanica L. 1753

(la) germanicus, -a, -um = germán, német
 (ma) hengeres (német) peremizs

1219. Inula britannica L. 1753

(la) britannicus, -a, -um = britanniai
 (ma) réti peremizs

1220. Inula oculus-christi L. 1753

(la) oculus-christi = Krisztus szeme ← (la) oculus, -i (m) = szem + (gr-la) Christi [a Christus birtokos esete]
 (ma) selymes peremizs (istenszemvirág)

XIII. PULICARIA GÄRTN. – BOLHAFŰ

(la) herba pulicaria = bolhafű ← (la) pulex, pulicis (m) = bolha
 (gr) psyllion (psyllium) = bolhafű (intenzív szagával elűzi a bolhákat)
 (ma) bolhafű

1221. Pulicaria vulgaris GÄRTN. 1791

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) parlagi bolhafű

1222. Pulicaria dysenterica (L. 1753 sub *Inula*) GÄRTN. 1791

(gr-la) dysentericus, -a, -um = kákabelű ← (gr) dys- = gyenge + (gr) entericon = bél, belsőség
 (ma) réti bolhafű

XIV. CARPESIUM L. – GYŰRŰVIRÁG

(gr) Carpesia = egy mérgező nedvű növény (Kis-Ázsiai forrásból)
 (ma) gyűrűvirág

1223. Carpesium cernuum L. 1753

(la) cernuus, -ua, -uum = fejjel előrebukó, leboruló, bókoló
 (ma) bókoló gyűrűvirág

1224. Carpesium abrotanoides L. 1753

(la) abrotanoides = istenfa szerű ← (la) abrotonum, -i (n) = istenfa, üröm, seprőruta + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) fürtös gyűrűvirág (né) Eberraute

XV. BUPHTHALMUM L. – ÖKÖRSZEM

(la) buphthalmum, -i (n) = egy növény, ökörszem, kövi rózsa, fülű ← (gr) boughthalmon = ökörszem ← (gr) bous = ökör + (gr) ophthalmos = szem
 (ma) ökörszem

1225. Buphthalmum salicifolium L. 1753

(la) salicifolius, -ia, -ium = fűzlevelű ← (la) salix, icis (f) = fűzfa + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) fűzfalevelű ökörszem

XVI. TELEKIA BAUMG. – TELEKI-VIRÁG

Teleki Sámuel, gróf (1845–1916) széki afrikanista, fotográfus, országgyűlési képviselő után
 (ma) Teleki-virág (né) Ochsenauge

1226. Telekia speciosa (SCHREB. 1766 sub *Buphthalmo*) BAUMG. 1816

(la) speciosus, -a, -um = szép, pompás, gyönyörű, csillogó
 (ma) pompás Teleki-virág (Teleki-virág)

XVII. AMBROSIA L. – PARLAGFŰ

(la) ambrosia, -ae (f) = 1. istenek eledele; 2. egy növény, amit artemisianak, botrysnak is neveznek = török üröm; 3. fürtösvirágzatú növény ← (gr) ambrosia, ambrosios = halhatatlan, isteni
 (ma) parlagfű (né)

1227. Ambrosia elatior L. 1753

(la) elatior [középfok] = magasabb ← (la) elatus, -a, -um = magas, emelkedett
 (ma) ürömlevelű parlagfű

- Ambrosia psilostachya DC. 1836

(gr) psilos = csupasz, kopasz, tar + (gr) stachys = füzér
 (ma) csupasz parlagfű

XVIII. IVA L. – IVA

ismeretlen eredetű és jelentésű név, amely talán a (fr) ive, ivette, (ol) iva = ínfű névre vezethető vissza, de a kapcsolat nem világos

(ma) iva, rézgyom (né) Sumpfholunder

1228. Iva xanthiifolia NUTT. 1818

(gr-la) xanthiifolius, -ia, -ium = szerbtövislevelű ← (gr) xanthion = szerbtövis + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) parlagi rézgyom

XIX. XANTHIUM L. – SZERBTÖVIS

(la) xanthium, -ii (n) ← (gr) xanthion = szerbtövis ← (gr) xanthos = sárga (virág)
 (ma) szerbtövis

1229. Xanthium spinosum L. 1753

(la) spinosus, -a, -um = szúrós, tüskés, tövises ← (la) spina, -ae (f) = tövis, fullánk
 (ma) szúrós szerbtövis

1230. Xanthium strumarium L. 1753

(la) strumarium, -a, -um = golyvaszerű ← (la) struma, -ae (f) = megduzzadt nyaki mirigy, golyva
 (ma) bojtorján szerbtövis

1231. Xanthium italicum MORETTI 1822

(la) italicus, -a, -um = itáliai, olasz
 (ma) vízparti (olasz) szerbtövis

XX. RUDBECKIA L. – KÚPVIRÁG

Rudbeck, Olaus (Olof) (1630–1702) svéd tudós, orvos, botanikus, jelentős költő, illetve fia Olaus (Olof) (1660–1740) svéd orvos és botanikus, költő, Linné tanítvány után
 (ma) kúpvirág

1232. Rudbeckia laciniata L. 1753

(la) laciniatus, -a, -um = sallangos, cimpás, rojtos, csücskös ← (la) lacinia, -ae (f) = sallang, cimpa, cafat, csücsök
 (ma) magas (sallangos) kúpvirág

1233. Rudbeckia hirta L. 1753

(la) hirtus, -a, -um = sörtés, bozontos, borzas, durva
 (ma) borzas kúpvirág

- Rudbeckia amplexicaulis VAHL. 1793

(la) amplexicaulis = ölelt szárú ← (la) amplexus, -a, -um = átkarolt, átölelt ← (la) amplexus, -us (m) = ölelés + (la) caulis, -is (f) = szár, torzsa
 (ma)

- Rudbeckia speciosa WENDER. 1829

(la) speciosus, -a, -um = szép, pompás, gyönyörű, csillogó
 (ma) szép(séges) kúpvirág

- Echinacea purpurea (L. 1753 sub *Rudbeckia*) MÖNCH 1794

(la) echinus, -i (m) = tengeri sün, sün
 (la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös
 (ma) kasvirág

- Zinnia elegans JACQ. 1789

Zinn, Johann Gottfried (1727–1759) német anatómus és botanikus után

(la) elegans, -antis = finom, ízléses, csinos, elegáns

(ma) rézvirág, menyecskevirág

- Zinnia angustifolia H. B. et KTH. 1820

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = keskeny, szoros + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) keskenylevelű rézvirág

- Silphium perfoliatum L. 1753

(la) Silphium, -ii (n) ← (gr) silphion = dúsnedvű fűszer- és gyógynövény

(la) perfoliatum, -a, -um = átnőtt levelű ← (la) per = át, keresztül + (la) foliatus, -a, -um = levelű

(ma) csészekóró, óriás szilfium

- Sanvitalia procumbens LAM. 1792

Sanvitali, F. (1704–1761) olasz botanikus után

(la) procumbens, -ntis = elfekvő, heverő ← (la) procumbo, -ere, -cubui, -cubitus = lehajlik, leborul

(ma) tömpevirág

- Heliopsis helianthoides (L. 1753 sub *Buphthalmum*) SWEET 1827

(gr) helios = nap + (gr) ōps = szem

(gr) helianthoides = napraforgószerű ← (gr) helios = nap + (gr) anthos = virág + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr) helianthoides = napraforgószerű ← Helianthus = napraforgó nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) napszem (kopasz napszem) virág

- Heliopsis scabra DUN. 1819

(gr) helios = nap + (gr) ōps = szem

(la) scaber, -bra, -brum = érdes, durva, éles

(ma) szőrös napszem

XXI. HELIANTHUS L. – NAPRAFORGÓ

(fr) helianthe ← (gr) hélios=nap + (gr) anthos=virág

(ma) napraforgó (né) Sonnenblume

1234. Helianthus annuus L. 1753

(la) annuus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év

(ma) közönséges (egynyári) napraforgó, tányérvirág

1234/a. Helianthus tuberosus L. 1753

(la) tuberosus, -a, -um = gumós, púpos, csomós ← (la) tuber, -eris (n) = daganat, púp, kelés
 (ma) csicsóka

1235. Helianthus decapetalus L. 1753

(la) decapetalus, -a, -um = tíszirmú ← (la) deca- = tíz + (la) petalum, -i (n) = szíromlevél ← (gr)
 petalon = szíromlevél
 (ma) sokvirágú (tíszirmú) napraforgó

- Helianthus angustifolius L. 1753

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = keskeny, szoros + (la)
 folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) keskenylevelű napraforgó

- Helianthus salicifolius A. DIETR. 1834

(la) salicifolius, -ia, -ium = fűzlevelű ← (la) salix, salicis (f) = fűzfa + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) fűzlevelű napraforgó

- Helianthus rigidus (CASS. 1826 sub *Harpalio*) DESF. 1829

(la) rigidus, -a, -um = merev, durva, érdes ← (la) rigeo, -ere, -ui = megmerevedik, merevedik
 (ma) érdeslevelű napraforgó

- Helianthus cucumerifolius TORR. et GRAY 1841

(la) cucumerifolius, -ia, -ium = uborkalevelű ← (la) cucumis, -eris (m) = uborka + (la) folius, -ia, -
 ium = levelű
 (ma) kislevelű napraforgó

- Helianthus × multiflorus L. 1753

(la) multiflorus, -a, -um = sokvirágú ← (la) multus, -a, -um = sok + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) sokvirágú napraforgó

- Helianthus × laetiflorus PERS. 1807

(la) laetiflorus, -a, -um = pompás virágú ← (la) laetus, -a, -um = viruló, pompás + (la) florus, -a, -
 um = virágú
 (ma) őszi napraforgó

- Helianthus strumosus L. 1753 var. *Willdenowianus* THELL. 1913

(la) strumosus, -a, -um = daganatos, duzzadt mirigyű ← (la) struma, -ae (f) = megduzzadt nyaki
 mirigy, golyva
 (ma) erdei napraforgó

XXII. **BIDENS** L. – FARKASFOG

(la) bidens, -ntis = kétfogú ← (la) bi = kettő, két + (la) dens, -ntis (m) = fog, agyar
 (ma) farkasfog

1236. Bidens tripartitus (-a) L. 1753

(la) tripartitus, -a, -um = háromrésű, háromszoros ← (la) tri = három + (la) pars, -rtis (f) = rész
 (ma) subás farkasfog

1237. Bidens cernuus (-a) L. 1753

(la) cernuus, -ua, -uum = fejfel előrebukó, leboruló, bókoló
 (ma) bókoló farkasfog

1238. Bidens frondosus (-a) L. 1753

(la) frondosus, -a, -um = lombos, dús lombozatú ← (la) frons, -dis (f) = levél, lomb, lombozat
 (ma) feketetermésű farkasfog

- Cosmos bipinnatus CAV. 1791

(gr) cosmos = (nagy)világ
 (la) bipinnatus, -a, -um = kétszeresen szárnyas ← (la) bi- = két, kettő + (la) pinnatus, -a, -um = tollas, szárnyas, szárnyalt
 (ma) pillangóvirág

- Cosmos sulphureus CAV. 1791

(la) sulphureus, -a, -um = kén-, kénes, kénsárga
 (ma) sárgavirágú pillangóvirág

- Coreopsis tinctoria NUTT. 1821

(gr) coreopsis ← (gr) corē = lány + (gr) ōps = szem
 (la) tinctorius, -a, -um = festő- ← (la) tingo, -ere, tinxi, tinctus = fest, megfest
 (ma) szépecske

- Coreopsis grandifolia HOGG in SWEET 1827

(la) grandifolius, -ia, -ium = nagylevelű ← (la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) nagylevelű szépecske

- Coreopsis verticillata L. 1753

(la) verticillatus, -a, -um = örvös, örvösen álló ← (la) vertex, -icis (m) = forgatag, örvény
 (ma) keskenylevelű szépecske

- Dahlia pinnata CAV. 1791

Dahl, Anders (1751–1789) svéd botanikus, Linné-tanítvány után

(la) pinnatus, -a, -um = tollas, szárnyas, szárnyalt

(ma) kerti (dísz) dália

- Dahlia coccinea CAV. 1794

(la) coccineus, -ea, -eum = skarlátszínű ← (la) coccum, -i (n) = skarlátfesték

(ma) skarlátpiros dália

- Dahlia variabilis (WILLD. 1816 sub *Georgina*) DESF. 1829

(la) variabilis, -e = változatos, változékony

(ma) változékony (rózsaszínű) dália

XXIII. GALINSOGA RUIZ et PAVON – GOMBVIRÁG

Galinsoga, Mariano Martinez de (1766–1797) spanyol orvos és a királyi kert főigazgatója után

(ma) gombvirág

1239. Galinsoga parviflora CAV. 1794

(la) parviflorus, -a, -um = kisvirágú ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) kicsiny (apró) gombvirág

- Galinsoga ciliata (RAFIM.) BLAKE

(la) ciliatus, -a, -um = pillás ← (la) cilium, -i (n) = pilla, szempilla, tollpihe

(ma) borzas gombvirág

1240. Galinsoga quadriradiata RUIZ et PAVON 1798

(la) quadriradiatus, -a, -um = négysugarú ← (la) quadri- = négy- + (la) radiatus, -a, -um = sugaras

← (la) radius, -ii (m) = sugár

(ma)

- Gaillardia pulchella FOUG. 1788

Gaillard de Marentonneau (XVIII. sz.) francia nemes, a botanika barátja után

(la) pulchellus, -a, -um [demin.] = szép, csinos ← (la) pulcher, -ra, -rum = szép, gyönyörű, pompás

(ma) kokárdavirág

- Gaillardia aristata PURSH. 1814

(la) aristatus, -a, -um = kalászos, szálkás ← (la) arista, -ae (f) = kalász, szálka

(ma) közönséges kokárdavirág

- Helenium autumnale L. 1753

(gr-la) Helenium ← (gr) Helenē = Zeusz és Lédá lánya; Menelaosz spártai király felesége, akit megszőktetett Parisz trójai királyfi, s aki miatt kitört a trójai háború

(la) autumnalis, -e = őszi

(ma) napfényvirág

- Helenium nudiflorum NUTT. 1841

(la) nudiflorus, -a, -um = meztelen virágú ← (la) nudus, -a, -um = meztelen, csupasz + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) csupaszvirágú napfényvirág

- Helenium hoopesi GRAY 1864

Hoopes, Josiah (1832–1904) amerikai botanikus után

(ma) Hoopes-napfényvirág

- Tagetes patulus L. 1753

Tagetes → tisztázatlan eredetű név

(la) patulus, -a, -um = nyitott, tárt, terebélyes

(ma) bársonyvirág, bűdöske

- Tagetes erectus L. 1753

(la) erectus, -a, -um = egyenes, álló ← (la) erigo, -ere, erexi, erectus = felegyenesít, felállít

(ma) nagy bűdöske

- Tagetes minutus L. 1753

(la) minutus, -a, -um = kis, kicsiny

(ma) kis bűdöske

- Schkuhria pinnata (LAM. 1792 sub *Pectide*) KTZE.

Schkuhr, Christian (1741–1811) német botanikus után

(la) pinnatus, -a, -um = tollas, szárnyas, szárnyalt

(ma) schkuhria

- Flaveria bidentis (L. 1767 sub *Ethulia*) KTZE.

Flaveria → tisztázatlan eredetű név

(la) bidentis [birtokos eset] ← (la) bidens, -ntis = kétfogú ← (la) bi- = két, kettő + (la) dens, -ntis

(m) = fog

(ma) flaveria

- Santolina chamaecyparissus L. 1753

(fr) santoline = kis ciprus

(gr-la) chamaecyparissus, -us (f) = földi ciprus ← (gr) chamai = földi + (la) cyparissus, -us (f) = ciprus
(ma) cipruska

- Santolina virens MILL. 1768

(la) virens, -ntis = zöldelő ← (la) vireo, -ere = zöldel
(ma) zöld cipruska

XXIV. ANTHEMIS L. – PIPITÉR

(la) anthemis, -is (f) = kamilla ← (gr) anthemis = virág, kamilla ← (gr) anthos = virág, lágyszárú növény, dudva
(ma) pipitér (né) Hundskamille

1241. Anthemis cotula L. 1753

(la) cotula, cotyla, -ae (f) = kis mérőedény, kis edény ← (gr) kotylē = üreg, üres edény, mérőedény
(ma) bűdös pipitér

1242. Anthemis tinctoria L. 1753

(la) tinctorius, -a, -um = festő- ← (la) tingo, -ere, tinxi, tinctus = fest, megfest
(ma) festő pipitér

1243. Anthemis austriaca JACQ. 1778

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák
(ma) szöszös pipitér

1244. Anthemis arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
(ma) parlagi pipitér

1245. Anthemis ruthenica M. B. 1808

(la) ruthenicus, -a, -um = rutén
(ma) homoki pipitér

- Anthemis triumfettii (L. 1753) DC. 1815

Trionfetti (la. Triumfettius) Giovanni, Battista (1658–1708) olasz botanikus után
(ma) Trionfetti-pipitér

- Anthemis nobilis L. 1753 = **Chamaemelum nobile** ALL. 1785

(la) nobilis, -e = nemes
(gr) chamai = földön + (gr) melon = alma
(ma) római kamilla, nemes pipitér, római székfű

- Anthemis montana L. 1753

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy

(ma) hegyi pipitér

- Anthemis biebersteiniana (WEB. et MOHR 1805 sub *Chrysanthemo*) C. KOCH 1855

Marschall v. Bieberstein, Friedrich August (1768–1826) német származású orosz botanikus után

(ma) Bieberstein-pipitér

XXV. ACHILLEA L. – CICKAFARK

(la) Achillea, -eae (f) ← (gr) Achillea = Achilles után, akit Chiron kentaur megtanított a gyógyításra, és Telephos sebét meggyógyította

(ma) cickafark

1246. Achillea ptarmica L. 1753

(la) ptarmicus, -a, -um = tüsszentést okozó ← (gr) ptarmikos, ptarmikē = tüsszentőfű

(ma) kenyérbél cickafark

1247. Achillea ochroleuca EHRH. 1792, W. et K. 1800

(la) ochroleucus, -a, -um = sárgásfehér ← (gr) ochros = okkersárga + (gr) leukos = fehér

(ma) homoki cickafark

1248. Achillea nobilis L. 1753

(la) nobilis, -e = nemes

(ma) nemes (Neilreich-) cickafark

1249. Achillea distans W. et K. in WILLD. 1804

(la) distans, -ntis = egymástól távolálló, távoli ← (la) disto, disteti, distaturus = távol áll ← (la) di- = egymástól külön, távol + (la) sto, stare steti, staturus = áll

(ma) nagy (ritkás) cickafark

1250. Achillea crithmifolia W. et K. 1801

(gr) krithmon, krethmon = tengeri kömény + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) hegyvidéki (hegyközi) cickafark

1251. Achillea asplenifolia VENT. 1800

(la) asplenifolius, -ia, -ium = fodorkalevelű ← Asplenium = fodorka nemzetség + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) sziki cickafark

1252. Achillea millefolium L. 1753

(la) millefolius, -ia, -ium = soklevelű ← (la) mille = ezer; sok + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) közönséges cickafark

1253. Achillea collina BECKER in RCHB. 1832

(la) collinus, -a, -um = dombi ← (la) collis, -is (m) = halom, domb
 (ma) mezei cickafark

1254. Achillea pannonica SCHEELE 1844

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
 (ma) magyar cickafark

1255. Achillea setacea W. et. K. 1801

(la) setaceus, -ea, -eum = serteszőrös, sörtés ← (la) saeta (seta), -ae (f) = merev szőr, serte
 (ma) pusztai (sertelevelű) cickafark

- Achillea filipendulina LAM. 1783

(la) filum, -i (n) = fonal + (la) pendulinus, -a, -um = lecsüngő, lelógó ← (la) pendulus, -a, -um = lecsüngő, lógó ← (la) pendeo, -ere, pependi = függ, csüng, lóg
 (ma) sárga (jószagú) cickafark

- Achillea tomentosa L. 1753

(la) tomentosus, -a, -um = molyhos ← (la) tomentum, -i (n) = tömítés, párna, párnázat
 (ma) aranyárga (molyhos) cickafark

- Achillea ageratifolia (SIBTH. et SM. 1813 sub *Anthemi*) BORISS. 1875

(gr) ageratos = nem változó, sokáig megmaradó + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) ezüstlevelű (csipkés) cickafark

XXVI. MATRICARIA L. – SZÉKFŰ

(la) matricaria, -ae (f) = anyahiányos ← (la) matrix, matricis (f) = anyaméh ← (la) mater, -tris (f) = anya; gyógynövény, amely segít a női betegségekben + (la) careo, -ere, -ui = hiányol
 (ma) székfű

1256. Matricaria matricarioides (LESS. 1831 sub *Artemisia*) PORTER in BRITT. 1894

(la-gr) matricarioides ← (la) mater, -tris (f) = anya + (la) careo, -ere, -ui = hiányol + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr-la) matricarioides = székfűszerű ← Matricaria = székfű nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) sugártalan (szírmatlan) székfű

1257. Matricaria chamomilla L. 1753 em. L. 1755

(la) chamomilla, ae (f) = kamilla
 (ma) orvosi székfű (kamilla)

1258. *Matricaria maritima* L. 1753

(la) maritimus, -a, -um = tengeri, tengermelléki, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger
 (ma) tengerparti székfű

1259. *Matricaria tenuifolia* (KIT. in SCHULT. 1814 sub *Chrysanthemo*) SIMK. 1887

(la) tenuifolius, -ia, -ium = vékonylevelű, keskenylevelű ← (la) tenuis, -e = vékony, finom,
 keskeny + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) keskenylevelű székfű

XXVII. CHRYSANTHEMUM L. – ARANYVIRÁG

(la) chrysanthemum, -i (n) ← (gr) chrysanthemon ← (gr) chrysos = arany + (gr) anthemon =
 virág, növény, dudva
 (ma) aranyvirág (né) Goldblume

1260. *Chrysanthemum leucanthemum* L. 1753 agg.

(gr-la) leucanthemus, -a, -um [melléknév] = fehérvirágú ← (gr) leucos = fehér + (gr) anthemios =
 virág
 (ma) réti margitvirág, margaréta

1261. *Chrysanthemum serotinum* L. 1753

(la) serotinus, -a, -um = késő, kései, későn jövő
 (ma) Tisza-parti margitvirág

1262. *Chrysanthemum corymbosum* L. 1753

(la) corymbosus, -a, -um = sátorozó, sátorvirágzatú ← (la) corymbus, -i (m) = sátor, sátorvirágzat
 ← (gr) korymbos = csúcs
 (ma) sátoros margitvirág

1263. *Chrysanthemum parthenium* (L. 1753 sub *Matricaria*) BERNH. 1800

(gr-la) parthenius, -ia, -ium [melléknév] ← (gr) partheneos = szűzies, kisasszonyos
 (ma) őszi margitvirág

- *Chrysanthemum macrophyllum* W. et K. 1802

(gr-la) macrophyllus, -a, -um = nagylevelű ← (gr) makrosz = nagy, hosszú + (gr) phyllon = levél
 (ma) nagylevelű margitvirág

- *Chrysanthemum coronarium* L. 1753

(la) coronarius, -a, -um = koronaszerű, koronás ← (la) corona, -ae (f) = korona
 (ma) koronás margitvirág

- **Chrysanthemum carinatum** SCHOUSBOE 1880

(la) carinatus, -a, -um = csónakszerű ← (la) carina, -ae (f) = hajógerinc
(ma) húsos margitvirág

- **Chrysanthemum balsamita** (L. 1753 sub *Tanaceto*) L. 1763 (*Pyrethrum Balsamita* WILLD. 1803)

(la) balsamitus, -a, -um = balzsamos ← (la) balsamum, -i (n) = balzsam ← (gr) balsaminos = balzsamos
(ma) balzsamos margitvirág

- **Chrysanthemum cinerariifolium** (TREV. 1820 sub *Pyrethro*) VIS. 1847 (*Tanacetum ciner.* SCHULTZ-B. 1844)

(la) cinerariifolius, -ia, -ium = fodroslevelű ← (la) cinerarius, -ii (m) = (haj)fodorító + (la) folius, -ia, -ium = levelű vagy
(la) cinerariifolius, -ia, -ium = cinerarialevelű ← Cineraria = csodaszem (*Pericallis* × *hybrida*) +
(la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) dalmátvirág

- **Chrysanthemum roseum** ADAM in WEBER et MOHR 1805 (*Pyrethrum roseum* M. B. 1808, *Tanacetum roseum* SCHULTZ-B. 1844)

(la) roseus, -ea, -eum = rózsás ← (la) rosa, -ae (f) = rózsza
(ma) rózsaszínű margitvirág

- **Chrysanthemum arcticum** L. 1753

(la) arcticus, -a, -um = sarki, sarkvidéki
(ma) sarkvidéki krizantém (sarkvidéki margitvirág)

- **Chrysanthemum maximum** RAMOND 1800 [*Ch. latifolium* (DC.) BAKSAY 1957]

(la) maximus, -a, -um [felsőfok] = legnagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
(ma) óriás (kerti) margitvirág, kerti margaréta

- **Chrysanthemum indicum** L. 1753 és **Ch. morifolium** RAMATUELLE 1792

(la) indicus, -a, -um = indiai
(la) morifolius, -ia, -ium = eperlevelű ← (la) morus, -i (f) = eperfa + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) téli krizantém

XXVIII. TANACETUM L. – VARÁDICS

(la) tanacetum, tanaceta = gilisztaűző varádics
(ma) varádics

1264. **Tanacetum vulgare** L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
(ma) gilisztaűző varádics (varádicskóró, gilisztavirág)

XXIX. ARTEMISIA L. – ÜRÖM

(la) artemisia, -ae (f) = üröm ← (gr) artemisia = Artemis, a vajúdjó és a szülő nők, valamint az újszülöttek védő és segítő istennője

(ma) üröm

(né) Beifuß

1235. Artemisia vulgaris L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) fekete (közönséges, tapló-) üröm

1266. Artemisia pontica L. 1753

(la) ponticus, -a, -um = pontuszi ← (gr) Pontikos = Pontus (Fekete-tenger környéke)

(ma) bárány üröm

1267. Artemisia austriaca JACQ. 1773

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák

(ma) selymes (ausztriai, osztrák) üröm

1268. Artemisia absinthium L. 1753

(la) absinthium, -ii (n) = fehér üröm; keserű méreg ← (gr) apsinthion, apsinthos = vermut

(ma) fehér üröm, abszint üröm

1269. Artemisia alba TURRA 1765

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) sziklai üröm

1270. Artemisia campestris L. 1753 agg.

(la) campester, -tris, -tre = mezei ← (la) campus, -i (m) = mező, térség, síkság

(ma) mezei üröm

1271. Artemisia scoparia W. et K. 1801

(la) scoparius, -a, -um = seprő- ← (la) scopa, -ae (f) = vékony ág, gally

(ma) seprű üröm

1272. Artemisia annua L. 1753

(la) annus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év

(ma) egyényári üröm

1273. Artemisia maritima L. 1753 agg.

(la) maritimus, -a, -um = tengeri, tengermelléki, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger

(ma) sziki üröm

1274. Artemisia abrotanum L. 1753

(la) abrotanum, -i (n) (abrotonum, habrotonum) = istenfa ← (gr) habrotanon, habrotonon, abrotonon [tükörszó trákból]

(ma) istenfa

(né) Eberraute

- Artemisia dracunculus L. 1753

(la) dracunculus, - (m) [demin.] = kis sárkány ← (la) draco, -onis (m) = sárkány

(ma) tárkony

- Artemisia laxa (LAM. 1778 sub *Absinthio*) FRITSCH ex KERN. 1893

(la) laxus, -a, -um = laza, tág, lankadt

(ma) nemes üröm

- Artemisia gnaphaloides NUTT. 1818

(gr) gnaphaloides ← (gr) gnaphthō = rág, szétrág + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr-la) gnaphaloides = gyopárszerű ← Gnaphalium = gyopár nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) gyopáros üröm

- Artemisia frigida WILLD. 1838

(la) frigidus, -a, -um = hideg, hűvös

(ma) hegyi üröm

- Artemisia lanata WILLD. 1823

(la) lanatus, -a, -um = gyapjas ← (la) lana, -ae (f) = gyapjú(fonál)

(ma) gyapjas üröm

XXX. TUSSILAGO L. – MARTILAPU

(la) tussilago, tussilaginis = lókörömfű, martilapu; köhögés elleni gyógynövény ← (la) tussis, -is (f) = köhögés + (la) ago, agere, egi, actus = vezet, hajt, űz [köhögést elűző]

(ma) martilapu

1275. Tussilago farfara L. 1753

(la) farfarus, -a, -um [melléknév] ← (la) far, farris (n) = gabona, (takarmány) eledel

(ma) martilapu

XXXI. PETASITES MILL. – KESERŰLAPU (ACSalAPU)

(gr) petasites = patkószerű [martilapu széles, nagy kerek levéllel]

(ma) acsalapu

(né) Pestwurz

1276. Petasites hybridus (L. 1753 sub *Tussilagine*) G. M. SCH. 1801

(la) hybridus, -a, -um = korcs, keverék

(ma) közönséges (vörös) acsalapu

1277. Petasites albus (L. 1753 sub *Tussilagine*) GÄRTN. 1791

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér acsalapu

XXXII. ERECHTHITES RAF. – KERESZTLAPU

(gr) erechthites = egy keresztfűfaj ← (gr) Erechtheus (Erechteus) = Athén egy mondabeli királya

(ma) keresztlapu

1278. Erechthites hieraciifolia (L. 1753 sub *Senecione*) RAF. in DC 1837

(la) hieracium, -ii (n) = hölgymál, héja, kányafű ← (gr) hieracion = hölgymál, héja, kányafű ←

(gr) hierax = sólyom, héja [a madár ennek a növénynek a nedvét issza, hogy élesebben tudjon látni] + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) amerikai keresztlapu

XXXIII. ARNICA L. – ÁRNIKA

(gr) arnos = kos

(ma) árnika

(né) Schafgarbe

1279. Arnica montana L. 1753

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy

(ma) hegyi árnika

XXXIV. DORONICUM L. – ZERGEVIRÁG

(fr) deronic, doronic ← (arab) daraunig, daraunag ← (perzsa) daraunak (→ vulg. = durung)

(gr) doron = ajándék + (gr) Niké = győzelem istennője [mert a növény állatölő mérget tartalmaz]

(ma) zergevirág

1280. Doronicum hungaricum (SADL. in GR. et SCH. 1852 p. var. *D. plantaginei*)
RCHB. f. 1854

(la) hungaricus, -a, -um = magyar ← (la) Hungaria, -ae = Magyarország

(ma) magyar zergevirág

1281. Doronicum austriacum JACQ. 1774

(la) austriacus, -a, -um = ausztriai, osztrák

(ma) hegyi (osztrák) zergevirág

1282. *Doronicum orientale* HOFFM. 1808, WILLD. 1809

(la) *orientalis*, -e = keleti ← (la) *oriens*, -tis (f) = kelet
 (ma) kaukázusi (mecseki) zergevirág

XXXV. SENECIO L. – AGGÓFŰ

(la) *senecio*, -onis (m) = agg [melléknév] ← (la) *senex*, *senis* (m) = agg, öreg
 (ma) aggófű (né) Kreuzkraut, Kreuzwurz, Greiskraut

1283. *Senecio integrifolius* (L. 1753 sub *Othonna*) CLAIRV. 1811

(la) *integrifolius*, -ia, -ium = éplevelű ← (la) *in-* = fosztóképző [összetételekben] + (la) *teger*, -gra, -grum = ép, érintetlen ← (la) *tango*, *tetigi*, *tactus* = érint + (la) *folius*, -ia, -ium = levelű
 (ma) mezei aggófű

1284. *Senecio aurantiacus* (HOPPE 1806 sub *Cineraria*) LESS. 1834

(la) *aurantiacus*, -a, -um = narancspiros ← (la) *aurantium*, -ii (n) = narancsfa
 (ma) narancsszínű aggófű

1285. *Senecio ovirensis* (KOCH 1823 sub *Cineraria*) DC. 1837

(la) *ovirensis*, -e = az Ovir hegyről származó (Karintiában)
 (ma) bérci (hosszúlevelű) aggófű

1286. *Senecio rivularis* (W. et K. 1808 sub *Cineraria*) DC. 1837

(la) *rivularis*, -e = pataki ← (la) *rivulus*, -i (m) [demin.] = patakocska ← (la) *rivus*, -i (m) = patak, folyó
 (ma) csermely (pataki) aggófű

1287. *Senecio vulgaris* L. 1753

(la) *vulgaris*, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) közönséges aggófű

1288. *Senecio silvaticus* (*sylvaticus*) L. 1753

(la) *silvaticus*, -a, -um = erdei ← (la) *silva*, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) erdei aggófű

1289. *Senecio viscosus* L. 1753

(la) *viscosus*, -a, -um = ragadós, enyves ← (la) *viscum*, -i (n) = fagyöngy; madárlép
 (ma) enyves aggófű

1290. *Senecio vernalis* W. et K. 1800

(la) *vernalis*, -e = tavaszi ← (la) *ver*, *veris* (n) = tavasz
 (ma) tavaszi aggófű

1291. Senecio rupestris W. et K. 1802

(la) rupestris, -e = sziklai, szirti, kövi ← (la) rupes, -is (f) = szikla, szirt
 (ma) szirti aggófű

1292. Senecio erucifolius L. 1753

(la) erucifolius, -ia, -ium = borsmustárlevelű ← (la) eruca, -ae (f) = borsmustár + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) keskenylevelű (vékonylevelű) aggófű

1293. Senecio jacobaea L. 1753

Jakab apostol után
 (ma) jakabnapi aggófű

1294. Senecio erraticus BERT. 1810

(la) erraticus, -a, -um = tévelygő, kóborló, kanyargó
 (ma) réti aggófű

1295. Senecio aquaticus HUDS. 1762

(la) aquaticus, -a, -um = vízi ← (la) aqua, -ae (f) = víz
 (ma) vízi (erdőszéli) aggófű

1296. Senecio paludosus L. 1753

(la) paludosus, -a, -um = mocsári, mocsaras ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, pocsolya, tó
 (ma) mocsári aggófű

1297. Senecio fluviatilis WALLR. 1840

(la) fluviatilis, -e = folyami, vízi ← (la) fluvius, -ii (m) = folyó(víz)
 (ma) patakparti aggófű

1298. Senecio nemorensis L. 1753 agg.

(la) nemorensis, -e = ligeti, berki, erdei ← (la) nemus, -oris (n) = liget, berek, erdő
 (ma) berki aggófű

- Senecio nemorensis L. 1753 subsp. **fuchsii** (C. C. GMEL.) ČELAK. 1872

Fuchs (Fuchsius), Leonhart (1501–1566) német botanikus után
 (ma) szaracén aggófű

1299. Senecio doria NATH. in L. 1756

(la) dorius, -ia, -ium = dór
 (ma) kövér aggófűs

- **Senecio doria** NATH. in L. 1756 subsp. **umbrosus** (W. et K.) SOÓ 1946

(la) umbrosus, -a, -um = árnyékos, árnyas, sötét ← (la) umbra, -ae (f) = árnyék, sötétség, homály, éjszaka

(ma) nagy aggófű

- **Senecio cineraria** DC. 1837

(la) cinerarius, -i (m) = hajfodorító (rabszolga)

(ma) csodaszem

- **Senecio mikanioides** OTTO ex WALP. 1845

(gr) mykēs, mykos = gomba + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr-la) mikanioides = fészkesfolyondárszerű ← Mikania = fészkesfolyondár nemzetség ← Mikán, Johann Christian (1743–1814) cseh botanikus után + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) szobaborostyán, szobarepkény

- **Senecio mandraliscae** (ΓIN. sub *Kleinia*) JACOBSON 1951

(gr) mandra = kerített hely; ól; zárda + (gr) lis, lisse = sima

(ma) pozsgás aggófű

- **Senecio fulgens** (HOOK. f. 1866 sub *Kleinia*) NICHOLS. 1886

(la) fulgens, -ntis = fényes, fénylő ← (la) fulgeo, -ere, fulsi = csillog, ragyog, villámlik

(ma) korallvörös aggófű

XXXVI. **LIGULARIA** CASS. – HAMUVIRÁG

(la) ligularis, -e = kanál alakú ← (la) ligula, -ae (f) = kanál

(ma) hamuvirág

(né) Blatthäutchen

1300. Ligularia sibirica (L. 1753 sub *Othonna*) CASS. 1823

(la) sibiricus, -a, -um = szibériai

(ma) szibériai hamuvirág

- **Ligularia clivorum** MAXIM. 1871

(la) clivorum [többes birtokos eset] ← (la) clivus, -a, -um = lejtős, meredek, szakadékos ← (la) clivus, -i (m) = lejtő, hegyoldal

(ma) hegyi hamuvirág

XXXVII. **CALENDULA** L. – KÖRÖMVRÁG

(la) calendula, -ae (f) [demin.] = körömvirág ← (la) Calendae = a hónap elseje

(la) caleo, calere, calui (calitusus) = meleg(e van), nagy keletje van [a virágok korán nyílnak és estig nem csukódnak; ugyanaz parasztkalendár: ha reggel nem nyílnak, eső várható]

(ma) körömvirág

(né) Ringelblume

1301. Calendula officinalis L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerértári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkimisták műhelye, gyógyszerértár

(ma) kerti (orvosi) körömvirág (kenyérbélvirág)

- Arctotis grandis THUNB. 1799

(gr) arktos = medve + (gr) ous, otos = fül

(la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű

(ma) kékközepű margitvirág

- Dimorphotheca pluvialis (L. 1753 sub *Calendula*) MÖNCH. 1794

(gr) dimorphos = kétalakú ← (gr) di = kettő + (gr) morphē = alak + (gr) thēkē = tartó, tok

(la) pluvialis, -e = eső utáni

(ma) viharvirág

XXXVIII. ECHINOPS L. – SZAMÁRKENYÉR

(la) echinus, -i (m) = tengeri sünn, sünn ← (gr) echinos = sünn + (gr) ops = szem

(ma) szamárkenyér

1302. Echinops sphaerocephalus L. 1753

(la) sphaera, -ae (f) = gömb, éggömb ← (gr) sphaira = golyó, gömb + (gr) kephalē = fej

(ma) fehérés (mirigyés) szamárkenyér

1303. Echinops ruthenicus (FISCH. 1812) M. B. 1819

(la) ruthenus, -a, -um = rutén

(ma) rutén szamárkenyér

- Echinops ritro L. 1753 s. str.

ritro ← egy déleurópai nyelvből

(ma) kék szamárkenyér

XXXIX. XERANTHEMUM L. – VASVIRÁG

(gr) xeranthemum ← (gr) xeros = száraz + (gr) anthemon = virág

(ma) vasvirág

1304. Xeranthemum annuum L. 1753

(la) annus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év

(ma) ékes vasvirág, vasvirág

1305. Xeranthemum foetidum MÖNCH. 1794

(la) foetidus, -a, -um = bűdös

(ma) bűdös vasvirág

XL. CARLINA L. – BÁBAKALÁCS

(ol) carlina, (sp) carlina, (fr) carline = bábakalács [talán a Carolus-ból, ui. a monda szerint Nagy Károly fedezte föl a növény pestis elleni hatását]

(ma) bábakalács

1306. Carlina acaulis L. 1753

(la) acaulis, -e = szártalan ← (gr) a- = fosztóképző + (la) caulis, -is (f) = szár, torzsa

(ma) szártalan bábakalács

1307. Carlina vulgaris L. 1753 agg.

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) közönséges (molyhos) bábakalács

1307.a. Carlina vulgaris L. 1753 subsp. **longifolia** (RCHB.) NYM. 1879

(la) longifolius, -is, -ium = hosszúlevelű ← (la) longus, -a, -um = hosszú + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) magas (hosszúlevelű) bábakalács

1307.b. Carlina vulgaris L. 1753 subsp. **intermedia** (SCHUR) HAY. et MAKGR. 1931

(la) intermedius, -ia, -ium = középső

(ma) rövidgalléros bábakalács

XLI. ARCTIUM L. – BOJTORJÁN

(la) arctium, -i (n) = bojtorján ← (gr) arktion = bojtorján ← (gr) arktos = durvaszerű, sörtés [termése hasonlít a medve bundájához]

(ma) bojtorján

1308. Arctium tomentosum MILL. 1768

(la) tomentosus, -a, -um = molyhos ← (la) tomentum, -i (n) = tömítés, párna, párnázat

(ma) pókhálós bojtorján

1309. Arctium lappa L. 1753

(la) lappa, -ae (f) = bojtorján

(ma) közönséges (nagy) bojtorján

1310. *Arctium minus* (HILL 1762 sub *Lappa*) BERNH. 1800

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
 (ma) kis bojtorján

1311. *Arctium nemorosum* LEJ. et COURT. 1833

(la) nemorosus, -a, -um = berki, ligeti, erdős ← (la) nemus, -oris (n) = berek, liget, erdő
 (ma) berki bojtorján

XLII. *JURINEA* CASS. – HANGYABOGÁNCSS

Jurine, Louis (1751–1819) svájci orvos és természettudós után

(ma) hangyabogánccs

(né) Bisamdistel

1312. *Jurinea mollis* (TORN. in L. 1759 sub *Carduo*) RCHB. 1831

(la) mollis, -e = lágy, hajlékony, puha
 (ma) puha (lágylevelű) hangyabogánccs

1312.a. *Jurinea mollis* (TORN.) RCHB. 1831 subsp. ***macrocalathia*** (C. KOCH) SOÓ 1972

(gr) makros = nagy + (gr) kalathion = kosárka ← (gr) kalathos = kosár
 (ma) nagyfészekű hangyabogánccs

XLIII. *CARDUUS* L. – BOGÁNCSS

(la) carduus, -i (m) = bogánccs, kóró
 (ma) bogánccs

1313. *Carduus nutans* L. 1753

(la) nutans, -ntis = hajlongó, bókoló ← (la) nuto, -are = hajlong
 (ma) bókoló (kónya) bogánccs

1314. *Carduus acanthoides* L. 1753

(la) acanthoides = medvemancsszerű, bogánccsszerű ← (la) acanthus, -i (m) = medvemancs + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) útszéli bogánccs

1315. *Carduus hamulosus* EHRH. 1792

(la) hamulosus, -a, -um = horgas, görbült ← (la) hamus, -i (m) = horog
 (la) horgas bogánccs

1316. *Carduus crispus* L. 1753

(la) crispus, -a, -um = göndör, fodros, bodor
 (ma) fodros bogánccs

1317. *Cardus glaucus* BAUMG. 1816

(la) *glaucus*, -a, -um = kékes, zöldesszürke
 (ma) szürke (ősz) bogáncs

1318. *Cardus collinus* W. et K. 1808

(la) *collinus*, -a, -um = dombi ← (la) *collis*, -is (m) = halom, domb
 (ma) magyar (magyarföldi, dombi) bogáncs

XLIV. *CIRSIIUM* L. – ASZAT (ACAT)

(la) *cirsium*, -i (n) = bogáncs faj ← (gr) *kirsion* = egy bogáncsfaj
 (ma) aszat

1319. *Cirsium vulgare* (SAVI 1798 sub *Carduo*) TEN. 1836, PETRAK 1912, AIRY-SHAW 1938

(la) *vulgaris*, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) közönséges (lándzsás, lándzsáslevelű) aszat

1320. *Cirsium eriophorum* (L. 1753 sub *Carduo*) SCOP. 1772

(la) *eriophorum* [többes birtokos eset] ← (gr) *eriophoros* = (gyapjút viselő), gyapjas ← (gr) *erion* = gyapjú + (gr) *-phoros* = hordozó, viselő
 (ma) gyapjas aszat

1321. *Cirsium furiens* GR. et SCH. 1852

(la) *furiens*, *furientis* = rettentő, dühöngő ← (la) *furor*, -oris (m) = tombolás, düh, dühöngés ←
 (la) *furo*, *furare* = tombol, dühöng
 (ma) öldöklő (rettentő, tüskéspikkelyű) aszat

1322. *Cirsium arvense* (L. 1753 sub *Serratula*) SCOP. 1772

(la) *arvensis*, -e = vetési, mezei ← (la) *arvum*, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) mezei aszat (aszat, acat)

1323. *Cirsium brachycephalum* JUR. 1857

(gr) *brachycephalum* = rövidfejű ← (gr) *brachys* = rövid + (gr) *kephale* = fej
 (ma) kispéskű (rövidpéskű, alföldi) aszat

1324. *Cirsium palustre* (L. 1753 sub *Carduo*) SCOP. 1772

(la) *paluster*, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) *palus*, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) mocsári aszat

1325. *Cirsium canum* (L. 1753 sub *Carduo*) ALL. 1785

(la) *canus*, -a, -um = szürke, fehér, ősz
 (ma) szürke aszat

1326. *Cirsium pannonicum* (L. f. 1781 sub *Carduo*) LINK 1822

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai

(ma) magyar (pannóniai) aszat

1327. *Cirsium rivulare* (JACQ. 1773 sub *Carduo*) ALL. 1785, LINK 1822

(la) rivularis, -e = pataki ← (la) rivulus, -i (m) [demin.] = patakocska ← (la) rivus, -i (m) = patak, folyó

(ma) csermely aszat

1328. *Cirsium erisithales* (JACQ. 1762 sub *Carduo*) SCOP. 1772

(gr) erysi- = vöröslő, rozsdavörös + (gr) -thales = virágzó ← (gr) thallein = virágzik

(ma) enyves aszat

1329. *Cirsium oleraceum* (L. 1753 sub *Cnicu*) SCOP. 1772

(la) oleraceus, -ea, -eum = zöldséges ← (la) oleraceum, -ii (n) = zöldséges kert, veteményes kert

(ma) halovány (káposztás) aszat

- *Silybum marianum* (L. 1753 sub *Carduo*) GÄRTN. 1791

(la) silybum, -i (n) = egy bogáncsszerű növény ← (gr) sillybos, silybos = egy bogáncsszerű növény, melynek fiatal hajtása ehető

(la) Marianus, -a, -um ← (la) Maria [melléknév]

(ma) Máriatövis (máriabogáncs, tarkabogáncs)

- *Cnicus benedictus* L. 1753

(la) cnicus, -i (m) = benedekfű, bárcs, áldottbárcs [sajtkészítéskor oltónak használták]

(la) benedictus, -a, -um = jót mondó, dicsérő

(ma) benedekfű (bárcs, áldott bárcs)

XLV. ONOPORDON (ONOPORDUM) L. – SZAMÁRBOGÁNC

(gr) onopordon = egy bogáncsfaj ← (gr) onos = szamár + (gr) pordē = fing, szellentés

(ma) szamárbogáncs

1330. *Onopordon acanthium* L. 1753

(la) acanthium, -i (n) = egy a „spina alba”-hoz hasonló bogáncs ← (gr) akanthion = a tövis, tüske kicsinyített alakja

(ma) közönséges szamárbogáncs

XLVI. CRUPINA CASS. – MAGVASODRÓ

tisztázatlan eredetű név, talán hollandból átvett

(ma) magvasodró

1331. Crupina vulgaris PERS. in CASS. 1818

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) karcsú magvasodró

XLVII. SERRATULA L. – ZSOLTINA

(la) serratula, -ae (f) [demin.] = kis fűrész ← (la) serra, -ae (f) = fűrész
 (ma) zsoltina

1332. Serratula tinctoria L. 1753

(la) tinctorius, -a, -um = festő- ← (la) tingo, -ere, tinxi, tinctus = fest, megfest
 (ma) festő (fogaslevelű) zsoltina

1333. Serratula lycopifolia (VILL. 1779 sub *Carduo*) KERN. in WETTST. 1882

(gr) lycopifolia = farkasláb levelű ← (gr) lykos = farkas + (gr) pous, podos = láb + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) fénylő zsoltina

1334. Serratula radiata (W. et K. 1800 sub *Carduo*) M. B. 1819

(la) radiatus, -a, -um = sugaras ← (la) radius, -ii (m) = sugár
 (ma) sugaras zsoltina

XLVIII. CENTAUREA L. – IMOLA (BÚZAVIRÁG)

(la) centaureum, centaurium, -i (n) = ezerjófű, földpéje, százforintosfű ← Centaurus, -i (m) = a görög mitológia felül ember, alul ló alakú lényei
 (ma) imola (né) Flockenblume

1335. Centaurea calcitrapa L. 1753

(la) calx, calcis (f) = (kő, mészkő) (láb)sarok + (la) trappa, -ae (f) = csapda, tőr, kelepce
 (ma) úti imola

1336. Centaurea solstitialis L. 1753

(la) solstitialis, -e = nyári (napforduló-)
 (ma) sáfrányos imola

1337. Centaurea cyanus L. 1753

(la) cyanus, cyanae = búzavirág vagy (la) cyaneus, -ea, -eum = sötétkék ← (gr) kyaneos = acélkék
 (ma) kék (vetési) búzavirág

- Centaurea angustifolia MILL. 1768 agg.

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = szűk, szoros, keskeny +
 (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) vékonylevelű imola

1338. *Centaurea triumfettii* ALL. 1770

Trionfett (lat. Triumfettius), Giovanni Battista (1658–1708) itáliai botanikus után
(ma) Triumfetti-búzavirág, Triumfetti-imola

- ***Centaurea stricta*** (W. et K.) DOST. 1931, HAY. in HEGI 1928. p. var., JÁV. 1925 p. f.

(la) strictus, -a, -um = merev, szoros, feszes
(ma) tarka búzavirág (tarka imola)

1339. *Centaurea mollis* W. et K. ex BESS. 1809

(la) mollis, -e = lágy, hajlékony, puha
(ma) szirti (lágylevelű) búzavirág, szirti imola

1340. *Centaurea salonitana* VIS. 1829 var. *taurica* DC. 1837

(la) salonitanus, -a, -um = a dalmáciai Salonából való
(ma) dalmát imola

1341. *Centaurea scabiosa* L. 1753 s. str.

(la) scabiosus, -a, -um = rühes, ótvaros
(ma) vastövű imola

1341.a. *Centaurea scabiosa* L. 1753 subsp. *tematinensis* (DOM. 1931. p. sp.) DOM. 1937

(la) tematinensis = tematini ← Tematin = Temetvény [község Szlovákiában]
(ma) szálassevelű imola

1341.b. *Centaurea scabiosa* L. 1753 subsp. *badensis* (TRATT. 1814 p. sp.) RCHB. 1831, GUGLER 1907, HAY 1928

(la) badensis, -e = badeni ← Baden német tartomány után
(ma) badeni imola

1342. *Centaurea fritschii* HAY. 1901

Fritsch, Gustav Theodor (1838–1927) német anatómus és utazó után
(ma) dunántúli (Fritsch-) imola

1343. *Centaurea spinulosa* ROCH. 1828

(la) spinulosus, -a, -um [demin.] = kissé szúrós, kissé tüskés, kissé tövises ← (la) spinosus, -a, -um = szúrós, tüskés, tövises ← (la) spina, -ae (f) = tövis, fullánk
(ma) töviskés imola

1344. *Centaurea sadleriana* JANKA 1875

Sadler József (1791–1849) magyar botanikus után
(ma) Sadler- (budai) imola

1345. *Centaurea diffusa* LAM. 1783

(la) diffusus, -a, -um = terjedelmes, kiterjedt ← (la) diffundo, -fundere, -fudi, -fusus = kiönt, kiterjeszt, kiterjed
(ma) terpedt imola

1346. *Centaurea arenaria* M. B. in WILLD. 1800

(la) arenarius, -a, -um = homoki ← (la) arena, -ae (f) = homok
(ma) homoki imola

1347. *Centaurea micranthos* GMEL. 1770

(gr-la) micranthus, -a, -um = kisvirágú ← (gr) mikros = kis, kicsi + (gr) anthos = virág
(ma) útszéli (közönséges) imola

1348. *Centaurea rhenana* BOR. 1857

(la) rhenanus, -a, -um = rajnai ← (la) Rhenus, -i (m) = Rajna (folyó)
(ma) nyugati (Rajna-vidéki) imola

1349. *Centaurea jacea* L. 1753 s. str.

(la) iacea, -ae (f) = imola
(ma) réti imola

(né)Flockenblume

1350. *Centaurea pannonica* (HEUFF. 1858 p. var.) SIMK. 1891, HAY. 1901, SOÓ – JÁV. 1951 p. ssp.

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
(ma) magyar imola

1351. *Centaurea banatica* ROCH. in RCHB. 1831

(la) banaticus, -a, -um = bánási vagy bánáti
(ma) bánási imola

1352. *Centaurea macroptilon* BORB. 1879

(gr) makros = hosszú + (gr) ptilon = toll, pihe
(m) hosszútollú imola

1353. *Centaurea nigrescens* WILLD. 1803

(la) nigrescens, -ntis = feketéllő ← (la) nigresco, -ere = feketéllik
(ma) feketés imola

Centaurea phrygia L. 1753 agg.

(gr) Phrygios = frígiai, trójai

(ma) parókás imola

1354. Centaurea pseudo-phrygia C. A. MEY. in RUPR. 1845(gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (gr) phrygios = száraz, aszályos vagy (gr-la) pseudo-phrygia = a *Centaurea phrygia*-hoz hasonló, de mégis különböző

(ma) parókás imola

1355. Centaurea stenolepis KERN. 1872

(gr) stenos = szűk, keskeny + (gr) lepis = pikkely

(ma) pókhálós imola

1356. Centaurea indurata JANKA 1858

(la) induratus, -a, -um = megkeményített

(ma) borzas (keménypikkelyű) imola

XLIX. CARTHAMUS L. – PÓRSÁFRÁNY (SZEKLICE)

(sp) cartamo = pórsáfrány, szeklice [az arab qirtim-ből származik, avagy ismeretlen név]

(ma) pórsáfrány

1357. Carthamus lanatus L. 1753

(la) lanatus, -a, -um = gyapjas ← (la) lana, -ae (f) = gyapjú(fonál)

(ma) kerti pórsáfrány, pórsáfrány, szeklice

- Carthamus tinctorius L. 1863

(la) tinctorius, -a, -um = festő- ← (la) tingo, -ere, tinxi, tinctus = fest, megfest

(ma) kerti vadsáfrány

b) alcsalád CICHORIOIDEAE (LIGULIFLORAE, CICHORIACEAE) – NYELVESVIRÁGÚAK**L. CICHORIUM L. – KATÁNG**

(l) cichorium, -i (n) = cikória, endívia

(ma) katáng

1358. Cichorium intybus L. 1753

(la) intybus, intubus ← (gr) entybion, entybon = endivia [valószínű egyiptomi eredetű névből]

(ma) cikória (cikóriakatáng, kávékatáng)

- Cichorium endivia L. 1753

(gr) entybia ← (gr) entybion, entybon = endivia [valószínű egyiptomi eredetű névből]
 (ma) salátakatáng (endívia, endíviasaláta)

LI. LAPSANA L. – BOJTORJÁNSALÁTA

(la) lapsana, -ae (f) = mezei mustár
 (ma) bojtorjánsaláta

1359. Lapsana communis L. 1753

(la) communis, -e = közönséges, általános
 (ma) bojtorjánsaláta

LII. HYPOCHOERIS (HYPOCHAERIS) L. – VÉRESLAPU

(gr) hypochoiris = cikória faj ← (gr) hypo = alatt, alá + (gr) choiros = malac
 (ma) véreslapu, pelyvahordó

1360. Hypochoeris maculata L. 1753

(la) maculatus, -a, -um = foltos ← (la) macula, -ae (f) = folt ← (la) maculo, -are, -avi, -atum = foltot ejt, beszennyez
 (ma) foltos (kórós) pelyvahordó

1361. Hypochoeris radicata L. 1753

(la) radicans, -a, -um = gyökeres ← (la) radico, -are, -avi, -atum = gyökerezik
 (ma) kacúros pelyvahordó

LIII. LEONTODON L. – OROSLÁNFOG

(incl. *Thrinicia* ROTH – Békapitypang)

(gr) leon, leontos = oroslán + (gr) odon, odous = fog
 (ma) oroslánfog

1362. Leontodon nudicalyx (LAG. 1816 sub *Thrinicia*) H. P. FUCHS in JANCH. 1963

(la) nudus, -a, -um = meztelen + (gr-la) calyx, -icis (f) = kehely, csésze
 (ma) csupasz csészelevelű oroslánfog

1363. Leontodon incanus (L. 1753 sub *Hieracio*) SCHRANK 1801

(la) incanus, -a, -um = szürke, ősz
 (ma) szürke oroslánfog

1364. Leontodon autumnalis L. 1753

(la) autumnalis, -e = őszi
 (ma) őszi oroslánfog

1365. Leontodon hispidus L. 1753

(la) hispidus, -a, -um = borzas, bozontos

(ma) közönséges oroszlánfog

Leontodon hispidus subsp. **hastilis** (L. 1763 p. sp.) RCHB. 1831

(la) hostile, -is (n) = rúd, nyél ← (la) hasta, -ae (f) = karó

(ma) dunai oroszlánfog

LIV. **HELMINTHIA** JUSS. – VÁNDORVIRÁG

(gr) helmis, helmins, helminthos [birtokos eset] = bélféreg

(ma) vándorvirág

1366. Helminthia echioides (L. 1753 sub *Picride*) GÄRTN. 1791

(la) echioides = kígyófűszerű ← (la) echios = kígyófű [kígyóharapás ellen] + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr-la) echioides = kígyószisz-szerű ← Echium = kígyószisz nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) vándorvirág kígyószisz (vándorvirág)

LV. **PICRIS** L. – KESERŰGYÖKÉR

(la) picris, -is (f) = keserűgyökér ← (gr) pikris = keserűgyökér

(ma) keserűgyökér

(né) Bitterkraut

1367. Picris hieracioides L. 1753

(gr-la) hieracioides = hölgymálhoz hasonló ← Hieracium = hölgymál nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) ékes keserűgyökér

LVI. **TRAGOPOGON** L. – BAKSZAKÁLL

(la) trapogon ← (gr) tragopon ← (gr) tragos = bak + (gr) pogon = szakáll [a zárt virág és a magfüggelék hasonlít a kecskeszakállhoz]

(ma) bakszakáll

(né) Bocksbart

1368. Tragopogon floccosus W. et K. 1802

(la) floccosus, -a, -um = pelyhes, bolyhos

(ma) homoki (szöszke) bakszakáll

1369. Tragopogon dubius SCOP. 1772

(la) dubius, -ia, -ium = kétes, bizonytalan

(ma) nagy bakszakáll

1370. *Tragopogon orientalis* L. 1753

(la) *orientalis*, -e = keleti ← (la) *oriens*, -tis (f) = kelet
 (ma) közönséges bakszakáll

- *Tragopogon porrifolius* L. convar. *sativus* (GATERAU 1784 p. sp.) BR.-BL. in HEGI 1929

(la) *porrifolius*, -ia, -ium = metélőhagymalevelű ← (la) *porrum*, -i (n), *porrus*, -i (m) = metélőhagyma + (la) *folius*, -ia, -ium = levelű
 (ma) saláta bakszakáll

LVII. SCORZONERA L. – POZDOR

(ol) *scorza nera* = fekete kéreg [kígyóbőr]
 (fr) *scorzonère* = feketegyökér [kígyómarás ellen]
 (ma) pozdor (né) Schwarzwurzel

1371. *Scorzonera purpurea* L. 1753

(la) *purpureus*, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös
 (ma) piros pozdor

1372. *Scorzonera hispanica* L. 1753

(la) *hispanicus*, -a, -um = hispániai, spanyol
 (ma) spanyol pozdor (feketegyökér, télispárga)

1373. *Scorzonera austriaca* WILLD. 1803

(la) *austriacus*, -a, -um = ausztriai, osztrák
 (ma) (ausztriai) osztrák pozdor

1374. *Scorzonera humilis* L. 1753

(la) *humilis*, -e = törpe, alacsony, kicsi, szerény ← (la) *humus*, -i (f) = föld
 (ma) alacsony pozdor

1375. *Scorzonera parviflora* JACQ. 1776

(la) *parviflorus*, -a, -um = kisvirágú ← (la) *parvus*, -a, -um = kis, kicsi + (la) *florus*, -a, -um = virágú
 (ma) kisvirágú pozdor

Podospermum* DC. = *Scorzonera

(gr) *pous*, *podos* = láb + (gr) *sperma* = mag [a kaszattermések nyelesek]
 (ma) szikipozdor

1376. *Scorzonera cana* (C. A. MEY.) GRIS. 1844, O. HOFFM. 1893, SIMK. 1893 =
Podospermum canum C. A. MEY. 1831

(la) canus, -a, -um = szürke, fehéresszürke
(ma) közönséges szikipozdor (pozdor, útszéli pozdor)

1377. *Scorzonera laciniata* L. 1753 = ***Podospermum laciniatum*** DC. in LAM. et DC. 1805

(la) laciniatus, -a, -um = sallangos, cimpás, rojtos, csücskös ← (la) lacinia, -ae (f) = sallang, cimpa, cafat, csücsök
(ma) sallangos szikipozdor (sziki pozdor)

LVIII. **CHONDRILLA** L. – NYÚLPARÉJ

(la) chondrilla, chondrille = katángkóró ← (gr) chondrilla, chundrillē, chondrille = egy olyan növény, amely „gumit” termel; a gyökérgumók elvágva tejnedvet választanak ki
(ma) nyúlparéj (né) spanische Wegwarte

1378. *Chondrilla juncea* L. 1753

(la) iunceus, -ea, -eum = kákaszerű, szittyószerű ← (la) iuncus, -i (m) = káka, szittyó
(ma) közönséges nyúlparéj

LIX. **TARAXACUM** ZINN. – PITYPANG, GYERMEKLANCFŰ

(la) taraxacum ← (arab-perzsa) tharakhchakon = egy fészkesvirágzatú növény
(ma) pitypang

1379. *Taraxacum serotinum* (W. et K. 1802 sub *Leontodonte*) POIR. 1816

(la) serotinus, -a, -um = késő, kései, későn jövő
(ma) késői pitypang

1380. *Taraxacum bessarabicum* (HORNEM. 1819 sub *Leontodonte*) HAND.-MAZZ. 1907

(la) bessarabicus, -a, -um = beszarábiai
(ma) sziki (kisfészki) pitypang

1381. *Taraxacum laevigatum* (WILLD. 1809 sub *Leontodonte*) DC. 1813 agg.

(la) laevigatus, -a, -um = sima, simított, fényes ← (la) levis, -e = sima, csúsós
(ma) szarvacskás pitypang

1382. *Taraxacum obliquum* (FR. 1814 sub *Leontodonte*) DAHLST. 1905

(la) obliquus, -ua, -uum = ferde
(ma) ferde pitypang

1383. Taraxacum palustre (LYONS 1763 sub *Leontodonte*) SYMONS 1798 agg.

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
(ma) lápi (mocsári) pitypang

1384. Taraxacum officinale WEBER in WIGGERS 1780 agg.

(la) officinalis, -e = gyógyszerláti, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszerlár
(ma) pongyola pitypang (gyermekláncfű, kákics)

- Taraxacum kok-saghyz RODIN 1933

(török) kök = gyökér + (tr) sağıs, sağız = gumi [a gyökérből kaucsukot nyernek]
(ma) gumipitypang

LX. MYCELIS CASS. – KAKICSVIRÁG

talán (gr) mÿs = egér + (gr) kelis = jegy, folt, stigma [az auktor nem ad magyarázatot]
(ma) kakicsvirág

1385. Mycelis muralis (L. 1753 sub „*Prenanthes*”) DUM. 1827

(la) muralis, -e = fali ← (la) murus, -i (m) = fal, sánc
(ma) kőfali kakicsvirág (kőfali saláta)

LXI. LACTUCA L. – SALÁTA

(la) lactuca, -ae (f) = (fejes) saláta
(ma) saláta

1386. Lactuca perennis L. 1753

(la) perennis, -e = évelő, egész évig tartó
(ma) kék (évelő) saláta

1387. Lactuca viminea (L. 1753 sub „*Prenanthes*”) J. et C. PRESL 1819

(la) viminalis, -e = vesszős ← (la) vimen, -inis (n) = vessző
(ma) gatyás (vesszős) saláta

1388. Lactuca quercina L. 1753

(la) quercinus, -a, -um = tölgyes ← (la) quercus, -us (f) = tölgy; cserfa
(ma) cserlevelű saláta

1388.a. Lactuca quercina L. 1753 subsp. **sagittata** (W. et K. 1799 p. sp.) ČELAK. 1887, SOÓ 1951

(la) sagittatus, -a, -um = nyilas, nyállal ellátott ← (la) sagitta, -ae (f) = nyíl
(ma) nyilas(levelű) saláta

1389. Lactuca saligna L. 1753

(la) salignus, -a, -um = fűzi, füzes ← (la) salix, -icis (f) = fűzfa
 (ma) szálás (szálás levelű, fűzlevelű) saláta

- Lactuca sativa L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
 (ma) saláta (kerti, leveles) saláta

1390. Lactuca serriola TORN. in L. 1756

(la) serriolus, -a, -um = fűrész ← (la) serrula, -ae (f) [demin.] = kis fűrész ← (la) serra, -ae (f) = fűrész
 (ma) keszegsaláta

LXII. SONCHUS L. – CSORBÓKA

(la) sonchus, -i (m) = csorbóka
 (ma) csorbóka (né) Gänse-distel

1391. Sonchus palustris L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) mocsári (semlyéki) csorbóka

1392. Sonchus arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántó föld
 (ma) mezei csorbóka

1393. Sonchus oleraceus L. 1753 em. GOUEN 1762

(la) oleraceus, -ea, -eum = zöldséges ← (la) oleraceum, -ii (n) = zöldséges kert, veteményes kert
 (ma) szelíd csorbóka

1394. Sonchus asper (L. 1753 p. var.) HILL 1769

(la) asper, -a, -um = érdes, durva, egyenetlen
 (ma) szúrós csorbóka

LXIII. PRENANTHES L. – NYÚLSALÁTA (VÉRSALÁTA)

(gr) prenes = előre + (gr) anthos = virág [a virágok előrehajlók]
 (ma) nyúlsaláta

1395. Prenanthes purpurea L. 1753

(la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös
 (ma) piros nyúlsaláta (vérsaláta)

LXIV. **CREPIS** L. – ZÖRGŐFŰ

(la) crepis, -pitis (f) = ismeretlen növény ← (gr) krepis, krepidós = cipő, saru, szandál
(ma) zörgőfű

1396. Crepis paludosa (L. 1753 sub *Hieracio*) MÖNCH 1794

(la) paludosus, -a, -um = mocsári, mocsaras ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, pocsolya, tó
(ma) mocsári zörgőfű

1397. Crepis praemorsa (L. 1753 sub *Hieracio*) TAUSCH 1828

(la) praemordeo, -mordere, -momordi, -morsus = leharap, lecsíp
(ma) fürtös (csonkagyökerű) zörgőfű

1398. Crepis pulchra L. 1753

(la) pulcher, -chra, -chrum = szép, gyönyörű, pompás
(ma) szép zörgőfű

1399. Crepis rhoeadifolia M. B. 1808

(la) rhoeadifolius, -ia, -ium = pipacslevelű ← (gr-la) rhoeas, rhoeadis = egy vad mák + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) pipacslevelű zörgőfű

1400. Crepis tectorum L. 1753

(la) tectorum [többes birtokos eset] ← (la) tectum, -i (n) = tető, fedél, ház
(ma) hamvas zörgőfű

1401. Crepis biennis L. 1753

(la) biennis = kétéves ← (la) bi- = két, kettő + (la) annus, -i (m) = év
(ma) réti zörgőfű

1402. Crepis pannonica (JACQ. 1796 sub *Hieracio*) C. KOCH 1833

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
(ma) magyar zörgőfű

1403. Crepis nicaeënsis BALBIS in PERS. 1807

(la) nicaeënsis, -e = nizzai
(ma) mirigyos (nizzai) zörgőfű

1404. Crepis capillaris (L. 1753 sub *Lapsana*) WALLR. 1840

(la) capillaris, -e = hajas, hajszásas ← (la) capillus, -i (m) = szőr, haj, szakáll
(ma) vékony (vékonyka) zörgőfű

1405. *Crepis taraxacifolia* THUILL. 1799

(la) taraxacifolius, -ia, -ium = pitypanglevelű ← (la) taraxacum, -i (n) = pitypang + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) pitypanglevelű zörgőfű

1406. *Crepis setosa* HALL. f. 1797

(la) setosus, -a, -um = szőrös, sertés ← (la) saeta, -ae (f) = sörte, szőr

(ma) sertés (serteszőrű) zörgőfű

LXV. *Hieracium* L. – HÖLGYMÁL (HÉJAFŰ)

(la) hieracium, -ii (n) = hölgymál, héja-, kányafű ← (gr) hierax = sólyom, héja

(ma) hölgymál

1407. *Hieracium hoppeanum* SCHULT. 1814

Hoppe, David Heinrich (1760–1846) német botanikus és orvos után

(ma) zömök hölgymál

1408. *Hieracium pilosella* L. 1753 agg.

(la) pilosellus, -a, -um [demin.] = kis szőrű, szőröcskés ← (la) pilosus, -a, -um = szőrös, hajas ←

(la) pilus, -i (m) = hajszál, szőrszál

(ma) ezüstös hölgymál

1409. *Hieracium auricula* L. 1753 p. p., LAM. et DC. 1805

(la) auricula, -ae (f) [demin.] = fülecske ← (la) auris, -is (f) = fül

(ma) füles hölgymál

1410. *Hieracium caespitosum* DUM. 1827

(la) caespitosus, -a, -um = gyepe-, gyepes ← (la) caespes, -itis (m) = gyepe, pázsit

(ma) réti hölgymál

1411. *Hieracium bauhinii* SCHULT. ex BESS. 1809

Bauhin, Jean (1541–1613) és Bauhin, Caspar (1560–1624) svájci orvosok és botanikusok után

(ma) magas (borzas) hölgymál

1412. *Hieracium auriculoides* LÁNG 1824 (*H. Bauhinii* – *echioides*)

(la) auriculoides = fülecskeszerű ← (la) auricula, -ae (f) [demin.] = fülecske ← (la) auris, -is (f) = fül + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) füles hölgymál

1413. *Hieracium cymosum* L.

(la) cymosus, -a, -um = bogas ← (la) cyma, -ae (f) = bog, bogas virágzat ← (gr) kyma = hullám

(ma) csomós (bogernyős) hölgymál

1414. Hieracium piloselloides VILL. 1779

(gr-la) piloselloides = Hieracium pilosella-hoz hasonló ← (Hieracium) pilosella + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) firenzei hölgymál

1415. Hieracium echioides LUMNITZER 1791

(la) echioides = sünszerű ← (la) echinus, -i (m) = tengeri sün, sün ← (gr) echinos = sün+ (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr-la) echioides = kígyószisz-szerű ← Echium = kígyószisz nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) szúrós hölgymál

(né) Protenblume

1416. Hieracium staticifolium ALL. 1770

(la) staticifolius, -ia, -ium = (fel)állólevelű ← (la) staticus, -a, -um = álló + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) keskenylevelű hölgymál

1417. Hieracium bupleuroides GMEL. 1808

(gr) boupleuron ← (gr) bous = marha + (gr) pleuron = oldal (borda)

(ma) tátrai hölgymál

1418. Hieracium pallidum BIVONA-BERNARDI f. 1813

(la) pallidus, -a, -um = halvány, sápadt ← (la) palleo, -ere, -ui = sápadozik, megfakul

(ma) halványszürke hölgymál

1419. Hieracium silvaticum (*sylvaticum*) (L. 1753 p. var.) GRUFBG. 1754

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei hölgymál

1420. Hieracium lachenalii C. C. GMEL. 1808

Lachenal, Werner de (1736–1800) svájci botanikus után

(ma) közönséges hölgymál

1421. Hieracium maculatum SCHRK. 1789, SM. 1808

(la) maculatus, -a, -um = foltos ← (la) macula, -ae (f) = folt ← (la) maculo, -are, -avi, -atum = foltot ejt, beszennyez

(ma) foltos hölgymál

1422. Hieracium bifidum KIT. in HORNEM. 1815

(la) bifidus, -a, -um = két részre hasított ← (la) bi- = két, kettő + (la) findo, -ere, fidi, fissus = hasít, szel, hasad

(ma) villás hölgymál

1423. Hieracium caesium (FR. 1819 p. var. *H. vulgati*) FR. 1848

(la) caesius, -ia, -ium = szürkéskék, kékesszürke
 (ma) deres hölgymál

1424. Hieracium laevigatum WILLD. 1800

(la) laevigatus, -a, -um = sima, simított, fényes ← (la) levis, -e = sima, csúszós
 (ma) élesfogú hölgymál

1425. Hieracium umbellatum L. 1753

(la) umbellatus, -a, -um = ernyős, ernyővel ellátott ← (la) umbella, -ae (f) = napernyő ← (la) umbra, -ae (f) = árnyék, homály, sötétség
 (ma) ernyős hölgymál

1426. Hieracium sabaudum L. 1753

(la) sabaudus, -a, -um = savoyai ← (la) Sabaudia = Savoya
 (ma) olasz hölgymál

1427. Hieracium racemosum W. et K. in WILLD. 1800, in ICONES 1804

(la) racemosus, -a, -um = fürtös, fürtszerű ← (la) racemus, -i (m) = szőlőfürt
 (ma) fürtös hölgymál

D) ágazat CARYOPHYLLALES – MONOCHLAMYDEAE**29. rend SANTALES****1. család LORANTHACEAE – FAGYÖNGYFÉLÉK****I. LORANTHUS L. – SÁRGAFAGYÖNGY**

(la) lorum, -i (n) = szíj + (gr) anthos = virág
 (ma) sárgafagyöngy

1428. Loranthus europaeus JACQ. 1762

(la) europaeus, -a, -um = európai
 (ma) sárga fakín (európai fakín, sárga fagyöngy, tölgyfagyöngy, cser-fagyöngy)

VISCACEAE (Loranthaceae)**II. VISCUM L. – FAGYÖNGY**

(la) viscum, -i (n), viscus, -i (m) = fagyöngy, madárlép
 (ma) fagyöngy

1429. Viscum album L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér fagyöngy, madárlép, enyvesbogyó

2. család **SANTALACEAE** – SZANTÁLFÉLÉK
(ZSELLÉRKEFÉLÉK)

(la) santalum, -i (n) = szantálfa ← (gr) santalon ← (arab) zandal ← (perzsa) čandel ← (óind.) candanah, candanam ← (óind.) čandrāh = világító

THESIUM L. – ZSELLÉRKE

(la) thesium, -ii (n) = len, lenfonál ← (gr) theseion = lenfonál a görög mitológiában [a krétai királylány, Ariadne egy gombolyagot adott Theseusnak, aki azt követve talált ki a labirintusból, miután megölte a labirintusban rejtező szörnyet, a Minotaurust]

(ma) zsellérke

1430. Thesium bavarum SCHRANK 1786

(la) bavarus, -a, -um = bajor

(ma) hegyi zsellérke

1431. Thesium linophyllon L. 1753

(la) linum, -i (n) = len + (gr) phyllon = levél

(ma) lenlevelű zsellérke

1432. Thesium arvense HORVÁTOVSZKY 1774

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántófield

(ma) homoki zsellérke

1433. Thesium dollineri MURB. 1891

Dolliner, Georg (1794–1872) osztrák botanikus után

(ma) vetési (ugari) zsellérke

30. rend CARYOPHYLLALES

1. család **PHYTOLACCACEAE** – ALKÖRMÖSFÉLÉK

PHYTOLACCA L. – ALKÖRMÖS

(gr) phyton = növény + (la) lacca, -ac (f) = lakk

(ma) alkörmös

1434. Phytolacca americana L. 1753

(la) americanus, -a, -um = amerikai
 (ma) amerikai (tízporzós) alkörmös

2. család NYCTAGINACEAE – CSODATÖLCSÉRFÉLÉK

(gr-la) nyctagineus, -ea, -eum = éjszaka szülő ← (gr) nyx, nyktos = éjszaka + (la) gigno, gignere, genui, genitus = nemz, szül, teremt

MIRABILIS L. – CSODATÖLCSÉR

(la) mirabilis, -e = csodálatos, különös
 (ma) csodatölcsér

1435. Mirabilis nyctaginea (MICHX. 1810 sub *Allionia*) MAC MILLAN 1892

(gr-la) nyctagineus, -ea, -eum = éjszaka szülő ← (gr) nyx, nyktos = éjszaka + (la) gigno, gignere, genui, genitus = nemz, szül, teremt
 (ma) kisvirágú csodatölcsér

- Mirabilis jalapa L. 1753

(sp) jalapa ← Jalapa Veracruz állam fővárosa után, ahol a növényt találták
 (ma) nagy csodatölcsér

- Mirabilis dichotoma L. 1753

(gr-la) dichotomus, -a, -um = kettévágott ← (gr) di- = két, kettő + (gr) tomos = vágott
 (ma) kerti csodatölcsér

- Mirabilis longiflora L. 1753

(la) longiflorus, -a, -um = hosszúvirágú ← (la) longus, -a, -um = hosszú + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) hosszúvirágú csodatölcsér

- Bougainvillea glabra CHOISY 1849

Comte de Bougainville, Louis-Antoine (1729–1811) francia felfedező után
 (la) glaber, -ra, -rum = kopasz, sima
 (ma) murvafürt

3. család AIZOCEAE – KRISTÁLYVIRÁGFÉLÉK

(gr) aizoon = örökzöld

TETRAGONIA L. – ÚJZÉLANDI-PARAJ

(gr) tetragonos = négyszögletes ← (gr) tetra- = négy + (gr) -gonia = -szegletű; -szögű
(ma) újzélandi-paraj

Tetragonia tetragonoides (PALL. 1781 sub *Demidovia*) KTZE. 1891

(gr) tetragonoides = négyszögletesszerű ← (gr) tetragonos = négyszögletes + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
(ma) újzélandi paraj

- **Mollugo verticillata** L. 1753

(la) mollugo ← (la) mollis, -e = lágy, hajlékony, puha [a bojtortján puha (lág) faja, egy kapaszkodó féle növény]

(la) verticillatus, -a, -um = örvös, örvösen álló ← (la) vertex, -icis (m) = forgatag, örvény

(ma) galajpázsit

- **Cryptophyton crystallinum** (L. 1753 sub *Mesembryanthemo*) N. E. BROWN. 1828

(gr) kryptos- = rejtett + (gr) phyton = növény

(la) crystallinus, -a, -um = kristályos ← (la) crystallus, -i (m) = hegyi kristály

(ma) kristályvirág

- **Aptenia cordifolia** (L. f. 1781 sub *Mesembryanthemo*) SCHWANTES 1927, N. E. BROWN 1928

(gr) aptēn = nem tollas, nem szárnyaló; még repülni nem tudó

(la) cordifolius, -ia, -ium = szívlevelű ← (la) cor, cordis (n) = szív + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) jegecske

(né) Herzblättrige Mittagsblume

4. család **PORTULACACEAE** – PORCSINFÉLÉK

I. **MONTIA** L. – FORRÁSFŰ

Monti, Giuseppe (1628–1760) itáliai botanikus és természettörténész után

(ma) forrásfű

1436. Montia fontana L. 1753

(la) fontanus, -a, -um = forrás- ← (la) fons, fontis (m) = forrás

(ma) tavaszi forrásfű

II. **PORTULACA** L. – PORCSIN

(la) portulacus, -a, -um ← (la) portula, -ae (f) [demin.] = kis kapu ← (la) porta, -ae (f) = kapu

(la) portulaca = porcsin

(ma) porcsin

1437. *Portulaca oleracea* L. 1753

(la) oleraceus, -ea, -eum = zöldséges ← (la) oleraceum, -ii (n) = zöldséges kert, veteményes kert
 (ma) kövér porcsin

- *Portulaca pilosa* L. 1753

(la) pilosus, -a, -um = szőrös, hajas ← (la) pilus, -i (m) = hajszál, szőrszál
 (ma) szőszös porcsin

- *Portulaca grandiflora* HOOK 1829

(la) grandiflorus, -a, -um = nagyvirágú ← (la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) kerti porcsin (Kossuth-csillag, kukacvirág, porcsinrózsa)

- *Claytonia perfoliata* DONN 1796

Clayton, John (1694/95–1773) amerikai botanikus után

(la) perfoliatus, -a, -um = átnőtt levelű ← (la) per = át, keresztül + (la) foliatus, -a, -um = levelű
 (ma) téli porcsin

5. család *CARYOPHYLLACEAE* – SZEGFŰFÉLÉK

a korábbi nemzetségnév (*Caryophyllus*) alapján, amelybe tágabb értelemben minden szegfűféle beletartozott

a) alcsalád *SILENOIDEAE***I. *AGROSTEMMA* L. – KONKOLY**

(gr) agros = szántófield + (gr) stemma = koszorú
 (ma) konkoly

1438. *Agrostemma githago* L. 1753

(la) git(h) = római feketekömény + (la) ago, agere, egi, actus = vezet, hajt, üz
 (ma)

II. *VISCARIA* BERNH. – ENYVESSZEGFŰ (ENYVECSKE)

(la) viscarius, -a, -um = ragadós, enyves ← (la) viscus, -i (m) = madárlép, enyv
 (ma) szurokszegfű, eny vesszegfű, enyvecske

1439. *Viscaria vulgaris* BERNH. 1800, ROEHL. 1812

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) szurokszegfű (enyvecske)

III. **LYCHNIS** L. – KAKUKKSZEGFŰ

(gr) lychnos = fény, (gr) lychnia = gyertyatartó
 (ma) kakukkszegfű

1440. *Lychnis coronaria* (L. 1753 sub *Agrostemma*) DESR. in LAM. 1792

(la) coronarius, -a, -um = koronaszerű, koronás ← (la) corona, -ae (f) = korona
 (ma) bársonyos kakukkszegfű

1441. *Lychnis flos-cuculi* L. 1753

(la) flos-cuculi = kakukk virága ← (la) flos, floris (m) = virág + (la) cucul(l)us, -i (m) = kakukk
 (ma) réti kakukkszegfű (kakukkszegfűvirág, szúnyogszegfű, szúnyogvirág, kakukkszegfű)

- *Lychnis chalcedonica* L. 1753

(gr) chalcedonicus, -a, -um = a kisázsiai Chalcedonia városából való
 (ma) égőszerelem(-kakukkszegfű)

- *Lychnis flos-jovis* (L. 1753 sub *Agrostemma*) DESR. in LAM. 1789

(la) flos-Jovis = Juppiter virága ← (la) flos, -ris (m) = virág + (la) Juppiter, Jovis
 (ma) Jupiter-kakukkszegfű

- *Lychnis fulgens* FISCHER 1819

(la) fulgens, -ntis = fényes, fénylő ← (la) fulgeo, -ere, fulsi = csillog, ragyog, villámlik
 (ma) fényes kakukkszegfű

IV. **MELANDRIUM** (MELANDRYUM) ROEHL. – MÉCSVIRÁG

(la) melandrium, ii (n) ← (gr) melandryon = a tölgy fekete magja ← (gr) melas = fekete + (gr) drys = tölgy
 (ma) mécsvirág

1442. *Melandrium noctiflorum* FR. 1842 = ***Silene noctiflora*** L. 1753

(la) noctiflorus, -a, -um = éjszaka virágzó ← (la) nox, noctis (f) = éjszaka ← (gr) nyx, nyktos = éjszaka + (la) florus, -a, -um = virágos
 (ma) esti mécsvirág

1443. *Melandrium viscosum* (L. 1753 sub *Cucubalo*) ČELAK. 1868 = ***Silene viscosa*** PERS. 1805

(la) viscosus, -a, -um = ragadós, enyves ← (la) viscum, -i (n) = fagyöngy; madárlép
 (ma) ragadós mécsvirág

1444. *Melandrium album* (MILL. 1768 sub *Lychnide*) GARCKE 1858 = ***Silene alba*** KRAUSE in STURM 1901

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér mécsvirág

1445. *Melandrium silvestre* (*sylvestre*) (SCHKUHR 1791 sub *Lychnide*) ROEHL. 1812 = ***Silene dioica*** CLAIRV. 1811

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) piros (erdei) mécsvirág

V. **SILENE** L. – HABSZEGFŰ

(la) Silenus ← (gr) Silenos = a görög mitológia szerint Bacchus részeges nevelője, akit felpuffadt hassal ábrázoltak [a felfújt csésze után]

(ma) habszegfű

1446. *Silene italica* (L. 1759 sub *Cucubalo*) PERS. 1805

(la) italicus, -a, -um = itáliai, olasz

(ma) olasz habszegfű

Silene italica subsp. ***nemoralis*** (W. et K. 1809 p. sp.) NYM 1878, HEUFF. 1858 p. var. = ***S. nemoralis*** W. et K.

(la) nemoralis, -e = berki, ligeti ← (la) nemus, -oris (n) = berek, liget

(ma) berki habszegfű

1447. *Silene nutans* L. 1753

(la) nutans, -ntis = hajlongó, bókoló ← (la) nuto, -are = hajlong

(ma) kónya habszegfű

1448. *Silene viridiflora* L. 1753

(la) viridiflorus, -a, -um = zöldvirágú ← (la) viridis, -e = zöld + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) zöldvirágú habszegfű

1449. *Silene longiflora* EHRH. 1792

(la) longiflorus, -a, -um = hosszúvirágú ← (la) longus, -a, -um = hosszú + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) termetes (gór) habszegfű

1450. *Silene multiflora* (EHRH. 1792 sub *Cucubalo*) PERS. 1805

(la) multiflorus, -a, -um = sokvirágú ← (la) multus, -a, -um = sok + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) sokvirágú habszegfű

1451. *Silene otites* (L. 1753 sub *Cucubalo*) WIBEL 1799

(gr) otites = fülhöz hasonló ← (gr) ous, ótos = fül [a levél hasonlít a fülkagylóhoz]

(ma) szikár (fodrosszirmú) habszegfű

1452. *Silene borysthenica* (GRUNER 1868 p. var. *S. otites*) WALTERS 1964

ismeretlen eredetű és jelentésű név

(ma) kisvirágú habszegfű

1453. *Silene vulgaris* (MÖNCH 1794 sub *Behen*) GARCKE 1869

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) hólyagos habszegfű (hólyagszegfű)

1454. *Silene flavescens* W. et K. 1804

(la) flavescens, -ntis = aranyárgává, szőkévé váló ← (la) flavesco, -ere = sárgulni kezd, szőkül ←

(la) flavus, -a, -um = aranyárga, sárga, szőke

(ma) sárgás habszegfű

1455. *Silene armeria* L. 1753

talán (kelta) ar = közel + mor = tenger [Caesarnál említett Aremorica, a Loire és Szajna közti terület]

(ma) kerti habszegű

1456. *Silene dichotoma* EHRH. 1792

(gr-la) dichotomus, -a, -um = kettévágott ← (gr) di- = két, kettő + (gr) tomos = vágott

(ma) villás habszegfű

1457. *Silene gallica* L. 1753

(la) gallicus, -a, -um = gall, francia

(ma) francia habszegfű

1458. *Silene conica* L. 1753

(la) conicus, -a, -um = kúpos, kúp alakú ← (gr) konikos = kúp alakú

(ma) homoki (kúpos) habszegfű

- *Silene pendula* L. 1753

(la) pendulus, -a, -um = lecsüngő, lógó ← (la) pendeo, -ere, pependi = függ, csüng, lóg

(ma) bókoló habszegfű

- *Silene coeli-rosa* (L. 1753 sub *Agrostemma*) A. BR. 1843, GODR. 1847

(la) coelum, -i (n) = menny, ég + rosa, -ae (f) = rózsa

(ma) lenvirágú habszegfű

- **Silene compacta** FISCH. in HORNEM. 1813

(la) compactus, -a, -um = erős, zömök, vaskos, tömött
(ma) tömött habszegfű

- **Silene schafta** GMELIN jr. in HOHEN. 1838

ismeretlen eredetű és jelentésű név
(ma) őszi, késői habszegfű

VI. CUCUBALUS L. – SZEGFŰBOGYÓ

(la) cucubalus, -i (m) = csucsor
(ma) szegfűbogyó

1459. Cucubalus baccifer L. 1753

(la) baccifer = bogyótermő ← (la) baca, bacca, -ae (f) = bogyó + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
(ma) szegfűbogyó

VII. GYPSOPHILA L. – FÁTYOLVIRÁG

(la) gypsum, -i (n) ← (gr) gypsos = gipsz + (gr) philē = barát nő, szerető
(ma) fátyolvirág

1460. Gypsophila muralis L. 1753

(la) muralis, -e = fali ← (la) murus, -i (m) = fal, sánc
(ma) mezei fátyolvirág

1461. Gypsophila fastigiata L. 1753

(la) fastigatus ~ fastigiatus, -a, -um = kihegyezett, srégen futó, fölálló ← (la) fastigium, -i (n) = emelkedő, csúcs, hegy
(ma) homoki fátyolvirág

1462. Gypsophila paniculata L. 1753

(la) paniculatus, -a, -um = bugás ← (la) paniculus, -i (m) [demin.] = buga ← (la) panus, -i (m) = a köles virágzata
(ma) boglyos (boglyas) fátyolvirág, magyar szappangyökér

- **Gypsophila altissima** L. 1753

(la) altissimus, -a, -um [felsőfok] = legmagasabb ← (la) altus, -a, -um = magas
(ma) magas fátyolvirág

- Gypsophila acutifolia FISCH. 1812

(la) acutifolius, -ia, -ium = hegyes levelű ← (la) acutus, -a, -um = hegyes + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) hegyeslevelű fátyolvirág

- Gypsophila elegans M. B. 1808

(la) elegans, -antis = finom, ízléses, csinos, elegáns

(ma) kerti (egynyári) fátyolvirág

- Gypsophila repens L. 1753

(la) repens, -ntis = kúszó, mászó ← (la) repo, repere, repsi = kúszik, mászik

(ma) havasi (elterülő, kúszó) dercefű

VIII. **TUNICA** SCOP. (KOHLRAUSCHIA KUNTH, PETRORRHAGIA LINK) –
ASZÚSZEGFŰ

(la) tunica, -ae (f) = alsóruha, bőr, hüvely

Kohlausch, XIX. századi svájci botanikus után

(gr) petros, petra = szikla, kő + Hagen, Karl Gottfried (1749–1829) német orvos, botanikus, gyógyszerész után

(ma) aszúszegfű

1463. Tunica saxifraga (L. 1753 sub *Diantho*) SCOP. 1772

(la) saxifragus, -a, -um = kőtörő ← (la) saxum, -i (n) = kő, szikla + (la) frango, -ere, fragi, fractus = tör, széttör

(ma) kőtörő aszúszegfű (kőtörő szegfű, kőtörő sziklaszegfű)

1464. Tunica prolifera (L. 1753 sub *Diantho*) SCOP. 1772 = **Kohlauschia prolifera** KUNTH 1838

(la) proliferus, -a, -um = sarjadzó ← (la) proles, -is (f) = sarj, ivadék, utód + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(ma) homoki aszúszegfű (aszúszegfű, sarjhajtó aszúszegfű)

IX. **VACCARIA** MEDIK. – TINÓÖRÖM

(la) vacca, -ae (f) = tehén

(ma) tinóöröm (tehénfű, tinószegfű)

1465. Vaccaria pyramidata MEDIK. 1789

(la) pyramidatus, -a, -um = piramisszerű ← (la) pyramidalis, -e = piramis alakú, piramisszerű ←

(gr-la) pyramis, -idis (f) = piramis

(ma) tinóöröm (tehénfű, tinószegfű)

X. **DIANTHUS** L. – SZEGFŰ

(gr) dios [Zeus birtokos esete] = isteni + (gr) anthos = virág
(ma) szegfű

1466. Dianthus collinus W. et K. 1800

(la) collinus, -a, -um = dombi ← (la) collis, -is (m) = halom, domb
(ma) dunai szegfűú

1467. Dianthus barbatus L. 1753

(la) barbatus, -a, -um = szakállas ← (la) barba, -ae (f) = szakáll
(ma) szakállas (török) szegfű

1468. Dianthus serotinus W. et K. 1804

(la) serotinus, -a, -um = késő, kései, későn jövő
(ma) kései szegfű

Dianthus serotinus subsp. **regis-stephani** (RAPCS. 1922 p. sp.) JÁV. 1924, SOÓ 1964, NOVÁK 1927 p. var.

(la) rex, regis (m) = király + (la) Stephanus, -i = István
(ma) Szent István szegfűje (István király szegfűje)

1469. Dianthus lumnitzeri WIESB. 1886

Lumnitzer István (1749–1806) magyar orvos és botanikus után
(ma) Lumnitzer-szegű

1470. Dianthus superbus L. 1753

(la) superbus, -a, -um = pompás, büszke
(ma) buglyos szegfű

1471. Dianthus deltoides L. 1753

(gr) deltoides = háromszögletű
(ma) mezei (fenyér, réti) szegfű

1472. Dianthus armeria L. 1753

(a név bizonytalan) (kelta) ar = közel + (germán) mer, meer = tenger [Willdenow szerint, mivel a parti zónában él] [Caesarnál említett partvidék: Aremorica (Loire és Szajna között), Aremorici szóból armeria]
(ma) szeplős szegfű

1473. Dianthus diutinus KIT. in SCHULT. 1814

(la) diutinus, -a, -um = sokáig tartó ← (la) diu = nappal, soká ← (la) dies, -ei (m/f) = nap
(ma) tartós szegfű

1474. Dianthus pontederæ KERN. 1882

Pontedera, Giulio (1688–1757) itáliai botanikus után
(ma) magyar szegfű

1475. Dianthus carthusianorum L. 1753

(la) carthusianorum [többes birtokos eset] ← (la) carthusianus, -i (m) = karthauzi barát
(ma) barát (karthauzi) szegfű

- Dianthus caryophyllus L. 1753

a korábbi nemzetségnév (Caryophyllus) alapján, amelybe minden szegfűféle beletartozott ← (la) caryophyllon = szegfűszeg ← (gr) karyophyllon = szegfűszeg ← (gr) karyon = dió + (gr) phyllon = levél [a szegfűszeg beszáradt virágrügyének felső része diócskához, alsó része levélhez hasonló]
(ma) kerti szegfű

- Dianthus chinensis L. 1753

(la) chinensis, -e = kínai
(ma) kínai szegfű

- Dianthus plumarius L. 1753

(la) plumarius, -ia, -ium = tollas, bolyhos ← (la) pluma, -ae (f) = pehely, toll
(ma) német szegfű

- Dianthus gratianopolitanus VILL. 1789

(gr-la) gratianopolitanus, -a, -um = grenoble-i ← Grenoble francia város ókori neve, Gratianopolis után
(ma) pünkösdi szegfű

XI. SAPONARIA L. – SZAPPANFŰ

(la) saponarius, -ia, -ium = szappan
(ma) szappanfű

1476. Saponaria officinalis L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkimisták műhelye, gyógyszertár
(ma) orvosi szappanfű (szappanfű, habzófű)

b) alcsalád ALSINOIDEAE**XII. STELLARIA L. – CSILLAGHÚR**

(la) stellarius, -ia, -ium = csillagalakú ← (la) stella, -ae (f) = csillag ← (gr) aster = csillag
(ma) csillaghúr

1477 Stellaria nemorum L. 1753

(la) nemorum [többes birtokos eset] ← (la) nemus, nemoris (n) = erdő, liget
(ma) erdei csillaghúr

1478. Stellaria media (L. 1753 sub *Alsine*) CYR. 1784, VILL. 1789

Stellaria media subsp. **media** = közönséges tyúkhúr

(la) medius, -ia, -ium = közepe valaminek, középső
(ma) közönséges tyúkhúr

Stellaria media subsp. **neglecta** (WEIHE 1825 p. sp.) GREMLI 1894, MURB. 1899, M. et K. 1831 p. var.

(la) neglectus, -a, -um = elhanyagolt, lebecsült ← (la) neglego, -legere, -lexi, -lectum = lebecsül, elhanyagol
(ma) terpedt tyúkhúr

Stellaria media subsp. **pallida** (DUM. 1827 p. sp. sub *Alsine*) A. et G. 1898, BÉG. 1910, PIRÉ 1863 p. sp.

(la) pallidus, -a, -um = halvány, sápadt ← (la) palleo, -ere, -ui = sápadozik, megfakul
(ma) sápadt tyúkhúr

1479. Stellaria holostea L. 1753

(gr) holosteus, -a, -um = csontszínű ← (gr) osteon = csont, csontszínű, fehér
(ma) olocsán csillaghúr

1480. Stellaria alsine GRIMM 1767

(la) alsine = erdei csillaghúr ← (gr) alsine = egy erősen növény ← (gr) alsos = liget, erdő
(ma) posvány csillaghúr

1481. Stellaria graminea L. 1753

(la) gramineus, -ea, -eum = gyepes, fűszerű ← (la) gramen, graminis (n) = gyep, fű
(ma) pázsitos csillaghúr

1482. Stellaria palustris EHRH. 1789 nom. nud. in RETZ. 1795

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
(ma) mocsári csillaghúr

XIII. MYOSOTON MÖNCH. – VÍZICSILLAGHÚR

(gr) mys, myos = egér + (gr) ous, ótos = fül
(ma) vízicsillaghúr, lágyhúr

1483. Myosoton aquaticum (L. 1753 sub *Cerastio*) MÖNCH 1794

(la) aquaticus, -a, -um = vízi ← (la) aqua, -ae (f) = víz

(ma) lágyhúr (vízicsillaghúr)

XIV. CERASTIUM L. – MADÁRHÚR

(gr) keration = szarvacska ← (gr) keras, keratos = szarv, tülök

(ma) madárhúr

1484. Cerastium dubium (BAST. 1812 sub *Stellaria*) GUÉPIN 1830, SCHWARZ 1949

(la) dubius, -ia, -ium = kétes, bizonytalan

(ma) sziki madárhúr

1485. Cerastium silvaticum (*sylvaticum*) W. et K. 1802

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei madárhúr

1486. Cerastium glomeratum THUILL. 1799

(la) glomeratus, -a, -um = csoportos, halmozott, falkás ← (la) glomero, -are = felteker, gombolyít

← (la) glomus, -eris (n) = gombolyag

(ma) gomolyos madárhúr

1487. Cerastium brachypetalum DESP. in PERS. 1805

(gr-la) brachypetalus, -a, -um = rövidszirmú ← (gr) brachys = rövid + (gr) petalon = szíromlevél

(ma) kisszirmú (ugari) mdaárhúr

1488. Cerastium subtetrandrum (LANGE1887 p. f. *C. pumili*) MURB. 1892

(la) sub- = alatt + (gr) tetra = négy + (gr) aner, andros = férfi

(ma) négyporzós madárhúr

1489. Cerastium semidecandrum L. 1753

(la) semi- ~ (gr) hemi- = fél + (la) decandrus = tíz porzójú ← (gr) deka = tíz + (gr) aner, andros = férfi

(ma) béka (homoki) madárhúr

1490. Cerastium pumilum CURT. 1777

(la) pumilus, -a, -um = törpe ← (la) pumilio, -onis (m) = törpe

(ma) törpe madárhúr

1491. Cerastium fontanum BAUMG. 1816

(la) fontanus, -a, -um = forrás- ← (la) fons, fontis (m) = forrás
 (ma) réti (gyepes) madárhúr

1492. Cerastium arvense L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld
 (ma) parlagi madárhúr

- Cerastium tomentosum L. 1753

(la) tomentosus, -a, -um = molyhos ← (la) tomentum, -i (n) = tömítés, párna, párnázat
 (ma) molyhos madárhúr

- Cerastium biebersteinii DC. 1823

Marschall v. Bieberstein, Friedrich August (1768–1826) német származású orosz botanikus után
 (ma) Bieberstein-madárhúr

XV. HOLOSTEUM L. – OLOCSÁN

(la) holosteum, -i (n) = fehér útifű ← (gr) holosteon = egy növény ← (gr) holos = egész + (gr) osteon = csont, csontszínű, fehér
 (ma) olocsán

1493. Holosteum umbellatum L. 1753

(la) umbellatus, -a, -um = ernyős, ernyővel ellátott ← (la) umbella, -ae (f) = napernyő ← (la) umbra, -ae (f) = árnyék, homály, sötétség
 (ma) ernyős olocsán

XVI. MOENCHIA EHRH. – RIGÓSZEGFŰ

Mönch, Konrad (1744–1805) német botanikus után
 (ma) rigószegfű

1494. Moenchia mantica (L. 1756 sub *Cerastio*) BARTL. 1839

(la) mantica, -ae (f) = zsák, iszák
 (ma) sudár madárszegfű, madárszegfű

XVII. SAGINA L. – ZÖLDHÚR

(la) sagina, -ae (f) = takarmány, abrak, eledel
 (ma) zöldhúr

1495. Sagina procumbens L. 1753

(la) procumbens, -ntis = elfekvő, heverő ← (la) procumbo, -ere, -cubui, -cubitus = lehajlik, leborul
 (ma) heverő zöldhúr

1496. *Sagina micropetala* RAUSCHERT 1969

(gr-la) micropetalus, -a, -um = kisszirmú ← (gr) mikros = kis, kicsi + (gr) petalon = levél, szíromlevél

(ma) szíromtalan zöldhúr

1497. *Sagina ciliata* FR. 1816

(la) ciliatus, -a, -um = pillás ← (la) cilium, -i (n) = pilla, szempilla, tollpihe

(ma) pillás zöldhúr

1498. *Sagina nodosa* (L. 1753 sub *Spergula*) FENZL 1833

(la) nodosus, -a, -um = csomós ← (la) nodus, -i (m) = csomó, izület

(ma) csomós zöldhúr

1499. *Sagina subulata* (SW. 1789 sub *Spergula*) PRESL 1826

(la) subulatus, -a, -um = tüskés, szálkás ← (la) subula, -ae (f) = ár [szerszám]

(ma) szálkás zöldhúr

1499.a. *Sagina sabuletorum* (GAY 1836 sub *Spergula*) LANGE 1864

(la) sabuletorum [többes birtokos eset] ← (la) sabulum, -i (n) = durva homok, kavics

(ma) pázsitos zöldhúr

XVIII. MINUARTIA LOEFLING in L. – KŐHÚR

Minuart, Juan (1693–1768) spanyol orvos és botanikus után

(ma) kőhúr

1500. *Minuartia viscosa* (SCHREB. 1771 sub *Alsine*) SCH. et THELL. 1907

(la) viscosus, -a, -um = ragadós, enyves ← (la) viscum, -i (n) = fagyöngy; madárlép

(ma) enyves kőhúr

1501. *Minuartia fastigiata* (SM. 1824 sub *Arenaria*) RCHB. 1842

(la) fastigatus ~ fastigiatus, -a, -um = kihegyezett, srégen futó, fölálló ← (la) fastigium, -i (n) = emelkedő, csúcs, hegy

(ma) nyalábos kőhúr

1502. *Minuartia glomerata* (M. B. 1808 sub *Arenaria*) DEG. 1910

(la) glomeratus, -a, -um = csoportos, halmozott, falkás ← (la) glomero, -are = felteker, gombolyít
← (la) glomus, -eris (n) = gombolyag

(ma) gomolyos kőhúr

1503. *Minuartia setacea* (THUILL. 1799 sub *Arenaria*) HAY. 1908

(la) setaceus, -ea, -eum = serteszőrös, sörtés ← (la) saeta (seta), -ae (f) = merev szőr, serte

(ma) sziklai (sertelevelű) kőhúr

1504. *Minuartia verna* (L. 1753 sub *Arenaria*) HIERN. 1899

(la) vernus, -a, -um = tavaszi ← (la) ver, -is (n) = tavasz
 (ma) tavaszi (gyepes) kőhúr

1505. *Minuartia frutescens* (KIT. in SCHULT. 1814 sub *Arenaria*) TUZSON ex DEG. 1909

(la) frutescens, -ntis = cserjésedő ← (la) frutex, -icis (m) = bokor, cserje
 (ma) cserjésedő (magyar) kőhúr

XIX. ARENARIA L. – HOMOKHÚR

(la) arenarius, -a, -um = homoki ← (la) arena, -ae (f) = homok
 (ma) homokhúr

1506. *Arenaria micradenia* SMIRNOW 1939

(gr) mikros = kicsi + (gr) aden = mirigy
 (ma) hegyi homokhúr

1507. *Arenaria serpyllifolia* L. 1753

(gr-la) serpyllifolius, -ia, -ium = kakukkfűlevelű ← (gr-la) serpyllum, -i (n) = kakukkfű + (la) folius, -ia, -ium = leveles, levelű
 (ma) kakukk homokhúr

1508. *Arenaria leptoclados* (RCHB. 1842 p. var.) GUSS. 1845

(gr) leptoclados = vékonyágú ← (gr) leptos = finom, vékony + (gr) kladion = ág
 (ma) vékony homokhúr

- *Arenaria tetraquetra* L. 1753

(gr) tetraquetra = négyélű
 (ma) keresztcsomó homokhúr

XX. MOEHRINGIA L. – CSITRI

Moehring, Paul Heinrich Gerhard (1710–1792) német orvos, botanikus és zoológus után
 (ma) csitri

1509. *Moehringia trinervia* (L. 1753 sub *Arenaria*) CLAIRV. 1811

(la) trinervus, -a, -um = három erű ← (la) tri- = három + (la) nervus, -i (m) = ín, húr, ideg, levelér
 (ma) erdei (háromínú) csitri

1510. *Moehringia muscosa* L. 1753

(la) muscosus, -a, -um = mohos ← (la) muscus, -i (m) = moha
 (ma) mohos csitri

XXI. SPERGULA L. – CSIBEHÚR

(la) spergula, -ae (f) = csibehúr [nem világos a származása, lehet (la) spargo, sperni, sparsus = szór, hint → spargo flores = virágokat hint szóból]

(ma) csibehúr

1511. Spergula arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld

(ma) mezei (parlagi) csibehúr

1512. Spergula pentandra L. 1753

(la) pentandrus, -a, -um = ötporzós ← (gr) penta = öt + (gr) aner, andros = férfi; porzó

(ma) homoki (ötporzós) csibehúr

XXII. SPERGULARIA PRESL. – BUDAVIRÁG

(la) spergularia = csibehúr [ill. lásd: spergula]

(ma) budavirág

1513. Spergularia media (L. 1762 sub *Arenaria*?) PRESL 1826, GRIS. 1843, [*S. marginata* DC. 1815 sub *Arenaria*] KITT. 1844]

(la) medius, -ia, -ium = közepe valaminek, középső

(ma) közepes budavirág

1514. Spergularia marina (L. 1753 p. var. *Arenaria rubrae*) GRIS. 1843 (*S. salina* J. et C. PRESL 1819)

(la) marinus, -a, -um = tengeri, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger

(ma) sziki budavirág

1515. Spergularia rubra (L. 1753 sub *Arenaria*) PRESL 1819

(la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös

(ma) piros budavirág

XXIII. SCLERANTHUS L. – SZIKÁRKA

(gr) skleros = száraz, kemény + (gr) anthos = virág

(ma) szikárka

1516. Scleranthus perennis L. 1753

(la) perennis, -e = évelő, egész évig tartó

(ma) évelő szikárka

1517. Scleranthus dichotomus SCHUR 1851

(gr-la) dichotomus, -a, -um = kettévágott ← (gr) di- = két, kettő + (gr) tomos = vágott

(ma) villás (hártyásfogú) szikárka

1518. Scleranthus polycarpus TORN in L. 1756

(la) polycarpus, -a, -um = sokgyümölcsű, soktermésű ← (gr) poly = sok + (gr) karpos = gyümölcs, termés

(ma) füzéres szikárka

1519. Scleranthus verticillatus TAUSCH 1829

(la) verticillatus, -a, -um = örvös, örvösen álló ← (la) vertex, -icis (m) = forgatag, örvény

(ma) dombi szikárka

1520. Scleranthus annuus L. 1753 s. str.

(la) annus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év

(ma) egynyári szikárka

c) alcsalád PARONYCHIOIDEAE (*Illecebraceae*)

XXIV. PARONYCHIA L. – EZÜSTVIRÁG

(gr) paronychia = benőtt köröm (behasadt köröm)

(ma) ezüstvirág

1521. Paronychia cephalotes (M. B. 1819 sub *Illecebro*) BESS. 1830

(gr) kephalotos = fejjel ellátott, fejszerű ← (gr) kephale = fej

(ma) keskenylevelű ezüstvirág

XXV. HERNIARIA L. – PORCIKA

(la) hernia, -ae (f) = lágyéksérv [a növény altesti sérveket gyógyít, ill. segít gyógyítani]

(ma) porcika

1522. Herniaria glabra L. 1753

(la) glaber, -ra, -rum = kopasz, sima

(ma) kopasz (sima) porcika

1523. Herniaria hirsuta L. 1753

(la) hirsutus, -a, -um = borzas, bozontos, sörtés
 (ma) borzas porcika

1524. Herniaria incana LAM. 1789

(la) incanus, -a, -um = szürke, ősz
 (ma) szürke (hamvas) porcika

6. család **CHENOPODIACEAE** – LIBATOPFÉLÉK6.a) alcsalád **CYCLOLOBEAE**I. **POLYCNEUM** L. – TORZON

(la) polycnemon = egy ismeretlen növény ← (gr) polyknemos = szakadékban gazdag ← (gr) poly = sok + (gr) knemos = benőtt hegyoldal ill. Linné szerint (gr) knēmē = lábszár [a csomós szár miatt]
 (ma) torzon

1525. Polycneum heuffelii LÁNG 1828

Heuffel János (1800–1857) magyar botanikus és orvos után
 (ma) Heuffel-torzon

1526. Polycneum verrucosum LÁNG 1824

(la) verrucosus, -a, -um = bibircses ← (la) verruca, -ae (f) = szemölcs, bibircsók
 (ma) bibircses torzon

1527. Polycneum arvense L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántófield
 (ma) közönséges torzon

1528. Polycneum majus A. BR. 1841

(la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
 (ma) nagy torzon

II. **BETA** L. – RÉPA

(la) beta, -ae (f) = répa, mangold
 (ma) répa

- Beta vulgaris L. 1753 s. l.

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) közönséges répa

- **Beta vulgaris** subsp. **maritima** (L. 1762 p. sp.) ARC. 1832, THELL. 1912

(la) maritimus, -a, -um = tengeri, tengermelléki, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger
(ma) tengeri répa

- **Beta trigyna** W. et K. 1800

(gr-la) trigynus, -a, -um = hárombibés ← (gr) tri- = három + (gr) gynē = nő
(ma) hárommagvú répa

III. CHENOPODIUM L. – LIBATOP

(gr) chēn = liba + (gr) podion = lábacska ← (gr) pous, podos = láb [néhány faj leveleinek lábalakja miatt]
(ma) libatop

1529. Chenopodium aristatum L. 1753

(la) aristatus, -a, -um = kalászos, szálkás ← (la) arista, -ae (f) = kalász, száлка
(ma) szálkás libatop

1530. Chenopodium ambrosioides L. 1753 agg.

(la) ambrosioides = ambróziaszerű ← (la) ambrosia, -ae (f) = ambrosia, istenek eledele + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
(ma) mirha-libatop (mirhafű, mirrhafű)

Chenopodium ambrosioides subsp. **anthelminthicum** L. 1753, A. GRAY 1856 p. var.

(gr) anti- = ellen + (gr) helmis, helmins [többes szám: hélneis, hélmeis, helminthes] = bélféreg
(ma) féregűző libatop

1531. Chenopodium botrys L. 1753

(gr) botrys = fürt, szőlőfürt
(ma) mirigyes libatop (rubianka-libatop, rubianka)

1532. Chenopodium schraderianum SCHULT. in R. et SCH. 1820

Schrader, Henrich Adolf (1767–1836) német orvos és botanikus után
(ma) nehézszagú libatop

1533. Chenopodium bonus-henricus L. 1753

Bonus Henricus = Jó Henrik [A növény gyógyító hatását a jó szellemek, koboldok javára írták, amelyeket a német nyelvterületen Guter Heinrich-nek hívtak. A fajnév ennek latinosított formája.]
(ma) paraj (paréj) libatop

1534. *Chenopodium polyspermum* L. 1753

(gr-la) polyspermus, -a, -um = sokmagvú ← (gr) poly = sok + (gr) sperma = mag
 (ma) hegyeslevelű (sokmagvú) libatop

1535. *Chenopodium vulvaria* L. 1753

(la) vulvarius, -ia, -ium = hüvelyszerű ← (la) vulva, -ae (f) = hüvely, anyaméh
 (ma) bűdös libatop

1536. *Chenopodium hybridum* L. 1753

(la) hybridus, -a, -um = korcs, keverék
 (ma) pokolvar- (pokolvaras) libatop

1537. *Chenopodium murale* L. 1753

(la) muralis, -e = fali ← (la) murus, -i (m) = fal, sánc
 (ma) kőfali (gáti) libatop

1538. *Chenopodium urbicum* L. 1753

(la) urbicus, -a, -um = városi ← (la) urbs, urbis (f) = város
 (ma) faluszéli (falusi) libatop

1539. *Chenopodium rubrum* L. 1753

(la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös
 (ma) vörös libatop

1540. *Chenopodium chenopodioides* (L. 1772 sub *Blito*) AELLEN 1933

(gr) chenopodioides = chenopodiumszerű ← (gr) chēn = liba + (gr) podion = lábacska ← (gr) pous, podos = láb [néhány faj leveleinek lábalakja miatt] + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) sziki libatop

1541. *Chenopodium glaucum* L. 1753

(la) glaucus, -a, -um = kékes, zöldesszürke
 (ma) fakó libatop

1542. *Chenopodium ficifolium* SM. 1800

(la) ficifolius, -ia, -ium = fügelevelű ← (la) ficus, -i/-us (f) = fügefafa + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) fügelevelű libatop

1543. *Chenopodium opulifolium* SCHRAD. in KOCH et ZIZ 1814

(la) opulifolius, -ia, -ium = levélben gazdag ← (la) opulens, -ntis = gazdag + (la) folius, -ia, -ium = levelű vagy (la) opulifolius, -ia, -ium = bangitalevelű ← (*Viburnum*) opulus + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) terpedt (bangitalevelű) libatop

1544. *Chenopodium strictum* ROTH 1821

(la) strictus, -a, -um = merev, szoros, feszes

(ma) csíkos libatop

1545. *Chenopodium album* L. 1753 agg.

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér libatop (libatop)

1546. *Chenopodium viride* L. 1753 sensu AELLEN

(la) viridis, -e = zöld

(ma) zöld libatop

- *Chenopodium foliosum* (MÖNCH 1794 sub *Morocarpus*) ASCH. 1864

(la) foliosus, -a, -um = leveles ← (la) folia, -ae (f) = levél

(ma) vesszőparaj

- *Chenopodium capitatum* (L. 1753 sub *Blitum*) ASCH. 1864

(la) capitatus, -a, -um = nagyfejű, fejes, fejecses ← (la) capito, -onis (m) = nagyfejű

(ma) eperparaj

IV. SPINACIA L. – PARAJ, SPENÓT

(la) spinacia, -ae (f) ← (arab) isbināh ← (perzsa) aspana = spenót

(ma) paraj, spenót

- *Spinacia oleracea* L. 1753

(la) oleraceus, -ea, -eum = zöldséges ← (la) oleraceum, -ii (n) = zöldséges kert, veteményes kert

(ma) kerti (termesztett) spenót (kerti paraj, paraj)

V. ATRIPLEX L. – LABODA

(la) atriplex a régebbi atriplex-ből ← (la) ater, -tra, -trum = sötét, fekete + (la) triplex =

háromszoros ← (gr) atraphaxys = laboda, szélfü, ill. spenót

(ma) laboda

***Atriplex hortensis* L. 1753**

(la) hortensis, -e = kerti ← (la) hortus, -i (m) = kert

(ma) kerti laboda

1547. *Atriplex acuminata* W. et K. 1802 non M. B. 1808

(la) acuminatus, -a, -um = kihegyezett ← (la) acumen, -minis (n) = hegye, éle valaminek

(ma) fényes laboda

1548. *Atriplex litoralis* (*littoralis*) L. 1753

(la) *litoralis* (*littoralis*), -e = parti ← (la) *litus*, -oris (n) = part, tengerpart
 (ma) parti laboda

1549. *Atriplex oblongifolia* W. et K. 1807

(la) *oblongifolius*, -ia, -ium = hosszúkás levelű ← (la) *oblongus*, -a, -um = hosszúkás ← (la) *longus*, -a, -um = hosszú + (la) *folius*, -ia, -ium = levelű
 (ma) hosszúlevelű laboda

1550. *Atriplex patula* L. 1753

(la) *patulus*, -a, -um = nyitott, tárt, terebélyes
 (ma) terebélyes laboda

1551. *Atriplex hastata* L. 1753

(la) *hastatus*, -a, -um = lándzsás, dárdás
 (ma) dárdás laboda

1552. *Atriplex tatarica* L. 1753

(la) *tataricus*, -a, -um = tatár
 (ma) tatár laboda

1553. *Atriplex rosea* L. 1763

(la) *roseus*, -ea, -eum = rózsás ← (la) *rosa*, -ae (f) = rózsza
 (ma) fehér (rózsás) laboda

VI. EUROTIA ADANS. – PAMACSLABODA

(gr) *eurōs*, *eurōtos* = doh, penész
 (ma) pamacslaboda

1554. *Eurotia ceratoides* (L.) C. A. MEY. in LEDEB. 1833 = *Krascheninnikovia ceratoides* GUELLENST. 1772

Krascheninnikow, Hippolit Mihajlovič (1884–1947) orosz botanikus után
 (ma) pamacslaboda

VII. CAMPHOROSMA L. – BÁRÁNYPARÉJ

(la) *camphora*, -ae (f) = kámfor(fű) ← (arab) *kāfūr* = kámfor + (gr) *osmē* = illat, szag
 (ma) bárányparéj

1555. Camphorosma annua PALL. 1776

(la) annus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év

(ma) magyar (sziki) bárányparéj

VIII. BASSIA ALL. – SEPRŐPARÉJ

Bassi, Ferdinando († 1774) itáliai orvos, botanikus és író után

(ma) seprőparéj

1556. Bassia sedoides (PALL. 1771 sub *Salsola*) ASCH. in SCHWEINF. 1867

(gr-la) sedoides = varjúhájhoz hasonló ← (la) sedum, -i (n) = varjúháj + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) seprőparéj

IX. KOCHIA ROTH. – SEPRŐFŰ

Koch, Karl Heinrich Emil (1809–1879) vagy Koch, Wilhelm Daniel Joseph (1771–1849) német botanikusok után

(ma) seprőfű

1557. Kochia scoparia (L. 1753 sub *Chenopodio*) SCHRAD. 1809

(la) scoparius, -a, -um = seprő- ← (la) scopa, -ae (f) = vékony ág, gally

(ma) (kerti) seprőfű

1558. Kochia prostrata (L. 1753 sub *Salsola*) SCHRAD. 1809

(la) prostratus, -a, -um = heverő ← (la) prosterno, -are, -stravi, -stratus = hever, földre terül

(ma) heverő (cserjés) seprőfű

1559. Kochia laniflora (S. G. GMELIN 1774 sub *Salsola*) BORB. 1900

(la) laniflorus, -a, -um = gyapjasvirágú ← (la) lana, -ae (f) = gyapjú + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) homoki seprőfű

X. CORISPERMUM L. – POLOSKAVIRÁG

(gr) koris = poloska + (gr) sperma = mag

(ma) poloskavirág

1560. Corispermum nitidum KIT. in SCHULT. 1814

(la) nitidus, -a, -um = fénylő, csillogó ← (la) niteo, -ere, -ui = csillog, fénylik

(ma) fényes poloskamag

1561. Corispermum canescens KIT. in SCHULT. 1814

(la) canescens, -ntis = őszes, fehéres, szürkévé váló ← (la) canus, -a, -um = ősz, fehér, szürke

(ma) szürke poloskamag

XI. SALICORNIA L. – SZIKSÓFŰ

(la) sal, salis (m) = só + (la) cornu, -us (n) = szarv
 (ma) sziksófű

1562. *Salicornia prostrata* PALL. 1803

(la) prostratus, -a, -um = heverő ← (la) prosterno, -are, -stravi, -stratus = hever, földre terül
 (ma) húsos sziksófű

1562.a. *Salicornia simonkaiana* SOÓ 1960 resp. *S. prostrata* PALL. subsp. *simonkaiana* SOÓ 1969

Simonkai Lajos (1851–1910) magyar botanikus után
 (ma) Simonkai-sziksófű

6.b) alcsalád SPIROLOBEAE (incl. *Suaedoideae*, *Salsoloideae*)

XII. SUAEDA FORSK. – SÓBALLA

(ol, sp) soda ← (arab) suurwād = növény, amelyből szódát állítanak elő
 (ma) sóbolla

1563. *Suaeda maritima* (L. 1753 sub *Chenopodio*) DUM. 1827

(la) maritimus, -a, -um = tengeri, tengermelléki, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger
 (ma) sziki (ágas) sóbolla

1564. *Suaeda pannonica* BECK 1909

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
 (ma) magyar sóbolla

XIII. SALSOLA L. – BALLAGÓFŰ

(la) salsus, -a, -um = sós
 (ma) ballagófű

1565. *Salsola kali* L. 1753

(arab) qali = hamuzsír
 (ma) homoki (közönséges) ballagófű

1566. *Salsola soda* L. 1753

(arab) šōdā = szóda
 (ma) sziki ballagófű

7. család **AMARANTHACEAE** – DISZNÓPARAJFÉLÉK**AMARANTHUS** L. – DISZNÓPARÉJ, AMARÁNT (kertiek)

(la) *amaranthus*, -i (m) ← (gr) *amaranthos* ← (gr) *a-* = fosztóképző + (gr) *marainó* = fonnyad, hervad + (gr) *anthos* = virág → nem hervadó virág
(ma) disznóparéj

1567. *Amaranthus retroflexus* L. 1753

(la) *retroflexus*, -a, -um = visszahajló ← (la) *retro* = vissza + (la) *flexus, flecto, -ere, flexi, flectus* = hajol, fordul
(ma) szőrös disznóparéj

1568. *Amaranthus chlorostachys* WILLD. 1790 = *A. hypochondriacus* L. 1753 subsp. *chlorostachys* SOÓ 1969

(gr) *chlorostachys* = zöldszárú ← (gr) *chlōros* = zöld + (gr) *stachys* = szár
(gr-la) *hypochondriacus*, -a, -um ← (gr) *hypo* = alatt + (gr) *chondros* = porc, porcogó
(ma) karcsú disznóparéj, piros amaránt

1569. *Amaranthus patulus* BERT. 1837

(la) *patulus*, -a, -um = nyitott, tárt, terebélyes
(ma) terpedt disznóparéj

1570. *Amaranthus paniculatus* L. 1763

(la) *paniculatus*, -a, -um = bugás ← (la) *paniculus*, -i (m) [demin.] = buga ← (la) *panus*, -i (m) = a köles virágzata
(ma) bíbor disznóparéj (bíbor amaránt)

1571. *Amaranthus blitoides* S. WATSON 1877

(gr-la) *blitoides* = labodaszerű ← (la) *blitum*, -i (n) = laboda ← (gr) *bliton* = libatop + (gr) *-oides* = -szerű, -féle; hasonló
(ma) labodás disznóparéj

1572. *Amaranthus albus* L. 1759

(la) *albus*, -a, -um = fehér
(ma) fehér disznóparéj

1573. *Amaranthus crispus* (LESPINASSE et THÉVENEAU 1859 sub *Euxolo*) TERRAC. 1890

(la) *crispus*, -a, -um = göndör, fodros, bodor
(ma) bodros disznóparéj

1574. *Amaranthus graecizans* L. 1753

(la) *graecizans*, -ntis = görögösködő, görögösen viselkedő ← (la) *graecisso*, -are = görögösködik, görögösen viselkedik ← (la) *graecus*, -a, -um = görög, hellén
 (ma) cigány disznóparéj

1575. *Amaranthus deflexus* L. 1771

(la) *deflexus*, -a, -um = lehajló, visszahajló ← (la) *flexus*, -us (m) = kanyarodás, görbület, hajlás
 (ma) vöröslő disznóparéj

1576. *Amaranthus lividus* L. 1753 em. THELL. 1914

(la) *lividus*, -a, -um = ólomszürke, kék(es)
 (ma) zöld (henye) disznóparéj

- *Amaranthus caudatus* L.

(la) *caudatus*, -a, -um = farkokkal ellátott, farkos ← (la) *cauda*, -ae (f) = fark
 (ma) kerti róka farkos (né) Gartenfuchsschwanz

31. rend OPUNTIALES**család CACTACEAE – KAKTUSZFÉLÉK**

(la) *cactus*, -i (m) ← (gr) *kaktos* = egy szúrós növény Szicíliában (szicíliai eredetű (gr) szó)

- *Opuntia vulgaris* MILL. 1768

(la) *opuntia* = Opus, Opuntis (f) városról elnevezett növény
 (la) *vulgaris*, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) közönséges fügekaktusz

- *Opuntia ficus-indica* (L. 1753 sub *Cacto*) MILL. 1768

(la) *ficus-indicus*, -a, -um = indiai füge ← (la) *ficus*, -us (-i) (f) = füge(fa) + (la) *indicus*, -a, -um = indiai
 (ma) indiai fügekaktusz

32. rend PRIMULALES**család PRIMULACEAE – KANKALINFÉLÉK****I. PRIMULA L. – KANKALIN**

(la) *primula veris herba* = a tavasz első füve ← (la) *primulus*, -a, -um [demin.] = első ← (la) *primus*, -a, -um = első
 (ma) kankalin

1577. *Primula vulgaris* HUDS. 1762

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) szártalan (közönséges) kankalin

1578. *Primula elatior* (L. 1753 p. var. *P. veris*) HILL. 1765

(la) elatior [középfok] = magasabb ← (la) elatus, -a, -um = magas, emelkedett
 (ma) sugár (sudár) kankalin

1579. *Primula veris* L. 1753 em. HUDS. 1762

(la) ver, veris (n) = tavasz
 (ma) tavaszi kankalin

1580. *Primula auricula* L. 1753

(la) auricula, -ae (f) [demin.] = fülecske ← (la) auris, -is (f) = fül
 (ma) cifra (füles, medvefül-) kankalin

1581. *Primula farinosa* L. 1753

(la) farinosus, -a, -um = lisztes ← (la) farina, -ae (f) = liszt
 (ma) lisztes kankalin

- *Primula obconica* HANCE 1880

(la) obconicus, -a, -um = fordított kúpalakú
 (ma) szobai (szoba-) kankalin

- *Primula sinensis* SABINE in LINDL. 1821

(la) sinensis, -e = kínai
 (ma) kínai kankalin

- *Primula malacoides* FRANCHET 1886

(la) malacoides = lágy, puha ← (la) malacus, -a, -um = lágy, hajlékony + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) emeletes kankalin

- *Primula* × *pubescens* JACQ. 1778

(la) pubescens, -entis = pelyhes, szőrösödő ← (la) pubesco, -ere, pubui = szőrösödik, férfiasodik, serdül
 (ma) kerti kankalin

- *Primula denticulata* SM. 1805

(la) denticulatus, -a, -um [demin.] = fogacskás ← (la) dens, -dentis (m) = fog
 (ma) gömbös (himalájai) kankalin

- Primula floribunda WALLICH 1824

(la) floribundus, -a, -um = dúsvirágú, gazdagon virágzó

(ma) tibeti kankalin

- Primula juliae KUSNEZOW 1899

(la) Julia, -ae (f) = Júlia

(ma) Júlia-kankalin

II. ANDROSACE L. – GOMBAFŰ

(la) androsace ← (gr) androsakes ← (gr) aner, andros = férfi + (gr) sakos = pajzs

(ma) gombafű

1582. Androsace maxima L. 1753

(la) maximus, -a, -um [felsőfok] = legnagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy

(ma) nagy gombafű

1583. Androsace elongata L. 1763

(la) elongatus, -a, -um = megnyúlt, megnyújtott ← (la) longus, -a, -um = hosszú

(ma) cingár gombafű

III. HOTTONIA L. – BÉKALILIOM

Hotton, Pieter (Petrus) (1648–1709) holland orvos és botanikus után

(ma) békaliliom

1584. Hottonia palustris L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári békaliliom

IV. SAMOLUS L. – ÁROKVIRÁG

talán a (gall) samos = nyár szóból

(ma) árokvirág

1585. Samolus valerandi L. 1753

Valerand, Dourez XVI. századi francia (?) botanikus után

(ma) sziki árokvirág

V. LYSIMACHIA L. – LIZINKA

(gr) lysimachia ← Lysimachos (Kr. e. 360–281) Nagy Sándor hadvezére, majd Kr. e. 306-tól Thrakia királya, elfoglalta Kis-Ázsiát Tauris-ig, Kr. e. 287-ben Makedóniát is [Plinius szerint ő fedezte föl a növényt]

(ma) lizinka

1586. *Lysimachia nummularia* L. 1753

(la) nummularius, -ia, -ium = pénz-, érmeszerű ← (la) nummulus, -i (m) [demin.] = némi pénz, pénzecske ← (la) nummus, -i (m) = pénz, érmedarab
 (ma) pénzlevelű lizinka

1587. *Lysimachia thyrsoflora* L. 1753

(gr-la) thyrsoflorus, -a, -um = bugavirágzatú ← (gr) thyrsos = buga + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) fürtös lizinka

1588. *Lysimachia vulgaris* L. 1753

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert
 (ma) közönséges lizinka

1589. *Lysimachia punctata* L.

(la) punctatus, -a, -um = pontozott ← (la) punctum, -i (n) = pont ← (la) pungo, pungere, pupugi, punctus = szúr, pontoz
 (ma) pettyezetett lizinka

VI. GLAUX L. – BAGOLYFŰ

(la) glaux, -cis (f) = növény, amelynek élvezete jó tejet ad; egyébként (gr) eūgalaton = jó tejfű
 (gr) glaux = bagoly
 (gr) glaukos = kékesen fénylő, szürkészöld [a sűrű levélzet szürkészöld]
 (ma) bagolyfű

1590. *Glaux maritima* L. 1753

(la) maritimus, -a, -um = tengeri, tengermelléki, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger
 (ma) bagolyfű

VII. ANAGALLIS L. – TIKSZEM

(la) anagallis = tikszem ← (gr) anagallis = tikszem ← ?(gr) a tagadó an- + (gr) agallis = nőszirm?
 (ma) tikszem

1591. *Anagallis arvensis* L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántó föld
 (ma) mezei tikszem (piros)

1592. *Anagallis femina* MILL. 1768

(la) femina, -ae (f) = nő, nőtény
 (ma) kék tikszem

VIII. **CENTUNCULUS L. – CENTIKE**

(la) centunculus, -i (m) [demin.] = szövet- v. rongydarab ← (la) cento, -onis (m) = ringy-rongy
(ma) centike

1593. Centunculus minimus L. 1753

(la) minimus, -a, -um [felsőfok] = legkisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
(ma) centike (fityfiritty)

IX. **CYCLAMEN L. – CIKLÁMEN (KANRÉPA)**

(la) cyclamen, cyclaminos, ciclaminum = egy növény
(ma) ciklámen, kanrépa (né) Saubrot

1594. Cyclamen purpurascens MILL. 1768

(la) purpurascens, -ntis = bíborpiros, pirosló ← (la) purpurasco, -ere = piroslik ← (la) purpura, -
ae (f) = bíbor ← (gr) porphyra = bíbor
(ma) erdei ciklámen (kanrépa, kunrépa, erdei kanrépa)

- Cyclamen neapolitanum TEN. 1811

(la) neapolitanus, -a, -um = nápolyi ← (gr) Neapolis = Nápoly
(ma) olasz ciklámen

- Cyclamen persicum MILL. 1768

(la) persicus, -a, -um = perzsa
(ma) szobai ciklámen

33. rend **PLUMBAGINALES**család **PLUMBAGINACEAE – KÉKGYÖKÉRFÉLÉK****PLUMBAGO L. – KÉKGYÖKÉR**

(la) plumbago, -ginis (m, f) ← (la) plumbum, -i (n) = ólom [tükörfordítás a (gr) molybdaina =
ólomgyökér-nek ← (talán ibériai) molybdes = ólom] [a gyökér zsíros állománya a kezét
ólomszürkére festi; fogfájásra is használták (szürke fogak); a signatura tan korában a szürkehályog
kezelésére is használták] + (la) ago, agere, egi, actus = vezet, hajt, űz
(ma) kékgyökér Bleiglanz, Bleiwurz, Flohkraut

- Plumbago capensis THUMB. 1847

(la) capensis, -e = fokföldi
(ma) ólomgyökér

I. **ARMERIA** WILLD. – ISTÁC

ismeretlen eredetű és jelentésű név

(ma) istác

1595. Armeria elongata (HOFFM. 1800 sub *Statice*) C. KOCH 1823

(la) elongatus, -a, -um = megnyúlt, megnyújtott ← (la) longus, -a, -um = hosszú

(ma)

II. **LIMONIUM** MILL. – SÓVIRÁG

(la) limonium, -ii (n) = vad cékla ← (gr) leimonion = egy Anemone faj (réti virág) ← (gr) leimon = (nedves) rét

1596. Limonium gmelinii (WILLD. 1798 sub *Statice*) KŤZE. 1891

Gmelin, Carl Christian (1762–1837) német botanikus után

(ma) magyar sóvirág (sziki lelleg, sziksaláta)

- Limonium sinuatum (L. 1753 sub *Statice*) MILL. 1768

(la) sinuatus, -a, -um = görbült ← (la) sinuo, sinuare, -avi, -atus = görbít; görbül

(ma) kerti (egynyári, kék) sóvirág

- Limonium bonduellei (LESTIBOUDOIS 1851 sub *Statice*) KŤZE. 1891

ismeretlen eredetű és jelentésű név

(ma) Bonduell-sóvirág

- Limonium tataricum (L. 1753 sub *Statice*) MILL. 1768

(la) tataricus, -a, -um = tatár

(ma) tatár sóvirág

- Ceratostigma plumbaginoides BUNGE 1831

(gr) keros, keratos = szarv + (gr) stigma = bibe

(la) plumbaginoides = ólomgyökérszerű ← Plumbago = ólomgyökér nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló

(ma) kékgyökér

34. rend EBENALES

család **EBENACEAE** – ÉBENFAFÉLÉK

(la) ebenum (hebenum), -i (n) = ébenfa ← (gr) ebenos = ébenfa

- Diospyros lotus L. 1753

(gr) diospyros = (egy gabonatermés), egy gyümölcsfaj, cseresznyeszilva ← Dios (gen. → Zeus nominativusa) + (gr) pyros = búza
 (gr) lotos ← (hé) lot ← (ar) ladan ← (as) ladanu ~ (la) ladanum = a citrosz gyantája
 (ma) lótusz-szilva

- Diospyros kaki L. f. 1781

(japán) kaki = kakiszilva [termés]
 (ma) datolyaszilva; kaki(szilva)

35. rend POLYGONALES**család POLYGONACEAE – KESERŰFŰFÉLÉK**

(la) polygonus, -a, -um ← (gr) polygonon = egy növény ← (gr) polygonos = termékeny, sokmagvú ← (gr) poly = sok + (gr) gonē = mag
 (gr) polygonaton = sok szögű ← (gr) poly = sok + (gr) gōnia = szög, szöglet, sarok

I. RUMEX L. – SÓSKA, LÓROM

(la) rumex, -icis (m) = sóska
 (ma) sóska, lórom

1597. Rumex acetosella L. 1753 agg.

(la) acetosellus, -a, -um [demin.] = kissé ecetes, kissé savas, kissé savanyú ← (la) acetosus, -a, -um = ecetes, savas, savanyú ← (la) acetum, -i (n) = ecet
 (ma) juhsóska

1598. Rumex acetosa L. 1753 s. str.

(la) acetosus, -a, -um = ecetes, savas, savanyú ← (la) acetum, -i (n) = ecet
 (ma) mezei sóska

1599. Rumex thyrsiflorus FINGERHUT 1829

(gr-la) thyrsiflorus, -a, -um = bugavirágzatú ← (gr) thyrsos = buga + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) füles (íjas-fias) sóska

Rumex scutatus L. 1753

(la) scutatus, -a, -um = pajzzsal ellátott ← (la) scutum, -i (n) = pajzs
 (ma) római (francia, spanyol) sóska

Rumex rugosus CAMPDERA 1819

(la) rugosus, -a, -um = gyűrt, ráncos, redős ← (la) ruga, -ae (f) = ránc, arcredő
 (ma) kerti sóska (sóska)

Subg. *RUMEX* [*LAPATHUM* (ADANS.) MEISSNER] – LÓROM**1600. *Rumex pseudonatronatus* BORB. 1880 (etiam p. var. *R. domestici*)**

(gr-la) pseudonatronatus, -a, -um = nemcsak szikes talajon élő ← (gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (la) natronatus, -a, -um = szikes, sziksós
(ma) sziki (békési) lórom

1601. *Rumex aquaticus* L. 1753

(la) aquaticus, -a, -um = vízi ← (la) aqua, -ae (f) = víz
(ma) vízi lórom

1602. *Rumex confertus* WILLD. 1809

(la) confertus, -a, -um = tömött, sűrű
(ma) tömött lórom

1603. *Rumex patientia* L. 1753

(la) patientia, -ae (f) = türelem, kitartás
(ma) paréj lórom (lósóska)

1604. *Rumex kernerii* BORB. 1884

Kerner, von Marilaun Anton (1831–1898) osztrák botanikus után
(ma) Kerner- (magyar) lórom

1605. *Rumex crispus* L. 1753

(la) crispus, -a, -um = göndör, fodros, bodor
(ma) fodros lórom

1606. *Rumex stenophyllus* LEDEB. 1830

(gr-la) stenophyllus, -a, -um = keskenylevelű ← (gr) stenos = keskeny + (gr) phyllon = levél
(ma) keskenylevelű lórom

1607. *Rumex conglomeratus* MURR. 1770

(la) conglomeratus, -a, -um = halmozott, púpozott, gomolyos ← (la) conglomerato, -are, -avi, -atum = összezsavar, összeteker ← (la) glomus, glomeris (n) = gombolyag
(ma) murvás lórom

1608. *Rumex sanguineus* L. 1753

(la) sanguineus, -a, -um = vérvörös ← (la) sanguis, -inis (m) = vér
(ma) erdei lórom

1609. Rumex hydrolapathum HUDS. 1778

(la) hydrolapathum = vízilórom ← (gr) hydór ~ hydro- = víz + (gr) lapathon = „szürcsölő, nyelő”, egy lórom faj

(ma) tavi (parti) lórom

1610. Rumex obtusifolius L. 1753

(la) obtusifolius, -ia, -ium = tompalevelű ← (la) obtusus, -a, -um = tompa + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) réti lórom

1611. Rumex pulcher L. 1753

(la) pulcher, -chra, -chrum = szép, gyönyörű, pompás

(ma) csinos lórom

1612. Rumex dentatus L. 1771

(la) dentatus, -a, -um = fogas, fogazott ← (la) dens, dentis (m) = fog

(ma) töviskés lórom

1613. Rumex palustris SM. 1800

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári lórom

1614. Rumex maritimus L. 1753

(la) maritimus, -a, -um = tengeri, tengermelléki, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger

(ma) tengeri lórom

II. RHEUM L. – REBARBARA

(gr) rhêon (rha is) ← valószínű (perzsa) rewend

(ma) rebarbara

- Rheum palmatum L. 1759

(la) palmatus, -a, -um = tenyeres ← (la) palma, -ae (f) = tenyér

(ma) tenyeres rebarbara

- Rheum officinale BAILLON 1872

(la) officinalis, -e = gyógyszerári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkímisták műhelye, gyógyszerár

(ma) orvosi rebarbara

- Rheum rhaponticum L. 1753

(la) rapa = répa ← (la) radice puntia = egy Valeriana faj

(ma) közönséges rebarbara, rebarbara

(né) Rapunzel

- Rheum rhabarbarum L. 1753

(la) rhabarbarum ← (gr) rha barbaron; rheon barbaron ← (gr) rha, rheon = gyökere egy Rheum-nak + (gr) barbaros = barbár, idegenföldi
 (ma) hullámos rebarbara

III. POLYGONUM L. – KESERŰFŰ

(la) polygonus, -a, -um ← (gr) polygonon = egy növény ← (gr) polygonos = termékeny, sokmagvú ← (gr) poly = sok + (gr) gonē = mag
 (ma) keserűfű (né) Blutkraut

1615. Polygonum bistorta L. 1753

(la) bistortus, -a, -um = kétszer csavart ← (la) bis = kétszer + (la) tortus, -a, -um = fordult, csavart [a gyökér miatt]
 (ma) kígyógyökerű keserűfű

1616. Polygonum amphibium L. 1753

(la) amphibius, -ia, -ium = kételtű ← (gr) amphibios = két helyen élő, kételtű
 (ma) vidra keserűfű

1617. Polygonum lapathifolium L. 1753

(la) lapathifolius, -ia, -ium = sóskalevelű ← (la) lapathum, -i (n) és (la) lapathus, -i (m) = sóska ← (gr) lapathon = erdei sóska (lóromfaj szorulás ellen)+ (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) lapulevelű keserűfű

1618. Polygonum persicaria L. 1753

(la) persicaria erg. herba = bolhafű
 (la) (Prunus) persica = őszibarack levélhez hasonló
 (ma) baracklevelű keserűfű (né) Flohkraut

1619. Polygonum hydropiper L. 1753

(gr) hydro- = vízi + (la) piper, -is (n) = bors [a növény nedves helyeken nő, magjai csípősek]
 (ma) borsos keserűfű

1620. Polygonum mite SCHRANK 1789

(la) mitis, -e = szelíd, békés, nyájas, csendes
 (ma) szelíd keserűfű

1621. Polygonum minus HUDS. 1762

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
 (ma) keskenylevelű keserűfű

1622. Polygonum arenarium W. et K. 1801

(la) arenarius, -a, -um = homoki ← (la) arena, -ae (f) = homok
 (ma) homoki keserűfű

1623. Polygonum graminifolium WIERZB. 1845

(la) graminifolius, -ia, -ium = fűlevelű ← (la) gramen, -inis (n) = fű, gyp + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) pázsitlevelű keserűfű

1624. Polygonum patulum M. B. 1808

(la) patulus, -a, -um = nyitott, tárt, terebélyes
 (ma) terpedt keserűfű

1625. Polygonum aviculare L. 1753 agg.

(la) avicularis, -e = madaras ← (la) avicula, -ae (f) [demin.] = madárka ← (la) avis, is (f) = madár
 (ma) porcsin keserűfű, madár keserűfű

- Polygonum orientale L. 1753

(la) orientalis, -e = keleti ← (la) oriens, -tis (f) = kelet
 (ma) pulykaorrú keserűfű (karmazsin virág)

IV. BILDERDYKIA DUM. – SZULÁKPOHÁNKA

Bilderdyk (?–?) holland botanikus után
 (ma) szulákpohánka

1626. Bilderdykia convolvulus (L. 1753 sub *Polygono*) DUM. 1827

(la) convolvulus, -a, -um = összetekeredett, összegöngyölt ← (la) convolvo, -ere, -volvi, -volutus = összeteker, összegöngyöl
 (ma) szulákpohánka

1627. Bilderdykia dumetorum (L. 1753 sub *Polygono*) DUM. 1827

(la) dumetorum [többes birtokos eset] ← (la) dumetum, -i (n) = bozót
 (ma) sövény keserűfű (sövény pohánka)

V. REYNOUTRIA HOUTTUYN 1777

Reynoutre XVI. századi francia természettudós után
 (ma) keserűfű

1628. Reynoutria japonica HOUTTUYN 1777

(la) japonicus, -a, -um = japán
 (ma) japán keserűfű

- **Reynoutria sachalinensis** (FR. SCHM. 1859 sub *Polygono*) NAKAI 1922

(la) sachalinensis, -e = szahalini [Szahalini szigete a Csendes-óceánban Oroszország távol-keleti tartománya Japán közelében]

(ma) olasz keserűfű

- **Reynoutria aubertii** (L. HENRY ex HEDBERG 1946 sub *Polygono*) MOLDENKE 1941 = **Bilderdykia aubertii** MOLDENKE 1939

ismeretlen eredetű és jelentésű név

(ma) tatáriszalag

- **Reynoutria baldschuanica** (REGEL 1883 sub *Polygono*) MOLDENKE 1941 = **Bilderdykia baldschuanica** WEBB. 1963

(la) baldschuanicus, -a, -um = baldschuáni; Baldschuan [Tadzsikisztán egyik helysége]

(ma) ázsiai keserűfű

- **Reynoutria multiflora** (THUNB. 1784 sub *Polygono*) MOLDENKE 1941

(la) multiflorus, -a, -um = sokvirágú ← (la) multus, -a, -um = sok + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) sokvirágú keserűfű

VI. FAGOPYRUM MILL. – POHÁNKA

(la) fagus, -i (f) = bükkfa + (gr) pyros = gabona

(ma) tatárka, pohánka, hajdina

(né) Buchweizen

1629. Fagopyrum esculentum MÖNCH 1794

(la) esculentus, -a, -um = ehető ← (la) esca, -ae (f) = eledel ← (la) edo, -ere, edi, esus = eszik

(ma) közönséges pohánka (pohánka, hajdina)

- **Fagopyrum tataricum** (L. 1753 sub *Polygono*) GÄRTN. 1791

(la) tataricus, -a, -um = tatár

(ma) tatárka

36. rend URTICALES

1. család MORACEAE – EPERFAFÉLÉK

I. MORUS L. – EPERFA

(la) morus, -i (f) = eperfa (fekete)

(la) morum, -i (n) = eper

(ma) eperfa

- Morus alba L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér eperfa (eperfa, selyem eperfa, szederfa)

- Morus nigra L. 1753

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét

(ma) fekete eperfa

II. BROUSSONETIA L'HÉRIT. – PAPIREPERFA

Broussonet, Pierre-Marie-Auguste (1761–1807) francia orvos és botanikus után (Linné rendszerét ő vezette be Franciaországban)

(ma) papíreperfa

- Broussonetia papyrifera (L. 1753 sub *Moro*) L'HÉRIT. in VENT. 1799

(la) papyriferus, -a, -um = papirost adó ← (la) papyrus, -i (m) = papyrus-növény + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel [kérgéből papírt gyártanak]

(ma) papíreperfa

MACLURA NUTT. – NARANCSEPERFA

Maclure, William (1763–1840) amerikai természetkutató után

(ma) narancseperfa

- Maclura pomifera (RAF. 1818 sub *Ioxylon*) SCHNEID. 1904

(la) pomiferus, -a, -um = almát termő ← pomus, -i (f) = alma + + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(ma) narancseperfa (oszázs narancs, mackula)

III. FICUS L. – FÜGE(FA)

(la) ficus, -us (-i) (f) = füge(fa)

(ma) füge(fa)

- Ficus carica L. 1753

(la) carica, -ae (f) = aszalt füge

(ma) édes füge(fa) (közönséges füge, füge)

- Ficus elastica ROXB. 1814

(la) elasticus, -a, -um = hajlítható, rugalmas ← (gr) elastos = hajlítható

(ma) szobafikusz

- Ficus pandurata HANCE 1862

(la) panduratus, -a, -um = kinyílt ← (la) pando, -ere, pandi, passus = kinyílik
 (ma) lantlevelű fikusz

- Ficus pumila L. 1753

(la) pumilus, -a, -um = törpe ← (la) pumilio, -onis (m) = törpe
 (ma) kapaszkodó (ámpolna) fikusz

- Ficus australis WILLD. 1805

(la) australis, -e = déli
 (ma) ausztrál fikusz

- Ficus rostrata LAM. 1786

(la) rostratus, -a, -um = csőrös, csőrrel ellátott ← (la) rostrum, - (n) = csőr; hajóorr
 (ma) ázsiai fikusz

2. család **CANNABINACEAE** (CANNABACEAE) – KENDERFÉLÉK

I. HUMULUS L. – KOMLÓ

(la) humulus, -i (m) = kender [egy kelet-európai nyelvből]
 (ma) komló

1630. Humulus lupulus L. 1753

(la) lupulus, -i (m) [demin.] = kis farkas, komló- ← (la) lupus, -i (m) = farkas (farkasfog, vashorog, kampó) és komló [Plinius]
 (ma) felfutó (közönséges, vad, sör-) komló

1631. Humulus scandens (LOUREIRO 1790 sub *Antidesma*) MERRILL 1935

(la) scandens, -ntis = kúszó ← (la) scando, scandi, scansus = felhág, felmegy valahova
 (ma) japán (dísz-) komló

II. CANNABIS L. – KENDER

(la) cannabis, -is (f) = kender ← (gr) kannabis = kender
 (ma) kender

1632. Cannabis sativa L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
 (ma) vetési kender

- Cannabis indica LAM. 1783

(la) indicus, -a, -um = indiai

(ma) indiai kender (hasis)

3. család **URTICACEAE** – CSALÁNFÉLÉKI. **URTICA** L. – CSALÁN

(la) urtica, -ae (f) = csalán ← (la) uro, -ere, ussi, ustus = ég, éget

(ma) csalán

1633. Urtica dioica L. 1753

(la) dioicus, -a, -um = kétlaki ← (gr) di- = két, kettő + (gr) oikos = ház

(ma) nagy csalán

1634. Urtica kioviensis ROGOWITSCH 1843

(la) kioviensis, -e = kijevi

(ma) kúszó (lápi) csalán

1635. Urtica urens L. 1753

(la) urens, -tis = égető ← (la) uro, -ere, ussi, ustus = ég, éget

(ma) apró csalán

II. **PARIETARIA** L. – FALFŰ (FALGYOM)

(la) parietaria herba ← (la) paries, parietis (m) = fal [a növény falakon, kerítéseken nő]

(ma) falfű, falgyom

(né) Mauerkraut

1636. Parietaria erecta M. et K. 1823

(la) erectus, -a, -um = egyenes, álló ← (la) erigo, -ere, erexi, erectus = felegyenesít, felállít

(ma) közönséges falgyom (falgyom)

- Pilea microphylla (L. 1753 sub *Parietaria*) LIEBM. 1851

(la) pilea, -ae (f) = (filc)sapka

(gr-la) microphyllus, -a, -um = kislevelű ← (gr) mikros = kis, kicsi + (gr) phyllon = levél

(ma) (kisvirágú) tüzérvirág

(né) Kanonienblume

- Helxine soleirolii REQUIEN 1825

(gr) helxis = növény szőrös magsapkával

Soleirol, Joseph-François (?–1863) francia növénygyűjtő után

(ma) párnafű

4. család **ULMACEAE** – SZILFAFÉLÉKI. **ULMUS** L. – SZIL(FA)

(la) ulmus, -i (f) = szilfa
 (ma) szilfa

1637. Ulmus laevis PALL. 1784

(la) laevis, -e = sima, sík
 (ma) vénic-szil (vénicfa, kocsányos szil(fa))

1638. Ulmus minor MILL. 1768

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
 (ma) mezei (kopasz, sima) szil(fa))

1639. Ulmus procera SALISB. 1796

(la) procerus, -a, -um = magas, sudár, nyúlánk
 (ma) angol szil(fa)

1640. Ulmus glabra HUDS. 1762 non MILL. (**U. scabra** MILL. 1768)

(la) glaber, -ra, -rum = kopasz, sima
 (ma) hegyi szil(fa)

- Ulmus pumila L. 1753 var. *arborea* LITW. 1908

(la) pumilus, -a, -um = törpe- ← (la) pumilio, -onis (m) = törpe
 (ma) turkesztáni szil(fa)

- Ulmus americana L. 1753

(la) americanus, -a, -um = amerikai
 (ma) fehér szilfa

- Ulmus rubra MUHL. 1793

(la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös
 (ma) vörös szilfa

CELTIS L. – OSTORFA

(la) celtis, -is (f) = egy afrikai lotus-faj
 (ma) ostorfa

- Celtis australis L.

(la) australis, -e = déli
 (ma) déli (keleti) ostorfa (trieszti fa)

- **Celtis occidentalis** L. 1753

(la) occidentalis, -e = nyugati ← (la) occidens, -tis = nyugat
(ma) nyugati (amerikai) ostorfa

37. rend FAGALES

1. család **BETULACEAE** (incl. Corylaceae) – NYÍR(FA)FÉLÉK

a) alcsalád CORYLOIDEAE

I. **CARPINUS** L. – GYERTYÁN(FA)

(la) carpinus, -i (f) = gyertyánfa
(ma) gyertyánfa

1641. **Carpinus orientalis** MILL. 1768

(la) orientalis, -e = keleti ← (la) oriens, -tis (f) = kelet
(ma) keleti gyertyán

1642. **Carpinus betulus** L. 1753

(la) betulus, -a, -um ← (la) betula, -ae (f) = nyírfa
(ma) közönséges gyertyán (gyertyán, fehér gyertyánfa)

II. **OSTRYA** SCOP. – KOMLÓGYERTYÁN

(la) ostrya, ostrys = komlógyertyán (komlóbükk) ← (gr) ostrya, ostrys, ostrysis = keményfájú fa
(ma) komlógyertyán

1642.a. **Ostrya carpinifolia** SCOP. 1772

(la) carpinifolius, -ia, -ium = gyertyánlevelű ← (la) carpinus, -i (m) = gyertyán + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) közönséges komlógyertyán (komlógyertyán, komlófa, komlóvénic)

III. **CORYLUS** L. – MOGYORÓ

(la) corylus, -i (f) = mogyoró
(ma) mogyoró

1643. **Corylus avellana** L. 1753

(ol) avellana ← (sp) avellana ~ (fr) aveline ← (la) nux abellana = dió Abella-ból (Campania)
(ma) közönséges (erdei) mogyoró, (mogyoró)

- **Corylus colurna** L. 1753

(la) colurnus, -a, -um = mogyorófából való
(ma) török mogyoró

- Corylus maxima MILL. 1768

(la) maximus, -a, -um [felsőfok] = legnagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
 (ma) csöves (Lambert-, nagy szemű, óriás, veresbélű) mogyoró

b) alcsalád BETULOIDEAE

IV. **BETULA** L. – NYÍR(FA)

(la) betula, -ae (f) = nyírfa
 (ma) nyír(fa)

1644. Betula pendula ROTH 1788

(la) pendulus, -a, -um = lecsüngő, lógó ← (la) pendeo, -ere, pependi = függ, csüng, lóg
 (ma) bibircses nyír(fa), (közönséges nyírfa)

1645. Betula pubescens EHRH. 1791

(la) pubescens, -entis = pelyhes, szőrösödő ← (la) pubesco, -ere, pubui = szőrösödik, férfiasodik, serdül
 (ma) szőrös (molyhos, pelyhes, fehér) nyír(fa)

- Betula lenta L. 1753

(la) lentus, -a, -um = hajlékony
 (ma) cukornyír

- Betula lutea MICHX. f. 1812

(la) luteus, -a, -um = aranyárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék
 (ma) ezüst nyír

- Betula papyrifera MARSH. 1785

(la) papyriferus, -a, -um = papirost adó ← (la) papyrus, -i (m) = papyrus-növény + + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
 (ma) papír- (amerikai) nyír

V. **ALNUS** L. – ÉGER(FA)

(la) alnus, -i (f) = éger(fa)
 (ma) éger(fa)

1646. Alnus viridis (CHAIX ex VILL. 1786 sub *Betula*) DC. 1805

(la) viridis, -e = zöld
 (ma) zöld (havasi, hegyi) éger

1647. *Alnus glutinosa* (L.) GÄRTN. 1791

(la) glutinosus, -a, -um = enyves, ragadós
 (ma) enyves (mézgás, ragadós) éger(fa)

1648. *Alnus incana* (L.) MÖNCH 1794

(la) incanus, -a, -um = szürke, ősz
 (ma) hamvas éger

- *Alnus subcordata* C. A. MEY. 1831

(la) subcordatus, -a, -um = majdnem szív alakú ← (la) sub- = alatt + (la) cordatus, -a, -um = szív alakú, szívszerű, szíves- ← (la) cor, cordis (n) = szív, bátorság, értelem
 (ma) kaukázusi éger

- *Alnus japonica* SIEB. et ZUCC. 1846

(la) japonicus, -a, -um = japán
 (ma) japán éger

- *Alnus rugosa* (DU ROI 1772 sub *Betula alnus*) SPRENG. 1826

(la) rugosus, -a, -um = gyűrt, ráncos, redős ← (la) ruga, -ae (f) = ránc, arcredő
 (ma) ráncoslevelű (fűrészelevelű, keleti) éger

2. család **FAGACEAE – BÜKK(FA)FÉLÉK****I. **FAGUS** L. – BÜKK(FA)**

(la) fagus, -i (f) = bükk(fa)
 (ma) bükk(fa)

1649. *Fagus silvatica* (*sylvatica*) L. 1753

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) közönséges (európai, erdei) bükk(fa)

- *Fagus silvatica* subsp. *moesiaca* (MALÝ in A. et G. 1911) HJELMQUIST 1940, CERNJAVSKY 1948, CZECZOTT 1933 p. sp.

(la) moesiacus, -a, -um = moesiai ← Moesia = antik taromány a Balkánon, Bulgária északkeleti része
 (ma) balkáni bükk(fa)

II. **CASTANEA MILL. – SZELÍDGESZTENYE**

(la) castanea, -ae (f) = szelidgesztenye (termése: maroni) = szelidgesztenye ← (gr) kastanea ← (örmény) kask = gesztenye ← (örmény) kaskeni = bükk(fa) (egy kis-ázsiai nyelvből)
 (ma) szelidgesztenye

1650. *Castanea sativa* MILL. 1768

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet

(ma) szelíd (jóféle, gesztenye) gesztenye

III. QUERCUS L. – TÖLGY(FA)

(la) quercus, -us (f) = tölgy(fa)

(ma) tölgy(fa)

1651. *Quercus cerris* L. 1753

(la) cerrus, -i (f) = cser(fa) [hamita vagy ibériai származású; az (arab) querrus latinból vagy ibériai (baszk) karri = kő → (vulgáris latin) carrasca = kőtölgy]

(ma) cser(fa) (csertölgy)

1652. *Quercus farnetto* (*frainetto*) TEN. 1813 corr. 1831

(ol) farnetto = a magyar tölgy olasz neve, amelyet Michele Tenore (1780–1861) 1813-ban megjelent Flora Napolitana című művében a nyomdász tévedésből frainetto-ra módosított, melyet maga az auktor 1831-ben korrigálni próbált, de valójában az érvényes (ugyanakkor értelmetlen) fajnév a frainetto

(ma) magyar tölgy

1653. *Quercus pubescens* WILLD. 1796 em. WILLD. 1805

(la) pubescens, -entis = pelyhes, szőrösödő ← (la) pubesco, -ere, pubui = szőrösödik, férfiasodik, serdül

(ma) molyhos (pelyhes, szöszös) tölgy(fa)

1654. *Quercus virgiliana* TEN. 1836

Vergilius, P. Maro (Kr. e. 70–19) után (tankölteménye a Georgica, továbbá eposza az Aeneis)

(ma) olasz (Vergilius-) tölgy(fa)

1655. *Quercus petraea* (MATTUSCHKA 1777 p. var. *Q. roboris*) LIEBLEIN 1784

(la) petraeus, -a, -um = sziklai, bérci ← (gr) petraios = sziklai, bérci ← (gr) petra, petros = szikla, kő

(ma) kocsánytalan tölgy

1656. *Quercus dalechampii* TEN. 1830 = *Q. petraea* ssp. *aurea* SOÓ 1969

(subsp. *dalechampii* SOÓ 1951)

Daléchamps, Jacques (1513–1588) francia orvos és botanikus után

(la) aureus, -ea, -eum = arany-, aranyszínű ← (la) aurum, -i (n) = arany

(ma) Dalechamp-tölgy(fa)

1657. Quercus polycarpa SCHUR 1851 = **Q. petraea** subsp. **polycarpa** SOÓ 1943, 1938 p. subsp. *Q. sessilifl.*

(la) polycarpus, -a, -um = sokgyümölcsű, soktermésű ← (gr) poly = sok + (gr) karpos = gyümölcs, termés

(ma) sokmagvú tölgy(fa)

1658. Quercus robur L. 1753

(la) robur, -oris (f) = geszt, fa kemény része [különösen a tölgnél]

(ma) kocsányos (mocsár-, mocsári) tölgy

- **Quercus robur** L. 1753 subsp. **slavonica** (GÁY. 1928 p. f. *Q. roboris*) MÁTYÁS 1970

(la) slavonicus, -a, -um = szlavóniai

(ma) szlavón tölgy(fa)

- **Quercus rubra** L. 1753

(la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös

(ma) vöröstölgy (amerikai tölgy)

- **Quercus palustris** MÜNCHH. 1770

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári (sár-, tavi) tölgy

- **Quercus alba** L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehértölgy

- **Quercus coccinea** MÜNCHH. 1770

(la) coccineus, -ea, -eum = skarlátszínű ← (la) coccum, -i (n) = skarlátfesték

(ma) gubacs- (karmazsin-, bíborgubacs-) tölgy

38. rend JUGLANDALES

család **JUGLANDACEAE** – DIÓ(FA)FÉLÉK

JUGLANS L. – DIÓ(FA)

(la) iuglans, -ndis (f) = dió(fa), összevonva a Iovis glans = Jupiter dió(fâ)ja névből

(ma) dió(fa)

1659. Juglans regia L. 1753

(la) regius, -ia, -ium = királyi ← (la) rex, regis (m) = király

(ma) dió, (pompás, étkezési, király-, közönséges) dió

- Juglans nigra L. 1753

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét

(ma) fekete dió

- Pterocarya fraxinifolia (LAM. 1797 sub *Juglande*) SPACH 1834

(gr) pteron = toll, szárny + (gr) caryon = dió

(la) fraxinifolius, -ia, -ium = kőrislevelű ← (la) fraxinus, - (f) = kőris + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) kaukázusi szárnyasdió

- Carya tomentosa (POIR in LAM. 1798 su *Juglande*) NUTT. 1818

(la) tomentosus, -a, -um = molyhos ← (la) tomentum, -i (n) = tömítés, párna, párnázat

(ma) hickori-dió

- Carya ovata (MILL. 1768 sub *Juglande*) C. KOCH 1869

(la) ovatus, -a, -um = tojás alakú, tojásdad ← (la) ovum, -i (n) = tojás

(ma) foszlóskérgű hickori-dió

39. rend SALICALES

család **SALICACEAE** – FŰZ(FA)FÉLÉKI. **POPULUS** L. – NYÁR(FA)

(la) populus, -i (f) = nyárfa

(ma) nyár(fa)

1660. Populus tremula L. 1753

(la) tremulus, -a, -um = rezgő, reszkető, remegő

(ma) rezgő nyár

1661. Populus alba L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér (ezüst) nyár

1662. Populus nigra L. 1753

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét

(ma) fekete nyár

1663. Populus × canescens (AIT. 1789 p. var. *P. albae*) SM. 1803 (*P. alba* × *tremula*)

(la) canescens, -ntis = őszes, fehéres, szürkévé váló ← (la) canus, -a, -um = ősz, fehér, szürke
(ma) szürke nyár

II. SALIX L. – FŰZ(FA)

(la) salix, salicis (f) = kecskefűz(fa) ← talán (la) sal, salis (m) = só ← (gr) hals = só [a levelek fonáka olyan mint a természetes só színe]
(ma) fűz

1664. Salix pentandra L. 1753

(la) pentandrus, -a, -um = ötporzós ← (gr) penta = öt + (gr) aner, andros = férfi; porzó
(ma) babér- (borostyán-, keserű, ötporzós) fűz

1665. Salix fragilis L. 1753

(la) fragilis, -e = törékeny
(ma) csöröge- (törékeny, Éva-) fűz

1666. Salix triandra L. 1753

(la) triandrus, -a, -um = háromporzós ← (gr) tri- = három + (gr) aner, andros = férfi; porzó
(ma) mandula- (mandulalevelű, háromporzós) fűz

1667. Salix alba L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér
(ma) fehér (ezüstös) fűz

- **Salix alba** subsp. **vitellina** (L. 1753 p. sp.) ARC. 1882, JÁV. 1924, ROUY 1910 p. RACE, STOKES 1812, SER. 1815 p. var.

(la) vitellinus, -a, -um = tojássárga- ← (la) vitellum, -i (n) = tojássárgája
(ma) aranyvesszőjű fűz

1667.a. Salix myrsinifolia SALISB. 1796

(la) myrsinifolius, -ia, -ium = gyantafalevelű ← Myrsine = gyantafa nemzetség + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) feketedő fűz

1668. Salix caprea L. 1753

(la) capreus, -ea, -eum = kecskés ← (la) caper, -pri (m) = kecskebak, bakszag
(ma) kecske- (leány-, pálma-) fűz

1669. Salix aurita L. 1753

(la) auritus, -a, -um = füles ← (la) auris, -is (f) = fül
(ma) füles (zsálya-) fűz

1670. Salix cinerea L. 1753

(la) cinereus, -ea, -eum = hamuszürke

(ma) hamvas (rekettye-) fűz, (rekettye)

1671. Salix elaeagnos SCOP. 1772

(gr) elaiagnos = egy Beóciában (Boiótia) növő mocsári növény, valószínű Salix fragilis

(gr) elaia = olajfa + (gr) agnos = szűz bárány (érintetlen)

(ma) parti (cigle-) fűz

1672. Salix viminalis L. 1753

(la) viminalis, -e = vesszős ← (la) vimen, -inis (n) = vessző

(ma) kosárkötő (kosárfonó, kötő, kender-, nemes) fűz

1673. Salix rosmarinifolia L. 1753

(la) rosmarinifolius, -ia, -ium = rozmaringlevelű ← Rosmarinus = rozmaring nemzetség + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) cinege- (rozmaring-, serevény-, gyöngybarka-) fűz

1674. Salix purpurea L. 1753

(la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös

(ma) csigolya- (bíbor-, bíborkérgű, sár-) fűz

Salix purpurea ssp. **lambertiana** (SM. 1804 p. sp.) RECH. f. 1957, SER. 1815 p. var. (*latifolia* FR. 1832 sub *S. helice*, *typica* BECK 1890)

Lambert, Aylmer Bourke (1761–1842) angol botanikus után

(ma) Lambert-fűz

- Salix cordata MÜHLENBG. 1803

(la) cordatus, -a, -um = szív alakú, szívszerű, szíves- ← (la) cor, cordis (n) = szív, bátorság, értelem

(ma) kanadai fűz

- Salix acutifolia WILLD. 1805

(la) acutifolius, -ia, -ium = hegyes levelű ← (la) acutus, -a, -um = hegyes + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) kaszpi fűz

- Salix babylonica L. 1753

(la) babylonicus, -a, -um = babiloni

(ma) babiloni (babiloni szomorú) fűz

II. osztály **MONOCOTYLEDONOPSIDA** – EGYSZIKŰEK

A) ágazat **ALISMATALES** – **POALES**

(gr) monos = egy + (gr) kotyledon = pohár, csésze stb. üvege ← (gr) kotylē = kispohár, tál, csésze, sziklevél

1. rend **ALISMATALES**

I. **ALISMA** L. – HÍDŐR

(la) alisma, alismatis (n) = vízi útifű ← (gr) alisma = egy vízinövény
(ma) hídőr

1675. Alisma plantago-aquatica L. 1753

(la) plantago, -aginis = útifű + (la) aquaticus, -a, -um = vízi ← (la) aqua, -ae (f) = víz
(ma) vízi hídőr (né) Froschlöffel

1676. Alisma lanceolatum WITH. 1796, HABERLE 1824, SCHULTZ 1825 p. var., HOLMBERG 1922 p. ssp.

(la) lanceolatus, -a, -um = lándzsás ← (la) lanceola, -ae (f) [demin.] = lándzsácska ← (la) lancea, -ae (f) = lándzsa
(ma) lándzsás (lándzsáslevelű) hídőr

1677. Alisma gramineum C. C. GMEL. 1826

(la) gramineus, -ea, -eum = gyepes, fűszerű ← (la) gramen, graminis (n) = gyep, fű
(ma) úszó (fűlevelű) hídőr

II. **CALDESIA** PARL.

Caldesi, Ludovico (1821–1884) olasz botanikus után
(ma) szívlevelű hídőr

1678. Caldesia parnassifolia (BASSI ex L. 1767 sub *Alismate*) PARL. 1858

(la) Parnassus, -i (m) ← (gr) Parnasos = a Parnasszus hegye Phokisban, Delphi és Kastalia lejtőjén, ahol a Szent források fekszenek + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) szívlevelű hídőr

III. **SAGITTARIA** L. – NYÍLFŰ

(la) sagittarius, -ii (m) = íjász, nyilas
(ma) nyílfű

1679. Sagittaria sagittifolia L. 1753

(la) sagittifolius, -ia, -ium = nyíllevelű ← (la) sagitta, -ae (f) = nyíl + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) nyíllevelű nyílfű (nyílfű)

- Sagittaria subulata (L. 1753 sub *Alismate*) BUCHENAU 1871

(la) subulatus, -a, -um = tüskés, szálkás ← (la) subula, -ae (f) = ár [szerszám]
 (ma) úszó nyílfű

2. család **BUTOMACEAE** – VIRÁGKÁKAFÉLÉK**BUTOMUS** L. – VIRÁGKÁKA

(gr) boutomos, boutomon = egy mocsári növény ← (gr) bous = marha + (gr) tomos = vágó
 [gyakran megvágja a marhát]
 (ma) virágkaka

1680. Butomus umbellatus L. 1753

(la) umbellatus, -a, -um = ernyős, ernyővel ellátott ← (la) umbella, -ae (f) = napernyő ← (la) umbra, -ae (f) = árnyék, homály, sötétség
 (ma) virágkaka

3. család **HYDROCHARITACEAE** – BÉKATUTAJFÉLÉKI. **ANACHARIS** L. C. RICH – ÁTOKHÍNÁR

(la) anas, -atis (f) = kacsza, ruca + (gr) kharis = dísz, ékesség → „rucadísz”
 (ma) átokhínár

1681. Anacharis canadensis (L. C. RICH. ex MICHX. 1803 sub *Elodea*) PLANCHON 1849

(la) canadensis, -e = kanadai
 (ma) kanadai átokhínár (né) Wasserpest

II. **VALLISNERIA** L. – CSAVARTHÍNÁR, VALLISZNERIA

Vallisneri, Antonio (1661–1730) olasz orvos, botanikus és természettudós után
 (ma) csavarthínár

1682. Vallisneria spiralis L. 1753

(la) spiralis, -e = tekert, csavart ← (la) spira, -ae (f) = tekeredés
 (ma) csavarthínár

- Vallisneria gigantea GRAEBN. 1912

(la) giganteus, -ea, -eum = óriási ← (la) Gigas, -ntis (m) = Gigász(ok), mitológiai óriásfiak ← (gr) giganteios = óriási ← (gr) gigas, gigantos = óriás
 (ma) óriás csavarhínár

III. STRATIOTES L. – KOLOKÁN

(gr) stratiotes = harcos; vízi aloe, kolokán
 (ma) kolokán

1683. Stratiotes aloides L. 1753

(gr-la) aloides = aloészerű ← (la) aloe = aloé ← (gr) aloē = aloe + (gr) -oides = -szerű, -féle;
 hasonló
 (ma) kolokán

IV. HYDROCHARIS L. – BÉKATUTAJ

(gr) hydrocharis („vízidisz”) = egy béka neve Aristophanos „Békák” című komédiájában
 (ma) békatutaj

1684. Hydrocharis morsus-ranae L. 1753

(la) morsus, -us (m) = harapás + (la) rana, -ae (f) = béka → „békaharapás” [a növény levelei gyakran meg vannak rágva, mintha a békák megrágták volna]
 (ma) békatutaj (né) Froschbiß

- Elodea densa (PLANCHON) CASPARY 1857

Elodea ← (gr) hélos = mocsár
 (la) densus, -a, -um = sűrű, tömött
 (ma) argentin átokhínár

4. család JUNCAGINACEAE – KÍGYÓFŰFÉLÉK**TRIGLOCHIN L. – KÍGYÓFŰ**

(gr) triglochin = háromhegyű a termés ← (gr) tri = három + (gr) glōkhis = csúcsa, hegye
 valaminek
 (ma) kígyófű

1685. Triglochin maritima L. 1753

(la) maritimus, -a, -um = tengeri, tengermelléki, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger
 (ma) tengerparti (sziki) kígyófű

1686. Triglochin palustris L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) mocsári (savanyú) kígyófű

5. család **POTAMOGETONACEAE** – BÉKASZŐLŐFÉLÉK**POTAMOGETON L. – BÉKASZŐLŐ**

(gr-la) potamogeton = békaszőlő ← (gr) potamogeton = egy növény ← (gr) potamos = folyó +
 (gr) geiton = szomszéd
 (ma) békaszőlő (né) Laichkraut

1687. Potamogeton natans L. 1753

(la) natans, -ntis = úszó ← (la) nato, -are, navi, natum = úszik
 (ma) úszó békaszőlő

1688. Potamogeton nodosus POIR. ex LAM. 1816

(la) nodosus, -a, -um = csomós ← (la) nodus, -i (m) = csomó, izület
 (ma) imbolygó békaszőlő

1689. Potamogeton coloratus VAHL. ex HORN. 1813

(la) coloratus, -a, -um = színes ← (la) color, -oris (m) = szín
 (ma) színes békaszőlő

1690. Potamogeton lucens L. 1753

(la) lucens, -ntis = fénylő, világos ← (la) luceo, -ere, luxi = világít, fénylik ~ (la) lux, lucis (f) =
 világosság, fény
 (ma) üveglevelű békaszőlő

1691. Potamogeton × zizii KOCH ex ROTH 1827

ismeretlen eredetű és jelentésű név
 (ma) hibrid békaszőlő

1692. Potamogeton gramineus L. 1753

(la) gramineus, -ea, -eum = fűszerű ← (la) gramen, graminis (n) = gyep, fű
 (ma) fűlevelű békaszőlő

Potamogeton gramineus subsp. heterophyllus (FRIES 1828 p. var.) SCH. et K. 1905, RCHB. 1845 p. sp. (non SCHREB. 1771 = *P. gramineus*)

(la) heterophyllus, -a, -um = különböző levelű, felemás levelű ← (gr) hetero- = különböző + (gr-
 la) phyllus, -a, -um = levelű ← (gr) phyllon = levél
 (ma) felemáslevelű békaszőlő

1693. Potamogeton perfoliatus L. 1753

(la) perfoliatus, -a, -um = átnőtt levelű ← (la) per = át, keresztül + (la) foliatus, -a, -um = levelű
 (ma) hínáros (átnőtt levelű) békaszőlő

1694. Potamogeton crispus L. 1753

(la) crispus, -a, -um = göndör, fodros, bodor
 (ma) bodros békaszóló

1695. Potamogeton acutifolius LINK ex R. et SCH. 1818

(la) acutifolius, -ia, -ium = hegyes levelű ← (la) acutus, -a, -um = hegyes + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) hegyeslevelű békaszóló

1696. Potamogeton obtusifolius M. et K. 1823

(la) obtusifolius, -ia, -ium = tompalevelű ← (la) obtusus, -a, -um = tompa + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) tompalevelű békaszóló

1697. Potamogeton pusillus L. 1753

(la) pusillus, -a, -um = igen kicsi, parányi, apró
 (ma) apró békaszóló

- Potamogeton berchtoldii FIEBER 1898

Berchtold, Friedrich Graf von (1781–1876) osztrák-cseh botanikus és orvos után
 (ma) Berchtold-békaszóló

1698. Potamogeton trichoides CHAM. et SCHLECHTD. 1827

(gr) trichoides = szőrszerű, hajszerű ← (gr) thrix, trichos = haj, szőr + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) szőszös békaszóló

1699. Potamogeton pectinatus L. 1753

(la) pectinatus, -a, -um = fésűs ← (la) pecten, -inis (m) = fésű
 (ma) fésűs békaszóló

- Potamogeton pectinatus L. 1753 subsp. **balatonicus** (GAMS 1926 p. var. *P. helvetica*) SOÓ 1936, 1930 p. sp.

(la) balatonicus, -a, -um = balatoni
 (ma) balatoni békaszóló

1700. Potamogeton filiformis PERS. 1805

(la) filiformis, -e = fonalszerű ← (la) filum, -i (n) = szál, fonál + (la) formis = alakú
 (ma) fonalas békaszóló

1701. Potamogeton densus L. 1753

(la) densus, -a, -um = sűrű, tömött
 (ma) sűrűlevelű békaszőlő

6. család **ZANNICHELLIACEAE** – TÓFONALFÉLÉK**ZANNICHELLIA** L.

Zannichelli, Girolamo (1662–1729) olasz orvos, botanikus és gyógyszerész után
 (ma) tófonal, (tófonál, vízi húr)

1702. Zannichellia palustris L. 1753

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) tófonal

7. család **NAJADACEAE** – TÜSKÉSHÍNÁRFÉLÉK**NAJAS** L. – TÜSKÉSHÍNÁR

(la) naias, naiadis = vízi nympa (a termőhely után)
 (ma) tüskéshínár

1703. Najas marina L. 1753 emend. ASCH. 1864

(la) marinus, -a, -um = tengeri, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger
 (ma) nagy tüskéshínár

1704. Najas minor ALL. 1785

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
 (ma) kis tüskéshínár

2. rend **LILIALES**1. család **LILIACEAE** – LILIOMFÉLÉK**I. VERATRUM** L. – ZÁSZPA

(la) veratrum, -i (n) = fekete hunyor [népetimológia: talán kapcsolatos a (la) verus, -a, -um = való, igaz, igazi jelentésű melléknévvel, ui. a porított gyökér tüsszentésre ingerel, a tüsszentés a néphit szerint igazolja a valóságot]

(ma) zászpa

(né) Nieswurz

1705. Veratrum nigrum L. 1753

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) fekete zászpa

1706. Veratum album L. 1753

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) fehér zászpa

- **Veratum album** subsp. **lobelianum** (BERNH. in SCHRAD. 1807 p. sp.) RCHB. 1833, KOCH 1845 p. var.

Lobelius (Lobel), Mathias de (1538–1616) Londonban dolgozó flamand orvos és botanikus után
(ma) alhavasi zászpa

II. BULBOCODIUM L. – EGYHAJÚVIRÁG (TAVASZKIKERICIS)

(la) bulbos, -i (m) = hagyma ← (gr) bolbos = hagyma, gumó + (gr) kodium, koidion = bunda, gyapjú [a hagyma durva héjjal van fedve]

(ma) egyhajúvirág

1707. Bulbocodium verum L. 1753

(la) verus, -a, -um = való, igaz, igazi

(ma) egyhajúvirág (tavaszkikerics, rózsakikerics)

III. COLCHICUM L. – KIKERICIS

(la) colchicum, -i (n) ← (gr) kolchikon a mérgező gyökere (kolchikos) Medea méregkeverő hazájából, Kolchis-ból származik

(ma) kikerics

(né) Zeitlose

1708. Colchicum hungaricum JANKA Termr. F. 10. (1886)

(la) hungaricus, -a, -um = magyar ← (la) Hungaria, -ae = Magyarország

(ma) magyar kikerics

1709. Colchicum arenarium W. et K. 1804

(la) arenarius, -a, -um = homoki ← (la) arena, -ae (f) = homok

(ma) homoki kikerics

1710. Colchicum autumnale L. 1753

(la) autumnalis, -e = őszi

(ma) őszi kikerics (őszike, kikerics)

IV. ASPHODELUS L. – KIRÁLYNÉ-GYERTYÁJA (GENYŐTE)

(la) asphodelus alba = fehér liliumféle; ehető gumókkal ← (gr) asphodelos = ismeretlen eredetű szó

(ma) királyné-gyertyája

1711. Asphodelus albus MILL. 1768

(la) albus, -a, -um = fehér

(ma) királyné-gyertyája (genyőte, aszfodelusz)

V. ANTHERICUM L. – HOMOKLILIAM

(la) anthericus = az asphodelus szára

(gr) anthericos = egy hagymás növény ← (gr) antherix = kalász, szalmaszár, szár → (gr) anther, antheros = kalász, toklász

1712. Anthericum liliago L. 1753

(la) liliium, -ii (n) = liliom + (la) ago, agere, egi, actus = vezet, hajt, úz

(ma) fürtös homokliliom

1713. Anthericum ramosum L. 1753

(la) ramosus, -a, -um = ágas ← (la) ramus, -i (m) = ág, gally

(ma) ágas homokliliom (sövényvirág)

VI. HEMEROCALLIS L. – SÁRGALILIAM

(la) hemerocallis = egy sárgavirágú liliomfaj ← (gr) hemerokallis = egy sárgavirágú liliomfaj

(gr) hemerokallis = csak egy napig szép ← (gr) hēmera = nap + (gr) kallos = szépség, szép, gyorsan hervadó virág

(ma) sárgaliliom

1714. Hemerocallis lilio-asphodelus L. 1753 p. p. em. SCOP.

(la) liliium, -ii (n) = lilom + Asphodelus = genyőte nemzetség

(ma) sárga sásliliom (sárgaliliom)

- Hemerocallis fulva L. 1762

(la) fulvus, -a, -um = vörhenyes, barnás, sárszínű

(ma) tűzliliom

- Hemerocallis citrina BARONI 1897

(la) citrinus, -a, -um = citrom- ← (la) citrus, -i (m) = citrus; citromfa

(ma) citromsárga tűzliliom

- Chlorophytum

(gr) chlōros = zöld + (gr) phytōn = növény

(ma) csokrosinda

- **Chlorophytum comosum** (THUNBG. 1794 sub *Antherico*) BAKER 1873

(la) comosus, -a, -um = dús hajú, üstökös ← (la) coma, -ae (f) = haj, szőr
(ma) csüngő csokrosinda (csokrocška)

- **Hosta L.**

Host, Nikolaus Thoma (1761–1834) osztrák orvos és botanikus után
(ma) árnyék- (árny-) liliom, funkia

- **Hosta plantaginea** (LAM. 1789 sub *Hemerocallì*) ASCH. 1863

(la) plantagineus, -ea, -eum = útifűszerű ← Plantago = útifű nemzetség
(ma) nagy árnyékliliom

- **Hosta lancifolia** (THUNBG. 1794 sub *Hemerocallì*) ENGLER 1888

(la) lancifolius, -ia, -ium = lándzsalevelű ← (la) lancea, -ae (f) = lándzsa + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) japán árnyékliliom

- **Hosta sieboldiana** (HOOK. 1838 sub *Funkia*) ENGLER 1888

Siebold, Philipp Franz von (1796–1866) bajor orvos és botanikus után
(ma) Siebold-árnyékliliom

- **Eremurus M. BIEB.**

(gr) eremos = egyedüli + (gr) oura = farok
(ma) korbácsoliliom

- **Eremurus robustus** (REGEL 1868 sub *Hemmingia*) REGEL 1873

(la) robustus, -a, -um = robusztus
(ma) korbácsoliliom

- **Kniphofia**

Kniphof, Johann Jeremias (1704–1765) német orvos, botanikus és természettudós után
(ma) knifofia (fáklyaliliom)

- **Kniphofia uvaria** (L. 1753 sub *Aloë*) HOOK 1854

(la) uvarius, -ia, -ium = bogyószerű, bogyó alakú ← (la) uva, -ae (f) = szőlő(fürt), bogyó
(ma) fáklyaliliom

- **Aloë**

(la) aloë = aloë ← (héber) ahalim ← (ó-indiai) agatu
(ma) aloé

- Aloë arborescens MILL. 1768

(la) arborescens, -ntis = fásodó, faszerű, fává váló ← (la) arbor, -is (f) = (élő) fa
 (ma) fás aloé

- Gasteria

(gr) gaster = has, gyomor
 (ma) gasztéria

- Gasteria maculata (THUNBG. 1786 sub *Aloë*) HAW. 1827

(la) maculatus, -a, -um = foltos ← (la) macula, -ae (f) = folt ← (la) maculo, -are, -avi, -atum = foltot ejt, beszennyez
 (ma) pozsgás gasztéria

- Haworthia

Haworth, Adrian Hardy (1772–1833) angol botanikus után
 (ma) havortia

- Haworthia arachnoides (MILL. 1768 sub *Aloë*) HAW. 1812

(gr) arachnoides = pókhálószerű ← (gr) arachnē = pók
 (ma) pókhálós havortia

- Agapanthus

(gr) agapē = szeretet + (gr) anthos = virág
 (ma) szerelemvirág

- Agapanthus africanus (L. 1753 sub *Crino*) HOFFMANN. 1824

(la) africanus, -a, -um = afrikai
 (ma) afrikai szerelemvirág

VII. **GAGEA** SALISB. – TYÚKTARÉJ

Gage, Sir Thomas (1781–1820), angol nemes, műkedvelő botanikus után
 (ma) tyúktaréj

1715. Gagea villosa (M. B. 1808 sub *Ornithogalo*) DUBY 1828

(la) villosus, -a, -um = bozontos, bolyhos, szőszös
 (ma) vetési (ugari) tyúktaréj

1716. Gagea bohémica (ZAUSCHNER 1776 sub *Ornithogalo*) R. et. SCH. 1829

(la) bohemicus, -a, -um = cseh; bohémiai
 (ma) cseh tyúktaréj

1717. *Gagea minima* (L. 1753 sub *Ornithogalo*) KER–GAWL. 1816

(la) minimus, -a, -um [felsőfok] = legkisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
 (ma) apró tyúktaréj

1718. *Gagea spathacea* (HAYNE 1797 sub *Ornithogalo*) SALISB. 1806

(la) spathaceus, -ea, -eum = kardszerű ← (la) spatha, -ae (f) = kard, pallos
 (ma) fiókás tyúktaréj

1719. *Gagea pratensis* (PERS. 1794 sub *Ornithogalo*) DUM. 1827

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratium, -i (n) = rét
 (ma) mezei tyúktaréj

1720. *Gagea lutea* (L. 1753 sub *Ornithogalo* p. p.) KER–GAWL. 1809

(la) luteus, -a, -um = aranysárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék
 (ma) sárga tyúktaréj

1721. *Gagea pusilla* (F. W. SCHM. 1794 sub *Ornithogalo*) R. et SCH. 1829

(la) pusillus, -a, -um = igen kicsi, parányi, apró
 (ma) kis tyúktaréj

VIII. **ALLIUM** L. – HAGYMA

(la) allium ~ alium, -ii (n) = fokhagyma ← talán az (óindiai) aluh, álukám = gumó, ehető gyökér szóból
 (ma) hagyma

1722. *Allium ursinum* L. 1753

(la) ursinus, -a, -um = medve- ← (la) ursus, -i (m) = medve
 (ma) medvehagyma

1723. *Allium victoralis* L. 1753

(la) victoralis, -e = győzedelmes ← (la) vinco, -ere, vici, victum = győz, nyer
 (ma) havasi (győzedelmes) hagyma

1724. *Allium atropurpureum* W. et K. 1800

(la) atropurpureus, -ea, -eum = sötét bíborpiros, sötét bíborvörös ← (la) ater, -tra, -trum = fekete, sötét + (la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös
 (ma) bíborfekete (fekete) hagyma

1725. *Allium angulosum* L. 1753

(la) angulosus, -a, -um = sarkos ← (la) angulus, -i (m) = szöglet, zug, félreeső hely
 (ma) gyík- (réti) hagyma

1726. Allium montanum F. W. SCHMIDT 1794

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy
 (ma) hegyi hagyma

1727. Allium suaveolens Jacq. 1788

(la) suaveolens, -entis = jóillatú ← (la) suavis, -e = édes, kellemes + (la) olens, -ntis = illatozó ←
 (la) oleo, -ere = illatozik
 (ma) illatos hagyma

1728. Allium moschatum L. 1753

(la) = moschatus, -a, -um = pézsmailatú ← (la) muscus, -i = pézsma (és moha) ← (gr) moskos =
 pézsma
 (ma) pézsma- (mosuszillatú) hagyma

1729. Allium carinatum L. 1753

(la) carinatus, -a, -um = csónakszerű ← (la) carina, -ae (f) = hajógerinc
 (ma) szarvas hagyma

1730. Allium oleraceum L. 1753

(la) oleraceus, -ea, -eum = zöldséges ← (la) oleraceum, -ii (n) = zöldséges kert, veteményes kert
 (ma) érdes hagyma

1731. Allium paniculatum L. 1759

(la) paniculatus, -a, -um = bugás ← (la) paniculus, -i (m) [demin.] = buga ← (la) panus, -i (m) = a
 köles virágzata
 (ma) bugás hagyma

1732. Allium flavum L. 1753

(la) flavus, -a, -um = aranyárga, sárga, szőke
 (ma) sárga hagyma

1733. Allium vineale L. 1753

(la) vinea, -ae (f) = szőlőtőke, szőlőskert, lugas
 (ma) bajuszos hagyma

1734. Allium sphaerocephalon (-um) L. 1753

(la) sphaera, -ae (f) = gömb ← (gr) sphaera = gömb + (gr) kephalé = fej
 (ma) bunkós hagyma

1735. Allium rotundum L. 1762

(la) rotundus, -a, -um = kerek

(ma) ereszes hagyma

1736. Allium scorodoprasum L. 1753

(gr) skorodon = fokhagyma + (gr) prason ← (gr) prasia = kerti virágágy

(ma) kígyóhagyma (vadfokhagyma)

1737. Allium atrovioleaceum BOISS. 1846

(la) ater, atra, atrum = sötét, fekete + (la) violaceus, -ea, -eum = ibolyaszínű

(ma) sötéthagyma

- Allium schoenoprasum L. 1753

(la) schoenus, -i (m) = káka + (gr) prason = hagyma (póréhagyma) [kákaszerű levelek után]

(ma) metélőhagyma, snidling

- Allium ascalonicum STRAND 1756, L. 1753

(la) ascalonius, -ia, -ium = aszkaloni ← (gr) Askalon = város Palesztinában

(ma) mogyoróhagyma

- Allium fistulosum L. 1753

(la) fistulosus, -a, -um = csöves ← (la) fistula, -ae (f) = cső, síp, sipoly

(ma) téli hagyma

- Allium cepa L. 1753

(la) cepa, caepa, -ae (f) ~ (la) cepe, cepis (n) = hagyma ← (gr) kēpé = hagyma

(ma) vörös hagyma

- Allium sativum L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet

(ma) fokhagyma

- Allium ampeloprasum L. 1753

(la) ampeloprasum, -i (n) = vadon növény szőlőhegyi hagyma ← (gr) ampelos = szőlőtőke, szőlő +

(gr) prason = hagyma (poré)

(ma) francia (nyári) hagyma

- Allium porrum L. 1753

(la) porrum, -i (n) ~ (la) porrus, -i (m) = (metélő)hagyma ← (gr) prason = hagyma (poré)

(ma) poré hagyma

IX. LILIUM L. – LILIAM

(la) liliūm, -ii (n) = liliom ← (gr) leirion = liliom
 (ma) liliom

1738. Liliūm martagon L. 1753

(an) martogon ~ (fr) martagon ← (tr) martagā = a turbán, amelynek viseletét I. Mohamed tette általánossá a törököknél
 (ma) turbánliliom (né) Türkenbund

1739. Liliūm bulbiferum L. 1753

(la) bulbiferus, -a, -um = hagymát termő ← (la) bulbis, -i (m) = hagyma + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
 (ma) tűz liliom

- Liliūm candidum L. 1753

(la) candidus, -a, -um = hófehér, ragyogó fehér, tejfehér
 (ma) fehér liliom (madonna liliom)

- Liliūm croceum CHAIX in VILL. 1786

(la) croceus, -ea, -eum = sáfrány- ← (la) crocus, -i (m) ~ (la) crocum, -i (n) = sáfrány
 (ma) sáfrányliliom, sáfrányszínű (sáfrányos) liliom

- Liliūm regale WILSON 1913

(la) regalis, -e = királyi ← (la) rex, regis = király
 (ma) királyliliom

- Liliūm tigrinum KER-GAWL. 1809

(la) tigrinus, -a, -um = tigris- ← (la) tigris, -is (m) = tigris
 (ma) tigrisliliom

X. FRITILLARIA L. – KOCKÁSLILIAM

(la) fritillarius, -ia, -ium = kockás ← (la) fritillus, -i (m) = kocka
 (ma) kockásliliom

1740. Fritillaria meleagris L. 1753

(la) meleagris (kieg. avis, gallina) ← (gr) meleagris = gyöngytyúk [mitológiai nevén Meleagros = gyöngytyúk tolla]
 (ma) kockásliliom (kotuliliom)

- Fritillaria imperialis L. 1753

(la) imperialis, -e = császári
 (ma) császárkorona

XI. TULIPA L. – TULIPÁN

(fr) tulipe ~ (an) tulip ~ (ol) tulipeno ← (tr) tuliband, tulband = turbán
(ma) tulipán

- **Tulipa silvestris** (*sylvestris*) L. 1753

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
(ma) erdei tulipán

- **Tulipa gesneriana** L. 1753

Gesner, Konrad (1516–1565) svájci professzor, orvos és természettudós után
(ma) Gesner-tulipán

- **Tulipa suaveolens** ROTH 1797

(la) suaveolens, -entis = jóillatú ← (la) suavis, -e = kellemes, édes + (la) olens, -ntis = illatozó ←
(la) oleo, -ere = illatozik
(ma) illatos tulipán

XII. ERYTHRONIUM L. – KAKASMANDIKÓ

(gr) erythros = vörös (a lepellevelek és a szár piros színe után)
(ma) kakasmandikó (né) Hundszahn

1741. **Erythronium dens-canis** L. 1753

(la) dens-canis = kutyafog ← (la) dens, dentis (m) = fog + (la) canis, -is (m/f) = kutya
(ma) európai kakasmandikó (kakasmandikó) (né) Hundszahn

XIII. SCILLA L. – CSILLAGVIRÁG

(la) scilla, -ae (f) = tengeri csillagvirág
(ma) csillagvirág

1742. **Scilla bifolia** L. 1753

(la) bifolius, -ia, -ium = kétlevelű ← (la) bi- = két, kettő + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) tavaszi (kétlevelű) csillagvirág

1743. **Scilla autumnalis** L. 1753

(la) autumnalis, -e = őszi
(ma) őszi csillagvirág

- **Scilla sibirica** HAW ex ANDREWS 1804

(la) sibiricus, -a, -um = szibériai
(ma) bókoló csillagvirág

- Scilla amoena L. 1753

(la) amoenus, -a, -um = bájos, kedves, kecses

(ma) kedves csillagvirág

XIV. ORNITHOGALUM L. – MADÁRTEJ, SÁRMA

(la) ornithogalum, -i (n) = madártej ← (gr) ornithogalon = madártej ← (gr) ornis, ornithos = madár + (gr) gala = tej

(ma) madártej, sárma

1744. Ornithogalum bouchéanum (KUNTH 1843 sub *Myogalo*) ASCH. 1866

Bouché, Peter Carl (1783–1856) francia botanikus után

(ma) kónya sárma

1744.a. Ornithogalum nutans L. 1753

(la) nutans, -ntis = hajlongó, bókoló ← (la) nuto, -are = hajlong

(ma) bókoló sárma

1745. Ornithogalum × degenianum POLGÁR 1928

Degen Árpád (1866–1934), magyar botanikus után

(ma) Degen-sárma

1746. Ornithogalum pyramidale L. 1753

(la) pyramidalis, -e = piramis alakú, piramisszerű ← (gr-la) pyramis, -idis (f) = piramis

(ma) nyúlánk sárma

1747. Ornithogalum sphaerocarpum KERN. 1878

(la) sphaerocarpus, -a, -um = gömbtermésű ← (la) sphaera, -ae (f) = gömb ← (gr) sphaira = gömb, golyó + (la) carpus, -i (m) = termés ← (gr) karpos = termés, gyümölcs

(ma) gömbtermésű (gömbös) sárma

1748. Ornithogalum comosum TORN. in L. 1756

(la) comosus, -a, -um = dús hajú, üstökös ← (la) coma, -ae (f) = haj, szőr

(ma) üstökös sárma

1749. Ornithogalum gussonei TEN. 1829

Gussone, Giovanni (1787–1866) olasz botanikus után

(ma) Gusson-sárma

1750. Ornithogalum umbellatum L. 1753

(la) umbellatus, -a, -um = ernyős, ernyővel ellátott ← (la) umbella, -ae (f) = napernyő ← (la) umbra, -ae (f) = árnyék, homály, sötétség
 (ma) ernyős (úri) sárma

1751. Ornithogalum refractum KIT. in WILLD. 1813

(la) refractus, -a, -um = (meg)tört ← (la) frango, frangere, fregi, fractum = (újra) tör
 (ma) csilláros sárma

- Hyacinthus

(gr) Hyacinthus szép ifjú, akit Apollo diszkoszvetéssel megölt, véréből fakadt a jácint virág
 (ma) jácint

- Hyacinthus orientalis L. 1753

(la) orientalis, -e = keleti ← (la) oriens, -tis (f) = kelet
 (ma) jácint

- Hyacinthus amethystinus L. 1753

(la) amethystinus, -a, -um = ametisztkéék ← (gr) amethystinos = ametisztkéék
 (ma) ametiszt jácint

XV. MUSCARI L. – GYÖNGYIKE

(an) muscari ~ (fr) muscari, nem világos forrásból, lehet (arab) muschirumi és misk, valamint (perzsa) musk = mosusz [a virág mosusz illata után]
 (la) muscus, -i (m) = moha; mosusz
 (ma) gyöngyike

1752. Muscari comosum (L. 1753 sub *Hyacintho*) MILL. 1768

(la) comosus, -a, -um = dús hajú, üstökös ← (la) coma, -ae (f) = haj, szőr
 (ma) üstökös gyöngyike

1753. Muscari tenuiflorum TAUSCH 1841

(la) tenuiflorus, -a, -um = finom virágú ← (la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) karcsú gyöngyike

1754. Muscari racemosum (L. 1753 sub *Hyacintho*) MILL. 1768

(la) racemosus, -a, -um = fürtös, fürtszerű ← (la) racemus, -i (m) = szőlőfürt
 (ma) fürtös gyöngyike

1755. *Muscari botryoides* (L. 1753 sub *Hyacintho*) MILL. 1768

(gr) botryoides = fürtszerű ← (gr) botrys = fürt, szőlőfürt + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) eper gyöngyike

- ***Muscari botryoides*** var. ***keneri*** (MARCHES. 1882 p. sp.) HEGI 1939, SOÓ 1964, RICHT. 1890 p. var.

Kerner, Anton Joseph, von Marilaun (1831–1898) osztrák botanikus után
 (ma) Kerner-gyöngyike

- *Yucca*

(fr) yucca és (sp) yuca = manióka [csak később alkalmazták e nevet a pálmaliliomra, amely egyik fájának (*Y. aloifolia*) virágai és magvai ehetőek]
 (ma) jukka

- *Yucca filamentosa* L. 1753

(la) filamentosus, -a, -um = szálás ← (la) filum, -i (n) = szál, fonal
 (ma) pálmaliliom, jukka

- *Yucca flaccida* HAW 1819

(la) flaccidus, -a, -um = fonnyadt ← (la) flaccus, -a, -um = fonnyadt, hervadt, ernyedt
 (ma) csüngőlevelű jukka

- *Yucca recurvifolia* SALISB. 1806

(la) recurvifolius, -ia, -ium = visszahajtott levelű ← (la) recurvus, -a, -um = visszahajlított + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) szomorú jukka

- *Dracaena* VAND.

(la) dracaena ← (gr) drakaina = sárkány; nagy kígyó
 (ma) sárkányfa

- *Dracaena draco* L. 1767

(la) draco, draconis (m) = sárkány, kígyó (vörös nedvét megszártítják lakk-, politurnak) ← (gr) drakon, drakontos = sárkány, kígyó
 (ma) kanári sárkányfa

- *Dracaena hookeriana* C. KOCH 1866

Hooker, Sir Joseph Dalton (1817–1911) angol botanikus után
 (ma) Hooker-sárkányfa

- **Dracaena fragrans** (L. 1762 sub *Aletride*) KER-GAWL. 1808

(la) fragrans, -ntis = illatos ← (la) fragro, -are = illatozik

(ma) illatos sárkányfa

- **Dracaena deremensis** (N. E. BR.) ENGL. 1911

(la) deremens, -entis = visszajövő ← (la) deremeo, -ere = visszamegy, visszajön

(ma) szobai sárkányfa

- **Cordyline** COM. ex JUSS.

(gr) kordylē = buzogány, bunkó [a virágzat alapján]

(ma) kordiline (bunkóliliom) (pálmaliliom)

- **Cordyline terminalis** KUNTH 1842

(la) terminalis, -e = végálló, végső, Terminus ünnepi (február 23.)

(ma) színeslevelű kordiline

- **Cordyline indivisa** KUNTH 1850

(la) indivisus, -a, -um = osztatlan

(ma) újjélandi kordiline

- **Cordyline congesta** (SWEET. 1827 sub *Charhwoodia*) KUNTH 1850

(la) congestus, -a, -um = összehordott, összerakott ← (la) congero, -ere, gessi, gestus = összehord, összerak

(ma) vékonylevelű kordiline

- **Sansevieria** THUNB. (ill. Sanseveriana Patagna)

Sanseviero, Raimondo di Sangro (1710–1771) sokoldalú olasz tudós után

(ma) szobai tigrislevel (szanzavéria)

- **Sansevieria trifasciata** PRAIN – in Priszter

(la) trifasciatus, -a, -um = három vesszős ← (la) tri- = három + (la) fascis, -is (m) = vesszőnyaláb

(ma) szobai szanzeveria (szanzeveria) (tigriske, tigrislevel, fácánlevel)

- **Sansevieria cylindrica** BOJER 1837

(la) cylindricus, -a, -um = hengeres ← (la) cylindrus, -i (m) = henger

(ma) botszerű szanzeveria (bajonett növény)

XVI. ASPARAGUS L. – SPÁRGA, NYÚLÁRNYÉK

(la) asparagus, -i (m) = spárga ← (gr) asparagos = fiatal hajtás, spárga ← (gr) spargaō = duzzad, dagad, előtör

(ma) spárga, nyúlárnyék

1756. Asparagus officinalis L. 1753

(la) officinalis, -e = gyógyszerertári, gyógyászati, orvosi ← (la) officina, -ae (f) = alkimisták műhelye, gyógyszerertár

(ma) közönséges (étkezési/orvosi) spárga, nyúlárnyék

1756.a. Asparagus tenuifolius LAM. 1783

(la) tenuifolius, -ia, -ium = vékonylevelű, keskenylevelű ← (la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) vékonylevelű spárga

- Asparagus sprengeri REGEL 1890

Sprenger, Carl Ludwig (1846–1917) német botanikus után

(ma) Sprenger-spárga

- Asparagus plumosus BAKER 1875

(la) plumosus, -a, -um = pelyhes ← (la) pluma, -ae (f) = pehely, tollpihe

(ma) fátyolspárga (szobai aszparágusz)

XVII. RUSCUS L. – CSODABOGYÓ, EGÉRTÖVIS

(la) ruscus ~ (la) ruscum, -i (m ~ n) = egértövis [ismeretlen származású]

(la) bruscus, -i (m) = egértövis

(ma) csodabogyó

(né) Mäusedorn

1757. Ruscus hypoglossum L. 1753

(gr) hypoglossa = nyelv alatti ← (gr) hypo- = alatt + (gr) glossa = nyelv [a phyllocladium közepe táján kicsi murvalevél alatt képződnek a virágok]

(ma) lónyelvű csodabogyó

1758. Ruscus aculeatus L. 1753

(la) aculeatus, -a, -um = hegyes, szúrós, fulánkos ← (la) aculeus, -i (m) = tüske, tövis, hegy ← (la) acus, -us (f) = hegye, éle valaminek [pl. tű]

(ma) szúrós csodabogyó (egértövis)

XVIII. MAJANTHEMUM WEBER. – ÁRNYÉKVIRÁG

(la) Maius = május + (gr) anthemum = virág [májusban virágzik]

(ma) árnyékvirág (kisgyöngyvirág)

1759. Majanthemum bifolium (L. 1753 sub *Convallaria*) F. W. SCHM. 1794

(la) bifolius, -ia, -ium = kétlevelű ← (la) bi- = két, kettő + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) árnyékvirág (kisgyöngyvirág)

XIX. POLYGONATUM L. – SALAMONPECSÉT

(la) polygonatum = salamonpecsét ← (gr) poly = sok + (gr) goné = csomó, térd
(ma) salamonpecsét

1760. *Polygonatum verticillatum* (L. 1753 sub *Convallaria*) ALL. 1785

(la) verticillatus, -a, -um = örvös, örvösen álló ← (la) vertex, -icis (m) = forgatag, örvény
(ma) pávafarkú salamonpecsét (pávafarkfű)

1761. *Polygonatum latifolium* (JACQ. 1776 sub *Convallaria*) DESF. 1807

(la) latifolius, -ia, -ium = széleslevelű ← (la) latus, -a, -um = széles + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) széleslevelű salamonpecsét

1762. *Polygonatum odoratum* (MILL. 1768 sub *Convallaria*) DRUCE 1906

(la) odoratus, -a, -um = illatos ← (la) odor, -oris (m) = illat, szag, bűz
(ma) orvosi (szagos, soktérű) salamonpecsét

1763. *Polygonatum multiflorum* (L. 1753 sub *Convallaria*) ALL. 1785

(la) multiflorus, -a, -um = sokvirágú ← (la) multus, -a, -um = sok + (la) florus, -a, -um = virágú
(ma) fürtös salamonpecsét

XX. CONVALLARIA L. – GYÖNGYVIRÁG

(la) convallis, -is (f) = völgykatlan ← (la) vallis, -is (f) = völgy
(ma) gyöngyvirág

1764. *Convallaria majalis* L. 1753

(la) majalis, -e = májusi ← (la) Maius = május [a virágzási idő után]
(ma) májusi gyöngyvirág

XXI. PARIS L. – FARKASSZŐLŐ

Valószínűleg Paris, a trójai Priamos fia után [a növény négy levele: Paris, Héra, Athéne és Aphrodité, valamint az egy bogyótermés: Paris almája]

(ma) farkasszőlő

1765. *Paris quadrifolia* L. 1753

(la) quadrifolius, -ia, -ium = négylevelű ← (la) quadri- = négy- + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) négylevelű farkasszőlő (farkasszőlő, varjűszem)

- *Aspidistra* Ker-Gawl.

(gr) aspis, aspidos = pajzs + (?) -istra = ismeretlen képző
(ma) kukoricalével

- *Aspidistra elatior* BLUME 1834

(la) elatior [középfok] = magasabb ← (la) elatus, -a, -um = magas, emelkedett
 (ma) kukoricalevél

- *Ophiopogon* KER-GAWL.

(gr) ophis, ophios = kígyó + (gr) pogon = szakáll → kígyószakáll [tükörfordítás a japán rjāno fige szóból]

- *Ophiopogon jaburan* LODD. 1832

(japán) ja- = kígyó- + (japán) bo = haragos + (japán) ran = orchidea [a virág ajka hasonlít az orchideák mézajkához]
 (ma) kígyószakáll

- *Ophiopogon japonicus* (L. f.) KER-GAWL. 1807

(la) japonicus, -a, -um = japán
 (ma) japán kígyószakáll

2. család AMARYLLIDACEAE – AMARILLISZFÉLÉK

(gr) Amaryllis = egy szép pásztorlány neve a görög mitológiában

I. GALANTHUS L. – HÓVIRÁG

(gr) gala, galactos = tej + (gr) anthos = virág [a tejfehér virágok miatt]
 (ma) hóvirág

1765. *Galanthus nivalis* L. 1753

(la) nivalis, -e = hó-, hófehér ← (la) nix, nivis (f) = hó
 (ma) kikeleti hóvirág

II. LEUCOJUM L. – TŐZIKE

(la) leucojum, -i (n) = fehér ibolya ← (gr) leukoion = fehér ibolya ← (gr) leukos = fehér + (gr) ion = ibolya
 (ma) tőzike

1767. *Leucojum vernum* L. 1753

(la) vernus, -a, -um = tavaszi ← (la) ver, -is (n) = tavasz
 (ma) tavaszi tőzike

1768. *Leucojum aestivum* L. 1753

(la) aestivus, -a, -um = nyári ← (la) aestas, -atis (f) = nyár
 (ma) nyári tőzike (tőzegviola)

III. STERNBERGIA W. et K. – VETŐVIRÁG

Sternberg, Kaspar Maria Graf von (1761–1838) prágai születésű német botanikus után
(ma) vetővirág

1769. *Sternbergia colchiciflora* W. et K. 1803

(la) colchiciflorus, -a, -um = kikericsvirágú ← (la) colchicum, -i (n) = kikerics ← (gr) kolchikon = kikerics + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) apró vetővirág (sárika, sárikavirág, őszike, vetésvirág)

IV. NARCISSUS L. – NÁRCISZ

(la) narcissus, -i (m) = nárcisz ← (gr) narkissos = Narkisszosz [Szép ifjú a görög mitológiában, aki önmagába lesz szerelmes. A szó a (gr) narkaó = megmered, érzéketlenné válik igével kapcsolatos (narkózis!), a növény nyugtató hatása miatt előállhat görcs, merevség.]

(ma) nárcisz

1770. *Narcissus stellaris* HAWORTH 1831

(la) stellaris, -e = csillag(szerű) ← (la) stella, -ae (f) = csillag ← (gr) aster = csillag

(ma) csillagnárcisz

- *Narcissus poëticus* L. 1753

(la) poëticus, -a, -um = költői, poétikus ← (la) poeta, -ae (m) = költő

(ma) fehér nárcisz

- *Narcissus* × *mediorluteus* MILL. (in SOÓ = *N. biflorus*)

(la) mediorluteus, -ea, -eum ← (la) medior = közepes + (la) luteus, -a, -um = aranyárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék

(ma) hibrid nárcisz

- *Narcissus biflorus* CURT. 1792

(la) biflorus, -a, -um = kétvirágú ← (la) bi- = két, kettő + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) kétvirágú nárcisz

- *Narcissus pseudonarcissus* L. 1753

(gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (la) narcissus, -i (m) = nárcisz vagy (gr-la) pseudonarcissus = a *Narcissus* nemzetség tagjaihoz hasonló, de mégis különböző

(ma) csupros nárcisz

- *Narcissus incomparabilis* MILL. 1768

(la) incomparabilis, -e = összehasonlíthatatlan

(ma) pompás nárcisz (koronás nárcisz)

- **Narcissus jonquilla** L. 1753

(fr) jonquille ~ (sp) jünquillo = nárcisz ← (sp) junco = káka ← (la) iuncus, -i (m) = szittyó, káka
(ma) sárga nárcisz

- **Narcissus tazetta** L. 1753

(ol) tazetta = csészécske, tojás héjacska
(ma) fehérszirmú-sárgacsupros nárcisz

- **Haemanthus** L.

(gr) haima = vér + (gr) anthos = virág
(ma) vérvirág

- **Haemanthus albiflos** JACQ. 1797

(la) albiflos, albifloris (m) = fehérvirág(ú) ← (la) albus, -a, -um = fehér + (la) flos, floris (m) = virág
(ma) fehér vérvirág

- **Clivia** LINDL.

Clive, Lady Charlotte Florentina (?–1866) Northumberland hercegének felesége után, aki az első példányt Európában kivirágoztatta
(ma) klívia

- **Clivia nobilis** LINDL. 1828

(la) nobilis, -e = nemes
(ma) klívia; kafferliliom

- **Clivia miniata** REGEL 1864

(la) miniatus, -a, -um = cinóberpiros
(ma) szobai klívia (klívia, narancsliliom)

- **Clivia gardneri** HOOK. 1856

Gardner, Georg (1810–1849) skót botanikus után
(ma) bókoló klívia

- **Amaryllis** L.

(gr) Amaryillis = egy szép pásztorlány neve
(gr) amaryllis ← (gr) amarysso = csillogtat (virág)
(ma) amarillisz (hölgyliliom)

- Amaryllis belladonna L. 1753

(ol) belladonna ← (ol) bello, -a = szép + (ol) donna = hölgy, úrnő [pirosító festéket tartalmaz és tágítja a pupillát]

(ma) szép hölgyliliom

- Crinum L.

(la) crinum, -i (n) = liliom (főleg piros) ← (gr) krinon = liliom

(ma) ernyősliliom

- Crinum × powelii hort. [*C. bulbipermum* (BURM.) MILNE-REDH. et SCHWEICKERDT × *C. moorei* HOOK.]

Powell, Thomas (1809–1887) brit misszionárius és botanikus után

(ma) (rózsás) ernyősliliom

- Crinum bulbispermum MILNE-REDH. et SCHWEICKERDT 1939

(la) bulbispermus, -a, -um = hagymamagú ← (la) bulbus, -i (m) = hagyma + (la) sperma, -ae (f) = spóra, mag ← (gr) sperma = mag

(ma) (fehér) fokföldi ernyősliliom

- Zephyranthes HERB.

(la) zephyrus, -i (m) = tavaszi szél [enyhe nyugati szél] + (gr) anthos = virág

(ma) szellőcskevirág

- Zephyranthes grandiflora LINDL. 1815

(la) grandiflorus, -a, -um = nagyvirágú ← (la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) rózsás szellőcskevirág

- Zephyranthes candida HERBERT 1825

(la) candidus, -a, -um = hófehér, ragyogó fehér, tejfehér

(ma) hófehér szellőcskevirág

- Ixiolirion FISCH.

(la) ixia = egy növény ← (gr) ixos = fagyöngy + (gr) leirion = liliom (Ixiliom)

(ma) lépliliom

- Ixiolirion montanum HERBERT 1821

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy

(ma) hegyi lépliliom

- Hippeastrum HERB.

(gr) hippeus = lovag ← (gr) hippos = ló + (la) -astrum = toldalék (suffix)
 (ma) amarillisz

- Hippeastrum × hybridum hort.

(la) hybridus, -a, -um = korcs, keverék
 (ma) „amarillisz” (lovagcsillag)

- Polianthes L.

(gr) polianthē = a polion nevű növényből előállított kenőcs ← (gr) polion = erősen szagos növény [talán Teucrium polium = rozmaring, gamandor] vagy (gr) polios = szürke, fehères [a levelek után; nem keverendő össze a (gr) polyanthos = sokvirágú szóval]

- Polianthes (Polyanthes) tuberosa L. 1753

(la) tuberosus, -a, -um = gumós, púpos, csomós ← (la) tuber, -eris (n) = daganat, púp, kelés
 (ma) tubarózsa

Agavaceae J. G. AGARDH.**- Agave** L.

(gr) Agave = a mitológiai Kadmos lánya, Pentheus anyja ← (gr) agauos = nemes, dicsőségteljes, fennkölt, gazdag
 (ma) agavé

- Agave americana L. 1753

(la) americanus, -a, -um = amerikai
 (ma) amerikai (közönséges) agáve, agáva, (agávé)

- Alstroemeria L.

Alströmer, Claus Baron (1736–1794) svéd botanikus és természettudós után
 (ma) inkaliliom

- Alstroemeria aurantiaca D. DON in SWEET 1836

(la) aurantiacus, -a, -um = narancspiros ← (la) aurantium, -ii (n) = narancsfa
 (ma) inkaliliom

3. család **DIOSCOREACEAE** – JAMSZGYÖKÉRFÉLÉKI. **TAMUS** L. – PIRÍTÓGYÖKÉR

ismeretlen eredetű és jelentésű név
 (ma) pirítógyökér

1771. *Tamus communis* L. 1753

(la) communis, -e = közönséges, általános

(ma) felfutó piritógyökér

(né) Schmerwurz

- *Dioscorea* L.

(gr) Dioskorides (Dioskurides), Pedanios katonarvos és botanikus, Plinius kortársa után, aki Claudius és Nero alatt szolgált

(ma) jamszgyökér, dioszkorea

- *Dioscorea batatas* DECNE. 1854

(haiti indián) batate = édes burgonya

(ma) jamszgyökér (kínai burgonya)

4. család IRIDACEAE – NŐSZIROMFÉLÉK**I. CROCUS L. – SÁFRÁNY**

(la) crocus, -i (m) = sáfrány ← (gr) krokos = sáfrány ← (gr) karkamon, (la) carcamum = balsamcserje gumija és kurkuma [utóbbi a szemítából, pl. (héber) karkom, (arameus) kurkama, (arab) kurkum, (ó-indiai) kunkuman, (perzsa) karkan, (örmény) kirkium = sáfrány]

(ma) sáfrány

1772. *Crocus reticulatus* STEV. ex ADAM in WEB. et MOHR 1805, M. B. 1808 p. p.

(la) reticulatus, -a, -um = hálózatos, recés ← (la) reticulum, -i (n) [demin.] = hálóska, kis háló ←

(la) rete, -is (n) = halászháló

(ma) tarka sáfrány

1773. *Crocus albiflorus* KIT. in SCHULT. 1814

(la) albiflorus, -a, -um = fehérvirágú ← (la) albus, -a, -um = fehér + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) fehér (fehérvirágú) sáfrány

1774. *Crocus heuffelianus* HERBERT 1847

Heuffel János (1800–1857) magyar botanikus és orvos után

(ma) kárpáti sáfrány

1775. *Crocus tommasinianus* HERBERT 1847

Tommasini, Muzio de (1794–1879) olasz-osztrák botanikus után

(ma) illír sáfrány

- *Crocus sativus* L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet

(ma) fűszer- (jóféle, valódi) sáfrány

- **Crocus neapolitanus** (KER-GAWL. 1803 p. var. *C. verni*) MORDANT et LOISL. 1817

(la) neapolitanus, -a, -um = nápolyi

(ma) olasz sáfrány

- **Crocus moesiacus** KER-GAWL. 1803

(la) moesiacus, -a, -um = moesiai ← Moesia = antik taromány a Balkánon, Bulgária északkeleti része

(ma) balkáni sáfrány

- **Sisyrinchium** L.

(la) sisyrinchium, -i (n) = hagymafaj ← (gr) sisyrihion = édes gumójú növény ← (gr) sisaron = varjúköröm, galambbegy saláta + (gr) sari = káka, szittyó?

(ma) sásbokor

- **Sisyrinchium bermudiana** L. 1753

(la) bermudianus, -a, -um = bermudai

(ma) kékvirágú sásbokor

II. GLADIOLUS L. – KARDVIRÁG, DÁKOSKA

(la) gladiolus, -i (m) = kis kard, kardalakú levél

(ma) kardvirág

1776. Gladiolus palustris GAUD. 1828

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári kardvirág

1777. Gladiolus imbricatus L. 1753

(la) imbricatus, -a, -um = cserépszerűen fedő ← (la) imbrex, -icis (f/m) = öblös cserép (esővíz levezetésére)

(ma) réti (fedelékes) kardvirág

- **Gladiolus byzantinus** MILL. 1768

(la) byzantinus, -a, -um = bizánci ← (gr) Byzantion = Bizánc

(ma) rozsdás (bókoló) kardvirág

- **Gladiolus cardinalis** CURT. 1790

(la) cardinalis, -e = bíborszínű ← (la) cardinalis, -is (m) = bíboros

(ma) bíborszínű kardvirág

- Gladiolus psittacinus HOOK 1830

(la) psittacinus, -a, -um = papagáj-, papagájszínű ← (la) psittacus, -i (m) = papagáj
 (ma) papagájvirágú kardvirág

- Gladiolus × gandavensis V. HOUTTE 1844

(la) gandavensis, -e = Ghent flandriai városhoz tartozó [a mai Belgiumban]
 (ma) genti kardvirág

- Gladiolus × lemoinei hort. ex BAKER 1892

Lemoine, Victor (1823–1911) francia botanikus után
 (ma) francia kardvirág

III. **IRIS** L. – NŐSZIROM

(la) iris, iridis (f) = nősziorom ← (gr) iris = szivárvány; egy nősziorom neve
 (ma) nősziorom (né)Schwertlilie

1778. Iris pumila L. 1753

(la) pumilus, -a, -um = törpe- ← (la) pumilio, -onis (m) = törpe
 (ma) törpe (apró) nősziorom

1779. Iris humilis GEORGI 1775

(la) humilis, -e = törpe, alacsony, kicsi, szerény ← (la) humus, -i (f) = föld
 (ma) homoki nősziorom

1780. Iris aphylla L. 1753

(gr-la) aphyllus, -a, -um = levéltelen ← (gr) a- = fosztóképző + (gr) phyllon = levél
 (ma) csupaszszárú nősziorom

Iris aphylla L. 1753 subsp. **hungarica** (W. et K. 1807 p. sp.) HEGI 1909, SOÓ 1951, A. et G. 1906 p. prole

(la) hungaricus, -a, -um = magyar ← (la) Hungaria, -ae = Magyarország
 (ma) magyar nősziorom

1781. Iris variegata L. 1753

(la) variegatus, -a, -um = tarka, foltos, változatos ← (la) varius, -a, -um = tarka, foltos, változatos
 (ma) tarka nősziorom

1782. Iris germanica L. 1753

(la) germanicus, -a, -um = germán, német
 (ma) kék (kerti, pompás) nősziorom (kékliliom, írisz)

1783. *Iris pseudacorus* L. 1753

(gr-la) pseudacorus = az *Acorus calamus*-hoz hasonló, de mégis különböző [a levelek és a sötétvörös gyöktörzs hasonlít a kálmoséra]

(ma) mocsári (sárga) nőszirm (sárgaliliom, vízililiom)

1784. *Iris spuria* L. 1753

(la) spurius, -a, -um = ál, hamis, nem valódi, fattyú (házasságon kívüli)

(ma) korcs nőszirm

1785. *Iris sibirica* L. 1753

(la) sibiricus, -a, -um = szibériai

(ma) szibériai nőszirm

1786. *Iris graminea* L. 1753

(la) gramineus, -ea, -eum = gyepes, fűszerű ← (la) gramen, graminis (n) = gyepp, fű

(ma) pázsitos nőszirm

- *Iris florentina* L. 1753 em. KER-GAWL.

(la) florentinus, -a, -um = firenzei, flórenci ← (la) Florentia, -ae (f) = Firenze, Flórenc

(ma) olasz nőszirm

- *Iris pallida* LAM. 1789

(la) pallidus, -a, -um = halvány, sápadt ← (la) palleo, -ere, -ui = sápadozik, megfakul

(ma) dalmát nőszirm

- *Iris sambucina* L. 1759

(la) sambucinus, -a, -um = bodzás, bodza- ← (la) sambucus, -i (f) = bodza

(ma) bodzás nőszirm

- *Iris* × *squalens* L. 1759

(la) squalens, -ntis = érdes, pikkelyes

(ma) lilasárga nőszirm

- *Iris* × *lurida* SOL. ex AIT. 1789

(la) luridus, -a, -um = halványsárga, fakó

(ma) fakó nőszirm

- *Iris* × *interregna* hort.

(la) interregnum, -i (n) = ideiglenes uralom ← (la) inter = között, köztes + (la) regnum, -i = uralom

(ma) nagyvirágú nőszirm

- **Tritonia** KER GAWL.

(la) tritonius, -a, -um = tritóni [görög mitológia: a tengeristen Tritónhoz, Neptunus fiához tartozó]

- **Tritonia crocata** (L. 1762 sub *Ixia*) KER-GAWL. ex KÖNIG et SIMS 1805

(la) crocatus, -a, -um = sáfránysárga

(ma) sáfrányos tengerszem

- **Crocsmia aurea** (PAPPE in HOOK. 1847 sub *Tritonia*) PLANCH. 1851-82

(la) crocus, -i (m) = sáfrány ← (gr) krokos = sáfrány + (gr) osmē = illat, szag [a virágoknak sáfrányillata van]

(la) aureus, -ea, -eum = arany-, aranyszínű ← (la) aurum, -i (n) = arany

(ma) sáfrányliliom (sáfrányfű)

- **Crocsmia** × **crocsmiflora** (LEMOINE 1881 sub *Montbretia*) N. E. BR.

(la) crocus, -i (m) = sáfrány ← (gr) krokos = sáfrány + (gr) osmē = illat, szag + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) füzéres sáfrányfű

- **Freesia** KLATT.

Freese, Friedrich H. Th. (1795–1876) német botanikus után

(ma) csipkevirág (frézia, fokföldi gyöngyvirág)

- **Freesia** (*Freesia*) **refracta** (JACQ. 1786-93 sub *Gladiolo*) KLATT 1866

(la) refractus, -a, -um = (meg)tört ← (la) frango, frangere, fregi, fractum = (újra) tör

(ma) csipkevirág

3. rend JUNCALES

család JUNCACEAE – SZITTYÓFÉLÉK

I. JUNCUS L. – SZITTYÓ

(la) iuncus, -i (m) = szittyó, káka

(ma) szittyó

1787. Juncus bufonius L. 1753

(la) bufonius, -ia, -ium = varangyos ← (la) bufo, bufonis (m) = varangybéka

(ma) varangy szittyó

1788. *Juncus sphaerocarpus* NEES ex FUNCK 1818

(la) sphaerocarpus, -a, -um = gömbtermésű ← (la) sphaera, -ae (f) = gömb ← (gr) sphaira = gömb, golyó + (la) carpus, -i (m) = termés ← (gr) karpos = termés, gyümölcs
(ma) gömbös (gömböstermésű) szittyó

1789. *Juncus tenageia* EHRH. 1787

(gr) tenagos = mocsár
(ma) iszap szittyó

1790. *Juncus compressus* JACQ. 1762

(la) compressus, -a, -um = összenyomott ← (la) comprimo, -ere, -pressi, -pressus = összenyom, összeszorít
(ma) réti (laposszárú) szittyó

1791. *Juncus gerardii* LOIS. 1809

Gerard, John (1545–1607) angol orvos, botanikus kert tulajdonos után
(ma) sziki (Gerard-) szittyó

1792. *Juncus tenuis* WILLD. 1799

(la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny
(ma) vékony szittyó

1793. *Juncus inflexus* L. 1753

(la) inflexus, -a, -um = hajlított, görbített ← (la) inflecto, -ere, -flexi, -flexus = hajlít, görbít
(ma) deres (fakó) szittyó

1794. *Juncus conglomeratus* L. 1753

(la) conglomeratus, -a, -um = halmozott, púpozott, gomolyos ← (la) conglomerato, -are, -avi, -atum = összecsavar, összeteker ← (la) glomus, glomeris (n) = gombolyag
(ma) csomós (gomolyos) szittyó

1795. *Juncus effusus* L. 1753 (β), 1755

(la) effusus, -a, -um = elárasztott, kiterjedt, pazarló, szétszórt, szabadon fekvő, szabadon bocsátott
(ma) békaszittyó

1796. *Juncus capitatus* WEIGEL 1772

(la) capitatus, -a, -um = nagyfejű, fejes, fejecses ← (la) capito, -onis (m) = nagyfejű
(ma) fejecskés szittyó

1797. *Juncus maritimus* LAM. 1789

(la) maritimus, -a, -um = tengeri, tengermelléki, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger
(ma) tengerparti szittyó

1798. *Juncus bulbosus* L. 1753

(la) bulbosus, -a, -um = hagymás, gumós ← (la) bulbus, -i (m) = hagyma, gumó
(ma) fonalas (heverő) szittyó

1799. *Juncus subnodulosus* SCHRANK 1789

(la) sub- = alatt + (la) nodulosus, -a, -um = csomócskás ← (la) nodulus, -i (m) [demin.] = csomócska ← (la) nodus, -i (m) = csomó
(ma) nagy (tompaleplű) szittyó

1800. *Juncus atratus* KROCKER 1787

(la) atratus, -a, -um = feketébe öltözött ← (la) ater, atra, atrum = fekete, sötét, feketeruhás
(ma) fekete szittyó

1801. *Juncus alpinus* VILL. 1787

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok
(ma) havasi szittyó

1802. *Juncus articulatus* L. 1753

(la) articulatus, -a, -um = ízekkel, tagokkal ellátott
(ma) fülemüle (fiókos) szittyó

I. LUZULA L. – PERJESZITTYÓ

(la) luceo, lucere, luxi = világít, fénylik → (ol) luzuola → (fr) luzule [némely faj fénylő virágai és levelei alapján]
(ma) perjeszittyó

1803. *Luzula forsteri* (SM. 1804 sub *Junco*) DC. 1806

Forster, Johann Reinhold (1729–1798) és Forster, Johann Georg Adam (1754–1794) német természettudósok és botanikusok után
(ma) délvidéki perjeszittyó

1804. *Luzula pilosa* (L. 1753 sub *Junco*) WILLD. 1809

(la) pilosus, -a, -um = szőrös, hajás ← (la) pilus, -i (m) = hajszál, szőrszál
(ma) pillás (szőrös) perjeszittyó

1805. *Luzula albida* (HOFFM. 1791 sub *Junco*) LAM. et DC. 1805

(la) albidus, -a, -um = fehérés, fehérló
(ma) fehér perjeszittyó

1806. *Luzula campestris* (L. 1753 sub *Junco*) LAM. et DC. 1805

(la) campester, -tris, -tre = mezei ← (la) campus, -i (m) = mező, térség, síkság
 (ma) mezei perjeszittyó

1807. *Luzula multiflora* (RETZ. 1795 sub *Junco*) LEJ. 1811

(la) multiflorus, -a, -um = sokvirágú ← (la) multus, -a, -um = sok + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) sokvirágú perjeszittyó

1808. *Luzula pallescens* (WAHLBG. 1812 sub *Junco*) SW. 1814, BESS. 1822

(la) pallescens, -ntis = halványuló, sápadtá váló
 (ma) halvány perjeszittyó

4. rend ZINGIBERALES

1. család **MUSACEAE** – BANÁNFÉLÉK**- *Musa* L.**

Linné szerint Antonius Musa római orvos és botanikus, Augustus császár udvari orvosa után
 (ma) banán

- *Musa ensete* GMEL. 1791

vélhetően etióp eredetű név, jelentése ismeretlen
 (ma) díszbanán

Strelitziaceae (K. SUM.) HUTCH.**- *Strelitzia* DRYAND.**

Mecklenburg-Strelitz, Charlotte Prinzessin v. (1744–1818), III. György (Nagy-Britannia királya)
 felesége után
 (ma) papagájvirág

- *Strelitzia reginae* BANKS in AIT. 1789

(la) regina, -ae (f) = királynő
 (ma) papagájvirág

2. család **CANNACEAE** – RÓZSANÁDFÉLÉK**- *Canna* L.**

(la) canna, -ae (f) = nád, sás, nádsíp ← (gr) kanna = nád, sás
 (ma) kanna, kána, rózsánád

- *Canna generalis* BAILEY 1930(la) *generalis*, -e = általános

(ma) kerti kanna

- *Canna gigantea* DESF. 1804(la) *giganteus*, -ea, -eum = óriási ← (la) *Gigas*, -ntis (m) = Gigász(ok), mitológiai óriásfiak ← (gr)*giganteios* = óriási ← (gr) *gigas*, *gigantos* = óriás

(ma) óriás kanna

- *Canna edulis* KER-GAWL(la) *edulis*, -e = ehető

(ma) ehető kanna

5. rend ORCHIDALES**család ORCHIDACEAE – KOSBORFÉLÉK****a) alcsalád CYPRIPEIDIOIDEAE****I. CYPRIPEIDIUM (CYPRIPEIDILUM) L. – RIGÓPOHÁR
(BOLDOGASSZONY PAPUCS)**(la) *cyripedium* ← (la) *Cypris* ← (gr) *Kypris* = Aphrodité melléknevei Ciprusról, születésének helyéről + (la) *pedius*, -a, -um = lábbeli ← (la) *pes*, *pedis* (m) = láb

(ma) papucskosbor

1809. *Cyripedium calceolus* L. 1753(la) *calceolus*, -i (m) [demin.] = kis cipő ← (la) *calceus*, -i (m) = cipő

(ma) Boldogasszony papucs (papucsbockor)

b) alcsalád NEOTTIOIDEAE**II. CEPHALANTHERA RICH. – MADÁRSISAK**(gr) *kephalē* = fej + (gr) *antheros* = virágzó

(ma) madársisak

1810. *Cephalanthera rubra* (L. 1767 sub *Serapiade*) RICH. 1818(la) *ruber*, -bra, -brum = piros, vörös

(ma) piros madársisak

1811. Cephalanthera damasonium (MILL. 1768 sub *Serapiade*) DRUCE 1906

(la) damasonium, -ii (n) = békafű, alisma ← (gr) damadzó = fékez, gátol [a fű Plinius szerint a varangybéka és a nyálkahal, valamint a tétiszcsiga mérgét semlegesíti]

(ma) fehér madársisak (né) Froschkraut

1812. Cephalanthera longifolia (HUDS. 1762 sub *Serapiade*) FRITSCH 1888

(la) longifolius, -ia, -ium = hosszúlevelű ← (la) longus, -a, -um = hosszú + (la) folius, -ia, -ium = levelű

(ma) kardlevelű madársisak

III. EPIPACTIS ZINN. (HELLEBORINE MILL.) – NŐSZŐFŰ

(gr) epipaktis = egyik hunyorhoz (helleborus) hasonló növény, amely az összeillesztett tárgyat jól bezárja ← (g) epi- = rá + (gr) pactō = zár (ige)

(ma) nőszőfű

1813. Epipactis palustris (MILL. 1768 sub *Serapiade*) CR. 1769

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári nőszőfű

1814. Epipactis atrorubens (HOFFM. 1804 sub *Serapiade*) SCHULT. 1814

(la) atrorubens, -ntis = sötétén vöröslő ← (la) ater, atra, atrum = sötét, fekete + (la) rubens, -ntis = pirosuló, vöröslő

(ma) vörösbarna nőszőfű

1815. Epipactis microphylla (EHRH. 1789 sub *Serapiade*) SW. 1800

(gr-la) microphyllus, -a, -um = kislevelű ← (gr) mikros = kis, kicsi + (gr) phyllon = levél

(ma) kislevelű nőszőfű

1816. Epipactis purpurata SM. 1828

(la) purpuratus, -a, -um = bíborszínű

(ma) ibolyás nőszőfű

1817. Epipactis helleborine CR. 1769 s. str.

(la) helleborinis, -e = hunyorféle ← (la) helleborus, -i (m) = hunyor

(ma) széleslevelű nőszőfű

IV. LIMODORUM RICH. – GÉRBICS

(gr) limodoron, leimodoron = egy növény ← (gr) limos = éhség, sóvárgás vagy (gr) leimon = rét, kaszáló + (gr) doron = ajándék

(ma) gérbics

(né) Dingel

1818. Limodorum abortivum (L. 1753 sub *Orchidè*) SW. 1799

(la) abortivus, -a, -um = koraszülött (elhalt, elenyészett)
 (ma) gérbics (gérbic)

V. LISTERA R. BR. – BÉKAKONTY

Lister, Martin (1638–1711) angol orvos (Anna királyné udvari orvosa) után
 (ma) békakonty

1819. Listera ovata (L. 1753 sub *Ophryde*) R. BR. ex AIT. 1813

(la) ovatus, -a, -um = tojás alakú, tojásdad ← (la) ovum, -i (n) = tojás
 (ma) tojásdad (közönséges) békakonty

VI. NEOTTIA SW. – MADÁRFÉSZEK

(gr) neottia = fészek (madárfiakkal)
 (ma) madárfészek (né) Nestwurz

1820. Neottia nidus-avis (L. 1753 sub *Ophryde*) RICH. 1818

(la) nidus, -i (m) = fészek és madárfiak + (la) avis, -is (f) = madár
 (ma) levéltelen (sarjadzó) madárfészek

VII. SPIRANTHES RICH. – FÜZÉRTEKERCS

(la) spiranthes = spirális virágzat ← (gr) speiranthus ← (gr) speira = csavarodás + (gr) anthos = virág
 (ma) füzértekercs

1821. Spiranthes spiralis (L. 1753 sub *Ophryde*) CHEVALL. 1827, C. KOCH 1839

(la) spiralis, -e = tekert, csavart ← (la) spira, -ae (f) = tekeredés
 (ma) őszi (hegyi) füzértekercs

1822. Spiranthes aestivalis (POIR. ex LAM. 1797 sub *Ophryde*) RICH. 1818

(la) aestivalis, -e = nyári ← (la) aestas, -atis (f) = nyár
 (ma) nyári füzértekercs

VIII. GOODYERA R. BR. – AVARVIRÁG

Goodyer, John (1592–1664) angol botanikus után
 (ma) avarvirág

1823. Goodyera repens (L. 1753 sub *Satyrio*) R. BR. ex AIT. 1813

(la) repens, -ntis = kúszó, mászó ← (la) repo, repere, repsi = kúszik, mászik
 (ma) gyökerező (keleti) avarvirág

c) alcsalád ORCHIDIOIDEAE

IX. EPIPOGIUM (EPIPOGON) R. BR. – BAJUSZVIRÁG

(gr) epi- = fel (rá) + (gr) pógón = szakáll [a bozontos gyökér után, ill. a virágok felfelé irányuló sarkantyúja után]
 (ma) bajuszvirág

1824. Epipogium aphyllum (F. W. SCHM. sub *Orchide* 1791) SW. 1814

(gr) aphyllon = levéltelen ← (gr) a- = fosztóképző + (gr) phyllon = levél
 (ma) levéltelen bajuszvirág

X. HERMINIUM R. BR. – MINKA

(gr) hermis, herminos = ágydeszka, támla [a gyökérgumója után, amely mintegy egyetlen támasztéka a növénynek]
 (ma) minka

1825. Herminium monorchis (L. 1753 sub *Ophryde*) R. BR. in AIT 1813

(gr) monorchis = egygumójú ← (gr) mono- = egy, egyedüli + (gr) orchis = here(zacskó)
 (ma) egygumójú minka

XI. COELOGLOSSUM HARTM. – ZÖLDIKE

(gr) koilos = üreges + (gr) glossa = nyelv
 (ma) zöldike

1826. Coeloglossum viride (L. 1753 sub *Satyro*) HARTM. 1820

(la) viridis, -e = zöld
 (ma) zöldike

XII. PLATANThERA RICH. – SARKVIRÁG

(gr) platys = lapos, széles + (gr) antheros = virágzó
 (ma) sarkvirág

1827. *Platanthera bifolia* (L. 1753 sub *Orchide*) RCHB. 1830

(la) bifolius, -ia, -ium = kétlevelű ← (la) bi- = két, kettő + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) kétlevelű (fehér) sarkvirág

1828. *Platanthera chlorantha* (Custer 1827 sub *Orchide*) RCHB. ex MÖSSLER 1828

(gr) chloros = zöld, sárgászöld, világoszöld + (gr) anthos = virág
 (ma) zöldes sarkvirág

XIII. GYMNADENIA R. BR. – BIBIRCSVIRÁG

(gr) gymnos = csupasz, meztelen + (gr) adén = mirigy
 (ma) bibircsvirág

1829. *Gymnadenia conopea* (eredetileg *conopsea*) (L. 1753 sub *Orchide*) R. BR. ex AIT. 1813 (correxít PÉRARD 1870)

(gr) kónóps = szúnyog [a virág alakja után]
 (ma) szúnyoglábú bibircsvirág (közönséges bibircsvirág, bibircsvirág, szúnyogláb)

1830. *Gymnadenia odoratissima* (L. 1753 sub *Orchide*) RICH. 1818

(la) odoratissimus, -a, -um [felső fok] = legillatosabb ← (la) odoratus, -a, -um = illatos ← (la) odor, -oris (m) = illat, szag, bűz
 (ma) jószagú (jóillatú) bibircsvirág

XIV. OPHRYS L. – BANGÓ

(gr) ophrys = szemöldök
 (ma) bangó

1831. *Ophrys insectifera* L. 1753 em. GRUFBERG in L. 1759

(la) insectum, -i (n) = bemetszés; rovar ← (la) insecō, -are, -secui, -sectus = bevág, elmetsz + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel [a labellum hasonló a rovarokhoz, inszektákhoz]
 (ma) légybangó (légyalakú bangó)

1832. *Ophrys sphegodes* (helyesen *sphcodes*) MILL. 1768

(gr) sphēkodes = darázshoz hasonló ← (gr) sphēx, sphēkos = darázs
 (ma) pók (párkányos) bangó

1833. *Ophrys scolopax* CAVAN. 1793

(gr) skolopax = nagyszalonka (madár)
 (ma) szarvas- (rovar-) bangó

1834. Ophrys fuciflora (CR. 1769 sub *Orchide*) MÖNCH 1802

(la) fucus, -i (m) = (here) méh + (la) florus, -a, -um = virágú

(ma) poszméh- (pókalakú) bangó

1835. Ophrys apifera HUDS. 1762

(la) apiferus, -a, -um = méhet hozó ← (la) apis, -is (f) = méh + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(ma) méh- (méhalakú) bangó

XV. **ORCHIS** L. – KOSBOR

(la) orchis, -is (f) = kosbor ← (gr) orchis = here [a gyökérgumók alakja után]

(ma) kosbor

(né) Knabenkraut

1836. Orchis morio L. 1753

(la) morio, -nis (m) = bolond ← (gr) morion = mandragora faj, melynek élvezete megbolondít

(ma) agár kosbor

1837. Orchis coriophora L. 1753

(gr) koris = poloska + (gr) -phoros = hordozó, viselő

(ma) poloskaszagú kosbor

1838. Orchis ustulata L. 1753

(la) ustulatus, -a, -um = megégett, megégetett, elégetett ← (la) ustulo, ustulare = éget ← (la) uro-, ere, ussi, ustus = (el)ég, (el)éget

(ma) sömörös kosbor

1839. Orchis tridentata SCOP. 1772

(la) tridentatus, -a, -um = háromfogú ← (la) tri- = három + (la) dentatus, -a, -um = fogas, fogazott ← (la) dens, dentis (m) = fog

(ma) tarka kosbor

1840. Orchis simia LAM. 1778

(la) simia, -ae (f) = majom

(ma) majom kosbor

1841. Orchis militaris L. 1753

(la) militaris, -e = katonai, hadi, had-

(ma) vitéz kosbor

1842. Orchis purpurea HUDS. 1762

(la) purpureus, -ea, -eum = bíborpiros, bíborvörös

(ma) bíboros (erdei) kosbor

1843. *Orchis mascula* L. 1755

(la) masculus, -a, -um = hím

(ma) füles kosbor

1843.a. *Orchis mascula* L. 1755 subsp. *signifera* (VEST. 1824 p. sp.) SOÓ 1927

(la) signifer, -a, -um = jelet hordozó ← (la) signum, -i (n) = jel, jegy, bélyeg + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel

(ma) füles kosbor alfaj

1844. *Orchis pallens* L. 1771

(la) pallens, -ntis = sápadt, halovány

(ma) sápadt (halvány) kosbor

1845. *Orchis laxiflora* LAM. 1778

(la) laxiflorus, -a, -um = laza virágú ← (la) laxus, -a, -um = laza, tág, lankadt + (la) florus, -a, -um = virágúluxus

(ma) mocsári kosbor

***Orchis laxiflora* LAM. 1778 subsp. *palustris* (JACQ. 1786 p. sp.) A. et G. 1907, M. b. 1819p. var.**

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári kosbor alfaj

***Orchis laxiflora* LAM. 1778 subsp. *elegans* (HEUFF. 1835 p. sp.) SOÓ 1926, A. et G. 1907 p. var.**

(la) elegans, -antis = finom, ízléses, csinos, elegáns

(ma) pompás kosbor

XVI. *TRAUNSTEINERA* RCHB. – GÖMBÖSKOSBOR

Traunsteiner, Joseph (1798–1850) osztrák gyógyszerész után

(ma) gömböskosbor

1846. *Traunsteinera globosa* (L. 1753 sub *Orchide*) RCHB. 1842

(la) globosus, -a, -um = gömbölyű, kerekded ← (la) globus, -i (m) = gömb, golyó

(ma) gömbös kosbor

XVII. *DACTYLORHIZA* NECKER ex NEVSKI. – UJJASKOSBOR

(gr) daktylos = ujj + (gr) rhiza = gyökér

(ma) ujjaskosbor

1847. *Dactylorhiza sambucina* (L. 1755 sub *Orchide*) SOÓ 1960, ill. 1962

(la) sambucinus, -a, -um = bodzás, bodza- ← (la) sambucus, -i (f) = bodza

(ma) bodzaszagú ujjaskosbor

1848. *Dactylorhiza incarnata* (L. 1755 sub *Orchide*) SOÓ 1960, ill. 1962

(la) incarnatus, -a, -um = hússá vált, hússzínű [a Biblia nyelvén: „megtestesült”] ← (la) in = -ba, -be + (la) caro, carnis (f) = hús

(ma) hússzínű ujjaskosbor

1849. *Dactylorhiza majalis* (RCHB. 1828 sub *Orchide*) HUNT et SUMMERHAYES 1965, RAUSCHERT 1965

(la) majalis, -e = májusi ← (la) Maius = május

(ma) széleslevelű (májusi) ujjaskosbor

1850. *Dactylorhiza maculata* (L. 1753 sub *Orchide*) SOÓ 1960 ill. 1962

(la) maculatus, -a, -um = foltos ← (la) macula, -ae (f) = folt ← (la) maculo, -are, -avi, -atum = foltot ejt, beszennyez

(ma) foltos ujjaskosbor

1851. *Dactylorhiza fuchsii* (DRUCE 1914 p. sp. sub *Orchide*) SOÓ 1960 ill. 1962

Fuchs (Fuschsius), Leonhart (1501–1566) német orvos és botanikus, fűvészkönyv szerző után

(ma) erdei ujjaskosbor

XVIII. ANACAMPTIS RICH. – VITÉZVIRÁG

(gr) anakamptó = (meg)fordít, visszahajlít

(ma) vitézvirág

1852. *Anacamptis pyramidalis* (L. 1753 sub *Orchide*) Rich. 1818

(la) pyramidalis, -e = piramis alakú, piramisszerű ← (gr-la) pyramis, -idis (f) = piramis

(ma) vitézvirág

XIX. HIMANTOGLOSSUM SPR. (LOROGLOSSUM RICH.) – SALLANGVIRÁG

(gr) himas, himantos = szíj + (gr) glossa = nyelv [a labiumok igen hosszúak és szíjszerűek, szalagszerűek]

(ma) sallangvirág

1853. Himantoglossum hircinum (L. 1753 sub *Satyrio*) SPR. 1826

(la) hircinus, -a, -um = kecske-, bakszagú ← (la) hircus, -i (m) = kecskebak
 (ma) sallangvirág

d) alcsalád EPIDENDROIDEAE

XX. **LIPARIS** RICH. – HAGYMABUROK

(gr) liparos = zsíros, fénylő, csillogó
 (ma) hagymaburok

1854. Liparis loeselii (L. 1753 sub *Ophryde*) RICH. 1818

Loiseleur-Deslongchamps, Jean-Louis-Auguste (1774–1849) francia orvos és botanikus után
 (ma) hagymaburok

XXII. **CORALLORHIZA** (CORALLIORRHIZA) HALL – KORÁLLGYÖKÉR

(gr) corallorhiza = korallgyökér
 (la) coral(l)ium, -ii (n) = veres kláris, korall (corallum, corallium, curallium, curalium = korall) ←
 (gr) korallion, kouralion = korall (népetimológia: „kouré kalos = szép leány”) + (gr) rhiza = gyökér

1855. Corallorhiza trifida CHÂTELAIN 1760

(la) trifidus, -a, -um = háromrészre hasadt, három hegyű vagy csúcsú ← (la) tri = három + (la) fissus, -a, -um = hasadt, hasogatott
 (ma) élősdű korallgyökér (korallgyökér)

6. rend CYPERALES

család **CYPERACEAE** – SÁSFÉLÉK

a) alcsalád CYPEROIDEAE

I. **SCIRPUS** L. – ERDEIKÁKA

(la) scirpus, -i (m) = káka
 (ma) erdeikáka

1856. Scirpus silvaticus (*sylvaticus*) L. 1753

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
 (ma) közönséges erdeikáka (erdeikáka)

1857. Scirpus radicans SCHKUHR 1739

(la) radicans, -ntis = gyökeres ← (la) radico, -are, -avi, -atum = gyökerezik
 (ma) gyökerező erdeikáka

II. **BOLBOSCHOENUS** ASCH. – SZIKIKÁKA (ZSIÓKA)

(gr) bolbos = hagyma, gumó + (gr) schoinos = káka
(ma) szikikáka

1858. **Bolboschoenus maritimus** (L. 1753 sub *Scirpo*) PALLA 1903

(la) maritimus, -a, -um = tengeri, tengermelléki, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger
(ma) szikikáka (zsióka)

III. **BLYSMUS** PANZER – KÉTSOROSKÁKA

1859. **Blysmus compressus** (L. 1753 sub *Schoeno*) PANZER ex LINK 1827

(la) compressus, -a, -um = összenyomott ← (la) comprimo, -ere, -pressi, -pressus = összenyom, összeszorít
(ma) kétsoroskáka

IV. **HOLOSCHOENUS** LINK – SZÜRKEKÁKA

(la) holoschoenus, -i (m) = egy káka faj ← (gr) holoschoinos = vastag kákafaj [amelyet részben mint a lent áztatják, részben áztatás nélkül fonadéknak használják] ← (gr) holos = egész + (gr) schoinos = káka
(ma) szürkekáka

1860. **Holoschoenus romanus** (L. 1753 sub *Scirpo*) FRITSCH 1909 emend. BECHERER 1930

(la) romanus, -a, -um = római
(ma) szürkekáka

V. **SCHOENOPLECTUS** (RCHB. p. sect. *Scirpi*) PALLA. – KÁKA

(gr) schoinos = szittyó, káka + (gr) plektos = fonott, sodort
(ma) káka

1861. **Schoenoplectus lacustris** (L. 1753 sub *Scirpo*) PALLA 1888

(la) lacustris, -tre = tavi ← (la) lacus, -us (m) = tó
(ma) tavi káka (csuhu)

1862. **Schoenoplectus tabernaemontani** (GMEL. 1805 sub *Scirpo*) PALLA 1888

Tabernaemontanus (Bergzabern), Jacobus Theodorus (1525–1590) német orvos, botanikus, fűvészkönyv szerző után
(ma) kötő (kötél) káka

1863. **Schoenoplectus litoralis** (SCHRAD. 1806 sub *Scirpo*) PALLA 1888

(la) litoralis (littoralis), -e = parti ← (la) litus, -oris (n) = part, tengerpart
(ma) tengermelléki káka

1864. Schoenoplectus triqueter (*triquetrus*) (L. 1767 sub *Scirpo*) PALLA 1889

(la) triqueter, -tra, -trum = háromszögletű, háromszögű, hárommetszésű
 (ma) háromlű káka

1865. Schoenoplectus americanus (PERS. 1805 sub *Scirpo*) VOLKART in SCH. et K. 1905

(la) americanus, -a, -um = amerikai
 (ma) vékony káka

1866. Schoenoplectus mucronatus (L. 1753 sub *Scirpo*) PALLA 1888

(la) mucronatus, -a, -um = éles, hegyes ← (la) mucro, mucronis (m) = él, hegy; tör
 (ma) szúrós káka

1867. Schoenoplectus supinus (L. 1753 sub *Scirpo*) PALLA 1888 = **Isolepis supina** R. BR. 1810

(la) supinus, -a, -um = visszahajló, hátrahajló, hanyattfekvő, lusta
 (ma) henye káka

1868. Schoenoplectus setaceus (L. 1753 sub *Scirpo*) PALLA 1903 = **Isolepis setacea** R. BR. 1810

(la) setaceus, -ea, -eum = serteszőrös, sörtés ← (la) saeta (seta), -ae (f) = merev szőr, serte
 (ma) kasika káka

VI. ELEOCHARIS (HELEOCHARIS) R. BR. – CSETKÁKA

(gr) heleios = mocsárban élő ← (gr) helos = mocsár + (gr) charis = kedvesség, öröm, dísz
 (ma) csetkáka

1869. Eleocharis acicularis (L. 1753 sub *Scirpo*) R. et SCH. 1817

(la) acicularis, -e = kis hegygel rendelkező ← (la) acicula, -ae (f) [demin.] = kis hegy, kis tű, fenyőtű ← (la) acus, -us (f) = hegye, éle valaminek
 (ma) apró csetkáka

1870. Eleocharis quinqueflora (F. X. HARTMANN 1767 sub *Scirpo*) O. SCHWARZ 1929

(la) quinqueflorus, -a, -um = ötvirágú ← (la) quinque = öt + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) gyérvirágú csetkáka

1871. Eleocharis ovata (ROTH 1793 sub *Scirpo*) R. et SCH. 1817

(la) ovatus, -a, -um = tojás alakú, tojásdad ← (la) ovum, -i (n) = tojás
 (ma) tojásdad csetkáka

1872. Eleocharis carniolica KOCH 1844

(la) carniolicus, -a, -um = krajnai (kelta nép Krajnában és Karintiában)

(ma) sűrű csetkása

1873. Eleocharis palustris (L. 1753 sub *Scirpo*) R. et SCH. 1817 s. l.

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó

(ma) mocsári csetkása

1874. Eleocharis uniglumis (LINK 1820 sub *Scirpo*) SCHULT. 1824

(la) uniglumis, -e = egypelyvájú ← (la) unus, -a, -um = egy + (la) gluma, -ae (f) = pelyva

(ma) egypelyvás (galléros) csetkása

VII. **TRICHOPHORUM** PERS. – KISGYAPJÚSÁS

(gr) trix, trichos = haj + (gr) -phoros = hordozó, viselő

(ma) kisgyapjúsás

1875. Trichophorum alpinum (L. 1753 sub *Eriophoro*) PERS. 1805

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok

(ma) havasi kisgyapjúsás

1875.a. Trichophorum caespitosum (*caespitosum*) (L. 1753 sub *Scirpo*) HARTM. 1849

(la) caespitosus, -a, -um = gyp-, gyepes ← (la) caespes, -itis (m) = gyp, pázsit

(ma) apró kisgyapjúsás

VIII. **ERIPHORUM** L. – GYAPJÚSÁS

(gr) eriophoros = egy hagymás növény ~ (gr) eriophoros = gyapjút vieslő ← (gr) erion = gyapjú

+ (gr) -phoros = hordozó, viselő [a magvak hosszú, fehér gyapotszőrösek]

1876. Eriophorum vaginatum L. 1753

(la) vaginatus, -a, -um = hüvelyes ← (la) vagina, -ae (f) = hüvely

(ma) hüvelyes gyapjúsás

1877. Eriophorum gracile KOCH ex ROTH 1800

(la) gracilis, -e = sovány, karcsú, keskeny, kecses

(ma) vékony (csinos) gyapjúsás

1878. Eriophorum latifolium HOPPE 1800

(la) latifolius, -ia, -ium = széleslevelű ← (la) latus, -a, -um = széles + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) széleslevelű gyapjúsás

1879. Eriophorum angustifolium HONCKENY 1782

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = szűk, szoros, keskeny +
 (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) keskenylevelű gyapjúsás

IX. CYPERUS L. – PALKA

(la) cyperos, cyperon, cyperum, ciperum ← (gr) kypeiros = egy vízi növény vagy réti növény
 fűszerillatú gyökérrel → (gr) kyperos
 (ma) palka

1880. Cyperus fuscus L. 1753

(la) fuscus, -a, -um = sötét, feketés
 (ma) barna palka

1881. Cyperus difformis TORN. in L. 1756

(la) difformis, -e = kétalakú ← (gr) di- = két, kettő + (la) forma, -ae (f) = alak
 (ma) rizspalka

- Cyperus alternifolius L. 1767

(la) alternifolius, -ia, -ium = váltakozó levelű ← (la) alternus, -a, -um = váltakozó + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) szobapalka, felemáslevelű palka, örvös palka

- Cyperus papyrus L. 1753

(la) papyrus, -i (m) = papirusznövény
 (ma) papir(usz) sás (papirusznövény)

X. CHLOROCYPERUS RIKLI – CSOMÓSPALKA

(gr) chloros = zöldessárga, világoszöld + (gr) cyperus = palka
 (ma) csomóspalka

1882. Chlorocyperus glomeratus (TORN. in L. 1756 sub *Cypero*) PALLA 1900

(la) glomeratus, -a, -um = csoportos, halmozott, falkás ← (la) glomero, -are = felteker, gombolyít
 ← (la) glomus, -eris (n) = gombolyag
 (ma) vízparti csomóspalka, csomóspalka

1883. Chlorocyperus longus (L. 1753 sub *Cypero*) PALLA 1900

(la) longus, -a, -um = hosszú

(ma) hosszú csomópalka (hosszúpalka)

1884. Chlorocyperus glaber (L. 1771 sub *Cypero*) PALLA 1900

(la) glaber, -ra, -rum = kopasz, sima

(ma) kopasz csomópalka, kopaszpalka

XI. DICHOSTYLIS P. BEAUV. – ISZAPKÁKA

(gr) dicha = kétrészes ← (gr) dichaios = kétszeres, kétfelé osztott + (gr) stylos = bibeszál, oszlop

(ma) iszapkák

1885. Dichostyles micheliana (L. 1753 sub *Scirpo*) NEES 1835

Michele, Pier Antonio (1679–1737) olasz botanikus után

(ma) közönséges iszapkák (iszapkák)

XII. JUNCCELLUS C. B. CLARKE – ŐSZIPALKA

(la) iuncellus, -i (m) [demin.] = kákácska, szittyócska ← (la) iuncus, -i (m) = kák, szittyó

(ma) őszipalka

1885.a. Juncellus serotinus (ROTTB. 1772 sub *Cypero*) CLARKE in HOOK. f. 1893

(la) serotinus, -a, -um = késő, kései, későn jövő

(ma) őszipalka

XIII. ACORELLUS PALLA – MAGYARPALKA

(gr-la) acorellus, -i (m) [demin.] ← (ismeretlen eredetű, idegen szó) akoros, akoron = egy kozmetikum Szíriából, Arábiából, Indiából

(ma) magyarpalka

1886. Acorellus pannonicus (JACQ. 1778 sub *Cypero*) PALLA 1903

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai

(ma) magyarpalka

XIV. PYCREUS P. BEAUV. – SÁRGAPALKA

ismeretlen eredetű és jelentésű név

(ma) sárgapalka

1887. *Pycreus flavescens* (L. 1753 sub *Cypero*) RCHB. in MÖSSLER 1829

(la) flavescens, -ntis = aranyárgává, szőkévé váló ← (la) flavesco, -ere = sárgulni kezd, szőkül ←
 (la) flavus, -a, -um = aranyárga, sárga, szőke
 (ma) sárgapalka (sárgáspalka)

XV. *SCHOENUS* L. – CSÁTÉ

(la) schoenus, -i (m) = szittyó, káka ← (gr) schoinos = szittyó, káka
 (ma) csáté

1888. *Schoenus nigricans* L. 1753

(la) nigricans, -tis = feketés, feketéllő ← (la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) kormos csáté (csáté)

- *Schoenus ferrugineus* L. 1753

(la) ferrugineus, -ea, -eum = rozsdaszínű
 (ma) rozsdás csáté

XVI. *CLADIUM* P. BROWNE – TÉLISÁS

(la) cladium, -i (n) ← (gr) kladion = kis ág, ágacska [a növénynek számos egymásbafonódó gyökere és számos részvirágzata van]
 (ma) télisás

1889. *Cladium mariscus* (L. 1753 sub *Schoeno*) POHL. 1809

(la) mariscus, -a, -um = hím- ← (la) mas, maris (m) = férfi, hím
 (ma) télisás

XVII. *RHYNCHOSPORA* VAHL – TŐZEGKÁKA

(gr) rhygchos = csőr; orr + (gr) spora = mag
 (ma) tőzegkáká

1890. *Rhynchospora alba* (L. 1753 sub *Schoeno*) VAHL 1806

(la) albus, -a, -um = fehér
 (ma) fehér tőzegkáká

b) alcsalád *CARICOIDEAE***XVIII. *CAREX* L. – SÁS**

(la) carex, -icis (f) = sás
 (ma) sás

Subgenus *PRIMOCAREX* KÜK.**1891. *Carex davalliana* SM. 1800**

Davall, Edmund (1763–1799) svájci botanikus után
(ma) lápi- (Davall-) sás

Subgenus *VIGNEA* (P. B. p. gen.) NEES**1892. *Carex bohémica* SCHREB. 1772**

(la) bohemicus, -a, -um = cseh; bohémiai
(ma) palka sás

1893. *Carex stenophylla* WAHLBG. 1803

(gr-la) stenophyllus, -a, -um = keskenylevelű ← (gr) stenos = keskeny + (gr) phyllon = levél
(ma) keskenylevelű sás

1894. *Carex divisa* HUDS. 1762

(la) divisus, -a, -um = osztott ← (la) divido, -ere, -visi, -visus = elválaszt, szétoszt
(ma) csátés sás

1895. *Carex diandra* SCHRANK 1781

(la) diandrus, -a, -um = kétporzós ← (gr) di- = két, kettő + (gr) aner, andros = férfi, hím
(ma) hengeres sás

1896. *Carex appropinquata* SCHUMACHER 1801

(la) appropinquatus, -a, -um = közeli ← (la) appropinquo, -are, -avi, -atum = közelít
(ma) rostostövű sás

1897. *Carex paniculata* JUSL. ex L. 1755

(la) paniculatus, -a, -um = bugás ← (la) paniculus, -i (m) [demin.] = buga ← (la) panus, -i (m) = a köles virágzata
(ma) bugás (buglyos) sás

1898. *Carex vulpina* L. 1753 s. str.

(la) vulpinus, -a, -um = róka- ← (la) vulpes, -is (f) = róka
(ma) rókasás

1899. *Carex cuprina* (SÁNDOR ex HEUFF. 1862 p. var. *C. nemorosae*) NENDTVICH 1863 – *C. vulpina* L. ssp. *nemorosa* (REBENTISCH 1804, WILLD. et auct. p. sp. non SCHRANK 1879) SCH. et THELL. 1923, SCHWARZ 1945, KOCH 1844 p. var.

(la) cuprinus, -a, -um = rézvörös, réz színű
(la) nemorosus, -a, -um = berki, ligeti, erdős ← (la) nemus, -oris (n) = berek, liget, erdő
(ma) berki sás

1900. Carex spicata HUDS. 1762

(la) spicatus, -a, -um = kalászos, füzéres ← (la) spica, -ae (f) = kalász
 (ma) sulymos sás

1901. Carex pairaei F. SCHULTZ 1868

Paira, Michel (?–1823) elzászi botanikus után
 (ma) berzedt (borzas) sás

1902. Carex divulsa STOKES in WITH. 1787

(la) divulsus, -a, -um = szakadt, elvált, megszakított [a füzérek egymástól távol állnak] ← (la) divello, -ere, -velli (-vulsi), -vulsus = széttép, megszakít
 (ma) zöldes sás

1903. Carex praecox SCHREB. 1771

(la) praecox, -cis = idő előtti, korai
 (ma) korai sás

1904. Carex brizoides JUSL. ex L. 1755

(gr) briza = egy gabonafaj, amely álmod hoz, álmosá tesz ← (gr) brizō = alszik + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr-la) brizoides = rezgőfűszerű ← Briza = rezgőfű nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) rezgő (selyem-) sás

1905. Carex elongata L. 1753

(la) elongatus, -a, -um = megnyúlt, megnyújtott ← (la) longus, -a, -um = hosszú
 (ma) nyúlánk sás

1906. Carex disticha HUDS. 1762

(la) distichus, -a, -um = kétsoros ← (gr) distichos = kétsoros ← (gr) di- = két, kettő + (gr) stichos = sor
 (ma) kétsoros sás

1907. Carex repens BELL. 1792

(la) repens, -ntis = kúszó, mászó ← (la) repo, repere, repsi = kúszik, mászik
 (ma) kúszó sás

1908. Carex leporina L. 1753 p. p.

(la) leporinus, -a, -um = nyúl- ← (la) lepus, leporis (m) = nyúl
 (ma) nyúl sás

1909. Carex canescens L. 1753

(la) canescens, -ntis = őszes, fehéres, szürkévé váló ← (la) canus, -a, -um = ősz, fehér, szürke
 (ma) szürkés sás

1910. Carex stellulata GOOD. 1794

(la) stellulatus, -a, -um [demin.] = csillagocskás ← (la) stellatus, -a, -um = csillagos, csillagszerű ←
 (la) stella, -ae (f) = csillagzat
 (ma) töviskés sás

1911. Carex remota JUSSL. ex L. 1755, GRUFBG. ex L. 1759

(la) remotus, -a, -um = távoli, távoleső ← (la) removeo, -ere, -movi, -motus = eltávolít
 (ma) ritkás sás

Subgenus *EUCAREX* COSS. et GERM.

1912. Carex nigra (L. 1753 p. var. *C. acutae*) REICHHARD 1778, BECK 1890

(la) niger, -gra, -grum = fekete, sötét
 (ma) fekete (forrás) sás

1913. Carex gracilis CURTIS 1783

(la) gracilis, -e = sovány, karcsú, keskeny, kecses
 (ma) éles sás

1914. Carex caespitosa (*caespitosa*) L. 1753

(la) caespitosus, -a, -um = gyep-, gyepes ← (la) caespes, -itis (m) = gyep, pázsit
 (ma) gyepes sás

1915. Carex elata ALL. 1785

(la) elatus, -a, -um = magas, emelkedett
 (ma) zsombéksás

1916. Carex buekii WIMM. 1857

Buek, Johannes Nicolaus (1779–1856) német botanikus és gyógyszerész után
 (ma) bánáti sás

1917. Carex hartmannii CAJANDER 1935

Hartman, Carl Johan (1790–1849) svéd orvos és botanikus után
 (ma) északi sás

1917.a. Carex limosa L. 1753

(la) limosus, -a, -um = iszapos ← (la) limus, -i (m) = iszap, fenék, alj
 (ma) iszapos sás

1918. Carex flacca SCHREB. 1771

(la) flaccus, -a, -um = fonnyadt, hervadt, ernyedt
 (ma) deres sás

1919. Carex pendula HUDS. 1762

(la) pendulus, -a, -um = lecsüngő, lógó ← (la) pendeo, -ere, pependi = függ, csüng, lóg
 (ma) csüngő sás

1920. Carex pallescens L. 1753

(la) pallescens, -ntis = halványuló, sápadtá váló
 (ma) sápadt sás

1921. Carex tomentosa L. 1767

(la) tomentosus, -a, -um = molyhos ← (la) tomentum, -i (n) = tömítés, párna, párnázat
 (ma) molyhos sás

1922. Carex ericetorum Poll. 1777

(la) ericetorum [többes birtokos eset] ← (la) ericetum, -i (n) = fenyér ← (la) erica, -ae (f) = hangafű
 (ma) fenyér sás

1923. Carex montana L. 1753

(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy
 (ma) hegyi sás

1924. Carex pilulifera L. 1753

(la) pilula, -ae (f) [demin.] = golyócska, labdácska ← pila, -ae (f) = golyó + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
 (ma) eperjes sás

1925. Carex fritschii WAISB. 1894

Fritsch, Karl (1864–1934) osztrák botanikus után
 (ma) dunántúli sás

1926. Carex supina WAHLBG. 1803

(la) supinus, -a, -um = visszahajló, hátrahajló, hanyattfekvő, lusta
 (ma) gindár sás

1927. *Carex liparicarpos* GAUD. 1904

(gr) liparos = zsír(os) + (gr) karpos = termés
(ma) fényes sás

1928. *Carex caryophyllea* LATOUR. 1785

(la) caryophylleus, -a, -um = szegfűszeg illatú ← (la) caryophyllon = szegfűszeg ← (gr) karyophyllon = szegfűszeg ← (gr) karyon = dió + (gr) phyllon = levél [a szegfűszeg beszáradt virágrügyének felső része diócskához, alsó része levélhez hasonló; a tavaszi sás virágzata a szegfűfélékéhez hasonló]
(ma) tavaszi sás

1929. *Carex umbrosa* HOST 1801

(la) umbrosus, -a, -um = árnyékos, árnyas, sötét ← (la) umbra, -ae (f) = árnyék, sötétség, homály, éjszaka
(ma) árnyéki (árnyék-) sás

1930. *Carex halleriana* ASSO 1779

Haller, Albrecht von (1708–1777) svájci botanikus, orvos és költő után
(ma) sziklai sás

1931. *Carex humilis* LEYSS. 1761

(la) humilis, -e = törpe, alacsony, kicsi, szerény ← (la) humus, -i (f) = föld
(ma) törpe (lappangó) sás

1932. *Carex digitata* L. 1753

(la) digitatus, -a, -um = ujjas ← (la) digitus, -i (m) = ujj
(ma) ujjas sás

1933. *Carex alba* SCOP. 1772

(la) albus, -a, -um = fehér
(ma) fehér sás

1934. *Carex panicea* L. 1753

(la) paniceus, -ea, -eum = köles- ← (la) panicum, -i (n) = köles
(ma) muhar sás

1935. *Carex silvatica* (*syhatica*) HUDS. 1762

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon
(ma) erdei sás

1936. Carex strigosa HUDS. 1778

(la) strigosus, -a, -um = sovány, száraz, szikár

(ma) borostás sás

1937. Carex brevicollis DC. 1815

(la) brevis, -e = rövid + (la) collum, -i (n) = nyak

(ma) mérges (rövidnyakú) sás

1938. Carex michelii HOST 1797

Micheli, Pier Antonio (1679–1737) olasz botanikus után

(la) sárgás (Micheli-) sás

1939. Carex pilosa SCOP. 1772

(la) pilosus, -a, -um = szőrös, hajas ← (la) pilus, -i (m) = hajszál, szőrszál

(ma) bükkös (szőrös) sás

1940. Carex distans L. 1753

(la) distans, -ntis = egymástól távolálló, távoli ← (la) disto, distare, disteti, distaturus = távol áll ←

(la) di- = egymástól külön, távol + (la) sto, stare, steti, staturus = áll

(ma) réti sás

1941. Carex hostiana DC. 1831

Host, Nicolaus Thomas (1761–1834) osztrák orvos és botanikus után

(ma) barna (Host-) sás

1942. Carex flava L. 1753 s. str.

(la) flavus, -a, -um = aranyárga, sárga, szőke

(ma) sárga sás

1943. Carex lepidocarpa TAUSCH 1834

(gr) lepidos = pikkely + (gr) karpos = termés

(ma) pikkelyes sás

1944. Carex serotina MÉRAT 1821

(la) serotinus, -a, -um = késő, kései, későn jövő

(ma) iszap sás (Oeder-sás)

1945. Carex hordeistichos VILL. 1787

(la) hordeum, -i (n) = árpa + (gr) stichos = sor

(ma) árpa (árpaképző) sás

1946. Carex secalina WAHLBG. 1803

(la) secale, -is (n) = rozs
 (ma) csutak (rozsképű) sás

1947. Carex pseudocyperus L.1753

(gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (gr) cyperos = sás vagy (gr-la) pseudocyperus = habitusában a Cyperus longus-hoz hasonló, de mégis különböző
 (ma) villás sás

1948. Carex rostrata STOKES in WITH. 1787

(la) rostratus, -a, -um = csőrös, csőrrel ellátott ← (la) rostrum, - (n) = csőr; hajóorr
 (ma) csőrös sás

1949. Carex vesicaria L. 1753

(la) vesicarius, -a, -um = hólyagos ← (la) vesca, -ae (f) = hólyag
 (ma) hólyagos sás

1950. Carex acutiformis EHRH. 1788

(la) acutus, -a, -um = hegyes, éles + (la) formis, -e = alakú
 (ma) mocsári (posvány) sás

1951. Carex riparia CURT. 1783

(la) riparius, -ia, -ium = parti ← (la) ripa, -ae (f) = part
 (ma) parti sás

1952. Carex melanostachya WILLD. 1805

(gr) melas, melano (összetételekben) = fekete + (la) stachyus, -ya, -yum = füzéres
 (ma) bókoló sás

1953. Carex lasiocarpa EHRH. 1742

(gr) lasios = sűrűn szőrös, bolyhos + (la) carpus, -a, -um = termésű ← (gr) karpos = termés
 (ma) gyapjasmagvú sás

1954. Carex hirta L. 1753

(la) hirtus, -a, -um = sörtés, bozontos, borzas, durva
 (ma) borzas sás

7. rend COMMELINALES

1. család COMMELINACEAE

- Commelina L.

Commelyn (Commelinus), Kaspar (1667–1731) holland botanikus után
(ma)

- Commelina communis L. 1753

(la) communis, -e = közönséges, általános
(ma) kommelina

- Commelina coelestis WILLD. 1809

(la) caelestis (coelestis), -e = égi, mennyei, isteni; dicső
(ma) azúrkék kommelina (kékszemecske)

- Tradescantia L.

Tradescant, John d. A. (1570–1638) angol kertész és természetkutató után
(ma) pletyka

- Tradescantia virginiana L. 1753

(la) virginianus, -a, -um = virginiai (USA)
(ma) kerti (virginiai) tradeszkancia

- Tradescantia albiflora KUNTH 1843

(la) albiflorus, -a, -um = fehérvirágú ← (la) albus, -a, -um = fehér + (la) florus, -a, -um = virágú
(ma) ezüst tradeszkancia (tarka tradeszkancia), ámpolnavirág

- Tradescantia fluminensis VELLOSO 1827

(la) fluminensis, -e = folyómenti ← (la) flumen, -inis (n) = folyó
(ma) folyami pletyka

- Zebrina SCHNIZL.

(la) zebrinus, -a, -um ← (port) zebro, zebra = vadszamár, zebra (← egy afrikai nyelvből)
(ma) zebra-pletyka

- Zebrina pendula SCHNITZLEIN 1849

(la) pendulus, -a, -um = lecsüngő, lógó ← (la) pendeo, -ere, pependi = függ, csüng, lóg
(ma) (zebra-)ámpolnavirág

- Rhoeo HANCE

(gr) Rhoio = mitológiai név

(gr) rhoia = gránátalmafa vagy gránátalma (ismeretlen eredetű)

(ma) lándzsalevél

- Rhoeo discolor (L'HÉRIT. 1788 sub *Tradescantia*) HANCE 1852-53

(la) discolor, -oris = tarka, különböző színű ← (la) dis- = szét-, külön- + (la) color, -oris (m) = szín

(ma) színes lándzsalevél

2. család PONTEDERIACEAE

Pontedera, Giulio (1688–1757) itáliai botanikus után

- Eichornia Kunth.

Eichorn, Johann Albert Friedrich (1779–1856) porosz politikus után

(ma) vízijácint

- Eichornia crassipes (MARTIUS 1824 sub *Pontederia*) SOLMS 1883

(la) crassus, -a, -um = vastag, kövér + (la) pes, pedis (m) = láb, pata, köröm, karom

(ma) közönséges vízijácint

8. rend POALES**család GRAMINEAE (POACEAE) – PÁZSITFÜVEK****a) alcsalád POOIDEAE = FESTUCOIDEAE****I. BROMUS L. – ROZSNOK**

(gr) bromos = zaj ~ (gr) bromos = egy gyom

(ma) rozsok

1955. Bromus ramosus HUDS. 1762

(la) ramosus, -a, -um = ágas ← (la) ramus, -i (m) = ág, gally

(ma) ágas rozsok

1956. Bromus erectus HUDS. 1762

(la) erectus, -a, -um = egyenes, álló ← (la) erigo, -ere, erexi, erectus = felegyenesít, felállít

(ma) sudár (felálló) rozsok

1957. Bromus pannonicus KUMMER et SENDTNER 1849

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai

(ma) magyar rozsnok

1958. Bromus inermis LEYSS. 1761

(la) inermis, -e = fegyvertelen, védtelen ← (la) in- = fosztóképző + (la) arma, -ae (f) = fegyver

(ma) árva (mágocsi) rozsnok

1959. Bromus diandrus ROTH 1787

(la) diandrus, -a, -um = kétporzós ← (gr) di- = két, kettő + (gr) aner, andros = férfi, hím

(ma) óriás rozsnok

1960. Bromus sterilis L. 1753

(la) sterilis, -e = meddő, terméketlen, üres

(ma) meddő rozsnok

1961. Bromus tectorum L. 1753

(la) tectorum [többes birtokos eset] ← (la) tectum, -i (n) = tető, fedél, ház

(ma) fedél rozsnok

1962. Bromus arvensis L. 1753

(la) arvensis, -e = vetési, mezei ← (la) arvum, -i (n) = vetés, mező, szántóföld

(ma) mezei rozsnok

1963. Bromus racemosus L. 1762

(la) racemosus, -a, -um = fürtös, fürtszerű ← (la) racemus, -i (m) = szőlőfürt

(ma) fürtös rozsnok

1964. Bromus commutatus SCHRAD. 1806

(la) commutatus, -a, -um = megváltoztatott, átalakított ← (la) commuto, -are, -avi, -atus = megváltoztat

(ma) bókoló rozsnok

1965. Bromus mollis L. 1753 = **B. hordeaceus** L. 1753 ssp. **mollis** HYL. 1945

(la) mollis, -e = lágy, hajlékony, puha

(ma) puha rozsnok

1965.a. Bromus lepidus HOLMBG. 1924

(la) lepidus, -a, -um = csinos, takaros; pikkelyes

(ma) nyúl rozsnok

1966. Bromus squarrosus L. 1753

(la) squarrosus, -a, -um = varas, rozsdás (ótvaros)

(ma) berzedt rozsnok

1967. Bromus japonicus THUNB. 1784

(la) japonicus, -a, -um = japán

(ma) parlagi (japán) rozsnok

1968. Bromus secalinus L. 1753

(la) secalinus, -a, -um = rozsz- ← (la) secale, -is (f) = rozsz

(ma) gabona rozsnok

II. BRACHYPODIUM P. B. – SZÁLKAPERJE

(gr) brachys = rövid + (gr) podion = lábacska ← (gr) pous, podos = láb

(ma) szálkaperje

(né) Zwenke

1969. Brachypodium pinnatum (L. 1753 sub *Bromo*) P. B. 1812

(la) pinnatus, -a, -um = tollas, szárnyas, szárnyalt

(ma) tollas szálkaperje

1970. Brachypodium rupestre (HOst 1809 sub *Bromo*) R. et Sch. 1817

(la) rupestris, -e = sziklai, szirti, kövi ← (la) rupes, -is (f) = szikla, szirt

(ma) sziklai szálkaperje

1971. Brachypodium silvaticum (*sylvaticum*) (HUDS. 1762 sub *Festuca*) R. et SCH. 1817

(la) silvaticus, -a, -um = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) erdei szálkaperje

III. FESTUCA L. – CSENKESZ

(la) festuca, -ae (f) = (a praetori) pálca, szalmaszár, vadszab, gyom

(ma) csenkesz

1972. Festuca amethystina L. 1753

(la) amethystinus, -a, -um ← (gr) amethystinos = ametisztkék

(ma) lila csenkesz

1973. Festuca ovina L. 1753 s. str.

(la) ovinus, -a, -um = juh- ← (la) ovis, -is (f) = birka, juh

(ma) juhcsenkesz

1974. Festuca tenuifolia SIBTH. 1794

(la) tenuifolius, -ia, -ium = vékonylevelű, keskenylevelű ← (la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny + (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) fonalas csenkesz

- Festuca cinerea Vill. 1785 s. l.

(la) cinereus, -ea, -eum = hamuszürke
 (ma) derescsenkesz

1975. Festuca pallens Host 1802

(la) pallens, -ntis = sápadt, halovány
 (ma) kékes csenkesz

- Festuca pallens subsp. **pannonica** (WULF) BORB. 1900, JÁV. 1924, subsp. KOCH 1937

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
 (ma) pannón csenkesz

1976. Festuca vaginata W. et K. ex WILLD. 1809

(la) vaginatus, -a, -um = hüvelyes ← (la) vagina, -ae (f) = hüvely
 (ma) magyar (homoki, hüvelyes) csenkesz

1977. Festuca × stricta HOST 1802

(la) strictus, -a, -um = merev, szoros, feszes
 (ma) merev csenkesz

1978. Festuca × wagneri DEG., THAISZ et FLATT 1905 emend. SOÓ 1963

Wagner János (1870–1955) magyar botanikus után
 (ma) rákosi csenkesz

1979. Festuca dalmatica (HACK. 1882 p. var. *F. ovinae* ssp. *sulcatae*) RICHT. 1890

(la) dalmaticus, -a, -um = dalmáciai
 (ma) dalmát csenkesz

1980. Festuca pseudodalmatica KRAJINA ex DOM. 1929

(la) pseudodalmaticus, -a, -um = áldalmát, nem igazi dalmát ← (gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (la) dalmaticus, -a, -um = dalmáciai, dalmát vagy (gr-la) pseudodalmaticus = a *Festuca dalmatica*-hoz hasonló, de mégis különböző
 (ma) sziklai csenkesz

1981. Festuca valesiaca SCHLEICH. ex GAUD. 1811 s. str.

(la) valesiacus, -a, -um ← (la) Vallesia ← (fr) Valais (a svájci Wallis kanton után)
 (ma) vékony csenkesz

1982. Festuca rupicola HEUFF. 1858

(la) rupicola, -ae (m) = sziklalakó, szirtlakó ← (la) rupes, -is (f) = szikla, szirt + (la) -cola = lakó
 ← (la) colo, -ere, colui, cultus = földet művel, lakik
 (ma) barázdált (pusztai) csenkesz

1983. Festuca pseudovina HACK. ex WIESB. 1880

(la) pseudovinus, -a, -um = áljuh- ← (gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (la) ovinus, -a, -um = juh- ← (la) ovis, -is (f) = birka, juh vagy (gr-la) pseudovinus, -a, -um = a Festuca ovina-hoz hasonló, de mégis különböző
 (ma) sovány (sziki, borbács) csenkesz (veresnadrág cs.)

1984. Festuca heterophylla LAM. 1778

(la) heterophyllus, -a, -um = különböző levelű, felemás levelű ← (gr) hetero- = különböző + (gr-la) phyllus, -a, -um = levelű ← (gr) phyllon = levél
 (ma) felemáslevelű csenkesz

1985. Festuca rubra L. 1753 s. l.

(la) ruber, -bra, -brum = piros, vörös
 (ma) vörös (vereslő) csenkesz

1986. Festuca gigantea (L. 1753 sub *Bromo*) VILL. 1787

(la) giganteus, -ea, -eum = óriási ← (la) Gigas, -ntis (m) = Gigász(ok), mitológiai óriásfiak ← (gr) giganteios = óriási ← (gr) gigas, gigantes = óriás
 (ma) óriás csenkesz

1987. Festuca arundinacea SCHREB. 1771

(la) arundinaceus, -ea, -eum = nádszerű ← (la) arundo, -inis (f) = nád
 (ma) nádképű (nadas) csenkesz

1988. Festuca pratensis HUDS. 1762

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratium, -i (n) = rét
 (ma) réti csenkesz

1989. Festuca altissima ALL. 1789

(la) altissimus, -a, -um [felsőfok] = legmagasabb ← (la) altus, -a, -um = magas
 (ma) erdei csenkesz

1990. Festuca drymeia M. et K. 1823

(gr) drymon, drymos = tölgy erdő ← (gr) drys, dryos = tölgy → (gr) Dryas = a fák istene
(ma) hegyi csenkesz

IV. VULPIA GMEL. – EGÉRCSENKESZ

Vulpinus 1786-ban adta ki a „Florilegium florae Stuttgartiensis” című könyvét
(ma) rókacszenkesz (né) Fuchsschwengel

1991. Vulpia myuros (L. 1753 sub *Festuca*) C. C. GMEL. 1805

(?gr) myouros = egérfark(ú)
(ma) vékony csenkesz

1992. Vulpia bromoides (L. 1753 sub *Festuca*) S. F. GRAY 1821

(la) bromoides = gyomszerű ← (la) bromos = zaj; gyom ← (gr) bromos = gyom + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (la) bromoides = rozsnokszerű ← Bromus = rozsnok nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
(ma) déli csenkesz

V. GLYCERIA R. BR. – HARMATKÁSA

(gr) glykeros, glykys = édes [az édes magvakat mannakásaként fogyasztják]
(ma) harmatkása (né) Süßgras, Schwaden

1993. Glyceria maxima (HARTM. 1820 sub *Molinia*) HOLMBERG 1919

(la) maximus, -a, -um [felsőfok] = legnagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy
(ma) vízi harmatkása

1994. Glyceria fluitans (L. 1753 sub *Festuca*) R. BR. 1810

(la) fluitans, -tis = úszó, lebegő, folyó ← (la) fluito, -are = úszik, lebeg, folydogál
(ma) réti (valódi) harmatkása (mannakása)

1995. Glyceria plicata FR. 1842

(la) plicatus, -a, -um = ráncolt, gyűrt ← (la) plico, -are, -avi, -atum = összeráncol, hajtogat
(ma) fodros harmatkása

Glyceria declinata BRÉB. 1855

(la) declinatus, -a, -um = elhajló ← (la) declino, -are, -avi, -atum = hajlít
(ma) lehajló harmatkása

1996. Glyceria nemoralis UECHTR. et KÖRNICKE 1866

(la) nemoralis, -e = berki, ligeti ← (la) nemus, -oris (n) = berek, liget
(ma) berki harmatkása

VI. **PUCCINELLIA** PARL. (ATROPIS TRIN.) – MÉZPÁZSIT

Puccinelli, Tomasso (1808–1850) itáliai botanikus után
(ma) mézpázsit

1997. Puccinellia distans (JACQ. 1764, L. 1767 sub *Poa*) PARL. 1848

(la) distans, -ntis = egymástól távolálló, távoli ← (la) disto, distare, disteti, distaturus = távol áll ←
(la) di- = egymástól külön, távol + (la) sto, stare, steti, staturus = áll
(ma) közönséges mézpázsit (mézpázsit)

1998. Puccinellia limosa (SCHUR 1866 p. var. *Atropis distantis*) HOMBERG 1920, JÁV. 1924 p. ssp.

(la) limosus, -a, -um = iszapos ← (la) limus, -i (m) = iszap, fenék, alj
(ma) sziki mézpázsit

1999. Puccinellia peisonis (BECK 1890 sub *Atropis*) JÁV. 1924, SOÓ p. ssp. 1947

(la) peisonis = fertői vagy balatoni ← (la) Peiso (Pelso vagy Pleso) római íróknál a Fertőt s a Balatont egyaránt jelenti
(ma) fertői mézpázsit

- Puccinellia pannonica (HACK. 1902 sub *Atropis*) HOMBERG 1920

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
(ma) magyar mézpázsit

VII. **SCLEROCHLOA** P. B. – KŐPERJE

(gr) skleros = száraz, kemény + (gr) chloa = üde zöld, zöld
(ma) kőperje

2000. Sclerochloa dura (L. 1753 sub *Cynosuro*) P. B. 1812

(la) durus, -a, -um = durva, kemény, merev
(ma) kőperje

VIII. **POA** L. – PERJE

(gr) poa, poía = fű, gyep
(ma) perje

2001. Poa remota FORSELLES 1807

(la) remotus, -a, -um = távoli, távoleső ← (la) removeo, -ere, -movi, -motus = eltávolít
(ma) lazabugájú perje

2002. *Poa pratensis* L. 1753 s. str.

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratum, -i (n) = rét
 (ma) réti perje

2003. *Poa angustifolia* L. 1753

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = szűk, szoros, keskeny +
 (la) folius, -ia, -ium = levelű
 (ma) keskenylevelű perje

2004. *Poa subcoerulea* SM. 1801

(la) subcoeruleus, -ea, -eum = kissé kék ← (la) sub- = kissé + (la) coeruleus, -ea, -eum = kék ←
 (la) coelum, -i (n) = ég(bolt), menny
 (ma) kékes perje

2005. *Poa trivialis* L. 1753

(la) trivialis, -e = rendes, egyszerű
 (ma) sovány perje

2006. *Poa nemoralis* L. 1753

(la) nemoralis, -e = berki, ligeti ← (la) nemus, -oris (n) = berek, liget
 (ma) ligeti (berki) perje

2007. *Poa palustris* L. 1759

(la) paluster, -stris, -stre = mocsaras, mocsári ← (la) palus, -udis (f) = mocsár, posvány, tó
 (ma) mocsári perje

2008. *Poa pannonica* KERN. 1864

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
 (ma) magyar perje

***Poa pannonica* subsp. *scabra* (KIT. 1863 nom. nud. ex ASCH. 1867 p. sp. non EHRH. 1791 nom. nud., ex LAM. et DC. 1805) SOÓ 1959**

(la) scaber, -bra, -brum = érdes, durva, éles
 (ma) érdes perje

2009. *Poa compressa* L. 1753

(la) compressus, -a, -um = összenyomott ← (la) comprimō, -ere, -pressi, -pressus = összenyom,
 összeszorít
 (ma) laposszárú (lapított szárú) perje

2010. *Poa badensis* HAENKE in WILLD. 1797

(la) badensis, -e = badeni ← Baden német tartomány után

(ma) sziklai perje

2011. *Poa bulbosa* L. 1753

(la) bulbosus, -a, -um = hagymás, gumós ← (la) bulbos, -i (m) = hagyma, gumó

(ma) gumós perje

2012. *Poa annua* L. 1753

(la) annus, -a, -um = egyéves ← (la) annus, -i (m) = év

(ma) nyári (egynyári) perje

2013. *Poa supina* SCHRAD. 1806

(la) supinus, -a, -um = visszahajló, hátrahajló, hanyattfekvő, lusta

(ma) törpe perje

IX. BRIZA L. – REZGŐFŰ

(gr) briza = egy a rozshoz hasonló gabonaféle, amelynek élvezete álmissá tesz ← talán (gr) brizó = alszik

(ma) rezgőfű

2014. *Briza media* L. 1753

(la) medius, -ia, -ium = közepe valaminek, középső

(ma) közepes rezgőfű

X. CATABROSA P. B. – FORRÁSPERJE

(gr) katabrosis = fogyasztás ← (gr) katabibroskó = elfogyaszt; (fel)emészt ← (gr) brosis = táplálék, étel, (füves) takarmány

(ma) forrásperje

2015. *Catabrosa aquatica* (L. 1753 sub *Aira*) P. B. 1812

(la) aquaticus, -a, -um = vízi ← (la) aqua, -ae (f) = víz

(ma) forrásperje

(né) Quellgras

XI. DACTYLIS L. – EBÍR

(la) dactylis = egy szőlőfajta ← (gr) daktylis = egy szőlőfajta ← (gr) daktylos = datolyáról; a név kapcsolatos a (gr) daktylos = ujj [a füzérek ujszerű elrendeződése után]

(ma) ebír

2016. *Dactylis glomerata* L. 1753

(la) glomeratus, -a, -um = csoportos, halmozott, falkás ← (la) glomero, -are = felteker, gombolyít
 ← (la) glomus, -eris (n) = gombolyag
 (ma) csomós ebír

2017. *Dactylis polygama* HORVÁTOVSZKY 1774

(gr) polygamos = gyakran házasodik ← (gr) poly = sok + (gr) gamos = házasság
 (ma) erdei ebír

XII. *CYNOSURUS* L. – CINCOR

(gr) kynosoura = kutyafarok [a Kis medve csillagkép is] ← (gr) kynos, kyon = kutya + (gr) oura = farok [kutyafarokhoz hasonló fűzerszerű a buga]
 (ma) cincor

2018. *Cynosurus cristatus* L. 1753

(la) cristatus, -a, -um = taréjos ← (la) crista, -ae (f) = taréj
 (ma) taréjos cincor (fésűfű, ebfarkú perje)

- *Cynosurus echinatus* L. 1753

(la) echinatus, -a, -um = tüskés, borostás ← (la) echinus, -i (m) = tengeri sün, sün
 (ma) tüskés cincor

XIII. *MELICA* L. – GYÖNGYPERJE

(la) melica, milica, -ae (f) = pohánka, hajdina, tatárka ← (la) milium, -ii (n) = köles
 (ma) gyöngyperje

2019. *Melica ciliata* L. 1753

(la) ciliatus, -a, -um = pillás ← (la) cilium, -i (n) = pilla, szempilla, tollpihe
 (ma) prémes gyöngyperje

2020. *Melica transsilvanica* SCHUR 1866

(la) transsilvanicus, -a, -um = erdélyi
 (ma) erdélyi gyöngyperje

2021. *Melica altissima* L. 1753

(la) altissimus, -a, -um [felsőfok] = legmagasabb ← (la) altus, -a, -um = magas
 (ma) magas gyöngyperje

2022. *Melica uniflora* RETZ. 1779

(la) uniflorus, -a, -um = egyvirágú ← (la) unus, -a, -um = egy + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) egyvirágú gyöngyperje

2023. *Melica nutans* L. 1753

(la) *nutans*, -ntis = hajlongó, bókoló ← (la) *nuto*, -are = hajlong
 (ma) bókoló gyöngyperje

2024. *Melica picta* C. KOCH 1850

(la) *pictus*, -a, -um = festett, tarka, foltos ← (la) *pingo*, -ere, *pinxi*, *pictum* = fest
 (ma) tarka gyöngyperje

XIV. *SESLERIA* SCOP. – NYÚLFARKFŰ

Sesler, Leonhard Velencében a 18. században élt német orvos és botanikus után
 (ma) nyúlfarkfű

2025. *Sesleria heufleriana* SCHUR 1853

Heuffel János (1800–1857) magyar botanikus és orvos után [valójában *heufleria*-nak kellene lennie]
 (ma) erdélyi nyúlfarkfű

2026. *Sesleria hungarica* UJHELYI 1959

(la) *hungaricus*, -a, -um = magyar ← (la) *Hungaria*, -ae = Magyarország
 (ma) magyar nyúlfarkfű

2027. *Sesleria sadleriana* JANKA 1882 nom. nud., 1884

Sadler József (1791–1849) magyar botanikus után
 (ma) budai nyúlfarkfű

2028. *Sesleria varia* (JACQ. 1762 sub *Aira* p. p. ?) WETTST. 1888, HAY. 1933 p. ssp. *S. coeruleae*

(la) *varius*, -a, -um = tarka, foltos, változatos
 (ma) tarka nyúlfarkfű

2029. *Sesleria uliginosa* OPIZ 1836, ill. *S. coerulea* (L. 1753 sub *Cynosuro*) ARD. 1763 emend. WETTST.

(la) *uliginosus*, -a, -um = nedves, mocsári, lápi ← (la) *uligo*, -inis (m) = nedvesség, nyirkosság
 (ma) lápi (kékes) nyúlfarkfű

XV. *LOLIUM* L. – VADÓC

(la) *lolium*, -ii (n) = vadóc, rozsok, szédítő-zab [a növényhez kapcsolódó gombahifák – temulint tartalmazva – szédülést okoznak]
 (ma) vadóc

(né) Schwindelhafer

2030. *Lolium perenne* L. 1753(la) *perennis*, -e = évelő, egész évig tartó

(ma) angolperje (kurtaperje)

2031. *Lolium multiflorum* LAM. 1778(la) *multiflorus*, -a, -um = sokvirágú ← (la) *multus*, -a, -um = sok + (la) *florus*, -a, -um = virágú

(ma) olaszperje (szálkásperje)

2032. *Lolium temulentum* L. 1753(la) *temulentus*, -a, -um = boros, borszagú, mámoros

(ma) szédítő vadóc (konkolyperje)

2033. *Lolium remotum* SCHRANK 1788(la) *remotus*, -a, -um = távoli, távoleső ← (la) *removeo*, -ere, -movi, -motus = eltávolít

(ma) len-vadóc

XVI. MOLINA L. – KÉKPERJE

Molina, Juan Ignaco (1740–1829) spanyol misszionárius és növénygyűjtő után

(ma) kékperje

(né) Pfeifengras

2034. *Molina coerulea* (L. sub *Aira* 1753) MÖNCH 1794(la) *coeruleus*, -ea, -eum = kék ← (la) *coelum*, -i (n) = ég(bolt), menny

(ma) közönséges (lápi) kékperje (pipafű)

- *Molinia arundinaceae* SCHRANK 1789(la) *arundinaceus*, -ea, -eum = nádszerű ← (la) *arundo*, -inis (f) = nád

(ma) magas (széleslevelű) kékperje

**XVII. AGROPYRON (AGROPYRUM, AGRIOPYRUM) GÄRTN. –
TARACKBÚZA**(gr) *agros* = (szántó)föld, mező + (gr) *pyros* = búza

(ma) tarackbúza

2035. *Agropyron pectinatum* (M. B. 1808 sub *Triticum*) R. et SCH. 1817(la) *pectinatus*, -a, -um = fésűs ← (la) *pecten*, -inis (m) = fésű

(ma) taréjos búzafű

2036. *Agropyron caninum* (L. 1753 sub *Triticum*) P. B. 1812(la) *caninus*, -a, -um = kutya-, eb- ← (la) *canis*, -is (m/f) = kutya, eb

(ma) szálkás tarackbúza (bolondbúza)

2037. *Agropyron repens* (L. 1753 sub *Triticum*) P. B. 1812

(la) repens, -ntis = kúszó, mászó ← (la) repo, repere, repsi = kúszik, mászik
 (ma) közönséges tarackbúza (tarackbúza, tarack)

2038. *Agropyron intermedium* (HOST 1805 sub *Triticum*) P. B. 1812

(la) intermedius, -ia, -ium = középső
 (ma) deres tarackbúza

XVIII. *DASPYRUM* (COSS. et DURIEU p. sect.) BORB. – HAYNALD-FÜVE

(gr) dasys = sűrű, durva + (gr) pyros = búza
 (ma) Haynald-fű (Haynald-búza)

2039. *Dasypyrum villosum* (L. 1753 sub *Secale*) BORB. 1897, MAIRE 1942, M. B. 1808 sub *Triticum*, LINK 1827 sub *Agropyro* = **Haynaldia villosa** SCHUR 1866

Haynald Lajos (1816–1891) magyar gyűjtő, bíboros, kalocsai érsek után
 (la) villosus, -a, -um = bozontos, bolyhos, szőszös

XIX. *AEGILOPS* L. – KECSKEBÚZA

(gr) aegilops = 1. egy tölgyfaj (*Quercus aegilops*); 2. az árpa egy gyomfaja (*Aegilops ovata*); 3. egy gumós növény
 (ma) kecskebúza

2040. *Aegilops cylindrica* HOST 1802

(la) cylindricus, -a, -um = hengeres ← (la) cylindrus, -i (m) = henger
 (ma) hengeres kecskebúza (kecskebúza)

XX. *TRITICUM* L. – BÚZA

(la) triticum, -i (n) = búza ← (la) tero, -ere, trivi, tritus = ledörzsöl; csépel; elhasznál, elkoptat
 (ma) búza

- *Triticum aestivum* L. 1753 em. F. et P. 1896

(la) aestivus, -a, -um = nyári ← (la) aestas, -atis (f) = nyár
 (ma) közönséges búza

convar. **aristatum** ALEF. 1866

(la) aristatus, -a, -um = kalászos, szálkás ← (la) arista, -ae (f) = kalász, szálka

convar. **muticum** (ALEF. 1866) SOÓ 1968

(la) muticus, -a, -um = nem hegyben végződő, szálkátlan

- Triticum durum DESF. 1798

(la) durus, -a, -um = durva, kemény, merev

(ma) kemény (üvegszemű) búza

XXI. SECALE L. – ROZS

(la) secale, -is (n) = rozs ← balkáni eredetű szó: (alb) thekara vagy ← (la) seco, secare, secui, secaturus = vág, mint „vágott gabona”

(ma) rozs

- Secale cereale L. 1753

(la) cerealis, -e = gabona

(ma) (termesztett rozs), közönséges rozs (rozs)

2041. Secale silvestre HOST 1809

(la) silvestris, -e = erdei ← (la) silva, -ae (f) = erdő(ség), vadon

(ma) vadrozs

XXII. HORDEUM L. – ÁRPA

(la) hordeum, -i (n) = árpa

(ma) árpa

2042. Hordeum murinum L. 1753

(la) murinus, -a, -um = egér- ← (la) mus, muris (m) = egér

(ma) egér (béka) árpa

2043. Hordeum hystrix ROTH 1797

(la) hystrix, -icis (n) = sündisznó ← (gr) hystrix, hystrige, hysthrix = sündisznó ← (gr) hys = disznó + (gr) thrix = szőr

(ma) sziki árpa (cigányárpa, cigánybúza, ürgefark)

2044. Hordeum marinum HUDS. 1778

(la) marinus, -a, -um = tengeri, tengerparti ← (la) mare, -is (n) = tenger

(ma) tengerparti árpa

Hordeum vulgare L. 1753 agg.**- Hordeum distichon** L. 1753

(gr) distichos = kétsoros ← (gr) di = kettő + (gr) stichos, stichon = soros

(ma) kétsoros árpa

- **Hordeum vulgare** ssp. **hexastichon** (L.) ALEF. 1866, ČELAK. 1867, KÖRN. et WERNER 1885, SCH. et K. 1900, ASCH. 1864 p. var.

(gr) hexastichos = hatsoros ← (gr) hexa = hat + (gr) stichos, stichon = soros
(ma) hatsoros árpa

XXIII. HORDELYMUS HARZ. – HAJPERJE

Hordelymus = Hordeum és Elymus nemzetségnevekből képezve

(la) hordeum, -i (n) = árpa + (gr) elymos = köles
(ma) hajperje

2045. Hordelymus europaeus (L. 1767 sub *Elymo*) JESSEN ex HARZ 1885

(la) europaeus, -a, -um = európai
(ma) hajperje

XXIV. TAENIATHERUM NEVSKI – MEDÚZAFŰ

(la) taenia, -ae (f) = szalag, fejkötő ← (gr) tainia = szalag, kötőfék + (gr) ather, atheros = a kalász szakálla

(ma) medúzafű

2046. Taeniatherum asperum (SIMK. 1897 p. var. *Cuvierae caput-medusae*) NEVSKI 1934

(la) asper, -a, -um = érdes, durva, egyenetlen
(ma)

XXV. PHRAGMITES ADANS. – NÁD

(gr) phragmites = vékony nád faj(ta) ← (gr) phragma = kerítés [a nádat Dél-Európában kerítésnek használják]

(ma) nád

2047. Phragmites communis TRIN. 1820

(la) communis, -e = közönséges, általános
(ma) fedő- (tető-, tetőfedő) nád

- **Arundo donax** L. 1753

(la) arundo, harundo, -inis (f) = nád, nádból készült tárgy
(la) donax, -acis (f) = egy nádfaj, ciprusi nád
(ma)

XXVI. BECKMANNIA HOST. – HERNYÓPÁZSIT

Beckmann, Johann (1739–1811) német technológus, a filozófia professzora után
(ma) hernyópázsit

2048. Beckmannia eruciformis (L. 1753 sub *Phalaride*) HOST 1805

(la) eruciformis, -e = mustárkel alakú ← (la) eruca, -ae (f) = mustárkel + (la) formis, -e = alakú
 (ma) hernyópázsit

XXVII. PHOLIURUS TRIN. – KÍGYÓFARK

(gr) pholis, pholidos = pikkely + (gr) oura = fark [pikkelyes a virágzat füzére]
 (ma) kígyófark

2049. Pholiurus pannonicus (HOST 1801 sub *Rottboellia*) TRIN. 1820

(la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
 (ma) magyar kígyófark (tőrfű)

XXVIII. NARDUS L. – SZŐRFŰ

(la) nardus /nardum, -i (m/n) = szőrfű, sertefű, de levendula és valeriana is
 (gr) nardos = nardus(olaj), különösen az indiai nardus a Himalájából [aromás fűfaj; szakrális kenőcsöt készítettek belőle]
 (ma) szőrfű

2050. Nardus stricta L. 1753

(la) strictus, -a, -um = merev, szoros, feszes
 (ma) szőrfű (hajszálfű, sertefű)

XXIX. AIRA L. – LENGEFŰ

(la) aera, -ae (f) = vadóc (növény), rokon az óindiai ērakā = fűfaj
 (gr) aira = vadóc (*Lolium temulentum*)
 (ma) lengefű

2051. Aira caryophyllea L. 1753

(la) caryophylleus, -a, -um = szegfűszeg illatú ← (la) caryophyllon = szegfűszeg ← (gr) karyophyllon = szegfűszeg ← (gr) karyon = dió + (gr) phyllon = levél [a szegfűszeg beszáradt virágrügyének felső része diócskához, alsó része levélhez hasonló]
 (ma) pusztai lengefű (né) Nelkenhafer

2052. Aira elegans WILLD. 1811

(la) elegans, -antis = finom, ízléses, csinos, elegáns
 (ma) csinos lengefű

XXX. **DESCHAMPSIA** P. B. – SÉDBÚZA

Loiseleur-Deslongchamps, Jean-Louis-Auguste (1774–1849) francia botanikus (rövidített neve) után
(ma) sédbúza

2053. Deschampsia flexuosa (L. 1753 sub *Aira*) TRIN. 1836

(la) flexuosus, -a, -um = kanyargó, kígyózó, hajlangó ← (la) flexus, -us (m) = kanyarodás, görbület, hajlás
(ma) erdei sédbúza

2054. Deschampsia caespitosa (*cespitosa*) (L. 1753 sub *Aira*) P. B. 1812

(la) caespitosus, -a, -um = gyeper-, gyepes ← (la) caespes, -itis (m) = gyeper, pázsit
(ma) gyepes sédbúza

XXXI. **HOLCUS** L. – SELYEMPERJE

(la) holcus, -i (m) = „egérárpa” ← (gr) holkos = szíj, öv, nadrágszíj; ránc, redő
(ma) selyemperje

2055. Holcus mollis L. 1759

(la) mollis, -e = lágy, hajlékony, puha
(ma) lágy (puha) selyemperje

2056. Holcus lanatus L. 1753

(la) lanatus, -a, -um = gyapjas ← (la) lana, -ae (f) = gyapjú(fonál)
(ma) pelyhes (gyapjas) selyemperje

XXXII. **ARRHENATHERUM** P. B. – FRANCIAPERJE (MAGASPERJE)

(gr) arrhēn, arsen = férfias ← (gr) athēr, atheros = toklász [a hím példányoknak hosszú a toklászuk]
(ma) franciaperje

2057. Arrhenatherum elatius (L. 1753 sub *Avena*) J. et C. PRESL 1819

(la) elatior [középfok] = magasabb ← (la) elatus, -a, -um = magas, emelkedett
(ma) magas franciaperje

XXXIII. **TRisetum** PERS. – ARANYZAB

(la) tri- = három + (la) saeta, seta, -ae (f) = serte
(ma) aranyzab

2058. *Trisetum flavescens* (L. 1753 sub *Avena*) P. B. 1812

(la) flavescens, -ntis = aranyársárgává, szőkévé váló ← (la) flavesco, -ere = sárgulni kezd, szőkül ←
 (la) flavus, -a, -um = aranyársárga, sárga, szőke
 (ma) sárgás aranyzab (aranyzab, sárgazab)

XXXIV. VENTENATA KOEL. – VÉKONYZAB

Ventenat, Etienne-Pierre (1757–1808) francia könyvtáros és kertész után
 (ma) vékonyzab

2059. *Ventenata dubia* (LEERS 1775 sub *Avena*) COSS. 1856

(la) dubius, -ia, -ium = kétes, bizonytalan
 (ma) vékonyzab

XXXV. AVENA L. – ZAB

(la) avena, -ae (f) = zab
 (ma) zab

2060. *Avena fatua* L. 1753

(la) fatuus, -ua, -uum = balga, együgyű, buta, dőre
 (ma) héla (fekete, szőrös) zab

- *Avena sativa* L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
 (ma) abrak (termesztett) zab

- *Avena sterilis* L. 1762

(la) sterilis, -e = meddő, terméketlen, üres
 (ma) magas zab

XXXVI. HELICTOTRICHON BESS. – ZABFŰ

(gr) heliktos = tekeredik + (gr) thrix, trichos = haj, szőr
 (ma) zabfű

**2061. *Helictotrichon pubescens* (HUDS. 1762 sub *Avena*) PILGER 1938 =
Avenochloa pubescens HOLUB 1962**

(la) pubescens, -entis = pelyhes, szőrösödő ← (la) pubesco, -ere, pubui = szőrösödik, férfiasodik, serdül
 (ma) pelyhes zabfű

2062. Helictotrichon compressum (HEUFF. 1835 sub *Avena*) HENRARD 1940 =
Avenochloa compressa HOLUB 1962

(la) compressus, -a, -um = összenyomott ← (la) comprimo, -ere, -pressi, -pressus = összenyom,
összeszorít

(ma) tömött zabfű

2063. Helictotrichon pratense (L. 1753 sub *Avena*) BESS. 1828, PILGER 1938 =
Avenochloa pratensis HOLUB 1962

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratum, -i (n) = rét

(ma) réti zabfű

2064. Helictotrichon alpinum (SM. 1811 sub *A. alpina*) HERNARD 1940 =
Avenochloa alpina HOLUB 1962

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok

(ma) havasi zabfű

- **Helictotrichon versicolor** (VILL.) PILG. 1938

(la) versicolor, -ris (m) = tarka ← (la) verto, -ere, verti, versus = változik + (la) color, -ris (m) =
szín

(ma) havasi zabfű

- **Helictotrichon praeustum** (REICHB. ex SCHUR) TZVELEV 1971

(la) praeustus, -a, -um = megperzselt, tűzben megedzett

(ma) magas zabfű

XXXVII. GAUDINIA P. B. – FÜZÉRZAB

Gaudin, Jean-Francois-Gottlieb-Phillippe (1766–1833) svájci pap és botanikus után

(ma) füzérzab

2065. Gaudinia fragilis (L. 1753 sub *Avena*) P. B. 1812

(la) fragilis, -e = törékeny

(ma) törékeny füzérzab

XXXVIII. DANTHONIA DC. – FOGTEKERCS

Danthoine, Etienne (1739–1794) francia botanikus után

(ma) fogtekercs

2066. Danthonia provincialis LAM. et DC. 1805

(la) provincialis, -e = vidéki, provinciális

(ma) henye fogtekercs

- Danthonia alpina VEST.

(la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok

(ma) alpesi fogtekercs

XXXIX. SIEGLINGIA BERNH. – HÁROMFOGFŰ

Siegling, J. B. 19. századi német tudós és botanikus után

(ma) háromfogfű

2067. Sieglingia decumbens (L. 1753 sub *Festuca*) BERNH. 1800

(la) decumbens, -ntis = lefekvő, heverő ← (la) decumbo, -ere, -cubui = lefekszik, földre hanyatlik

(ma) háromfogú fogtekercs (háromfogfű)

XL. CORYNEPHORUS P. B. – EZÜSTPERJE

(gr) korynephoros = buzogányt, bunkót viselő ← (gr) koryn = buzogány + (gr) -phoros = hordozó, viselő

(ma) ezüstperje

2068. Corynephorus canescens (L. 1753 sub *Aira*) P. B. 1812

(la) canescens, -ntis = őszes, fehéres, szürkévé váló ← (la) canus, -a, -um = ősz, fehér, szürke

(ma) hamvas ezüstperje (ezüstperje)

XLI. KOELERIA PERS. – FÉNYPERJE

Koeler, Georg Ludwig (1760–1807 körül) német orvos, botanikus és farmakológus után

(ma) fényperje

2069/1. Koeleria glauca (SCHKUHR 1709 sub *Poa*) DC. 1813

(la) glaucus, -a, -um = kékes, zöldesszürke

(ma) fényperje

2069/2. Koeleria glauca (SCHKUHR) DC. 1813 subsp. **rochellii** (SCHUR 1857 p. sp.) NYM. 1882, JÁV. 1924

Rochel, Anton (1770–1847) osztrák botanikus után

(ma) Rochel-fényperje

2070. Koeleria jávorkae UJHELYI 1961

Jávorka Sándor (1883–1961) magyar botanikus után

(ma) Jávorka-fényperje

2071. *Koeleria pyramidata* (LAM.) P. B. 1812 (incl. *K. keneri* UJHELYI et *K. lamarskii* UJHELYI)

(la) pyramidatus, -a, -um = piramisszerű ← (la) pyramidalis, -e = piramis alakú, piramisszerű ←
 (gr-la) pyramis, -idis (f) = piramis
 (ma) lápréti fényperje

2071.a. *Koeleria mollis* MANN ex OPIZ 1884

(la) mollis, -e = lágy, hajlékony, puha
 (ma) puha fényperje

2071.b. *Koeleria grandis* BESS. ex GORSKI 1882 (*K. besseri* UJHELYI)

(la) grandis, -e = nagy, erős, nagyszerű
 (ma) kelet-európai fényperje

2072. *Koeleria majoriflora* (BORB. 1886 p. var. *K. gracilis*) BORB. in DOM. 1904

(la) majoriflorus, -a, -um = nagy(obb)virágú ← (la) major, majus [középfok] = nagyobb ← (la) magnus, -a, -um = nagy + (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) nagyvirágú fényperje

2073. *Koeleria cristata* (L. 1753 sub *Aira* p. max. p.) PERS. 1805 sensu BORB. ex DOM. 1904

(la) cristatus, -a, -um = taréjos ← (la) crista, -ae (f) = taréj
 (ma) karcsú (taréjos) fényperje

XLII. APERA ADANS. – SZÉLTIPPAN

(gr) aperos = sértetlen, csonkítatlan ← (gr) a- = fosztóképző + (gr) peros = csonka, béna
 (ma) széltippan

2074. *Apera spica-venti* (L. 1753 sub *Agrostis*) P. B. 1812

(la) spica, -ae (f) = kalász + (la) ventus, -i (m) = szél
 (ma) nagy széltippan (né) Windähre

2075. *Apera interrupta* (L. 1759 sub *Agrostis*) P. B. 1812

(la) interruptus, -a, -um = félbeszakított, megzavart, elválasztott
 (ma) rongyos széltippan

XLIII. AGROSTIS L. – TIPPAN

(gr-la) agrostis, -idis (f) = tarack ← (gr) agróstis = fű, széna (takarmány)
 (ma) tippan

2076. *Agrostis canina* L. 1753

(la) caninus, -a, -um = kutya-, eb- ← (la) canis, -is (m/f) = kutya, eb
(ma) ebtippan

2076.a. *Agrostis vinealis* SALISB. 1771 (*Agrostis canina* L. 1753 subsp. *montana* C. I. HARTM. 1846 = *A. coarctata* EHRH. 1806) subsp. *syreitschikowii* (SMIRNOV) SOÓ 1978

(la) vinealis, -e = szőlőskerti ← (la) vinea, -ae (f) = szőlőhegy, szőlőskert
(la) montanus, -a, -um = hegyi ← (la) mons, montis (m) = hegy
(la) coarctatus, -a, -um = összepréselt
(ma) pusztai tippán

2077. *Agrostis capillaris* L. 1753 (Syn. *Agrostis tenuis* SIBTH. 1794)

(la) capillaris, -e = hajás, hajszálas ← (la) capillus, -i (m) = szőr, haj, szakáll
(la) tenuis, -e = vékony, finom, keskeny
(ma) cérna tippán

2078. *Agrostis stolonifera* L. 1753 s. l.

(la) stoloniferus, -a, -um = indázó, tarackoló ← (la) stolo, -nis (f) = inda, tarack + (la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tuli, latum = hord, visel
(ma) tarackos tippán

XLIV. CALAMAGROSTIS ADANS. – NÁDTIPPAN

(gr) calamagrostis = nád- ← (gr) kalamos = nád + (gr) agrostis = fű
(ma) nádtippán

2079. *Calamagrostis arundinacea* (L. 1753 sub *Agrosti*) ROTH 1789

(la) arundinaceus, -ea, -eum = nádszerű ← (la) arundo, -inis (f) = nád
(ma) erdei nádtippán

2080. *Calamagrostis varia* (SCHRAD. 1806 sub *Arundine*) HOST 1809

(la) varius, -a, -um = tarka, foltos, változatos
(ma) tarka nádtippán

2081. *Calamagrostis neglecta* (EHRH. 1791 sub *Arundine*) G. M. SCH. 1799 = *Calamagrostis stricta* (TIMM. ex SIEMSEN) KOELER 1802

(la) neglectus, -a, -um = elhanyagolt, lebecsült ← (la) neglego, -legere, -lexi, -lectum = lebecsül, elhanyagol
(la) strictus, -a, -um = merev, szoros, feszes
(ma) lápi nádtippán

2082. Calamagrostis canescens (WEBER ex WIGG. 1780 sub *Arundine*) ROTH 1789 em. DRUCE 1906

(la) canescens, -ntis = őszes, fehéres, szürkévé váló ← (la) canus, -a, -um = ősz, fehér, szürke
(ma) dárdás (puha) nádtippan

2083. Calamagrostis pseudophragmites (HALL. f. sub *Arundine*) KOEL. 1802, BAUMG. 1816

(gr) pseudophragmites = hamisnád ← (gr) pseudo- = hamis, ál-, nem igazi + (gr) phragmites = vékony nád faj(ta) vagy (gr) pseudophragmites = a Phragmites australis-hoz hasonló, de mégis különböző
(ma) parti nádtippan

2084. Calamagrostis epigeios (L. 1753 sub *Arundine*) ROTH 1788

(gr) epigeios, epigaios = földön, talajon található, alacsony ← (gr) epi- = -on, -en, -ön + (gr) gé ~ gaia = föld
(ma) siska nádtippan (siska, siskanád, nádperje)

XLV. PHLEUM L. – KOMÓCSIN

(gr) phleos = egy vízi vagy mocsári növény, kákához tartozik, vele rokon ← (gr) phleos = duzzadó, dagadó
(ma) komócsin

2085. Phleum pratense L. 1753

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratium, -i (n) = rét
(ma) mezei komócsin

2085.a. Phleum hubbardii D. KOVÁTS 1977

Hubbard, Charles Edward (1900–1980) brit botanikus után
(ma) gumós (bütykös) komócsin

2086. Phleum paniculatum HUDS. 1762

(la) paniculatus, -a, -um = bugás ← (la) paniculus, -i (m) [demin.] = buga ← (la) panus, -i (m) = a köles virágzata
(ma) érdes komócsin

2087. Phleum phleoides (L. 1753 sub *Phalaride*) KARSTEN 1881, SIMK. 1887

(gr) phleoides = komócsinhoz hasonló ← (gr-la) phleum, -i (n) = komócsin + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
(ma) sima komócsin

XLVI. ALOPECURUS L. – ECSETPÁZSIT

(la) alopecurus, -i (m) ← (gr) alópex = róka + (gr) oura = farok
(ma) ecsetpázsit

2088. Alopecurus pratensis L. 1753

(la) pratensis, -e = réti ← (la) pratum, -i (n) = rét
 (ma) réti ecsetpázsit

2089. Alopecurus myosuroides HUDS. 1762

(gr) myosuroides = egérfarkszerű ← (gr) myosuros = egérfark + (gr) -oides = -szerű, -féle;
 hasonló
 (ma) parlagi ecsetpázsit

2090. Alopecurus geniculatus L. 1753

(la) geniculatus, -a, -um = csomós ← (la) geniculum, -i (n) [demin.] = térd, csomó ← (la) genu, -
 us (n) = térd
 (ma) gombos ecsetpázsit

2091. Alopecurus aequalis SOBOL. 1799

(la) aequalis, -e = egyenlő, egyforma ← (la) aequus = egyenletes, sík, sima (terület)
 (ma) mocsári ecsetpázsit

XLVII. STIPA L. – ÁRVALÁNYHAJ

(la) stipa, -ae (f) ~ stipes, -itis (m) = bot [az amforák megtámasztásához]
 (ma) árvalányhaj

2092. Stipa bromoides (L. 1767 sub *Agrosti*) DÖRFL. 1897, BRAND ex KOCH – HALLIER – WOHLFAHRT 1907

(gr) bromoides = rozsnokszerű ← (gr) bromos = rozsnok + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) rozsnokszerű árvalányhaj

2093. Stipa capillata L. 1762

(la) capillatus, -a, -um = szőrös ← (la) capillus, -i (m) = haj, szőr
 (ma) kunkorgó árvalányhaj (kunkorgó hajka, hajfű)

2094. Stipa tirsia STEV. 1837 em. ČELAK. 1884

(román) tîrsoaga = kócos, bozontos szakáll [a külső toklász szálkájának szőrözöttsége alapján]
 (ma) hosszúlevelű árvalányhaj

2095. Stipa dasyphylla (CZERN. 1958 nom. nud., ex LINDEM. 1882 p. var.) TRAUTV. 1884

(gr) dasys = sűrű, nyers, durva + (gr) phyllon = levél
 (ma) bozontos (borzaslevelű) árvalányhaj

2096. *Stipa sabulosa* (PACZOSKI 1914 p. f. *S. joannis*) SLJUŠSARENKO 1963 = *Stipa borysthenica* KLOKOV 1950

(la) sabulosus, -a, -um = homoki ← (la) sabulum, -i (n) = durva homok, kavics

(gr) borysthenicus, -a, -um = boryszthenezsi ← Borysthenes = régen a Dnyepertől nyugatra eső Európa szarmatiai része

(ma) homoki árvalányhaj

2097. *Stipa joannis* ČELAK. 1884

(la) Joannis = János

(ma) pusztai (hegyi) árvalányhaj

2098. *Stipa crassiculmis* SMIRNOW 1926

(la) crassiculmis, -e = vastag csúcsú ← (la) crassus, -a, -um = vastag, kövér + (la) culmis, -e = csúcsú ← (la) culmen, -inis (n) = csúcs

(ma) érdeslevelű árvalányhaj

2099. *Stipa eriocalis* BORB. 1878

(gr-la) eriocalis = gyapjasszárú ← (gr) erion = gyapjú + (la) calis, -is (f) = szár, torzsa

(ma) délvidéki árvalányhaj

2100. *Stipa pulcherrima* C. KOCH 1848

(la) pulcherrimus, -a, -um [felsőfok] = nagyon szép ← (la) pulchellus, -a, -um [demin.] = szép, csinos ← (la) pulcher, -ra, -rum = szép, gyönyörű, pompás

(ma) csinos árvalányhaj

XLVIII. ORYZOPSIS L. C. RICH. – BAJUSZOSKÁSAFŰ

(la) oryza, -ae (f) = rizs + (gr) -opsis = szerű

(ma) bajuszos kásafű

2101. *Oryzopsis virescens* (TRIN. 1820 sub *Urachne*) BECK 1890

(la) virescens, -entis = zöldellő, zöld

(ma) zöldvirágú bajuszoskásafű

XLIX. MILIUM L. – KÁSAFŰ

(la) milium, -ii (n) = köles

(ma) kásafű

2102. *Milium effusum* L. 1753

(la) effusus, -a, -um = elárasztott, kiterjedt, pazarló, szétszórt, szabadon fekvő, szabadon bocsátott

(ma) zilált kásafű (pongyola kölesperje)

L. **HIEROCHLOË** R. BR. – SZENTPERJE

(gr) hieros = szent + (gr) chloë = zsenge zöld, fű
 (ma) szentperje (né) heiliges Gras, Mariengras

2103. Hierochloë odorata (L. 1753 sub *Holco*) P. B. 1812, WAHLB. 1820

(la) odoratus, -a, -um = illatos ← (la) odor, -oris (m) = illat, szag, bűz
 (ma) illatos szentperje (máriaifű)

- **Hierochloë repens** (HOST) P. B. 1805 (**H. odorata** L. 1753 subsp. **pannonica** CHRTEK et JIRÁSEK 1964)

(la) repens, -ntis = kúszó, mászó ← (la) repo, repere, repsi = kúszik, mászik
 (la) pannonicus, -a, -um = pannon, pannóniai
 (ma) magyar szentperje

2104. Hierochloë australis (SCHRAD. 1806 sub *Holco*) R. et SCH. 1817

(la) australis, -e = déli
 (ma) déli szentperje

LI. **ANTHOXANTHUM** L. – BORJÚPÁZSIT

(gr) anthos = virág + (gr) xanthos = sárga [a virágzat a porzós virágok (portokok) miatt sárgás színű]
 (ma) borjúpázsit

2105. Anthoxanthum odoratum L. 1753

(la) odoratus, -a, -um = illatos ← (la) odor, -oris (m) = illat, szag, bűz
 (ma) illatos (szagos) borjúpázsit, borjúpázsit

LII. **PHALARIS** L. – KANÁRIKÖLES

(la) phalaris, phaleris = kanári köles; szárca (állat)
 (gr) phalaris, phaleris = szárca ← (gr) phaleros = fénylő
 (ma) kanáriköles

2016. Phalaris canariensis L. 1753

(la) canariensis, -e = kanári-szigeteki
 (ma) közönséges kanáriköles (kanáriköles, fénymag)

LIII. **TYPHOIDES** MÖNCH = **PHALAROIDES** WOLF – PÁNTLIKAFŰ

(gr) typhoides = gyékényhez hasonló ← (gr) typhē = gyékény + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (gr) phalaroides = nyak- vagy fülvédőhöz hasonló ← (la) phalaros = a sisak nyak- vagy fülvédője + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr-la) phalaroides = kanáriköleshez hasonló ← Phalaris = kanáriköles nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) pántlikafű

2107. Typhoides arundinacea (L. 1753 sub *Phalaride*) MÖNCH 1794

(la) arundinaceus, -ea, -eum = nádszerű ← (la) arundo, -inis (f) = nád
 (ma) csíkos pántlikafű (tarkanád, cifrasás)

b) alcsalád ERAGROSTOIDEAE

LIV. ERAGROSTIS P. B. – TÓTIPPAN

(gr) ēr, ear = tavasz + (gr) agrostis = fű, széna (takarmány)
 (ma) tótippan

2108. Eragrostis pilosa (L. 1753 sub *Poa*) P. B. 1812

(la) pilosus, -a, -um = szőrös, hajas ← (la) pilus, -i (m) = hajszál, szőrszál
 (ma) szőrös tótippan

2109. Eragrostis poaeoides (*pooides*) P. B. 1812

(la) poaeoides = perjeszerű, perjéhez hasonló ← Poa = perje nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) kis tótippan

2110. Eragrostis megastachya (KÖELER 1802 sub *Poa*) LINK 1827

(gr) mega = nagy + (gr) stachya = füzér, kalász
 (ma) nagy tótippan

- Eragrostis parviflora (R. BR.) TRIN. 1831

(la) parviflorus, -a, -um = kisvirágú ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi+ (la) florus, -a, -um = virágú
 (ma) kisvirágú tótippan

LV. CLEISTOGENES KENG (DIPLACHNE P. B.) – KÉSEI PERJE

(gr) kleistos = becsukott, bezárt, zárt
 (ma) kései perje

2111. Cleistogenes serotina (L. 1753 sub *Festuca*) KENG 1934

(la) serotinus, -a, -um = késő, kései, későn jövő
 (ma) kései perje

LVI. **CYNODON** L. – CSILLAGPÁZSIT

(gr) kynodon = kutyafog ← (gr) kyon, kynos = kutya + (gr) odon, odous = fog
 (ma) csillagpázsit

2112. Cynodon dactylon (L. 1753 sub *Panico*) PERS. 1805

(gr) daktylon (daktylos) = ujj [az ujjszerűen elágazó virágzat után]
 (ma) közönséges csillagpázsit (csillagpázsit), Bermuda-fű

LVII. **ELEUSINE** GÄRTN. – ASZÁLYFŰ

Eleusine ← (gr) Eleusis = attikai város, Démétér, a föld termékenysége istennőjének kultuszhelye volt
 (ma) aszályfű

2113. Eleusine indica (L. 1753 sub *Cynosuro*) GÄRTN. 1788

(la) indicus, -a, -um = indiai
 (ma) aszályfű

LVIII. **CRYPIS** AIT. – BAJUSZPÁZSIT

(gr) kryptós = rejtett, titkolt
 (ma) bajuszpázsit

2114. Crypsis aculeata (L. 1753 sub *Schoeno*) AIT. 1789

(la) aculeatus, -a, -um = hegyes, szúrós, fulánkos ← (la) aculeus, -i (m) = tüske, tövis, hegy ← (la) acus, -us (f) = hegye, éle valaminek [pl. tű]
 (ma) búbos bajuszpázsit

LIX. **HELEOCHLOA** HOST – BAJUSZFŰ

(gr) helos = mocsár, láp + (gr) chlora, chloë = zsenge zöld, fű
 (ma) bajuszfű

2115. Heleochloa alopecuroides (PILLER et MITTERPACHER 1783 sub *Phleo*)
HOST 1801, SCHRAD. 1806 sub *Crypside*

(gr) alopecuroides = róka farkoszerű ← (gr) alopex = róka + (gr) oura = fark + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló vagy (gr) alopecuroides = ecsetpázsitszerű ← Alopecurus = ecsetpázsit nemzetség + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) karcsú (fűzérés) bajuszfű

2116. Heleochloa schoenoides (L. 1753 sub *Phleo*) HOST 1801, LAM. 1791 sub *Crypside*

(gr) schoenoides = kákához hasonló ← (gr) schoinos = káka, szittyó + (gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
 (ma) vastag (ecsetes) bajuszfű

LX. **TRAGUS** HALL. – TÖVISPERJE

Tragus (Bock) Hieronymus (kb. 1489–1554) német pap, tanár, orvos, botanikus után
(ma) tövisperje

2117. Tragus racemosus (L. 1753 sub *Cenchrus*) DESF. 1800

(la) racemosus, -a, -um = fürtös, fürtszerű ← (la) racemus, -i (m) = szőlőfürt
(ma) tövisperje

c) alcsalád ORYZOIDEAE

LXI. **LEERSIA** SW. – RIZSFŰ

Leers, Johann Daniel (1727–1794) német gyógyszerész és botanikus után
(ma) rizsfű

2118. Leersia oryzoides (L. 1753 *Phalaridè*) SW. 1788

(gr) oryzoides = rizshez hasonló ← (gr) oryza = rizs + ((gr) -oides = -szerű, -féle; hasonló
(ma) vad rizsfű (vad-rizskásafű)

LXII. **ORYZA** L. – RIZS

(gr) oryza = rizs
(ma) rizs

- Oryza sativa L. 1753

(la) sativus, -a, -um = vetett, vetési ← (la) satus, -us (m) = vetés ← (la) sero, serere, sevi, satus = elvet
(ma) termesztett rizs (rizs)

d) alcsalád PANICOIDEAE

LXIII. **CENCHRUS** L. – SÜNCINCOR

(gr) kechros = köles
(ma) süncincor

2119. Cenchrus pauciflorus BENTH. 1840

(la) pauciflorus, -a, -um = kevésvirágú, szegényvirágú ← (la) paucus, -a, -um = kevés, szegény +
(la) florus, -a, -um = virágú
(ma) átoktüske

- Cenchrus incertus M. A. CURTIS 1837

(la) incertus, -a, -um = bizonytalan, kétséges, felismerhetetlen
 (ma) adventív átoktüske (süncincor)

LXIV. PANICUM L. – KÖLES

(la) panicum, -i (n) = köles
 (ma) köles

- Panicum miliaceum L. 1753

(la) miliaceus, -ea, -eum = köles ← (la) milium, -i (n) = köles
 (ma) termesztett köles

- Panicum miliaceum L. 1753 subsp. **ruderales** (KITAG.) TZVELEV 1968

(la) ruderalis, -e = törmeléken növekvő ← (la) rudus, -eris (n) = törmelék
 (ma) törékeny (gyom-, vetési) köles

2120. Panicum capillare L. 1753

(la) capillaris, -e = hajas, hajszaas ← (la) capillus, -i (m) = szőr, haj, szakáll
 (ma) hajszaalágú köles

LXV. DIGITARIA ADANS. – UJJASMUHAR

(la) digitaria ← (la) digitus, -i (m) = ujj
 (ma) ujjasmuhar (né) Fingergras

2121. Digitaria ischaemum (SCHREB. 1804 sub *Panico*) MUHLENBG. 1817

(gr?) ischaimos = vérállító
 (ma) apró (lecsepült) ujjasmuhar

2122 Digitaria sanguinalis (L. 1753 sub *Panico*) SCOP. 1772

(la) sanguinalis, -e = véres, vérszínű ← (la) sanguis, -inis (m) = vér
 (ma) pirók ujjasmuhar

incl. subsp. **pectiniformis** HENRARD 1934

(la) pectiniformis, -e = fésű alakú ← (la) pecten, -inis (m) = fésű + (la) formis, -e = alakú
 (ma) pillás ujjasmuhar

LXVI. ECHINOCHLOA P. B. – KAKASLÁBFŰ

(la) echinus, -i (m) = tengeri sünn, sünn + (gr) chloa = üde zöld, fű [az ivartalan virágok pelyvalevelei erősen szálkásak]
 (ma) kakaslábfű

2123. Echinochloa crus-galli (L. 1753 sub *Panico*) P. B. 1812

(la) crus-galli = kakasláb ← (la) crus, cruris (n) = lábszár + (la) gallus, -i (m) = kakas
(ma) közönséges kakaslábfű (kakaslábfű, talpasmuhar)

2124. Echinochloa spiralis VASINGER 1934

(la) spiralis, -e = tekert, csavart ← (la) spira, -ae (f) = tekeredés
(ma) tömött kakaslábfű

2125. Echinochloa phyllopogon (STAPF 1901 sub *Panico*) CARVALHO-VASCONCELLOS 1940, KOSSENKO 1947

(gr) phyllon = levél + (gr) pōgōn = szakáll
(ma) késői kakaslábfű

2126. Echinochloa hostii (M. B. 1819 sub *Panico*) BOROS 1960

Host, Nicolaus Thomas (1761–1834) osztrák botanikus és császári háziorvos után
(ma) Host-kakaslábfű

LXVII. **SETARIA** P. B. – MOHAR (MUHAR)

(la) saeta, -ae (f) = szőr, serte, sörény [a virág szőrökkel van körülveve]
(ma) muhar

2127. Setaria verticillata (L. 1762 sub *Panico*) P. B. 1812

(la) verticillatus, -a, -um = örvös, örvösen álló ← (la) vertex, -icis (m) = forgatag, örvény
(ma) ragadós muhar

2128. Setaria decipiens SCHIMPER 1757

(la) decipiens, -entis = csalfa, csalóka ← (la) decipio, -cepi, -ceptus = megcsal, ámit
(ma) csalékony muhar

2129. Setaria lutescens (WEIGEL 1772 sub *Panico* nom. illeg., ex STUNTZ 1914) HUBBARD 1916 = **S. glauca** (L. 1753 p. sp.) P. B. 1812

(la) lutescens, -centis = sárgává váló ← (la) luteus, -a, -um = aranyárga, vörössárga ← (la) lutum, -i (n) = festő rezedából készült sárga festék
(la) glaucus, -a, -um = kékes, zöldesszürke
(ma) szürkés muhar

- Setaria pumila (POIR.) R. et SCH. 1825

(la) pumilus, -a, -um = törpe- ← (la) pumilio, -onis (m) = törpe
(ma) fakó (szürke) muhar

2130. *Setaria viridis* (L. 1759 sub *Panico*) P. B. 1812(la) *viridis*, -e = zöld

(ma) zöld muhar

- *Setaria italica* (L. 1753 sub *Panico*) P. B. 1812(la) *italicus*, -a, -um = itáliai, olasz

(ma) olasz muhar

LXVIII. *BOTHRIOCHLOA* KTZE. (ANDROPOGON L. p. p.) – FENYÉRFŰ(gr) *bothrion* = kis gödör, gödröcske + (gr) *chloe*, *chloa* = üde zöld, fű

(ma) fenyérfű

2131. *Bothriochloa ischaemum* (*ischaemon*) (L. 1753 sub *Andropogonoe*) KENG 1936(gr) *ischaimos* = vérállító

(ma) fenyérfű (vérállítófű, kis-sikárfű)

LXIX. *CHRYSOPOGON* TRIN. – ÉLES MOSÓFŰ(gr) *chrysos* = arany + (gr) *pógón* = szakáll [a sárgaszakállú virágok után]

(ma) élesmosófű

2132. *Chrysopogon gryllus* (TORNER ex L. 1759 sub *Andropogone*) TRIN. 1820(la) *gryllus*, -i (m) = tücsök, szeszély, rigolya

(ma) élesmosófű (sikárfű, mosófű)

LXX. *SORGUM* (SORGHUM) ADANS. – CIROK(it) *sorgo*, (fr) *sorgho*, (it) *soreg* = kukorica [a (la) *Syracus* (szíriai)-ra vezethető vissza]

(ma) cirok

2133. *Sorgum halepense* (L. 1753 sub *Holco*) PERS. 1805(la) *halepensis*, -e = aleppói [Aleppo (Halep) szíriai városból való]

(ma) fenyér (aleppói) cirok

- *Sorgum sudanense* (PIPER 1915 p. var. *Androp. sorghì*) STAPF 1917(la) *sudanensis*, -e = szudáni

(ma) szudánifű

- *Sorgum bicolor* (L. 1771 sub *Holco*) MÖNCH 1794(la) *bicolor*, -oris = kétszínű ← (la) *bi-* = két, kettő + (la) *color*, -ris (m) = szín

(ma) (tarka) cirok

- **Sorgum dochna** (FORSKÁL 1775 sub *Holco*) SNOWDEN 1932

(arab) duhn = köles

(ma) cukorcirok

- **Sorgum cernuum** (ARD. 1786) HOST 1809

(la) cernuus, -ua, -uum = fejfel előrebukó, leboruló, bókoló

(ma) tönkölykása

LXXI. **ZEAL** – KUKORICA, TENGERI

(la) zea = tönköly [Plinius]

(gr) zea, zeia = gabonafélék, tönköly, lótakarmány [Homérosz, Xenophon, Hérodotosz]

(ma) kukorica

- **Zea mays** L. 1753

mays = egy haiti vagy kubai nyelvből, ahol a növényt mahiz-nak, mayz-nak nevezik

(ma) termesztett kukorica (tengeri)

- **Coix** L.

(la) coix = egyiptomi pálma ← (gr) koix, koikos = egyiptomi pálma [leveleiből kosarat fonnak]

(ma) könnyfű [a könnycsepp alakú termések után]

- **Coix lacryma-jobi** L. 1753

(la) lacrima, -ae (f) = könny + Hiob, Iob [birtokos esete Iobi] = Jób

(ma) Jób könnye, könnyfű (a könnycsepp alakú termések után)

- **Phyllostachys** SIEB. et ZUCC.

(gr) phyllon = levél + (gr) stachy = füzér, kalász [a buga primér ágai, csúcsai többnyire levelesek]

(ma) botnád (levélkalász)

- **Phyllostachys viridiglaucescens** (CARR. 1861 sub *Bambusa*) RIVIÈRA 1878

(la) viridis, -e = zöld + (gr-la) glaucescens, -ntis = kékessé, zöldesszürkévé váló ← (la) glaucus, -a, -um = kékes, zöldesszürke

(ma) kékeslevelű botnád

- **Bambusa** SCHREB.

a maláji bambusz (mambu), illetve kanári (D-Indiai dravida) nyelv „banbu” szavából származik

(ma) bambusz

- **Bambusa vulgaris** SCHRAD. ex J. C. WENDER 1808

(la) vulgaris, -e = közönséges, általánosan ismert

(ma) közönséges bambusz

B) ágazat **ARALES – PANDANALES**9. rend **ARALES**1. család **ARACEAE – KONTYVIRÁGFÉLÉK**

- (la) aron, arum, -i (n) = kígyógyökér, kontyvirág
 (gr) aron = kontyvirág
 (gr) oron, orontion = nád [a C. arundo-val rokon]

I. **ACORUS L. – KÁLMOSS**

- (la) acorus, -i (m) = kálmos
 (gr) akoros, akoron = kozmetikai drog [Szíriában, Arábiában, Indiában használták]
 (ma) kálmos

2134. Acorus calamus L. 1753

- (la) calamus, -i (m) = nád, nádból való tárgy (író nád); fűszertartalmú drog, amelyet Szíriából, Arábiából, Indiából importáltak ← (gr) kalamos = mindenfajta nád és a belőle készült tárgyak; jóillatú nád, kálmos
 (ma) orvosi kálmos (kálmos)

II. **ARUM L. – KONTYVIRÁG**

- (la) aron, arum, -i (n) = kígyógyökér, kontyvirág
 (gr) aron = kontyvirág
 (gr) oron, orontion = nád [a C. arundo-val rokon]
 (ma) kontyvirág

2135. Arum maculatum L. 1753 em. MILL.

- (la) maculatus, -a, -um = foltos ← (la) macula, -ae (f) = folt ← (la) maculo, -are, -avi, -atum = foltot ejt, beszennyez
 (ma) foltos kontyvirág

2136. Arum alpinum SCHOTT et KOTSCHY 1851 emend. TERPÓ 1971

- (la) alpinus, -a, -um = alpesi, havasi ← (la) Alpes, -ium (f) = Alpok
 (ma) nyilaslevelű kontyvirág

Arecaceae SCHULTZ-SCHULTZENS**- Areca L.**

- (sp) areca = az Areca-pálmán keresztül a tamil areac-ból származik
 (ma) arékapálma, bételpálma, bételdió

- Areca catechu L. 1753

(japán) kate-chu = mindennapi táplálék

(ma) arekapálma (bételpálma, bételdió)

- Phoenix L.

(la) phoenix, -icis (f) = datolyapálma, pálma és bíborpiros, mint a főnixmadár ← (gr) phoinix = sötétvörös, vérvörös [a főniciaiak találták fel a bíborfestéket]

(ma) datolyapálma (főnixpálma)

- Phoenix dactylifera L. 1753

(la) dactylus ← (gr) daktylos = datolya [tükörszó a szemtáblából és utólag lett (gr) daktylos = ujj] +

(la) -ferus, -a, -um = hordozó, hozó, vivő, termő ← (la) fero, ferre, tulí, latum = hord, visel

(ma) közönséges datolyapálma (datolyapálma)

2. család LEMNACEAE – BÉKALENCSEFÉLÉK**I. LEMNA L. – BÉKALENCSE**

(gr) lemna = állóvizekben élő növény, valószínűleg békalencse [vö. (gr) limnē = mocsár, láp]

(ma) békalencse

2137. Lemna trisulca L. 1753

(la) trisulcus, -a, -um = háromlebenyű, hárombarázdájú ← (la) tri = három + (la) sulcus, -i (m) = barázda, redő, gödör, lebeny

(ma) keresztes békalencse

2138. Lemna minor L. 1753

(la) minor, minus [középfok] = kisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi

(ma) apró békalencse

2139. Lemna gibba L. 1753

(la) gibbus, -a, -um = púpos, domború

(ma) púpos (bibircses) békalencse

II. SPIRODELA SCHLEIDEN

(la) spira, -ae (f) = tekeredés, csavarodás + (gr) délos = világos, nyilvánvaló [a látható spirális edények után]

(ma) bojtos békalencse

2140. Spirodela polyrrhiza (L. 1753 sub *Lemna*) SCHLEIDEN 1839

(la) polyrrhizus, -a, -um = sokgyökerű ← (gr) poly = sok + (gr) rhiza = gyökér

(ma) bojtos békalencse

III. **WOLFFIA** HORDEL ex SCHLEIDEN – VÍZIDARA

Wolff, Johann Friedrich (1778–1806) német orvos és botanikus után
(ma) vízidara

2141. *Wolffia arrhiza* (L. 1771 sub *Lemna*) WIMMER 1857

(la) arrhizus, -a, -um = gyökértelen ← (gr) a- = fosztóképző + (gr) rhiza = gyökér
(ma) vízidara (fűlencse)

10. rend PANDANALES

1. család **SPARGANIACEAE** – BÉKABUZOGÁNY-FÉLÉK**SPARGANIUM** L. – BÉKABUZOGÁNY

(la) sparganium, -ii (n) = békabuzogány ← (gr) sparganon = pólya
(ma) békabuzogány

2142. *Sparganium minimum* WALLR. 1840, FRIES 1846

(la) minimus, -a, -um [felsőfok] = legkisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
(ma) lápi (kicsiny) békabuzogány

2143. *Sparganium emersum* REHMANN 1872

incl. subs. **simplex** (HUDS.) SOÓ 1971

(la) emersus, -a, -um = felszíni ← (la) emergo, emergere, emersi, emersum = felszínre jön, felmerül (a víz alól)
(la) simplex, -icis = egyszerű
(ma) egyszerű békabuzogány

2144. *Sparganium erectum* L. 1753 agg.

(la) erectus, -a, -um = egyenes, álló ← (la) erigo, -ere, erexi, erectus = felegyenesít, felállít
(ma) ágas békabuzogány

2. család **TYPHACEAE** – GYÉKÉNYFÉLÉK**TYPHA** L. – GYÉKÉNY

(la) typha, -ae (f) ← (gr) typhé = párnák, ágyak kitömésére szolgáló növény
(ma) gyékény

2145. *Typha minima* FUNCK ex HOPPE 1794

(la) minimus, -a, -um [felsőfok] = legkisebb ← (la) parvus, -a, -um = kis, kicsi
(ma) apró gyékény

2146. *Typha laxmannii* LEPECHIN 1801

Laxmann, Erik Gustavovich (1737–1796) orosz természettudós után
(ma) rizs-gyékény

2147. *Typha angustifolia* L. 1753

(la) angustifolius, -ia, -ium = keskenylevelű ← (la) angustus, -a, -um = szűk, szoros, keskeny +
(la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) keskenylevelű gyékény

2148. *Typha latifolia* L. 1753

(la) latifolius, -ia, -ium = széleslevelű ← (la) latus, -a, -um = széles + (la) folius, -ia, -ium = levelű
(ma) széleslevelű (bodnár-, buzogányos) gyékény

2148.a. *Typha shuttleworthii* KOCH et SONDER in KOCH 1844

Shuttleworth, Robert (1810–1874) angol botanikus után
(ma) Shuttleworth-gyékény

Irodalom

- BARTHA D. (1991): Latin–magyar segédlet a növényi fajok tudományos nevezék-tanához. – Erdészeti és Faipari Egyetem, Sopron, 51 pp.
- BARTHA D. (2010): Latin–magyar segédlet a növény- és gombafajok tudományos nevezék-tanához. – Nyugat-magyarországi Egyetemi Kiadó, Sopron, 54 pp.
- BOERNER, F. – KUNKEL, G. (1989): Taschenwörterbuch der botanischen Pflanzennamen für Gärtner, Garten- und Pflanzenfreunde, Land- und Forstwirte. 4. überarbeitete und erweiterte Auflage. – Parey Verlag, Berlin & Hamburg, 468 pp.
- DARÓK J. (2011): Növényanatómiai-botanikai terminológiai szótár. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 432 pp.
- ENCKE, F. – BUCHEIM, G. – SEYBOLD, S. (1993): Zander Handwörterbuch der Pflanzennamen. 14. neubearbeitete und erweiterte Auflage. – Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart, 810 pp.
- FILARSZKY N. (1911): Növenymorphologia. A növények alaki tulajdonságai és a velök kapcsolatos életjelenségek. – Franklin Társulat, Budapest, 1028 pp.
- GENAUST, H. (1996): Etymologisches Wörterbuch der botanischen Pflanzennamen. Dritte, vollständig überarbeitete und erweiterte Auflage. – Birkhäuser Verlag, Basel – Boston – Berlin, 701 pp. [Erste Auflage 1976, zweite Auflage 1983]
- GENAUST, H. (2012): Etymologisches Wörterbuch der botanischen Pflanzennamen. Dritte, vollständig überarbeitete und erweiterte Ausgabe. – Nikol Verlag, Hamburg, 701 pp.
- JÁVORKA S. (1932): Magyar–Latin–Német Szakszótár Jávorka S.: »Magyar Flóra« c. munkájához / Glossarium operis de Flora Hungarica et Iconographia Florae Hungaricae auctore S. Jávorka / Fachwörterbuch zu S. Jávorka's Handbuch „Magyar Flóra“ (Flora Hungarica) und „Iconographia Florae Hungaricae“. – A „Studium“ kiadása, Budapest, 50 pp.
- NAGYLAKEI K. (1942): Növénytan szótár. – Lukács Sándor Könyvkiadó kiadása, Budapest, 351 pp.
- ORMÁNDY M. (1906): Növény-nevek etymológiája. – Franklin Társulat, Budapest, 87 pp.
- PRISZTER SZ. (1963): A növényiszervtan terminológiája. Háromnyelvű szakszótár. – Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 222 pp.
- PRISZTER SZ. (1985): A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve VII. / Synopsis systematico-geobotanica florum vegetacionisque Hungariae VII. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 683 pp.
- PRISZTER SZ. (1985): A magyar növénynevek helyesírási szabályai. – Akadémiai Kiadó, Budapest.
- PRISZTER SZ. (1986): Növényneveink. Magyar-latin szógyűjtemény. – Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 191 pp.
- PRISZTER SZ. (1998): Növényneveink. A magyar és a tudományos növénynevek szótára. – Mezőgazda Kiadó, Budapest, 547 pp.
- SAUERHOFF, F. (2004): Etymologisches Wörterbuch der Pflanzennamen. Die Herkunft der wissenschaftlichen, deutschen, englischen und französischen Namen. 2. Auflage. – Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft mbH, Stuttgart, 779 pp. [Erste Auflage 2003]
- SCHUBERT, R. – WÄGNER, G. (1984): Pflanzennamen und botanische Fachwörter. 8., neubearbeitete und erweiterte Auflage. – Verlag J. Neumann-Neudamm, Melsungen, 662 pp. [1. Auflage 1961]
- SOÓ R. (1964, 1966, 1968, 1970, 1973, 1980): A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve I–VI. / Synopsis systematico-geobotanica florum vegetacionisque Hungariae I–VI. – Akadémiai Kiadó, Budapest, 589, 655, 506, 614, 724, 557 pp.
- VÁCSY, C. (1980): Dicționar Botanic Poliglott / Lexicon Botanicum Polyglottum. – Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1017 pp.

Névmutató

Abies.....	24	Androsace	332
Abutilon.....	152	Anemone	32
Acacia.....	83	Anethum.....	135
Acanthus.....	213	Angelica	136
Acer.....	118	Antennaria.....	264
Achillea	275	Anthemis	274
Aconitum.....	31	Anthericum.....	361
Acorellus.....	401	Anthoxanthum	436
Acorus.....	444	Anthriscus	125
Actaea.....	29	Anthyllis.....	94
Adenophora	258	Antirrhinum.....	203
Adiantum.....	15	Apera.....	431
Adonis.....	38	Aphanes.....	65
Adoxa.....	146	Apium	130
Aegilops	423	Aptenia	306
Aegopodium	132	Aquilegia.....	29
Aesculus.....	119	Arabidopsis	242
Aethionema.....	229	Arabis.....	237
Aethusa	134	Arachis	102
Agapanthus	363	Arctium.....	286
Agastache.....	183	Arctotis	285
Agave.....	379	Areca	444
Ageratum.....	260	Arecaceae	444
Agrimonia.....	64	Aremonia	64
Agropyron	422	Arenaria	319
Agrostemma.....	307	Argemone.....	222
Agrostis.....	432	Aristolochia.....	40
Ailanthus.....	116	Armeniaca	73
Aira	426	Armeria.....	335
Ajuga	179	Armoracia.....	234
Alcea.....	153	Arnica.....	281
Alchemilla.....	65	Arrhenatherum.....	427
Aldrovanda.....	244	Artemisia	279
Alisma	354	Arum	444
Alkanna	174	Aruncus	43
Alliaria	241	Arundo.....	425
Allium.....	364	Asarum	40
Alnus	347	Asclepias.....	167
Aloë	362	Asparagus	373
Alopecurus	434	Asperugo	172
Alstroemeria.....	379	Asperula.....	140
Althaea	152	Asphodelus	361
Alyssum	233	Aspidistra	374
Amaranthus.....	329	Asplenium	16
Amaryllis.....	377	Aster.....	261
Ambrosia	267	Astragalus.....	98
Amelanchier.....	48	Astrantia	124
Ammannia	110	Athyrium	18
Ammi	131	Atriplex	325
Amorpha.....	96	Atropa.....	196
Amygdalus.....	72	Avena	428
Anacamptis.....	395	Azolla	22
Anacharis	355	Ballota	187
Anagallis.....	333	Bambusa	443
Anchusa	173	Barbarea.....	236

Bassia.....	327	Capsicum.....	197
Batrachium.....	34	Caragana.....	98
Beckmannia.....	426	Cardamine.....	235
Begonia.....	247	Cardaminopsis.....	236
Bellis.....	261	Cardaria.....	228
Berberis.....	26	Carduus.....	287
Bergenia.....	79	Carex.....	403
Berteroa.....	233	Carlina.....	286
Beta.....	322	Carpesium.....	266
Betonica.....	187	Carpinus.....	346
Betula.....	347	Carthamus.....	293
Bidens.....	271	Carum.....	131
Bifora.....	128	Carya.....	351
Bilderdykia.....	340	Castanea.....	349
Biscutella.....	229	Catabrosa.....	419
Blackstonia.....	165	Catalpa.....	218
Blechnum.....	21	Caucalis.....	127
Blysmus.....	397	Celtis.....	345
Bolboschoenus.....	397	Cenchrus.....	439
Borago.....	171	Centaurea.....	290
Bothriochloa.....	442	Centaurium.....	164
Botrychium.....	14	Centunculus.....	334
Brachycome.....	260	Cephalanthera.....	388
Brachypodium.....	413	Cephalaria.....	149
Brassica.....	224	Cerastium.....	316
Briza.....	419	Cerasus.....	71
Bromus.....	411	Ceratocephalus.....	34
Broussonetia.....	342	Ceratophyllum.....	39
Brunnera.....	171	Cerastostigma.....	335
Bryonia.....	249	Cercis.....	82
Bryophyllum.....	75	Cerinth.....	178
Bulbocodium.....	360	Ceterach.....	17
Bunias.....	232	Chaenomeles.....	44
Bunium.....	131	Chaenorrhinum.....	204
Buphthalmum.....	267	Chaerophyllum.....	125
Bupleurum.....	129	Chamaenerion.....	113
Butomus.....	355	Cheilanthes.....	15
Buxus.....	162	Chelidonium.....	220
Calamagrostis.....	432	Chenopodium.....	323
Calamintha.....	191	Chimaphila.....	253
Calceolaria.....	202	Chlorocyperus.....	400
Caldesia.....	354	Chlorophytum.....	361
Calendula.....	285	Chondrilla.....	297
Calepina.....	226	Chrysanthemum.....	277
Callistephus.....	262	Chrysopogon.....	442
Callitriche.....	163	Chrysosplenium.....	79
Calluna.....	255	Cicer.....	102
Caltha.....	27	Cichorium.....	293
Calystegia.....	169	Cicuta.....	131
Camelina.....	242	Cimicifuga.....	29
Campanula.....	256	Circaea.....	114
Camphorosma.....	327	Cirsium.....	288
Campsis.....	218	Citrullus.....	251
Canna.....	387	Cladium.....	402
Cannabis.....	343	Cladrastis.....	83
Capparis.....	243	Claytonia.....	307
Capsella.....	231	Cleistogenes.....	437

Clematis	33	Dactylis	420
Clivia.....	377	Dactylorhiza.....	395
Cnicus.....	289	Dahlia.....	272
Cnidium	136	Danaa.....	128
Coeloglossum	391	Danthonia	429
Coix	443	Daphne	109
Colchicum	360	Dasypyrum.....	423
Coleus.....	195	Datura	199
Colutea	98	Daucus.....	140
Comarum.....	59	Delphinium.....	30
Commelina	410	Dentaria	236
Conium	128	Deschampsia.....	427
Conringia	226	Descurainia	241
Consolida.....	30	Dianthus	313
Convallaria.....	374	Dichostyles.....	401
Convolvulus	169	Dictamnus.....	115
Corallorhiza.....	396	Digitalis	210
Cordyline	372	Digitaria	440
Coriandrum.....	127	Dimorphotheca	285
Corispermum	327	Dioscorea	380
Cornus.....	123	Diospyros	336
Coronilla	100	Diphasium.....	11
Coronopus	228	Diplotaxis	225
Cortyledon.....	75	Dipsacus	148
Corydalis	222	Doronicum.....	281
Corylus	346	Dorycnium	95
Corynephorus	430	Draba	233
Cosmos	271	Dracaena.....	371
Cotinus.....	117	Dracocephalum	184
Cotoneaster	43	Drosera	244
Crambe.....	226	Dryopteris	20
Crassula.....	74	Dyospyros	336
Crataego-mespilus.....	49	Ecballium	250
Crataegus	48	Eccremocarpus.....	219
Crepis	300	Echinacea	268
Crinum	378	Echinochloa.....	441
Crocoshmia	384	Echinops	285
Crocus	380	Echinosystis	252
Cruciata.....	141	Echium	178
Crupina	290	Eichornia	411
Cryptophyton.....	306	Elaeagnus	110
Cucubalus	311	Elatine.....	248
Cucumis.....	251	Eleocharis.....	398
Cucurbita	250	Eleusine	438
Cuscuta	168	Elodea.....	356
Cyclamen	334	Elsholtzia.....	195
Cyclanthes	250	Ephedra	25
Cydonia.....	44	Epilobium	112
Cymbalaria.....	201	Epipactis.....	389
Cynanchum	167	Epipogium	391
Cynodon	438	Equisetum	12
Cynoglossum	172	Eragrostis	437
Cynosurus.....	420	Eranthis	28
Cyperus	400	Erechthites	281
Cypripedium	388	Eremurus.....	362
Cystopteris.....	19	Erica	255
Cytisus.....	85	Erigeron.....	263

Eriophorum	399	Gnaphalium	264
Erodium	158	Goodyera	391
Erophila	234	Gratiola	204
Eruca	225	Grindelia	260
Erucastrum	224	Gymnadenia	392
Eryngium	124	Gymnocarpium	18
Erysimum	240	Gymnocladus	82
Eschscholtzia	221	Gypsophila	311
Euclidium	232	Haemanthus	377
Euonymus	121	Halimodendron	98
Eupatorium	260	Hamamelis	41
Euphorbia	160	Haworthia	363
Euphrasia	211	Hedera	123
Eurotia	326	Helenium	273
Fagopyrum	341	Heleochloa	438
Fagus	348	Helianthemum	245
Falcaria	131	Helianthus	269
Ferula	137	Helichrysum	264
Festuca	413	Helictotrichon	428
Ficaria	35	Heliopsis	269
Ficus	342	Heliotropium	171
Filago	263	Helleborus	28
Filipendula	64	Helminthia	295
Fittonia	214	Helxine	344
Flaveria	273	Hemerocallis	361
Foeniculum	135	Hepatica	32
Fragaria	58	Heracleum	138
Frangula	122	Hermidium	391
Fraxinus	163	Herniaria	321
Freesia	384	Hesperis	239
Fritillaria	367	Heuchera	79
Fumana	245	Hibiscus	154
Fumaria	223	Hieracium	301
Gagea	363	Hierochloë	436
Gaillardia	272	Himantoglossum	396
Galanthus	375	Hippeastrum	379
Galega	97	Hippocrepis	101
Galeopsis	185	Hippophaë	109
Galinsoga	272	Hippuris	115
Galium	141	Holcus	427
Gasteria	363	Holoschoenus	397
Gaudinia	429	Holosteum	317
Genista	84	Hordeum	424
Gentiana	165	Hornungia	231
Gentianella	166	Hosta	362
Geranium	156	Hottonia	332
Gesneria	214	Humulus	343
Geum	63	Huperzia	11
Gladiolus	381	Hyacinthus	370
Glaucium	220	Hydrangea	80
Glaux	333	Hydrocharis	356
Glechoma	182	Hydrocotyle	124
Gleditsia	82	Hyoscyamus	196
Globularia	213	Hypecoum	222
Glyceria	416	Hypericum	252
Glycine	108	Hypochoeris	294
Glycyrrhiza	100	Iberis	229

Ilex	120	Linaria	203
Impatiens	120	Lindernia	205
Indigofera	96	Linum	154
Inula	265	Liparis	396
Ipomoea	169	Liquidambar	41
Iris	382	Listera	390
Isatis	228	Lithospermum	177
Isopyrum	29	Lobelia	259
Iva	267	Lolium	422
Ixiolirion	378	Lonicera	146
Jacobinia	214	Loranthus	303
Jasione	259	Lotus	95
Jasminum	164	Ludwigia	111
Juglans	350	Luffa	250
Juncellus	401	Lunaria	232
Juncus	384	Lupinus	83
Juniperus	25	Luzula	386
Jurinea	287	Lychnis	308
Kalanchoë	75	Lycium	196
Kerria	49	Lycopersicon	197
Kickxia	202	Lycopodium	11
Knautia	149	Lycopsis	174
Kniphofia	362	Lycopus	193
Kochia	327	Lymnophyla	205
Koeleria	430	Lysimachia	333
Koelreuteria	119	Lythrum	110
Laburnum	85	Macleaya	222
Lactuca	298	Maclura	342
Lallemantia	183	Mahonia	26
Lamium	186	Majanthemum	373
Lappula	172	Majorana	191
Lapsana	294	Malcolmia	239
Larix	24	Malus	45
Laser	139	Malva	153
Laserpitium	139	Marrubium	181
Lathraea	213	Marsilea	21
Lathyrus	105	Matricaria	276
Laurocerasus	72	Matteuccia	19
Lavandula	181	Matthiola	239
Lavatera	152	Medicago	88
Leersia	439	Melampyrum	210
Legousia	258	Melandrium	308
Lemna	445	Melica	420
Lens	105	Melilotus	90
Leonotis	183	Melissa	190
Leontodon	294	Melittis	184
Leonurus	187	Mentha	193
Lepidium	227	Menyanthes	166
Leucojum	375	Mercurialis	159
Levisticum	137	Mespilus	48
Libanotis	133	Micropus	263
Ligularia	284	Milium	435
Ligustrum	164	Mimosa	83
Lilium	367	Mimulus	206
Limodorum	390	Minuartia	318
Limonium	335	Mirabilis	305
Limosella	205	Misopates	203

Moehringia	319	Oryzopsis	435
Moenchia	317	Ostrya.....	346
Molina	422	Oxalis	155
Mollugo.....	306	Oxytropis	100
Momordica.....	250	Pachysandra	162
Monarda.....	190	Padus.....	70
Moneses	253	Paeonia	27
Monotropa	254	Paliurus	122
Montia.....	306	Panicum.....	440
Morus	342	Papaver	221
Musa	387	Parietaria.....	344
Muscari.....	370	Paris.....	374
Myagrum.....	231	Parnassia	80
Mycelis	298	Paronychia.....	321
Myosotis	175	Parrotia	41
Myosoton	316	Parthenocissus.....	123
Myosurus	33	Pastinaca.....	138
Myricaria	244	Paulownia	206
Myriophyllum	115	Pedicularis	213
Najas.....	359	Peganum.....	159
Narcissus	376	Peltaria	232
Nardus	426	Penstemon	205
Naturtium.....	237	Peplis.....	110
Nemesia.....	202	Perilla	195
Neottia	390	Perovskia	190
Nepeta.....	182	Persica.....	73
Nerium.....	168	Petasites	281
Neslea.....	231	Petroselinum.....	130
Nicandra	195	Petunia	200
Nicotiana	199	Peucedanum	137
Nigella	28	Phacelia	170
Nonea.....	174	Phalaris	436
Nuphar.....	39	Phaseolus.....	108
Nymphaea	38	Phegopteris	18
Nymphoides.....	166	Phleum.....	433
Ocimum.....	195	Phlomis	185
Odontites.....	211	Phlox	170
Oenanthe.....	134	Phoenix	445
Oenothera	113	Pholiurus	426
Omphalodes.....	171	Phragmites	425
Onobrychis.....	101	Phyllitis	16
Ononis	87	Phyllostachys	443
Onopordon	289	Physalis	197
Onosma	177	Physocaulis.....	125
Ophioglossum	14	Physostegia.....	183
Ophiopogon	375	Phyteuma.....	259
Ophrys	392	Phytolacca	305
Opuntia.....	330	Picea	24
Orchis.....	393	Picris.....	295
Oreopteris	17	Pilea.....	344
Origanum	192	Pimpinella.....	132
Orlaya.....	127	Pinguicula.....	217
Ornithogalum	369	Pinus.....	24
Ornithopus.....	100	Pisum	108
Orobanche	215	Plantago	219
Orthilia	254	Platanthera	392
Oryza.....	439	Platanus	40

Pleurospermum	128	Ruscus.....	373
Plumbago.....	334	Sagina	317
Poa.....	417	Sagittaria	355
Polemonium.....	170	Saintpaulia	214
Polianthes	379	Salicornia	328
Polycneum.....	322	Salix	352
Polygala.....	116	Salpiglossis	200
Polygonatum.....	374	Salsola	328
Polygonum	339	Salvia	188
Polypodium.....	15	Salvinia.....	22
Polystichum.....	19	Sambucus	145
Populus	351	Samolus	332
Portulaca	307	Sanguisorba.....	65
Potamogeton.....	357	Sanicula.....	124
Potentilla	59	Sansevieria.....	372
Prenanthes.....	299	Santolina.....	273
Primula.....	331	Sanvitalia.....	269
Prunella	184	Saponaria	314
Prunus	73	Sarothamnus	85
Pteridium.....	15	Satureja	190
Pteris.....	15	Saxifraga	78
Pterocarya.....	351	Scabiosa	150
Puccinellia.....	417	Scandix.....	126
Pulicaria	266	Schkuhria.....	273
Pulmonaria	175	Schoenoplectus	397
Pulsatilla.....	31	Schoenus	402
Punica.....	111	Scilla	368
Pycneus.....	402	Scleranthus	321
Pyracantha	50	Sclerochloa.....	417
Pyrola	254	Scopolia	196
Pyrus.....	44	Scorzonera	296
Quercus.....	349	Scripus	396
Radiola	154	Scrophularia	204
Ramondia	214	Scutellaria	180
Ranunculus.....	35	Secale.....	424
Raphanus	225	Sedum	75
Rapistrum	226	Selaginella	12
Reseda	243	Selinum	136
Reynoutria	340	Selseria	421
Rhamnus.....	121	Sempervivum.....	77
Rheum.....	338	Senecio.....	282
Rhinanthus	212	Serratula.....	290
Rhododendron	256	Seseli.....	133
Rhodotypos.....	49	Setaria.....	441
Rhoeo.....	411	Sherardia.....	140
Rhus.....	118	Sicyos	251
Rhynchospora.....	402	Sideritis	182
Ribes.....	81	Sieglingia.....	430
Ricinus	159	Silauum	135
Robinia.....	97	Silene	309
Rorippa	238	Silphium.....	269
Rosa.....	66	Silybum	289
Rosmarinus	181	Sinapis.....	225
Rubia	145	Sinningia	214
Rubus	50	Sisymbrium	241
Rudbeckia.....	268	Sisyrinchium	381
Rumex.....	336	Sium	132

Smyrniium	128	Trapa	114
Solanum	198	Traunsteinera	394
Solidago	260	Tribulus	158
Sonchus.....	299	Trichophorum	399
Sophora.....	83	Trifolium	90
Sorbus	47	Triglochin.....	356
Sorgum.....	442	Trigonella	88
Sparganium.....	446	Trinia.....	130
Spergula	320	Trisetum	428
Spergularia	320	Triticum.....	423
Spinacia	325	Tritonia	384
Spiraea.....	42	Trollius.....	27
Spiranthes	390	Tropaeolum	158
Spirodela	445	Tulipa	368
Stachys	188	Tunica	312
Staphylea	121	Turritis	237
Stellaria.....	315	Tussilago.....	280
Stenactis.....	262	Typha	446
Sternbergia	376	Typhoides.....	437
Stipa.....	434	Ulmus.....	345
Stratiotes	356	Urtica	344
Strelitzia	387	Utricularia.....	218
Strelitziaceae.....	387	Vaccaria	312
Suaeda	328	Vaccinum	255
Succisa.....	149	Valeriana.....	147
Succisella.....	149	Valerianella.....	147
Symphytum	173	Vallisneria.....	355
Syrenia.....	240	Ventenata	428
Syringa.....	164	Veratrum	359
Taeniatherum.....	425	Verbascum	200
Tagetes	273	Verbena	178
Tamus	380	Veronica	206
Tanacetum.....	278	Viburnum.....	145
Taraxacum.....	297	Vicia	102
Taxus	23	Vinca	167
Teesdalia	230	Viola	245
Telekia.....	267	Viscaria	307
Tetragonia	306	Viscum.....	304
Tetragonolobus	95	Vitis	122
Teucrium	179	Vulpia.....	416
Thalictrum.....	37	Waldsteinia.....	63
Thelypteris.....	17	Wistaria	97
Thesium	304	Wolffia	446
Thladiantha	249	Woodsia.....	19
Thlaspi	230	Xanthium	268
Thymelaea	109	Xanthoceras.....	119
Thymus	192	Xeranthemum.....	285
Tilia.....	151	Yucca	371
Tordylium.....	139	Zannichellia.....	359
Torilis	126	Zea.....	443
Tradescantia	410	Zebrina	410
Tragopogon.....	295	Zephyranthes.....	378
Tragus	439	Zinnia.....	269

A TILIA eddig megjelent kötetei:

- Vol. "0". BARTHA D. (szerk.): A Kőszegi-hegység vegetációja I-II., 1994, 200 pp. + XVIII. tab. + 3 térkép.
- Vol. I. SZMORAD F. – TÍMÁR G. (szerk.): Növénytársulástani és – ökológiai tanulmányok, 1995, 210 pp.+ I. tab.
- Vol. II. AGÓCS J. – MOLNÁR G.: Erdőéltetés, 1996, 220 pp.
- Vol. III. KIRÁLY G.: A Kőszegi-hegység edényes flórája, 1996, 416 pp.
- Vol. IV. KOCSÓ M. – CSERPES T.: Index plantarum. A soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Botanikus Kertjének növényjegyzéke, 1996, 130 pp.
- Vol. V. SZMORAD F. (szerk.): A Kőszegi-hegység zuzmó- és mohaflórája – Növényföldrajzi és florisztikai tanulmányok a Kőszegi-hegységből, 1997, 364 pp.
- Vol. VI. BARTHA D. (szerk.): Válogatott tanulmányok, 1998, 268 pp.
- Vol. VII. BARTHA D. – BÖLÖNI J. – KIRÁLY G. (szerk.): Magyarország ritka fa- és cserjefajai I., 1999, 287 pp.
- Vol. VII. Suppl. BARTHA, D. (ed./Hrsg.): Dendrological Studies / Dendrologische Studien, 1999, 92 pp.
- Vol. VIII. BARTHA D. – CSAPODY I. – SZODFRIDT I. (szerk.): Mestereink. Ilyennek láttuk őket. Emlékmorzsák a közelmúlt jeles botanikusairól., 2000, 120 pp.
- Vol. IX. BARTHA D. (szerk.): Válogatott tanulmányok II., 2000, 242 pp.
- Vol. X. SZÖVÉNYI P. – GALAMBOS I. – HOCK ZS.: A Soproni-hegység mohaflórája
KIRÁLY G.: A Fertőmelléki-dombsor vegetációja, 2001, 360 pp.
- Vol. XI. MESTERHÁZY A. – BAUER N. – KULCSÁR L.: A kisalföldi bazalt tanú-hegyek edényes flórája
CSIKY J.: A Nógrád-Gömöri bazaltvidék flórája és vegetációja, 2003, 339 pp.
- Vol. XII. BARTHA D. – OROSZI S.: Másfél évszázad növényföldrajzi gondolatai, 2004, 302 pp.
- Vol. XIII. BARTHA D. (szerk.): Dendrológiai tanulmányok II., 2007, 132 pp.
- Vol. XIV. KEVEY B.: Magyarország erdőtársulásai, 2008, 490 pp. + CD mell.

- Vol. XV. BARTHA D. (szerk.): Magyarország ritka fa- és cserjefajai II., 2010, 377 pp.
- Vol. XVI. SZMORAD F.: A Soproni-hegység erdeinek történeti, növény-földrajzi és cönológiai vizsgálata, 2011, 271 pp. + Térképmelléklet + CD mell.
- Vol. XVII. MESTERHÁZY A. A Rába völgyi erdők élőhelyeinek és lágyszárú fajainak vizsgálata, 2013,

